



Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

<b>Work:</b>	W1KG5342	<b>ImageGroup:</b>	I1KG5405
<b>LCCN:</b>	n/a	<b>ISBN:</b>	n/a

<b>Title:</b>	མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ mngon pa mdzod kyi rtsa 'grel
<b>Author:</b>	བསུབནད་ཏུ vasubandhu
<b>Descriptor:</b>	n/a
<b>Original Publication:</b>	n/a;n/a
<b>Place:</b>	[s.l.]
<b>Publisher:</b>	[s.n.]
<b>Date:</b>	[n.d.]
<b>Volume:</b>	1
<b>Total Volumes:</b>	1
<b>TBRC Pages:</b>	2
<b>Introductory Pages:</b>	n/a
<b>Text Pages:</b>	n/a
<b>Scanning Information:</b>	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US. Comments: 06/2010





# ༩། །མཛོན་པ་མཛོད་ཅུ་འགྲེལ།

མཛོད་ 'བ་ 'ལོ།

སྒྲིབ་ དཔོན་ དཀྱིབ་ གཉིན།

འདམ་ དབྱམས་ སྒྲོ་ གཉིད་ དབང་ 'ལོ།









མཛོད་པ་མཛོད་ཅུ་འགྲེལ།



# འཇམ་སྒྲིང་མཁས་པའི་གཙུག་གྱུན་སྒྲིབ་དཔེ་རྒྱུ་ལྟེན་པ་ དབྱིག་གཉེན་གྱི་ནམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།

འཇམ་སྒྲིང་མཁས་པའི་གཙུག་གྱུན་དབྱིག་གི་གཉེན། །ཞེས་  
 བསྟུགས་པ། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་  
 མེད་དང་ཡུམ་གཅིག་པར་འཁྲུངས་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་.....  
 འཁྲུངས་ནས་ཐུན་མོང་པའི་རིག་གནས་ནམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་རབ་དུ་  
 བྱུང་ནས་རིང་ཞིག་ཁོན་པ་ན་སྔོན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་.....  
 སེམས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་སྟེལ་པའི་སྔོན་ལམ་གྱི་མཐུ་  
 ཅན་ཡུམ་བུམ་ཟེ་མ་གསལ་པའི་རྒྱལ་བེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་ཟེ་དང་  
 འདུས་པ་ལས་ཁྱེད་མཆན་དང་ཐུན་པ་ཞིག་བཅས་ཏེ། ཁྱེད་དེའི་ལྷོ་  
 ལ་ཉི་ཏང་གི་ཡི་གེ་ཨ་འདྲི་བ་སྟགས་བུམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་ལས་འབྱུང་  
 བ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་ནོ་པའི་ཆོ་ག་བུམ་ཤིང་སྟུང་དང་གཅང་སྟུང་ལ་གནས་...  
 པའི་སྔོ་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱངས་ཏེ་ནར་སྟན་པ་ན་ཡི་གེ་དང་། ཅིས་...  
 དང་། རིག་བྱེད་བཞི་ལ་སྟགས་པ་ཐུན་མོང་པའི་རིག་གནས་ནམས་  
 ཡུམ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟུངས་ཏེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས། དེ་ནས་  
 ཡུམ་གྱིས་སྟགས་ལ་འདྲི་སྟན་དུ། བ །ཁྱེད་སྐྱེད་པ་ནི་རིགས་...

2

བཟོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་  
 ཐུགས་ལ་བབྱང་ནས་དོན་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ལ་འཁྱུལ་པའི་དྲི་མ་  
 སྤྱ་མོང་མེད་པར་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་སྤྱ་མོས་ལེགས་པར་.....  
 དཔྱད་ནས་མཐའ་དག་པར་ཐུགས་ལ་ཆུད་པར་མཛད། གཞན་ཡང་  
 སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ལ་མངའ་བའི་ཐེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་བཤད་.....  
 སློབ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ནས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ།  
 ཁ་ཆེའི་ཕུལ་དུ་གདུལ་བྱ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་...  
 བསྟན་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་ལས་ཀྱས་པར་མཛད། དེ་ནས་...  
 རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་ཆེ་བདུད་ཐིག་ཏུ་ཅན་གྱིས་བདག་  
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་...  
 མ་བཟོད་ནས་ཆོས་རྒྱུན་པ་མང་པོ་དང་ཤོ་གམ་བསྐྱང་བའི་གནོད་ཕྱིན་  
 གྱི་ཡིད་བརྒྱར་ཏེ་དེ་དག་གིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལྟ་རྟེན་དང་སློབ་པ་  
 ལ་སྐྱེས་པ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སློབ་པ། ཡང་སློབ་པ་ལ་སྐྱེས་  
 པ་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་ཕྱེད་པར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སློབ་པ་...  
 པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་ད་ནོར་ནི་མེད་སློབ་པ་མེད་ཀྱང་...  
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སློབ་པ་ཡོད་པ་སྐྱེས་ཀྱང་དཔྱག་དུ་མི་བདུབ་པས་...  
 ཡོ་བྱད་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་སྟེ་དཔྱད་ནས་ཕྱེད་པ་ཏེ་རྒྱ་...  
 ལ་རྒྱར་བྱོན། དེར་ཐེ་སྟོན་འཛིན་པ་མང་པོ་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་



བཞུགས་པ་ན། གཅེན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་  
 མང་དུ་བཅུམས་པ་གསན་ནས། ཀྱི་མ་ཐོགས་མེད་ནགས་སུ་ལོ།  
 བཅུ་གཉིས་པར་དུ་ཉིང་འཛིན་བསྐྱབས། ཉིང་འཛིན་མ་གྲུབ་སྒྲིང་  
 ཆེན་གྱི། རྒྱལ་ཁལ་ལོངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཅུམས། ཞེས་ཐེག་  
 ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྐྱར་པ་བྱས་པ་གཅེན་གྱིས་གསན་ནས།  
 ལག་སྐྱུལ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མཁྱེན་ནས། དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་  
 སྐྱབ་མ་གཉིས་ས་བཅུ་པ་དང་། སྐྱོ་སྐྱོས་མི་བཟད་པས་བསྟན་པ་  
 འཛིན་དུ་བཅུག་ནས། གཙུང་ཅན་དུ་སང་ལ་སྤྱད་དང་སྤྱོད་རངས་  
 ཐོན་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོ་བ་ལྟར་བསྐྱབས་པས། མདོ་བཏོན་པས་དེ་སྐྱབ་  
 དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་གསན་པ་ན། སྤྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་འདི་རྒྱ་བཟང་  
 འབྲས་ཕྱ་ཁ་གཤེལ་བ་འདྲ་གསུང་། ཐོ་རངས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་  
 ཀ་བཟང་པར་འདུག་པ་ལ་ངས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ལྟེ་འདིས་ལན་པས་  
 གཙོད་གསུང་ནས་སྐྱ་གྱི་འཆོལ་བའི་ཆེ་ཁྱིང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་དགུམ་  
 མི་འཆལ། དེའི་སྐྱབ་པ་སྐྱུང་ཐབས་གཅེན་ལ་མངའ་བས་དེར་  
 གཤེགས་པར་ཞུ་ཞུས་པས། སྐྱབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་འཕགས་པ་  
 ཐོགས་མེད་ཀྱི་སར་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསན་པས་དད་ནས་འཕགས་པ་  
 ཐོགས་མེད་ལ་ཉིས་པ་བཤགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ཆོས་རྣམས་རིམ་  
 ཀྱིས་གསན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ཇི་བཅུན་

བུམས་པ་མགོན་པོ་འབྲལ་མེད་དུ་བརྒྱགས་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྗེ་  
 བཙུན་ལ་ལྷ་ཞིང་མངའ་བ་དེ་གཙུང་གིས་མཐུན་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་  
 བདག་ལ་བསྟན་པར་ལྷ་བྱས་པས། རྗེ་བཙུན་ལ་ལྷ་ཡི་གསུངས་ནས་  
 ལྷས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་སྐྱེ་སྤྱི་བོ་ཡིན་ཞིང་  
 དང་པོར་ཐོག་ཆེན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ཆེ་འདི་ལ་ང་མཐོང་བའི་  
 སྐལ་བ་མེད་ཀྱིས། སྤྱི་བོ་པ་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་  
 འབྲེལ་མང་དུ་རྩྭ་མས། གཙུག་རྟོན་ནམ་རྒྱལ་གྱི་གཟུངས་ཐོན། བྱི་  
 མ་ལ་མངལ་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱི་བོ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཅེན་ལ་  
 ལྷག་པར་དད་དེ། ང་ཡི་ལྷ་བོ་ལྷ་དང་འདྲ། །ང་ནི་ཆར་སྤྲད་  
 བྱ་དང་འདྲ། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཡབ་ཀྱང་། །བྱ་ཡི་གེ་བར་  
 སང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་རྗེ་བཙུན་བུམས་པ་མགོན་པོའི་  
 བཀའ་བཞུགས་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐྱེས་  
 བྱ་རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཡང་  
 སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞུགས་གནས་རྒྱལ་ཞིབ་དུ་སྟོན་པ་ཆས་  
 མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེན་པ་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་དང་བཅས་  
 པ་འདུན་བཟང་ལ་སྦྱངས་ས། །དེའི་སྤྱི་བོ་མ་དག་གིས་ཡོ་དང་བྲགས་  
 ལ་སོགས་པ་འདི་འོ་སྐྱལ་གྱི་བྱུང་མཐའ་ལ་བྱར་བཅོ། །ཞེས་སྐྱེས་  
 པ་དང་། ཁོང་བསྟན་བཅོས་རྩྭ་མ་པ་ལ་མཁས་པས་ཆོག་རྒྱན་ཡིན་

གསུང་ཞིང་། སྐན་ཏུ་མཉེས་ནས་འདི་ལ་རང་འབྲེལ་ཞིག་མཛོད་  
 ཅེས་བསྐྱེད་མ་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་གསན་ཏེ་ལན་རེ་ཙམ་གྱི་ཐུགས་  
 གུང་། ཐུམས་མགོན་གྱི་བཀའ་ལྟར་ལྷག་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པར་...  
 བཞེད་ནས་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཞིག་ལ་རྩེ་བཙུན་ནམ་རྒྱལ་མའི་དབང་།  
 ཐུག་དོར་གྱི་དབང་དང་གདམས་ངག་གསན་ཏེ་གཟུངས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་  
 པས་ལྷུང་ཏུ་ལྷུབ་སྟེ་ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། ཉིང་  
 རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་མང་པོ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་...  
 འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་ཐུགས་སྤྲུང་དེ་དེའི་ཆེ་ཉན་...  
 ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ལ་མདོ་ལྷ་བརྒྱ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་...  
 ཡོད་པར་ཐུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་པ་དགོན་...  
 མཆོག་བཅེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ། སེར་  
 རྩན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་སྤྲུགས་མདོ་ལྷ་བརྒྱ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་...  
 གཟུངས་རྒྱུད་སྟེ་ལྷ་བརྒྱ་ནམས་ཐུགས་སྤྲུང་དེ་ལོ་རེའི་ནང་ཏུ་ལན་  
 རེ་ཁ་ཉོན་ཏུ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ལྷགས་ཀྱི་གཞིར་རིང་ཉིལ་མར་  
 གྱིས་བཀའ་བའི་ནང་ཏུ་ཞུགས་ནས་ཉིན་མཆན་སྟེལ་མ་ཞག་བཙོ་ལྷ་  
 རེའི་རིང་ལ་གོང་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་མདོ་དེ་ནམས་ཆར་རེ་ཁ་ཉོན་ཏུ་འགྲོ་  
 བར་མཛད། སེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནི་ཉིན་

རེ་བཞིན་ཁ་རྟན་དུ་མཛད་དེ། རྒྱལ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་  
 ཏུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལས་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་མུ་ཡང་མཛད་  
 རྟེན་ལས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གཏམ་དུ་སྦྱང་ངོ་། །དེ་  
 ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་...  
 འགྲེལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་མཛད་དེ་བྱང་རྒྱལ་ལས་གྱི་རིམ་པའི་མན་...  
 རབ་གི་གནད་རྣམས་ཞིབ་དུ་སྟོན་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་།  
 དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་  
 འགྲེལ་པ། ཐེག་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་  
 ཅམ་དུ་སྟོན་པ་སྟམ་ཅུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་  
 འགོག་པ་ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ།  
 རང་བཞིན་གསུམ་ངེས་པར་བསྟན་པ། བྱང་པོ་ལྗེའི་རབ་དུ་བྱེད་  
 པ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་མདོ་སྡེའི་དུམ་པ་བརྒྱ་པ།  
 རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ། ལས་བྱུང་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ། ལེ་  
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བརྒྱ་གསལ་པའི་བསྟན་བཅས། ལེ་མངན་པ་...  
 མཛད་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། དེའི་རང་འགྲེལ། བསྟན་བཅས་...  
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསྟན་པ། དེའི་རང་འགྲེལ། དགོན་མཆོག་...  
 གསུམ་གྱི་བསྟན་པ། རྒྱ་དུག་པའི་གཟུངས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ།  
 ཡོན་ཏན་བདུན་བཛྟེད་པའི་གཏམ། རྒྱལ་སྤྱིམས་གྱི་གཏམ། ཆོགས་

གྱི་གཏམ། སངས་མུས་ཆེས་སུ་བླ་པའི་འབྲེལ་པ། ཆོས་ཆེས་སུ་བླ་  
 པའི་འབྲེལ་པ། དགྲེ་འདུན་ཆེས་སུ་བླ་པའི་འབྲེལ་པ། འདྲོད་པའི་  
 ཡོན་ཏན་ལྗེ་ཉིས་དམིགས་བཞད་པ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་...  
 པའི་བཞད་པ། ག་ཡ་གོ་འི་མདོའི་བཞད་པ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་  
 རྣམ་པར་བཞད་པ། གློ་གློས་མི་བཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོའི་བྱ་...  
 ཆེར་འབྲེལ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་པོ་དང་རྣམ་པར་  
 དབྱེ་བ་བཞད་པ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་འབྲེལ་པ། བཟང་སྤྱོད་སྟོན་...  
 ལམ་གྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་མཛད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མུ་རན་  
 ལས་འདས་པའི་འག་རྩ་རྒྱ་ལྡན་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་རབ་  
 རྩ་བྱུང་བ་དང་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་མང་པོའི་མཁན་པོ་མཛད་པ་དང་།  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མི་འདྲ་པའི་ཆོས་ལུན་ཉི་ཤུ་རེ་འཆག་མེད་  
 གནང་བ་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་རན་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཆར་  
 གཙོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་སོགས་མཁས་པའི་བྱ་བ་...  
 རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདེལ་བར་མཛད། དེ་དུས་འཛམ་བླ་གླིང་...  
 གི་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་  
 བས་མཛད་ཅིང་བསྟན་བཀུར་བ་དང་། རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་  
 འཆམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལེན་པར་བྱེད་པས་དད་པ་ཅན་དག་  
 གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འང་བྱོན་ནས་



གང་དང་གང་དུ་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་དེ་དག་གསུམ། ལྷན་  
 ཡོད་པ་ན་མས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་འདི་གར་  
 སྤྱགས་གྱི་རིའི་ཡུལ་དུ་ཕྱོད་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་དཀྱར་སྤྱགས་ཀྱི་ལྟ་  
 ན་མས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཡབ་པ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་  
 བྱལ་བ་བྱང་བས་ཐམས་ཅད་དད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་  
 འདིའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་སྤྱགས་དེར་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རྒྱ་  
 ཆེར་འཕེལ། རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་དགོ་  
 འདུན་གྱི་སྡེ་གང་དང་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་མཆོད་གཞི་རྒྱ་ཆེན་  
 པོ་འཇུགས་པར་མཛད། ཨོ་ཁྱི་བུ་གའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་བེ་ཆེན་པོ་ཞིག་  
 གིས་སྤྱོད་བདག་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་འདུན་སྣང་ལྷག་བཅུ་  
 གཉིས་ལ་སྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་ཆོས་འཁོར་བཅུགས་ཏེ་དུས་སྟོན་རྒྱས་པར་  
 བྱས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དུས་ལས་ཀྱང་ཐེག་  
 པ་ཆེན་པོའི་འཆད་ཉན་རྒྱས་པར་བྱང་སྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་  
 སློབ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་སློབ་དུག་སྤྱི་ཡོངས་པ་བྱང་ཞེས་བྲགས་  
 ས། །སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པའི་དགོ་སློབ་སྡེ་  
 སྟོན་འཛིན་བའང་སྟོང་ཅམ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་  
 བྱིམས་ན་མ་པར་དག་པ། རྟེན་མེད་གསུམ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྷན་

བ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་ཞེས་  
 བྲག་གོ། །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་དགྲའ་ལོ་བརྒྱར་  
 ཉི་འཛི་བར་དུ་གྲུ་གར་དུ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཀྱི་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་  
 མཐར་དགོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཟིགས་ནས་སློབ་མ་ལྟེ་སྟོན་འཛིན་  
 པ་སྟོང་དང་བཅས་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་བལ་ཡུལ་ན་གནས་པའི་  
 དགེ་འདུན་ན་མས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེར་བསྟན་ཅིང་བསྟན་  
 པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་དེར་མཛོད་གཞི་ཡང་མང་དུ་  
 འཇུགས་པར་མཛད། དེ་ནས་རང་བྱུང་གི་མཛོད་རྟེན་དུ་བྲགས་  
 པ་མཛོད་རྟེན་གྱི་མ་ས་ལ་གཞུང་ལ་ཞབས་བསྐྱར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་  
 པ་ན་ཉང་ཏུ་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱད་འཛིན་པའི་བྱིམ་བཅུན་ཞིག་  
 གིས་ཞིང་མོད་པ་དང་ཆང་གི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་གཟིགས་པས་རྒྱལ་  
 བའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟར་ཉམས་དམས་སོ་སྟོན་དུ་བྲགས་ཡུང་ནས་  
 དགེ་འདུན་ན་མས་ལ་ཐ་མའི་གསུང་ཆོས་མང་དུ་སྦྱལ་ཏེ་གཙུག་རྟེན་  
 ན་མ་རྒྱལ་གྱི་གཟུངས་འགོ་གཤམ་ལྟོག་ནས་བསྐྱས་ཏེ་སྐྱེ་ཆའི་འདུ་  
 རྒྱུད་བཏང་ལྟེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱའི་བཀོད་པ་བསྐྱས་ནས་རྗེ་བཅུན་བུམས་  
 པ་མགོན་པོ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་  
 དགའ་ལྡན་ཆོས་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ཐེབས་སོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་  
 གང་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ས་དེར་སློབ་མ་དད་པ་ཅན་དག་གིས་

གླུ་གཤུང་བཞུགས་པའི་མཚན་རྟེན་བཅིགས་པ་ད་ལྟ་འང་ཡོད་དོ།  
 སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སློབ་མ་བསྟན་པ་འཛིན་ནུས་  
 པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་  
 མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་བཞི་ཤི། འདྲེལ་བ་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཏུ་གྱུར་  
 པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མངོན་པ་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཏུ་གྱུར་  
 པ་སློབ་དཔོན་སློ་བྱས་བརྟན་པ། ཚད་མ་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཏུ་  
 གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་གྲང་པོ། བར་བྱེན་ལ་མཁས་པའི་  
 མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ན་མ་གྲོལ་སྤེ་བཞིའོ། །དེ་  
 ལ་འདྲེལ་བ་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་  
 འོད་ནི་ལྷལ་བཙུག་ཏུ་བུམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས། ཅུང་  
 ཅུའི་དུས་ནས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་  
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བཞེན་པར་རྫོགས་ནས་  
 མཁས་མཚན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་བྱང་དུ་ཡེབས་ཏེ་སྤེ་སྤྲོད་གསུམ་ལ་  
 སྦྱངས་གིང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསན་ནས་ཐོག་ཆེན་གྱི་  
 མདོ་སྤེ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས། སྤེ་བ་བཙུང་པ་སྤྲོད་པ་སྤེ་ལྷགས་  
 མ་འདྲིས་པར་མཐུན་ཅིང་འདྲེལ་བ་འབྱུང་སྤེ་ཕྱགས་ལ་བཟུང་སྤེ་རྒྱན་  
 དུ་ཁ་རྟོན་དུ་མཛད། དེ་ལྟར་སློག་པ་སྤོས་བསམ་དང་སློང་བ་  
 བསམ་གཏན་ལ་བཙུན་པར་མཛད་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་

པའི་མཐའ་ཀྱི་མཚེ་ལྟ་བུའི་པ་རྩལ་དུ་སྤྲོད་ཞིང་གཟུངས་དང་།  
 སྦྱོངས་པ་དང་། མངོན་པར་གཤམ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་བརྒྱ་  
 གྲག་མང་པོ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས། ལྷག་པར་སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་  
 གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟོད་དེ་འཕགས་པའི་ས་  
 ཐོབ་པས་སྦྱོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་སྟན་པའི་གྲགས་  
 བས་ཐུགས་ཀྱན་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་  
 བ་མཛད་ཐྱིར་འདུལ་བ་ལྷང་ཐེ་བཞིན་གནད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་  
 འདུལ་བ་ཀྱི་མཚེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་མཛད་  
 དེ། དེ་ལ་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་  
 བཀའ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆད་མར་འཛིན་ཅིང་འདུལ་བ་ལྷང་ལ་བལྟ་བའི་  
 མིག་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྦྱོན་མེ་སྟོན་བྱོན་པའི་མཁས་  
 ལྷུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙུག་པོ་ཆེར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་  
 བའི་ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གི་ཆོ་ག་ཀམ་ཤ་ཏམ་དུ་གྲགས་པ་ཡང་  
 མཛད་དེ། ད་ལྟ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ལྷགས་ནས་དགེ་བསྟེན་  
 དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། ཆོགས་སྒྲ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་  
 པ་དང་། བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་སྦྱོན་པ་ལེན་  
 པའི་ཆོ་ག་དང་གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་སྤྲུགས་འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་

རྣམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ནའི་བཀའ་ངེས་ལས་བྱུང་བས་ཀྱང་།  
 བརྟན་པ་འདི་ལ་བཀའ་ངེས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཞིག་གོ། །བདག་  
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱུང་བདེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལྟན་ཅིག་  
 གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་ཐུག་ལཱ་རེ་ཅམ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་།  
 ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་སྦྱོར་བ་དང་  
 ལྟན་པ། ཉིན་ཞིག་སྤྲུགས་རེའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་འོས་  
 པ་རྣམས་བཤགས། བསྐྱམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱམས། ཕྱིན་  
 གྱིས་བསྐྱུང་བ་པར་འོས་པ་རྣམས་ཕྱིན་གྱིས་སྐྱབས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་  
 པར་དག་པ་སྟོན་གྱིལ་བ་ཞུལ་བཞུགས་དུས་དང་བརྟན་པའི་གཏད་ཀྱང་།  
 རབས་ཀྱི་སྐབས་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་སྦྱོང་བའི་དུས་  
 བཞིན་ཡོད་ཅེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་བྲགས་སོ། །  
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྦྱོང་མ་མངོན་པ་ལ་མཁས་པའི་  
 མཆོག་དུ་བྱུང་བ་སྦྱོང་དཔེ་སྟོན་གྱིས་བརྟན་པ་ནི། སྦྱོང་དཔེ་ཀྱང་།  
 དབྱིག་གཉེན་ཉི་ལྔ་ལ་མེ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ན་འབྱུ་མར་གྱིས་བྲངས་བཀའ་  
 བའི་ནང་ན་ཞུགས་ཏེ་འབྱམ་སྡེ་བརྒྱད་ཅུ་ཞུལ་རྟོན་མཛད་པའི་ཆེ་ཀྱང་།  
 ཐུག་རོན་ཞིག་ལྟན་དུ་ཉན་ནས་སྤྱོད་པ་ན་མ་ཞིག་ཆེ་འཕྲིན་ཏེ་མཐའ་  
 འཁོབ་འབྲུ་མ་ཞེས་བྱ་བར་དམངས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་སྐྱེས། སྐྱེས་མ་  
 ཐག་ངའི་སྦྱོང་དཔེ་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་འདི་བ་ལ། ཡས་ཁྲིད་ཀྱི་





དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་སྒྲིབ་མ་ཆད་མ་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཏུ་གྱུར་  
 པ་སྒྲིབ་དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་བདག་...  
 ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རྩ་གར་སྟོ་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཁྱེད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་  
 བར་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས།      སྒྲིབ་ཁྱེད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་  
 ལོན་པར་བྲམ་ཟེའི་རིག་ཕྱེད་ཐམས་ཅད་དང་།      གཞན་ཡང་རིག་  
 གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར།      སྒྲིབ་ལུན་  
 རིང་པོ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པས་འཁོར་བ་མཐའ་...  
 དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་གཟིགས་ནས་ངེས་འབྱུང་བྱགས་དྲག་  
 པོས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་དང་།      ལོངས་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་  
 པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་གནས་མ་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པའི་མཁན་པོ་སྒྲིབ་  
 ཞེས་བྲམ་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་།      མཚན་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་གསལ།  
 མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་མ་བྱ་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་...  
 པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་ཁྱེད་པར་ལྟག་པོར་...  
 རྟོགས།      དེ་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་དང་མན་ངག་མཐའ་དག་  
 གསན་པར་བཞེད་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་བྱུང་དུ་བྱོན།  
 སྒྱིར་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲིབ་མཐའ་དག་དང་།      ཁྱེད་པར་ཐོག་  
 པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲིབ་རྣམས་དང་།      རྒྱུ་བཅུན་བྲམས་པ་ནས་བརྒྱུད་  
 པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རྣམས་བྲམ་པ་གང་བྱའི་ཆུལ་དུ་...

ལེགས་པར་གསན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཁ་ཉོན་  
 ཏུ་མཛད། དེ་ནས་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཞིག་ལས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་...  
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དབང་དང་སྦྱབ་ཐབས་ལེགས་པར་གསན་ནས་...  
 སྦྱབ་པ་མཛད་པས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་མདོན་ཏུ་...  
 གཟིགས་ཤིང་གདམས་པ་དང་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལེགས་པར་ཞོལ།  
 དེ་ནས་བཟུང་ནས་འདོད་ཏུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་...  
 གཟིགས་ཤིང་ཆོས་གསན་པར་མཛད། དེ་ནས་ཨ་ཁི་མི་ཤའི་ཡུལ་  
 གྱི་ནགས་ཆལ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་བྲག་རིའི་ཕྱག་ཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པ་ལ་...  
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། དེ་ནས་རྒྱ་ལྗོངས་མུ་མེགས་ཀྱི་ཙོད་པ་བྱེད་  
 པ་བྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་ཆར་བཅད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་  
 པོ་འདིས་སྦྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་  
 ཞིང་། ལྷག་པར་ཆད་མ་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ལ་དམིགས་པ་བཏག་  
 པ་སྟགས་ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་ཅེ་མཛད་པར་བྲགས། སྤར་  
 ཡང་ཨ་ཁི་མི་ཤའི་ཡུལ་ཏུ་གསེགས་ནས་སྤར་གྱི་ཕྱག་པར་བསམ་གཏན་  
 ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད། ཏུས་ནམ་ཞིག་ན་རིགས་པའི་  
 མིག་དང་བལ་བའི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་...  
 གཟིགས་ཏེ་རིགས་པའི་མིག་སྦྱིན་པར་མཛད་བཞེད་པ་ན། གདུལ་  
 བྱ་ནམས་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་བ་དང་། སྤར་བཅོམ་པའི་

ཚད་མའི་བརྟན་བཅས་ནྟམས་ཀྱང་ནྟམ་གྲངས་མང་བས་ཁ་འཕྲོར་བ་  
 ལྟ་བུར་བྱུར་པར་གཟིགས་ཏེ། སྤར་མཛད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་  
 གྱི་གནད་བརྒྱས་ཏེ་གསུང་རབ་སྤྱི་དགོངས་འབྲེལ་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་  
 བདུས་པ་བཙོམ་པར་བཞེད་ནས། ཚད་མར་བྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་  
 བཞེད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྦྱོབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །ཞེས་  
 པ་སྦྱབ་ཕྱག་གི་བྲག་ངོས་ལ་དོ་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིས་པ་ཅམ་གྱིས་འཇིག་...  
 ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་འོད་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ས་གཡོས་གིང་སྦྱ་  
 ཆེན་པོ་གྲག། །ཕྱ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནྟམས་ཀྱི་བྱིན་པ་རིངས་པར་བྱུང་།  
 དེ་གང་གི་ལྟས་ཡིན་སྟམ་དུ་ཕྱ་ལྷགས་བྱབ་བྱུལ་ནག་པོས་མངོན་ཤེས་  
 ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཚད་མ་མདོའི་མཚོད་བརྗོད་བྱིས་པའི་བྱིན་ཐབས་  
 ཀྱི་མཐུར་མཐོང་ནས། སྦྱོབ་དཔོན་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པའི་  
 རུལ་དུ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་འོངས་ནས་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་དེ་བསུབས་  
 ནས་བཞག། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་ཐ་མ་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་...  
 གྱིས་ཀྱལ་ཀས་བསུབས་པ་ཡིན་ན་འདི་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་...  
 པས་ཞོག་ཅིག། ཚོད་པར་འདྲོད་ན་གཟུགས་སྟོན་དང་ཚོད་པར་...  
 བཞུའོ། །ཞེས་བྱིས་པས་བསོད་སྟོམས་ལས་འཁོར་བའི་ཆོ་ཁོ་དངོས་  
 སུ་བསྟན་འདུག་པ་རིགས་པ་ཏི་མ་མེད་པས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་  
 ཐམ་པར་བྱས་པའི་ཆོ། ད་རྩུ་འཕྲུལ་འབྲུན་ཟེར་ནས་ཁ་ནས་མེ་

སྐར་ཏི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཚས་གོས་ནམ་གསུམ་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་པ་  
 པས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་མ་རྒྱུང་ས་པ་  
 འདི་འདྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་  
 ལྟ་མི་བྱས་ཀྱི། སྔོན་ལེ་ཀོར་ནམ་མཁའ་འཕངས་ནས་འདི་ནམ་ས་  
 ལ་བབས་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་གྲོལ་བ་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་བཀྱིལ་  
 ཉམ་ཏུ་དགོངས་པས། སྔོན་ལེ་ཀོར་འབབ་དུས་མ་ཕྱུང་བས་ནམ་  
 མཁའ་གཟིགས་པ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་བཟླ་བས་ཚག་མི་  
 ཤེས་པ་ཞིག་གིས་སྔོན་ལེ་ཀོར་དེ་བསྐྱེད་ནས། ལྷ་མ་བྱེད་མ་  
 བྱེད་ཐེག་པ་དམན་དང་ཕྱད་ལས་སྒོ་གྲོས་ངན་སྒྲེ་ཤི། །ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་  
 བཙུན་འདི་ལ་ཕྱ་སྟེགས་ཚགས་ཀྱིས་གཞོད་མི་བྱས་པར་ཤེས། །ཁྱོད་  
 ཀྱི་ས་མ་སྔོན་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་ང་འཕྱར་གྱི། །ཕྱི་མའི་  
 དུས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ་ནི་འདི་འཕྱར་རོ། །ཞེས་ལྷང་  
 བརྟན་ཅིང་དབྱགས་ཕྱུང་ནས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་བཙུན་པར་  
 སྒྲུལ་མ་མཛད་པ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྐང་པོས་ཀྱང་གྲགས་རྗེ་  
 དང་ཉིང་སྒྲོབས་ཆེར་བཞེས་ནས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་མཛད་  
 དེ། འཇམ་བུ་སྐྱིང་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་སྒྲིན་  
 པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྐར་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་  
 བརྒྱགས་པས་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་



གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཤོད། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཡབ།  
 བགས་ཆལ་དེའི་ཚུན་གྱིང་དང་མེ་རྟོག་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་.....  
 ཕྱགས་སུ་མགོ་འདྲད། སྒྲོབ་པོ་ཆེ་ལ་སྐགས་པ་བགས་ཆལ་དེ་ན་  
 བགས་པའི་རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་པོས་  
 བདུག་ཅིང་གྲུས་པའི་ཚུལ་བྱེད། ཡུལ་དེའི་ཚུལ་པོ་འཁོར་དང་.....  
 བཅས་པས་ཀྱང་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲོ་ཕྱགས་སུ་བྱོན་  
 ཏེ་སྒྲོ་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་རན་པ་རྣམས་ཆར་བཅད། དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲོ་  
 རྣམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲོད་གསུམ་ཀྱི་ཆེར་བཤད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་  
 ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲོ་པོ་ལ་ཨོ་ཁྱེ་ལེ་ཤེ་  
 ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཡུལ་དེའི་ཚུལ་པོ་འཁོར་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་.....  
 བསྟན་པ་ལ་བཅུད། བཅ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་བདག་བྱས་ཏེ་  
 དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲོ་མང་དུ་བཅུགས། ཡུལ་དེའི་སྒྲོ་པོ་རྣམས་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཨ་རུ་རའི་སྤང་པོ་ཆེན་  
 པོ་སྐམ་པོ་ཞིག་བདེན་ཆོག་བཟོད་ནས་སོར་ཅུད་པར་མཛད་དོ། །དེ་  
 ལྟར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པས་  
 རྒྱབ་པར་མཛད་ནས་མཐར་ཨོ་ཁྱེ་ལེ་ཤེ་བགས་ཆལ་དཔེན་པའི་སྒྲོབ་  
 ཕྱག་དེ་ཉིད་དུ་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཞིང་གཞན་  
 དུ་གཤེགས་སོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོབ་པར་

འདྲོད་པ་ན་མས་གྱིས་མཁས་མཚན་དེ་བྱིག་གཉིན་ལ་ཡོན་ཏན་དང་་་་  
 བཀའ་ངེན་པའི་དད་གུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་་་་་  
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་ན་མས་ལ་བལྟས་  
 ནས་ལུང་ཅམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་མིན་པར་གྱུལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་་  
 དགོངས་དོན་ངི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྟོག་པར་བྱས་ལ་གསུང་་་་  
 རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་  
 རིམ་པ་ཉ་མས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་གྱུལ་མཚན་གྱིས་བརྗེས་  
 པའི་《ལམ་རིམ་སྒྲིམ་བརྒྱད་པའི་ན་མ་ཐར་》ལས་ཁོལ་དུ་བྱུང་བའོ། །

## དཀར་ཆག

ཆས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལུང་ཕྱས་པ་བཞུགས།

སྤྱབ་དཔན་ཆེན་པོ་ལྷུང་འཕྱུག་གཉིན་གྱིས་མངོད།

ཐུག་པར་གྱི་མཁན་པོ་རིན་མི་ཏུ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་

བརྟེན་དཔལ་བཅེགས་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་

པ། .....1

ཆས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ་དཔྱིག་གཉིན་དགོངས་པ་

གསལ་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།

འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གཏོར་དབང་པོས་བཅམས། .....79

འབྲེལ་པའི་མཛོད་བརྗོད་དང་རྩ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ། .....81

ལེ་ཆན་དང་པོ། མཆན་གྱི་དོན། .....83

ལེ་ཆན་གཉིས་པ། འཕྱར་གྱི་ཕྱག་ .....84

ལེ་ཆན་གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན། .....85

ས་བཅད་དང་པོ། བསྟན་བཅོས་རྩ་མ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་

.....85

དང་པོ། མཛོད་བརྗོད་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་བས་རྩ་མ་པར་དམ་བཅའ་

བ། .....	85
གཅིག མཚན་པར་བཟོད་པ། .....	85
གཉིས། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།.....	88
གཉིས་པ། སྤྱོད་སྤྱོད་ཏུ་བཏང་ནས་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ།.....	88
གཅིག ཚུམ་མཚན་པ་བཤད་པ། .....	88
གཉིས། མཚོད་བཤད་པ། .....	90
གསུམ་པ། དགོས་པ་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་བས་སྤྱོད་པས་གསུངས་པར་..... བསྐྱབ་པ། .....	90
ས་བཅད་གཉིས་པ། བཅམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། .....	92
དང་པོ། བཟོད་བྱ་ངོས་གཞུང་བ། .....	92
གཉིས་པ། དེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། .....	93
གཅིག འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	94
གཉིས། འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	95
(གཅིག) སྤྱི་དོན། .....	96
[གཅིག] གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ།.....	96
[གཉིས] བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཞག་ པ། .....	97

[གསུམ]	གནས་གང་ན་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་པ། .....	98
(གཉིས)	གཞུང་གི་དོན། .....	98
[གཅིག]	ཁམས་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ། .....	98
<གཅིག>	འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚུགས། .....	98
<གཉིས>	མིང་གི་ནམ་གངས། .....	99
<གཅིག>	སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་ནམ་གངས། .....	99
<གཉིས>	བྱེ་བྲག་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་ནམ་གངས། .....	100
<གསུམ>	ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	101
(གཅིག)	ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན། .....	101
[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ། .....	101
<གཅིག>	གཟུགས་ཡུང་གི་ནམ་གཞག། .....	101
<གཅིག>	དངོས་བསྟན་པ། .....	102
1	མདོར་བསྟན་པ། .....	102
2	རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	102
(1)	དབང་པོ་ལུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་ནས་བསྟན་པ། .....	102
(2)	དོན་ལུ་མཚན་གཞིའི་སྒྲིག་ནས་བསྟན་པ། .....	103
(3)	ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ། .....	105

《གཉིས》དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བྱ་བ། .....	107
《གསུམ》ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ནམ་གཞག .....	108
《བཞི》རྫས་ཚས་ལ་དོགས་པ་གཅད་པ། .....	109
[གཉིས] གསུམ་པོ་ས་སའི་སྐྱ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ། .....	111
[གསུམ] ཚེ་ར་འདུ་གཉིས་ཕུང་པོ་ལོགས་སུ་འཛག་པའི་རྒྱ་ མཆན། .....	112
[བཞི] ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། .....	113
[ལྔ] སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ། .....	116
(གཉིས) ཚེས་གཞན་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ། .....	117
[གཅིག] ཚེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ། .....	117
[གཉིས] དེ་གཞན་ལའང་སྐྱར་བ། .....	118
(གསུམ) ཁམས་དང་ནམ་པའི་རབ་དབྱེ། .....	121
[གཅིག] བསྟན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལ། .....	122
[གཉིས] རྟོག་བཅས་དབྱེད་བཅས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ། .....	125
[གསུམ] དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལ། .....	127
[བཞི] ཕུང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ། .....	129
[ལྔ] རྫས་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལ། .....	131

[ ཡུལ ] མཐོང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པའི་རབ་དབྱེ།.....134

[ བདུན ] ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ། .....135

[ བརྒྱད ] གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ། .....142

[ གཉིས ] དབང་པོ་བརྟན་པའི་གནས་བཤད་པ། .....144

⟨ གཅིག ⟩ དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་.....144

《 གཅིག 》 དབང་པོའི་རང་བཞིན། .....144

( གཅིག ) དབང་པོའི་བྱེད་ལས། .....144

( གཉིས ) དབང་པོའི་གྲངས་ངེས།.....147

《 གཉིས 》 སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྩ་བ། .....149

( གཅིག ) རྩོམ་པའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བཤད་པ། .....150

( གཉིས ) དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པ།.....151

《 གསུམ 》 རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། .....151

( གཅིག ) རྩོགས་ལ་རྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། .....151

( གཉིས ) རྩུ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རབ་དབྱེ། .....152

( གསུམ ) རྩོམ་པའི་རབ་དབྱེ། .....153

( བཞི ) སྤང་བྱ་ལ་རྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། .....155

《བཞི》དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་། .....	156
《གཅིག》རྟེན་ཆུལ། .....	156
《གཉིས》གཏོང་ཆུལ། .....	157
《ལ》དགེ་སྦྱང་ཆུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་འཁོབ། .....	158
《དུག》དབང་པོའི་ལྷན་ཆུལ། .....	162
《གཅིག》ངེས་ལྷན། .....	162
《གཉིས》ཁྱིད་ལྷན། .....	163
《གཉིས》འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆས་ཀྱི་སྦྱེ་ཆུལ། .....	164
《གཅིག》དངོས་བཤད་པ། .....	164
《གཅིག》གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆས་ཀྱི་སྦྱེ་ཆུལ། .....	164
《གཉིས》གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆས་ཀྱི་སྦྱེ་ཆུལ། .....	165
《གཅིག》མདོར་བསྟན་པ། .....	166
《གཉིས》རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	166
《གཅིག》མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྦྱེ་ཆུལ། .....	166
《གཅིག》ལྡེ་ཆན་དུ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ། .....	167
❖ མདོར་བསྟན་པ། .....	167
❷ རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	167



(?) མེས་སྐྱི་སྐྱི་མང་པོ་བ། .....	167
(2) དགེ་བའི་སྐྱི་མང་པོ་བ། .....	168
(3) རྟན་མངས་པའི་སྐྱི་བ། .....ལྷ་.....	168
(4) མི་དགེ་བའི་སྐྱི་མང་པོ་བ། .....,.....	169
(5) རྟན་མངས་ཆུང་བའི་སྐྱི་བ། .....	169
《གཉིས》མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཆུངས་ལྷན། .....	170
《གསུམ》འབྲེལ་ལྷ་བུའི་བྱད་པར། .....	173
《བཞི》ཐ་དད་ལྷ་བུའི་གཅིག་པ། .....	174
《གཉིས》མཆུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱི་ཆུལ། .....	174
《གཅིག》མདོར་བསྟན་པ། .....	175
《གཉིས》ཁྱེས་པར་བཤད་པ། .....	175
1 ཐོབ་མ་ཐོབ་བཤད་པ། .....	175
(?) དངོས་བཤད་པ། .....	175
(2) དེའི་བྱད་ཆས་བཤད་པ། .....	177
[?] ཐོབ་པའི་བྱད་ཆས། .....	177
[2] མ་ཐོབ་པའི་བྱད་ཆས། .....	181
2 སྐལ་མཉམ་བཤད་པ། .....	183
3 འདུ་གཤིས་མེད་པ་བཤད་པ། .....	184

“ ལྷ་མས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ། .....	185
(?) འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་མས་འཇུག་བཤད་པ། .....	185
(2) འགོག་པའི་ལྷ་མས་འཇུག་བཤད་པ། .....	186
(3) དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཐུན་མང་དུ་བཤད་པ། .....	188
“ སྒྲིག་བཤད་པ། .....	189
“ མཆན་ཉིད་བཤད་པ། .....	190
“ བརྗོད་བྱེད་བཤད་པ། .....	190
《གཉིས》ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། .....	193
(གཅིག)རྒྱ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། .....	193
[གཅིག]རྒྱ་བཤད་པ།.....	193
《གཅིག》མདོར་བསྟན་པ། .....	193
《གཉིས》རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	194
《གཅིག》བྱེད་རྒྱ། .....	194
《གཉིས》ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ།.....	194
1 མཆན་ཉིད། .....	194
2 མཆན་གཞི། .....	195
(?) ལྷོར་བསྟན་པ།.....	195
(2) ལེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ།.....	195

《གསུམ》སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ།.....	196
《བཞི》མཆུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ།.....	198
《ལྔ》ཀུན་འཁྲུང་གྱི་རྒྱ། .....	198
《དྲུག》ནམ་མཉིན་གྱི་རྒྱ། .....	199
《གསུམ》དོན་བསྟུ་བ།.....	199
[གཉིས] འབྲས་བུ་བཤད་པ། .....	200
《གཅིག》མདོར་བསྟན་པ། .....	200
《གཉིས》རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	201
《གཅིག》འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ། .....	201
《གཉིས》སྐྱ་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད། .....	201
[གསུམ] དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟན་མོང་གི་ཆས་བཤད་པ། .....	204
《གཅིག》འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་དུས། .....	204
《གཉིས》དངོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་བསྟུན་པ། .....	204
《གཉིས》རྟེན་བཤད་པ། .....	206
[གཅིག] མདོར་བསྟན་པ། .....	206
[གཉིས] རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	206
《གཅིག》 རྟེན་སྐྱ་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད། .....	207

《གཉིས》 ཁྱིན་གང་གིས་འབྲས་བྱ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད།

.....208

《གསུམ》 དངོས་པོ་གང་ཁྱིན་དུས་བསྐྱེད་པ། .....209

《བཞི》 དེ་མ་ཐག་ཁྱིན་ཁྱིས་པར་བཤད་པ། .....211

《གཅིག》 སེམས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། .....211

1 དངོས་བཤད་པ། .....211

2 ཁྱིན་དང་ཁྱིན་ཅན་སྤྱར་བ། .....212

《གཉིས》 སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ། .....219

《གསུམ》 སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་དུ་རྟོན་དཔྱད་  
པ། .....220

[གསུམ] འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ། .....223

《གཅིག》 གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན། .....223

《གཅིག》 དབྱེ་བ་བསྟན་པ། .....223

《གཅིག》 ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། .....223

《གཉིས》 འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ། .....226

《གཉིས》 ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ། .....227

《གཅིག》 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན། .....227

(གཉིས)	སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག།.....	229
(གསུམ)	ནམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི།.....	229
(བཞི)	བདུན་དང་བཞིའི་བསྐྱབ་བ་དུམ་པ།.....	230
《གསུམ》	རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	230
(གཅིག)	དང་པོར་འཇུག་ཚུལ། .....	230
[གཅིག]	གང་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲི་གནས།.....	230
[གཉིས]	གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྤྱོད།.....	232
〈གཅིག〉	རྩ་བ།.....	232
〈གཉིས〉	སྒྲུབ་བྱེད། .....	232
《གཅིག》	རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད།.....	232
《གཉིས》	ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད། .....	233
〈གསུམ〉	ག་ཚུགས།.....	234
〈བཞི〉	ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར།.....	235
〈ལྔ〉	སྒྲི་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ།.....	236
(གཉིས)	བར་དུ་གནས་ཚུལ།.....	238
[གཅིག]	གང་གནས་པ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།.....	239
〈གཅིག〉	མདོར་བསྟན་པ།.....	239

〈གཉིས〉	ཀུས་པར་བཤད་པ།.....	239
《གཅིག》	གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།.....	240
1	རང་བཞིན། .....	240
(1)	དབྱེ་བ། .....	240
(2)	ས་སའི་མཆན་ཉིད།.....	241
(3)	དེ་དག་གི་ངེས་པ།.....	243
2	བསྐྱེ་བ་དབྱུང་པ།.....	243
3	གངས་ངེས་པའི་ཀློ་མཆན།.....	244
4	འབྱུང་བྱུང་གི་ཁྱད་པར།.....	246
《གཉིས》	སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་བོ། .....	247
1	མ་རིག་པ་བཤད་པ། .....	247
2	མིང་བཤད་པ།.....	248
3	རིག་པ་བཤད་པ།.....	248
4	ཆོར་བ་ཁ་འཕང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།.....	249
《གསུམ》	ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྦྱར་བ།.....	252
《གསུམ》	མཆུག་བསྐྱེ་བ།.....	253
〔གཉིས〕	གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།.....	254
《གཅིག》	མདོར་བསྟན་པ།.....	254

〈གཉིས〉	ཁྱུས་པར་བཤད་པ།.....	254
《གཅིག》	ཟམ་གྱི་རང་བཞིན།.....	254
《གཉིས》	ཞར་ལ་བར་སྤྱད་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།.....	256
《གསུམ》	དེ་དག་གི་ངེས་པ།.....	256
(གསུམ)	མཐར་འགྲོ་ཚུལ།.....	257
〈གཉིས〉	གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྱད་གྱི་འཇིག་རྟེན།.....	259
《གཅིག》	རིམ་པ་དང་ཆད་དངོས།.....	259
(གཅིག)	རྟེན་བཤད་པ།.....	259
〔གཅིག〕	རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ།.....	260
〔གཉིས〕	ཅུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ།.....	260
(གཉིས)	བརྟེན་པ་བཤད་པ།.....	261
〔གཅིག〕	རི་བཤད་པ།.....	261
〔གཉིས〕	མཚོ་བཤད་པ།.....	263
〔གསུམ〕	སྤྱང་བཤད་པ།.....	264
〈གཅིག〉	སྤྱང་གཙོ་ཙོ་བཤད་པ། .....	264
〈གཉིས〉	སྤྱང་ཕན་བཤད་པ།.....	265
〈གསུམ〉	འཛམ་བུ་སྤྱང་གི་ཚོས་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ། .....	266
(གསུམ)	སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ།.....	267

[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ།.....	267
<གཅིག>	རན་སང་གི་གནས།.....	267
《གཅིག》	ཆ་དཔུལ།.....	267
《གཉིས》	གང་དཔུལ། .....	268
<གཉིས>	མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས།.....	269
《གཅིག》	ས་དང་འབྲེལ་བ། .....	269
1	ཀྱུ་ཆེན་རིས་བཞི།.....	269
(1)	གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བརྟེན་པ། .....	269
(2)	རི་ལ་བརྟེན་པ། .....	274
2	སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་གནས།.....	275
《གཉིས》	ས་དང་མ་འབྲེལ་བ།.....	277
[གཉིས]	དེ་དག་གི་སྒྲིས་པ་བཤད་པ།.....	280
《གཉིས》	ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད་བཤད་པ། .....	282
(གཅིག)	ལུས་ཆད། .....	282
(གཉིས)	ཆེ་ཆད།.....	283
[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ། .....	283
<གཅིག>	མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད།.....	283



《གཉིས》	ངན་སང་པའི་ཆེ་ཆད།.....	285
《གཉིས》	ཞར་བྱང་། .....	286
《གསུམ》	ཆད་དེ་ཉིད་ཉེ་བྱུང་བཤད་པ།.....	286
《གཅིག》	ཚུལ་པའི་དང་པོ་མདོར་བསྟན།.....	287
《གཉིས》	ཐུས་པར་བཤད་པ།.....	287
《གཅིག》	ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆད།.....	287
《གཉིས》	དུས་ཀྱི་ཆད།.....	288
《གཅིག》	ལོ་བཤད་པ། .....	288
《གཉིས》	བསྐལ་པ་བཤད་པ།.....	288
《གཅིག》	དངོས་བཤད་པ། .....	288
1	མདོར་བསྟན་པ། .....	289
2	ཐུས་པར་བཤད་པ། .....	289
(1)	འཇིག་པའི་བསྐལ་པ། .....	289
(2)	འཆགས་པའི་བསྐལ་པ།.....	291
(3)	གནས་པའི་བསྐལ་པ། .....	292
(༤)	བསྐལ་ཆེན། .....	293
《གཉིས》	ཞར་ལས་བྱང་པ།.....	293
1	བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱང་། .....	293

(1)	སངས་ཀྱིས་འབྲུང་ཚུལ། .....	293
(2)	རང་སངས་ཀྱིས་འབྲུང་ཚུལ། .....	294
(3)	འཁོར་ལོས་སྐྱུར་ཀྱིས་འབྲུང་ཚུལ། .....	294
2	འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞུར་བྱུང་། .....	299
(1)	འཇིག་པའི་དབྱེ་བ། .....	299
(2)	ལུས་པའི་རྩེ་མ། .....	299
(3)	འཇིག་པའི་གོ་རིམ། .....	300
[བཞི]	ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ། .....	301
<གཅིག>	མཚམས་སྐྱར་བ། .....	301
<གཉིས>	ལས་དངོས་བཤད་པ། .....	301
<གཅིག>	ལས་ཀྱི་རྩེ་མ། .....	301
(གཅིག)	མདོར་བསྟན་པ། .....	301
(གཉིས)	ཀུས་པར་བཤད་པ། .....	302
[གཅིག]	ལས་ཀྱི་རང་བཞིན། .....	302
<གཅིག>	ནམ་པར་རིག་བྱེད། .....	302
<གཅིག>	ལུས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད། .....	302
<གཉིས>	ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད། .....	304

《གཉིས》	ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ།.....	304
《གཅིག》	ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད། .....	304
《གཉིས》	རྒྱ་འབྲུང་བའི་ཁྱད་པར།.....	307
《གསུམ》	ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། .....	308
〔གཉིས〕	ལས་གསུམ་སྒྲིའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། .....	309
《གཅིག》	དངོས་བཤད་པ།.....	309
《གཉིས》	ཞུ་བྱུང་བཤད་པ།.....	310
《གཅིག》	དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བ།.....	310
《གཉིས》	ཀུན་སྒྲོང་བཤད་པ།.....	312
《གསུམ》	ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། .....	313
〔གསུམ〕	ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ།.....	313
《གཅིག》	མདོར་བསྟན་པ།.....	313
《གཉིས》	རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	315
《གཅིག》	སྒྲིམ་པ་བཤད་པ། .....	314
1	སྒྲིར་བསྟན་པ། .....	314
2	ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཤད་པ། .....	314

(?)	ས་མར་གྱི་སྒྲིམ་པ།.....	315
[?]	དབྱེ་བ། .....	315
[2]	རང་སྒྲིམ་པ།.....	316
[3]	སྒྲིམ་དོན། .....	317
[4]	ལྷན་པའི་གང་ཟག་.....	317
(2)	བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ།.....	318
(3)	ཞར་བྱང་།.....	318
《གཉིས》	ལྷན་ཚུལ་བཤད་པ།.....	319
1	ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་ཚུལ།.....	319
2	ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ། .....	320
(?)	དངོས་བཤད་པ། .....	320
(2)	ཞར་བྱང་། .....	321
3	ལྷན་པའི་སྒྲིམ་བཞི་བཤད་པ།.....	321
《གསུམ》	འཕྲོ་བའི་གཏོང་བཤད་པ།.....	322
1	འཕྲོ་བའི་ཚུལ། .....	322
(?)	སྒྲིམ་པའི་འཕྲོ་བའི་ཚུལ། .....	322
[?]	རི་ལྟར་འཕྲོ་བའི་ཚུལ།.....	322
<?>	བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ།.....	323

〈 2 〉	ས་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་ཚུལ། .....	323
《 ？ 》	དངོས་བཤད་པ། .....	323
《 2 》	ཞར་བྱང་། .....	324
( ？ )	སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་གྱི་དྲུས་གྱི་ངེས་པ། .....	324
( 2 )	བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཁྱད་པར། .....	325
[ ？ ]	ལེན་ཐབས། .....	325
[ 2 ]	ཡན་ལག་གི་ངེས་པ། .....	325
[ 3 ]	རྟེན་གྱི་ངེས་པ། .....	326
( 3 )	དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཁྱད་པར། .....	326
[ ？ ]	དངོས་བཤད་པ། .....	326
[ 2 ]	སྐབས་འཕྲི་ཡུལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ། .....	327
[ 3 ]	ཡན་ལག་གི་ངེས་པ། .....	328
[ 2 ]	གང་ལས་འཕྲོ་པ། .....	329
( 2 )	སྒྲིམ་མིན་གྱི་འཕྲོ་ཚུལ། .....	331
( 3 )	བར་མའི་འཕྲོ་ཚུལ། .....	331
2	གཏོང་ཚུལ། .....	332
( ？ )	སྒྲིམ་པའི་གཏོང་ཚུལ། .....	332

[ ༡ ]	སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་གཏོང་ཚུལ། .....	332
[ ༢ ]	བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤྲུལ་པའི་གཏོང་ཚུལ། .....	333
( ༢ )	སྤྲུལ་མེད་གྱི་གཏོང་ཚུལ། .....	334
( ༣ )	བར་མའི་གཏོང་ཚུལ། .....	334
《བཞི》	ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ། .....	335
《གཉིས》	མདོ་ལས་ཕུང་བའི་མིང་གི་ནམ་གངས། .....	336
(གཅིག)	མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། .....	336
(གཉིས)	འབྲས་བུའི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་བ། .....	336
[གཅིག]	མདོར་བསྟན་པ། .....	336
[གཉིས]	ཀྱས་པར་བཤད་པ། .....	337
《གཅིག》	བསྟན་ནམས་སྤྲུལ་བཤད་པ། .....	337
《གཉིས》	བདེ་སྤྲུལ་བཤད་པ། .....	338
《གཅིག》	ཕྱིང་འཕྱར་གསུམ་སྤྲུལ་མཆན་གཞི། .....	338
༡	རང་ལུགས། .....	338
༢	གཞན་ལུགས། .....	338
《གཉིས》	ཕྱིང་འཕྱར་གྱི་དབྱེ་བ། .....	339
༡	ལྷན་དབྱེ་བ། .....	339

2	ནམ་མཁའ་མུང་འགྱུར་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	.....339
(?)	མྱིར་བསྟན་པ།	.....339
[?]	ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	.....339
[2]	ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ཀྱི་འཇམ་པ་རྩ་ཡོད་པ།	.....341
(2)	མུང་ངེས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	.....342
《གསུམ》	ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚར་བ་གང་ཡིན་པ།	.....344
?	དངོས་བཤད་པ།	.....344
2	གཡང་བའི་སེམས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	.....345
(གསུམ)	རྒྱུ་ལྡན་ནས་དབྱེ་བ།	.....346
(བཞི)	རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ལྡན་ནས་དབྱེ་བ།	.....347
[གཅིག]	མདོར་བསྟན་པ།	.....347
[གཉིས]	རྒྱས་པར་བཤད་པ།	.....347
(ལྔ)	རྟེན་གྱི་ལྡན་ནས་དབྱེ་བ།	.....349
(རྒྱག)	བྱེད་པའི་ལྡན་ནས་དབྱེ་བ།	.....349
(བརྒྱན)	ལེགས་སྦྱང་དང་རྟེན་སྦྱང་བཤད་པ།	.....350
[གཅིག]	ལས་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་	.....350

〈གཅིག〉	མདོར་བསྟན་པ། .....	350
〈གཉིས〉	གྱུ་ས་པར་བཤད་པ། .....	351
《གཅིག》	རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ། .....	351
《གཉིས》	ལས་ལམ་ནམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། .....	352
《གསུམ》	མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ། .....	353
1	མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། .....	354
2	ས་སའི་མཆན་ཉིད། .....	355
(1)	ཅ་བ་བཞི། .....	355
(2)	ཐ་སྟད་བཞི། .....	356
(3)	ཡན་ལག་དྲུག་བཤད་པ། .....	357
3	ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན། .....	358
《བཞི》	དགེ་ཅ་གཙོད་པ་དང་མཆམས་སྦྱར་ཚུལ། .....	358
《ལྔ》	ཐམས་པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ། .....	360
《དྲུག》	ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་པ། .....	361
《བདུན》	ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ། .....	363
〔གཉིས〕	འོག་འཛོ་སྐྱུ་ས་འོག་ས་སྐྱ་སྟན་པའི་གྱུ་མཆན། .....	364



[གསུམ]	ལས་གང་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ། .....	365
(བརྒྱད)	རིགས་དང་རིགས་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། .....	368
(དགྲ)	འཕེན་བྱེད་དང་ཚྲགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།.....	369
(བརྒྱ)	སྤྱི་བ་པ་གསུམ་བཤད་པ། .....	371
(བརྒྱ་གཅིག)	མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བཤད་པ། .....	373
(བརྒྱ་གཉིས)	མཚམས་མེད་པ་དང་ཉི་བ་བཤད་པ། .....	379
(བརྒྱ་གསུམ)	བསྟན་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།.....	383
(བརྒྱ་བཞི)	ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ། .....	391
(བཙུ་ལྔ)	རིགས་པས་རབ་དུ་བརྒྱག་པའི་ལས།.....	392
[ལྔ]	ཕྱ་རྒྱས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ། .....	395
<གཅིག>	མཚམས་སྤྱར་བ།.....	395
<གཉིས>	ཕྱ་རྒྱས་དངོས་བཤད་པ།.....	395
《གཅིག》	ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ། .....	396
(གཅིག)	དངོས་བཤད་པ། .....	396
[གཅིག]	ཅ་བའི་དབྱེ་བ། .....	396
[གཉིས]	ཁྱད་པར་ཀྱི་དབྱེ་བ། .....	397

(གཉིས)	ཞར་བྱང་བསྟན་པ།.....	398
[གཅིག]	སྤང་བྱ་ངེས་པ། .....	399
[གཉིས]	ལྷ་བ་ས་སའི་མཆན་ཉིད། .....	399
[གསུམ]	ལྷ་བ་ས་ས་དང་འབྲེལ་བའི་རྩྭ་སྤང་། .....	400
[བཞི]	ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་རབ་དབྱེ།.....	400
[ལྷ]	ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ།.....	402
《གཉིས》	ནམ་པའི་བྱེ་བྲག .....	404
(གཅིག)	རྒྱལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། .....	404
(གཉིས)	དམིགས་ལུལ་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། .....	405
(གསུམ)	ར་ཐ་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། .....	408
[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ། .....	408
[གཉིས]	ཅ་བའི་བྱེ་བྲག.....	409
[གསུམ]	ཇི་བ་ལྷང་མ་བསྟན་པའི་ཞར་བྱང་། .....	410
(བཞི)	དུས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷན་ཅུལ། .....	411
[གཅིག]	དངོས་བཤད་པ། .....	411
[གཉིས]	ཞར་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་དཔྱད་པ། .....	413

〈གཅིག〉	ཡུལ་དུས་གསུམ་རྩལ་སྤྱོད་པ།.....	413
〈གཉིས〉	དེ་ལ་ཚད་པ་དགོད་པ། .....	415
〈གསུམ〉	དེའི་ལན་གདབ་པ། .....	417
〔གསུམ〕	སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱད་པར། .....	417
(ལ)	ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག .....	418
《གསུམ》	སེམས་ཤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ། .....	420
《བཞི》	ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ། .....	421
《ལ》	རྣམ་གངས། .....	422
(གཅིག)	མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གངས།.....	422
〔གཅིག〕	ཟག་པ་བཤད་པ། .....	422
〔གཉིས〕	ཚུ་སྦྱར་བཤད་པ། .....	424
(གསུམ)	ཉིར་ལན་བཤད་པ། .....	425
〔བཞི〕	དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ། .....	426
(གཉིས)	བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གངས། .....	426
〔གཅིག〕	མདོར་བསྟན་པ། .....	427
〔གཉིས〕	རྒྱས་པར་བཤད་པ། .....	427
〈གཅིག〉	ཀུན་སྦྱར། .....	427

《གཅིག》	ཀུན་སྐྱོར་དག། .....	427
《གཉིས》	འོག་མའི་ཆ་མཐུན་ལ། .....	428
《གསུམ》	གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ། .....	430
《གཉིས》	འཆིང་བ། .....	430
《གསུམ》	ཉི་ཉན། .....	431
《བཞི》	ཀུན་དགྲིས། .....	431
《གཅིག》	དངོས་བཤད་པ། .....	431
《གཉིས》	ཞར་བྱང་། .....	433
1	ཇི་མ་དུག་.....	433
2	ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། .....	433
《དུག》	གང་དང་གང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ། .....	435
《གཅིག》	ནམ་གཤམ་གང་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ། .....	435
《གཉིས》	ཆོར་བ་གང་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ། .....	436
《བདུན》	སྒྲིབ་པ་ལྟ་བཤད་པ།.....	438
《གསུམ》	དེ་སྦྱང་བའི་ཚུལ། .....	439
《བཞི》	སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་གཤམ་བཞུན་པ། .....	443
《གཅིག》	དབྱེ་བ། .....	443

《གཉིས》	ལམ་གང་གི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན།.....	444
《གསུམ》	གངས་ངེས། .....	446
《བཞི》	གང་ཟག་གང་ལ་ལྟན་པ།.....	447
《ལྔ》	འཕྲོ་བ་གཏོང་།.....	448
《དྲུག》	ལམ་དང་གང་ཟག་བརྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།.....	451
《གཅིག》	དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ། .....	451
《གཅིག》	མཚམས་སྦྱར་བ།.....	451
《གཉིས》	ལམ་རང་གི་ངོ་བོ། .....	451
《གསུམ》	བདེན་བཞི་དངོས། .....	452
《བཞི》	འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐལ་དུ་བསྦྱབ་པ།.....	453
《ལྔ》	ཞར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པ། .....	454
《གཉིས》	བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ། .....	455
《གཅིག》	མདོར་བརྟན་པ།.....	455
《གཉིས》	རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	455
《གཅིག》	གེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན།.....	455
《གཉིས》	རྟོག་སྒྲིང་དུ་རྒྱང་བའི་ཚས་ཀྱི་ཁྱད་པར། .....	456
《གསུམ》	སྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་དངོས། .....	458

[གཅིག]	ཞི་གནས།.....	458
<གཅིག>	མདྲོ་བ་བསྟན་པ། .....	458
<གཉིས>	ཁྱེ་པ་བཞད་པ།.....	458
<གཅིག>	མི་ལྷ་པ་བསྟན་པ།.....	458
<གཉིས>	དབུགས་ལྷ་པ་བསྟན་པ། .....	460
[གཉིས]	ལྷ་པ་མཐོང་བསྟན་པ།.....	462
<གཅིག>	ཆོགས་ལམ།.....	462
<གཉིས>	སྐྱུ་པ་ལམ།.....	463
<གཅིག>	སྐྱུ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།.....	464
<གཉིས>	ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། .....	466
<གསུམ>	དོགས་གཅོད་གཞན་བསྟན་པ།.....	467
<གསུམ>	བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ།.....	469
<གསུམ>	བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་.....	471
<གཅིག>	དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ། .....	471
(གཅིག)	ཆགས་བྲལ་སྟོན་སྐད་།.....	471
[གཅིག]	ཞུགས་པ།.....	471
[གཉིས]	གནས་པ།.....	473

(གཉིས)	མཐར་གྱིས་པ།.....	474
[གཅིག]	རྒྱ་མཚན། .....	474
[གཉིས]	རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་.....	475
<གཅིག>	རྒྱ་ལྷགས། .....	475
<གཉིས>	ཕྱི་འོང་། .....	475
<གཅིག>	ལྷགས་པ།.....	475
<གཉིས>	གནས་པ།.....	476
<གསུམ>	ཕྱི་མི་འོང་།.....	476
<གཅིག>	ལྷགས་པ།.....	476
<གཉིས>	གནས་པ།.....	476
¹	ཕྱི་བསྟན་པ།.....	476
²	བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། .....	477
(?)	དབྱེ་བ། .....	477
[?]	དངས་བཤད་པ།.....	477
[²]	དོན་གྱི་བྱད་པར།.....	479
(²)	ཐེལ་མ་བསྐྱམ་པ།.....	480
(³)	ལུས་མཛན་བྱེད་བཤད་པ།.....	482

〈བཞི〉	དག་བཅོམ་པ། .....	482
《གཅིག》	ཞུགས་པ། .....	482
《གཉིས》	གནས་པ། .....	483
༡	དངོས་བཤད་པ། .....	483
༢	ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱང་ཚུལ། .....	483
(༡)	ལམ་གང་གིས་སྤང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱང་པ། .....	484
(༢)	སྤང་གིས་ལམ་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱང་བ། .....	485
(༣)	ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། .....	486
༣	གཤམ་པའི་འབྱུང་ཚུལ། .....	487
༤	དག་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་བསྟུ་བ། .....	487
༥	ཆངས་པའི་འཁོར་ལ། .....	489
༦	དག་སྤྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་འཕྲོ་བ་ཚུལ། .....	491
༧	དག་བཅོམ་གྱི་དབྱེ་བ། .....	492
(༡)	དངོས་བཤད་པ། .....	492
(༢)	ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། .....	493
(༣)	ཉམས་པའི་དབྱེ་བ། .....	495
(༤)	དབང་པའི་འཕྲོ་བ་ཀྱི་བཤད་པ། .....	495



《གཉིས》	མཇུག་བ་སྤྱབ།.....	497
《བཞི》	མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་བ།.....	499
《གཅིག》	སྦྱར་སྐབས་བཞི་བཤད་བ།.....	499
《གཉིས》	གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་བ། .....	500
《གསུམ》	བྱང་ཆུབ་སྤྱགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་བ།.....	500
(གཅིག)	མིང་གི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ།.....	501
(གཉིས)	རྒྱུ་གྱི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ།.....	502
(གསུམ)	སྡེ་ཆན་གྱི་གྲ་རིམ།.....	504
(བཞི)	རྩ་བའི་བྱད་པར།.....	505
(ལྔ)	ས་གང་གིས་བསྟུས་བ། .....	505
(དྲུག)	ཞར་ལ་གཤམ་ནས་དད་པ་ཤོབ་ཆུལ།.....	506
(བདུན)	མི་སྒྲིབ་པའི་ཆས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ།.....	507
[གཅིག]	དངོས་བཤད་བ། .....	508
[གཉིས]	ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤང་ཆུལ། .....	509
[བདུན]	ཡེ་གཤམ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་བ།.....	512

〈གཅིག〉	ཤེས་པའི་གཞི། .....	512
〈གཉིས〉	ཤེས་པའི་རང་བཞིན། .....	513
《གཅིག》	བསྐྱེད་པ་ལྷན་དང་བཅས་པ། .....	513
《གཉིས》	དབྱེ་བ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ། .....	514
《གསུམ》	གྲངས་ངེས་གཉིན་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས་པ། .....	516
《བཞི》	ནམ་པའི་བྱེ་བྲག .....	518
《ལ》	ཆས་ཀྱི་ཁྱད་པར། .....	520
〈གསུམ〉	ཤེས་པའི་ལྡན་པ། .....	524
〈བཞི〉	ཤེས་པའི་འཕྲོ་བ་པ། .....	525
《གཅིག》	ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོ་བ་པ། .....	525
(གཅིག)	མཐོང་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོ་བ་པ། .....	525
(གཉིས)	སྒྲིམ་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོ་བ་པ། .....	527
(གསུམ)	བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོ་བ་པ། .....	530
《གཉིས》	ས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོ་བ་པ། .....	530
《གསུམ》	འཕྲོ་བ་པའི་དབྱེ་བ། .....	532
《ལ》	ཤེས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། .....	532
《གཅིག》	ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན། .....	532
(གཅིག)	མདོར་བསྟན་པ། .....	533

(གཉིས)	ཐུས་པར་བཤད་པ།.....	533
[གཅིག]	སྟོབས་བཤད་པ། .....	533
<གཅིག>	ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས། .....	533
<གཉིས>	སྒྲིའི་སྟོབས། .....	535
[གཉིས]	མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ། .....	536
[གསུམ]	དན་པ་ཉིར་གཞག་བཤད་པ།.....	537
[བཞི]	ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། ....	537
《གཉིས》	ཐུན་མང་གི་ཡན་ཏན།.....	539
(གཅིག)	མདོར་བསྟན་པ། .....	539
(གཉིས)	ཐུས་པར་བཤད་པ།.....	540
[གཅིག]	འཕགས་པ་དང་ཐུན་མང་བ།.....	540
<གཅིག>	ཉོན་མངས་མེད་པ།.....	540
<གཉིས>	སྟོན་ནས་ཤེས་པ།.....	541
<གསུམ>	ས་ས་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ།.....	541
<བཞི>	འཕྲོ་ཆུལ།.....	542
《གཉིས》	ཐུན་མང་པའི་ཡན་ཏན།.....	544
(གཅིག)	དབྱེ་བ།.....	544
(གཉིས)	རྩ་བ།.....	544

(གསུམ)	ཚེས་ཀྱི་བྱད་པར།.....	545
(བཞི)	མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཏན།.....	546
《གཅིག》	རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ།.....	547
《གཉིས》	ཚེ་འཕྲུལ་གསུམ་བཤད་པ།.....	547
(ལྔ)	མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	547
[གཅིག]	རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བཤད་པ།.....	547
〈གཅིག〉	རང་པོ་ལྷུལ་དང་བཅས་པ། .....	548
〈གཉིས〉	སྐུལ་མེམས་བཤད་པ།.....	549
〈གསུམ〉	རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ།.....	552
[གཉིས]	ལྷའི་མིག་ན་བཤད་པ།.....	552
[གསུམ]	དོགས་གཙང་ལྷག་མ་བཤད་པ།.....	543
[བརྒྱད]	སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ། .....	555
〈གཅིག〉	སྟོམས་འཇུག་དངོས།.....	555
《གཅིག》	དངོས་གཞི། .....	555
(གཅིག)	དབྱེ་བ།.....	555
[གཅིག]	རྒྱས་པར་དབྱེ་བ། .....	555

〈གཅིག〉	བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ། .....	555
〈གཉིས〉	གཞུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། .....	557
〔གཉིས〕	བསྐྱ་བ་བསྐྱན་པ། .....	558
(གཉིས)	བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག .....	559
〔གཅིག〕	རྒྱ་རྩྭ་མས་འཇུག་གི་ཡན་ལག.....	559
〈གཅིག〉	དག་པའི་ཡན་ལག .....	559
《གཅིག》	མིང་གི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ། .....	559
《གཉིས》	རྒྱ་གྱི་སྒྲ་ནས་བསྐྱ་བ། .....	561
〈གཉིས〉	ཉོན་མངས་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག .....	562
〈གསུམ〉	བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆན། .....	563
〔གཉིས〕	འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ན་ཚར་བ་དུ་ཡོད་དུད་པ། .....	563
(གསུམ)	ཇི་ལྟར་འཕྲོ་བ་ཚུལ། .....	565
(བཞི)	གང་ལས་གང་འབྱུང་བ། .....	565
〔གཅིག〕	གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ། .....	566
〈གཅིག〉	རྩྭ་མས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ།.....	566
《གཉིས》	དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། .....	567

[གཉིས]	དག་པ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། .....	568
[གསུམ]	ཐོད་ཀལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། .....	569
(ལ)	ཚས་གྱི་བྱད་པར། .....	569
《གཉིས》	ཉིར་བསྟོགས། .....	571
《གསུམ》	བྱད་པར་ཅན། .....	572
《བཞི》	ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དབྱེ་བ། .....	572
(གཅིག)	ཁམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།.....	573
(གཉིས)	ལམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། .....	573
(གསུམ)	ལམ་སུན་འབྱེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། .....	574
(བཞི)	བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། .....	575
《གཉིས》	སྟོམས་འཇུག་གིས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། .....	577
《གཅིག》	ཆད་མེད་བཤད་པ། .....	577
《གཉིས》	ནམ་པར་ཐར་པ་བཤད་པ། .....	578
《གསུམ》	ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྒྲི་མཆེད་བཤད་པ། .....	580
《བཞི》	ཟད་པར་བཤད་པ། .....	581

《ལ》 དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པ་བཞད་པ། .....	582
ལེ་ཚན་བཞི་པ།      མཇུག་གི་དོན།.....	584
དང་པོ།      བསྟན་པའི་གནས་ཚད། .....	584
གཉིས་པ།      རང་དགའ་སྤངས་ཤིང་ཁེངས་པ་སྦྱང་བ།.....	585
གསུམ་པ།      ཕྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བར་གདམས་པ། .....	586
འགྲེལ་པའི་མཇུག་བྱང་། .....	589
པར་བྱང་།.....	592





༢༡། །ཆོས་མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་  
བྱས་པ་བཞུགས།

སྐབ་དཔན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད།



༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། །ཨ་ཉི་རྩུ་མ་ཀོ་ལྷ་ཀྱ་རི་ཀྱ། བོད་  
 སྐད་དུ། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། །འཇམ་  
 དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ཞིག་ཀྱན་ལ་  
 ཟུན་པ་གཏན་བཅུ་མ་ཞིང་། །འཁོར་པའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དངས་  
 མངོད་པ། །དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། །ཆོས་མངོན་  
 མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅུ་ས་རབ་བཞད་བུ། །ཆོས་མངོན་གཤམ་རབ་དྲི་  
 མེད་རྩེ་ས་འབྲང་བཅས། །དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅུ་ས་  
 གང་། །འདིར་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཅུད་ཕྱིར་རམ། །འདི་མི་གནས་  
 དེ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་མཛོད། །ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་  
 མེད་པར་ཉོན་མངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་  
 མེད་ལ། །ཉོན་མངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྤྱད་མཚོ་འདིར་འབྱམས་  
 ཉི། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཟག་  
 བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་  
 རྣམས། །ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། །ཟག་རྣམས་ཀྱན་དུ་  
 ཐུས་པར་འགྱུར། །ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་  
 མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །

དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མི་སྤྱི་བ་པའོ། །སྐྱོ་སྐྱོ་བརྟགས་པས་འགོག་པ་  
 གང་། །བྲལ་བའོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཡིན། །སྤྱོ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་  
 བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སྐྱོ་སྐྱོ་བརྟགས་མིན་པས། །འདུས་བྱས་  
 ཆས་ནམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཞུགས་ལ་སྐྱོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ། །  
 དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་  
 དང་བཅས། །གང་དག་ཟག་བཅས་ཉིད་ཡིན་པའི། །ཕྱང་པོ་འང་  
 དེ་དག་འཕྱུར་བཅས་ཀྱང་། །ཕྱག་བསྐྱེད་ཀྱང་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་  
 དང་། །ལྟ་གནས་སྤྱི་བའང་དེ་དག་ཡིན། །གཞུགས་ནི་དབང་  
 པོ་ལྟ་དང་དོན། །ལྟ་དང་ནམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །དེ་དག་ནམས་  
 གྱི་ནམ་ཤེས་རྟེན། །མིག་ལ་སྐྱོགས་གཞུགས་དང་བ་ནམས། །  
 གཞུགས་ནམ་གཉིས་དང་ནམ་ཉི་ཤ། །སྤྱོ་ནི་ནམ་པ་བརྟུན་ཡོད་དེ། །  
 ར་ནི་ནམ་དུག་ངོ་ནམ་བཞི། །རིག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །  
 གཡངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགའི་རྗེས་  
 འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་ནམས་རྒྱུ་བྱས་པ། །དེ་ནི་ནམ་རིག་  
 བྱེད་མིན་བརྟུན། །འབྱུང་བ་དག་ནི་སྐྱོ་སྐྱོ་དང་། །ཆུ་དང་  
 མེ་དང་རླང་ཁམས་ནམས། །འཇིན་པ་ལ་སྐྱོགས་ལས་སྤྱོ་བྱུ། །སྤྱོ་  
 གཤེད་ངོ་ཉིད་གཡོ་བ་ནམས། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་སྤྱོ་རྟེན་དུ། །ཁ་  
 དོག་དབྱིབས་ལ་སྤྱོ་སྤྱོ་བརྟུན། །ཆུ་མེ་ཡང་ངོ་རླང་ཆོགས་ཁམས།

ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་ཡིན། །དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །  
 གྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདྲོད། །ཆོར་བ་མྱོང་བའི་འདྲ་  
 བེས་ནི། །མཆན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདྲ་བྱེད་ཐུང་  
 ས་བཞི་ལས་གཞན། །དེ་གསུམ་ནམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདྲས་  
 མ་བྱས་ནམས་བཅས་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་གྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །ནམ་  
 བེས་ས་སར་ནམ་རིག་པ། །ཡིད་ཀྱི་གྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །ཁམས་  
 བདུན་དག་ཏུ་འང་འདྲོད་པ་སྟེ། །ནམ་པར་བེས་པ་བྱག་དང་ཡིད། །  
 བྱག་སྔ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །ནམ་བེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །  
 བྱག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཙ་བརྒྱད་དག་  
 ཏུ་འདྲོད། །ཐུང་སྔ་དང་ནི་གྱེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་གཅིག་  
 བེས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས། །རང་གི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེ། །གཞན་  
 ཀྱི་དངོས་དང་མི་ལྟན་ཕྱིར། །མིག་ལ་སྐྱབས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི།  
 རིགས་དང་སྦྱོད་ལྟལ་ནམ་པར་བེས། །འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་  
 གཅིག་ཉིད། །མཛེས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་བྱང་རྩ་། །ཐུངས་དང་  
 གྱེ་སྟེ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཐུང་སྔ་གྱེ་མཆེད་ཁམས་ནམས་ཡིན། །  
 ཆོངས་དབང་འདྲོད་ནམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །ཐུང་སྔ་ལ་སྐྱབས་གསུམ་  
 བཟུན་རྟེ། །ཅོད་པའི་ཅ་བར་ཐུར་པ་དང་། །འཁོར་བའི་རྒྱ་  
 ཕྱིར་རིམ་རྒྱུ་ཕྱིར། །མམས་བྱང་ནམས་ལས་ཆོར་བ་དང་། །འདྲ་

ཤེས་ལོགས་ཤིག་ཕྱང་པོར་བཞག །ཕྱང་པོ་དག་དུ་འདུས་མ་ཕུས། །  
 རྟོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་བཤད། །རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉིན་མངས། །  
 ལྷོད་སོགས་དོན་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལ། །  
 འཕྱང་བ་ལས་ཕྱར་དོན་ཕྱིར་བཞི། །གཞན་མི་ཆེས་རིང་ཕྱར་...  
 འཇུག་ཕྱིར། །ཡང་ན་རི་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ། །ཕྱི་ཕྱག་དོན་  
 དང་གཙ་པོའི་ཕྱིར། །ཆོས་མང་བ་དང་མཆོག་བསྐྱས་ཕྱིར། །གཅིག་  
 ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་ཕྱ་པར་བརྗོད། །  
 ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་ན་མས་ཕྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག།  
 ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་དུ་  
 འདུས། །ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་  
 གཏམ་རེ་ཡིན། །སྟེད་པ་ན་མས་ཀྱི་གཉིན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་  
 པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར།  
 ཕྱང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ན་མས་ནི། །རང་གི་མཆན་ཉིད་ལོགས་  
 དབྱེད་དེ། །རི་སྐད་བཤད་པ་བསྐྱ་པར་བྱ། །ཕྱ་ག་ན་མ་མཁའི་...  
 ཁམས་ཤེས་བྱ། །སྒྲུང་དང་སྟན་པ་དག་ཡིན་པོ། །ཟག་དང་བཅས་  
 པའི་ན་མ་ཤེས་ནི། །ན་མ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྐྱེ་པའི་རྟེན། །བསྟན་  
 བརྗོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་བྱ། །སོགས་དང་བཅས་པ་གཟུགས་  
 ཅན་བཅུ། །ཕྱང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་སྐྱ་...

མ་གཏོགས་གཞན་ནམ་གསུམ།     །འདྲ་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་  
 ཅད་དོ།     །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞིའོ།     །ཇི་དང་རྩ་དང་  
 ལྷ་དག་ནི།     །ལྷེ་ཡི་ནམ་གཤམ་ཁམས་མ་གཏོགས།     །གཟུགས་མེད་  
 གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི།     །ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་ནམ་གཤམ་ཁམས།     །དེ་  
 གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད།     །ལྷག་མ་ནམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ།     །  
 རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ནི།     །ནམ་པར་གསེལ་པའི་ཁམས་་་  
 ལྷ་ཡིན།     །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ནམ་གསུམ་སོ།     །ལྷག་མ་ནམས་ནི་་  
 གཉིས་ཀ་སྤངས།     །ངེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་བྲན་པའི།     །ནམ་་་  
 པར་རྟོག་པས་ནམ་མི་རྟོག     །དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་གསེར་བ་གཡང་།     །  
 ཡིད་ཀྱི་བྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད།     །དམིགས་བཅས་མཐས་ཀྱི་ཁམས་་་  
 བདུན་ནོ།     །ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱང་མ་ཟིན་དག།     །བརྟུང་པ་དེ་དག་  
 ནམས་དང་སྤྱ།     །དགྲ་པོ་གཞན་ནི་ནམ་པ་གཉིས།     །རེག་བྱ་ནམ་  
 པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།     །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགྲ་པོ་ནི།     །འབྱུང་་  
 བྱུང་ཆོས་ཁམས་ཐུགས་གཅིག་ཀྱང་།     །གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་  
 པའོ།     །གཙང་བྱེད་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད།     །ཕྱི་རྣམ་གྱི་ནི་ཁམས་  
 བཞི་ཡིན།     །དེ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ།     །སྐྱེག་དང་་  
 གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྤྱ།     །ནམ་པར་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བ་དང་།     །རྟུ་  
 ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལ།     །སྤྱ་ནི་ནམ་སྤྱིན་ལས་སྐྱེས་མིན།     །རྟུ་

མཐུན་ལས་བྱང་ནམ་སྒྲིབ་སྒྲིམ། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་གཞན་ནམ་  
 གསུམ། །རྫས་དང་ལྷན་གཅིག་ཐ་མ་གསུམ། །སྐད་ཅིག་མ་སྒྲིབ་  
 མིག་དང་ནི། །ནམ་གཤམ་ཁམས་དག་ས་ས་དང་། །ལྷན་ཅིག་  
 ཏུ་ཡང་འཕྲོབ་པ་ཡིད། །ནང་གི་བཅུ་གཉིས་གཟུགས་ལ་སྐགས། །  
 མ་གཏོགས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་ལྷག་མ་ནི། །  
 དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་  
 བྱེད། །བཅུ་ནི་བསྒྲམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ལྷ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་  
 ནམ་གསུམ། །ཉིན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན། །གཟུགས་  
 མིན་དྲུག་པ་མིན་སྒྲིམ་མིན། །མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱུགས་ནི། །  
 ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ་ནམ་པ་བརྒྱད། །ནམ་གཤམ་ལྷ་དང་མཚུངས་སྒྲིམ་སྒྲོ། །  
 རེས་ཏོག་མེད་ཕྱིར་ལྷ་མ་ཡིན། །མིག་གིས་གཟུགས་ནམས་མཐོང་  
 སྒྲིབ་བཅས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་གཤམ་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་  
 ཏུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལ། །མིག་ནི་  
 གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྒྲིགས་ལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་ར། །  
 མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་སྤྱད་གསུམ་གཞན་ཏུ། །  
 ལྷ་ལ་སྐགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །ཡུལ་ནི་མཉམ་པར་འཛིན་པར་  
 འདོད། །ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྷ་ནམས་ཀྱི། །དེ་དག་ལྷན་ཅིག་  
 སྒྲིམ་པའང་ཡིན། །དེ་དག་ཀྱང་པས་འཕྱར་ཉིད་ཕྱིར། །རྟེན་



བྱི་མིག་ལ་སྐགས་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་  
 དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་བརྟན། །ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། །  
 མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་ཡི་  
 གཟུགས། །ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣ་བའང་དེ་  
 བཞིན་གསུམ་དག་དུ། །ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད། །ལུས་  
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། །རང་གི་ས་ཡིད་མ་ངེས་ཏེ། །གཉིས་  
 ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལ། །འདུས་མ་བྱས་ཆས་ཏྟག་པའོ། །ཆོས་  
 ཀྱི་ཐུད་དང་གང་དག་ནི། །བཅུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་  
 པོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །ཁམས་  
 བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་གནས་དང་པོའོ། །

ལུ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །དབང་བྱེད་བཞི་རྣམས་གཉིས་  
 ལས། །ལུ་དང་བརྟན་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་  
 རྣམ་བྱང་ལ། །རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་  
 དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་བྱུག །མ་ཉིད་མ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར། །  
 ལུས་ལས་མོ་དང་མོ་དབང་དག །རིགས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་  
 མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །སྐྱོག་དང་  
 ཆོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །དད་སྐགས་དབང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ། །  
 ལྷ་ངན་འདས་སྐགས་གོང་ནས་གོང་། །འཕྲོ་བ་པ་ལ་ནི་དབང་

ཕྱིད་ཕྱིར། །ཀུན་གྱིས་ཕྱིད་དང་ཀུན་གྱིས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་གྱིས་ལྟན་དཔང་པོ། །སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་ཕྱེ་ཐག །གནས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །ཚོགས་དང་ནམ་ཐུང་རི་ཉིད་པ། །དཔང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ། །ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྦྱུད་ལས། །བརྒྱ་བཞི་དེ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། །དཔང་པོ་ནམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཚོར་སེམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔང་པོའི་སེམ་པ་ནི། །བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དཔང་པོ། །གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡིད་མི་བདེ་བའོ་བཏང་སྟོམས་ནི། །པར་མའོ་གཉིས་ཀའི་མི་རྟོག་ཕྱིར། །མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་ལ་དག། །གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །གཟུགས་ཅན་སྟོན་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག །ཟག་དང་བཅས་པ་དགུ་ནམ་གཉིས། །སྟོན་ནི་ནམ་སྟོན་བརྒྱ་གཉིས་གཉིས། །ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། །མ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེ་གཅིག་ནི། །ནམ་པར་སྟོན་བཅས་བརྒྱ་ནམ་གཉིས། །ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་དང་ལ་སོགས། །དགེ་བ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །ནམ་གཉིས་ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་ནི། །ནམ་གསུམ་གཞན་ནི་ནམ་པ་གཅིག །དྲི་མེད་མ་གཏོགས་འདྲོད་པར་གཏོགས། །སྟོ་མའི་དཔང་དང་སྤྱུག་

བཟུལ་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །  
 བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཡིད་དང་ཚར་  
 བ་གསུམ་ནམ་གསུམ། །གཉིས་གྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མེ་བདེ། །དགྲ་  
 བློ་བསྐྱེད་པས་ལྷ་པོ་ནི། །སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན། །  
 འདྲོད་པར་དང་པོ་ནམ་མཁུ་གཉིས། །རྟེན་དེ་རྩུ་སྟེ་སྟེ་བས་མིན། །  
 དེ་ཡིས་རྩལ་གམ་བདུན་ནམ་བཟུང། །གཟུགས་ན་རྩལ་གྲོ་གོང་  
 མར་གཅིག །གཟུགས་མེད་དག་རྩ་འཆི་བ་ནི། །སྤྱོད་དང་ཡིད་  
 དང་པར་སྦྲུམས་ཉིད། །འགག་པར་འགྱུར་རོ་གཟུགས་ན་བཟུང། །  
 འདྲོད་པར་བཅུ་འམ་དགྲུའམ་བཟུང། །རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་  
 བཞི། །དགེ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་རྩ་ལ། །འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་  
 དགས་འཕྲོ་བ། །གཉིས་ནི་བདུན་དང་བཟུང་དང་དགས། །བཅུ་  
 གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་སྤྱི་བྱེད་བཤད་  
 པ་ཡིན། །བར་སྦྲུམས་དང་ནི་སྤྱོད་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྷན་  
 ལ་ངེས་གསུམ་ལྷན། །བདེ་ལུས་ལྷན་ལ་བཞི་དག་དང་། །མིག་  
 སྐྱེས་ལྷན་ལ་ལྷ་དང་ལྷན། །ཡིད་བདེ་ལྷན་ཡང་རྩལ་བཟུལ་ལྷན། །  
 བདུན་དང་མ་ཡི་དབང་སྐྱེས་ལྷན། །བཟུང་དང་ཀུན་གྱིས་ལྷན་  
 པ་ཡི། །དབང་པོ་ལྷན་ལ་བཅུ་གཅིག་ལྷན། །ཀུན་གྱིས་བྱེད་པའི་  
 དབང་ལྷན་ལ། །བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡིན། །དགེ་མེད་

ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། །ལུས་ཚེར་སྤྱོད་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན། །  
 གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བཏང་སྟོམས་སྤྱོད་ཡིད་  
 དགེ་ནམས་དང་། །མང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་ཟླ། །ཁྲི་མ་མེད་  
 ནམས་མ་གཏོགས་སོ། །མཚན་གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། །  
 མཚན་གཅིག་ཁྲི་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །འདོད་ན་དབང་པོ་  
 མེད་པ་དང་། །སྤྱོད་པ་རབ་རྒྱལ་རྣམས་བརྒྱད། །ལུས་དབང་  
 ལྡན་ལ་རྣམས་དགུ་ལོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྣམས་བཅུ་ལོ། །སེམས་  
 དང་སེམས་ཕྱང་ངེས་ལྡན་ཅིག །ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་  
 དང་། །ཐོབ་པའམ་སེམས་ཕྱང་ནམ་ལྟ་ཟླ། །ས་མང་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 བ་དད་ཕྱིར། །ཚེར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་  
 དང་རེག་དང་སྦྲ་སྦྲས་བྲན། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མས་པ་དང་། །  
 ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །དད་དང་བག་ཡིད་ཤིན་  
 ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྟོམས་རྩ་ཆ་ཤེས་ཁྲིལ་ཡོད། །རྩ་བ་གཉིས་  
 ནམ་མི་འཆེ་དང་། །བཙོན་འགྲུས་ཉག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། །མྱོངས་  
 དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་སྤྱོད་དང་གོད། །  
 ཉན་མངས་ཅན་ལ་ཉག་ཏུ་འབྱུང་། །མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་། །  
 རྩ་ཆ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། །ཁོན་ཏུ་འཇིན་དང་གཡོ་དང་ནི། །  
 སྤྱོད་དོག་འཆོག་འཆབ་སེར་སྤྱོད་དང་། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་དང་ནམ་

འཆེ་ནི། །ཉྱ་མོངས་ཆུང་བུའི་ས་པ་ན་མས། །འདྲོད་པའི་དགོ་  
 པའི་སེམས་ལ་ནི། །རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་  
 ལས་བྱང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ལ་ལ་དག་ཏུ་འཁྱོད་པ་བསྟན། །མི་  
 དགོ་བ་ནི་མ་འདྲིས་དང་། །ལྟ་དང་ལྟ་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །  
 ཉྱ་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སྐྱེས་དང་། །འཁྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་  
 གཅིག །བསྐྱབས་ལ་བཙ་བརྒྱད་ལྷང་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་  
 བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདྲོད། །གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། །  
 གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལས་འཁྱོད་གཉིད་མི་དགོ་ན་མས། །  
 བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱད་  
 པར་ཅན། །དྲི་ཡོང་ན་དཔྱད་པ་ཡང་། །མ་གུས་ངོ་ཆ་མེད་  
 ཁེལ་མེད། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འདྲིགས་མི་ལྟ། །དགའ་དང་གུས་ཉིད་  
 ངོ་ཆ་ཤེས། །དེ་གཉིས་འདྲོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །རྟོག་དང་  
 དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ང་རྒྱལ་ཁིངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི། །རང་  
 གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུགས་པའོ། །  
 སེམས་དང་ཡིད་དང་ནལ་ཤེས་ནི། །དྲོད་གཅིག་སེམས་དང་སེམས་  
 བྱང་དང་། །རྟོག་དང་དམིགས་དང་ནམ་བཅས་དང་། །མཚུངས་  
 པར་ལྟན་པའང་ནམ་པ་ལ། །མི་ལྟན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་ན་མས། །  
 ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག་

པ་དང་། །སྒྲིག་དང་མཆན་ཉིད་ནམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཚོགས་  
 ལ་སྒྲིགས་པ་ཡང་། །ཐོབ་པ་རྟེན་དང་ལྷན་པའོ། །ཐོབ་དང་མ་  
 ཐོབ་རང་ཁྱུད་དུ། །གཏོགས་པ་ནམས་ཀྱི་འཁོག་གཉིས་ཀྱི། །དུས་  
 གསུམ་པ་ཡི་ནམ་པ་གསུམ། །དགེ་ལ་སྒྲིགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སྒྲིགས། །  
 དེར་གཏོགས་ནམས་ཀྱི་རང་ཁམས་པ། །མ་གཏོགས་ནམས་ཀྱི་ནམ་  
 པ་བཞི། །སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་མིན་ཀྱི་གསུམ། །སྤང་བྱ་མིན་པའི་  
 ནམ་གཉིས་འདྲོད། །ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྟེ། །མཛོན་  
 རྒྱུ་ལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །བསྐྱེད་པའི་གཞུགས་ཀྱི་འང་འདྲོད་  
 པ་ན། །གཞུགས་ཀྱི་སྤར་ནི་སྟེ་བ་མེད། །མ་ཐོབ་མ་བསྐྱེད་པས་  
 ལུང་མ་བསྟན། །འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ནམ་གསུམ། །འདྲོད་་་་  
 སྒྲིགས་གཏོགས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་འང་། །ལམ་མ་ཐོབ་པ་ས་ས་ཡི། །  
 རྒྱ་མོར་འདྲོད་དོ་དོ་ཐོབ་དང་། །ས་འཕྲོས་ནམས་ནི་ནམ་ཉམས་  
 འབྱུང་། །སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བའོ། །འདྲུ་ཤིས་མེད་པ་  
 བ་འདྲུ་ཤིས། །མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱང་ནམས། །འཁོག་  
 པའོ་ནམ་སྒྲིན་དེ་འབྲས་ཆེ། །དེ་བཞིན་འདྲུ་ཤིས་མེད་སྟོམས་འཇུག །  
 བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདྲོད་པས། །དགེ་བའོ་སྟེས་ནས་ཐུང་  
 འབྱུར་ཉིད། །འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་འཕྲོབ། །འཁོག་  
 པ་ཞེས་བའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །འདི་གནས་དོན་དུ་སྤྲོད་ཅི་སྟེས། །

དགེ་བའི་གཉིས་སུ་མྱུང་འཕྱར་དང་། །མ་ངེས་འཕགས་པའི་སྒྱུར་  
 བས་འཕྲོབ། །ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །དང་པོར་མ་  
 ཡིན་སྟེ་ཅིག་མ། །ཐུམ་ཅུ་ཙ་བཞིས་ཐོབ་བྱིར་ར། །གཉིས་ཀ་  
 འདྲི་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགྲོག་པ་དང་པོར་མའི་ནང་དུ། །  
 སྒྲིག་ཤི་ཆེ་ཡིན་དྲི་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །  
 མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །ག་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། །  
 དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས། །དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་...  
 འཇུག །རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། །སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་  
 བྱེད་མེན། །མིང་གི་ཆོགས་ལ་སྐྱེས་པ་ནི། །མིང་དང་རྒྱ་...  
 དང་ཡི་གེའི་ཆོགས། །འདྲི་དང་གཟུགས་གཏོགས་སེམས་ཅན་...  
 རྟོན། །རྒྱ་མཐུན་ལྷང་བརྟན་མེན་དེ་བཞིན། །སྐལ་མཉམ་རྣམ་  
 པར་སྒྲིན་པའང་ཡིན། །ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །  
 མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྦྲེལ་ས་འཇུག་དང་། །མི་ལྟན་པ་དག་རྒྱ་  
 མཐུན་པ། །བྱེད་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་འཕྱང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་...  
 མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འཁྱེད་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་། །  
 རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་འདྲི། །རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། །  
 ལྟན་ཅིག་འཕྱང་གང་ཡན་ཅུན་འབྲས། །འཕྱང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་  
 རིས་འཇུག་དང་། །སེམས་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བཞིན། །

སེམས་ལས་བྱང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་དང་། །སེམས་དང་དེ་དག་གི་  
 མཆན་ཉིད། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུས་དང་ནི། །འབྲས་སྐྱེས་  
 དགེ་ལ་སོགས་པས་སོ། །སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བའོ། །རང་  
 རིགས་ས་པའོ་སྤར་སྒྲིམ་ནྟམས། །ས་དགའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །  
 མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །སྒྲིམ་བྱང་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ནི་  
 ཡིན། །ཐོས་དང་བསམ་བྱང་ལ་སོགས་པ། །མཚུངས་ཐུན་རྒྱ་  
 ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་ནྟམས་སོ། །  
 ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ནྟམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགྲོ་  
 སྤ། །ནྟམ་སྒྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནྟམས་  
 ཁོ་ན། །ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པ། །གསུམ་པོ་དག་  
 ནི་དུས་གསུམ་པ། །འདུས་བྱས་བུལ་བཅས་འབྲས་བྱ་ཡིན། །འདུས་  
 མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ནྟམ་སྒྲིན་འབྲས་བྱ་པ་མའི་ཡིན། །བདག་  
 པའི་འབྲས་བྱ་དང་པའི་ཡིན། །རྒྱ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ལྷན་འགྲོ་  
 པའི། །སྒྲིམ་བྱ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །ནྟམ་སྒྲིན་ལྷང་དུ་མ་  
 བསྟན་ཚས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལྷང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། །རྒྱ་  
 མཐུན་རྒྱ་དང་འདྲ་བའོ། །བུལ་བ་སྒོ་ཡི་ཟད་པའོ། །གང་གི་  
 ལྷ་བས་ཀྱིས་གང་སྒྲིམ་པའི། །འབྲས་དེ་སྒྲིམ་བྱ་བྱེད་ལས་སྒྲིམ། །  
 སྒྲན་བྱང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། །འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ནི་བདག་པའི་



འབྲས། །ལྷ་པོ་ད་ལྷ་པོ་འབྲས་བྱ་འཛིན། །གཉིས་ནི་རབ་དུ་...  
 འབྲིན་པར་བྱེད། །ད་ལྷ་པོ་བྱི་དང་འདས་པ་དག །གཅིག་ནི་འདས་  
 པས་འབྲིན་པར་འགྱུར། །ཉིན་མོངས་ཅན་དང་ནམ་མཁུན་སྐྱེས། །  
 ལྷག་དང་དང་པོ་འཕགས་རིམ་བཞིན། །ནམ་མཁུན་ཀུན་འགྲོ་དེ་...  
 གཉིས་དང་། །སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་ལྷག་ལས་སྐྱེས། །སེམས་  
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་གཞན་...  
 དེ་བཞིན། །ཁྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་དུ་གསུངས། །ཁྱུ་ཞེས་བྱ་བ་...  
 ཁྱུ་ལྷ་ཡིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་ནམས། །ཐ་མ་མེན་  
 མཚུངས་དེ་མ་ཐག །དམིགས་པ་ཚུལ་ནམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱེད་  
 ཁྱུ་ཞེས་བྱར་བདག་པོར་བཤད། །ཁྱུ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ། །  
 བྱ་བ་བྱེད་དོ་གསུམ་པོ་ནི། །སྐྱེ་ལོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །ཁྱེན་...  
 དག་དེ་ལས་བརྒྱུན་པ་ཡིན། །བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་...  
 ནམས། །གསུམ་གྱིས་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། །གཞན་ནི་...  
 གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །དབང་ཕྱག་སྐགས་མེན་རིམ་སྐགས་ཕྱིར། །  
 དེའི་ཁྱུ་འབྱུང་བ་ནམ་པ་གཉིས། །འབྱུང་ལས་ཕྱུར་པའི་ནམ་པ་ལ། །  
 འབྱུང་ཕྱུར་ནམ་གསུམ་པན་ཚུན་དུ། །འབྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་དེ་ནམ་...  
 གཅིག །འདྲོད་ཡིད་དག་དང་མི་དག་དང་། །བསྐྱེདས་པ་དང་  
 ནི་མ་བསྐྱེདས་པ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན། །མི་

དགེ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་གཉིས། །འདྲོད་མེས་སྐྱོད་པ་ལས་མེས་སྐྱོད་  
 དགེ། །དེ་ནི་བརྒྱད་པ་ཁོ་ན་ལས། །མི་དགེ་བ་ནི་བརྒྱད་པ་ལས། །  
 དེ་ལས་བཞི་ཉི་ཤུ་བས་དེ་བཞིན། །མ་བཞི་བས་པ་ནི་ལྔ་དག་...  
 ལས། །དེ་ལས་མཁུག་ཤོགས་མེས་སྐྱོད་པ་དུན་ནོ། །གཟུགས་ན་...  
 དགེ་ལས་བརྒྱད་གཅིག་གོ། །དེ་ནི་དགེ་ལས་མཁུག་ཤོགས་སུ། །  
 བཞི་བས་པ་བརྒྱད་ལས་དེ་ལས་དུག །མ་བཞི་བས་པ་ནི་གསུམ་ལས་  
 ས། །དེ་ལས་དུག་ཉི་ཤུ་གཟུགས་མེད་པའང་། །དེ་ལས་ལྔ་ལ་དགེ་  
 བ་ལས། །མེས་སྐྱོད་དགེ་དག་གོ་དེ་དུག་གི། །བཞི་བས་པ་ལས་...  
 བདུན་དེ་དེ་བཞིན། །སྒྲིབ་པ་བཞི་ལས་དེ་ལས་ལ། །མི་སྒྲིབ་པ་...  
 ནི་ལྔ་ལས་སོ། །དེ་ལས་མེས་སྐྱོད་ནི་བཞི་དག་གོ། །བརྒྱད་གཉིས་དེ་  
 དག་ཉི་ཤུར་ཡང་། །གསུམ་དུ་སྒྲིབ་ནས་ཤོགས་པ་དང་། །སྒྲིབ་  
 བུར་དགེ་ནི་གཉིས་སྒྲིབ་ནས། །ནི་མ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་ལས་པ། །  
 བཟོ་ལི་གནས་དང་སྒྲིབ་པ་དང་། །འདྲོད་ན་ལྔ་དང་བརྒྱད་མིན་ནི་མ་  
 བཞིར། །གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་  
 ལས་ཉི་ཤུ་མངས་ཅན། །དུག་དང་དུག་དང་གཉིས་ཉིད་དོ། །གཟུགས་  
 སྒྲིབ་དགེ་ལ་གསུམ་དག་གོ། །སྒྲིབ་པ་ལ་བཞི་ལྔ་ལ་དེ། །ཚས་  
 མངོན་པའི་མངོན་གྱི་ཚོག་ལུང་བྱས་པ་ལས། །དབང་པོ་བརྒྱན་པ་  
 ཞེས་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་གསུམ་གཉིས་པའོ། །

དམུལ་བ་ཡི་དགས་དུད་འགྲོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་ནི་ལྟ་  
 དུག་དག །འདྲོད་པའི་ཁམས་ཡིན་དམུལ་བ་དང་། །ཁྲིང་དབྱེ་  
 བ་ལས་དེ་ཉི་ཤུ། །གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། །གཟུགས་  
 ཁམས་ཡིན་དེར་ས་ས་ཡི། །བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །  
 བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་མེད་  
 དོ། །སྟེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །དེར་ནི་རིས་དང་སྒྲིག་ལ་ཡང་། །  
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྟེན་པ་ཡིན། །དེར་ནི་དམུལ་སྐྱེས་འགྲོ་བ་ལ། །  
 རང་གི་མིང་གིས་བརྟན་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ཅན་སྤྱོད་ལུང་བརྟན་  
 མིན། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་མིན། །ལུས་དང་འདྲ་ཤིས་  
 བ་དད་དང་། །ལུས་ཤ་དད་ཅིང་འདྲ་ཤིས་གཅིག །བརྒྱག་དང་  
 ལུས་དང་འདྲ་ཤིས་གཅིག །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་པོ་དག །  
 རྣམ་ཤིས་གནས་པ་བདུན་ལྟག་ལ། །དེ་འཇོམས་བྱེད་ལྟན་སྤྱོད་་་་  
 ཅེ་དང་། །འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །སེམས་ཅན་  
 ཀྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད། །མི་འདྲོད་བཞིན་གནས་ཕྱིར་གཞན་  
 མིན། །གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་རྟེ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་  
 བྱང་པོ་བཞི། །རང་གི་ས་པ་ཉིད་རྣམ་ཤིས། །འབའ་ཞིག་གནས་  
 པར་མ་བཤད་དོ། །བརྟན་ཕྱི་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་སྒྲི་  
 བ་ལས་སྟེས་སྐྱེས། །སེམས་ཅན་སྟེ་གནས་བཞི་དག་དུ། །མི་

དང་དྲུག་འགྲོ་ནས་པ་བཞི། །དུམ་པ་ནས་དང་ལྷ་ནས་དང་། །  
 སྤྱིད་པ་བར་མ་རྒྱས་ཏེ་སྤྱི། །ཡི་དགས་མངལ་ནས་སྤྱི་བའང་ཡིན། །  
 རདིར་གང་འཆི་དང་སྤྱི་བ་ཡི། །སྤྱིད་པའི་བར་དྲུ་འབྱུང་བའོ། །  
 བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིར། །སྤྱིད་པ་བར་མ་བྱུང་བ་མིན། །  
 འབྲུ་ཡི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །སྤྱིད་པ་ཆད་ལས་བྱུང་བ་མིན། །  
 གཟུགས་བརྒྱན་མ་བྱུང་ཕྱིར་པ་དང་། །མི་འབྲའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་  
 ཡིན། །གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །རྒྱན་མིན་ཕྱིར་  
 གཉིས་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །མགུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་ཏི་ཟ། །ལུར་  
 གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱུང། །དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །  
 རྒྱན་དུས་སྤྱིད་འབྱུང་ག་ཚུགས་ཅན། །དེ་ནི་འཆི་བའི་རྒྱན་རྒྱལ་  
 ཏེ། །སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཅིག་ཡན་ཆད་དོ། །རིགས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་  
 བས་མཐོང་། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་ཤུགས་དང་ལྷན། །དབང་པོ་  
 ཀྱན་ཆང་ཐོགས་མེད་ལྷན། །མི་སྤྱི་དེ་ནི་ཏི་ཟའོ། །སྤྱི་ནི་  
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་བས། །ཆོ་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ། །ཏི་  
 དང་གནས་ལ་མཛན་འདོད་གཞན། །དུམ་པ་ཡི་ནི་སྤྱི་ཚུགས་  
 ཡིན། །གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་དྲུ་འཇུག་གོ། །གཞན་ནི་གནས་  
 པ་ཡང་གཞན་ནི། །འབྱུང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་མོངས། །སྤྱི་  
 ང་ལས་སྤྱིས་ཏུ་འོ། །མངལ་དྲུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྤྱི། །

འཁོར་ལོ་སྐྱོར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། ། ལས་སམ་མེ་ཤེས་སམ་...  
 གཉིས་ཀ། ། རྒྱ་ཆེན་ཕྱིར་ན་གྲོ་རིམས་བཞིན། ། བདག་མེད་ཐུང་  
 ས་ཅམ་ཉིད་དོ། ། ཉེན་མངས་ལས་ཀྱིས་མཛོན་འདུས་བྱས། ། སྲིད་  
 པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ན། ། མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ། ། ཇི་  
 ལྟར་འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱན། ། རྩེས་ནས་ལས་དང་ཉེན་མངས་  
 ཀྱིས། ། འཇིག་རྟེན་ཡ་རྫོང་དག་དུ་འགྲོ། ། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་  
 གོག་མ་མེད། ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བའི་། ། ལན་ལག་  
 བཅུ་གཉིས་ཀ་གསུམ་མོ། ། རྩོན་དང་ཕྱི་མཐའ་གཉིས་གཉིས་དང་། །  
 བར་དུ་བརྒྱུད་ཡོངས་རྒྱགས་ལྟན་ལ། ། མ་རིག་ཉེན་མངས་མཛོན་  
 གནས་སྐབས། ། འདུ་བྱེད་དག་ནི་རྩོན་ལས་ཀྱི། ། རྣམ་ཤེས་...  
 མཚམས་སྦྱར་བྱང་པ་ཡིན། ། མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པན་ཆད། །  
 རྩེ་མཆེད་བྱུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། ། དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་  
 དོ། ། རིག་པ་བདེ་རྒྱུག་ལ་མགས་ཀྱི། ། རྒྱ་ཤེས་རུས་པ་ཚུན་ཆད་  
 དོ། ། ཆོར་འཁྲིག་ཚུན་ཆད་སྲིད་པ་ནི། ། ཡོངས་སྦྱོར་འཁྲིག་པ་ཆགས་  
 ཅན་གྱི། ། ཉི་བར་ལེན་པ་ཡོངས་སྦྱོར་ནམས། ། ཤོབ་པར་བྱ་ཕྱིར་  
 ཡོངས་རྒྱུག་པའི། ། དེ་སྲིད་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འབྱུར་བའི། ། ལས་...  
 བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། ། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་རྩེ་བ་ཡིན། ། ཆོར་  
 བའི་བར་ནི་གྲོ་ཤི་ཡིན། ། འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདྲིན་ལོ། །

22

བཅུ་གཉིས་མ། །ཞོང་མ་གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་ནི། །གཉིས་  
 ན་བཅུ་གཉིས་འདྲ་འཁྲོ་ནམས། །རང་ལ་དམིགས་བརྒྱད་གཟུགས་  
 མེད་པ། །གཉིས་ཀྱི་འོ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་དུག །དུག་གི་འདྲ་  
 པའ་རང་ནི་བཞིའི། །ཞོང་མ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན། །གཟུགས་  
 མེད་ཉེ་བར་བསྐྱེགས་ན་བཞི། །གཟུགས་འཁྲོ་ཞོང་མར་འཁྲོ་བ་  
 གཅིག །དངོས་གཞི་ན་གཅིག་རང་ལྷལ་ཅན། །བཙུ་བརྒྱད་  
 བསམ་ཅད་ཟག་དང་བཅས། །བཞད་དང་འཆད་པར་འཕྱར་བ་  
 གཞན། །འདིར་ནི་ཉེན་མངས་ས་པོན་བཞིན། །སྤྱི་བཞིན་རྩ་  
 བཞིན་སྤོན་གིང་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདྲོད། །ལས་  
 ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འདྲ། །དེ་བཞིན་སྐན་དང་མེ་ཉྱག་བཞིན། །  
 གཞི་ནི་བཟའ་བདུང་ལྷུང་པ་བཞིན། །སྤྱི་པ་བཞི་པ་དེ་དག་ལས། །  
 སྤྱི་བའི་སྤྱི་པ་ཉེན་མངས་ཅན། །རང་གི་ས་པའི་ཉེན་མངས་ཀྱན། །  
 གཞན་ནམ་གསུམ་པོ་གཟུགས་མེད་གསུམ། །འཁྲོ་བ་ཟས་ཀྱི་གན་ས་  
 པ་ཡིན། །ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདྲ་པ་ན། །སྤྱི་མཆེད་གསུམ་གྱི་  
 བདག་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་མ་ཡིན་དེས། །རང་  
 དབང་གྲོལ་ལ་མི་ཡན་ཕྱིར། །རེག་དང་མེམས་པ་ནམ་གཤིས་ནི། །  
 ཟག་བཅས་ཟས་ཡིན་གསུམ་དག་ན། །ཡིད་ལས་ཕྱང་དང་སྤྱི་  
 ཚེལ་དང་། །དྲི་བ་སྤྱི་པ་བར་མ་དང་། །འཕྱུང་བའི་འདི་ལ་

གནས་དང་ནི། །རྟེན་པ་གྲུས་པའི་དོན་དུ་གཉིས། །སྤྱི་གཞན་  
 འཕེན་དང་འགྲུབ་པ་ཡི། །དོན་དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན། །  
 འཆད་དང་མཆམས་སྦྱར་འདོད་ཆགས་འབྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་  
 འཕྲ་སྦྱེ་བ་ནམས། །ཡིད་ཀྱི་ནམ་གཤམ་ཁོ་ནར་འདོད། །འཆི་འཕྲ་  
 སྦྱེ་བ་བཏང་སྦྱམས་ལ། །རྩེ་གཅིག་སེམས་མེད་དེ་ལ་མེད། །མྱ་  
 ངན་འདའ་ལྷང་བསྟན་མིན་གཉིས། །འོག་མའི་ལྟར་འགྲོ་མི་སྦྱོར་  
 ནམས། །རིམ་གྱིས་འཆི་ན་ཀླང་པ་དང་། །ལྟོ་བ་སྦྱིང་གར་ཡིད་  
 འཆི་འཕྲ། །གནད་གཅོད་པ་ནི་ཆུ་སྐགས་ཀྱིས། །འཕགས་དང་  
 མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དག །ཡང་དག་སྐག་པ་ཉིད་དུ་ངས། །དེ་  
 ལ་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི། །  
 རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རེམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དུག་འབྲམ་གྲངས་མེད་  
 དོ། །རྒྱ་རེམས་འབྲམ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་དང་། །སྦྱང་ཕྱག་དག་  
 ནི་ཉི་ཤུ། །ཕྱིས་ནི་རེམས་སུ་འབྲམ་ཕྱག་བཅུད། །ལྷག་མ་དག་  
 ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། །རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐད་  
 ཀར་འབྲམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། །སྦྱང་ཕྱག་གསུམ་དང་བཅུ་  
 ཕྱག་ནི། །ཕྱེད་དང་ལྷ་ནམས་ཁོ་ནམ། །ཁོར་ལྷག་དུ་ནི་སུམ་  
 འགྱུར་རྒྱ། །དེ་ལ་ལྷན་པ་གཉིས་ཤིང་འཇིན། །གསོལ་མདའ་འཇིན་  
 དང་སངས་ལྷུང་ཅན། །དེ་བཞིན་ལྷ་ན་སུག་རི་དང་། །རྟ་ན་དང་



བོ་ན་མ་འདུད་དང་། །ཕུ་ཁྱུད་འཇིག་རིང་དེ་ནས་ནི། །སྤྱིང་  
 བོ་ན་མ་ཡིན་ནོ་དེ་དག་གི། །ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཕྱག་ཟླ། །བདུན་  
 བོ་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་ས། །ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན། །  
 རྒྱ་ཡི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་སྤྱང་དུ་ཡང་། །  
 དཔག་ཆད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །བརྒྱད་པོ་འཕང་དུ་བྱེད་བྱེད་  
 དེ། །དེ་དག་རིམས་སྤྱུང་འཕང་དང་མཉམ། །དེ་དག་བར་  
 བདུན་རོལ་མཆོ་ཡིན། །དང་པོ་སྤྱང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་  
 བོ་ནང་གི་རྒྱ་མཆོ་ཡིན། །དེ་ཡི་རོས་ལ་སྤུམ་འཕྱར་རྒྱ། །རོལ་མཆོ་  
 གཞན་ནི་བྱེད་བྱེད་དོ། །ལྷག་མ་ཕྱི་ཡི་མཆོ་ཆེན་ཡིན། །འབྲུམ་ཕྱག་  
 གསུམ་དང་སྤྱང་ཕྱག་ནི། །ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ་དེ་ལ་ནི། །འཇམ་བུའི་  
 སྤྱིང་ཟླ་རོས་གསུམ་ལ། །སྤྱང་ཕྱག་གཉིས་སོ་གིང་རྟའི་དབྱིབས། །  
 གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་བཞི། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཆ་  
 ཁམ་འདྲ། །རོས་གསུམ་འདི་དང་འདྲ་གཅིག་ལ། །དཔག་ཆད་  
 སྤུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །བ་ལང་སྤྱད་སྤྱིང་ཆུམ་པོ་ཟླ། །སྤྱང་ཕྱག་  
 བྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབྲུས་སྤྱང་ཕྱག་བྱེད་དང་གསུམ། །  
 ཟླ་མི་སྟན་བརྒྱད་གྲུ་བཞིར་མཉམ། །དེ་ཡི་བར་གྱི་སྤྱིང་བརྒྱད་ནི། །  
 ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ཟླ་མི་སྟན། །ཟླ་མི་སྟན་གྱི་ཆ་དང་ནི། །  
 ར་ཡབ་དང་ནི་ར་ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྷན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་

འགྲོ། །འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་གངས་རི་  
 དེ་ནས་ནི། །སྤོས་ངད་ལྗང་བའི་རྩ་རྩལ་ན། །རྩ་ཞེང་ལྷ་བཙུ་  
 ཡོད་པའི་མཚོ། །འདི་འག་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ན། །མན་པ་མེད་  
 པའི་དེ་ཅམ་མ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དཔལ་བ་བདུན། །བརྒྱད་པ་  
 ཀུན་ལས་ལྷག་བཙུ་བྱུག །དེ་དག་གི་ནི་ངས་བཞི་ན། །མེ་མ་ཐུར་  
 དང་རྩ་ཐུགས་དང་། །སྤྱུ་གྱིའི་ལམ་སྟགས་རྩ་པོ་ཡིན། །རྩ་བྱར་  
 ཅན་སྟགས་གྲང་བརྒྱད་གཞན། །ཉི་ཟླ་ལྟན་པའི་བྱེད་ནའོ། །དཔག་  
 ཚད་ལྷ་བཙུ་གཅིག་དང་བཅས། །ན་མ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། །  
 ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག །དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །  
 བ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དགུན་ན་མས་གྱི་ནི་བཞི་པ་  
 ལ། །ཐུང་དུར་འཐུར་རྩ་ཉིན་མོ་བཟླག །ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་  
 གཅིག་གོ། །ཉི་མ་སྟོ་བྱང་འགྲོ་ཆེའོ། །ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས། །  
 རང་གི་གྱིབ་མས་འགྱིབ་པར་སྤང་། །འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་  
 ཡོད་དེ། །བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཐག་བཙུ། །སྟོང་ཐག་དག་ནི་  
 བཙུ་བྱུག་དང་། །བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འབགས་སོ། །དེ་  
 ལ་ལག་ན་གཞིང་ཐོགས་དང་། །ཐྱིང་ཐོགས་དང་ནི་རྟག་ཐོས་  
 དང་། །བྱལ་ཆན་བཞི་པའི་ལྷ་ན་མས་གནས། །རི་ནི་བདུན་པོ་  
 དག་ལ་ཡང་། །ལྟན་པའི་རྩ་ན་ཐུམ་ཐུ་གཐུམ། །དེ་ཡི་ངས་ལ་

བརྒྱད་ཁྱིམ་། །ཕྱོགས་མཆམས་བཅེགས་པ་བཞི་ལ་ནི། །ལག་ན་  
 རྩོམ་གནས་དབུས་ན། །ཁྲིང་ཁྲིང་ལྟ་ན་ཕྱག་ཅེས་པ། །རྩོམ་  
 ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ། །དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི། །  
 རང་བཞིན་གཞི་བྲལ་མཉེན་པ་ཡོད། །དེ་ན་ནམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་  
 དེ། །རྩོམ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པ། །ཕྱི་རྩལ་གིང་རྩ་མོགས་  
 དང་། །རྒྱལ་འཕྱར་འབྲིས་ཆལ་དགའ་བས་བརྒྱན། །དེ་དག་  
 གི་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ན། །ཉི་ལུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་། །བྱང་  
 གར་མཆམས་ན་ཡོངས་འདུ་སྟེ། །སྟོ་རྒྱལ་མཆམས་ན་ཆོས་བཟང་  
 རྩོམ་། །དེ་སྟེང་ལྟ་ན་མས་གཞལ་མེད་ཁང་། །འདྲོད་པ་སྟོན་པ་  
 རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་གཉིས་འཕྱུད་དང་ལག་བཅངས་དང་། །  
 དཔོན་དང་བཏུས་པས་འཁྲིག་པ་ཡིན། །བྱིས་པ་ཡོ་ལྔ་ཡོན་པ་  
 བས། །ཡོ་བཅུ་ཡོན་པ་ལྟ་བུའི་བར། །དེ་དག་དུ་སྟེ་གཞུགས་  
 ཅན་ནམས། །ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད། །འདྲོད་པ་  
 སྟེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །འདྲོད་པའི་ལྟ་དང་མིར་བཅས་ནམས། །བདེ་  
 བ་སྟེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་ཡིན། །  
 གནས་ནས་གནས་འག་རྩིད་པ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྟེད། །  
 རྩོམ་ལྔ་ལ་གཞན་རྟེན་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་  
 མེད། །ཁྲིང་བཞི་པ་དང་ཉི་མ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདྲོད་

ལྟ་དང་། །ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟངས་ལ་ནི། །སྟངས་ནི་སྤྱི་ཡོད་  
 ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟངས་ལ་ནི་སྟངས་གཉིས་པ། །པར་མའི་  
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟངས་ལ་ནི་སྟངས་གསུམ་མོ། །  
 མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། །འཇམ་བུའི་སྒྲིང་བ་ནམས་  
 གྱི་ཆད། །ཁྱ་བཞི་པ་དང་བྱུང་དང་བཞི། །ཤར་དང་བ་ལང་  
 སྟུང་དང་ནི། །བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འབྱུར་བསྐྱེད། །འདོད་དང་  
 ལྟན་པའི་ལྟ་ཡི་ལུས། །བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱང་གསལ་དག །བྱུང་དང་  
 གཉིས་གྱི་པར་དུ་བསྐྱེད། །གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཆད་བྱེད། །  
 དེ་ཡི་གོང་མ་བྱུང་བྱུང་བསྐྱེད། །འོད་རླངས་ནམས་གྱི་ལྷག་  
 ཡན་ཆད། །ལུས་ནི་ཉིས་འབྱུར་ཉིས་འབྱུར་ཏེ། །སྤྱི་མེད་དཔག་  
 ཆད་གསུམ་དྲར་རོ། །སྤྱི་མི་སྟན་ན་ཆེ་སྟངས་ཏེ། །གཉིས་ན་བྱུང་  
 བྱུང་སྤངས་པའོ། །འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་  
 ཏུ་མེད། །མི་ནམས་གྱི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་  
 ནམས་ལས། །འོག་མ་དག་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེས་ན་ཆེ་ལོ་  
 ལྷ་བཅུ་འོ། །གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འབྱུར་རོ། །གཟུགས་ཅན་  
 ཉིན་མཆན་མེད་ཆེ་ནི། །རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐལ་པ་ཡིས། །  
 གཟུགས་མེད་བསྐལ་པ་སྟངས་ཡོད་ནི། །ཉི་ཤུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་  
 ཡིན། །འོད་རླངས་ནས་བབྱུང་བསྐལ་ཆེན་ཏེ། །དེ་ཡི་འོག་མ་

བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐས་ལ་སྐགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །འདྲོད་  
 ལྷའི་ཆེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་ནྟམས་གྱི་ཆོ། །  
 འདྲོད་པའི་ལྷ་དང་འབྲ་བ་ཡིན། །རབ་རྩ་ཆ་བྱེད་མནར་མེད་ནི།  
 བར་གྱི་བསྐལ་པའི་དྲུད་འགྲོ་ནྟམས། །མཚག་རིང་བསྐལ་པའི་  
 ཡི་དྲགས་ནྟམས། །ཁྲ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྷ་བརྒྱ། །ཉིལ་སྤངས་  
 བར་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །ཉིལ་གཅིག་སྤང་བས་ཟད་གུར་པ། །ཆ་  
 བར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡིན་དེ། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྐྱར། །སྒྲ་  
 མི་སྟན་མ་གཏོགས་པར་འཆི། །གཟུགས་མིང་དྲས་མཐའ་རྩལ་ཡིག་  
 སྒྲ་དང་། །སྒྲ་ཅིག་ཕྱར་བ་རྩལ་དང་ནི། །རྩལ་ཕན་དང་ནི་དེ་  
 བ་ཞིན་དུ། །ལྷགས་ཆུ་རི་ཐོང་ལྷག་དང་ཁྲང་། །ཉི་ཟེར་རྩལ་  
 དང་སྤོ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སྐར་ཆོགས་  
 ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་བསྐྱར། །སྐར་མ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་སྤྱ། །སྤྱ་བཞི་  
 ལ་ནི་གཞུ་གང་རོ། །དེ་དག་ལྷ་བརྒྱ་ནྟམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས་  
 དེ་ལ་དགོན་པར་འདྲོད། །དེ་བརྒྱད་དཔག་ཆད་ཅེས་བཤེ། །སྒྲ་  
 ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །དེ་ཡི་སྒྲ་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་། །དྲུག་ཅ་  
 ལ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ། །ཡུད་ཅམ་ཉིན་ཞག་ཁྲ་གསུམ་ནི། །གོང་  
 བས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྲུར། །ཞག་མི་སྤུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཁྲ་  
 བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །བསྐལ་པ་ནྟམ་པ་མང་བཤད་པ། །

འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དབྱལ་བ་ཡི། །སྲིད་པ་མེད་ནས་སྣོད་ཟད་  
 པ། །འཆགས་པ་དང་པའི་རྒྱང་ནས་ནི། །དབྱལ་བའི་སྲིད་པའི་  
 བར་དུའ། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །ཆེ་ལ་  
 བར་པའི་བར་དུའ། །དེ་ནས་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྱི་བའི། །བསྐལ་  
 པ་གཞན་ནི་བཙུང་དང་། །ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །  
 དེ་དག་ཆེ་ནི་བཙུང་གི་འོ་བར། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་  
 འདི། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས། །འཆགས་པ་དང་ནི་  
 འཇིག་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། །དེ་དག་  
 བཙུང་ཅུ་ལ་བསྐལ་ཆེན། །དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །  
 འབྲུང་རྩ་མར་ནི་འབྱིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྲུང་། །  
 རང་སངས་རྒྱས་ནམས་གཉིས་ཀ་ལ། །བསེ་ཅུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་  
 རྒྱས། །འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་འབྲུང་བ་ནི། །སྤྱིང་ཕྱག་བཙུང་ཅུ་  
 ལས་མི་འབྱུ། །གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་  
 དག་གིང་གཅིག་གིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལས་མས་རིམ་  
 བཞིན། །ལྟན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ལས་བསུ་  
 རང་འཁྱོ་གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཚན་བཅའ་མས་པས་རྒྱལ་གཤོད་  
 པ་མེད། །བྱུང་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྫོགས་  
 པས་འཕགས་པ་ཡིན། །སྤར་བྱང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྩ་ལ་ཆགས། །ལེ་ལོས་སྐྱོ་འཇོག་བྱས་ནས་ནི། །  
 འཇིག་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དཔོན་བསྟུངས། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་  
 ལས་ལྟག་པས། །ཆེ་མུང་ལོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་མཚོན་  
 དང་ནད་དང་ནི། །ཁུ་གེ་དག་གིས་ཆར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞལ་རྣམས་  
 དང་ནི་ཆུ་བ་དང་། །ལོ་བདུན་དག་ཏུ་གོ་རིམས་བཞིན། །མི་  
 དང་ཆུ་དང་ཆུང་དག་གིས། །འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། །  
 བསམ་གཏན་གཉིས་སྐྱོས་གསུམ་པོ་ནི། །དེ་དག་གི་རྩ་གོ་རིམས་  
 བཞིན། །དེ་ཡི་སྦྱོན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །བཞི་པ་ན་ནི་མི་  
 གཡོའི་ཕྱིར། །མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་  
 བཅས་དེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར། །མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །  
 དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི། །  
 མཇུག་ཏུ་ཆུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་  
 ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །འཇིག་རྟིན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་  
 གསུམ་པའོ། ། །

ལས་ལས་འཇིག་རྟིན་སྤྱོད་ཆོགས་སྦྱེས། །དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་  
 བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་  
 ངག་གི་ལས། །དེ་དག་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །ལུས་རྣམ་རིག་  
 བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །འགྲུ་མིན་གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ནི། །སྐད་

ཅིག་མ་ཡིན་འཇིག་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་མེད་པ་ལས་འགའ་མི་འབྱུང་། །  
 ལྷ་ཡང་འཇིག་པ་པོར་འབྱུང་རོ། ། གཉིས་གཟུང་འབྱུར་ཏེ་དུལ་  
 ལ་མེད། ། ངག་ནམས་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲ། ། ནམ་གསུམ་དྲི་  
 མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། ། འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སྐགས་  
 ཕྱིར། ། འདྲོད་གཏོགས་ནམ་རིག་མིན་སྐད་ཅིག ། བྱིན་ཆད་  
 འདས་པའི་འབྱུང་ལས་སྟེ། ། ཟག་བཅས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །  
 རང་གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས། ། ཟག་མེད་གང་དུ་སྟེས་པའི་ཡིན། །  
 ནམ་རིག་བྱེད་མིན་མ་ཐིན་དང་། ། ལྷ་མཐུན་ལས་བྱུང་མཇམས་ཅན་  
 ཉོན། ། ལྷ་མཐུན་ཐིན་པའི་འབྱུང་ལས་སྟེ། ། ཏིང་འཛིན་སྟེས་  
 འབྱུང་མ་ཐིན་དང་། ། ལྷས་བྱུང་མ་དད་མིན་ལས་སྟེས། ། ནམ་རིག་  
 མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། ། གཞན་ནི་ནམ་གསུམ་མི་དགེ་ནི། །  
 འདྲོད་ནའོ་གཟུགས་ནའང་ནམ་རིག་མིན། ། ནམ་རིག་དཔྱེད་དང་  
 བཅས་དག་ན། ། འདྲོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱབས་པ་མེད། ། གང་ཕྱིར་  
 ཀུན་སྒྲིང་མེད་ཐར་པ། ། དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་ཅ་པ། ། རོ་ཆ་  
 ཁྲིལ་ཡོད་བདག་ཉིད་གྱིས། ། དེ་དག་དང་ལྡན་མཆོངས་ལྡན་གྱིས།  
 བྱ་བ་ལ་སྐགས་ཀུན་སྒྲིང་བས། ། བསྐྱོལ་པ་མི་དགེ་དོན་དམ་པར། །  
 ལུང་མ་བསྟན་པ་བསྟན་པ་དག ། ཀུན་སྒྲིང་ནམ་གཉིས་རྒྱ་དང་ནི། །  
 དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་སྒྲིང་ཞེས་བྱ། ། གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །



གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །མཐོང་བས་སྤང་བུའི་ནམ་  
 རེས་ནི། །རབ་དུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཡིད་ནི། །འཕྲོམ་པས་སྤང་  
 བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ལྔ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །རབ་དུ་  
 འཇུག་བྱེད་དགེ་སྐྱབས་ལས། །རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་ནམ་གསུམ་  
 འཇུར། །ཐུབ་པའི་འདྲ་བའམ་དེ་དགེ་བ། །ནམ་སྒྲིན་ལས་་་་  
 རྒྱས་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ནམ་རིག་མིན་ནམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྤྲོམ་  
 དང་སྤྲོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །སྤྲོམ་པ་སྐྱེས་ཐར་ཞེས་བྱ། །དེ་  
 བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་རྒྱས། །སྐྱེས་ཐར་ཞེས་བྱ་ནམ་  
 བརྒྱད། །རྗེས་སུ་ནམ་པ་བཞི་ཡིན་ནི། །མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕྲ་  
 བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །སྤང་བྱ་ལྔ་བརྒྱད་  
 བརྒྱད་དུ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤང་བ་མདོས་པ་ལས། །དགེ་བསྐྱེན་  
 དང་ནི་བསྐྱེན་གནས་དང་། །དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སྤྲོད་ཉིད། །  
 ཚུལ་སྐྱེས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །ལས་དང་སྤྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །  
 དང་པོའི་ནམ་རིག་ནམ་རིག་ཡིན། །སྐྱེས་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལས། །  
 སྐྱེས་ཐར་དང་ལྔ་ནི་པ་བརྒྱད། །བསམ་གཏན་རྒྱས་དང་དེ་ལྔ་ནི་་་  
 པ། །ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །ཐ་མ་གཉིས་  
 ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། །བར་ཆད་མེད་ལས་རྒྱས་དེ་གཉིས། །མི་  
 རྩལ་མེད་ལ་སྤང་ཞེས་བྱ། །ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་དག་གཉིས། །

ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། །ས་སར་ཐར་གནས་ཇི་སྟེད་  
 ཏུ། །མ་བཏང་བར་རྟོག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་སྟེད་  
 ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །སྒྲིམ་མིན་གནས་  
 པའང་དེ་དང་འདྲ། །བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་  
 ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་  
 མིན། །མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། །ད་ལྟར་  
 དང་ལྡན་བར་གནས་ལ། །ཡོད་ན་དང་པོ་བར་གྱི་དང་། །ཕྱིན་  
 ཆད་ཏུས་ནི་གཉིས་དང་ངོ་། །སྒྲིམ་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །  
 སྒྲིམ་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི། །རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་ཇི་སྟེད་ཏུ། །  
 རབ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱགས་ལྡན་པར། །རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་  
 ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྡན། །མ་བཏང་བར་ཏུ་སྟེད་  
 ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྡན་མ་འོངས་མེད། །བསྐྱབས་པ་  
 དང་ནི་མ་བསྐྱབས་པ། །འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པའང་མེད། །  
 སྒྲིམ་པ་མིན་དང་ཉིས་སྟེད་དང་། །འཆལ་བའི་ཚུལ་སྤྲིམས་ལས་  
 དེའི་ལམ། །བར་མ་དོར་གནས་མེས་ཤུན་པས། །བྱེད་ན་རྣམ་  
 རིག་ཉིད་དང་ལྡན། །རྣམ་རིག་བཏང་དང་མ་སྐྱེས་པའི། །འཕགས་  
 པའི་གང་ཟག་རྣམ་རིག་མིན། །བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་  
 གཏན་གྱི། །ས་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་ཟག་མེད་ནི། །འཕགས་དེས་ས་

སྐར་ཐར་ཞེས་པ། །གཞན་གྱི་ནམ་རིག་བྱེད་སྒྲུགས་གྱིས། །ཇི་  
 སྤྱད་འཛོ་དང་ཉིན་ཞག་དུ། །སྤྱི་པ་ཡང་དག་ཁང་བར་བྱ། །ཉིན་  
 ཞག་པ་ཡི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཅིང་། །དེ་དེ་ལྟར་ནོད་ཅིང་ཅིས་གྲག། །དམའ་  
 བར་འདུག་སྤྱི་པ་བཟུང་པ་ཡིས། །མི་བརྟན་ནམ་ནི་ནང་བར་དུ། །  
 བརྟན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་བར་ནི། །ནང་བར་གཞན་ལས་ནོད་  
 བར་བྱ། །ཚུལ་ཁྱིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་...  
 བརྟུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་...  
 བཞིན། །དེ་ཡིས་བྱན་ཉམས་བྱེགས་བར་འཕུར། །གཞན་ལའང་  
 བརྟན་གནས་ཡོད་ཅིང་གྱི། །སྤྱབས་སུ་མ་སྐྱོང་བ་ལ་ཅིང་། །དགེ་  
 བརྟན་ཉིད་དུ་ཁས་ཁངས་པས། །སྤྱི་པ་བརྟན་པ་དགེ་སྤྱོད་བཞིན། །  
 གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་པ་ཡིན་ན། །སྤྱ་གཅིག་སྤྱོད་སྤྱགས་ཇི་ལྟ་...  
 བྱ། །དེ་སྤྱོད་བ་ལ་གསུངས་ཞེས་གྲག། །ཆུང་དུ་ལ་སྤྱགས་ཡིད་  
 ཇི་བཞིན། །གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་འགྲོ་དེ། །སངས་རྒྱས་  
 དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྤྱོད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །སྤྱ་  
 དན་འདས་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ། །ཡིག་གཞིམ་ཞིན་དུ་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། །  
 སྤྱ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་ཁངས་བཞིན། །  
 འཕྲོག་གྱི་རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་ཕུར་  
 ན། །རྒྱན་དུ་ཐལ་བར་འཕུར་བའི་ཕྱིར། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་

མོ་པ། །སྤྱི་ལྟར་ལས་གཞན་བསྐྱར་ཕྱིར་རོ། །འདྲི་གཏོགས་  
 ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀྱི་དང་། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཕྲོ་བར་འགྱུར། །  
 བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྒྲིམ་པ་ནི། །དངོས་དང་དྲུས་ནི་ཐམས་ཀྱི་  
 ཅད་ལས། །སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས། །ཡན་ལག་ཀྱི་  
 རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །སྒྲིམ་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡན་ཀྱི་  
 ལག་ཀྱན་ལས་རྒྱས་མིན་ནི། །སྒྲིམ་པ་མིན་པ་བྱ་བ་ལས། །ཁས་  
 ལེན་པ་ལས་འཕྲོ་བར་འགྱུར། །ལྷག་མའི་ནམ་རིག་མིན་ཞིང་  
 དང་། །ལེན་དང་གྲུས་པར་བྱེད་པས་འཕྲོ་བར་འགྱུར། །བསྐྱབ་པ་སྤྱལ་  
 དང་ནི་འཕྲོ་བར་འགྱུར། །མཆན་གཉིས་དག་ནི་བྱང་བ་དང་། །ཅེ་  
 བ་ཆད་དམ་མཆན་འདས་ལས། །སྤྱི་མཐུན་པའི་འདུལ་བ་ཀྱི་  
 གཏོང་། །ཁ་ཅིག་ལྟར་བར་འགྱུར་ལས་སྤྱི། །གཞན་དག་དམ་  
 ཆས་བྱུང་བ་ལས། །ཁ་ཅིག་ནམས་ནི་བྱང་བ་ལ། །བྱ་ལོན་ནོར་  
 བཞིན་གཉིས་སུ་འདྲི། །བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །  
 ས་འཕྲོ་བར་འགྱུར་བ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་  
 གཏོགས་འཕགས་པ། །འབྲས་བྱ་ཕྱི་བྱང་ཉམས་པ་ལས། །སྒྲིམ་  
 མིན་སྒྲིམ་པ་ཕྱི་བྱང་དང་། །མི་དང་མཆན་གཉིས་བྱང་བ་ལས། །  
 བར་མ་ལྷགས་སྤང་བྱ་བ་དང་། །དོན་ཅེ་ཅེ་བ་ལྟར་པ་ལས། །  
 འདྲི་གཏོགས་དགེ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། །ཅེ་ཆད་གོང་དུ་སྤྱིས་

བ་ལས། །ཉྱན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྤྱིས་  
 བས་ན་མས་ཉམས་འགྱུར། །ཟ་མ་མ་ནིང་སྤྱ་མི་སྟན། །མཚན་  
 གཉིས་མ་གཏོགས་མི་ན་མས་ལ། །སྤྱོམ་མིན་སྤྱོམ་པའང་དེ་བཞིན་  
 ནོ། །ལྟ་ལའང་མི་ན་མས་ལ་གསུམ་མོ། །འདྲོད་དང་གཟུགས་  
 སྤྱིས་ལྟ་ན་མས་ལ། །བསམ་གཏན་སྤྱིས་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་  
 གཏན་ཁྱད་པར་འདྲ་གེས་མེད། །སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་  
 མིན་ནའང་། །ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །དགེ་དང་མི་  
 དགེ་དང་གཞན་ཡིན། །བསྟོན་ན་མས་བསྟོན་ན་མས་མིན་མི་གཤོ། །  
 བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་ལ་སྐྱབས་གསུམ། །བསྟོན་ན་མས་འདྲོད་ཁམས་  
 དགེ་བའི་ལས། །མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྤྱིས་པའི་། །གང་ཕྱིར་  
 ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་ན་མས་སྤྱིན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །བསམ་  
 གཏན་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་དེ་ཡན་ཆད།  
 སྤྱག་མིན་བདེ་མིན་མྱོང་འགྱུར་བ། །སྤྱག་བསམ་མྱོང་འགྱུར་.....  
 འདིའི་མི་དགེ། །འོག་ནའང་བར་མ་ཡོད་དོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་...  
 ཟེར་རྟེ་གང་གི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ན་མ་སྤྱིན་ལས། །  
 སྤྱི་ཕྱི་མེད་གསུམ་སྤྱིན་འདྲོད་ཕྱིར། །རྩ་མོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྟན་  
 དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་ན་མ་སྤྱིན་དང་། །མཚན་སྤྱི་དུ་...  
 ནི་གྱུར་བ་ལས། །མྱོང་འགྱུར་ན་མ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་

དེས་དང་མ་དེས་དང་། །མཐོང་བའི་ཚས་ལ་སྐགས་པ་ལ། །མྱང་  
 འགྱུར་བྱིར་ན་དེས་ནམ་གསུམ། །ཁ་ཅིག་ལས་ནམ་ལ་ཞེས་ཟེར། །  
 གཞན་དག་མུ་ནི་བཞི་ཞེས་ཟེར། །གསུམ་གྱིས་རིགས་ནི་འཕེན་...  
 པར་བྱེད། །ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །དཔུལ་བ་ན་ནི་  
 དག་བའི་གསུམ། །གང་ལས་འདྲིང་ཆགས་བུལ་བརྟེན་པའི་། །  
 བྱིས་པ་དྲིར་སྐྱེས་སྐྱང་མི་བྱེད། །འཕགས་པ་གཞན་དུ་འང་མྱང་...  
 མི་བྱེད། །འདྲིང་ཅེའི་མི་བརྟེན་པ་ཡང་མིན། །མྱིང་པ་བར་མ་  
 འདྲིང་ཁམས་སུ། །འཕེན་པ་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །དེ་ནི་མཐོང་  
 ཚས་འབྲས་བྱ་ཡིན། །དེ་ནི་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། །ཉན་...  
 མངས་རབ་དང་དྲག་པོ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱན་ཆགས་སུ། །  
 བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། །ལ་མ་གསོད་གང་དེ་དེས་སོ། །  
 མཐོང་ཚས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞིང་དང་བསམ་པའི་...  
 བྱུང་པར་ལས། །ས་དྲིའི་འདྲིང་ཆགས་གཏན་བུལ་བྱིར། །ནམ་  
 མིན་དེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་དག་འགྲོག་བྱམས་ཉན་མངས་  
 མེད། །མཐོང་དང་དབྱ་བཙམ་འབྲས་ལངས་པ། །དེ་ལ་ཕན་...  
 གནོད་བྱས་པ་ཡི། །འབྲས་བྱ་འབྲལ་དུ་སྐྱང་བར་འགྱུར། །ནམ་  
 པར་རྟག་པ་མེད་པ་ཡི། །དག་བའི་ལས་ཀྱི་ནམ་མིན་ནི། །ཐམས་  
 ཀྱི་ཚར་བ་ཁོ་ནར་འདྲིང། །མི་དག་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན། །གཡངས་



གྱི་ཉིས་སྤྱད་ན་མ་གསུམ་མོ། །བཟོག་པ་ལོགས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན། །  
 དེ་ལས་ཆེ་ལང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །  
 ལས་གྱི་ལས་ནི་བཅུར་གསུངས་མོ། །མི་དགེ་དུག་ནི་ནམ་རིག་མིན། །  
 གཅིག་ནམ་གཉིས་མོ་དེ་དག་ཀྱང་། །ཕྱེད་ན་དགེ་བ་བདུན་ནམ་  
 གཉིས། །ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་ནམ་རིག་མིན། །ཉིར་བསྐྱུས་  
 ནམས་ནི་ནམ་རིག་ཕྱེད། །ནམ་རིག་ཕྱེད་མིན་འཕྱར་བའམ། །མ་  
 ཡིན་བཟོག་པ་མཆུག་ཡིན་ནོ། །སྦྱར་བ་ཅ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས། །  
 དེ་ཡི་མཆུག་ཤོགས་ལས་བྱང་ཕྱིར། །བན་བ་སེམས་སྒྲགས་ཅ་  
 གསུམ་ལས་སྐྱེས། །དགེ་བ་སྦྱར་དང་མཆུག་བཅས་ནམས། །ཆགས་  
 སྤང་གཏི་ཐུག་མེད་ལས་སྐྱེས། །གསོད་དང་གནོད་སེམས་ཆོག་  
 ཅུབ་པ། །ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་ཕྱེད། །ལོག་གཡེམ་བན་བ་  
 སེམས་མ་ཕྱིན་ལེན། །ཆགས་པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་ཕྱེད། །ལོག་  
 བར་ལྟ་བ་གཏི་ཐུག་གིས། །ལྟ་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདྲོད། །  
 གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ལངས་སྦྱོད་དང་། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་མིང་  
 ཡིན་ནོ། །སྤང་མཉམ་དུ་གི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་  
 སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །དམག་ལ་སྒྲགས་པར་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་  
 ཅད་ཕྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན། །སྒྲིག་གཙོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ། །  
 མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་གསད་པའོ། །མ་ཕྱིན་ལེན་པ་གཞན་གྱི་



གོང་། །མཐུ་དང་འཇམ་བུས་བདག་གིར་བྱེད། །བཟོད་མེན་འཇམ་  
 བ་འདྲོད་པ་ཡིས། །ཡོག་པར་གཡེམ་པ་ནམ་པ་བཞི། །རྩུན་ཆིག་  
 འདུ་ཤེས་གཞན་སྦྱར་བའི། །ཆིག་དོན་མངོན་པར་གོ་བའོ། །མིག་  
 ན་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་དང་། །གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་གང་དེ། །  
 མཐོང་ཤོས་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་མོ་  
 བཞིན་བཤད། །ཕྱ་མ་ཡ་རོལ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་ཅན་  
 གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆིག་ །ཆིག་རུབ་པ་ནི་མི་སྟན་པ། །ཉོན་མོངས་  
 ཅན་ཀུན་གྱལ་པ་ཉིད། །གཞན་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས། །  
 །ཁ་གསག་སྦྱ་དང་སྒྲོས་གར་བཞིན། །བསྟན་བཅོས་ངན་བཞིན་མོ་  
 བན་པ་སེམས་ནི། །ཡོག་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས། །གནོད་  
 སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ། །དགེ་དང་མི་དགེ་མེད་ལྟ་བ། །ཡོག་  
 པར་ལྟ་བ་ཡིན་འདི་ལ། །གསུམ་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །  
 མེད་པར་ལྟ་བས་ཅ་བ་གཙོད། །འདྲོད་གཏོགས་སྦྱིས་ནས་ཤོང་  
 བ་ནམས། །རྩུ་དང་འབྲས་ལ་སྦྱར་འདེབས་པས། །ཀུན་གྱིས་  
 རིམ་གྱིས་མེད་ནང་དུ། །སྦྱིས་པ་བྱད་མེད་ཀྱིས་གཙོད་དོ། །ལྟ་  
 སྦྱད་དེ་ནི་མི་ལྟན་པའོ། །མཆམས་ནི་ཐེ་ཆམ་ཡོད་ལྟ་བས། །  
 མཆམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། །མི་དགེ་བཟུད་ཀྱི་བར་  
 དག་དང་། །སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་། །དགེ་བ་

བཅུ་ཡི་བར་དག་དང་། །གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྔ་དང་མིན། །  
 དཔུལ་བ་ན་ནི་ཀྲུལ་པ་དང་། །ཆིག་རྩལ་གནོད་སེམས་ནམ་གཉིས་  
 ས། །བརྒྱབ་སེམས་ལྷག་ལྷ་ལྷན་པས་ས། །སྒྲི་མི་སྒྲན་ན་གསུམ་  
 ཡོད་དེ། །དེ་ན་བདུན་པ་དངོས་སུ་ཡང་། །འདྲོད་པ་གཞན་  
 ན་མི་དག་བཅུ། །དག་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །རྟོད་དང་  
 མངོན་དུ་གྱུར་སྒྲི་ནས། །གཟུགས་མེད་འདུ་ཤིས་མེད་སེམས་ཅན། །  
 རྟོད་པས་བདུན་ཡོད་ལྷག་བྱས་ན། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲི་ནས་  
 ཀྲང་། །དཔུལ་བཅས་སྒྲི་མི་སྒྲན་མ་གཏོགས། །ཐམས་ཅད་  
 བདག་པ་རྩ་མཐུན་དང་། །ནམ་མེན་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པར་འདྲོད། །  
 རྩལ་བཟུལ་ཕྱིར་དང་བསད་ཕྱིར་དང་། །གཟི་བྱན་མེད་ཕྱིར་  
 འབྲས་ནམ་གསུམ། །ལུས་དང་རག་ལས་ཆགས་ལས་སྦྱེས། །ལྷག་  
 འཆོ་སྦྱང་དཀའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཤིག །བརྟན་ཏི་གལ་དེ་ཡོད་པ་ལ། །  
 ཆགས་བསྐྱང་མདོ་དང་འགལ་ཕྱིར་མིན། །དྲིར་བཅས་སྦྱང་བའི་  
 ལས་དག་གི། །ལས་ནི་ལྷ་ཡི་འབྲས་བྱར་བཅས། །དྲི་མེད་བཞི་  
 ཡི་ཐག་བཅས་གཞན། །དག་དང་མི་དག་གང་ཡིན་པའང་། །ཟག་  
 པ་མེད་པ་ལྷག་མ་དང་། །ལྷང་བརྟན་མིན་གང་གསུམ་གྱིས་ས། །  
 དག་པའི་དག་ལ་སྒྲགས་པ་ནི། །བཞི་དང་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་  
 གསུམ། །མི་དགའི་དག་སྒྲགས་གཉིས་དང་ནི། །གསུམ་དང་

བཞི་ཕྱེ་རིམ་པ་བཞིན། །ཁྱེད་པལ་མཉན་མེད་གྱི་དགེ་ལ་སྐྱེས། །དེ་  
 དག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ། །འདས་པའི་ཐམས་ཅད་བཞི་  
 ཡིན་ནོ། །བར་མ་ཡི་ནི་མ་འོངས་པའང་། །བར་མ་གཉིས་ས་  
 མ་སྐྱེས་པའི་། །འབྲས་བུ་མ་འོངས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་  
 ས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཁལ་ན་གྱི་ས་པ་གསུམ་དང་གཉིས། །སྒྲིབ་  
 པའི་སྒྲིབ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ། །མི་སྒྲིབ་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། །སྒྲིབ་  
 པ་ཡི་ནི་ཆོས་ལ་སྐྱེས། །གཅིག་དང་གསུམ་དང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །  
 དེ་ལས་ཁལ་ན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྒྲིབ་སྐྱེས་གཉིས་དང་གཉིས་  
 དང་ལ། །མཐོང་བས་སྒྲིབ་པའི་དེ་ལ་སྐྱེས། །གསུམ་དང་  
 བཞི་དང་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་པས་སྒྲིབ་པར་བྱ་ལས་གྱི། །དེ་  
 དག་གཉིས་དང་བཞི་དང་གསུམ། །སྒྲིབ་བྱ་ཡིན་པའི་དེ་དག་གཅིག་།  
 གཉིས་དང་བཞི་ཕྱེ་གོ་རིམས་བཞིན། །རིགས་མཉན་བསྐྱེད་པ་ཉན་  
 མངས་ཅན། །ཁ་ཅིག་ཆོག་གཉམས་པའང་ཞེས། །གཅིག་གིས་  
 སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །མཉན་  
 མཉན་སྐྱེས་པར་འཇུག་པ་དག་། །འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཐོབ་པའང་  
 ཡིན། །མཚམས་མཉན་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། །ཉན་མངས་གས་  
 ཆེན་དན་འཁྱོད་དང་། །འདུ་གེས་མཉན་པའི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་  
 མི་རྣམས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་འདྲི། །མཚམས་མཉན་སྐྱེད་གསུམ་དག་ན་

ཡོད། །ཟ་མ་སྐྱུ་ལ་མི་འདྲ་དོ། །ཡན་དང་རྩ་ཆ་རྒྱུ་ཡི་  
 ཕྱིར། །ལྷག་མ་འགྲོ་བ་ལྷ་དག་ན། །དག་འདུན་དཔེན་ནི་མི་  
 འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཉོན་མོངས་  
 ཅན་མིན་ལྷང་བཟླན་མིན། །དེ་དང་དག་འདུན་ཡང་དག་ལྷན། །  
 དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་སྐྱུ་རྒྱན། །དེ་དང་འབྲེན་པ་ཡང་དག་ལྷན། །  
 བསྐྱེད་པར་མནར་མེད་པར་མིན་འཕྱུར། །ལྷག་པས་གནོད་པ་  
 ལྷག་པར་འཕྱུར། །དག་སྤྱང་ལྷ་སྤྱང་ཆུ་ལྷན་པས། །འབྲེན་  
 རྩ་གཞན་རྩུལ་ཕྱིས་པ་ན་མས། །ཉོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བསྐྱོད་པ། །  
 ཕྱི་བའི་དེ་ནི་མི་གནས་ས། །དེ་ནི་འཁོར་ཁའི་དཔེན་དུ་འདྲོད། །  
 འཛམ་གྱའི་སྤྱང་ནའི་དགུ་སྐྱུ་ལྷ། །ལས་ཀྱི་དཔེན་ནི་སྤྱང་.....  
 གསུམ་ན། །དེ་ནི་བསྐྱེད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། །དང་པོ་མཐའ་  
 རྒྱན་བྱང་གཅིག་གི། །ཐུང་ལ་ཐུབ་པ་ནོངས་པ་དང་། །མཆམས་  
 མ་བཅད་པ་དག་དུ་ཡང་། །འཁོར་ཁའི་དཔེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །  
 ཡན་འདྲེན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །སྤངས་དང་མེད་པར་བྱས་  
 ཕྱིར་ངོ། །མཆན་ནི་གཞན་དུ་སྤྱུང་བྱང་འཕྱུར། །གང་གི་སྤྱི་  
 མཆན་ལས་བྱུང་མ། །སངས་རྒྱས་པདྨའི་པར་སྐྱུ་ལ་མིན། །བསྐྱེད་  
 རྩའི་དགུ་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །མཆམས་མེད་སྤྱིར་བ་བྱས་པ་ལ། །  
 འདྲོད་ཆགས་བྱལ་འབྱས་མི་མྱོད་དོ། །དག་འདུན་དཔེན་ཕྱིར་རྒྱན་

སྒྲིབ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་  
 པ་ལ། །སྤྲོད་ཅིའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །མ་དགྲ་བཙམ་...  
 མ་སྒྲུན་བྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དང་། །  
 སྒྲིབ་པ་གསོད་དང་དགོ་འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྐྱ་ལྗོངས་པ་དག །  
 མཚམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་ཞི། །ལྷ་པ་མཚན་རྟེན་འཇིག་པ་ཡིན། །  
 བཟོད་དང་བྱིར་མི་འང་དགྲ་བཙམ། །འཕྲོ་བ་ལ་ལས་གཤམས་...  
 ལྗོངས་ཏུ་བྱེད། །གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །གང་  
 ནས་མཚན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། །བདེ་འཕྲོ་རིགས་མཐོར་སྐྱེ་དབང་...  
 ཆང་། །ཤོར་ཡུར་ཆེ་རབས་བྲན་མི་ཤོག །དེ་ནི་འཇིག་སྤྱིང་...  
 ཤོར་ཡུར་ཉིད། །མཛན་སྒྲུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་པ། །བསམས་པ་  
 ལས་བྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱ། །ལུས་པ་དག་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད། །རེ་  
 རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྐྱེ། །ནམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་  
 གཙོག །ཡངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་། །དང་པོ་ཤར་...  
 བྱང་པ་ཡིན། །ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་རྩི་ཡིས། །སྒྲུན་པར་...  
 བྱེད་པས་སྐྱིན་པ་རྫོགས། །ཆགས་བཙས་ཡན་ལག་བཙད་ཀྱང་ནི། །  
 མི་འཕྲུགས་བཟོད་དང་ཆུལ་བྱིམས་གྱི། །སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པས་  
 བཙོན་འབྲས་གྱི། །དེ་མ་ཐག་ལ་ཉིང་འཇིན་སྒྲིའི། །གསུམ་པོ་  
 བསོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། །དེ་ནི་གཞི་དབུ་ན་ལས་ལམ་བཞིན། །

གང་གིས་སྒྱུ་བྱེད་དེ་སྒྱུ་བ་པ། །མཚན་དང་ཕན་གདགས་འདྲོད་  
 པ་ཡིས། །ལུས་དང་རག་ལས་སྤང་དང་བཅས། །དེ་འབྲས་་་་  
 སངས་སྤྱད་ཆེན་པོ་ཅན། །བདག་གཞན་དོན་ཕྱིར་གཉིས་དོན་ཕྱིར། །  
 གཉིས་ཀའི་དོན་ཏུ་མིན་ཕྱིར་སྒྱུ་བ། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྒྱུ་བདག་་་  
 དང་། །དངས་དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས། །སྒྱུ་བདག་ཁྱད་་་  
 འཕགས་དད་སྐྱེས་ཀྱིས། །གྲུས་ལ་སྐྱེས་པས་སྒྱུ་བར་བྱེད། །  
 དེ་ཕྱིར་བཀུར་སྒྱེ་བྱ་ཆེན་དང་། །དུས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་་་་  
 ཉིད། །ཁ་དོག་ལ་སྐྱེས་ཕུན་སྡུམ་དངས། །དེ་ལས་གཟུགས་་  
 བཟང་གྲགས་ལྡན་དང་། །དགའ་དང་མིན་ཏུ་གཞོན་ག་དང་། །  
 དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་ལུས་འབྱུང་། །འཕྱོད་དང་སྒྲུག་བསྐལ་ཕན་་་་  
 འདྲོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་འཕགས། །མཚན་  
 རི་གྲུལ་བས་གྲུལ་བའམ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བརྒྱད་པ། །  
 འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཕ་མ་དང་། །ནད་པ་དང་ནི་ཚས་སྤྱེད་དང་། །  
 རྒྱུ་མཐའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་་་  
 ཡིན། །མཆོག་དང་ཞིང་དང་གཞི་དང་ནི། །སྒྱུར་དང་སེམས་་་  
 པ་བསམ་པ་སྟེ། །དེ་དག་རྒྱུ་དང་ཆེ་བ་ལས། །ལས་ཀྱང་་་་  
 རྒྱུ་དང་ཆེ་བ་ཉིད། །བསམས་བཞིན་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་། །  
 མི་འབྱུང་གཉིན་པོ་མེད་པ་དང་། །འཁོར་དང་ནམ་པར་མེན་པ་

ལས། །བསགས་པའི་ལས་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། །མཚན་རྟེན་ལ་...  
 བཏང་རྒྱས་བྱང་བའི། །བསྟན་ནམས་ལེན་མེད་བུམས་སྐགས་བཞིན། །  
 རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྲུལ་ཕྱིར། །ངན་པའི་ཞིང་ལའང་འབྲས་...  
 ཡིད་འོང་། །འཆལ་བའི་རྒྱལ་སྐམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་  
 སྤང་རྒྱལ་སྐམས་རྣམ་གཉིས་ས། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་...  
 ཡང་། །རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ནོ། །འཆལ་སྐམས་དེའི་  
 རྒྱས་འཁེན་མ་བྱང་། །དེ་གཉིན་པོ་དང་ཞི་ལ་རྟེན། །མཉམ་...  
 པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་ནི། །བསྐྱམ་པའི་མེམས་ལ་སྒྲིམ་ཕྱིར་རོ། །  
 མཐོ་རིས་དོན་དུ་རྒྱལ་སྐམས་དང་། །འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱམ་  
 གཙའི་ཕྱིར། །བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། །བཞི་  
 ཡི་ཆངས་པའི་བསྟན་ནམས་ཡིན། །ཆས་སྦྱོན་ཉེན་མངས་ཅན་མེན་  
 པས། །མདོ་སྐགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན། །བསྟན་ནམས་...  
 བྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དགེ་རྣམ་གསུམ། །  
 རིགས་པས་རབ་དུ་བཅུག་པའི་ལས། །རྣམ་གསུམ་ཀུན་སྤང་...  
 བཅས་པ་ནི། །ཡིག་འབྲུ་བརྒྱ་དང་བབྲང་བཅས་པའི། །སྟན་...  
 དག་བྲངས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན། །བསྐྱེབས་ངན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས། །  
 ཉེན་མངས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་མེད་དགོ། །འུ་ནོམ་འདུས་བྱས་དགེ་བཞེན་  
 བྱ། །ཐར་པ་ཐུན་མེད་པ་ཡིན། །ཆོས་མཛུན་པའི་མཛེད་ཀྱི་...

ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་གནས་བཞི་...  
པའོ། །

སྲིད་པའི་ཅ་བ་ཕྱ་རྒྱས་དུག །འདྲོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་  
ཁོ་དང་། །ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ཏེ་དེ་...  
དུག་ཡུང་། །འདྲོད་ཆགས་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད། །ཁམས་  
གཉིས་ལས་སྐྱེས་སྲིད་འདྲོད་ཆགས། །ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཕྱིར་...  
དེར། །ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བཞོག་ཕྱིར་བཤད། །ལྟ་བ་ལྟ་ལྟ་...  
འཇིག་ཆོགས་དང་། །ཁོག་དང་མཐར་འཇིག་ལྟ་བ་དང་། །ལྟ་  
བ་དང་ནི་ཅུལ་སྤྲིམས་དང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་དུ་འཇིག་...  
དང་བཅུ། །དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་  
གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདྲོད་ན་ཐུག་བཟལ་ལ་སོགས་པ། །  
མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤང་བར་བྱེད། །བཞི་ནི་བསྐྱེམ་པས་སྤང་...  
བྱ་ཡིན། །ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ཁམས་  
གཟུགས་མེད་དེ་དང་འབྲ། །དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདྲོད། །  
སྲིད་ཅེ་ལས་སྐྱེས་བཟོད་པ་ཡིས། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་  
ཉིད། །ལྟེ་སྐྱེས་མཐོང་དང་བསྐྱེམ་གཉིས་ཀྱིས། །བཟོད་པས་  
གཞོམ་མིན་བསྐྱེམ་ཁོ་ནས། །བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། །  
མེད་དང་དཔལ་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །རྒྱ་མིན་ལམ་མིན་དེར་ལྟ་བ། །



དེ་དག་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཕྱག་སྐྱོན་སྐྱོན་མངོན་ཞེས་པ། །  
 བདག་ཉག་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིས། །རབ་དྲུ་འཇུག་པས་དེ་ཕྱིར་དེ། །  
 སྐྱུག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་  
 ལྟ་ །བཞི་ཆན་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཕྱིར་དང་། །ངེས་རྟོགས་ཕྱིར་ལྟ་  
 དང་སྤྱོད་འདྲེན་ཕྱིར། །སེམས་དང་འདྲེན་ཤིང་དེ་དེ་དབང་གིས། །ང་  
 རྒྱལ་བདུན་ནམ་དགུ་གསུམ་པ། །མཐོང་དང་བསྐྱེད་པས་བཅད་བྱ་  
 བ། །བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། །གསོད་སྐྱོད་གསུམ་ཀུན་ནས་  
 དཀྱིས་པའོ། །དེ་བཞིན་འཇིག་སྤྱོད་འཕགས་པ་ལ། །ནམ་སྐྱོན་  
 འོ་སྐྱུ་མ་མི་འབྱུང་། །ལྟ་བུ་སྐྱུ་པར་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །མི་  
 དགེའི་འཁྱོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུག་བསྐལ་སྐྱུ་མཐོང་སྤང་བྱ་  
 བ། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོས་དང་། །གང་དེ་ལྟ་ཅིག་མ་  
 འདྲིས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་དུ་འགྲོ། །དེ་དག་ལས་  
 དགུ་ཤོད་དུ་དམིགས། །ལྟ་བུ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་  
 དག་དང་ནི་ལྟ་ཅིག་གང་། །འབྱུང་དེ་འང་ཀུན་འགྲོ་སྐྱོབ་མ་  
 གཏོགས། །འཁོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལྟ་ལྟ་ཐེ་ཆོས་  
 དེ་དག་དང་། །ལྟ་དང་འབྲེན་ཞིག་མ་རིག་དང་། །སྐྱུག་  
 ནི་བཅད་མེད་སྤྱོད་ལྟལ་ཅན། །རང་གི་ས་པའི་འཁོག་པ་དང་། །  
 ལམ་ནི་ཡན་ཚུན་སྐྱུ་ཡིན་པས། །ས་དྲུག་ས་དགུའི་ལམ་ནི་དེ།

སྐྱེད་ལུ་ཅན་གྱི་ལུ་ཡིན་ནི། །འདྲ་ཆགས་མིན་ཏེ་སྤང་བུའི་  
 བྱིས། །གནོད་མི་བྱེད་བྱིས་ཞེས་སྤང་མིན། །ཞི་དང་དག་དང་་་་  
 མཆོག་གྱུར་བྱིས། །ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་མཆོག་འཛིན་མིན། །ཕྱ་རྒྱས་  
 ལུན་ཏུ་འགྲོ་ན་མས་ནི། །དམིགས་པའི་སྒྲ་ནས་རང་གི་ས། །ཐམས་  
 ཅད་ཏུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ལུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རྩིས་སྤྱ། །ཟག་  
 མེད་གོང་མའི་ལུ་ཅན་མིན། །ཤད་ག་གིར་མ་བྱས་གཉིན་པའི་བྱིས། །  
 གང་ཞིག་གང་དང་མཆུངས་ལྡན་པ། །དེ་ནི་དེར་མཆུངས་ལྡན་་་་  
 སྒྲ་ནས། །གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བརྟན། །འདྲ་ན་འཛིག་་་་  
 ཆོགས་ལྟ་བ་དང་། །མཐར་འཛིན་ལྟན་ཅིག་མ་རིག་པ། །ལྟག་  
 མ་རྒྱམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ། །འདྲ་ན་འདྲ་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་དང་། །  
 ཆོངས་རྒྱམས་མི་དགའི་ཅ་བ་ཡིན། །ལུང་མ་བརྟན་པའི་ཅ་བ་་་་་  
 གསུམ། །དེ་ནི་མེད་དང་མ་རིག་སྒྲོ། །རྒྱམ་གཉིས་མཐོར་འཇུག་  
 བྱིས་དེ་ལས། །གཞན་མིན་བཞི་ཞེས་ཉི་འག་པ། །དེ་དག་མེད་  
 ལྟ་ང་རྒྱལ་ཆོངས། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མ་རིག་ལས། །མགོ་  
 གཅིག་དང་ནི་རྒྱམ་བྱེད་དང་། །དེ་དང་གཞན་པར་ལུང་བརྟན་པ། །  
 འཆི་དང་བྱེད་དང་ལུང་པར་འཕགས། །ཤད་ག་གཞན་ལ་སྤྲོས་ལྟ་  
 བྱ་ཡིན། །འདས་དང་ཉིར་གནས་འདྲ་ཆགས་དང་། །ཁོང་་་་  
 ཁྱོད་རྒྱལ་དག་གིས་ནི། །གང་ལ་དེ་སྤྲོས་མ་སྤངས་པའི། །དེས་

སྒྲིལ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་དེ་དག་མ་འོངས་པས། ཀྱུན་  
 དང་གཞན་གྱིས་རང་དུས་པ། མི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་།  
 རྟེན་མ་ཀྱུན་གྱིས་ཀྱུན་དང་ལྡན། དུས་རྣམས་ཀྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་  
 གསུངས་ཐུང་། གཉིས་ཕྱིར་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱིར་། དེ་  
 ཡོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད། ཡོད་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་དེ་དག ཀྱུན་  
 རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཆན་ཉིད་དང་། གནས་སྤྱོད་པས་གཞན་ལྟར་  
 གཞན་འཕྱར་ཞེས་བྱ། གསུམ་པ་བཟང་ཉི་བྱ་བ་ཡིས། དུས་  
 རྣམས་རྣམས་གཞན་གཤིས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱུ་གཞན་མ་ཡིན། དུས་སྤྱོད་  
 མི་ཅང་དེ་བཞིན་དུ། ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་མ་སྤྱོད་ཞེས་འཆོས་  
 ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན། རྟེན་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་  
 ཀྱང་། ཀྱུན་འཁྱོད་རྟེན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན། དང་པོའི་རྣམ་པ་  
 སྤངས་ཀྱང་དེའི། ཡུལ་ཅན་དེ་མ་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས། རྟེན་  
 བསྐྱེད་མཐོང་གོམ་པ་ཡིས། སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྤྱོད་པ།  
 རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་གཏོགས་གཅིག རྒྱུ་མཐོང་རྣམ་གཤིས་  
 སྤྱོད་ཡུལ་ལ། གཟུགས་ཁམས་ལས་སྤྱོད་རང་གི་དང་། རྟེན་  
 གསུམ་གོང་གཅིག་རྒྱུ་མཐོང་གི་དང་། གཟུགས་མཐོང་ལས་སྤྱོད་ཁམས་  
 གསུམ་གཏོགས། གསུམ་དང་ཟག་མཐོང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། འཁོག་  
 དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀྱུན། རང་གིས་ཟུགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་  
 ལ། ཟག་མཐོང་ཁམས་གསུམ་མཐོང་གསུམ་དང་། ཟག་པ་

མེད་པའི་སྤྱད་ལུལ་ལོ། །ཉེ་མོངས་ཕྱ་རྒྱུ་བཅས་ན་མ་གཉིས། །  
 ཉེ་མོངས་ཅན་མེད་རྒྱུ་འཕྱར་གྱིས། །མོངས་ལས་ཤི་ཚོས་དེ་...  
 བས་ནི། །ལྷག་ལྟ་དེ་ནས་འཛིག་ཚོགས་ལྟ། །དེ་ནས་མཐར་...  
 འཛིན་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་འཛིན་དེ་ནས་ལྟ། །རང་  
 གི་ལྟ་ལ་ར་རྒྱལ་ཆགས། །གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་དེ་ལྟར་རིས། །ཕྱ་རྒྱུ་  
 སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ལུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་  
 བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉེ་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན།  
 འདྲ་ན་གཉི་སྤྱག་མ་གཏོགས་པའི། །ཉེ་མོངས་ཀུན་ནས་དགྲིས་  
 ཟག་བཅས། །གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན། །ཕྱ་རྒྱུ་...  
 ཁོ་ན་སྤྱད་པའི་ཟག །དེ་ལྟར་མ་བརྟན་ཁ་ནང་བལྟས། །མཉམ་  
 གཞག་ས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བྱས། །ཅ་བ་མ་རིག་ཡིན་པས་ན། །  
 ལྷགས་གིག་ཏུ་ནི་ཟག་པར་བརྟན། །རྒྱ་བོ་སྤྱར་བའང་དེ་བཞིན་  
 ཏུ། །ལྟ་ན་མས་གསལ་ཕྱིར་ལྷགས་གིག་བརྟན། །ཟག་པར་མ་...  
 ཡིན་ཀྲོགས་མེད་ན་མས། །འཛོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་ལོ། །རྗེ་  
 སྤྱད་བཤད་ཉིད་མ་རིག་བཅས། །ཉིར་ཡེན་ན་མས་དེ་ལྟ་ན་མ་གཉིས། །  
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ར་མ་རིག་པ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཕྱིར་བསྐྱེས། །  
 གང་ཕྱིར་དེ་དག་སྤྱ་བ་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་ན་མ་གཉིས་རྒྱུ་...  
 འཕྱར་དང་། །རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཕྱ་རྒྱུ་དག་  
 ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །དེ་དག་འཛོག་བྱེད་ཟག་བྱེད་དང་། །འབྱེར་

བར་བྱེད་དང་འབྱར་བྱེད་དང་། ཉེ་བར་འཛིན་ཕྱིར་བྲག་ལ་ལྟོ་  
 སྐྱུ་ལས། འདྲི་དག་གི་ནི་ངེས་ཆིག་ཡིན། འདྲི་དག་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་...  
 སྐྱུ་ལས་ཀྱི། འདྲི་བས་ཡང་རྣམ་ལུས་བཤད་དོ། རྣམ་དང་...  
 མཆོག་འཛིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ལྟོ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་གཞན་ནི། འ  
 བར་ཕྱིར་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་ནི། མི་དག་རང་དབང་དེ་ཡི་  
 ཕྱིར། འབྲུག་དོག་མེར་སྐྱ་དེ་དག་ལས། འཕྲིན་ལྟོ་ཀུན་སྦྱར་  
 གཉིས་སུ་བཤད། འཕྲིན་མེར་ཆ་དང་མཐུན་རྣམ་ལ། གཉིས་...  
 ཀྱིས་འདྲི་དག་ལས་མི་འདྲའ་ལ། གཟུགས་པོ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་སྦྱོར་...  
 ཕྱིར། རྣམ་དང་ཆ་བས་བསྐྱུས་ཕྱིར་གཟུགས། འཕྲིན་མི་འདྲི་...  
 དང་ལས་ནོར་དང་། ལས་ལ་ཐེ་ཆོམ་དེ་སྦྱོར་ཅིག་འཕྲིན་བ་  
 བཞུད་ལ་གཟུགས་ཕྱིར་བ། འདྲི་ཡི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་བསྐྱུས་རྟོ། འཕྲིན་  
 མེར་ཆ་དང་མཐུན་ལ་ཉིད། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྦྱོར་  
 བའི། འདྲི་དག་ཆགས་གཉིས་སྦྱོར་དང་ཀུལ་མེད་ས། རྣམ་བའི་...  
 དབང་གིས་འཆིང་བ་གཟུགས། ཉེན་མེད་ས་ལས་གཞན་ཉེན་མེད་ས་  
 ཅན། རྣམ་སྐྱུ་འདྲི་བྱེད་ཕྱིར་ཞེས་བ། བར་དེ་འདྲི་ཉེན་མེད་ས་  
 ཉེན་མེད་ས་ཉི། འདྲི་དག་ཉེན་མེད་ས་ཞེས་མི་བྱ། རྣམ་མེད་དང་  
 བྱིལ་མེད་དང་། འབྲུག་དོག་མེར་སྐྱ་སྦྱོར་བ་དང་། འཕྲིན་...  
 དང་སྦྱོར་དང་གཉིད་དང་ནི། ཀུན་ནས་དཀྱིས་བ་རྣམ་པ་བཞུད།  
 རྣམ་དང་འཆབ་བའི་འདྲི་དག་ཀྱིས། རྣམ་མེད་སྦྱོར་མེར་སྐྱ་

བསྐྱང་། །འཆབ་པ་ཙུང་དོ་མ་རིག་ལས། །སྐྱགས་དང་གཉིད་  
 དང་ཁྱེལ་མེད་དོ། །ཐེ་ཚམ་ལས་འབྱུང་ཁོ་བ་དང་། །ཐུག་པ་  
 དོག་ཁོང་ཁོའི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་། །གཞན་ཡང་ཉེ་མོངས་ཀྱི་མ་བྱུག །  
 སྐྱེ་དང་གཞི་དང་རྒྱགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆིག་དང་འཁོན་  
 འཇིག་དང་། །ནམ་འཛེ་སྐྱེ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། །འདྲོད་ཆགས་  
 ལས་སྐྱེས་ཁོན་འཇིག་དང་། །ནམ་འཛེ་ཁོང་ཁོ་ལས་སྐྱེས་སོ། །  
 འཆིག་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་འཇིག་ལས། །གཞི་ནི་ལྟ་བུ་ལས་ཀུན་ནས་  
 བསྐྱང་། །དེ་ལས་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་། །ཁྱེལ་མེད་སྐྱགས་གཉིད་  
 སྐྱོད་ནམ་གཉིས། །དེ་ལས་གཞན་ནི་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱི། །རྒྱུ་དབང་  
 དེ་བཞིན་གྱི་མ་ནམས། །འདྲོད་ན་མི་དགེ་བ་ལྟེན་པུ་མ་ལྟེན་པུ། །དེ་  
 ཡན་ཆད་ནི་ལྱང་མ་བསྟན། །འདྲོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། །  
 གཞི་སྐྱེ་ཆངས་པས་འདྲིད་བྱིར་རོ། །སྐྱགས་སྐྱོད་རྒྱགས་པ་ཁམས་  
 གསུམ་ན། །གཞན་དག་འདྲོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ། །མཐོང་པ་  
 སྐྱེད་བྱ་གཉིད་དང་རྒྱལ་བཅས། །ཡིད་ཀྱི་ནམ་གཤམ་ས་པ་ཡིན། །ཉི་  
 བའི་ཉེ་མོངས་རང་དབང་ཡང་། །གཞན་ནི་ནམ་གཤམ་སྐྱེས་ཉིན་  
 ཅན། །བདེ་བ་དག་དང་འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ། །མཐུངས་ལྟན་ཞི་  
 སྐྱེད་བསྐྱོག་པའོ། །མ་རིག་པ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། །མིད་ལྟ་  
 ཡིད་བདེ་སྐྱེས་བསྐྱེལ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་དང་ཐེ་ཚམ་ཡོ། །གཞན་  
 ཡིད་བདེ་དང་འདྲོད་ལས་སྐྱེས། །བཏང་སྐྱེས་དེད་ཀུན་ས་གོང་

མ། །ས་ཇི་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་། །འཁྱུང་དང་ཕྱག་དོག་  
 ཁྲོ་བ་དང་། །ནམ་འཛེ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། །འཛིག་པ་་་་  
 ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །མེར་སྐྱ་དག་ནི་བཞོག་པ་ཡིན། །གཡོ་  
 དང་སྒྱུ་དང་འཆབ་དང་གཉིས། །གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་བདེ་དག་  
 དང་། །ཀྱུགས་པ་བཏང་སྟོམས་ཀུན་དུ་འགྲོ། །བཞི་པ་གཞན་  
 ནི་ལྟ་དག་དང་། །འདྲོད་ན་སྒྲིབ་ནམས་མི་མཐུན་དང་། །ཟས་དང་  
 བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་གཅིག་ཕུང་པོ་གནོད་བྱེད་དང་། །  
 གེ་ཚམ་ཕྱིར་ན་ལྟ་ཉིད་དོ། །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་གེས་པ་དང་། །  
 དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་དམིགས་པ་སྤངས་་་་  
 པས་སོ། །གཉིན་པོ་སྒྲིས་པས་ཟད་པར་འགྱུར། །གཉིན་པོ་ནམ་  
 བཞི་སྤང་བ་དང་། །གཞི་དང་སྒྲིབ་ཉིད་ནམ་པར་ནི། །སུན་  
 འབྱེན་ཞེས་བྱ་དམིགས་པ་ལས། །ཉོན་མངས་པ་ནི་སྤང་བྱར་འདྲོད། །  
 མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་མི་མཐུན་ཕྱགས། །ཡུལ་ནམ་ཆད་དང་དུས་  
 ཀྱིས་ཏི། །འབྱུང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱགས་དང་ནི། །དུས་གཉིས་  
 རིང་བ་ཉིན་ལྟ་བུའོ། །ལན་ཅིག་དུ་ཟད་དེ་དག་གི། །བལ་བའི་  
 ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་། །གཉིན་པོ་སྒྲིས་དང་འབྲས་ཐོབ་དང་། །  
 དབང་པོ་ནམ་པར་འཁལ་ནམས་སུ། །ཡོངས་སུ་གེས་དགུ་འདྲོད་  
 པ་ན། །དང་པོ་ནམ་གཉིས་ཟད་ལ་གཅིག་ །གཉིས་ཟད་པ་ནི་  
 དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་གོང་མའི་དེ་གསུམ་ཉིད། །ཡོངས་སུ་

ཤེས་པ་གཞན་གསུམ་སྟེ། །ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་གཟུགས་དང་། །  
 ཟག་པ་ཀུན་ཟད་དུག་བཟོད་འབྲས། །ལྷག་མ་ནམས་ནི་ཤེས་པའི་...  
 ཡིན། །མི་ལྷགས་མེད་འབྲས་ཐམས་ཅད་དོ། །བསམ་གཏན་...  
 ནམས་ཀྱི་ལྷའམ་བརྟུད། །ཉི་པར་བསྟོགས་པའི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །  
 གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཡང་། །ཐམས་ཅད་འཕགས་...  
 པའི་ལམ་གྱི་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པའི་གཉིས་རྗེས་གྱི་ཡང་། །ཆོས་  
 ཤེས་པའི་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལྷགས་མཐུན་གྱི་དུག་དང་ལ། །  
 བྲལ་པའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། །སྲིད་ཅེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་...  
 དང་། །རྒྱ་གཉིས་ཀུན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །ཡོངས་ཤེས་ཁམས་  
 ལས་འདས་པ་ལས། །གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྷ་...  
 ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྟོ། །བསྟོམ་ལ་གནས་པ་དུག་གམ་ནི། །  
 གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ངོ། །ཁམས་ལས་འདྲད་ཆགས་...  
 བྲལ་བ་དང་། །འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་བསྟོམས། །ལ་ལ་...  
 གཅིག་གཉིས་ལྷ་དང་དུག །གཏོང་སྟེ་འཐོབ་པ་ལྷ་མིན་ནོ། །  
 ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལུང་བྱས་པ་ལས། བླ་རྒྱས་བརྟན་  
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གནས་ལྷ་པའོ། །

བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྟོམས་པ་ལས། །རྟོན་མངས་སྤངས་  
 པ་ཞེས་བཤད་པ། །བསྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ནམ་གཉིས་ཏེ། །མཐོང་  
 པ་ཞེས་བྱ་ཟག་པ་མེད། །བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །ལྷག་



བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་དེ་བཞིན་དུ། །འཛོག་དང་ལམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །  
 དེ་དག་རི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་...  
 དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་ན་མས་ཉིད། །སྤྱག་བསྐལ་...  
 ཉིད་གསུམ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། །ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྤྱག་བསྐལ་ལ། །  
 གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲིལ་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲིལ་འཇུག་པ། །  
 བུམ་ཅུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །  
 ཅུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟན་པས། །བསྒྲུམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་...  
 སྒྲུབ། །ཐོས་སྒྲུགས་ལས་བྱུང་སྒྲིལ་ན་མས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་...  
 ཀ་དོན་ལུལ་ཅན། །བསྐྱེད་གཉིས་ལྟན་ཆོག་མི་ཤེས་དང་། །འདྲོད་  
 ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོད་ལ་ཡང་སྲིད་ཆོག་མི་ཤེས། །མ་...  
 རྟོད་ལ་འདྲོད་འདྲོད་ཆེན་ཅན། །བསྒྲོག་པ་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་དག །  
 དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་ངེ་མེད། །མ་ཆགས་འཕགས་...  
 རིགས་དེ་དག་ལས། །གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་  
 སྤྱི་ཅུལ་བརྟན་ཐ་མས་ལས། །སྲིད་པ་སྤྱི་བའི་གཉིན་པོའི་ཕྱིར། །  
 བདག་གིར་བདག་འཛིན་དཔྱད་འདྲོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་...  
 ཞིའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྱག་པ། །དབུགས་རྒྱུ་འབྱུང་...  
 བ་དྲན་པ་ཡིས། །འདྲོད་ཆགས་ན་མ་རྟོག་ལྟག་ན་མས་ས། །ཀྱང་  
 ཅུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །རུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི། །  
 རྒྱ་ཞིང་སྤྱད་པས་ལས་དང་པོ། །ཀྱང་ཅུས་ནས་ནི་ཐོད་ཕྱིད་བར། །

བཅད་པས་སྤང་བ་བྱས་པར་བཤད། མེན་མའི་བར་དུ་སེམས་་་་  
 འཛིན་པས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། མི་ཕྱག་མ་་་་  
 ཆགས་ས་བཅུ་དང་། འདམགས་པ་འདྲོད་སྤང་མི་སྤྱད་དོ། །  
 དབྱགས་རྒྱལ་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱལ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ས་ལུ་སྤྱད་ལུམ་  
 རྒྱུང་། འདྲོད་རྟེན་ཕྱི་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །བཟང་ལ་སྐྱེས་པ་  
 རྣམ་པ་བྱུག འདབྱགས་རྒྱལ་དབྱགས་འབྱུང་གང་ལས་ལུས། །  
 སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་མ་ཐེན་པའོ། ལྷ་མཐུན་ལས་བྱུང་འག་མ་ཡི། །  
 ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མ་རྫོགས་སོ། ཞི་གནས་བྱུང་པར་བྱུར་པ་་་  
 ཡིས། འདྲན་པ་ཉིད་གཞག་བརྒྱུ་པར་བྱ། ལུས་ཚར་སེམས་མ  
 དང་ཚས་རྣམས་ལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡངས་བཅུགས་པས། །  
 ཤེས་རབ་ཐོས་སྐྱེས་ལས་བྱུང་པའོ། གཞན་ནི་འཕྲེལ་དང་་་་  
 དམིགས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མོ་བ་བཞིན། ཕྱིན་ཅི་ལྟ་  
 གི་གཉིན་པར་བཞི། དེ་ནི་ཚས་རྒྱུ་ཉིད་གཞག་པ། སྤྱི་ལ་་  
 དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྟག་དང་། ལྷག་  
 བསྐལ་སྤྱོད་བདག་མེད་པར་ལྟ། དེ་ལས་རྩ་བར་བྱུར་པ་འབྱུང་། །  
 དེ་ནི་བདེན་བཞིན་སྤྱོད་ལུམ་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྩ་བ་ལས། །  
 ཅེ་མ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། གཉིས་ག་ཚས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཏོད། །  
 གཞན་དག་གིས་བྱུང་འཕྲེལ་བར་བྱེད། དེ་ལས་བརྩོད་པ་གཉིས་  
 དེ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཚས་ཀྱིས་འཕྲེལ་བར་བྱེད། རྟེན་པ་འདྲོད་

གཏོགས་སྐྱུག་བསྐལ་ལྟལ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །  
 ཚས་མཚག་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལ། །ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་  
 བ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམ་པ་བཞི། །བསྐྱམས་ཕྱང་མི་.....  
 ལྷོགས་མེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །གཉིས་ནི་  
 འག་ནའང་ཡོད་པའམ། །འདྲོད་རྟེན་ཚས་མཚག་ཕྱད་མེད་གྱིས། །  
 གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་འཕྲོད་པར་འགྱུར། །འཕགས་པས་དེ་དག་...  
 ས་པོར་ནས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་འཆི་བས་ས། །དང་པོ་  
 གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །དངོས་གཞིས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་  
 མཐོང་། །ནམ་པར་ཉམས་ཆེ་སྟན་མེད་འཕྲོད། །ཉམས་པ་གཉིས་  
 ནི་མི་ལྟན་པ། །ཆེ་ཆ་ཐོབ་པ་ཅ་མི་འཆད། །བཟོད་ཐོབ་ངན་  
 སང་མི་འཕྱོད། །གཉིས་སྒྲུབ་རིགས་ལས་བསྐྱུག་ནས་ནི། །མངས་...  
 རྒྱུ་སྒྲུ་འགྱུར་གཞན་གསུལ་ཡང་། །སྟོན་དང་བསེ་ཅ་བྱང་རྒྱབ་  
 པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀྱན། །དེ་མི་སྟོན་...  
 ཏུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཁྱུར་བར་མེད་པ་གསུལ་གྱིས་ཐར། །ཐོས་...  
 བསམས་ལས་ཕྱང་ལས་གསུལ་མ། །མི་མི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། །  
 འཕྲོད་རྟེན་པ་ཡི་ཚས་མཚག་ལས། །ཚས་ཀྱི་བཟོད་པ་བཟག་པ་མེད། །  
 འདྲོད་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་དེ་ནས་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ཚས་ཤེས་དེ་བཞིན། །  
 རྒྱུ་བསྐལ་ལྷག་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས། །བདེན་པ་གསུལ་ལའང་དེ་  
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་མཛན་རྟོགས་འདི། །སེམས་བརྩ་

ཏུག་གོ་ནམ་གསུམ་སྟེ། །མཐོང་དམིགས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་  
 བྱི་ཚེས་མཚེག་དང་ས་གཅིག་ །བཟོད་དང་གེས་པ་གོ་རིམས་བཞིན། །  
 བར་ཆད་མེད་དང་ནམ་གྲོལ་ལམ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙུ་ལྟོ་ནི། །  
 མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དབང་པོ་ནི་རྩལ་དེ་དག་  
 ཏུ། །དད་དང་ཚེས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །བསྐྱེམས་པས་སྤང་བྱ་  
 མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཁྱུགས་པ། །ནམ་ལྗེ་བར་  
 བཙུ་གཏིས་པ་ལ། །དགུ་པ་ཚུན་ཆད་བད་པ་ཡིན། །འདྲོད་  
 པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཁྱུགས་པ། །  
 གང་ཞིག་གང་ལ་ཁྱུགས་པ་ནི། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །  
 དེ་ཆེ་དབང་པོ་ནི་རྩལ་དག །དད་པས་མས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །  
 འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བྱ་བྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་  
 ཕྱིར། །འབྲས་གནས་བྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙུན་པ་ནི་  
 ཁྱུགས་མ་ཡིན། །ས་དང་ས་ན་ཉིས་ནམ་དགུ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་  
 ཡོན་ཏན་ནམས། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་ནམས་གྱི། །ཆུང་  
 ཏུ་ལ་ཁྱུགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་བསྐྱེམས་སྤང་བྱ་མ་བད། །  
 དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ནམ་གསུམ་ནམ་བཞི་ལས་གྲོལ་  
 བ། །ཆེ་གཏིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ནམ་པ་ལྟ་ཡི་  
 བར་བཙུ་པ། །གཏིས་པ་ལ་ནི་ཁྱུགས་པའང་ཡིན། །ནམ་པ་  
 ཏུག་པ་བད་གུར་པ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །ཉིས་ཆ་

བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །  
 གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །དེ་དག་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་...  
 རོང་། །དེ་ནི་པར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་  
 ལྷ་པོ་འདུལ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་དེ་ནི། །པམས་གཏན་  
 སྤེལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། །དེ་འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །  
 འཆི་འཕོ་གཞན་སྤྱད་ཅེ་མར་འགྲོ། །གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་  
 རྣམ་བཞི། །གཞན་ནི་འདི་ལ་ལྷ་པོ་འདུལ། །གསུམ་ལ་ཡང་  
 རྣམ་གསུམ་བྱེད་ནས། །གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོ་དགུར་བཞད་དོ། །དེ་  
 དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེད་བྲག་ལས། །  
 གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་བྱེད་པར། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །  
 དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག །སོན་པ་ཕྱིར་མི་རོང་བྱིར་དེ། །  
 འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །པམས་གཞན་དུ་ནི་...  
 འགྲོ་བ་མེད། །དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོངས་ཉམས་...  
 དབང་པོ་འཕོ་མི་སྟོན། །དང་པོ་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། །སྐད་  
 ཅིག་མ་ནི་བསེས་པས་གྲུབ། །སྐྱེད་པ་གནས་པར་བྱ་བྱིར་དང་། །  
 ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིག་བྱིར་ཡང་། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡེ་ཡི་བྱིར། །  
 གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་ལྡེ་ཁོ་ན། །འགོག་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་རོང་། །  
 ལུས་ཀྱིས་མཛན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །སྤྱི་ཅེས་པར་ཆ་བརྒྱད་  
 ཟད་པ། །དག་པོ་མ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །དག་པོའི་པར་

6.2

བསྐྱེལ་སྤང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་...  
 བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེལ་  
 དང་ཟག་མེད་ཐོབ་འཇིག་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཆངས་ཚུལ་ཆངས་པ་ཡི། །  
 འཁོར་ལོ་ཆངས་པས་བསྐྱར་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་...  
 བའི་ལམ། །ཕྱུར་བར་འགྲོ་སྐབས་ཕྱི་བས་སྐབས་ཀྱིས། །འདྲོད་པར་  
 གསུམ་འཕྲོ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུའོ་གྲོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་  
 རྩེ་ལུང་ལས་འདྲིར་རྩེ་མ་ཞིང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་འཕྲུང་ཕྱིར་རོ། །  
 དག་བཅོམ་དྲུག་འདྲོད་དེ་དག་ལས། །ལུ་ནི་དད་པས་མས་ལས་  
 རྩེས། །དེ་དག་རྣམ་ཕྱོད་དུས་དང་རྩྱུར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་  
 མི་གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་རྩྱུར་ཕྱོད། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་  
 རྩེ་ལས་ཕྱུང་། །ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །ཁ་ཅིག་...  
 རྩུངས་པ་ལས་ཕྱུར་རོ། །བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལུ་འབྲས་ལ། །ཉམས་  
 འཕྲུང་དང་ཕོ་ལས་མ་ཡིན། །སྤྱོད་དང་འཕགས་མིན་རིགས་དྲུག་  
 ལུན། །མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕྲོ་བ་མེད། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉིར་  
 རྩྱུང་ལས། །ཡོངས་ཉམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །རྟོན་ལ་ཐ་  
 མ་མི་གཡོ་ལ། །བར་མའང་གཞན་ལ་རྣམ་གསུམ་མོ། །འབྲས་  
 ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་བྱེད། །མི་གཡོ་  
 རྣམ་ཕྱོད་བར་ཆད་མེད། །ལམ་དགུའོ་ཤིན་དུ་བརྟེན་ཕྱིར་རོ། །  
 མཐོང་བས་ཐོབ་ལ་རེ་རེ། །ཟག་མེད་མི་ཡི་ནང་དུ་འཕེལ། །

མི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དགྲ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །སྒྲིབ་པ་དྲུག་ལ་གང་གི་ཕྱིར། །འཕེལ་  
 བ་འབྲས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན། །བཏང་ཉེ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །  
 སངས་རྒྱུ་གཉིས་དང་ཉན་ཐོས་བདུན། །དེ་དགྲ་དབང་པོ་ནམ་...  
 དགྲ་ཅན། །གང་ཟག་བདུན་པོ་སྒྱུར་བ་དང་། །དབང་པོ་སྒྲིམས་  
 འཇུག་ནམ་གྲོལ་དང་། །གཉིས་ཀས་བྱས་པའི་དེ་དག་དྲུག །འདི་  
 ལྟར་ལམ་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས། །འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་...  
 ནམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་ས། །སྒྲིམས་འཇུག་...  
 དབང་པོ་འབྲས་ནམས་ཀྱིས། །སྒྲིབ་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཞེས་བྱའོ། །  
 གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲིབ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས། །མདོར་ན་ལམ་ནི་ནམ་བཞི་  
 རྟེ། །བྱེད་པར་ཅན་དང་ནམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་དང་  
 སྒྱུར་ཞེས་བྱ། །བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་ནམས་སྒྲི། །ས་གཞན་  
 དག་ནི་དཀར་བ་ཡིན། །སྒྲི་རྒྱལ་མཛན་ཤེས་བྱལ་བ་རྟེ། །ཅིག་  
 ཤོས་ཀྱི་ནི་མཛན་ཤེས་བྱུར། །ཟད་དང་མི་སྒྲིབ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་  
 རྒྱུ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །ཤུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དེའི་ཐུགས་མཐུན། །  
 མིང་གི་སྒྲི་ནས་རྒྱས་སུ་བཅུ། །དད་དང་བཙོན་འགྲུས་དྲན་པ་...  
 དང་། །ཤེས་རབ་ཉིད་འཇིན་པ་དང་སྒྲིམས་དགའ། །རྟོག་དང་  
 རྒྱལ་ཁྱིམས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུརས། །དྲན་པ་ཉིད་གཞག་ཤེས་རབ་རྟེ། །  
 བཙོན་འགྲུས་ཡང་དག་འཇོག་ཅིས་བྱ། །རྒྱ་འབྱུལ་ཀྱང་པ་ཉིད་...  
 འཇིན་ཏེ། །གཙུག་པོ་སྒྲིམས་པ་དེ་དག་ནི། །སྒྱུར་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་



ཁྱད་ཡིན། །མྱེ་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་དང་་  
 སྤ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམས་དང་ནི། །བསྐྱམ་  
 དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལམ་ཡན་ལག།  
 ཟག་པ་མེད་གཞན་ནམ་གཉིས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་སྤ་ན་་་་  
 ཐམས་ཅད། །མི་ལྷོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །གཉིས་པ་  
 ན་ནི་རྟོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ།  
 བསམ་གཏན་བར་ནང་གཟུགས་མེད་པ། །གསུམ་ནང་དེ་དང་  
 རྩལ་ཡན་ལག །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །མ་གཏོགས་་  
 འདྲིང་ཁམས་སྤྱིད་ཅེ་ན། །བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་རྩལ་སྤྱིམས་་  
 དང་། །ཆོས་ལ་གཤམ་ནས་དད་པ་འཕྱོང་། །ལམ་མངོན་རྟོགས་་  
 ན་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། །ཆོས་་  
 བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་  
 ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་གཉིས་ཏེ་དད་པ་དང་། །རྩལ་སྤྱིམས་དྲི་མ་  
 མེད་པ་ཡིན། །བཅིངས་ཕྱིར་སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །རྣམ་གྲོལ་  
 མ་བཤད་དེ་རྣམ་གཉིས། །ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་འདུས་མ་བྱས། །  
 མས་པ་འདུས་བྱས་ཡན་ལག་ནི། །དེ་ཡིན་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། །  
 བྱང་ཆུབ་རྗེ་སྐད་བཤད་ཅེས་པ། །མི་སྒྲིབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འཁྱར་པ། །  
 སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འཁྱར། །འགག་པར་འཁྱར་བའི་ལམ་གྱིས་  
 ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་། །འདུས་མ་བྱས་ཉིད་ཁམས་་

| ཞེས་ཕྱ། །འདྲ་ཆགས་ཀྱན་ཟད་འདྲ་ཆགས་བུལ། །སྤངས་  
 །པའི་ཁམས་ནི་གཞན་དག་གོ། །འགྲོག་པའི་ཁམས་ཞེས་ཕྱ་བ་གཞི། །  
 རྒྱག་བཟུལ་རྒྱ་བཟོད་ཞེས་ནམས་ཀྱིས། །ཡིད་འཕྱུང་གང་གིས་  
 སྤང་འཕྱུར་བ། །ཀྱན་ཕྱི་འདྲ་ཆགས་འབྲལ་བར་འཕྱུར། །དེ་  
 ལྟར་ན་ནི་ཕྱ་བཞི་མིད། །ཆོས་མཛན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་  
 བྱས་པ་ལས། །ལམ་དང་གང་ཟག་པར་ཕྱན་པ་ཞེས་ཕྱ་བ་སྟེ་གནས་  
 བྱག་པའོ། །

རྒྱ་མཛོད་ནམས་ཞེས་པས་ཡིན། །ཟད་དང་མི་སྤྱི་  
 རྒྱ་ལྟ་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་འཕགས་ཤོ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་ཞེས་  
 བྱག་ནི་ཕྱ་བའང་ཡིན། །ཞེས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །དང་  
 པོ་ཀྱན་རྫོང་ཅེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་ནམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། །  
 ཆེས་ཕྱ་ཞེས་པ་ཤོ་ན་ཡིན། །ཀྱན་རྫོང་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །  
 ཆོས་ཞེས་ཕྱ་བའི་རྒྱུད་ཡུལ་ནི། །འདྲ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཞེས་  
 ཞེས་པའི། །རྒྱུད་ཡུལ་གྲང་མའི་རྒྱག་བཟུལ་སྤྲུལ། །དེ་དག་  
 ཉིད་བདེན་ཕྱི་བྲག་གིས། །བཞི་སྟེ་ནམ་བཞི་དེ་དག་ནི། །མི་  
 སྤྱི་བ་དང་ཟད་པར་ཞེས། །དེ་གཉིས་དང་པོར་སྤྱིས་པ་ནི། །རྒྱག་  
 བཟུལ་རྒྱ་ཆེས་ཞེས་པ་ཡིན། །བཞི་ལས་པ་རྩལ་མེས་རིག་པ། །  
 དེ་ནི་སྤྱི་དཔེ་གང་ཟག་འདས། །ཞིག་དང་མ་སྤྱིས་མི་རིག་གོ། །  
 ཆོས་ཆེས་ཤོ་སྤྱིགས་པད་ཚུན་ཡིན། །ཉན་ཐོས་མཐོང་བའི་སྤྱི་

ཅིག་གཉིས། །རིག་ལྟེ་བམེ་ཅ་ལྟ་བུས་གསུམ། །སངས་ཀྱས་་་་  
 སྦྱར་བ་མེད་པར་ཀུན། །ཟད་པར་གེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། །ཡོངས་  
 གེས་ལ་སྐྱེས་པ་ངེས་པའོ། །ཡོངས་གེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སྐྱེས། །  
 མི་སྦྱུ་བ་ཡི་སྦྱོར་དོད་དོ། །རང་བཞིན་དང་ནི་གཉིན་པོ་དང་། །  
 རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྦྱོད་ཡུལ་དང་། །སྦྱར་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །  
 རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེས་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །  
 ལམ་ལ་ཆོག་གེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉིན་པོ་་་་  
 ཡིན། །འདྲོད་པའི་ཁམས་གྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཆོས་གེས་པ་དང་་་  
 རྗེས་སུ་གེས། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཀུན་རྫོབ་ནི། །དེ་བཞིན་གཞན་  
 དུའང་རང་རང་གི། །བདེན་པའི་རྣམ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཡ་རྩ་ལ་  
 ཡིད་གེས་དྲི་མེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དྲི་མ་དང་བཅས་ནི། །གེས་  
 བྱ་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྣམ། །རྗེས་རེ་རེ་ཞིག་སྦྱོད་ཡུལ་ཡི། །ལྟག་  
 མ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན། །སྦྱོང་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་ས། །  
 དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་བསྟན་་་་  
 བཅོས་ལས། །རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །རྣམ་པ་གེས་རབ་  
 དང་བཅས་པའི། །དམིགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་བྱེད། །  
 ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། །དང་པོ་རྣམ་གསུམ་གཞན་་་  
 རྣམས་དགེ། །དང་པོ་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན། །དྲུག་ན་ཆོས་་་  
 གེས་བྱ་བ་དྲུག། །རྗེས་གེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དྲུག །གཞན་ཡིད་

ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །དེ་ནི་འདྲོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །  
 ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདྲོད་རྟེན་ཅན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་  
 གཞན། །འགྲོག་སྒོ་བྲན་པ་ཉེར་གཞན་པ། །གཅིག་སྟེ་པ་རྒྱུ་  
 སེམས་སྒོ་ནི། །གསུམ་པ་ལྷན་མ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྒོ་ལྷོད་  
 ཡུལ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ལམ་རྗེས་སྒོ་ཡི་དགུ་ཡིན་ནོ། །རྟུག་བསལ་བྱ་  
 སྒོ་ལྷོད་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བཞི་ཡི་བཅུ་ཡིན་གཅིག་གི་མིན། །ཆོས་  
 བཅུ་དག་ནི་སྤྱར་བར་བྱ། །ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་ཆོས། །  
 འདུས་མ་བྱས་ནམས་གཉིས་གཉིས་ས། །ཀུན་རྫོབ་གཅིག་ཤུས་་་་  
 རང་ཆོགས་ལས། །གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་འཇུར། །ཟག་  
 མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། །ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྟན། །  
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་ཆད་ནི། །བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་ལྟན། །  
 མཐོང་བཞི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པ་རྒྱ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་་་་  
 ནམས། །མ་འོངས་པ་འཕྲོབ་དེ་ཉིད་ལ། །རྗེས་གསུམ་ལ་ནི་་་  
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་། །དེ་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ཞེས་བྱ། །དེ་ནི་  
 མི་སྒྲིའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །རང་དང་འག་ས་འགྲོག་པའི་མཐའ། །  
 རང་བདེན་ནམ་ཅན་འབད་ལས་བྱང་། །ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་  
 པ་ལ་དྲུག །འདྲོད་ལས་ཆགས་དང་བུལ་བས་བདུན། །དེ་ཡི་  
 གྲོང་མ་ཆགས་བཅས་ཀྱི། །བཟོམ་པའི་ལམ་ལ་བདུན་འཕྲོབ་པོ། །  
 ས་བདུན་ལས་བྱུལ་མངོན་ཤེས་དང་། །མི་གཡོ་འཕྲོབ་དང་སྒྲིལ་

བསྐྱེད་པའི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། །ཁོང་མའི་  
 གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་། །སྒྲོབ་པ་སྦྱང་བའི་གྲོལ་བ་ལ། །  
 ཤེས་པ་དྲུག་དང་བདུན་འཁོབ་བཅ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་...  
 ལ་དྲུག །དེ་པའི་ཁྱིམ་ཆེ་ནམ་ཀུལ་ལའང་། །ཟད་པ་ཤེས་པ་  
 ལ་དགའོ། །མི་གཡོ་བས་ནི་བཅུ་འཁོབ་པོ། །དེར་འཕྲོ་གྲོལ་...  
 བའི་ཐ་མ་ལའང་། །བཞད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱད་འཁོབ། །གང་  
 ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་ཕྱིར་གང་། །ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འག་མའང་...  
 འཁོབ། །ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ས་ཀྱན་སྒྲོན་རྟེན་  
 མི་འཁོབ་པོ། །རྟེན་དང་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དགེ་བ་འདུས་  
 བྱས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པོ་དང་ནི་ཐག་བསྐྱེད་པའི། །ཐོབ་པ་  
 ཟག་དང་བཅས་པའི་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲིས་པ། །  
 ལྷོ་བས་ལ་སྐྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་  
 བཅུ། །ལས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་སྐྱེས། །དབང་པོ་  
 མས་དང་ཁམས་ལ་ནི། །དགའོ་ལམ་དག་ལ་བཅུ་འམ། །གཉིས་  
 རྟེན་ཀྱན་སྒྲོབ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཟད་པ་དྲུག་གས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་  
 གནས་འཆི་འཕྲོ་བའི་སྒྲོབས། །བསམ་གཏན་དག་ན་ལྷག་མ་ནི། །  
 ས་ནམས་ཀྱན་ན་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །འདི་སྒྲོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་...  
 མངའ། །སྒྲོལ་བའི་ཁྱིམ་ཆེ་བྱ་ཡི་སྒྲོབས། །གཞན་དག་ཆོགས་ན་  
 གྲང་ཆེན་སྐྱེས། །བདུན་ཅུས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོབས་ཡིན་ནོ། །དེ་

བྱི་རྒྱ་ལྷ་མཆོད་དོ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་འཁྲི། །ཇི་  
 ལྟར་སྒྲུབས་ནི་དང་པོ་དང་། །བཅུ་པ་གཉིས་པ་བདུན་པ་འཁྲི། །  
 དུན་དང་ཤེས་པ་ཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། །ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་ཀུན་  
 རྒྱུ་ལྟོ། །ཆོགས་དང་རྣམ་པ་སྦྱོད་ལྟུང་དང་། །མཉམ་པའི་  
 ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆེའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །སངས་  
 རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྤྱོད་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོད་པས། །  
 མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྤྱོད་ཆོད་དང་། །རིགས་དང་སྤྱོད་པོར་ཆོད་ཀྱིས་  
 མེན། །ཆོས་གཞན་སྤྱོད་དང་ཐུན་མཛད་ཡིན། །ཁ་ཅིག་ས་སའི་  
 རྒྱུ་པོ་དང་། །ཉོན་མཛས་མེད་དང་སྦྱོན་ནས་ཤེས། །ས་ས་ཡང་  
 དག་རིག་མཛན་སྤྲུལ། །ཉོན་མཛས་མེད་པ་ཀུན་རྒྱུ་ལྟོ་ཤེས། །  
 བསམ་གཏན་མཐའ་ན་མི་གཡོའི་ཆས། །མིས་སྤྱོད་ཉོན་མཛས་  
 འདྲེན་གཏོགས་པ། །མ་སྦྱོས་གཞིར་བཅས་སྦྱོད་ལྟུང་ཅན། །སྦྱོན་  
 བས་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནི། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །  
 དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་པས་ཆོག་དང་། །སྤྱོད་པ་ས་ས་ཡང་དག་  
 རིག། །གསུམ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་མིང་དང་། །དོན་དང་དག་  
 ལ་སྤྲུལ་མེད་ཤེས། །བཞི་པ་རིག་པ་ཐགས་སྤྲུལ་མེད། །མཛན་  
 བརྒྱད་ལམ་ལ་དབང་ཉིད་ལ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་དག་དང་ལམ། །  
 ཤེས་པ་དགའ་ས་ཐམས་ཅད། །ཡང་དག་དོན་རིག་བཅུའམ་བྱག།  
 དེ་ནི་ཀུན་ན་གཞན་ཀུན་རྒྱུ། །ཆོས་རིག་འདྲེན་དང་བསམ་གཏན་

བ། འདྲ་མི་འདྲ་དང་དང་པོ་ན། མ་ཆང་བར་ནི་དེ་ཐོབ་  
 མེད། འདྲ་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས། འདྲ་ནི་རྣམ་འདྲ་བས་མ་  
 གཏན་མཐའ། འདྲ་ནི་ས་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་བྱས། འཕེལ་བའི་  
 རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད། འཇིག་  
 འཕེལ་རྣམ་པ་ཡིད་དང་ནི། སྤྱོད་ཆེ་འཆི་འཕྲ་སྤྱོད་དང་། ཟད་  
 ཤེས་མངོན་ཏུ་བྱ་བ་ཡི། མངོན་ཤེས་རྣམ་འདྲ་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། འ  
 བཞི་ནི་ཀྱན་རྫོང་ཤེས་པ་སྟེ། སེམས་ལ་ཤེས་པ་ལྷ་ཡིན་ནོ། ཟད་  
 བའི་མངོན་ཤེས་སྤྱབས་བཞིན་ནོ། ལྷ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་  
 བ། འདྲ་དང་འདྲ་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཐོབ་བྱ་འདྲིས་པ་  
 ཆགས་བྱལ་བས། གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉིད་གཞག་གསུམ། འདྲ་  
 པོ་རྩུ་འཕེལ་རྣམ་པ་མིག མིག་དང་རྣམ་པའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལུང་  
 ཏུ་མ་བརྟན་ཉིག་རྣམས་དག། གསུམ་ནི་རིག་པ་སྤྱོད་མཐའ་སྟགས། འ  
 མ་རིག་པ་ནི་བསྟགས་ཕྱིར་དོ། མི་སྤྱོད་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དེའི། འཇིག་  
 ལ་སྤྱོད་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ། སྤྱོད་ལ་འདྲ་དེ་མ་རིག་དང་། བཅས་  
 འཇིག་ཕྱིར་ན་རིག་མ་བཤད། འདྲ་པོ་གསུམ་པ་དྲན་པ་ནི། ཆོ་  
 འཕེལ་རྣམས་ཡིན་བརྟན་པ་མཆོག མི་འཕེལ་ཕྱིར་དང་མན་པ་  
 དང་། ཡིད་འདྲ་འབྲས་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཕྱིར། འཇིག་འཕེལ་ཉིད་  
 འཇིན་དེ་ལས་ནི། སྤྱོད་དང་འཕྲ་བ་སྤྱོད་པ་ལ། ཡིད་མཐོགས་  
 འཕྲ་བ་གཞན་དག་ལ། སྤྱོད་བྱེད་མས་པ་ལས་བྱུང་ཡང་། འདྲ་

པར་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྤྱི་མཆོད་བཞི་ནམ་གཉིས། །  
 གཟུགས་གཏོགས་གཉིས་སྤྱལ་སེམས་དག་གིས། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་  
 བཅུ་བཞིའོ། །པས་མ་གཏོག་འབྲས་གཉིས་ནས་ལཱའི་བར། །རིམ་  
 བཞིན་གོང་མ་ལས་སྤྱིས་མིན། །དེ་རྗེས་པས་མ་གཏོག་བཞིན་དེ་ནི། །  
 དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། །རང་གི་ས་པས་སྤྱལ་པར་...  
 བྱེད། །སྤྱར་འཇུག་པ་ནི་འག་མས་ཀྱང་། །སྟོན་མིན་སྤྱལ་པ་...  
 ས་དང་བཅས། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་གཞན་འཇུག་བྱེད། །ཞི་  
 བ་ལ་ཡང་བྱིན་བསྐྱབས་ཡོད། །མི་བརྟན་ལ་མེད་གཞན་དག་མིན། །  
 དང་པོ་དུ་མས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་བར་གྱུར་ནས་བསྐྱོག་པའོ། །  
 བསྐྱོམས་ལས་སྤྱིས་པ་ལྟར་མ་བསྟན། །སྤྱི་བ་ལས་སྤྱིས་ནམ་གསུམ་  
 མོ། །རྩེ་འཕྱལ་གསང་ཐུགས་སྟན་དག་དང་། །ལས་ལས་སྤྱིས་...  
 དང་ནམ་པ་ལ། །ལྟ་ཡི་མིག་དང་ན་བ་ཡིན། །པས་མ་གཏོག་...  
 ས་པའི་གཟུགས་དང་བ། །རྟག་དུ་རྟེན་བཅས་མ་ཆང་མེད། །  
 ཐག་རིང་ཕྱ་སྐགས་སྤྱོད་ལྟལ་ཅན། །དབྱ་བཙོམ་པས་ཏུ་སྟོན་...  
 ནམས་ཀྱིས། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་མཐོང་། །གཞན་...  
 ཡང་སྤྱི་བས་ཐོབ་དེས་ནི། །མིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ་། །སེམས་  
 ཞེས་དེ་ནི་ནམ་གསུམ་གང་། །རྟོག་དང་རིགས་ཐུགས་ཀྱིས་བྱས་  
 པའང་། །དུལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཞེས། །མི་ལས་སྤྱི་བས་...  
 ཐོབ་པ་མེད། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལུང་བྱས་པ་ལས།



ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའོ།།     ༥༥

ཐས་མ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི།     ༥༦། རྟེན་སྦྱོར་བ་དག་ལ་  
རབ་དུ་བཞད།     ༥༧། སྟོམས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ།     ༥༨། རྗེས་འབྲང་  
བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལ།     ༥༩། དཔྱད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྷན།     ༦༠།  
ཡན་ལག་སྔ་སྔ་སྤངས་པ་ཡི།     ༦༡། རྟེན་བཞིན་གཟུགས་མེད་ཕྱང་པོ་ལ་  
བཞི།     ༦༢། རྟོག་མཐི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྦྱེས།     ༦༣། རྟེན་བསྟོགས་གསུམ་  
དང་བཅས་པར་ནི།     ༦༤། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ཅས་བྱ།     ༦༥།  
གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་དོ།     ༦༦། གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྦྱོར་  
པར་འབྱུང་།     ༦༧། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་མཁའ་མཐའ་ཡས།     ༦༨། ཅི་  
ཡང་མེད་ཅས་བྱ་དེ་ལྟར།     ༦༩། སྦྱར་བྱིར་དམན་བྱིར་འདུ་ཤེས་མེད།     ༧༠།  
འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།     ༧༡། རྟེན་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་དངོས་  
གཞིའི་རྗེས།     ༧༢། རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ།     ༧༣། རྩ་བྱང་  
ལྷན་དང་དག་པ་དང་།     ༧༤། ཟག་མེད་བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་གཉིས།     ༧༥། རྩ་  
བྱང་མཚུངས་ལྷན་སྟེན་བཅས་སོ།     ༧༦། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི།     ༧༧།  
དག་པ་དེ་ནི་དེས་བྱང་བྱ།     ༧༨། ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་པའོ།     ༧༩།  
དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱད་དང་།     ༨༠། དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་ལ་  
འཇིན་རྣམས།     ༨༡། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི།     ༨༢། རབ་དང་དང་  
ནི་དགའ་ལ་སོགས།     ༨༣། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་།     ༨༤། དན་  
དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས།     ༨༥། མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྟོམས་

དང་། །བདེ་མིན་སྤྱད་མིན་ཏིང་འཛིན་ནམས། །རྩམ་སྤྱ་བཙུ་  
 གཅིག་དང་པོ་ན། །མིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །རབ་ཏུ་དང་  
 བ་དད་པ་ཡིན། །ལུང་ནམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཉྱན་  
 མངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་གེས་བཞིན་བྱན་པ་  
 དང་། །བྱང་སྒྲུལ་སྤྱན་པ་དག་པ་མེད། །ཁ་ཅིག་མིན་ཏུ་  
 སྤྱངས་བྱང་སྒྲུལས། །སྤྱན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་  
 གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དབུགས་དག་དང་། །  
 བདེ་བ་ལ་སྐྱབས་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ནི། །  
 ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བྱང་སྒྲུལ་དང་། །བྱང་སྒྲུལ་ཡིད་བདེ་  
 བདེ་བ་དང་། །བྱང་སྒྲུལ་བྱང་སྒྲུལ་ཚར་བ་ཡོད། །གཉིས་  
 པ་སྐྱབས་ན་ལུས་མིག་དང་། །ན་བའི་ནམ་གེས་ནམ་རིག་སྤྱང་། །  
 གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཉྱན་མངས་  
 མིན། །དེ་དང་མི་ལྡན་འདྲིང་ཆགས་བུལ། །སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་  
 པ་འཁོབ། །ཟག་མེད་འདྲིང་ཆགས་བུལ་བ་ཡིས། །ཉྱན་མངས་  
 ཅན་ཉམས་སྐྱེ་བ་ཡིས། །ཟག་པ་མེད་པའི་མཆུག་ཤོགས་སུ། །  
 ལྷག་འག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །སྐྱེའོ་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །  
 རང་གི་ས་པའི་ཉྱན་མངས་ཀྱང་། །ཉྱན་མངས་ཅན་ལས་རང་  
 དག་དང་། །ཉྱན་མངས་འག་མའི་དག་གཅིག་ཀྱང་། །འཛི་  
 འཕྲི་དག་ལས་ཉྱན་མངས་ཀྱན། །ཉྱན་མངས་ཅན་ལས་གང་མ་

མིན། །དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སྟགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་  
 གོ་རིམས་བཞིན། །ཉན་མོངས་སྒྲེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་ལ་  
 དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པ། །ཉམས་ཆ་མཐུན་སྟགས་མཐུག་ལ་  
 ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག །ས་ལ་  
 བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་པ་དང་། །གཅིག་གལ་སང་ཞིང་འངས་  
 བས་ནི། །རིགས་མི་མཐུན་པས་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོད་གལ་  
 གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་  
 ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །སྲིད་ཅེར་འཕགས་  
 པའི་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །སྲིད་  
 བཅས་རང་གི་སྲིད་ལ་དམིགས། །བསམ་གཏན་དགེ་ལུལ་ཡོད་ལ་  
 དཔྱ་ཡིན། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགེ་རྣམས་ཀྱི། །སྲིད་  
 ལུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་ཡིན། །ཟག་པ་མེད་པས་ཉན་མོངས་ལ་  
 རྣམས། །སྤྱིང་འཁྲིལ་བཞུག་དག་པས་ཀྱང་། །དེ་དག་ལས་ནི་  
 ཉིང་བཞུག་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྟག་བསྟུལ་ཡིན། །དང་  
 ས་འཕགས་པའང་ཁ་ཅིག་གསུམ། །རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་ཁྱད་  
 པར་ཅན། །རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྟག་བསྟུལ་ཡིན། །དེ་ནི་ཆངས་  
 ཆེན་འབྲས་བྱ་ཅན། །མན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་བཅས་པ་ཡི། །ཉིང་  
 འཛིན་ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མེད། །མཚན་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །  
 སྤྱིང་ཉིད་བདག་མེད་སྤྱིང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའི་སྟོན་པ་མེད་པ་

བོ། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་ནམ་པ་དང་། །དག་དང་རི་མ་མེད་  
 དེ་དག །རི་མེད་ནམ་ཐར་སྒྲིག་གསུམ་མོ། །སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་ཉིད་  
 ཅས་ལ་སྒྲགས། །གཞན་ཡང་ཉིད་རེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །གཉིས་་་  
 བོ་སྤྲོད་དང་མི་རྟག་པར། །མི་སྦྲོབ་པའི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། །  
 མཆན་མ་མེད་པ་མཆན་མེད་མི། །ཞི་བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། །  
 ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོ་ལ། །ཉེར་བསྒྲགས་བདུན་མི་མ་གཏོགས་  
 མོ། །དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། །བདེ་འགྱུར་ཉིད་་་་  
 འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཡིན། །མིག་གི་མངོན་ཤེས་མཐོང་འགྱུར་འདྲིང་། །  
 སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་སྒྲོ་དབྱེར་འགྱུར། །རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་་་  
 མཐའི། །གང་ཡིན་དེ་ཟག་ཟད་འགྱུར་བསྒྲིམ། །ཆད་མེད་པ་་  
 བོ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གནོད་སེམས་ལ་སྒྲགས་གཉིན་པའི་ཕྱིར། །ཞི་་  
 སྤྲོད་མེད་བྱམས་སྤྲོད་རྗེ་ཡང་། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །  
 བཏང་སྦྱོམས་མ་ཆགས་ནམ་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་བདེར་གྱུར་སྦྱག་བསྐལ་  
 དང་། །དགར་གྱུར་སེམས་ཅན་ནམས་སྦྱོམ་པ། །སྦྱོད་ལུལ་་་་  
 འདྲིང་པའི་སེམས་ཅན་ནམས། །དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་  
 ཡོད། །གཞན་ནི་རྒྱལ་ན་ཁ་ཅིག་ལ། །དེ་ཡིས་མི་སྦྲོང་མི་དག་་  
 བོ། །ནང་དུ་སྦྱོད་དེ་རིས་གསུམ་ལྡན། །ནམ་པར་ཐར་བརྒྱད་་  
 དང་པོ་གཉིས། །མི་སྦྱག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གསུམ་  
 པ་མཐའ་ན་དེ་མ་ཆགས། །གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞིག་དགེ་ནམས་

ས། །འཁོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཕྱ་བ་ཕྱ་བའི་མཇུག་  
 གོགས་སུ། །རང་གི་དག་དང་འོག་མ་ཡི། །འཕགས་པའི་མེམས་  
 གྱིས་དེ་ལས་ལྷང་། །དང་པོ་འདྲོད་གཏོགས་སྤང་ཡུལ་ཅན། །གང་  
 དག་གཟུགས་ཅན་མེན་དེ་དག །སྦྱོད་ཡུལ་གོང་དང་རང་གི་སའི། །  
 རྟུག་བསྐལ་སྐགས་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་  
 སྒྲི་མཆེད་བརྒྱད། །གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན། །གཉིས་  
 ནི་གཉིས་པ་བཞིན་དེ་གཞན། །རྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། །  
 ཟད་པར་བཅུའོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྦྱོད་  
 ཡུལ་ནི། །འདྲོད་པ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །སྦྱོད་ཡུལ་  
 རང་གི་སྤང་པོ་བཞི། །འཁོག་པ་བཤད་ཟིན་ལྟག་མ་ནི། །འདྲོད་  
 ཆགས་བཤམ་དང་སྦྱར་བས་འཕྱོང་། །གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་  
 གསུམ་གྱི། །དེན་ཅན་ལྟག་མ་མི་ལས་སྒྲི། །ཁམས་གཉིས་དག་  
 ཏུ་གཟུགས་མེད་པ། །རྒྱ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྒྲི། །གཟུགས་  
 ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྣམས། །དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་  
 ཀྱང་། །སྒྲིན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དེ། །ལུང་དང་རྟོགས་  
 པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྒྲི་བྱེད་དང་། །སྒྲིབ་  
 པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །བདག་གིས་མཛན་པའི་ཆོས་འདི་ཡལ་  
 ཆར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲི་བའི་རྒྱལ་བྱལ་བཤད། །ཉིས་པར་  
 ཟིན་གང་དེ་འདྲིར་བདག་གིས་ཉིས། །དམ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཆད་མ་

ཐུབ་ན་མས་ཡིན། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེན་པ་  
ལས། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་གནས་བརྟུན་  
པའོ། །

རྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་བྱམ་ཡུར་ཅིང་། །དཔང་ཡུར་  
སྐྱེ་པ་ལལ་ཆེར་བྱད་པ་ན། །དེ་ཉིད་ས་མཐོང་རང་དགར་ཡུར་པ་  
ཡི། །རན་རྟོག་ན་མས་ཀྱིས་བརྟན་པ་འདི་དཀྱལ་ས་སོ། །རང་  
ཡུར་རང་ཡུར་བརྟན་པ་གཅེས་འཇིན་ན་མས། །མཆོག་ཏུ་ཞིར་.....  
གཤེགས་འཕྲོ་མགོན་མེད་པ་ན། །འདྲོ་མས་མེད་ཡོན་ཏན་འཇོ་མས་  
པར་བྱེད་པ་ཡི། །དྲི་མས་དགའ་མགུར་དེང་སང་འདི་ན་སྦྱོད། །  
དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་བརྟན་པ་ནི། །སྒོག་མར་སྒོག་ཕྱིན་འདྲ་  
དང་དྲི་མ་ན་མས། །སྦྱོབས་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །  
ཐར་པ་འདྲོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས། །

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེན་པ་སྦྱོབ་དཔན་.....  
ཤུགས་དག་སྦྱང་དཔྱིག་གཉིན་གྱིས་མངོད་པ་རྟོགས་སོ། །

ཏུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རིན་མེ་ཏ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལ་རྩ་  
བ་བརྟེན་དཔལ་བརྟོགས་ཀྱིས་བརྟུར་ཅིང་ལྷ་ས་རྟེན་གཏན་ལ་ཡབ་པའོ། །

༡༡། །ཚུལ་མཛོན་བའི་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་  
དབྱིག་གཉིན་དགོངས་བ་གསལ་བའི་  
ཚོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གཉིས་དབང་པོས་བཙུགས།





འགྲེལ་པའི་མཚན་བརྗོད་དང་ཚུ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༄༅། །ཨྀ་སྤྱི།

ཚུགས་བྱང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པར་སྒྲིན་པ་ཡི།

སྒྲིབས་བཅུ་མི་འཇིགས་གདོང་ལཱི་ཁྱི་སྒྲིབ་ནས།

ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི།

གེས་བྱ་མཐའ་དག་སྒྲིན་དེར་གྲུས་པས་འདུད།

ུ

ུ

སྒྲིབས་པའི་ཨྀ་ཏན་དམ་པས་བཀྲ་གིས་གིང་།

ཐུབ་པའི་ཀྲུལ་ཆབ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ།

མངོན་པའི་བཀའ་ཡི་སྒྲིབ་པ་འདྲ་སྒྲིབ་ཆེས།

བུམས་པའི་བསྐྱན་ལ་གྲོལ་བའི་གིས་པ་སྒྲིབ།

ུ

ུ

ུ

རབ་འབྱམས་གེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་མ་ལུས་པ།

ཐེ་བདུན་ཟ་མ་ཏྲིག་དུ་རབ་བསྐྱས་པའི།

ཚས་ཀྱི་འདོད་ཀྲུས་སྒྲིབ་ཐེན་ཆེས་མངོད་པ།

ཀ་ཏུ་འི་བྱ་སྐྱེས་དག་པོ་མ་ཆེ་ན་མས་ཀྱལ།

ུ   ུ   ུ

གསུང་རབ་མཆོ་ཆེན་བསྐྱབས་ལས་མ་མའི་དབྱིག།

བསྐྱན་བཅས་ནོར་བུའི་མཛད་དུ་སྤྱད་པའི་གཉེན།

སྒྲོ་བརྟན་མཆིམས་སྐྱེས་སྐྱེས་དང་བརྟན་འཛིན་སྤྱང་།

ཇི་སྟེད་བྱོན་ན་མས་ཡོན་ཏན་སྟེང་ལ་འཁོར།

བྱམས་བཅེ་ནོར་བུའི་རྩ་ཡབ་འཇུག་པ་ལས།

འགྲོ་ཁམས་ཀྱན་དགའི་ཞིང་དུ་གསལ་མཛད་པ།

བསྐྱན་པའི་ཀྱལ་མཆོན་ཆེ་དང་འཇམ་དབྱངས་གྱིས།

གསང་བའི་སྟེང་འབྱོན་མཁྱེན་བཅེསི་དབང་པོས་སྤྱངས།

ཤེས་བྱ་རབ་འབྱམས་ཀྱ་མཆོའི་དཔལ་མངའ་དང་།

སྤྱི་བའི་སང་གེ་སྤྱོདས་པ་རབ་དུ་ཀྱས།

ཐུབ་བརྟན་ཚུལ་གྱི་བྲགས་པས་གསལ་མཛད་པ།

ུ      ུ   ུ   ུ   ུ   ུ

ཚུལ་འདི་རྟོན་མཛད་པ་ཤེས་གཉིན་གསུམ་ལ་འདུད།

བདག་སྒྲོ་ཁབ་མིག་ཅམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་མཛད།

གཞལ་བས་ཚུལ་འབབས་སྒྲོ་བར་མི་འོས་ཀྱང་།

རང་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་གོམས་བྱའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདི་མཆན་གྱིས་འབྲེལ་ལ་འདུན་པ་སྦྱིས།

ཞེས་ཚིག་གི་མེ་དྲག་ཉུང་ཏུ་འཕྲོར་བས་མདུན་བསུས་ཏེ།    གང་  
ཞིག་མཛད་པར་བྱ་བ་ནི་བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་བྲགས་ཇི་ཅན་གྱིས་ལྷང་  
བརྟན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་འབྲམ་ལྟེ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བྲགས་ལ་བཞུགས་པའི་  
སངས་རྒྱུས་གཉིས་པར་བྲགས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་  
གྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་བརྟན་བཙུན་མཛད་བྱ་གཞི་ལྟ་མཛད་བྱེད་...  
གནས་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་མཛད་པའི་  
མཛད་འདི་འཆད་པ་ལ་བཞི།    མཆན་གྱི་དོན།    འབྱུང་གྱི་ཕྱག    །  
གཞུང་གི་དོན།    མཇུག་གི་དོན་ནོ།

### ལེ་ཆན་དང་པོ།    མཆན་གྱི་དོན།

དང་པོ་ལ་གསུམ།    མཆན་བསྐྱར་བ་དང་།    མཆན་བཤད་པ་  
དང་།    མཆན་གྱི་དགོས་པའོ།    །དང་པོ་ནི།    ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་

ཆེན་པོ་པཌི་ཨང་པ་ལས། ལེགས་སྤྱད་ལྷ་མོ་མཛད་ཏུ་བརྟན་པོ་ཙམ་...  
 འདི་ལོ་མཆན་ལ། ཨ་ཁྱི་རྟ་མ་གྲོ་ལ་ཡི་གྲ་ཞེས་དང་། དེ་པོ་མཛད་ཏུ་  
 བརྟན་པོ། ཆོས་མཛད་པའི་མཛད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུ་བྱས་པ་ཞེས་སོ། །  
 དེ་འདྲ་ཨ་ཁྱི་ནི་མཛད་པ། རྟ་མ་ནི་ཆོས། གྲོ་ནི་མཛད། ལྷ་ཡི་  
 ལྷ་ནི་ཆོག་ལེའུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལོག་ཏུ་འཆད། གསུམ་པ་ནི།  
 སྐྱེ་མའ་མཆན་གྱི་མཛད་ཏུ་སྒྲིས་པའི་དགོས་པ་ཆོས་ཁྲུངས་པ་བརྟན་པོ་...  
 བརྟན་པོ་སྐྱེས་དང་། པོ་མཛད་ཏུ་སྒྲིས་པ་ལོ་པཎ་རྒྱལ་ལ་བྱས་...  
 རེས་ཏེ་བརྟན་གཟུང་ཆེད་དང་། གཉིས་ལ་སྒྲིས་པ་མཛད་གཉིས་ལ་བརྟན་  
 སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་བའི་ཆེད་དོ།

## ལེ་ཆེན་གཉིས་པ། འབྱུང་གྱི་ཕྱག

གཉིས་པ་འབྱུང་གྱི་ཕྱག་ནི། ལྷ་གསུང་ཕྱག་སྐུ་ལ་ཉིས་རྒྱུ་ལྷ་ཡི་...  
 རྟ་མ་མཛད་པས་ན་འཇམ། ལྷ་འཇམ་གསུང་ཕྱི་བརྟན་བྱ་མཆོག་  
 ཡིན་པས་ན་དཔལ། སངས་རྒྱལ་མཛད་ན་འདྲ་སྐྱེད་པ་གཞོན་རྒྱུ་...  
 སར་བཞུགས་པས་ན་གཞོན་རྒྱུ་ལྷ་པོ་ལོ་ལྷ་པོ་ལས་བརྟན་པོ་ཙམ་...  
 བརྟན་པོ་ཐོག་མར་སྒྲི་གསུམ་གྱིས་པས་འདྲད་པ་སྒྲི་ཏུ་བཏང་བ་ཡིན་  
 པས་ན་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །འབྱུང་ཕྱག་གི་དགོས་པ་ནི།  
 ལྷ་པོ་འབྱུང་མཐར་ཕྱིན་པ་སྐྱེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཕྱག་གི་...  
 འདྲད་དོན་ཏུ་མ་འབྱུང་པ་དང་། རྟ་པོ་འཇམ་དབང་སྐུ་ལ་ཕྱག་...  
 མཛད་པས་ནི་གཞུང་འདི་མཛད་པའི་ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་ཏུ་ཤེས་

པར་བྱེད་ལ། དེས་ན་འདི་ཐེ་སྟོང་རིམ་འཛིན་གྱི་ཕྱག་གས། ཚས་་་  
ཐུལ་བཀའ་བཅད་ཀྱི་ཕྱག་ཀྱང་ཡིན་ན།

## ལེ་ཚན་གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། བརྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་་་་  
འཇུག་པའི་ཡན་ལག །བཅུ་མ་པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་སོ།

ས་བཅད་དང་པོ། བརྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་་་་་་་  
འཇུག་པའི་ཡན་ལག

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་བརྗོད་སྟེན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཚུལ་པར་་་་  
དམ་བཅའ་བ་དང་། སྟེན་བ་སྟེན་ཏུ་འགྲོ་བས་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་  
དང་། དཀོས་པ་སྟེན་ཏུ་འགྲོ་བས་སྟེན་པས་གསུངས་པར་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ། མཚན་བརྗོད་སྟེན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཚུལ་་་་  
པར་དམ་བཅའ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བརྗོད་དང་། ཚུལ་པར་དམ་་་་  
བཅའ་བའོ།

## གཅིག་ མཚན་བརྗོད་པ་མཚན་བརྗོད་པ།

དང་པོ་ལ། རང་དོན་སྤངས་རྟགས་ཕྱན་ཚུགས་དང་། གཞན་་  
དོན་ཕྱིན་ལས་ཕྱན་ཚུགས་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཕྱན་སྐྱབ་ཚུགས་་་  
པའི་སྐྱོན་ས་བརྟན་པ་གསུམ་ལས། སྤངས་རྟགས་ཕྱན་ཚུགས་ནི།  
གང་ཞིག་ཅས་སྐྱབས་དེ་ཚུགས་ཀྱང་གཅིག་གིས་བརྟན། དེའང་གང་ཞིག་  
ཅས་པ་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཡང་། སྐྱོན་ཕྱིན་པར་ལ་འཇུག་པ་ལ། སྐབས་་

མོ་པ་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུ་པར་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བས་འཇུག་པ་  
 སྐྱེས་ཏུ་མ་ཡོད་པས། འདྲིར་ཀྱན་ལ་སྐྱེས་པ་གཏན་པོ་མ་ཞེས་པའི་  
 རྒྱུ་པར་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་གོ་  
 བར་འགྱུར་རྟེ། ཀྱན་ལ་སྐྱེས་པ་གཏན་པོ་མ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་  
 གཏོགས་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དམ་ཟེ་དཀར་ཤིས་  
 གོས་དཀར་པོ་གྱེན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅིག་བརྗོད་པ་ལས་དམ་ཟེ་ལྟ་སྤྱད་ཁོ་ན་ལ་  
 གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་ལ་ཞེས་པས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་  
 རྣམས་བཟུང་བ་ཡིན་རྟེ། མདོ་ལས། དམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་  
 ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཇི་སྤྱད་པ་དེ་སྤྱད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་པ་ནི་  
 བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱ་རྒྱས་བཟུང་ཅུ་འཁོར་དང་བཅས་  
 པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་  
 བཞི་ལ་སྐྱེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེས་པ་ལ་  
 བརྗོད་པ་ཡིན་རྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་བྲགས་པའི་སྐྱེས་པས་གཞུགས་མཚོང་  
 བ་ལ་སྐྱབ་པ་བཞིན་དུ། མི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེས་བྱང་གནས་ལྷགས་  
 མཚོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་གང་ཞེ་  
 བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་ཕྱ་བས་མི་ཤེས་པ་སྤྱི་ཤིང་བས་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་  
 དང་། ཕུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བས་མི་ཤེས་པ་མོ་གལ་གྱི་ཕྱས་རང་གི་མ་  
 ཕྱང་ཕྱགས་འདྲ་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་སྐྱེས་པ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།  
 དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བས་མི་ཤེས་པ་སྤྱི་ཤིང་བས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ལ་  
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པའི་

དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་མི་ཤེས་པ་ནི། གནས་བརྟན་སྒྲ་གཅན་ཟིན་...  
 གྱིས། མ་ཤིང་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་...  
 པ། །ཀྱན་མཁུན་མིན་པས་ཤེས་པུ་མིན། །དེ་མཁུན་པས་ན་ཀྱན་...  
 མཁུན་སྟོབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་དེ་...  
 དག་མ་འདྲེས་པར་ས་སར་མཁུན་ནི། །གཏན་བཅོམ་པ་ནི་སྒར་མི་སྒྲི་...  
 བའི་ཆས་ཅན་དུ་བསྟུན་པའོ། །ཞིང་ཞེས་ཆོག་པུ་དོ། །དེས་ན་གཞུང་...  
 འདིས་སྒྲངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྟོགས་པ་ཕུན་...  
 ཚོགས་ཀྱགས་ལ་བསྟན་ཏེ། སྒངས་པ་ནི་ཡི་ཤེས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།  
 བཅོམ་ལུན་འདས་ནི་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉིད་...  
 རེན་གྱི་སྤང་པ་ལྟ་བུ་ཞུ་འཆིག་ཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་བས་...  
 ན་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འཁྱོ་བ་ན་མས་སྒྲུལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངས་...  
པར་མཇེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལ་འདམ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆན་...  
 ཡོད་དེ། འདམ་དེ་སྦ་སྒྲར་ཀྱན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་།  
 བཀལ་བར་དཀའ་བ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཀལ་དགོས་པ་...  
 བཞིན་དུ། འཁོར་བ་འདི་འདྲ་ཀྱན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་།  
 སྤྱིད་པའི་ཆུན་དང་བཅས་པས་བཀལ་བར་དཀའ་བ་དང་། སངས་...  
 རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བཀལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བཅོམ་ལུན་འདས་...  
 ལ་གཞན་དོན་སྤུང་བའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་མངའ་ལྟེ། ཉིད་གྱིས་...  
 གཟིགས་པའི་ལམ་གཤལ་བུ་ལ་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟན་པར་མཇེད་...  
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕུན་སྦྲུལ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སྟན་...

པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་བྱ། གང་གིས་ན། དབྱིག་གཉིན་གྱིས་་་་་་  
 མ། །དུས་ན་མ་གྱི་ཆེ་ན། པལྟན་པ་ཙམ་ཙམ་པ་འི་ཤོག་མར་ར། །ཆུ་ལ་  
 རི་ལྟར་ན། སྒྲིག་ཕྱུག་གས་པ་འི་སྒྲིག་ནས་མ། །དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་  
 དམ་པ་འི་སྒྲིད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། འཕུལ་ཕྱག་གི་དོན་དུ་མ་འབྱུང་  
 པ་འི་ཆེད་དུ་འོ། །ནས་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་འདྲིན་པ་འི་ཆོག་གོ། །

### གཉིས། ཆོས་པ་དམ་བཅའ་པ།

གཉིས་པ་ཙམ་པར་དང་བཅའ་པ་ནི། ཕྱག་འཆལ་ནས་ལས་སུ་་་  
 ཅི་བྱེད་ན། ཆོས་མངོན་པ་འི་མཛོད་ཀྱི་པལྟན་པ་ཙམ་རབ་དུ་བཤད་་་  
 པར་བྱའོ། །དེ་འང་ཆོས་མངོན་པ་དང་མཛོད་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་མ་ཐག་་་  
 ལྟན་པར་འབྱུང་གིང་། པལྟན་པ་ཙམ་ནི་གཞུང་ཞེས་པ། ག་ས་ན་་་་  
 འཆས་པ་དང་། ལྟ་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟེ། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་འཆས་  
 ཤིང་། རན་འགྲོ་སྤྱད་པ་འི་ཕྱག་པུལ་ལས་སྒྲིབ་པས་ནའོ། །དེ་ལྟ་  
 བྱ་དེ་རབ་དུ་ལྟེ་རྣམ་པར་དབྱེ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་ནི་་་  
 གནས་སྐབས་ཙམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། མཐར་ཕྱག་ཐུང་འདས་་་  
 ཐོབ་པ་འི་ཆེད་དུ་འོ།

### གཉིས་པ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་དུ་བཤད་ནས་མཆན་གྱི་དོན་ བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དུ་བཤད་ནས་མཆན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལོ་་་་  
 གཉིས། ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ་དང་། མཛོད་བཤད་པའོ།

### གཅིག ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཅི་འདྲི་པ་པལྟན་པ་ཙམ་འདིར་ཆོས་མངོན་པ་དང་།



དེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ལ་དབྱེན་དོན་དམ་...  
 དང་། བརྟན་བརྟགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྒྲིམ་མི་སྦྱོབ་  
 ལམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་མ་མེད་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའམ། འཁོར་...  
 དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྔ་འམ་བཞི་པའོ། །འཁོར་དང་བཅས་ཆུལ་ནི་...  
 ཟག་མེད་སྒྲིམ་པ་ནམ་རིག་མིན་གཟུགས་དང་། བསམ་གཏན་དུག་གི་ཆར་  
 འདུ། ནམ་ཤེས། འདུ་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་གཅིག་པས་ན་...  
 འཁོར་ཕྱང་པོ་ལྔའོ། །ཐེག་ཆེན་པ་ནམ་རིག་མིན་གཟུགས་མི་འདོད་...  
 པས་ཕྱང་པོ་བཞི་པའོ། །བརྟན་པའི་དོན་ཡང་ལམ་དེ་ས་དེའི་རོ་པོར་  
 སྤྱིས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། འཁོར་གཞིང་ལ་ཕྱ་ཕྱག་བརྟན་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་...  
 པ་རྟེན་པ་དོན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟན་བརྟགས་པའི་...  
 ཆོས་མངོན་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་སྦྱོབ་པར་བྱ་བའི་...  
 སྤྱིར་ཞུགས་པའི་རྒྱ་སྤྱིས་སྦྱོབ་སྤྱིས་སྤྱིས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་...  
 ཤེས་རབ་དང་། སྤྱིར་བྱུང་སྤྱིས་གསུམ་སྤྱིས་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་...  
 བཅས་གང་དང་། དོན་དམ་བརྟན་བརྟགས་དེ་དག་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་...  
 བརྟན་བཅས་སྤྱི་བདུན་བཤད་མཛོད་སྐྱེས་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱར་འབྱར་ཆུལ་  
 ནི་སྤྱིས་སྦྱོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་བྱུང་། དེ་ལས་བསམ་བྱུང་།  
 དེ་ལས་སྒྲིམ་བྱུང་། དེ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ། །  
 ཅིའི་སྤྱིར་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པས་...  
 ན་ཆོས་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་སུ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་  
 པའམ། མངོན་དུ་ཞུགས་པས་ན་མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ།

# གཉིས། མཛོད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཛོད་བཤད་པ་ནི། ཚས་མངན་མཛོད་ཀྱི་བརྟན་པ་...  
 བཅས་རབ་བཤད་བྱ། །ཞེས་བཤད་ན། ཚས་མངན་པའི་མཛོད་དེ་  
 གང་ཞེ་ན། བརྟན་བཅས་འདི་ལ་ཚས་མངན་པའི་མཛོད་ཅས་བྱ་ཞྩ།  
 མངན་པའི་ཞྩ་བཟུན་པ་དེའི་དོན་གཅས་གཅས་རྣམས་བརྟན་བཅས་...  
 འདིར་ནི་དེ་བཙོད་བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཅུད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་  
 བ། རལ་གྱི་གང་དུ་འཇུད་པའི་བྱབས་དེ་ལ་རལ་གྱི་བྱབས་ཞེས་...  
 བཙོད་པ་དང་། རྣམ་གང་དུ་འཇུད་པའི་གནས་དེ་ལ་རྣམ་གྱི་མཛོད་  
 ཅས་བཙོད་པ་བཞིན་ནོ། །རལ་ཞྩ་ཡང་ན་ནི་མངན་པ་ཞྩ་བཟུན་པ་...  
 དེ་ལ་ཚས་མངན་པའི་མཛོད་ཅས་བྱ་ཞྩ། དེ་བརྟན་བཅས་འདིའི་འབྱུང་  
 ཁུངས་སམ་གནས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་གང་ནས་  
 བྱུང་བ་དེ་ལ་རལ་གྱི་བྱབས་ཞེས་བཙོད་པ་ཡིན་ནོ།

## གསུམ་པ། དཔོན་པ་རྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟོན་པས་ གསུངས་པར་བསྐྱབ་པ།

གསུམ་པ་དཔོན་པ་རྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟོན་པས་གསུངས་པར་བསྐྱབ་  
 པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མངན་པ་བརྟན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་...  
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཚས་རྣམས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱུང་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་  
 ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉེན་མངས་རྣམས་གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་...  
 ཐབས་གཞན་མེད་ལ། དེ་མ་ཞི་བས་ཅི་འབྱུང་ཞེ་ན། ཉེན་མངས་སྤྱིད་  
 ཅི་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་བསགས་པར་འཇིག་རྟོན་འཇིག་རྟོན་

བ་ན་མས་ཀྱི་དཔེ་བྱ་མཚེན་པ་འདིར་གཏན་འབྲམས་སུ་འབྱུང་དེ།  
 དེ་བས་ན་ཚས་རབ་ཏུ་ན་མ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷན་པའི་ལྷན་ཚས་...  
 མཛན་པ་ལྷེ་བཏུན་པ་འདི་ནི་དང་པོར་རྟོན་པས་གསུངས་སོ། །ལྷན་  
 དབྱ་བཅས་པ་བཏུན་ལྷན་བཏུན་པ་ཡིན་དེ། ཚས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་...  
 བརྟེན་པའི་ལྷེ་བཏུན་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷན་གཞན་འདྲར་རྟོན་པ་རྟེ།  
 མདྲ་ལྷེ་བས་འདུས་མ་བྱས་རྟེན་ལྷེ་བ་སྐྱེས་རྟེན་པ་དང་...  
 འགལ་བ་དུ་མ་རྟེན་བས། འདི་དག་ནི་གཏུན་བྱ་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱས་པ་  
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། བྱ་ལྷན། རོ་ན། ལྷེ་རྟོན་གསུམ་མི་ཆང་  
 བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་ལ། མཛན་པའི་ལྷེ་རྟོན་མདྲའི་ནང་དོན་དམ་...  
 གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་ཚས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 ལན་འདེབས། དེ་འང་ཚས་ན་མས་རབ་ཏུ་ན་མ་འབྱེད་ཅེས་སྐྱེས་འདི་  
 ན་མས་ཀྱིས་མཛན་པའི་བཏུན་བཅས་ཀྱི་དགོས་སྐྱེས་ཚས་བཞི་བཏུན་...  
 བས། བཏུན་བཅས་ཀྱི་རྟོན་དུ་དགོས་འབྱེད་ཀྱི་དག་བཞོད་པ་ལ་དགོས་  
 པ་ཡོད་དེ། ལྷེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏུན་བཅས་ལ་དགོས་སྐྱེས་ཚས་བཞི་  
 ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་གཏུལ་བྱ་བཏུན་བཅས་ལ་འབྱུག་པའི་ཆེད་ཡིན་...  
 པའི་ལྷན། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚས་ན་མས་བཏུན་བཅས་ཀྱི་བརྟེན་  
 བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཚས་ན་མས་ཞེས་པས་བཏུན། དེ་ལ་བརྟེན་...  
 ནས་སྒྲིབ་མའི་ལྷེ་ལ་ཚས་རབ་ཏུ་ན་མ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཏུན་པ་ནི་  
 དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རབ་ཏུ་ན་མ་འབྱེད་ཅེས་པས་བཏུན།  
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ལྷན་འདས་སྐབ་པ་ཉིད་དགོས་  
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་མེད་པར་རྟོན་ཡོངས་ན་མས་ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་

ཞེས་པའི་པར་གྱིས་བྱུགས་ལ་བཞུག། ཉིང་དགོས་དགོས་པ། དགོས་  
 པ་བཞུག་བཅས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ལ་རགས་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །ཡང་  
 ན་ཚས་ན་མས་བཟོད་བྱ་དང་། བཞུག་བཅས་འདི་ཟོད་ཕྱེད་དུ་འབྲེལ་  
 པ་ནི་འབྲེལ་བའོ།།

ས་བཅད་གཉིས་པ། བཅུ་མས་པའི་བཞུག་བཅས་ཀྱི་  
 ལྷས་དངོས།

གཉིས་པ་བཅུ་མས་པའི་བཞུག་བཅས་ཀྱི་ལྷས་དངོས་ལ་གཉིས།  
 བཟོད་བྱ་དངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།།

དང་པོ། བཟོད་བྱ་དངོས་གཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། ཚས་ན་མས་རབ་དུ་ན་མ་འབྱེད་ཅེས་བཤད་ན།  
 ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཚས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ན་མ་པ་.....  
 གཉིས་སུ་འདུ་ཉི། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚས་  
 གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ལུང་ཁམས་སྒྲུ་མཆེད་ཅེས་མི་བཟོད་པར་...  
 དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བཟོད་པ་ནི་སྒྲིབ་དཔེ་གྱིས་ཚས་ཐམས་ཅད་བཞུས་ནས་སྟོན་  
 པར་བཞེད་ཅིང་། ལུང་པོ་ལྷས་ནི་ཚས་ཐམས་ཅད་མ་བཞུས་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྒྲུ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གྱིས་ཀྱན་བྱང་...  
 གཉིས་སོ་སོར་མཚན་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་...  
 ཚས་དེ་གང་ཞེ་ན། ལམ་བཟོད་ན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ན་མས་ནི་...

ཟག་པ་ཉི་ཉེན་མངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།      གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།  
འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་ཟག་པ་ཉི་ཉེན་མངས་ན་མས་དམིགས་པ་དང་.....  
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲི་ནས་དུས་ཀྱན་དུ་ཉི་ལྷན་ཆགས་སུ་བྱས་པར་འབྱུང་...  
 བའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །དེ་ལ་དམིགས་པས་བྱས་པ་ནི་གང་ཞིག་མེད་པ་དང་ལྟ་བུས་  
 བདག་གིས་བྱས་པ་དེ་ལ་ཆགས་སྐྱེས་ཉི་ཉེན་མངས་ན་མས་བྱས་སུ་བྱང་...  
 བའོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་བྱས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་...  
 མེས་པ་བྱང་དང་།      བདག་ཀྱིས་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་ན་མས་ཟག་པ་དེ་དང་  
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་།      ཉིན་བྱེད་པའི་སྒྲི་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །  
 བྱས་ཚུལ་ནི་ཟག་པ་ན་མས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཀྱིན་དེ་དག་ལ་འཕྲོད་ཅིང་...  
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་རམ་ཀྱིན་དེ་དག་གྱང་ཟག་པ་ལ་འཕྲོད་ཅིང་མཐུན་པའི་  
 སྒྲི་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།      ཟག་པ་ཉི་ཉེན་  
མངས་མེད་པའི་ཆས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་།      བྱ་ཀྱིན་གྱིས་འདུས་  
མ་བྱས་པ་ན་མ་པ་གསུམ་ཡང་ཡིན་ཞེ།      དེ་དག་ལ་ཟག་པ་ན་མས་.....  
 དམིགས་མཚུངས་ཀྱིས་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར།      ན་མ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན།  
ན་མ་མཁའ་དང་ནི་སྐྱོ་སྐྱོར་བརྟགས་འགྲོག་དང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་...  
འགྲོག་པ་གཉིས་སོ།

གཉིས་པ།      དེ་བྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་བྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས།      འདུས་མ་བྱས་...

ཀུས་པར་བཤད་པ། འདུས་བྱས་ཀུས་པར་བཤད་པའོ།

## གཅིག འདུས་མ་བྱས་ཀུས་པར་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པའི་རོ་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་  
ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཏྲག་པ་གང་ཞིག །གང་ན་གཟུགས་ཀྱི་  
གྲ་ཚད་པས་མི་སྒྲིབ་པ་ ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ལ།  
གཟུགས་ཅན་ཀྱི་གྲ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་སྔར་བརྟགས་པས་འགྲོག་པའི་  
མཆན་ཉིད་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཏྲག་ཅིང་དགེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོག་པ་གང་  
ཞིག །པར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་བྲག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲུམས་ཀྱིས་དགག་  
བྱ་བྲག་བཅས་དང་བྲལ་བའོ། །ཅི་སྔ་སྔར་བརྟགས་འགྲོག་པ་མས་ཅད་  
རྣམས་ཐད་དད་དམ་གཅིག་ཅེ་ན། སྔར་བྱ་ངེས་ལྟ་པོ་སྔ་སྔ་བ་ཡིན་པ་ལྟར།  
དེ་དག་གི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་སྔ་སྔ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་པས་ལ་འགྲོག་པ་ཀྱང་  
འབྱུང་འགྲོག་པ་ལས་ཐད་དད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་རྣམས་སྔ་  
སྔར་བརྟགས་ཡིན་གྱིས་འགྲོག་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། འདུས་མ་བྱས་མ་  
བསྒྲིབས་ལྟར་མ་བསྒྲུན་ཏྲག་རྣམས་ཀྱི་འགྲོག་པ་གང་ཞིག །རང་གི་དགག་  
བྱ་མ་འོངས་པ་ན་མས་ད་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལྟེན་མ་ཆང་བའི་སྤྲུམས་ཀྱིས་  
གཏན་དུ་གཤགས་བྱེད་པ་ནི་སྔ་སྔར་བརྟགས་འགྲོག་པས་གཞན་པའི་སྔ་  
སྔར་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་འགྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཤགས་བྱེད་ཚུལ་ནི།  
དཔེར་ན། སྒྲུར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པས་རན་སྔར་དུ་འགྲོ་བའི་སྔ་

མོན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཁྱེན་མ་ཚང་བས་འགྲོག་པ་ཤོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་  
 ན་གཟུགས་སྤྲོན་པོ་ལ་མིག་དང་ཡིད་གཡེང་བའི་ཚེ་དེ་ལྟར་གྱི་གཟུགས་  
 གཞན་དང་ཁྱི་རོ་སྤྲོགས་ཡིད་དེའི་རོ་མི་སྤྲོ་བའི་ཚས་ཅན་དུ་བས་ཏེ་.....  
 བརྟགས་མིན་ཤོབ་པ་ལྟ་བུར། །ཕྱི་བྲག་སྤྲོ་བས་ནི། འདུས་མ་བྱས་  
 གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་སྤྲུབ་སྟེ། ན་མ་མཁའ་ནི་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། བརྟགས་འགྲོག་གིས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་འགྲོག་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགྲོག་པས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་སྤྲོ་བ་ལ་གེགས་  
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་མེད་ན་ཚས་གང་དག་  
 འདུས་བྱས་ཀྱང་བྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བྱང་སྟེ། དེ་བཟུང་ཅད་  
 གྱི་མཚལ་ནི་ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ན། མེད་པའི་....  
 མཚལ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲོན་མ་བྱུང་བའི་ཐ་སྤྲོད་དཔལ་ལོ་ཞེས་པ་ལ།  
 མདོ་སྤྱི་པས་ནི། འདུས་མ་བྱས་མེད་པ་མིན་གྱི། རྣམས་མེད་པ་....  
 ཡིན་ཏེ། ན་མ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པ་ཅས་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་བཤམ་ཅམ་དང་།  
 བརྟགས་འགྲོག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་དང་བཤམ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགྲོག་པ་ནི་ཚས་གང་ཞིག་ཁྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་  
 མ་སྤྲོས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

## གཉིས། འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཞད་པ།

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ་གཉིས། ཟླའི་དོན་...  
 དང་། གཞུང་གི་དོན་ནི། །

## (གཅིག)      སྤྱི་འོ་དོན།

དང་པོ་ལ་གསུམ།    གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།    བརྒྱད་  
པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ།    གནས་གང་ན་བརྗོད་བྱ་གང་  
ལྟོན་བརྟན་པོར།

### [གཅིག]      གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།

དང་པོ་ནི།    ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆས་རྣམས།    །ཞེས་པས་...  
མདོར་བསྟན་ནས།    དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་དེ།  
དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་གནས་དང་པོ་གཉིས་...  
བསྟན།    ཟག་བཅས་ཕྱི་ཕྱག་དུ་ལྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་...  
གསུམ་སྟེ།    གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་པ།    གང་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་...  
མངས་པ།    ཇི་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་པ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར།    མཇུག་  
ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་།    ལྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་  
དང་།    རྒྱ་གནས་བཞི།    རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལྟོན་པ་...  
གནས་གསུམ་པ་དང་།    གང་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་པར་བྱེད་པའི་...  
ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་།    ཉོན་མངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་  
བཞི་པ་དང་ལྟ་པ་དང་།    ཟག་མེད་ཕྱི་ཕྱག་དུ་ལྟོན་པའི་དབང་དུ་...  
མཛད་ནས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ།    གང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གང་ཟག་  
དང་།    གང་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་དང་།    ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་  
བྱང་བའི་མཛན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལྟོན་པ་གནས་དུག་པ་དང་།  
མདོ་ལས།    ཉོན་མངས་པ་དག་ནི་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་གཞིམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་...



བོ། ། ཞེས་འབྱུང་བས། གང་གི་ནམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་གནས་...  
 བདུན་པ་དང་། མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་...  
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་གིས་ས། ། ཞེས་འབྱུང་བས། ཡི་...  
 གིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་མངའ་ནས་གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་...  
 བཟུང་པ་ཡིན་ནོ།།

[གཉིས] བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་.....  
 བཞག་པ།

གཉིས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཚས་  
 མངན་པའི་བཞེད་བྱ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟན་པའི་དབང་དུ་མངའ་...  
 བན་གནས་དང་པོ་བཤད་དོ། ། དེར་མིང་ཅམ་སྒྲས་པའི་དབང་པོ་...  
 དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྲུ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཟུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་  
 གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མིང་ཅམ་སྒྲས་པ་རྒྱས་...  
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་གསུམ་པ་དང་། ཁམས་...  
 གསུམ་བཟུན་པ་དེའི་རྒྱ་དབང་ལྷག་ལ་སྒྲགས་པ་ཡིན་པ་བཀའ་ནས་དངོས་  
 ལུ་ལས་ལས་བྱང་རྩ་ཞེས་བཟུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བཞི་པ་...  
 དང་། ལས་དེའང་ཀྱན་ནས་སྤྱང་བ་ནི་ལྷ་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟུན་པའི་  
 ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་ལྷ་པ་དང་། ལྷ་རྒྱས་དེ་དག་སྤྱང་བྱེད་ནི་ལས་  
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བྱུག་པ་དང་། དེར་...  
 སྒྲས་པའི་གིས་པ་བྱེ་བྱག་དུ་བཟུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བདུན་པ་  
 དང་། དེ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བུན་མང་མ་ཡིན་པ་དང་བུན་མང་པའི་  
 ཡོད་ཏན་གཉིས་བཟུན་པ་ལས་བུན་མང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེའི་

ཆེས་ལ་གནས་བརྒྱད་པ་བཟུན་དོ།

[གསུམ]   གནས་གང་ན་བཟོད་བྱ་གང་བཟུན་...  
བ།

གསུམ་པ་གནས་གང་ན་བཟོད་བྱ་གང་ཟུན་བཟུན་པ་ནི།   གཞུང་  
གི་ཆོག་དོན་ལས་ཤིས་པར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས)   གཞུང་གི་དོན།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས།

[གཅིག]   ཁམས་བཟུན་པའི་གནས།

དང་པོ་ཁམས་བཟུན་པའི་གནས་ལ་གསུམ།   འདུས་བྱས་ཀྱི་...  
ཐོགས།   མིང་གི་རྣམ་གྲངས།   ཡུང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་  
པའོ།

(གཅིག)འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐོགས།

དང་པོ་ནི།   སྤར།   ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །  
ཞེས་པའི་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།   རྒྱ་ཁྱིམ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་ཕྱད་...  
ནས་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཤི།   ཐག་བཅས་  
དང་ལམ་ཀྱི་བདེན་པའོ།   །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེ་བ་...  
ཡོད་པར་མ་ཐད་འདུས་བྱས་ལའང་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅས་པའི་དོན་དོ།   །  
དེའང་དབྱེ་ན་ལྔ་ཡོད་དེ།   གཟུགས་དང་།   ལ་སྐྱེས་པས་བཟུས་...

བ་ཚར་བ།    འདྲ་ཤིས།    འདྲ་བྱེད།    རྣམ་ཤིས་ཀྱི་ཕྱང་པ་ལ་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར་དེ།    ཕྱིས་པ་པལ་ཆེར་རྣམ་ཤིས་ལ་བདག་དང་།    ཕྱི་ནང་  
 གི་གཟུགས་ལ་བདག་དང་འབྲེལ་བ།    ཚར་བ་བདག་གིས་ཐུང་བ།    འདྲ་  
 ཤིས་ཐ་སྟེན་འདྲིམས་བྱེད།    འདྲ་བྱེད་དགེ་བ་སྐྱབས་པ་བྱེད་པར་འཇིག་  
 པའི་ཕྱིར།

### <གཉིས>    མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

གཉིས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས།    སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་  
 གི་རྣམ་གྲངས་དང་།    བྱེ་བྲག་རྩ་བཅུ་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟེ།

### <གཅིག>    སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

དང་པོ་ནི།    ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་མདོ་འཆད་པར་སྦྱོར།  
 མདོ་ལས།    དུས་དང་།    གཏམ་གྱི་གཞི་དང་།    དེས་པར་འབྱུང་བཅས་  
 དང་།    གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཤད་ན།    དེ་དག་གང་ཞེ་ན།    དེ་  
 དག་ནི་འདྲ་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ།    འདུས་བྱས་ལ་དེ་  
 དག་རྩ་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།    འདུས་བྱས་དེ་དག་ཉིད་ལ་དུས་ཞེས་  
 བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།    སྤར་སྤང་མིན་པ་དང་།    འཁྱོ་བཞིན་  
 པ་དང་།    འཁྱོ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།    གཏམ་གྱི་གཞི་ཞེས་  
 བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།    གཏམ་ནི་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཡིན།  
 དེའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ལ།    མིང་དོན་དང་བཅས་པར་སྟན་པའི་ཕྱིར།  
 དེས་ན་གཏམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བཅོད་བྱ་མིང་དང་།    ཞེན་པའི་བཅོད་བྱ་  
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ།    །ཡང་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་ཡིན་དེ།



བསྐལ་གསུམ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།      ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ།  
 ལྷག་བསྐལ་ཀྱན་རུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།      འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཏེ།      སྐད་ཅིག་  
 གིས་འཇིག་ཅིང་གཉིན་པོས་ཀྱང་འཇིག་བའི་ཕྱིར་དང་།      ལྷ་གནས་ཡིན་ཏེ།  
 ལྷ་བས་དམིགས་གིང་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།      སྤྲེད་བའང་ཏེ།  
 འདུས་བྱས་དེ་དག་ཡིན་ཏེ།      རྩེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་རུ་བརྒྱད་དེ་ཏེ།  
 འཁོར་བའི་ཕྱིར།

**《གསུམ་》** ཕྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།  
 གསུམ་པ་ཕྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱང་  
 ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན།      །ཆོས་གཞན་བསྟུ་བའི་ཚུལ། ཁམས་  
 དང་ལྡན་པའི་རབ་དབྱེད།

**《གཅིག་》** ཕྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན།  
 དང་པོ་ལ་ལ།      དཀོན་དང་།      གསུམ་པོ་སྐྱོ་རྟེན་དགོས་  
 པ་དང་བཅས་པ།      ཆོར་འདུ་གཉིས་ཕྱང་པོ་ལོགས་སུ་འཇིག་བའི་རྒྱ་ཏེ།  
 མཚན།      ཕྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་ཏིང་ལ་ལེས་ཚུལ།      རྩེ་མཆེད་ཏེ།  
 གཉིས་ཀྱི་ལེས་པའོ།

**《གཅིག་》** དཀོན་བཤད་པ།  
 དང་པོ་ལ་བཞི།      གཟུགས་ཕྱང་གི་རྣམ་བཞག།      ཕྱང་པོ་བར་  
 པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག      །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རྣམ་བཞག      །རྩམ་ཏེ།  
 ཆོས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ།

**《གཅིག་》** གཟུགས་ཕྱང་གི་རྣམ་བཞག

དང་པོ་ལ་གཉིས། དཛུ་དང་། དེ་དག་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆོད་  
དྲ་ཕེ།

### 《གཅིག》 དཛུ་ལ་བཞུགས་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བཞུགས་པ། རྒྱལ་པར་བཞུགས་པའོ།

#### ༡ མདོར་བཞུགས་པ།

དང་པོ་ནི། གཞུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ། །ཞེས་བཞུགས་  
ན། གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཞུགས་ཕུང་གི་མཆན་.....  
གཞི་ནི་མིག་ན་སྐྱེས་དང་པོ་ལྟ་དང་། གཞུགས་སྐྱེས་ཕུང་ལྟ་  
ལྟ་དང་། རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གོ །  
མཆན་ཉིད་ནི་གཞུགས་ཅན་ནང་ཕུང་པས་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་རྒྱལ་པར་.....  
འཕྱར་བར་བྱེད་ཅིང་གཞུགས་སྐྱེ་ཕུང་པའོ།

#### ༢ རྒྱལ་པར་བཞུགས་པ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཞུགས་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་ལྟ་མཆན་ཉིད་  
ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བཞུགས་པ། དོན་ལྟ་མཆན་གཞིའི་སྒྲིན་ནས་བཞུགས་པ། རིག་  
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་བཞུགས་པའོ།

#### (?) དབང་པོ་ལྟ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བཞུགས་པ།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལྟ་དང་། ཞེས་བཞུགས་ན། དབང་.....  
པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གཞུགས་སྐྱེས་ཕུང་ལྟ་དེ་དག་རྒྱལ་པར་ཀྱི་རྒྱལ་  
པ་མ་འདྲེས་པར་གྱིས་པར་བྱེད་པའི་གྱིས་པ་རྒྱལ་པར་ཀྱི་དེན་ནས་གནས་ཀྱི་  
གཞུགས་ཅན་དང་བ་རྒྱལ་པར་ནི་མིག་ལ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །

མིག་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་ཕྱལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་འཛིན་པའི་  
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཀྱི་དྲ་རྒྱ་བ་གང་ཞིག་གཟུགས་སྒྲགས་དང་བ་.....  
 རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དྲ་རྣ་དབང་ནི་རང་ཕྱལ་སྒྲིམ་སྒྲགས་དབང་པོ་ལྟ་  
 ཀུན་ལ་རིགས་འབྱེད།

## (༢) དོན་ལྡན་མཆན་གཞིའི་སྒྲིམ་ནས་བཟུན་པ།

གཉིས་པ་དོན་ལྡན་མཆན་གཞིའི་སྒྲིམ་ནས་བཟུན་པ་ནི། དོན་ལྡན་  
 ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་ཕྱལ་དྲ་ལྟར་པའི་  
 གཟུགས་ནི་བཟུ་ན་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་ཏེ། ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་།  
 དཔྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་བྱེ་ན་རྣམས་པ་  
 ཉི་ལྟར་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་གི་གཟུགས་བཟུ་གཉིས། དཔྱིབས་ཀྱི་.....  
 གཟུགས་བཟུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཅ་བའི་ཁ་དོག་སྒྲ་  
 སེར་དཀར་དམར་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་གི་བ་མ་དང་ཉི་མ།  
 ལྗང་བ་དང་ལྗང་པ། སྒྲིན་དང་དྲུ་བ། རྒྱལ་དང་ཁྱུག་སྒྲ་རྣམས་སུ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྗང་གྲུ་དང་། ལྗང་པོ་དང་། དྲུད་ཀ་དང་། སྒྲིར་  
 ཁ་དང་མ། སྒྲི་སྒྲི་རྣམས་ནི་དེ་དག་དྲུ་འདྲས་སོ། །དཔྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་  
 ནི་བཟུད་ཡོད་དེ། རིང་བ་དང་ཐུང་བ། མཐོ་བ་དང་དམའ་བ། ལྗང་  
 པ་དང་རྒྱུ་བ། བྱ་ལེ་བ་དང་ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར། དེ་དག་ལས་རྒྱལ་ནི་རྒྱང་འཆབ་པའོ། །ཁྱུག་སྒྲ་ནི་སྒྲི་བར་.....  
 མའོ། །ཕྱིབ་མ་ནི་གཟུགས་རྣམས་སྒྲང་པའོ། །སྒྲང་སྒྲན་ནི་འགལ་.....  
 མའོ། །གསལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ལྗང་པ་ནི་བྱ་བ་ཞེས། །རྒྱུ་མ་.....

རྩ་ཉི་ལ་ཉི་ལ་པོ།     ༡༥ བྱེད་མ་མཉམ་པ་འམ་རྩ་ཡང་མ་པ་ནི་ཕྱ་ལེ་  
 པ་དང་།     དེ་ལ་བསྒྲག་པ་ཕྱ་ལེ་པ་མ་ཡིན་པོ།     ༡༦ ཞེན་ནམས་གིས་  
 སྒོ།     ༡༧ རྩ་ཉི་ལ་པ་བཟུང་ཡོད་དེ།     ཟིན་པའི་འཕྱར་བ་ལས་ལྷ་  
 པའི་སྒྲ་དང་།     མ་ཟིན་པའི་འཕྱར་བ་ལས་ལྷ་དང་པའི་སྒྲ་གཉིས་ལས།     དང་  
 པོ་ལ་མེས་མ་ཅན་དྲ་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་གཉིས།     མེས་མ་ཅན་དྲ་  
 ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ཆོས་ལྷན་པའི་སྒྲ་དང་མི་ལྷན་པ་ཆོག་ཅུང་སྒྲ་པའི་སྒྲ་ལྷ་  
 བྱ་གཉིས།     མེས་མ་ཅན་དྲ་མི་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལྷ་དྲོག་པའི་སྒྲ་ལྷ་བྱ་  
 དང་མི་ལྷན་པ་ལྷ་ཅུང་དེག་པའི་སྒྲ་ལྷ་བྱ་གཉིས།     མ་ཟིན་པའི་འཕྱར་  
 བ་ལས་ལྷ་དང་པའི་སྒྲ་ལ་མེས་མ་ཅན་དྲ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་གཉིས་ལས།     མེས་མ་  
 ཅན་དྲ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་སྒྲ་ལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ལྷན་པའི་སྒྲ་ལྷ་བྱ་  
 དང་མི་ལྷན་པ་སྒྲ་ལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཆོག་ཅུང་སྒྲ་པའི་སྒྲ་ལྷ་བྱ་གཉིས།  
 དེ་འདྲའི་མེས་མ་ཅན་དྲ་མི་ལྷན་པའི་སྒྲ་ལ་ལྷན་པ་འཁར་རའི་སྒྲ་ལྷ་བྱ་  
 དང་མི་ལྷན་པ་བྱག་རལ་པའི་སྒྲ་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།     རྩ་ཉི་ལ་  
 པ་བྱག་ཡོད་དེ།     མངར་བ་དང་སྒྲར་བ་གཉིས།     མ་བ་དང་ལན་ཆོ་  
 པ་གཉིས།     སྒྲ་བ་དང་ཁ་བ་གཉིས་ནམས་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།     ཇི་ལ་  
 རྩ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།     ཇི་ཞིམ་པ་དང་མི་ཞིམ་པ།     མཉམ་པ་དང་  
 མི་མཉམ་པ་ནམས་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།     རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་གི་  
 བདག་ཉིད་ཡོད་དེ།     ལྷའི་རེག་བྱ་འཕྱར་བ་བཞི།     འབྲས་བུའི་རེག་  
 བྱ་འཇམ་ཅུང་གཉིས།     ལྷ་ཡང་གཉིས།     བྱང་བ་དང་བཟེས་སྒྲ་  
 གཉིས་ནམས་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།     དེ་ལ་བྱང་བ་ནི་ཅུ་དང་ཅུང་གས་ཆོ་



བལས་ལྷུར་པའི་རིག་པ། རྩ་བ་འདྲ་པ་དང་། བཟུང་བ་ནི་མ་པའི་  
 ཉམ་ཏུ་ཐུང་པས་མེ་བལས་ལྷུར་པའི་རིག་པ་ཟས་འདྲ་པ་དང་། ལྷམ་  
 པ་ནི་མེ་པས་མེ་བལས་ལྷུར་པའི་རིག་པ་ལྷམ་འདྲ་པའོ།

(3) རྒྱ་པར་ཁོག་ལྷོད་མ་མིན་པའི་གཞུགས་...  
བཤད་པ།

གཟུམ་པ་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ནི།  
 རྣམ་རིག་བྱེད་མིན། ཞེས་བཤད་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱད་པར་ལྡན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།  
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཀྱན་སྦྲང་གི་སེམས་ལས་གཞན་གཡངས་པའི་གཟུགས་སྐབས་སྐབས་རིག་མིན་ཡོད་པས་དེས་རིག་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་པ་དང་།  
 སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་སྟེ་འདྲ་གིས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྟེམས་འཇུག་གི་སྐབས་སྐབས་རིག་མིན་ཡོད་པས། དེས་སེམས་མེད་པ་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་དོ། །རྩ་བའི་ཁྱད་པར་དགེ་བ་དང་།  
 མི་དགེ་བ་གང་ཅུང་ལས་ལྷང་མ་བཟུན་མེད་དོ། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྗེས་འབྲེལ་གང་སྟེ་རྒྱན་འབྲེལ་བས་གཏོང་བྱ་མ་ཕྱད་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །  
 ལྷན་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འཕྲུལ་བའི་རྒྱར་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་བཞི་ལྟན་དེ་ནི་རྣམ་པ་འཕམ་རང་གི་ཀྱན་སྦྲང་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐབས་སྐབས་ལྟར་ལྟར་དཔྱད་བརྗོད་དོ། །འབྱུང་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་གཟུགས་སྟོང་གས་འབྱུང་བས་ན་འབྱུང་བ་

106.

གཞན་པའི་ཕྱིར།

《གཉིས་》 དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་བྱ་བ།

གཉིས་པ་དབང་དོན་དེ་དག་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སྐྱེ་བ་པ་ནི།  
ཐར་བརྟན་པའི་མིག་སྒྲིགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་གཞུགས་སྒྲིགས་དོན་ལྟ་པོ་...  
དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་སྒྲིགས་...  
གཞུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུར་གསུངས་ཏེ། ཉེར་སྤྱད་སྐྱེ་བའི་སྒྲིག་...  
འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱི་...  
ཁམས་བཅུར་འདོད་དེ། ཉེར་སྤྱད་འཛིན་པའམ་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་...  
འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་པོ་བར་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་ལ། ཆར་...  
བའི་མཆན་ཉིད་ནི་སྒྲིག་ཁང་ཞིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལུལ་དོན་གྱི་ཁྱད་...  
བར་སྤྱོད་བའོ། །མཆན་གཞི་ནི་བདེ་ལྷག་བཟང་སྟོབས་གསུམ་མོ། །  
འདྲ་ཤིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་སྒྲིག་ཁང་ཞིག་རང་ལུལ་སྤྱོད་སྒྲིགས་ཀྱི་...  
མཆན་མ་མ་འདྲིས་པར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །མཆན་གཞི་ནི་...  
ཉིན་གྱི་སྒྲིག་ནས་དབྱེ་ན་འདྲ་ཤིས་ཀྱི་ཆགས་བྱུག་གི་ ུ ར འ ར མཆན་  
ཉིད་ནི་གཞུགས། ཆར་བ། འདྲ་ཤིས། ནམ་ཤིས་ཀྱི་ལུང་པོ་བཞི་...  
ལས་གཞན་པའི་འདྲས་བྱས་གང་ཡིན་པའོ། །མཆན་གཞི་ནི་ཆར་...  
འདྲ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱང་ནམས་མཆུངས་ལྡན་གྱི་འདྲ་བྱེད་དང་།  
ཐོབ་པ་སྒྲིགས་མཆུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་འདྲ་བྱེད་དོ། །འོ་ན། སེམས་  
སེམས་བྱང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཐ་དད་དེ། དོན་གྱི་རྩ་བ་...

རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་མེས་པ་དང་། བྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་  
 མཐོང་བ་ནི་མེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་དག་ཁམས་  
 དང་སྐྱེ་མཆེད་གང་དུ་བསྟུ་ཞེ་ན། ཆར་འདུ་འདུ་བྱེད་དེ་གསུམ་རྣམས་  
 པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གསུགས་དང་། ལུས་བཞད་པའི་འདུས་མ་བྱས་  
 མ་མར་བརྟགས་འགོག །མ་མར་བརྟགས་མིན། བཅ་མཁའ་རྣམས་  
 དང་བཅས་པའི་ཆས་བདུན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆས་  
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བཤེས་།

### **《གསུམ》 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རྣམ་བཞག**

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རྣམ་བཞག་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་  
 པོའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཕྱལ་གྱི་རོ་པོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ས་སར་རྣམ་པར་རིག་  
 པའོ། །དབྱེ་ན། འདིར་རྣམ་ཤེས་ཆགས་བྱུག་དུ་འདོད་ལ། མེས་  
 ཅམ་པ་ནི་དམིགས་པ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པ་མི་གསལ་  
 ཞིང་མ་ཆད་པར་འཇིན་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་.....  
 དམིགས་ནས་ངར་འཇིན་པ་ཉོན་ཏིང་དང་ཆགས་བརྟན་དུ་འདོད་དོ། །  
 སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་  
 པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉེར་སྟོད་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་  
 ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ཉིད་མེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་དུ་འང་འདོད་པ་ཡིན་  
 ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་  
 ཁམས་ཀྱི་བར་བྱུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།

ཡིད་ཀྱི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྒྲགས་བྱུག་པ་དེ་དག་.....  
 ལས་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཞན་ནི་མེད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི  
 གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བདག་སྒྲགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་  
 ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དོ།

## 《བཞི》 རྣམ་ཚས་ལ་དྲགས་པ་བཅད་པ།

བཞི་པ་རྣམ་ཚས་ལ་དྲགས་པ་བཅད་པ་ནི། ཁམས་བཙུག་བརྒྱད་  
 ཏུ་བྱངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་.....  
 བན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་གཅིག་འདུས་པས་ཁམས་བརྒྱ་གཉིས་དང་.....  
 བརྒྱ་བདུན་གང་ཅུང་ཏུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ན་མེད་དེ། རྣམ་  
 ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ལ་རྟེན་དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། ཡིད་ཤེས་ལ་  
 དེ་བདག་རྟེན་དབང་པོ་མེད་པས་དོན་གྱིས་བྱུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་  
 བའི་བདག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དབང་པོ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་བའི་ཕྱིར་  
 ཏུ་ཡིད་ཁམས་ས་སར་བྱེ་ནས་ཁམས་ནི་བཙུག་དག་ཏུ་འདྲོད་པའི་.....  
 ཕྱིར། སྤང་པོས་འདུས་བྱས་དང་། རྒྱུ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཀྱིས་.....  
 ཚས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ནི་མང་པོས་བསྐྱས་པ་ཡིན་.....  
 ཟུང་ཏུང་བས་ཚས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།  
 གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཆེད་དང་། ཚས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་  
 རྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱ་ཚུལ་  
 རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་སྤང་གིས་གཟུགས་སྤང་དང་། གཟུགས་.....  
 ཅན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མཆེད་བརྒྱ་དང་། ཚས་

ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ན་མ་རིག་མིན་གཟུགས་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 ཡིད་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་ཀྱིས་ན་མ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་...  
 དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་  
 ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་རིག་མིན་གཟུགས་དང་། ཆར་འདྲ་འདྲ་བྱེད་  
 ཀྱི་ཕྱང་པོ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་...  
 ན་མས་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱད་བྱེད་དང་བརྒྱ་བྱ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་  
 ཅེ་ན། རིས་ཐ་དད་མིན་ཏེ། སྤྱད་བྱེད་གསུམ་པོས་བརྒྱ་བྱ་ན་མས་...  
 སྤྱད་བྱེད་རང་གི་རོ་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་བྱེད་...  
 གསུམ་ལས་གཞན་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡོད་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་  
 དངོས་བཞིས་འཁོར་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱས་ཉན་བྱ་བརྒྱས་པ་  
 ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །མིག་ན་སྤྱ་གསུམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་ཉི་ཤུ་  
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཕྱར་ཏེ། མིག་དང་། ལ་སྟགས་པ་  
 ན་བ་དང་། སྤྱ་དག་ལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མིག་...  
 གཉིས་ཀའང་རང་ཕྱལ་གཟུགས་འཛིན་ན་མ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གཟུགས་དང་...  
 བར་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱད་ཕྱལ་གཟུགས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་...  
 དང་། འབྲས་བུ་མིག་གི་ན་མ་བར་ཤེས་པ་གཅིག་སྒྲུ་བས་དབང་པོ་...  
 གཟུགས་ཅན་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་མིག་གི་ཁམས་ཞེས་གཅིག་ཉིད་ཏུ་...  
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བ་དང་སྤྱ་གཉིས་ལའང་རིགས་འབྱེད། །  
 འོ་ན། དཀོས་མེད་ཏུ་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཕྱར་ཏེ། རྟེན་གྱི་...  
 ལུས་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་གཉིས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་

འདི་ལྟར། མོག་མ་མེད་པ་ནས་མེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཉི་ཤུ་དག་ལ་ཀུན་  
ཏུ་མེད་པས་ལས་པས་གསུམ་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་གི། འདྲོད་པ་ཅམ་...  
གྱིས་རང་དགར་འབྱུང་བ་མིན་ནོ།

[གཉིས་] གཞུམ་པ་མ་མེད་ཀྱི་དོན་དགོས་པ་.....  
དང་བཅས་པ།

གཉིས་པ་གཞུམ་པ་མ་མེད་ཀྱི་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི།  
ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དངས་པའི་ཚས་དུ་མ་...  
ཚགས་ཤིང་འདུས་ནས་སྤངས་པ་དང་། མེམས་མེམས་ཕྱང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་  
པའི་སྐྱེ་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་གཞུང་དབུལ་སྐྱེས་རིགས་...  
མང་པ་ཡོད་པའི་རི་དེ་ལ་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་  
སྤྱད་གཅིག་ལ་རིགས་བཅ་བརྒྱད་ཡོད་པས་ན་ཁམས་ཞེས་དང་། ཡང་  
ན་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྐྱེ་བྱེད་པས་ན་རིགས་...  
ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་མིག་སྐྱེས་དུག་ནི་བདག་ཁྱེན་གྱིས་ཉིར་...  
སྤྱད་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། གཞུགས་སྐྱེས་དུག་ནི་དམིགས་ཁྱེན་གྱིས་...  
ཉིར་སྤྱད་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉི་ལྟ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་དང་།  
སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་སྐྱེ་མཆེན་སྤངས་པས་དང་། ཉིར་སྤྱད་...  
སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་དང་། རིགས་སམ་སྐྱེས་སྐྱེ་ནས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་...  
ན། དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་ཚས་ཐམས་ཅན་བཞུས་པ་...  
ཡིན་ན། ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཞུམ་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟན་ཞེ་ན། མངས་  
པ་གཞུམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བརྟན་དོ། །མེམས་ཕྱང་ལ་རིམ་པོ་.....

གཅིག་འཇིག་པའི་ཚངས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དུ་ཕྱང་པོ་ལྷ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་...  
 ཉི། ཚར་བ་ཤིག་གསུངས་དུ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་ལ་རིལ་པོར་...  
 འཇིག་པའི་གཉིན་པོར་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཆོད་བཅུ་དང་། གཞུགས་...  
 དང་ནམ་ཤིང་ལ་རིལ་པོར་འཇིག་པའི་ཚངས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཁམས་བཙུང་...  
 བཅུད་གསུངས་ཉི། གཞུགས་ལ་ཁམས་བཙུང་དང་ནམ་ཤིང་ལ་ཁམས་...  
 བདུན་དུ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྒྱལ་པའི་དབང་དུ་...  
 བྱས་ནས་དེ་གསུམ་དང་། ཡང་འདྲད་པའི་ཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲིང་...  
 དང་། ལྷ་པོར་དགའ་བ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་ཤིག་...  
 པ་གསུམ་པོ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཉིད་དེས་ཤིན་...  
 དེས་ཉི། དེ་ཞིག་གཞུགས་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་དཔྲུག་པོར་དེས་...  
 ལ། གཞུགས་མིན་པ་ལ་མེས་དང་མེས་མིན་པ་གཉིས་སུ་དེས་གིང་།  
 གཞུགས་དང་མེས་མིན་པའི་ཚར་བ་ལ་ཤིག་པའི་ཕྱང་པོ་གསུམ་དུ་དེས་...  
 པའི་ཕྱིར།

[གསུམ] ཚར་འདུ་གཉིས་ཕྱང་པོ་ལྷ་གསུམ་...  
 འཇིག་པའི་ཕྱི་མཆོད།

གསུམ་པ་ཚར་འདུ་གཉིས་ཕྱང་པོ་ལྷ་གསུམ་འཇིག་པའི་ཕྱི་མཆོད་...  
 ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མེས་ཕྱང་གཞན་ནམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་...  
 ལ། ཚར་འདུ་གཉིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལས་ལྷ་གསུམ་གྱི་དུ་བཞག་...  
 ཅེན། ཚར་འདུ་གཉིས་ནི་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཕྱང་གི་ལྷ་གསུམ་གཉིས་ཀའི་...  
 ཚད་པའི་ཅ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཉི། ཁྱིམ་པ་ནམས་ཚར་བདེའི་ར་མུང་འདྲད་



ལས་ནི་དང་ཞིང་འབྲུག་བྱང་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་ཅིང་། རབ་བྱུང་...  
 རྣམས་རང་གཞན་གྱི་བྱུང་མཐུན་ལ་བཟང་ངན་དུ་འདྲ་ཤིང་ནས་དགག་  
 གྲུབ་ཀྱིས་ཚད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་བདེ་ཚོར་ལ་ཆགས་པས་...  
 ལས་ངན་གསལ་ཅིང་། དེའང་གཙང་བདེ་སྐྱེས་འདྲ་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་...  
 འོག་ལས་བྱུང་བས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་  
 རྣམ་བཤད་པའི་རགས་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཆན་བཞི་...  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་འདྲ་  
 ཤིང་ནི་འོགས་ཤིག་ཏུ་སྤང་བོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་  
 ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དག་ཏུ་འདྲས་མ་བྱས་...  
 བཤད་ལ། སྤང་བོར་མ་བཤད་ཅི་ན། སྤང་བོ་ལྡན་ཏུ་འདྲས་མ་  
 བྱས་མ་བཤད་དེ། འདྲས་མ་བྱས་སྤང་བོར་དོན་ཏུ་སྤངས་པར་མི་རུང་  
 ཞིང་། མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བོ་བྱུག་པར་...  
 བཞག་ན་འང་མི་རུང་ཞིང་། ཏུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་པ་  
 ཡིན་ནོ།

[བཞི] སྤང་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་  
 ཚུལ།

བཞི་བ་སྤང་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནི། འོ་ན།  
 སྤང་བོ་ལྡན་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་  
 བོ་ལྡན་གོ་རིམ་ནི་སྤང་རགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལས་  
 ཆེ་བ་སྐྱེས་པཅས་ཡིན་ཞིང་རགས་པས་དང་བོར་བསྟན། གཟུགས་

ཅན་མིན་པའི་ནང་ནས་ངའི་ལག་པས་ཚར།      ཀླང་པས་ཚར་གྱིས་.....  
 ཚར་བ་རགས་པས་ཚར་བ་དང་།      དེ་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པས་.....  
 འདྲ་གིས་རགས།      དེ་ནས་བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག      །སྤྱག་.....  
 བསྐལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདྲ་བྱེད་རགས།      རྣམ་པར་གིས་པ་དོན་  
 གྱི་རྩ་པོ་ཅམ་རིག་པས་སྤྲ་བའི་ཕྱིར།      ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉན་མངས་སྒྲུ་.....  
 པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟན་ཏེ།      མོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲུ་.....  
 པོ་དག་གཞུགས་ལ་དགའ་བས་མོག་མར་གཞུགས་ལ་བཟུ།      གཞུགས་  
 མཛེས་མི་མཛེས་ལས་ཚར་བ་བདེ་སྤྱག་འབུང་།      དེ་ལས་འདྲ་གིས་ཕྱིན་  
 ཅི་ལོག་འབུང་།      དེ་ལས་འདྲ་བྱེད་ཆགས་སྤང་འབུང་།      དེ་ལས་.....  
 མཐས་ཀུན་ནས་ཉན་མངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།      ཡང་ན་ཟས་ལ་ལོངས་  
སྤྲད་པའི་ཟས་ཀྱི་སྤྲད་དང་།      སྤྲགས་སྤྲས་ཟས་དང་།      དབྱ་པོ་དང་།  
 ལག་བདེ་བ་དང་།      ཟ་བ་པའི་རིམ་པ་ལྟར་དོན་ཡང་བརྟན་ཏེ།      གཞུགས་  
 བྱི་སྤྲད་ལྟ་བུ།      ཚར་བ་ཟས།      འདྲ་གིས་བྱན་པོ།      འདྲ་བྱེད་ལག་  
 བདེ་བ།      རྣམ་གིས་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།      ཡང་ན་ཁམས་ཀྱི་  
རིམ་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྟན་ཏེ།      འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་  
 གཞུགས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་དང་།      བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཚར་བ་དང་།  
 གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་འདྲ་གིས་དང་།      སྤྲོད་ཅེ་བ་རྣམས་འདྲ་.....  
 བྱེད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།      རྣམ་པར་གིས་པ་ཐམས་...  
 ཅད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།      ཡང་དབང་པོ་དུག་ལས་མིག་སྤྲགས་དབང་...  
 པོ་ལྟ་དང་པོར་སྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།      རང་ལུལ་ད་ལྟ་བའི་དོན་...

འཇིག་ཕུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཕྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།  
 དུས་གསུམ་གྱི་ཕུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་པས་  
 རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་མིག་སྟགས་བཞི་དང་པོར་སྟོན་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་ལས་ཐུར་པའི་དོན་ཕུལ་དུ་བྱེད་པའི་  
ཕྱིར། ཕུས་ཕྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་  
 ཐུར་གཉིས་ཀྱི་ཕུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་བཞི་པའི་དང་ནས་མིག་  
 དང་ན་བ་གཉིས་ནི་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་...  
 ཕུལ་རིང་བ་ལ་འཇུག །སྟེ་ལྟེ་གཉིས་ཉེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མིག་ན་  
 གཉིས་ལས་མིག་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཕུལ་ཆེས་རིང་  
 བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུང་རིང་པའི་ཆ་ལྷང་གི་གཟུགས་  
 མཐོང་ཡང་སྟེ་མི་ཐོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟེ་ལྟེ་གཉིས་ལས་སྟེ་དང་པོར་...  
 སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཕུལ་ལ་ཐུར་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།  
 དཔེར་ན། ལུས་རྩ་མ་རྒྱུང་བ་ན་སྟེ་ཁྲི་ཚར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་...  
 དབང་རྟེན་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་དེ།  
 མིག་དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས་ཕུས་ལལ་ཆེ་བ་འོག་ན་གནས་པའི་བར་གྱི་  
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིས་ནི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་གོ་རིམ་བཞད་  
 པ་ན་ཕྱིའི་སྟེ་མཆེད་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཤེས་དེ། ཕུལ་ཅན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་  
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཁམས་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་བྱུང་ཤིང་། འབྲས་བུ་  
 ན་མ་ཤེས་གྱི་ཁམས་དུག་ནི་རྒྱུ་ལོ་རིམ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་  
 དབང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་བྱུང་བ་པ་ན་ཕུལ་དུག་དང་ན་མ་ཤེས་དུག་གི་གོ་...

རིམ་ཡང་བྱུང་ཤི། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གི་གོ་རིམ་བྱུང་བ་ན་.....  
འཇུག་མོ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གི་གོ་རིམ་བྱུང་བ་འཇིག་ནོ།

[ལྷ] སྤྱི་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ།

ལྷ་པོ་སྤྱི་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། ཡང་ཅི་འདྲི་བྱུང་མིག་གི་ཡུལ་  
ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་འཇོན་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་...  
ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་འཇོན་པ་མི་འཐད་དེ།  
མིག་ལ་སྟགས་པ་འཇུག་པ་ལ་གཟུགས་ཡིན་པའི་བྱུང་དང་། སྤྱི་མཆེད་...  
དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆས་ཡིན་པའི་བྱུང་ཞེ་ན། འཇུག་པོ་ཐམས་...  
ཅད་གཟུགས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་སྟགས་སྤྱི་མཆེད་ཡིན་གྱི། བྱུང་ནི་མ་  
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟགས་པའི་བྱུང་དུ་མིག་ལ་སྟགས་པ་དགུ་ནི་རང་རང་གི་མིང་  
གིས་འཇུག་པ། མིང་གཞན་མེད་པའི་བྱུང་མིག་གི་ཡུལ་དེ་ལ་གཟུགས་...  
ཞེས་པའི་སྤྱི་སྟགས་བྱེ་བྲག་དུ་རྟགས་པའི་དོན་དང་གཙུག་པའི་བྱུང་མིག་གི་...  
ཡུལ་གཅིག་པུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་འཇོན་དེ།  
རྟ་པོ་མང་པོ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམག་ལ་སྟགས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་རྟ་པོ་འཇིག་  
ནོ། །ཡང་ན་མིག་གི་ཡུལ་ནི་གཏན་ཨོད་སྟགས་འཇུག་པའི་གཟུགས་...  
ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཡང་དེའི་སྟགས་འཇོན་དེ། མིང་མཆོག་གིས་.....  
རྒྱལ་པོ་གོ་བ་འཇིག་ནོ། །ཡང་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆས་...  
ཡིན་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་སྟགས་...  
འཇོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་ཨོད་དེ། ཆས་པོ་ལ་སྟགས་པ་འཇུག་པ་བྱེ་བྲག་པའི་...  
ཆས་མང་པའི་བྱུང་དང་། ཆས་ཀྱི་མཆོག་ལྟ་རན་ལས་འདས་པའི་སྟགས་...  
སྟགས་འཇུགས་འཇོག་ཀྱང་དེར་འཇུག་པའི་བྱུང་ན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་པུ་...

ནི་ཚས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བརྟུན་དོ།

(གཉིས་)      ཚས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཚས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།      ཚས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་  
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་།      དེ་གཞན་ལའང་སྒྲུབ་པོ།

[གཅིག]      ཚས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི།      རྩེ་ན།      མདོ་གཞན་དག་ལས་ཕྱང་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་  
པའི་མིང་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་འབྱུང་ན།      དེ་དག་འདིར་སྒྲིམ་པ་ན་མས་  
ཀྱིས་མ་བསྐྱེས་ན།      དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚས་ཡོད་པས།      དེ་དག་  
ཏུ་བྱངས་མ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ།      བསྐྱེས་ན་རི་ལྟར་བསྐྱེལ་ན།      མདོ་  
ལས།      ཚས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞེས་གང་དག་ཡོད་པ་ན་མས་སྒྲིམ་གསུང་  
ཐུགས་ཉེས་སྒྲོད་ལས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས།      དེ་  
དག་མདོ་ལྟར་པ་ལྟར་ན་ན་བའི་ཕྱལ་ཏུ་བྱུར་པའི་རྒྱུ་གས།      བྱི་སྒྲུབ་  
ན་ཡིད་ཀྱི་ཕྱལ་ཏུ་བྱུར་པའི་མིང་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་.....  
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱི་ཕྱང་པོ་དག་ཏུ་འདྲས་པ་ཡིན་ནོ། །  
འོ་ན།      ཚས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རེ་རེ་འཛིན་ཅི་ཅམ་ཞེ་ན།      ཁ་ཅིག་ན་རེ།  
མདོན་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཚས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འཛིན་ཅི་དང་མཉམ་པ་རེ་ལ་བྱེད་ཅིས་  
བྱེད་ཏེ།      མོ་ལ་ཀ་ཏུག་སྒྲུབ་ཡོད།      དེ་ལྟར་ན་ཚས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བསྐྱེད་  
ཀྱི་ལ་རྒྱུ་ཅད་ཏུ་བྱུར་ཐུག་བཞི་དང་བྱེད་པ་བསྐྱེད་ཏུ་འབྱུང་རོ། །ཡང་  
ན་འཕགས་པ་ལྟ་རིམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འཛིན་ཅི་དང་.....

མཉམ་མ་ཞེས་ཟེར་ཏི་ཆད་འདྲ་ལོ། །གཞན་དག་ན་རེ། སྤང་པོ་དང་།  
ལ་སྐགས་པས་འཕུས་པ་སྐྱེ་མཆེད། །ཁམས། རྟེན་འབྲེལ་སྐགས་ཀྱི་  
 སྐྱེ་ཆན་རེ་རེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་ཀྱི་འཕྱུད་རེ་རེ་ཆས་ཀྱི་སྤང་པོ་  
 རེ་རེ་ཆད་ཡིན་གྱི། ཆོགས་འཕྱུད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི་མེད་ཟེར་རོ། །  
 ལོ་ན། ཆས་སྤང་དེ་དྲག་ཅིའི་ཕྱིར་འཕུན་ཅེ་ན། གཏུལ་བྱ་འདྲོད་  
 ཆགས་ཞི་སྤང་གཏི་ཕྱག་ཆ་མཉམ་སྟེ་འཕྱུད་ཁྱིམ་སྐྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་  
 པར་ནི་ཆས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདྲ་དེའི་གྲངས་དང་མཐུན་པ་འཕྱུད་ཁྱིམ་.....  
 གསུངས་སོ།།

### [གཉིས་] དེ་གཞན་ལའང་སྤྱར་བ།

གཉིས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྤྱར་བ་ནི། ཆས་ཀྱི་སྤང་པོ་འཕྱུད་ཁྱི་  
 སྤང་པོ་སྤར་འཕུས་པ་དེ་འཛིན་དུ་གཞན་ལང་ཅི་རིགས་པར་མདོ་ལས་སྤང་  
 བའི་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་ནི་  
 རང་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྣམས་ལེགས་པར་ཞིབ་མཐར་དབྱེད་དེ། འཕུན་  
 བཅས་འདི་ལས་སྤར་སྤང་པོ། སྐྱེ་མཆེད། །ཁམས་རྣམས་སྟེ་རྫི་སྐད་  
 བཤད་པར་འཕུ་བ་བྱའོ། །འཕུ་ཚུལ་ནི་སྤང་པོའི་མིང་ཅན་ཚུལ་ཁྱིམ་  
 དང་། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་པར་ཁྲོལ་བ། རྣམ་པར་  
 ཁྲོལ་བ་ལེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་ནི་གཟུགས་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་  
 སྤང་པོ་དག་དུ་འཕུས་ཏི། ཚུལ་ཁྱིམ་ནི་ལྷན་རག་གི་ཕྱོད་འདུན་  
 གཟུགས་སྟེ་འདྲོད་ཅིང་། རྣམ་ཁྲོལ་མས་པ་ཡིན་པས་འཛི་པོ་ནི་མེམས་

བྱང་ཡིན་ན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་བཟུས་སོ། །སྟེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཅན་  
 སྟེ་མཆེད་དྲུ་བཟུ་བ་ནི་ཟད་པར་བཅུ་ལས། དང་པོར་བརྒྱད་མ་ཆགས་  
 པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཚས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་བཟུས་སོ། །འཁོར་ལོ་  
 དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལཱ་འི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཚས་ཀྱི་སྟེ་ལོ་  
 མཆེད་ཀྱིས་བཟུས་སོ། །ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་མིང་  
 གཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཚས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དྲུ་བཟུས་སོ། །ཟིལ་  
 གནོན་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱང་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་གོང་དང་འབྲེལ། །  
 ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཁམས་སུ་བཟུ་བ་ནི་ཕྱུད་བྱེད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་  
 བཟུ་བ་བྱུག་ཆན་བྱུག་ན་མས་རིམ་པ་བཞིན་དྲུ་ཆུར་ཉི། དེ་ལ་འབྱུང་  
 བཞི་ནི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱིས་བཟུས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནི་འདུས་མ་བྱས་  
 ནམ་མཁའ་དང་རྒྱན་ནམ་མཁའ་ཡིན་ཀྱི། འདྲིར་བཟུན་པ་སྟོན་དང་  
 རྒྱར་ཁྲུང་ལ་སོགས་པ་བྱུག་ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །  
 དེའང་ཉིན་མོ་སྒྲུང་བ་དང་མཆན་མོ་སྒྲུན་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་  
 ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བཟུས་པས་རང་གི་རོ་པོར་གནོད་པ་བྱུར་བས་ཐོགས་  
 བཅས་ཡིན་ལ། ཐོགས་བཅས་གཞན་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་ཐོགས་  
 བཅས་ཉེ་འཁོར་བའང་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ཞེས་པས་ནི་མདྲ་ཟླ་བའི་འདྲིད་པ་  
 ལྟོན་ཉི། འདྲི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་རེག་དང་བུལ་ཞིང་། དེ་གཞན་  
 ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་ཐོགས་མེད་ཉེ་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་སོ། །  
 ནམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱུག་ཆན་བྱུག་གི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ལོ་  
 ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཉི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་

ཁམས་ནི་རྒྱལ་ཆ་ལྷན་གྱི་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །  
 དེས་ན་ཐག་མེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འདྲི་ཐུང་ཐག་མེད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅིང་  
 མཆོམས་ཐུང་མེམས་ནས་འཇི་མེམས་ཀྱི་པར་དུ་ཕྱིད་པ་ཕྱི་པའི་རྟེན་དུ་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲི་རྣམས་ལ་འདྲོད་པ་དང་། གནོད་མེམས་  
 དང་། རྣམ་པར་འཆོ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གནོད་  
 མེམས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བ་  
 བཤད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་འདྲོད་  
 པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྟངས་དང་། མེམས་ཅན་ལ་མཐོ་འཆོམས་  
 པའི་རང་བཞིན་སྟངས་པར་བྱ་བའི་མེམས་བྱུང་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་  
 མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྟངས་མེད་པ་དང་། སྟོང་བཅེ་བའི་རང་བཞིན་  
 གཉིན་པའི་མེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲི་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་། རྒྱལ་  
 བསྟན་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བདང་  
 ལྷུམས་དང་། མ་རིག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་གསུངས་པའང་དང་  
 པོ་ལྟ་ཆར་བ་དང་། རྒྱལ་པ་འདྲུ་ཤེས་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་  
 བསྟན་སོ། །དེ་འདྲི་རྣམས་ལ་ཆར་བ་དང་། འདྲུ་ཤེས་དང་། འདྲུ་  
 བྱུང་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བཞི་གསུངས་པ་ནི་དང་པོ་  
 གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་བཞི་པ་མེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྟན་  
 སོ། །དེ་འདྲི་རྣམས་འདྲོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་  
 ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཇི་  
 ར་དང་སྟེ་ཕྱེད་རྣམས་ཤེས་པ་བཅུ་བཞི་དང་། ཁམས་ཐ་མ་  
 གསུམ་གྱིས་བསྟན་སོ། །དེ་འདྲི་རྣམས་ལ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་



པ་དང་། འགྲོག་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་བརྒྱ་བཞི་...  
 དང་། བ་མ་གསུམ་དང་། ཚས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བཟུས་ཏེ། འདྲིར་  
 འགྲོག་པའི་ཁམས་ནི་ས་སྐྱའ་བརྟགས་འགྲོག་དང་བརྟགས་མིན་གྱིས་འགྲོག་  
 པའོ། །དེ་ནས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་  
 པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་བཙུན་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་...  
 བཟུས་སོ། །དེའི་ཆེས་ལ་ངན་པ་དང་། བར་མ་དང་། བྱ་ནོམ་...  
 པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་ཁམས་ལ་སྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་  
 ཉིད་དོ། །དེའི་ཆེས་ལ་དག། མི་དག། ལྷང་མ་བཟུན་གྱི་ཁམས་...  
 གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་དང་། རྒྱ་དང་། ཚས་  
 དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བཟུས། བ་མ་ནི་ཁམས་བཙུན་...  
 བརྟན་གྱིས་བཟུས་སོ། །དེའི་ཆེས་ལ་སྦྱོང་པ་དང་། མི་སྦྱོང་པ་དང་།  
 གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཁམས་ཐ་མ་  
 གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་བཙུན་གྱིས་བཟུས་སོ། །དེའི་  
 ཆེས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་  
 པའི་དང་པོ་ཁམས་བཙུན་བརྟན་དང་། བྱ་མ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བཟུས་...  
 སོ། །དེའི་ཆེས་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་  
 པའི་དང་པོ་ཁམས་བཙུན་བརྟན་དང་། བྱ་མ་ནི་ཚས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་...  
 བཟུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་མཁས་ན་མཁས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།

### (གསུམ) ཁམས་དང་ནམ་པའི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་ཁམས་དང་ནམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། བརྟངས་ན་རབ་...  
 དབྱེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བརྟན་བརྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་...

བརྒྱད་ཡོད་དེ། བརྒྱན་ཡོད་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་དང་། རྟོག་བཅས་དཔྱད་  
 བཅས་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་བཅས་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་དང་།  
 བྱང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། རྩམ་དང་ལྟན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་  
 དང་། མཐོང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་རབ་དབྱེ་དང་། ལྟ་བ་དང་ལྟ་  
 མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་  
 བཤད་པ་དང་བརྒྱད་དོ།

### [གཅིག] བརྒྱན་ཡོད་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ།

དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལ་བརྒྱན་དུ་  
 ཡོད་པ་ནི་དུ། མེད་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འདི་ནམོ། ཡ་གྱི་  
 ནི་ཡ་གྱི་ནམོ། །ཞེས་མིག་ཤེས་ལ་བརྒྱན་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཁམས་བཙུག་  
 བརྒྱད་པོ་འདིར་ནི་གཞུགས་གྱི་ཁམས་གཅིག་ལྟ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གཞན་ལྟན་  
 ན་མ་དཔྱད་དུ་སྤྱར་ཞིང་། མི་ལྟན་ན་མ་དཔྱད་ནི་མིན་ཏེ། རྩལ་ལྟན་  
 ཆ་མེད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁམས་བཙུག་ལས་ཆས་གང་ཞིག་  
 གཅིག་གི་གྲ་སར་གཅིག་མི་འཇུག་པའི་སྤྱི་བ་པའམ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་  
 པ་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཙུག་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཅན་གྱིས་གཅིག་གི་  
 གྲ་སར་གཅིག་བཀག་པར་སྤྱི་བ་ཐོགས་དང་། དམིགས་ལྟལ་གཅིག་  
 འཇིན་པས་དེ་ལས་གཞན་འཇིན་པའི་གོགས་བྱེད་པར་དམིགས་ཐོགས་  
 དང་། མིག་གིས་གཞུགས་འཇིན་པ་ན་སྤྱོད་ལ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟལ་  
 ཐོགས་ཏེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཙུག་  
 ལས་དགེ་མི་དགེ་གང་དུ་འང་ལྟངས་མ་བརྒྱན་པ་ནི་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་

བཅས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཉིད་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྒྲིའི་ཁམས་...  
མ་གཏོགས་པ་ན་མས་དེ། དེ་དག་ནི་ཀྱན་སྒྲིང་གི་དབང་གིས་གསུམ་...  
 གང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟུང་གིས་བསྐྱས་མ་བསྐྱས་གིས་དབྱེ་...  
 བའི་ཕྱིར། བཟུང་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་ལྷག་མ་བཅུ་པོ་ན་མས་ལ་ནི་...  
 དག་མི་དག་ལྟང་མ་བསྐྱན་ན་མ་པ་གསུམ་ག་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། དེ་...  
 ལས་གཟུགས་སྒྲིའི་ལྷས་ངག་གི་རིག་བྱེད་གིས་བསྐྱས་པ་ཀྱན་སྒྲིང་གི་དབང་...  
 གིས་དག་མི་དག་ལྟང་མ་བསྐྱན་གསུམ་ག་དང་། ཟུང་གིས་བསྐྱས་...  
 ཀྱང་རིག་བྱེད་གིས་མ་བསྐྱས་པ་དང་། ཟུང་གིས་མ་བསྐྱས་པ་ཐམས་...  
 ཅད་ནི་རྩ་པོ་ཉིད་གིས་ལྟང་མ་བསྐྱན་ནོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་...  
 བཟུང་ལས་མེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་ཐོགས་མ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་...  
 མོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་དག་མི་དག་ལྟང་མ་བསྐྱན་གསུམ་...  
 ག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཁ་ཅིག་རྩ་པོ་ཉིད་དང་། ཁ་...  
 ཅིག་མཚུངས་ལྷན་དང་། ཁ་ཅིག་ཀྱན་སྒྲིང་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་...  
 པར་དག་བའང་དེ་བཞིན་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁམས་བཅོ་བཟུང་...  
 པོ་འདི་དག་ལས་འདྲོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་ཁམས་སུ་...  
 གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། ཁམས་...  
 སུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བཟུང་པོ་ལས་འདྲོད་ཁམས་...  
སུ་གཏོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་དག་ལ་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་...  
 ཟུས་སུ་བྱང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་དག་...  
 ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དྲི་དང་། རྩ་དང་། སྒྲིའི་ན་མས་དང་ནི།

ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། ། དྲི་རྩ་གཉིས་ནི་གཟུགས་  
 ཁམས་ན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཁམས་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདྲོད་ཆགས་  
 དང་བལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩ་ན། དེག་བྱའང་མེད་པར་  
 འགྱུར་རྩ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་ཟས་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་  
 པས་ཁམས་ཟས་སྐྱུར་བའི་དེག་བྱ་མེད་ཀྱང་། དབང་པོ་ལ་སྐྱབས་  
 བའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་གོས་ཀྱི་དེག་བྱ་ལ་སྐྱབས་པ་ཡོད་པ་  
 ཡིན་ནོ། ། དྲི་རྩ་ལ་ནི་ཁམས་ཟས་མིན་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་  
 རྟག་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་ལྷའི་  
 རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཕྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་  
 མེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་ཡོད་དང་། ཆོས་དང་། ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་  
 ཁམས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱུ་རྩུང་བའི་  
 ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་ཞིང་།  
 གཟུགས་ཅམ་སྤངས་པས་དེ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་མེད་ལ། དེ་  
 དག་མེད་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷའང་མེད་  
 པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་  
 ནི་ཟག་བཅས་སྐྱ་ངེས་ཀྱང་། སྐྱིར་ཡོད་དང་། ཆོས་དང་། ཡོད་  
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་  
 པའི་ཟག་བཅས་དང་། ལམ་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱས་  
 པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་  
 བཅུ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྷ་རྟེ་བཅོ་ལྔ་

ནམས་ནི་གཅིག་དུ་བཅུ་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་སྒྲུང་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།

བཅུ་པ་ནམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

[གཉིས་] རྟག་བཅས་དབྱུང་བཅས་ལ་སྐྱེས་པ་མཉམ་པ་

རབ་དབྱེ།

གཉིས་པ་རྟག་བཅས་དབྱུང་བཅས་ལ་སྐྱེས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི།  
ཁམས་བཙུང་ལས་གཅིག་དུ་སྐྱེས་རྟག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱུང་པ་  
དང་བཅས་པ་ནི་མཉམ་པ་སྐྱེས་པའི་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཁམས་ལ་པོ་  
ཡིན་ཏེ། ཁ་བྱིར་བལྟས་ཤིང་ཅིང་ཞིབ་དང་མཐུངས་པར་ལྟན་པའི་མཉམ་  
བྱིར། བུ་མ་ཡིད་དང་། ཚས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་  
གསུམ་ནི་རྟག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱུང་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟག་  
པ་མེད་ལ་དབྱུང་པ་ཅམ་དང་། རྟག་པ་འང་མེད། དབྱུང་པ་འང་མེད་པ་  
རྣམས་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་  
དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་  
དང་། རྟག་དབྱུང་ལས་གཞན་པའི་ཚས་ཀྱི་ཁམས་མཐུངས་ལྟན་རྣམས་  
ནི་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་རྟག་དབྱུང་ངེས་པར་ཡོད་པས་རྟག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱུང་  
པ་དང་བཅས་པ་དང་། འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་  
གཞི་ཅམ་པོ་བའི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལྟ་  
པར་ཅན་གྱི་དབྱུང་པ་ལས་གཞན་མཐུངས་ལྟན་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་  
པ་མེད་ལ་དབྱུང་ལྟན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་  
བའི་བཅུ་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་པོའི་ལྟན་ལ།

བྱད་པར་ཅན་རྟག་པ་སྤངས་ཤིང་དབྱུང་པ་ངེས་པར་ཡོད་པས་རྟག་མེད་  
 དབྱུང་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་  
 གི་དབྱུང་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྐྱབས་  
 པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་བསམས་ཅད་ནི་ངེས་པ་ལྟར།  
 དབྱུང་པ་ལ་དབྱུང་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་.....  
 ཡན་ཆད་རྟག་དབྱུང་སྤངས་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་  
 དག་རྟག་དབྱུང་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པས་རྟག་དབྱུང་གཉིས་ཀ་མེད་.....  
 རོ། །ལྷག་མ་མིག་ལ་སྐྱབས་པའི་གཟུགས་ཅན་བཙུ་བྱ་ལྟམས་ནི་མཚུངས་  
ལྡན་མིན་པས་གཅིག་ཏུ་རྟག་དབྱུང་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ།  
 ལྟམ་པར་གཤམ་པའི་ཁམས་ལྡ་བྱ་རྟག་བཅས་ཡིན་ན། མདོ་ལས། དག་  
 སྤང་དག་མིག་གི་ལྟམ་པར་གཤམ་པས་སྤྲོན་པོ་གཤམ་གྱི། སྤྲོན་པོའི་སྟམ་ཏུ་  
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟག་བྲལ་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་  
 འགལ་ཏེ། སྦྱར་རྟག་པ་ལ་རྩ་བའི་ཉིད་དང་། ངེས་པར་རྟག་པ་དང་།  
 ཇེས་སྤྱ་བྲན་པའི་རྟག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱོ་ལའི་ལྟམ་གཤམ་ནི་  
 ངེས་པར་རྟག་པ་དང་ཇེས་སྤྱ་བྲན་པའི་ལྟམ་པར་རྟག་པས་ལྟམ་པར་མི་  
 རྟག་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བའི་ཉིད་ཀྱི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བར་བཤད་  
 པ་མིན་ནོ། །འོ་ན། རྟག་པ་དེ་དག་གང་ཞིན། དང་པོ་ནི་མཐས་  
 བྱང་གི་ནང་ཏུ་འཆད་པར་ལྟར་ལ། ངེས་པར་རྟག་པ་དང་ཇེས་སྤྱ་བྲན་  
པའི་རྟག་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་ལྟམ་གཤམ་དང་མཚུངས་  
ལྡན་གྱི་གཤམ་རབ་བྲལ་ལ་ལྟམ་པར་གཤམ་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལྟམ་གཤམ་

དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་དྲན་པ་མིང་ལ་མ་ལྷོས་པར་དྲན་དྲན་པ་མཉམ་  
པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་པར་གྱེས་པར་བྱེད།

### [གསུམ]      དམིགས་བཅས་ལ་སྐྱབས་པ་ལྟ།

གསུམ་པ་དམིགས་བཅས་ལ་སྐྱབས་པ་ལྟ་ནི།      ཁམས་འཛོམས་དྲུག་  
ལས་གཅིག་དུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་།      དེ་ལས་གཞན་པ་...  
ནི་གང་ཞེ་ན།      དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་འདུན་...  
ཡིན་ཏེ།      ལུལ་དམིགས་ནས་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།      ཚས་ཁམས་  
ཀྱི་བྱེད་སེམས་ལས་ཕྱང་བ་ན་མས་ཀྱང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་...  
ནི།      ཁམས་ལྷག་མ་བྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་པས་...  
དམིགས་པ་མེད་པ་བྱུང་བ།      འདྲ་དག་ལས་ཟིན་པ་ནི་དུ།      མི་ཟིན་པ་  
ནི་དུ།      གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།      གཅིག་དུ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་  
པ་ནི་དགྲ་ཡིན་ནི།      དགྲ་པོ་གང་ཞེ་ན།      དམིགས་བཅས་སྐྱབས་པ་བྱེད་  
པའི་སེམས་ཁམས་འདུན།      ཚས་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་དང་བཅས་པ་སྐྱབས་...  
མེད་ཀྱི་ཁམས་འདུན་པོ་དེ་དག་ན་མས་དང་སྐྱེད།      ཁམས་གཞན་མིག་  
སྐྱབས་ལྟ་དང་།      གཟུགས་ཀྱི་རྩ་རེག་བཞི་ལྟ་དགྲ་པོ་ན་མས་ལ་ནི་ཟིན་  
མ་ཟིན་ན་མ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།      དེ་ལ་དབང་པོ་ལྟ་དུ་ལྟར་...  
བྱང་པ་དང་།      གཟུགས་ལ་སྐྱབས་པ་བཞི་ནི་དུ་ལྟར་བྱང་པ་དབང་པོའི་  
ཚགས་པ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཟིན་པ་ཡིན་ལ།      མིག་སྐྱབས་འདས་མ་འོངས་ན་  
ཡོད་པ་དང་།      གཟུགས་སྐྱབས་བཞི་ལྟར་ཀྱིས་བརྟན་གྱིང་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་

ཡང་། ཅ་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱད་དང་། ཁ་སྤྱད་དང་། སེན་སྤྱད་དང་།  
 སྤྱད་དང་། ཁྱུང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱད་ཀྱིས་མ་བཟུས་པ་ནི་མ་ཁྱེན་དང་།  
 པའོ། །འདྲིར་ཟིན་པའི་དོན་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ལན་གནད་  
 བྱས་པས་ཚར་བ་བདེ་སྤྱག་སྤྱད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་  
 བྱུང་ནས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་བཟུང་བ་ལྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་  
 དང་བཅས་པ་ཞེས་གང་བརྗོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སྤྱད་དབང་པོ་  
 དག་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ན་མ་ཟིན་པ་དགུ་དང་། ཟིན་པ་ལྔ་  
 དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁམས་བཙུག་དང་།  
 ལས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་ཕྱུར་ནི་དུ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་དུ་ཞེ་ན།  
 དེ་དག་ལས་རིག་བྱ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་ཕྱུར་ནས་པ་གཉིས་ག་ཡོང་  
བ་ཡིན་ཏེ། ས་ལ་སྤྱད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་པ་ལ་སྤྱད་པ་  
 བདུན་འབྱུང་བ་བཞིས་སྤྱར་བྱས་པ་ལས་ཕྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་  
 མིག་ལ་སྤྱད་པ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་བ་ཞེས་སྤྱར་བྱས་པ་ལས་  
 བྱུང་བ་འཇམ་ཕྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཚས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་  
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བྱུང་འབྱུང་བ་ལས་ཕྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།  
 འབྱུང་བ་ཆེ་ནས་སྤྱར་བྱས་པ། དེ་ནི་ནས་རིག་བྱེད་ཡིན་པ་རྗོད་དེ། །  
 ཅས་འབྲས་བྱའི་གཟུགས་སྤྱད་པ་ཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་  
 བདུན་དང་། རིག་བྱེད་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཚས་ཀྱི་ཁམས་ནི་འབྱུང་  
 བ་དང་འབྱུང་ཕྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་པོ། །ཡང་ཁམས་  
 བཙུག་ལས་མིག་ལ་སྤྱད་པའི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཙུ་ནི་གཅིག་



ཏུ་རྒྱལ་སྤྱི་རབས་བསམ་གསལ་པོ།     །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་བསམ་གསལ་པ་མིན་པ་  
 མོ། །ཡང་དེ་དག་ལས་གཅིད་བྱེད་ལྟ་ཅི་ལྟ་བུ་ནི་གང་། གཅིད་བྱེད་པ་  
 ལྟ་བུ་ནི་གང་ཞེ་ན།     གཅིད་བྱེད་ལྟ་ཅི་ལྟ་བུ་དང་གཅིད་པར་བྱ་བ་ལི་  
 མིང་ལ་སྐྱབས་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་གཞུགས་ཀྱི་རྩ་རིག་བཞི་  
 བོ་དེ་དག་ཉིད་མིན་གྱི།     དབང་པོ་ན་མས་ནི་འོད་ལྷན་དང་ས་པས་པ་མ་  
 གཅིད་བྱེད་མིན་ལ།     གཅིད་བྱེད་པ་མིན་ཏེ།     དེ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱན་  
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དུམ་བུར་བྱ་བ་ལ་བརྟུན་ན།     དབང་པོ་ན་མས་པ་  
 ནི་འབྲེལ་བའི་རྒྱན་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར།     སྤྱི་ལ་ནི་རྒྱན་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་དང་།     ཁམས་སྐྱབས་མེད་བརྒྱད་ནི་ལུས་མེད་པས་འདུས་པར་  
 མི་གནས་པས་གཅིད་བྱེད་དང་གཅིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ།     །རི་ལྷན་  
 ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དག་གཅིད་བྱེད་དང་གཅིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་  
 དེ་བཞིན་དུ་མེས་བཞེགས་པར་བྱ་བ་དང་སྤངས་ཀྱིས་འཇམ་བར་བྱེད་པ་འང་  
 བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་དོ།     །ཐུག་པར་བྱེད་པ་དང་གཞལ་བར་བྱ་བ་ལ་  
 ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ།     ཐུག་པར་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཁོ་ན་དང་།     གཞལ་བར་  
 བྱ་བ་ནི་ལྷིད་ཁོ་ན་མིན་པས།     གཉིས་ཀ་འང་རིག་བྱ་ཁོ་ན་མིན་ན་ཞེས་  
 ཟེར།     ཁ་ཅིག་ན་རེ།     རིག་བྱ་ཁོ་ན་མིན་ལ།     འོན་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་  
 ཁམས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་མིན་ན་ཞེས་མི་མཐུན་པར་སྟོན།།

### [བཞི]     རྒྱུང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་ན་ཕྱི།

བཞི་པ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི།     ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་  
 པས་ན་མ་མིན་ལས་བྱུང་བ་ནི་དུ།     མ་བྱུང་བ་ནི་དུ།     ན་མ་པར་སྟོན་པ་

ལས་ཕྱད་བ་དང་རྒྱས་པ་ལས་པ་ལས་ཕྱད་བ་ནི་མིག་ལ་ཚགས་པའི་ནང་གི་  
ཁམས་ལྷ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་དན་སྟངས་...  
 དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དབང་པོར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱ་བས།  
 བརྒྱ་མཉེ། བཅིད། ཏིང་འཛིན་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་...  
 ར། །སྒྲིའི་ཁམས་ནི་ནམ་མཁུན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁུན་མཚུངས་  
 ལྷན་མིན་པ་ནི་ཆད་ནས་མཚམས་མི་སྒྲུར་ཞིང་། འདྲེད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་  
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་...  
 རྒྱ་ལ་རྒྱས་ཕྱད་དང་རྒྱ་མཐུན་ལས་ཕྱད་བ་ནི་ཡོད་དུ་རྒྱུ་ཉི། ལས་...  
 རྒྱུ་ལས་རྒྱས་པས་རྒྱ་གསར་མཐོ་བ་དང་། དག་གི་རིག་ཕྱེད་ཉན་མངས་  
 ཅན་ཀྱན་འཕྲི་རྒྱས་སྐྱེས་པ་དང་། མམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྐལ་  
 བ་མཉམ་པ་དང་། རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་  
 མཐུན་ལས་ཕྱད་བ་དང་ནམ་མཁུན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཚགས་པ་མེད་པའི་མམས་  
ཁམས་བདུན་དང་ཚས་ཁམས་ཏེ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་  
 དང་ཀྱན་འཕྲི་རྒྱས་བརྐྱེད་པ་དང་། ནམ་མཁུན་གྱི་རྒྱས་བརྐྱེད་པ་དག་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཕྱད་ནི་མེད་དེ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསགས་པར་མི་  
 བནས་པ་གཞུགས་ཅན་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ལྷག་མ་གཞན་...  
 བཞུགས་ཏི་རོ་རེག་བཞི་ནམ་མཁུན་ལས་ཕྱད་བ་ལ་ཚགས་པ་ནམ་པ་གསུམ་  
 བ་ཡོད་དེ། རྒྱས་ཕྱད་གི་ཚགས་པ་ན་ཡོད་པ་ནམས་རྒྱས་ཕྱད་དང་།  
 ནམ་མཁུན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚགས་པ་ན་ཡོད་པ་ནམ་མཁུན་སྐྱེས་དང་། རྒྱད་ཀྱིས་མ་  
 བརྒྱས་པ་ནམས་རྒྱ་མཐུན་ལས་ཕྱད་བའི་ཕྱིར།

[illegible]

ལྷ་པ་རྩམ་ཡོད་ལ་སྐྱེས་པ་ལྷ་བཟང་པ་ནི། ཡང་ཁམས་བཙུང་།  
 བརྒྱད་ལས་གཅིག་དུ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྩམ་གྱི་རྩ་བར་ཡོད་པ་དང་།  
 ལྷ་པ་ནི་ཚས་གྱི་ཁམས་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་  
 ལྷ་རྩམ་ལྷ་ཡོད་པ་ནི་རྟག་ཅིང་བརྟན་པར་གནས་པ་དང་། རྟན་བྱེད་  
 རྩམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་དུ་བྱུང་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་བཞི་  
 ལས། འདིར་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་  
 ཁམས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྩམ་ལྷ་  
 མེད་པར་བྱུང་བ། །ཡང་ཁམས་དེ་དག་ལས་ལྷག་བཟུལ་ལ་ཚས་ཤིས་  
 པའི་བཙོད་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཚལས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཐ་མ་ཡིད་  
 དང་། ཚས་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤིས་གྱི་ཁམས་ཟག་མེད་གསུམ་ནི་  
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚས་མཚན་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས། ཟག་མེད་  
 རྟན་དུ་མ་སྤང་བས་སྐལ་མཉམ་ལས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཐུན་ལས་མ་  
 བྱུང་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལྟ། དེའང་འདི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ།  
 ལྷག་བཟུལ་ཚས་བཙོད་བྱ་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། དེའི་སྐད་  
 ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི།  
 ལྷ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམས་མིན་སྟེས། །ཤོགས་པ་མེད་བརྒྱད། ཅས་  
 བྱ་བའི་ཕྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་བསལ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་  
 སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡིད་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་དང་ཚས་ཁམས་གྱི་འདུས་མ་  
 བྱས་ནི་བྱུང་བ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཡིག་གི་ཁམས་དང་མི་

ལྟན་པ་ལས་གསར་དུ་སྐྱོད་པ་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་གཤིས་པའི་ཁམས་ཀྱང་...  
 གསར་དུ་སྐྱོད་པ་མ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། མིག་  
དང་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤིས་ཀྱི་ཁམས་དག་སྔ་སྔ་དང་ཞེས་པས་མུ་དང་པོ་...  
 གཉིས་བརྟན་དེ། དེ་ལས་མུ་དང་པོ་ནི་འདྲི་དཔར་སྐྱེས་པ་ཅིས་ཀྱིས་...  
 མིག་གི་དབང་པོ་སྐྱོད་པ་ལྟེ། མིག་གིས་དགོ་བ་དང་ཉོན་མངས་ཅན་...  
 རྒྱར་སྐྱོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མུ་གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་...  
 ཆད་པ་དག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་གིས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་  
 ལ་བཟུང་བ་ན་གཟུགས་ཁམས་པ་དག་དབང་པོ་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས་...  
 མིག་རྒྱར་སྐྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མུ་གཟུམ་པ་ནི་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་  
 ཤིས་ཀྱི་ཁམས་དག་ལྟན་ཅིག་དུ་ཡང་འཕྱོད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་...  
 ནས་ནི་འཕྲོ་ནས་འདྲི་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་...  
 ལྟེ། དེ་ནི་རྒྱར་དེ་གཉིས་དང་མིག་ལྟན་པ་ལས་བར་སྤྱིད་དུ་ཉིང་...  
 མཆམས་སྒྱུར་བ་ན་བར་སྤྱིད་པ་ནི་དབང་པོ་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་...  
 དང་། མིག་གིས་དགོ་བ་དང་ཉོན་མངས་ཅན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སྐྱོད་  
 པའང་གནས་སྐབས་དེར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་བཞི་པ་ནི་ཡང་ཞེས་...  
 པས་བརྟན་དེ། རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ཡང་དེ་དག་ལས་  
 ནང་གི་ཡིན་པ་ནི་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན།  
གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟེ་ཀྱི་ཁམས་དུག་མ་གཏོགས་པའོ། །དེས་ན་...  
 གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པ་དུག་ནི་ཕྱི་ལོ་ཡིན་པར་བྱུང་བོ། །འདིར་ཕྱི་ནང་གི་  
 རྟན་ནི་མེས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བཟུས་པ་དང་བཟུས་པ་ལ་བརྟུན་གྱི།  
 བདག་ཡོད་མེད་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིལ་པས་ཀྱན་ནས་...

བརྟགས་པ་ལྟར་མིན་ནོ། །ཡང་ཁམས་བརྟུན་པ་དེ་དག་ལས་ཚས་ཁམས་  
ཞེས་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གང་ཞིག །  
 རང་གི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རམགས་པའམ་ས་ས་སྐྱེ་པོའང་རུང་...  
 སྐྱེ་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ར་དེས་...  
 ལུགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་པས། ཚས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་...  
 ལྷ་མ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུལ་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་དང་། དེ་  
 དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇུར་...  
 ཞིང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེའང་འཇུར་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་...  
 འདོད་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཚས་ཐམས་ཅད་འཇུར་བས། ཚས་ཀྱི་...  
 ཁམས་ནི་རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པ་ནི་དེ་...  
དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་  
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཞེས་པས་རྟེན་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །  
 རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་...  
 མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་དང་། བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། མིག་...  
 གང་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བལྟ་བར་འཇུར་...  
 པ་ནི་རྟེན་བཅས་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་འང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་...  
 ཟུང་། །དེ་དང་མཚུངས་ནི་མིག་གང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་...  
 རགགས་པ་དང་། རགག་པ་དང་། རགག་པར་འཇུར་བ་དང་། མི་  
 སྐྱེ་བའི་ཚས་ཅན་དང་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་དག་ཟེར་ལ།  
 རུབ་ཕྱོགས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཚས་ཅན་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་དང་མི་

ལྷན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ལྷན་འཁུར་རྒྱུ་ཆེས་ཆེར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་  
 ལ་སྐགས་པའི་ཁམས་ལྷ་ལ་འདྲ་བར་བྱུང་བར་བྱའོ། །མཐམས་ཀྱི་ཁམས་་་་་་  
 བདུན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཉིན་བཅས་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་མཆོངས་  
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དག་རང་གི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་  
 ཕྱིར།

### [བྱག] མཐོང་སྤང་ལ་སྐགས་པའི་རབ་དབྱེ།

བྱག་པ་མཐོང་སྤང་ལ་སྐགས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་འཛི་  
 བརྒྱད་ལ་བསྐྱམ་པ་ཡིན་པ་དུ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་དུ། སྤང་བྱ་མིན་  
 པ་དུ་ཞེ་ན། མིག་གི་ཁམས་ལ་སྐགས་པ་གཟུགས་ཅན་བརྒྱ་ནི་བསྐྱམ་  
 པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་་་  
 ལ། བདེན་པ་ལ་སྐགས་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་འདྲ་མིན་་་  
 པས་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མིག་ལ་སྐགས་པའི་རྣམ་  
 པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཡང་བསྐྱམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ཡིད་དང་། ཆོས་་་་  
 དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་་་་་་  
 དང་། བསྐྱམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷ་  
 བ་དང་ཐེ་ཆོས་ལ་སྐགས་པ་འོག་ནས་འཇད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བརྒྱད་  
 དང་། དེ་དག་དང་མཆོངས་པར་ལྷན་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་  
 ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མོབ་པ་དང་བཅས་  
 པ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བསྐྱམ་སྤང་ཡིན་ལ།  
 ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིར་གནས་མ་བྱ་པའི་ཕྱི་

པ་དག །སྐྱོ་བོ་དང་དན་སང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་དག་ནི་ཚས་  
 ཅན། མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། །མཐོང་ལས་སྐྱོས་པ་ན་འགག་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། མདོ་ལས། ལྷན་ཏུ་ཁྱེད་སང་གི་འཕྲོ་བ་འགགས་  
 མ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲ་དོ། །དེ་འགྲེལ་པ་ནི། མ་  
 སྐྱོ་བོ་ཉིད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་མོངས་ཅན་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྐྱོ་བོ་ཉེན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདྲ་  
 པའི་སྐྱོ་བོ་འཇམ་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱིས་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་  
 སྐྱོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལས། མ་སྐྱོ། །སྐྱོ་བོར་འདྲ་  
 དང་དེ་ཐོབ་དང་། །སྐྱོ་བོ་ལས་ནས་ནི་རྣམས་ཉམས་འཕུར། །ཞེས་  
 འཇམ་པས་གཏོང་གི། །འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཅན་གྱིས་མི་གཏོང་  
 པའི་ཕྱིར་ན་ཉེན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དག་སྐྱོ་བོ་  
 མ་ཡིན་པར་འཕུར་བས་དགེ་བའང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱོ་བོ་ནི་མ་  
 བསྐྱེད་པས་ལུང་ས་བརྟན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དན་སང་ཏུ་སྐྱོ་འཕུར་གྱི་  
 ལུས་དག་གི་ལས་ཀྱང་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། དེ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་འབྲས་  
 དང་ཐོབ་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེར་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་ལས་མི་དགོའོ། །ལྷག་  
 པ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པ་རྟེན་དབང་པོ་ལྷ་ལས་སྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེན་  
 མོངས་ཅན་ཡང་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་ཁྱེད་སང་།  
 དེའི་འཁོར་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[བཅུན] ལྷ་བ་དང་ལྷ་ཡིན་གྱི་རབ་དབྱེ།

བདུན་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཙ་...  
 བརྒྱད་ལས་ལྟ་བུ་ནི་དུ། ལྟ་མིན་ནི་དུ་ཞེ་ན། མིག་དང་ཚས་གྱི་...  
ཁམས་གྱི་སྤྱགས་གཅིག་གི་སེམས་བྱང་ཁ་ཅིག་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་  
 ལྟར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚས་  
 ཁམས་གྱི་སྤྱགས་གཅིག་གང་ཞེ་ན། འཇིག་ཚགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱགས་པ་  
 ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིབ་པའི་ལྟ་བུ་  
 དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟ་  
 བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་དང་། དུག་པ་ནི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ཕྱི་  
 མ་གཏིས་ནི་བསྐྱེམས་སྤང་གི་ས་ཁོན་དང་བཅས་པ་དང་དེ་མེད་པའི་ཟག་  
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དབང་གེས་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་དག་པའི་  
 ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སྤྱགས་པའི་རྣམ་གཤིས་ལྟ་དང་མཚུངས་...  
 པར་ལྟན་དུ་སྒྱུས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་སེས་རབ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་  
 བུ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་པར་  
རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མིག་ཀྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ།  
ངེས་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མ་ཐོང་བའི་...  
ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཞེས་བུའི། ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །མིག་ཐམས་...  
 ཅད་ཀྱིས་མ་ཐོང་ངམ་ཞེ་ན། རྣམ་གཤིས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་...  
 གིས་མ་ཐོང་གི། །དེ་དང་མཚུངས་པས་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་  
 ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཤིས་ཁོ་ནས་མ་ཐོང་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་



བརྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རྣམ་  
 ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དེ་ནི་སྟགས་མེད་ཡིན་པས་ཅིག་པ་ལ་སྟགས་པས་བར་  
 ཏུ་ཚད་པའི་གཞུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། ཅིག་པ་ལ་སྟགས་པ་  
 སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱིས་བར་ཏུ་ཚད་པའི་གཞུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལ་  
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་དེ་འགྲོག་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་  
 ཡང་བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་བ་བྱེད་་་་  
 ཀྱིས་བར་ཏུ་ཚད་པ་ལ་རྒྱ་མ་ཚང་ན་རྣམ་ཤེས་མི་སྟེ་ཡང་། རྒྱ་ཚང་ན་  
 མཆིང་བྱ་དང་། རྒྱ་དང་། ཤེལ་དང་། ལྷང་ཚར་ལ་སྟགས་པས་  
 ཚད་པ་ལ་འང་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། མིག་ནི་གཉིས་ཀྱང་གིས་ཀྱང་  
 གཞུགས་མཐོང་སྟེ། མིག་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་  
 པ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་  
 ཞེས་པའོ། །འོ་ན། མིག་ལ་སྟགས་པས་ལྷལ་དང་འཕྲད་ནས་འཇིན་  
 རྣམ། མ་ཕྱད་པར་འཇིན་ཞེ་ན། མིག་དང་། ཡིད་དང་། རྣ་  
 བ་གསུམ་ནི་ལྷལ་དང་མ་ཕྱད་པར་འཇིན་ཏེ། རྒྱང་རིང་པོ་ན་ཡོད་་་་་  
 པའི་གཞུགས་སྐྱེ་འཇིན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། རྣ་སྟེ་ལྷལ་གསུམ་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ལྷལ་དང་ཕྱད་ནས་་་་  
 འཇིན་ཏེ། རང་དང་འདབས་ཆགས་པའི་ལྷལ་འཇིན་པ་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར།  
 འོ་ན། མིག་གིས་རྒྱང་རིང་པོ་ན་ཡོད་པའི་གཞུགས་དང་བར་ཏུ་ཚད་་  
 པའི་གཞུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཁབ་ལེན་  
 ཀྱིས་རྟོ་འཇིན་ཡང་། ལྷལ་རྒྱང་བ་ན་གནས་པ་འཇིན་གྱི། མི་རྒྱང་་

བ་ན་གནས་པ་མི་འདྲིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་  
 ནི་ཤོང་ཆད་མཉམ་པར་འཇིན་པ་འདྲོད་དེ། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་དང་་་་  
 ཕྱད་ནས་འཇིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མིག་ལྷ་གཉིས་གྱིས་མཉམ་མི་མཉམ་  
 ཅི་རིགས་པ་འཇིན་ཅིང་། ཡིད་ནི་མ་ངེས་དྲེ། གཟུགས་ཅན་མིན་་་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དྲེ་བདག་རྟེན་ནི་  
 རང་དུས་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འཇུག་ཤེས་ལྷ་པོ་་་་  
 རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པ་སྟེ། དུས་་་  
 མཉམ་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ད་ལྟ་བུ་དང་ཡིད་གྲང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།  
 རོ་ན། འཇུག་ཤེས་ལྷ་པོ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲི་བ་ལ་་་  
 དབང་པོ་རྟེན་དུ་འཇོག །ཡུལ་རྟེན་དུ་མི་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཇུག་  
 ཤེས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་དྲེ། མིག་སྐྱེས་དེ་དག་་་  
 གསལ་མི་གསལ་དུ་གྱུར་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེས་པ་འདྲ་དེ་དག་དུ་འགྱུར་  
 བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲེ། གཟུགས་སྐྱེས་གྱུར་པས་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་་་་  
 འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཤེས་དེ་དག་ལ་མིག་སྐྱེས་དེ་་་  
 དག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཏྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་རང་རང་གི་བརྟེན་  
 པ་སྐྱེས་པའི་བདག་རྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་གཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་  
 རྒྱུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་་་  
 གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་བདག་རྟེན་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་་་  
 མཚན་པའི་སྐོ་ནས་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སྐྱེས་པ་ཕྱན་དྲེ། བས་་་

གྱི་ལྷ་གྲ་དང་ཆེ་ལྷ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་  
 རྟེན་དང་ཡིད་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིད་པས་སྒྲན་མང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་...  
 དང་། ཕྱིད་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་ལྷས་  
 གང་ལ་གནས་ཏེ་མིག་རྟེན་མཉམས་སྦྱུད་པ་ན་ལྷས་དང་། མིག་མཉམས་...  
 དང་། གཟུགས་མཉམས་དང་། རྣམ་རྟེན་གཅིག་གམ་ཐ་དང་ཅེ་ན།  
 གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅེ་རིགས་པ་ཡོད་ཏེ། དང་པོ་མིག་ལ་མཛན་ན།  
 འདྲོད་པའི་ལྷས་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གིས་འདྲོད་པའི་མིག་གིས་འདྲོད་...  
 པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་བཞི་གས་གཅིག་པ་དང་། འདྲོད་པས་བསམ་གཏན་  
 དང་པོའི་མིག་མཛན་ཏེ་བྱས་ཏེ་འདྲོད་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ལྷས་གཟུགས་  
 གཉིས་འདྲོད་པ་དང་། མིག་རྟེན་གཉིས་དང་པོའི་འོ། །འདྲོད་པ་...  
 བསམ་གཉིས་པའི་མིག་གིས་འདྲོད་པར་ལྟ་ན་ལྷས་འདྲོད་པ། མིག་གཉིས་  
 པ། རྟེན་པ་དང་པོའོ། །འདྲོད་པས་བཞི་པའི་མིག་གིས་གསུམ་པར་ལྟ་ན་  
 བཞི་ག་ཐ་དད་དོ། །དེ་ལ་མིག་མཉམས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་དང་  
 ལྷ་གཟུགས་སྒྲ་རེག་བྱ་རྣམས་ནི་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞིན་...  
 ཡོད་པས་ས་ལྷ་པོ། །མིག་ན་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་གསུམ་ནི་འདྲོད་པ་...  
 དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁྲོན་ན་ཡོད་དོ། །དྲི་རྩ་...  
 རྟེན་ནི་འདྲོད་པ་ཁྲོན་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དམིགས་བསམ་ནི་འདི་ཡིན་  
 ཏེ། ས་གྲོང་མཆོད་ལྷས་ལ་འོག་མཆོད་མིག་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་...  
 མིག་མཛོག་ཡོད་པས་འོག་མཆོད་མིག་གི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་  
 རང་གི་ས་པའང་གོང་མཆོད་ས་པའི་མིག་གི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །འོག་མཆོད་མིག་  
 གི་ལྷ་ནི་ས་གྲོང་མཆོད་གཟུགས་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མཆོད་གཟུགས་ནི་སྤྱོད་

བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ས་དང་འོག་སའི་གཞུགས་ནི་གོང་མའི་མིག་གི་  
 ལྷལ་ཡིན་ནོ། །ས་གོང་མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་ས་འོག་མའི་  
 མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་རྣམ་ཤེས་མཆོག་མིག་དཔལ་པ་  
 ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་འོག་ས་དང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་བརྟེན་  
 པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མའི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་ཞེས་པ་འདྲ་འདྲ་པའི་རྣམ་ཤེས་  
 ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་རྣམ་ཤེས་  
 མཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་  
 ན་སྟོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་  
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཞུགས་ལ་ལྷ་པ་ན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་  
 མེད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་གང་དུ་  
 གཞུགས་མཐོང་ལ། ལུས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་  
 ཉིན་བྱེད་ཅིང་གཞུགས་མཐོང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིས་གཞུགས་  
 ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ལྟེ། རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་  
 གཞུགས་ཀྱན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།  
 ལྟར་པར་འདི་འདྲ་དེ། འདྲ་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་སའི་  
 གཞུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི། གོང་མའི་གཞུགས་མཐོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་  
 ནི་བསྐྱལ་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཐམས་ཅད་མཐོང་  
 ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་  
 ཐམས་ཅད་པའི་གཞུགས་མཐོང་བར་མ་བྱད། ཉིན་ལུས་ཀྱི་འདྲ་གཞུགས་  
 དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ཞིང་ཉིན་བྱེད་དེ།

གཟུགས་ནི་འདྲ་པའི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་གོང་མའི་ས་པ་མཐོང་། བསམ་  
 གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་། འོག་ས་  
 དང་། གོང་སའི་གཟུགས་མཐོང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལུས་ལ་  
 ནི་རང་ས་དང་འོག་སའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། ། རྣམ་པར་...  
 རྟེན་པ་ནི་འདྲ་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་དང་བསམ་  
 གཏན་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་སྦྱུང་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་  
 ལ་ནི་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་སྦྱུང་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་  
 ཡན་ཆད་གྱི་ལུས་ལ་ནི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་སྦྱུང་  
 པར་བྱེད་དོ། ། དེས་ན། ལུས་ཀྱི་འདྲ་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ་། ཞེས་  
 བྱ་བའང་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། ། ཇི་ལྟར་མིག་  
 ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་བའང་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ལ་འོག་སའི་རྣ་  
 པ་མིན། ། རྣ་བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། ། རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེའི་  
 སྒྲ། ། ལུས་ཀྱི་འདྲ་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུར་བར་  
 བྱའོ། ། རྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ནི་ལུལ་དང་། རྣམ་  
 ཤེས་དང་། རྟེན་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེ་  
 དག་དབང་པོ་དང་འབྲུད་པས་འཇིན་པས་ཆོད་པ་དང་རིང་བའི་དྲོན་ལ་  
 མི་འཇུག་པའི་བྱེད། ། དེ་ལྟར་སྒྲུར་བཏང་ནས། དམིགས་བསལ་ནི་ལུས་  
 དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རིག་བྱ་ནི་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ལ།  
 ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་དུ་སྦྱེས་པ་  
 དག་རིག་བྱ་འཇིན་ན་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དང་། འདྲ་

བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲིམ་པ་དག་རེག་བྱ་འཇམ་ན་རང་གི་ས་པ་  
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་། ཚུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་དང་།  
 དེའི་རྟོན་ལུས་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རེས་འགའ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་དང་།  
 རེས་འགའ་མི་མཚུངས་པ་འདྲ་པའི་བྱུང་།

[བརྒྱད་] གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་.....  
 སྐྱེས་པ་གསུམ།

བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་པ་ཤེས་པ་  
 ནི། ཡང་ཁམས་བཙུག་བརྒྱད་ལས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་  
 རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཕྱིར་སྒྲུ་མཆེད་  
 ལྷ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་བྱུང་རོ། །གཞན་ལྷག་  
 མ་བཅུ་གསུམ་ནི་སྒྲུ་ལྷའི་ཤེས་པའི་ལྷ་དུ་མ་གྱུར་བས་ཡིད་ཀྱི་ལྷ་ཁོ་  
 ནོ། །ཡང་ཁམས་བཙུག་བརྒྱད་ལས་ཚུལ་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་གས་གཅིག་འདུས་  
 མ་བྱས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་སྒྲུ་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པས་རྟག་པོ། །ཡང་ཁམས་  
 བཙུག་བརྒྱད་ལས་དབང་པོ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཚུལ་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་དེ།  
 ཚུལ་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་ལྷ་དང་། སྐྱེས་དང་དད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལྷ་དང་།  
 ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཆ་སྒྲེ་བཅུ་བཞི་དང་། མིག་ལ་སྐྱེས་  
 པ་གང་དག་བཅུ་གཉིས་པོ་ནང་གི་ར་བཤད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ།  
 མིག་ལ་སྐྱེས་པ་ལྷ་ནི་སྐྱེས་དབང་པོ་ལྷ་དང་། སྐྱེས་དབང་པོ་  
 ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེས་པའི་བྱུང་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སེམས་ཀྱི་

ཁམས་བདུན་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱུ། །  
 དེ་ལྟར་ན་ལྟག་མ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་  
 མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེུར་བྱས་པ་ལས།  
ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེ་གནས་དང་པོའི་མཆན་འབྲེལ་བཤད་པའོ།།

[གཉིས]    དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབང་  
པོའི་རྣམ་བཞག་དང་།    འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་སྒྲུ་ཚལ་ལ།

〈གཅིག〉    དབང་པོའི་རྣམ་བཞག

དབང་པོ་ལ་བྱག    །དབང་པོའི་རང་བཞིན།    སྐབས་སྒྲུ་བབས་...  
པའི་རང་བཞིན།    རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།    དབང་པོ་རྟོད་གཏོང་།    དག་...  
སྒྲུང་ཚལ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དབང་པོ་དུས་མོལ།    དབང་པོའི་ལྷན་ཚལ་ལ།

〈གཅིག〉    དབང་པོའི་རང་བཞིན།

དབང་པོ་ལ་གཉིས།    དབང་པོའི་བྱེད་ལས་དང་།    བྲངས་...  
ངས་ལ།

〈གཅིག〉    དབང་པོའི་བྱེད་ལས།

དབང་པོ་ནི།    བཅུ་གཉིས་ནང་གི་རབ་ཤད་དབང་པོ།    །ཞེས་...  
བཤད་ན།    དབང་པོ་གང་ཞེ་ན།    བསམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་བྱག་སྒྲུ་དང་  
དབང་པོ་ཞེས་སྒྲུར་རྟེ།    མིག    །རྣ་བ།    ལྷ།    ལྷུ།    ལུས།    ཡིད་  
དང་།    མ་དང་།    མོ་དང་།    སྐྱུ་དང་།    བདེ་བ་དང་།    ལྷག་  
བསྐལ་དང་།    ཡིད་བདེ་བ་དང་།    མི་བདེ་བ་དང་།    བཏང་རྟོགས་  
དང་།    དད་པ་དང་།    བཙུན་འགྲུས་དང་།    བར་པ་དང་།    ཉིང་  
ངེ་འཛིན་དང་།    ཞེས་རབ་དང་།    མི་ཞེས་པ་ཀྱན་ཞེས་པར་བྱེད་པ་



དང་། ཀུན་གྱིས་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་ལྟན་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཉི་ལྟ་  
 ཅ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གང་ཞིག་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
 པར་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་འོ། །འོ་ན། གང་ཞིག་གང་ལ་.....  
 དབང་བྱེད་ཅེ་ན། མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་དོན་པའི་ལ་  
དབང་བྱེད་དེ། ལུས་མཛེས་པ་དང་། ལུས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་  
 རང་གི་རྣམ་གྱིས་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་  
 མིན་པའི་རྒྱ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མཆོད་དབང་པོ་སྟག་ཡིད་པའི་  
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །སྔ་མཆོད་དབང་པོ་  
 གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་.....  
 ཐག་དང་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། སྔ་མཆོད་དབང་པོ་དང་  
 ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་ཐག་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་མ་  
 ཆེ་ཆུང་། སྐད་གསང་མཐོ་དམན་ལ་སྟགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་.....  
 པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟག་གི་དབང་པོས་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་  
 དེ། རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་། རིས་མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་.....  
 དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དབང་གིས་ཀྱང་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་  
 དེ། རིས་མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་.....  
 མཐུན་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དབང་བྱེད་མཁན་ཀུན་སྤངས་གི་  
 ཡིད་དགེ་མི་དགེ་ལས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་.....  
 དགེ་མི་དགེ་རུང་པའི་ཕྱིར། སྔ་ནི་མ་རངས་པའི་ཆོག་ཉི་མི་འཐད་  
 ཅུལ་དེ་མ་ཐག་བརྟན་ཉི། །ཆར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ནས་ཉོན་.....

མངས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཆར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ལས་འདྲོད་་་  
 ཅགས་དང་། རྒྱག་བཟུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་ཞེ་སྒང་དང་། བཏང་  
 རྩམས་ལས་གཉི་ལྷག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལས་ཀྱན་ནས་་་་  
 ཉེན་མངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་་་  
 རྣམས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་་  
 ཉེན་མངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན། ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་མངས་་  
 བའི་ས་པོན་གཙོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཟླ་པ་ན་རེ། མིག་སྐྱེས་དབང་་  
 པོ་ལྷས་ལྷས་མཛེས་པ་དང་། ལྷས་བསྐྱང་བ་དང་། སྤུན་མངས་མ་་  
 ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་  
 བའི་རྣམ་གཤིས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡིད་དབང་གིས་གཤིས་བྱ་  
 བམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཤིས་མཚུངས་ལྡན་དང་  
 བཅས་པ་སྦྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་རྒྱག་པོ་དེར་བཞག་  
 གོ། །ཕྱི་མའི་དབང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྱག་དང་ཁྱད་པར་ལ་་  
 དབང་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་ཉིད་་  
 མ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་དབང་པོར་བཞག་་  
 ག། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ལྷས་དབང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་་  
 ལས་མ་དང་ཕོ་དབང་དག་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རིས་གཞན་ནི་མེད་དེ།  
 རང་ལྷ་གྱི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 མདོ་ཟླ་པའི་རང་ལྷགས་ནི། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་གཤིས་ཀྱི་་  
 ཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོ། །སྤྱི་དབང་གིས་རིས་མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་་

དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དབང་ཉིད་ཀྱིས་རིས་འདྲ་བྱི་མ་མཚམས་  
 སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་།  
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་...  
 ཕྱིར་ན་རིས་པ་བཞིན་སྟག་དང་། ཚར་བ་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་། དད་  
 སྟགས་དབང་པོ་ལྷ་ནི་དབང་པོར་འདོད་དོ། ལྷ་རྣ་འདས་སྟགས་...  
 ཁོང་ནས་ཁོང་། ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་པོ་འདི་བསྐྱར་བཅས་ནས་འདི་  
 ལྟར། ཁོང་ན་ཁོང་མ་ལྷ་རྣ་འདས། །འཕྱོང་པ་སྟགས་ལ་དབང་...  
 བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ལ། ཀྱན་གཤེས་པར་བྱེད་པ་རང་...  
 གི་ཁོང་ན་ཡོད་པ་ཀྱན་གཤེས་པའི་དབང་པོ་འཕྱོང་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་...  
 པས་ན་ཀྱན་གཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀྱན་གཤེས་པ་རང་གི་...  
 ཁོང་མ་ཀྱན་གཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་འཕྱོང་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་...  
 ཀྱན་གཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣ་ལས་འདས་པ་...  
 འཕྱོང་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་གཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་བཞག་...  
 ག །སྟགས་པས་བསྐྱས་པ་མཐོང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་སྒྲུབ་...  
 པ་དང་། ཉོན་མངས་པའི་རྣམ་པར་ལྟུང་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་...  
 བའང་ཀྱན་གཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀྱན་གཤེས་པའི་དབང་པོ་...  
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་གཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་བཞག་གོ།

(གཉིས) དབང་ཚོའི་གྲངས་ངེས།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། རོ་ན། མ་རིག་པ་དང་། ངག་...

དང་། ལག་པ་དང་། ཀྱང་པ་དང་། འདྲིམས་ནམས་ཀྱང་དབང་  
 སྤར་འབྱར་ནི། འདྲ་བྱེད་དང་། སྒྲི་བ་དང་། ལེན་པ་དང་།  
 འཁྱོ་བ་དང་། ཐག་པ་འདྲར་བ་སོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ར་ཞེ་  
 བ། ལྷ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་དབང་སྤར་མི་འཇུག་གི། འདོགས་པ་བྱེད་  
 པར་ཅན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་པ་དང་། རྣམ་བུང་གི་གཞི་དང་། ར་  
 སོ་དང་། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སུ་ངེས་ནི།  
 སེམས་ཅན་གྱི་རྩལ་གྱི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་  
 དུ་བྱུར་པ་མིག་སོགས་དབང་སྤྲུག་དང་། སེམས་ཅན་དེའི་བྱེད་བྱ་  
 འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་མའི་དབང་སྤར་དང་། སེམས་ཅན་དེ་  
 དག་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིག་གི་དབང་སྤར་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་  
 དབང་སྤར་དགུ་སྤེལ་དེ་དག་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་པ་ཉིད་གྱི་གཞི་དང་།  
 ཚར་བ་ལུ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་གྱི་ར་སོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་  
 སོགས་ལུས་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་རྣམ་བུང་གི་གཞི་དང་། ཀྱན་  
 ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་ནི་རྣམ་བུང་གི་ར་སོ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་  
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མངས་པ་དང་། རྣམ་བུང་གི་གཞི་དང་། རང་གི་ར་  
 སོའི་གྲངས་རི་ལྟེད་པ་དང་རིས་སུ་མཐུན་པར་དབང་སྤར་དག་གྲངས་  
 དེ་ལྟེད་དུ་བཟུན་པ་ལེན་ནི། ཁང་མདོ་ལྟེ་བ་ལྟར་ན། འཁོར་བར་  
 འཇུག་ཞོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པར་འདོད་དེ། དེ་ལ་འཁོར་  
 པར་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི་དབང་སྤྲུག་ལེན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་  
 རྩལ་གྱི་གཞི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དེའི་སྒྲི་མཆེད་དུག་ལ་བརྟེན་

ན་མ་སྒྲིལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲུང་བའི་བྱུང་རོ། །འཁོར་བ་ལ་སྒྲིལ་.....  
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པོ་མའི་དབང་པོ་གསུངས་ཏེ། མ་མའི་འདུ་.....  
 འཕྲོད་ལས་ཡིད་ལྷན་དངོས་སུ་སྒྲིལ་ཞིང་། མིག་མིགས་རི་མཁུས་སྒྲིལ་.....  
 བའི་བྱུང་། མཆམས་ཅན་དེ་དག་འཁོར་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེག་གི་  
 དབང་པོ་དང་། མཆམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཡན་གཤོང་ལ་པོ་སྐར་ཉི་ལྟར་.....  
 སྐར་ས་སྒྲུང་པ་ལས་ཆར་བ་ལྟར་བཞག་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བར་.....  
 འཇུག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅུ་པའི་བརྟན་པའི་བྱུང་། རི་ལྟར་.....  
 འཇུག་པ་ལ། ཉིན། སྒྲི། གནས། སྐར་ས་སྒྲུང་པའི་མཛད་པ་དེ་  
 བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲིག་པ་ལ་འདྲ་ཉིན་དང་། སྒྲི་བ་དང་། གནས་  
 པ་དང་། ཉིང་སྒྲུང་པའི་མཛད་དེ། དབང་པོ་ནམས་ནི་བཅུ་པའི་.....  
 ལས་གཞན་པའི་དང་སྐྱེག་ས་བརྟན་པོ་ནམས་ཡིན་པའི་བྱུང་། དེ་ལ་  
 སྒྲིག་པའི་ཉིན་ནི་དང་སྐྱེག་ས་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟན་ནས་.....  
 འཕགས་ལས་མཛན་དུ་བྱེད་པའི་བྱུང་། ནམ་བུང་དུ་སྒྲིལ་པ་ནི་མེས་.....  
 པ་ཀྱན་གེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐག་མཛད་དང་པོར་  
 སྒྲིལ་བའི་བྱུང་། ནམ་བུང་ལ་གནས་པ་ནི་ཀྱན་གེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ།  
 བཞུགས་ལས་རྟུན་ཆགས་སུ་གནས་པའི་བྱུང་། ནམ་བུང་ལ་སྐར་ས་སྒྲུང་.....  
 པ་ནི་ཀྱན་གེས་ལྟན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ནམ་པར་སྒྲིལ་བས་དགའ་  
 བདེ་སྐྱོར་སྒྲུང་བའི་བྱུང་རོ།

《གཉིས་》 སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྩ་བ།

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྩ་བ་ལ་གཉིས། ཆར་བའི་དབང་

པ་ལྔ་བཤད་པ།    དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པའོ།

(གཅིག)    ཚུར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི།    འོ་ན།    དབང་པོ་ཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཞེ་  
ན།    མིག་སྒྲིགས་དབང་པོ་རྒྱག་དང་ཕྱ་མཆོད་དབང་པོ་གཉིས་སྟུང་.....  
བཤད་ཐིག་ལ།    རྒྱག་དང་དད་སྒྲིགས་འཆད་པར་འཕྱར་བས་ཚར་.....  
བའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་སྐབས་འདྲིར་བཤད་པར་.....  
བཤོ།    འོ་ན།    ཚུར་དབང་ལྔ་པོ་གང་ཞེ་ན།    ལུས་ཀྱི་ཚར་བ་ནི་  
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚར་བ་ཡིན་ལ།    ལུས་ཚར་སེམ་  
པ་མ་ཡིན་པར་གདུང་བར་སྤྱད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱག་པས་ལྟུང་གི་དབང་  
པའོ།    །དེ་སེམ་པར་སྤྱད་བ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་པའོ།    །བསམ་གཏན་  
གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་ཚར་བར་སེམ་པར་སྤྱད་བ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་  
པའོ།    །གཞན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་སེམས་ཚར་སེམ་པར་  
སྤྱད་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ན།    །སེམས་ཀྱི་ཚར་བ་སེམ་པ་  
མ་ཡིན་པར་ཉམས་སྒྲུ་སྤྱད་བ་དེ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་པའོ།    །བཏང་  
སྒྲུམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སེམ་གདུང་བར་མ་སྤྱད་པའོ།    །དེ་ལུས་ཚར་དང་  
སེམས་ཚར་གང་ཡིན་ཞེ་ན།    དེ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཚར་བ་ཡོད་དོ།    འོ་ན།  
བདེ་རྒྱག་ལྟར་སྤོ་སྤོ་མིན་པར་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་  
ཡིན་ཞེ་ན།    ཡོད་དེ།    སེམས་ཀྱི་ཚར་བ་བདེ་རྒྱག་ནི་ལལ་ཆེར་ནམ་རྟག་  
ལས་སྟེ།    ལུས་ཀྱི་ཚར་བ་བདེ་རྒྱག་ནམ་རྟག་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལལ་གྱི་.....  
དབང་གིས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལའང་སྟེ་བར་ཡོད་པས་སྤོ་སྤོ་བ་ལྟར་གྱུ་ན།

བཏང་སྒྲུལ་གྱི་གཉིས་ནི་མི་རྟག་པར་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་  
 དང་། བདེ་སྐྱེག་གཉིས་སོ་སོར་ལན་གནད་ལ་ཡོང་ས་སྤྱད་ཅིང་ལུས་་་་  
 ཚར་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཚར་མི་བརྟན་པས་སོ་སོར་བརྟན་ལ། འདི་  
 ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

### (གཉིས) དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་ལམ། ཟག་  
 མེད་སྒྲིམ་ལམ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་དད་སྟགས་དབང་པོ་ལ། ཡིད་  
 དབང་། བདེ་བའི་དབང་པོ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ། བཏང་  
 སྒྲུལ་གྱི་དབང་པོ་ལྟེ་དགུ་པོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་  
 བྱེད་པ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པ། ཀྱན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་  
 ཏེ། དགུ་པོ་དེ་ལམ་དེ་དག་གི་རོ་བོར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

### (གསུམ) རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི། སྟགས་ལ། ལྷ་འབྲས་་་  
 ལ། རོ་བོ་ལ། སྤང་བུ་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེའོ།

### (གཅིག) སྟགས་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཉིར་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་ཟག་བཅས་  
 ནི་དུ། ཟག་མེད་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཀྱན་ཤེས་སྟགས་དབང་པོ་ཐ་མ་་་་་་  
 གསུམ་ནི་རིམ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་་་་  
 སྟགས་དང་པོ་མི་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་། སྟག་དང་།

ལྷན་པ་ལྟེ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་.....  
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བཤེན་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་  
 མ་ཡིད་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་སྦྱོར་ས་.....  
 དང་། དད་ཡོགས་ལྟེ་སྦྱེ་དགུ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམས་པ་གཉིས་...  
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བཤེན་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་།  
 འདུས་བྱས་གཞན་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

### [གཉིས་]    ལྷན་པ་ལྟེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རབ་དབྱེ།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱོར་བའི་རབ་དབྱེ་ནི། ལྷན་གྱི་དབང་པོ་  
 ནི་རྣམས་ལྷན་ཡིན་ཏེ། རན་འཁྱོན་ཡོད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་ལྷན་  
 བདེ་འཁྱོན་ཡོད་པ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་ན།  
 གཞན་རྣམས་རྣམས་ལྷན་ཡིན་རྣམས་མིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ་  
 ནི་རྣམས་ལྷན་ཡིན་ཡིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་པོ་གང་  
 ཞེ་ན། དད་ཡོགས་དགེ་བའི་དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ་...  
 མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་ལ་དེ་.....  
 གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྣམས་ལྷན་སྦྱོར་དང་། རྒྱས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་...  
 བའི་ཕྱིར། ཚར་བ་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དགེ་  
 མི་དགེ་ནི་རྣམས་ལྷན་མ་ཡིན་ལ། གཞན་སྦྱོང་ལམ་དང་བཟོའི་གནས་པ་  
 ལྷ་བྱ་ནི་རྣམས་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ཏེ།  
 དགེ་བར་ངས་བའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་



གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་ཕུ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་...  
 ལྷུང་རུང་བས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཟག་...  
 བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་། ཚར་...  
 བ་གཞན་བཞི་དང་། དད་པ་ལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་བཅུ་ལ་ནི་རྣམ་...  
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ཚར་བ་གཞན་བཞི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་...  
 དང་། མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་བཅས་དང་། དེ་ལས་...  
 གཞན་ཟག་མེད་དང་། ལུང་མ་བརྟན་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་...  
 ཕྱིར་རོ། །དད་པ་ལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་...  
 སྤྲིན་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་...  
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྟག་གི་དབང་...  
 པོ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

### (གསུམ) རང་པོ་ལ་སྟགས་པའི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་རང་པོ་ལ་སྟགས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་དབང་པོ་དེ་...  
 དག་ལས་གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་ནི་དད་སྟགས་ལྡ་དང་ཟག་མེད་གསུམ་སྟེ་...  
 བརྟན་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་བརྟན་པ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་ཤོང་...  
 བ་འབྱུང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་...  
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དེ། དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་དགེ་བ་དང་།  
 མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤིག་པ་...  
 དང་མདོ་སྟེ་བ་ལྟར་ན། ལུང་མ་བརྟན་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལུང་...  
 མ་བརྟན་དུ་འབྱུང་བས་ལུང་མ་བརྟན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡིད་

ཁྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཚར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ནི།  
 དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ན་མ་པ་གསུམ་ག་ཡོད། གསུམ་ག་དང་.....  
 མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཞུགས་ཅན་བདུན་དང་སྟག་སྟེ་  
 བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ན་མ་པ་གཅིག་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དྲེག་གང་  
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་དག་  
 ལས་འདྲི་དབང་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཞུགས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ།  
 གཞུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་དུ་ཞེ་  
 བ། དྲི་མ་མེད་པ་གསུམ་དང་དེའི་ཚགས་པ་ན་ཡོད་པ་ན་མས་ནི་ཁམས་  
 སུ་མ་གཏོགས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཞན་ན་མས་  
 འདྲི་དབང་གཏོགས་ཏེ། འདྲི་དབང་ཉེན་མངས་རྒྱས་སུ་བྱང་བའི་ཕྱིར།  
 དྲི་མེད་གསུམ་དང་། སྔ་མའི་དབང་པོ་དང་། སྟག་བསྐལ་དང་། ཡིད།  
 མི་བདེ་བ་དག་མ་གཏོགས་པ་ན་མས་གཞུགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། གཞུགས་  
 ཁྱི་ཉེན་མངས་རྒྱས་སུ་བྱང་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་ན་སྔ་མའི་དབང་  
 པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ན་འཁྲིག་པ་ལ་འདྲི་ཆགས་དང་བལ་ཞིང་། དེ་  
 དག་ཉེན་མི་མངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ན་སྟག་བསྐལ་མེད་དེ།  
 རྒྱས་བྱས་པ་དང་རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་སྟག་བསྐལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་  
 པོ་བྱུང་ལྟ། མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་ལྟ། ལུས་  
 འདྲ་ལྟར་དངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་དེ། རྒྱས་བྱས་པ་  
 དང་རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་བཞིན་  
 ཁྲོད་ཁྲོད་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་གནོད་མ་བྱས་མ། །ཕྱིད་དོ།

བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། བདག་གི་གཉིན་ལ་གནོད་པ་སྐྱེས་གསུམ་དང་།  
 བདག་གི་དབྱ་པོ་ལ་ཕན་པ་སྐྱེས་གསུམ་ལྟེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་.....  
 པའི་དངོས་པོ་དགྲ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་  
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་བདེ་.....  
 བའི་དབང་པོ་མེད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་  
 ཅན་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་.....  
 ཏུ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། བདེ་བ་དང་། འང་གི་སྦྱས་ཡིད་.....  
 བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བརྟུན་ནི་གཟུགས་མེད་ཏུ་.....  
 གཏོགས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རྒྱང་བའི་ཕྱིར།

### (བཞི) སྤང་བྱ་ལ་སྦྱས་པའི་རབ་དབྱེ།

བཞི་པ་སྤང་བྱ་ལ་སྦྱས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡིད་དང་ཆར་བ་བདེ་  
 བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྦྱེས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ལ་མཐོང་སྤང་.....  
 དང་། སྦྱེས་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ན་མ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ།  
 མཐོང་སྤང་དང་མཆོངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་.....  
 ཟག་བཅས་སྦྱེས་སྤང་དང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་  
 ལས་དང་སྦྱེས་ལས་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་  
 སྤང་དང་མཆོངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། སྦྱེས་སྤང་དང་མཆོངས་ལྡན་  
 སྦྱེས་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྦྱོག་དང་། རྒྱག་  
 བཟུལ་གྱི་དབང་པོ་ལྟེ་དགྲ་ནི་བསྦྱེས་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་.....

གང་ཞིག    |མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་།    དང་སྐགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་  
 ཟག་མེད་ནི་སྤང་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།    ཟག་མེད་ཡིན་པའི་བྱུང་།    ཡང་  
 ཞེས་པས་ཟག་བཅས་སྤོམ་སྤང་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ།    |དབང་པོ་ཐ་མ་  
གསུམ་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ།    ཟག་མེད་ཡིན་པའི་བྱུང་།

### 《བཞི》    དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་།

བཞི་པ་དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་ལ་གཉིས།    རྟེན་ཚུལ་དང་།    གཏོང་  
 ཚུལ་ལོ།

### 《གཅིག》    རྟེན་ཚུལ།

དང་པོ་ནི།    རྟེན་གྱི་ཉིང་མཆམས་སྤྱོད་པའི་ཙུ་ལ་མེད་ཀྱི་  
 ར་པོར་བྱུང་པའི་དབང་པོ་དུ་གསར་དུ་རྟེན་ཅེ་ན།    |འདྲོད་པར་དང་  
པར་རྟེན་གྱི་ཉིང་མཆམས་སྤྱོད་པའི་ཙུ་ལ་མེད་ཀྱི་ར་པོར་བྱུང་པའི་.....  
 དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་དེ།    ལུས་དང་སྐག་གི་དབང་པོ་གཉིས་  
 གསར་དུ་རྟེན་པའི་བྱུང་ཏེ།    དེའི་ཙུ་ལ་གྱི་དབང་སྐགས་མེད་ལ།    ཡིད་  
 དང་བྱང་ལྷུ་མས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཙུ་ལ་མེད་པའི་བྱུང་ཏེ།  
 དེ་གཉིས་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་ཉན་མངས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་།    ཐམས་ཅད་  
 དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།    རྟེན་པའི་རྟེན་པ་ཉན་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ།    |  
 རོ་ན།    གང་རྟེན་ཅེ་ན།    རྟེན་པའི་རྟེན་པ་ཉན་པ་ཉན་པ་ཉན་པ་ཉན་པ་ཉན་པ་  
 བཞིན་དུ་མཆན་གཉིས་ཀ་མེད་ན་ཙུ་ལ་མེད་ཀྱི་ར་པོར་བྱུང་པའི་དབང་པོ་  
 དུ་གསར་དུ་རྟེན་དེ།    མིག་སྐགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་སྐག་གི་དབང་

བོ་གཅིག་ཅན་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། མཆན་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་བརྟན་...  
 ན་མ། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ན་དེ་གཉིས་བསྐྱན་པས་བརྟན་རྟེན་དོ། །དེ་  
 རྒྱུ་གནས་བཟང་ན་མཆན་གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བདེ་འགྲོ་ན་...  
 མེད་ཀྱང་དན་འགྲོ་ན་ཡོད་དོ། །གཟུགས་སུ་ཉིང་མཆན་སྦྱར་བའི་...  
 ཆེ་ན་མིག་སྐྱེས་ལྡན་དང་སྐྱེ་བྱུག་རྟེན་དོ། །ཁོང་མ་གཟུགས་མེད་...  
 ཏུ་ནམ་མཁུ་གྱི་ར་པར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཅིག་གསར་དུ་རྟེན་དེ། སྐྱེ་ག་  
 གི་དབང་པོ་གཅིག་ཕུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

### (གཉིས) གཏོང་ཆུལ།

གཉིས་པ་གཏོང་ཆུལ་ནི། རྟེན་ཆུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འཆི་བའི་ཆེ་  
 དབང་པོ་དུ་གསར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་  
 འཆི་བའི་ཆེ་ནི་སྐྱེ་དང་། ཡིད་དང་། བརྟན་རྟེན་སྦྱེད་དེ་དབང་  
 གསུམ་གཅིག་ཅན་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ན་སྤར་གྱི་བྱུག་གི་  
 རྟེན་དུ་ཡིན་དང་བརྟན་རྟེན་སྦྱེས་པས་བརྟན་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །  
 འདྲོད་པར་མཆན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་བརྟན་པའི་རྟེན་དུ་གཉིས་བསྐྱན་པས་  
 བརྟན་མ། གང་རུང་ལྡན་ན་གཅིག་བསྐྱན་པས་དགུའམ། གཉིས་ཀ་...  
 མེད་ན་བརྟན་པོ་དེ་ཉིད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འང་གཅིག་ཅན་...  
 འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་  
 པོ་དག་ལ་བཞི་གསར་དུ་འགག་ཏེ། ལུས། སྐྱེ། ཡིད། བརྟན་  
 རྟེན་སོ། །མིག་སྐྱེས་ནི་སྤར་འགག་མིན་པས་འཆི་བྱེད་པ་མའི་ཆེ་...

འགག་པ་མིན་ན། །དེའང་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉན་མངས་ཅན་གྱིས་་་་  
 འཆི་མེས་མ་བྱས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི། དགེ་བས་འཆི་མེས་མ་བྱས་པ་  
 ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་བསྟན་པས་གཟུགས་་་་  
 མེད་ཏུ་བརྒྱན་འགག་པར་འཕྱར་བ་སྟགས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

## **《ལ》 དགེ་སྦྱང་ཚལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་་་ འཛོལ་པ།**

ལྷ་པ་དགེ་སྦྱང་ཚལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་་་འཛོལ་པ་ནི།  
 དབང་པོའི་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚས་ན་མས་འཆད་པ་་་་་་་  
 སྐབས་སུ་བབ་ལ། དགེ་སྦྱང་ཚལ་གྱི་འབྲས་བུའང་དབང་པོས་འཛོལ་  
 པར་བཤིད་པས་དེ་དབང་པོ་དུས་་་འཛོལ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཐ་མ་་་་་་་  
 གཉིས་ནི་རྒྱན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཙའ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་་  
 བུའི་ཐོག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་  
 བོ། །ཇི་ལྟར་འཛོལ་ཅེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགུས་  
 འཛོལ་ཞེ། མེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཙུ་ལྷ་པ་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤིས་བྱེད་པའི་  
 དབང་པོ་དང་། སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་པ་ཀྱན་ཤིས་པའི་དབང་པོ་དང་།  
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་། དད་སྟགས་དབང་པོ་་  
 ལྷ་དང་། འདི་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་པས་་་་  
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བྱང་སྟོམས་ཀྱི་་་  
 དབང་པོས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་ཞེ། ཀྱན་ཤིས་དང་པོ་མ་་་  
 མཐོང་སྐང་སྐང་ས་པའི་བུལ་ཐོབ་འདྲན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་དེས་

॥ ॐ སྐུ་འཕྲུལ་པའི་བླ་མ་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེ་རིམ་ལྟར་  
 བཞེན་ཀྱན་པ་བྱིར་བྱུང་བ་དང་། སྒྲིལ་པར་བཅད་པ་བཞེན་ནི། །དབྱ་  
 བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདྲ་བར་པོ་དགུས་འཛོལ་ཆེ། རྩ་རྩེ་ལྟ་བུའི་རིང་  
 འི་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྒྲིལ་ལམ་ཀྱན་གྱིས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་  
 སྒྲོལ་ལམ་ཟད་པ་གྱིས་པས་བསྐྱས་པའི་ཀྱན་གྱིས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་དང་།  
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚལས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་། དད་སྙགས་ལ། དང་།  
 ཚར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། བཏང་སྒྲིལ་ས་གང་ཅུང་ལྟར་  
 གིས་འཛོལ་པའི་བྱིར། དེ་འདྲ་བསམ་བཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་  
 གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དཔོན་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་  
 བདེ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྒྲིལ་ས་ཀྱི་དབང་  
 པོས་འཛོལ་བོ། །རྟགས་གྲུབ་ཆེ། དང་པོ་དེས་སྒྲིལ་ས་མ་ལུས་པར་  
 སྐྱངས་པའི་བླ་མ་ཐོབ་འཛིན་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་པ་དེས་སྒྲིལ་ས་  
 མ་ལུས་པར་སྐྱངས་པའི་བླ་མ་ཐོབ་འཛིན་པའི་བྱིར། དཔེ་ལྟར་ལྟར་རོ།  
 འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་བྱིར་འདྲ་དང་བྱིར་མི་འདྲ་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་  
 ལ། རྟེན་གཉིས་ནི་དབང་པོ་བདུན་དང་། བརྒྱད་དང་། དགུས་  
 འཛོལ་བ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་དེ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཛོལ་བ་ཡོད་དེ།  
 མཐར་ཀྱིས་པའི་བྱིར་འདྲ་དབང་པོ་སྒྲིལ་གང་ཡིན་ཡང་ཅུང་། སྐར་  
 ཞི་གནས་གིས་ཆེར་སྐྱད་པ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་  
 པ་ཅན་གྱིས་འཛོལ་བ་ཡིན་པས། དད་སྙགས་ལ། ཡིད། བསམ་ལྟར་  
 གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྐྱགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བཏང་སྒྲིལ་ས་ཀྱི་དབང་  
 པོས་འཛོལ་པའི་བྱིར། དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཛོལ་བ་ཡོད་དེ། མཐར་

གྱིས་པའི་ཕྱིར་མོང་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཡང་ཐོན་ལྷག་མཐོང་གས་  
 ཆེར་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་ནམ་པ་...  
 ཅན་ལ་དགའ་བས་ཀྱན་གཤམ་པའི་དབང་པོ་དང་ཐུར་གྱི་དབང་པོ་བདུན་  
 གྱིས་འཕྱོང་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་དགུས་འཕྱོང་བ་ཡོད་དེ། ཆགས་  
 བཤམ་ཐོན་མང་གི་ཕྱིར་མོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དགུས་འཕྱོང་བ་...  
 པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དགུ་ནི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྱོང་བ་བྱེད་གྱི་...  
 དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱད་པར་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐུང་རྩ་  
 ཏུ་འདྲིན་ཉིན་རྒྱག་པ་སྤངས་མ་སྤངས་སོ། །ཕྱིར་མོང་གི་འབྲས་བུ་  
 དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཕྱོང་བ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མོང་...  
 དབང་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་མོང་གི་འབྲས་བུ་འཕྱོང་བ་...  
 པར་བྱེད་པའི་ཆོ་དད་སྐྱེད་སྤྱོད་ཡོད། ཡིད། བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་པོས་  
 འཕྱོང་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་གྱིས་འཕྱོང་བ་ཡོད་དེ། མཐར་  
 གྱིས་པའི་ཕྱིར་མོང་དབང་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་...  
 ཕྱིར་མོང་གི་འབྲས་བུ་འཕྱོང་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་བདུན་དང་ཀྱན་  
 གཤམ་པའི་དབང་པོས་འཕྱོང་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་དགུས་འཕྱོང་བ་  
 ཡོད་དེ། ཆགས་བཤམ་ཐོན་མང་གི་ཕྱིར་མོང་གི་འབྲས་བུ་རྒྱན་ལྷགས་  
 ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྱོང་བ་བྱེད་གྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེས་འཕྱོང་བ་པའི་ཕྱིར། འོན་  
 ཀྱང་ཕྱད་པར་ནི་མཐམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་  
 ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་།  
 བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཕྱོང་བ་...  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མོང་དབང་པོ་ནིན་པོ་



རྟོན་ཞི་གནས་གས་ཆེར་སྤྲད་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་  
 རྟོན་པ་ཅན་ལ་དགའ་བ་ཡིད།     དད་སྙགས་ལ། བཏང་སྟོམས། ཡིད་  
 བདེ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕྲོ་བོ།     །དེ་དབང་པོ་རྟོན་པོ་སྟོན་ལྷག་མཐོང་  
 གས་ཆེར་སྤྲད་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་རྟོན་  
 པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་སྤར་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀྱན་ཤེས་  
 པའི་དབང་པོ་བསྟན་པས་དགུས་འཕྲོ་བོ།     །དག་བཅོམ་པ་དབང་པོ་  
 དགུས་འཕྲོ་ན།     བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས།     དབང་  
 པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཕྲོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།     མི་འགལ་  
 རྟེ།     དགུས་ཕྱོད་པར་བཤད་པ་འཕྲོ་བམ་སྟེང་སྟེང་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།  
 དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་འཕྲོ་བོ་  
པར་བཤད་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་  
ཉམས་ནས་སྤར་ཆུད་པའི་ཆེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཕྲོ་བམ་སྟེང་པའི་  
བྱིར་ན་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།     །དེའི་ཆེ་ན་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཕྲོ་བོ་  
 སྟེད་དེ།     དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཆེར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་  
 བཅས་པའི་དབང་པོ་དགུས་འཕྲོ་ལ།     བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་  
 ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་རྟོན་ན་བདེ་བོ་  
 དང་།     བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་  
 གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟོན་ན་ཡིད་བདེས་འཕྲོ་བམ་པའི་བྱིར།     དག་  
 བཅོམ་པ་ལན་དུ་མར་ཉམས་ཀྱང་དེ་ལས་དབང་པོ་མང་བས་མི་འཕྲོ་བོ་  
 རྟེ།     བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དག་བཅོམ་པ་འཕྲོ་བམ་བྱེད་

‘ཁྱེ་དབང་པོ་མེད་པའི་བྱིར།

《བྱག་》 དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ།

བྱག་པ་དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ་ལ་གཉིས། རེས་ལྷན་དང་། སྤྱད་  
ལྷན་ནི།

(གཅིག) རེས་ལྷན།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གང་དང་ལྷན་པ་ལ་དུ་དང་རེས་པར་ལྷན་  
ལྷན་ཞེ་ན། བཏང་སྒྲུལ་ས་དང་ནི། སྤྱག་དང་ནི། ཡིད་གསུམ་ལྷན་  
གང་རུང་དང་ལྷན་པ་ལ་རེས་པར་གསུམ་དང་ལྷན་རྟེ། གསུམ་པོ་དེ་  
འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར། བདེ་བ་དང་ལྷན་ན་བཞི་དང་རེས་པར་ལྷན་  
རྟེ། ཀུན་འགྲོ་སྤྱག་ | ཡིད། བཏང་སྒྲུལ་ས་གསུམ་པོ་དེའི་སྤྱིར་དུ་  
རང་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། | ལུས་ལྷན་ལ་བཞི་དག་དང་རེས་པར་ལྷན་རྟེ།  
སྤྱག་སྤྱག་ས་གསུམ་པོ་དེ་དང་རང་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། | མིག་དང་།  
སྤྱག་སྤྱག་ས་གསུམ་པོ་ན་པ། ལྷ། ལྷའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་  
པ་ལ་ལྷ་ལྷ་དང་རེས་པར་ལྷན་རྟེ། ལུས་དང་སྤྱག་སྤྱག་ས་གསུམ་སྟེ་བཞི་  
སྤྱིར་དུ་རང་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། | ཡིད་བདེ་ལྷན་ཡང་ལྷ་དང་རེས་  
པར་ལྷན་རྟེ། བདེ་ལྷན་བཞི་སྤྱིར་དུ་རང་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། | སྤྱག་  
བཟུལ་ལྷན་ལ་བདུན་དང་རེས་པར་ལྷན་རྟེ། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་  
པའི་ཆར་བ་བཞི། ལུས། སྤྱག་ | ཡིད་ནང་ལྷན་པས་སོ། པོ་  
མའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྒྱད་དང་ལྷན་རྟེ། སྤྱག་བཟུལ་ལྷན་ལྷན་

བདུན་པོའི་སྒྲིང་དུ་རང་ཉིད་བསྐྱན་པས་སོ། །སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ལྡོ་  
 དང་ལྡན་པ་ལའང་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་ངེས་ཏེ། ཀྱན་འགྲོ་གསུམ་གྱི་  
 སྒྲིང་དུ་རང་ཉིད་བསྐྱན་པས་སོ། །ཀྱན་གྱིས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་  
 པའི་སྐྱེས་ལམ་པ་ཡིན་ན་བརྒྱ་གཅིག་དང་ལྡན་ཏེ། རང་ཉིད་དང་། བདེ་  
 བ། ཡིད་བདེ། བརྟང་སྦྱུམས། སྤྱག་ ཡིད། དང་སྐྱེས་སྐྱེས་  
 ལྡོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་གྱིས་ལྡན་པ་ཡི་དབང་པོ་དང་  
 ལྡན་པ་ལའང་བརྒྱ་གཅིག་དང་ལྡན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཀྱན་གྱིས་  
 པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱ་པོ་དང་། ཀྱན་གྱིས་ལྡན་པ་རང་ཉིད་བསྐྱན་  
 པས་སོ། །མི་གྱིས་པ་ཀྱན་གྱིས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་  
 དབང་པོ་བརྒྱ་གསུམ་དག་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད། དང་  
 སྐྱེས་ལྡོ། ཡིད་བདེ། སེམས་བདེ། བརྟང་སྦྱུམས་ཏེ་གདགས་སྐྱེས་  
 གཞི་དགྲུའི་སྒྲིང་དུ་སྤྱག་དང་། ལུས་དང་། སྤྱག་བཟུལ་དང་། རང་  
 བསྐྱན་པས་སོ། །

### (གཉིས་) སྤྱིད་ལྡན།

གཉིས་པ་སྤྱིད་ལྡན་ནི། དབང་པོ་ལྷུང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དུ་  
 དང་ལྡན་པས་སྤྱིད་ཅེ་ན། དགེ་ཅ་ཆད་ནས་མེད་པ་ནི་འདྲོད་པའི་  
 རྟེན་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་དག་ནང་ན་འཆི་ལ་ལྷ་བྱ་དབང་པོ་ལྷུང་བ་དང་  
 ལྡན་པ་ལ་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྤྱིད་དེ། ལུས་དང་། ཆར་  
 བ་ལ། སྤྱག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་བྱིས་པ་འདྲེ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱན་དང་ལྡན་པ་  
སྤྲོད་དེ། བཏང་སྒྲིམས། སྒྲག། འཕྲིད། དགེ་བ། དང་སྒྲགས་  
ལྷ་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་སྤྲོད་པའི་བྱིས། དབང་པོ་མང་པ་དང་ལྡན་པ་  
ལ་ཏུ་དང་ལྡན་པ་སྤྲོད་ཅེ་ན། དབང་པོ་མང་པོར་ལྡན་པ་ལ་དབང་པོ་  
བརྒྱ་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། གང་མ་གཏོགས་ན་རྩི་མ་མེད་པ་གསུམ་  
པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཞེ་ན། འདྲོད་པ་བ་  
མཆན་གཤམ་དགེ་ཅ་ཆད་པ་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་བ་ཞིག་ལའོ། འདྲོད་པ་  
མ་ཟད་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ལའང་ལྡན་ནོ། གང་མ་གཏོགས་ན་  
པོ་མའི་མཆན་གང་རུང་གཅིག་དང་རྩི་མེད་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །  
དེའང་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་རྩི་མེད་སྒྲིམ་གཉིས་མ་གཏོགས། སྒྲིམ་  
ལམ་པ་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་རྩི་མེད་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ།

〈གཉིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་རྒྱལ།

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་རྒྱལ་ལ་གཉིས། དེས་དང་།  
ཞེས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།

〈གཅིག་དེས་པ་ཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་རྒྱལ་དང་། གཟུགས་  
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་རྒྱལ་ལོ།

〈གཅིག་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་རྒྱལ།

དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་བཞིན་ཏུ་

མ་དང་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འཇུག་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷན་  
 ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་རྒྱུ་ཆོས་རྣམས་གཞི་ལུས་བསྐྱེས་ཏེ། གཞུགས་  
 དང་། མེས་དང་། མེས་པུང་དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་།  
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞིས་བསྐྱེས་པའི་སྤྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་ལྷོ་ལ་  
 མེད་པས་ཆོས་གང་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། གཞན་རྣམས་  
 ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། གཞུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་  
 པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། དང་པོ་ལ། འདྲོད་ཁམས་ན་དབང་  
པའི་རྒྱལ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་རྒྱལ་མེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབས་བསགས་པའི་གོང་  
བྱ་ཚུང་གོ་ས་ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་ལྷ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱལ་ཁྲུང་དང་ལྷན་  
ཅིག་སྐྱེ་སྤྱོད། འཕྱུང་བ་བཞི་དང་གཞུགས་ཀྱི་རྩ་རིག་རྣམས་དང་ལྷན་  
 ཅིག་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། ལུས་དབང་དང་ལྷན་པ་ལ་དེ་དང་རྩས་དབྱུ་ལྷན་ཅིག་  
སྐྱེ་འོ། མིག་མཉམས་དབང་པོ་གཞན་གང་ཅུང་གཅིག་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྷོ་ལ་  
 དབྱུ་པོ་དེ་དང་རྩས་བཅུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་འོ། །སྤྱི་དང་ལྷན་ན་དེ་དང་རྩས་  
 བཅུ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ། གཞུགས་ཁམས་ན་ཀྱི་རྩ་གཉིས་མེད་པས།  
 གཞུགས་ན་དབང་པོ་མེད་པ་པ་དང་། །སྤྱི་མེད་སྤྱི་རབ་རྒྱལ་ཁྲུང་གི།  
 ལུས་དབང་ལྷན་ལ་རྩས་བཅུན་ནོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྷན་རྩས་བཅུད་  
 ཏེ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།

(གཉིས་) གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་  
 ཚུལ།

གཉིས་པ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བརྟན་ལྷོ་

དང་། བཤད་དོ།

[གཅིག] མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཆུང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གཟུགས་  
ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་ཀྱང་ངེས་  
པར་ལྟན་ཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་པན་ཆུན་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གང་སྟེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དང་རང་འདུས་་་་

བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་སྟེ། གནས་ན་འཇིག་བཞི་དང་ལྟན་ཅིག་་་་

འབྱུང་བ་དང་། གོང་བྱའི་ཆོས་སྐྱེད་དུ་གཏོགས་པ་དག་ནི་རང་དང་་་

དུས་མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་སྟོང་། །འཇམ་ཞེས་པས་་་་

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱེད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ན་མས་ནི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེ་་་

བ་མ་ཡིན་པར་བཟུན་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱེད་དུ་མ་གཏོགས་པ་པལ་

ཆེ་བ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པས་ས། །འགོག་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་

དེ་གཉིས་ལ་སྟེ་བ་མེད་པས་མ་སྟོས་ས།

[གཉིས] རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པཤད་ལ་གཉིས། མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྐྱེ་ཆུང་། མཚུངས་  
ལྟན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཆུང་ལོ།

<གཅིག> མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྐྱེ་ཆུང་།

དང་པོ་ལ་བཞི། རྟེན་ཅན་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ། མ་ངེས་པ་དང་  
བཅས་པའི་མཚུངས་ལྟན། འདྲ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར། བ་དད་ལྟ་་་  
བྱའི་གཅིག་པའོ།

## 《གཅིག》 རྩེ་ཆན་དུ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟུང་། བཤད་དོ།

### ༡ མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ཕྱང་ངེས་ལྟན་ཅིག །ཅེས་་་་  
བཤད་ན། སེམས་ཕྱང་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྩེ་ཆན་དུ་ངེས་པའི་སེམས་  
ཕྱང་ནམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དང་། ལ་སྟགས་པ་  
དགེ་བའི་ས་མང་དང་། ཉན་མངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དང་། མི་དགེ་  
བའི་ས་མང་དང་། ཉན་མངས་རྒྱུ་དུ་འི་ས་མང་ལ་སྟགས་པ་ཐ་དད་པ་  
ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

### ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ་ལས།

### (?) སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཕྱང་ནམ་ལྟ་ལྟེ། ས་མང་ལ་སྟགས་ཐ་དད་  
ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་ན། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།  
ཆར་བ་དང་། ལྷལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་  
དང་། ལྷལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། ལྷལ་དབང་ནམ་ཤེས་་་  
གསུམ་འདུས་ནས་ལྷལ་ལ་ཁངས་སྦྱོད་པའི་རེག་པ་དང་། ཆས་རབ་དུ་  
ནམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་དང་། དམིགས་པ་མ་བཟེད་པའི་བྱན་པ་དང་།  
དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་

བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའི་མཆོག་པ་དང་།      སེམས་ཅི་གཅིག་པའི་ཏིང་  
 ར་འཛིན་ནམས་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ།      སེམས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཅན་  
 ལ་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

## (༢)      དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ།

གཏིས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ནི།      སེམས་ཉོན་མང་ས་པ་དང་།  
 ཉོ་བའི་ཉོན་མང་ས་པ་ལས་དང་བར་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་།      ཡོན་ཏན་  
 ཅན་ལ་གཅིས་སྤྲུལ་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་དང་།      སེམས་ལས་སྤྲུ་རུང་བའི་གིན་  
 ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།      སེམས་བྱིང་ཚྲོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འཁྱོ་བར་ལྷོན་.....  
 བྱུང་དུ་འབྱུང་བའི་བརྟེན་སྤྲུལ་ས་དང་།      ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་  
 བྱས་པའི་རྩ་ཆ་གིས་པ་དང་།      ཁ་ན་མ་སྟོ་བར་འཛིག་ས་པར་ལྷོ་བའི་ཁྲིལ་  
 ཡོད་པ་དང་།      ཅ་བ་གཏིས་ནི་འདྲོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་  
 པ་ཡིན་ལ།      དེ་གཏིས་ནི་རང་ཕྱལ་རང་སྤྲུལ་གྱིས་ཆགས་པ་མེད་པ་  
 དང་།      སྤང་བར་མེད་པའི་ནམ་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོམ།      །གཞན་ལ་མ་སྟོ་  
 འཆམས་པའི་ནམ་པར་མ་ཞུགས་པའི་ནམ་པར་མི་འཛེ་བ་དང་།      དགེ་  
 བ་ལ་སེམས་སྤྲུ་བའི་བཙུན་འབྲུས་ནམས་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ།  
 ཏིག་དུ་དགེ་བའི་སེམས་སྤྲུལ་ཅན་ཏུ་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

## (༣)      ཉོན་མང་ས་ཅིན་པའི་ས་པ།

གསུམ་པ་ཉོན་མང་ས་ཅིན་པའི་ས་པ་ནི།      ལས་འབྲས་སྟགས་.....  
 མི་གིས་པའི་སྤངས་པ་མ་རིག་པ་དང་།      བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་



པག་མེད་དང་། པཙྱན་འབྲས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིག་ས་ལེ་ཁོ་དང་། དད་་་  
པའི་མི་མཐུན་སྒྲིག་ས་མ་དད་པ་དང་། མེས་ས་སྒྲོང་སྒྲོང་པོར་བྱེད་་་་་་  
པའི་སྒྲིག་ས་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་པའི་སྐྱོད་པ་ན་མས་ནི་ཉྑན་མང་ས་ཆེན་  
པའི་ས་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཉྑན་མང་ས་ཅན་གྱི་མེས་ས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་  
ཏུ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།

(༥) མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ།

པའི་པ་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ནི། སྤེལ་མེད་པ་དང་རྩ་ཆ་་་  
མེད་པ་གཉིས་ནི་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའི་མེས་ས་་  
ཐམས་ཀྱི་འཁོར་ཏུ་འབྱུང་གི། ཀུན་གྱི་འཁོར་ཏུ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།

(༦) ཉྑན་མང་ས་རྒྱུད་ཀྱི་ས་པ།

པ་པ་ཉྑན་མང་ས་རྒྱུད་ཀྱི་ས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་མཐོང་བས་་་  
མེས་ས་ཁོང་ན་ས་འབྲུག་ས་པའམ་མནར་མེས་ས་པའི་སྤོ་བ་དང་། སྤོ་ས་་  
པའི་རྒྱུ་སྒྲུ་ན་ས་མནར་མེས་ས་མང་ཏུ་བྱེད་པའི་སྤོ་བ་དང་འཇུག་པ་་་  
དང་། མེས་ས་དང་པོ་མིན་པའི་གྲུ་གྲུར་བྱེད་པའི་གཡོ་དང་ནི། གཞན་་  
གྱི་སྤོ་བ་ཆོག་ས་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤོ་བ་དང་། སྤོ་བ་ལ་དམ་ཏུ་་་་  
འཇུག་པའི་འཇུག་པ་དང་། ཉྑེས་པ་སྤོ་བར་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་དང་།  
ཆས་དང་ཟང་ཟིང་སྤོ་བ་གཞན་ལ་མི་གཏོང་ཞིང་གཏོང་བ་དང་འགལ་་  
པའི་ནམ་པར་ཞུགས་པའི་མེས་ས་་དང་། ཡན་ཏན་མེད་པའི་ཉྑན་ཏན་  
དང་ལྷན་པར་བཅས་ན་ས་གཞན་འཕྱིད་པར་བྱེད་པའི་སྤོ་བ་དང་། གྲགས་

བ་དང་། གཞན་ལ་མཐོ་འཆམས་པའི་རྣམ་འཛེར་རྣམས་ནི་ཉིན་མངས་  
 རུང་རུང་ས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཤིས་ཀྱིས་རུང་། མཚུངས་  
 རྣམ་ཤོགས་ཀྱིས་རུང་། འཕྱང་ས་ཉིན་གྱིས་རུང་པའི་སེམས་ཕྱང་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་ཟེ། སྒྲིམ་སྤང་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་  
 པ་བྱུང་ཟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 གསུམ་པ་བྱུང་ཟེ། ཡིད་ཅམ་ལ་པརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

**《གཉིས》 མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་་་་**

ལྟོ།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་ལྡན་ནི། རྩེ་ཆན་  
 ཏུ་ངེས་པ་ལྟ་ཡོད་ན། རྩེ་ཆན་ཏུ་མ་ངེས་པའི་སེམས་ཕྱང་ཏུ་ཞེ་ན།  
 རྩེ་ཆན་ཏུ་མ་ངེས་པའི་སེམས་ཕྱང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྤང་དཔོན་དབྱིག་  
 པཤེས་ཀྱིས། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་འཁྱེད་པ་དང་། །གཉིད་དང་་་  
 ཁོང་ཁོ་ཆགས་རྣམས་དང་། །ང་ལྟལ་ཐེ་ཆམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་  
 ནི་ངེས་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་ན། སེམས་  
 གང་གི་འཁོར་ཏུ་མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཕྱང་ཏུ་འཕྱང་ཞེ་ན།  
 འདྲོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་སེམས་ལས་ཕྱང་བ་ཉི་ཤུ་ཙེ་གཉིས་་་་  
 འཕྱང་ཟེ། སེམས་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། དགེ་བའི་ས་་་  
 ཡིན་པས་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། འདྲོད་སེམས་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱད་  
 དང་བཅས་པ་འཕྱང་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་སེམས་ལ་ལ་དག་ཏུ་འཁྱེད་  
 པ་བརྟེན་པས་སེམས་ཕྱང་ཉི་ཤུ་གསུམ་འཕྱང་རོ། མི་དགེ་བའི་སེམས་

171

ལ་ནི། །རྟོག་དང་དབྱུང་དང་བཅས་པའི་བྱིར། །སེམས་ལ་བྱུང་བ་  
 ཉི་ཤུ་གསུམ། །ལ་ལ་དག་ཏུ་འཁྱོད་པ་བསྟན། །ལྟ་དང་ལྟན་ལ་ཉི་ཤུ་  
 གཅིག །ཉིན་མངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སྐགས་དང་། །འཁྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་  
 ཤུ་གཉིས། །བསྐྱེདས་ལ་བཅུ་དགུ་ལྷང་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་བཅུ་  
 གསུམ་དག་ཏུ་འདྲོད། །ཅེས་སྒྲུར་རོ། །འདྲོད་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་  
 ལས་འཁྱོད་གཉིད་མི་དགེ་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད་  
 རོ། །དེ་ན་འཁྱོད་པ་མེད་དེ། །འཁྱོད་པ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་  
 ལྟན་ཡིན། །དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པའི་བྱིར། །དེ་ན་གཉིད་མེད་དེ།  
 གཉིད་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། །བསམ་གཏན་དང་པོར་  
 སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་ཆོ་རྒྱུང་དེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། །དེ་ན་མི་  
 དགེ་བ་མེད་དེ། །དེ་མ་སྤངས་པར་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྤྲི་བའི་བྱིར།  
 །རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ན་མེད་དེ། །རྟོག་པ་ལ་འདྲོད་  
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། །དེ་ཡི་གོང་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་  
 ཆད་ན་དབྱུང་པའང་མེད་དེ། །དབྱུང་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་  
 སྤངས་པའི་བྱིར། །ཡང་ཞེས་པས་དེ་ན་གཡོ་སྤྱུང་མེད་པར་བསྟན་ཏེ།  
 གང་ལ་གཙུག་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་ན་གཙུག་པོས་འཁོར་བསྤྱུ་བའི་བྱིར་གཡོ་སྤྱུ་  
 ཡོད་ལ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་གཙུག་འཁོར་མེད་པའི་བྱིར།  
 །བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ན་གཙུག་འཁོར་ཡོད་དེ། །རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་  
 འཁོར། །བྲམ་ཟེའི་འཁོར། །སྤྲིམ་བདག་གི་འཁོར། །དགེ་སྤྱོད་གི་  
 འཁོར། །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་འཁོར། །ཐུམ་ཐུ་ཅ་གསུམ་པའི་འཁོར།



ནམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པ་ནི་རང་གི་གཞུགས་དང་དཔལ་པ་ལ་.....  
 སྐྱེས་པ་པའི་ཚུལ་ཆགས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་གིང་བཟད་  
 པའམ། འགག་པར་བྱེད་པའོ།

### 《བཞི》 བ་དད་ལྟ་བུའི་གཅིག་པ།

བཞི་པ་ཐ་དད་ལྟ་བུའི་གཅིག་པ་ནི། སེམས་དང་། ཡིད་དང་།  
 རྣམ་གཤིས་གསུམ་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གྲུབ་ན། རྣམ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་  
 ན། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་གཤིས་ནི་རྣམ་གཅིག་ཡིང་གི་  
 རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དག་གི་དག་ལ་སྐྱེས་པ་འབྱེད་པས་ན་སེམས་.....  
 དང་། གཞུགས་ལ་སྐྱེས་པ་གཤིས་པས་ན་ཡིད་དང་། དམིགས་པ་.....  
 རྣམ་པར་གཤིས་པས་ན་རྣམ་གཤིས་སོ། །སེམས་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་པ་རྣམ་  
 གཅིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྟེན་དང་  
 བཅས་པ་ཞེས་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་  
 དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་པའང་རྣམ་གཅིག་སྟེ།  
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་རྟེན་དབང་པོ་དུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། ལྷལ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་  
 པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པ་ལྡན་མཚུངས་པར་གནས་  
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཚུངས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་དབང་  
 པོ་མཚུངས་པ་དང་། དམིགས་པ་ལྷལ་དང་། རྣམ་པ་སྤྲོ་སྐྱེས་.....  
 དང་། དུས་མཉམ་ཅིག་མར་དང་། རྩིས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པའོ།

### 《གཉིས》 མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྟན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཚུལ་ལ་གསུམ། བཟུང་།  
བཤད། དོན་བསྟུ་བཤོ།

### 《གཅིག》 མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མཚུངས་  
ལྟན་མ་ཡིན་པ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་  
ནམས་ནི་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་དང་།  
སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྦྱུམས་འཇུག་ནམས་པ་་་་  
གཉིས་དང་། སྤྱི་དང་། མཚན་ཉིད་ནམས་དང་ནི། མིང་གི་་་་  
ཆོགས་ལ་སྤྱི་གས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པས། དགེ་་་  
འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཆས། །  
ཞེས་པའང་ཐུད་པར་བཟུན་ཏི།

### 《གཉིས》 རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བདུན། ཐོབ་མ་ཐོབ། སྐལ་མཉམ། འདུ་  
ཤེས་མེད་པ་བ། སྦྱུམས་འཇུག་གཉིས། སྤྱི་ག །མཚན་ཉིད། རྫོང་  
བྱེད་བཤད་པའོ།

#### 1 ཐོབ་མ་ཐོབ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་ཆས་བཤད་པའོ།

#### (?) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མི་ལྟན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་ནམས། །ཐོབ་དང་མ་་་་  
ཐོབ་ཅེས་བཤད་ན། །ཐོབ་མ་ཐོབ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་་་

བུ་ཁི་ཚ་མ་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཇུས་ལོན་ན། །དེ་ལ་...  
 དབྱེན། གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཆད་རྒྱན་དང་  
ལྷན་པ་གཉིས་སོ། །གསར་དུ་རྟེན་པ་ལའང་སྐར་ལེ་ཐོབ་མ་ཆུང་བ་...  
 ལས་གསར་དུ་རྟེན་པ་མཐོང་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྒྲིས་པའི་  
 ཚ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐར་ཐོབ་པ་...  
 ན་མ་པར་ཉམས་པ་ལས་སྒྲིས་གསར་དུ་རྟེན་པ་འདྲོད་པའི་གང་ཟག་གི་...  
 རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བཟུས་པའི་དགེ་བ་སྒྲིས་...  
 པའི་ཚ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་འཕྲང་བ་ལྟ་བུ་འོ། །རྒྱན་  
 ལྷན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་དེ་དག་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཆད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་...  
 རྒྱན་འཕྲང་བ་ཉིད་དང་། ས་ས་སྒྲི་བོ་ན་མས་ལ་སྤྱད་ཅེའི་ཉན་མངས་ཀྱི་  
 གཉིན་པོ་སྒྲི་མ་ཆུང་བས་དེའི་ཉན་མངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལེ་ན་ས་ལྷན་པ་ལྟ་...  
 བུ་ཁི་ཚ་མ་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཇུས་ལོན་ན། །དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ།  
 མ་རྟེན་པ་དང་། མི་ལྷན་...  
 པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ལས་མ་རྟེན་པ་དང་། ཉམས་ནས་  
 མ་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྒྲོབ་ལས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྒྲིས་པའི་ཚ་  
 སྤྱད་ཅེའི་ཉན་མངས་པའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་  
 གཏན་ལས་ཉམས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེའི་  
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཆད་དང་ས་ས་སྒྲི་བོ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་མ་སྒྲིས་  
 པའི་ཚ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་ལྷན་པའོ། །འདྲི་ནི་བྱེ་སྒྲིས་རྟོག་པ་ཏགས་  
 ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་མི་བཞེད་དོ། །ཐོབ་པ་ནི་རང་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་...



ནམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་ཐོབ་པ་  
 དེ་ལས་གཞན་ལ་འབྱུང་ན་འཕགས་པ་ལ་སྐྱེ་གྱིན་པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་.....  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་རྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱས་པའི་ཡིན་གྱི། རྒྱད་ཀྱིས་མ་.....  
 བརྒྱའི་འདུས་བྱས་གོ་མ་དང་རྒྱན་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་རང་  
 གཞན་གྱི་ཐུན་མཛང་པ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པ་ནི་གང་དང་ཡང་ཐུན་མཛང་པ་...  
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཏུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུས་བྱས་  
 ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་གྱི། འདུས་མ་བྱས་ལ་མ་ངེས་སེ། འགྲོག་པ་གཉིས་  
རྒྱད་ཀྱིས་མ་བརྒྱས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱས་པས་.....  
 འགྲོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་རྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱས་སོ། །མ་ཐོབ་  
 པའང་བརྒྱད་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱས་པའི་ཡིན་ཏེ། གང་...  
 ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མ་ཐོབ་པའང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་  
 བ་རང་གི་ལྷུ་བ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

## (༢) དེའི་ཁྱད་ཆས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་ཆས་ལ་གཉིས། ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆས། མ་ཐོབ་  
 པའི་ཁྱད་ཆས་སོ།།

## [༡] ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆས།

དང་པོ་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཆས་ཏུ་ས་གསུམ་པ་མི་ཐོབ་པའང་ཏུ་ས་...  
ནམ་པ་གསུམ་ཞེ། ཐོབ་བྱའི་ཆས་འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་དེའི་...  
 ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་དེ་ལྟར་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞེ། དེ་འདྲ་བྱེ་སྐྱའི་  
 ལྷགས་ལ་ཏུ་ས་གསུམ་ཇས་བྱའང་ཏུ་འདྲད་པས་ཐོབ་པའང་ཏུ་ས་གསུམ་...

བར་འཇོག་གོ། །དེ་ལ་ཆས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། ཆས་  
 འདས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། ཆས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་  
 བ་དང་། ཆས་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ཤིགས་དང་། ཆས་མ་འོངས་  
 པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ཤིགས་སོ། །དབྱ་བཙམ་པར་མཚན་ན་ཁ་སང་...  
 དབྱ་བཙམ་པ་ཐོབ་སྐབས་སུ་ཤིགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་  
 པ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་།  
 དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་འདས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པའོ། །ད་  
 ལྟར་བ་ནི་དེ་རིང་དབྱ་བཙམ་བྱ་བྱུར་སྐབས་སུ་ཤིགས་སུ་བྱུང་བ་དང་།  
 རང་དང་བྱས་མཉམ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དོ། །ཆས་  
 མ་འོངས་པ་ནི་སང་ཉིན་དབྱ་བཙམ་བྱ་བྱུར་སྐབས་སུ་ལ་དེ་དང་བྱས་མཉམ་...  
 བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟའི་གོ་སར་འཇས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་ཕོ་དང་།  
 དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དོ། །གནད་ནི་བྱས་གསུམ་གའང་ད་  
 ལྟར་རྒྱུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཕྱད་པར་བཞེད་པས་སོ། །ཡང་ཐོབ་པ་འདི་དག་...  
 དགེ་མི་དགེ་ལྷན་མ་བཟུན་གང་གི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆས་དགེ་བ་...  
 དང་། ལ་ཤིགས་པས་བཟུས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལྷན་མ་བཟུན་ནམས་...  
 ཀྱི་ཐོབ་པ་འདྲ་རིམ་པ་ལྟར་ས་སར་དགེ་ལ་ཤིགས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་  
 བཞིན་བྱ་ཆས་འདྲ་བ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་...  
 པའི་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་སུ་...  
 གཏོགས་ཏེ། འདྲ་བའི་ཆས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདྲ་བར་གཏོགས་པ་ལ་...  
 ཤིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདྲ་བའི་རྟེན་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཆས་

མོབ་ན་མོབ་པའང་གོང་མའི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མོབ་བྱའི་ཆས་ཁམས་སྤྱ་མ་  
 གཏོགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་རྣམས་ཀྱི་མོབ་པ་ནི་  
 འདྲོད་པ་ལ་སྐྱབས་པ་ཁམས་གསུམ་དང་། ཁམས་མ་གཏོགས་པ་ཟག་  
 མེད་དང་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱ་སྐྱར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་  
 པ་མོབ་བྱའི་ཆས་གང་ཡིན་ཡང་མོབ་པ་འདྲོད་པར་མོབ་པ་ནི་འདྲོད་  
 པ་དང་། གཞུགས་སྤྱ་མོབ་པ་ནི་གཞུགས་དང་། གཞུགས་མེད་པར་  
 མོབ་པ་ནི་གཞུགས་མེད་པར་གཏོགས་ཏེ། བརྟགས་མིན་གྱི་མོབ་པ་  
 ནི་རང་གང་དུ་མོབ་པའི་ཁམས་དང་། ས་དེས་བསྐྱས་ཏེ་གང་ཟག་གི་  
 ཐུད་དབང་ཆེ་བས་སོ། །སྐྱ་སྐྱར་བརྟགས་འགོག་ནི་སྐྱ་འཇིག་རྟེན་  
 པའི་ལམ་ཁོ་ན་ས་མོབ་པས་དེའི་མོབ་པའང་གཞུགས་གཞུགས་མེད་གཉིས་  
 ཀྱི་ཁམས་དང་། འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འདས་ལམ་གཉིས་ཀས་  
 མོབ་དུ་རྒྱང་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མོབ་ན་བྲལ་མོབ་གཉིས་འབྱུང་  
 བས། བྲལ་མོབ་ཟག་བཅས་ནི་ཁམས་གཉིས་པོ་དེར་གཏོགས་ལ། བྲལ་  
 མོབ་ཟག་མེད་དེ་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་མོབ་པའི་བྲལ་མོབ་དང་། ལམ་  
 བདེན་གྱི་མོབ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སྤྱ་མ་གཏོགས་སོ། །ཡང་  
 སྐྱབ་པའི་ཆས་ཀྱི་མོབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། མི་སྐྱབ་པའི་ཆས་ཀྱི་མོབ་པ་  
 མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། མོབ་བྱའི་ཆས་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་མིན་པ་ནི་འགོག་  
 པ་གཉིས་དང་ཟག་བཅས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་མོབ་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་  
 དང་། མི་སྐྱབ་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་མིན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ།  
 སྐྱབ་པ་སྐྱ་སྐྱར་བརྟགས་འགོག་གི་མོབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། མི་སྐྱབ་པ་སྐྱ་

སྐྱུ་པ་རྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྐྱུ་སྐྱུ་པ་རྟགས་ཀྱི་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་པ་ཅས་དང་། སྐྱུ་སྐྱུ་པ་རྟགས་མིན་གྱི་འགོག་གི་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་པ་ཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐོང་སྒྲིབ་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྒྲིབ་དང་། བསྐྱེད་སྒྲིབ་གི་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་མིན་ནི་ཞེས་བཤད་ནས་རྟགས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་། འདྲི་མ་བཤད་ལ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲིབ་བྱ་མིན་པ་ནི་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བཤད་མིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་བྱ་མ་ཡིན་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འདྲོད་དེ། དེ་ལ་སྐྱུ་སྐྱུ་པ་རྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱུ་སྐྱུ་པ་རྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཟག་པ་ཅས་ཀྱི་ཆ་ནི་དགེ་བ་ཟག་པ་ཅས་མིན་པས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་དང་། དེའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་ཐོབ་དང་། ལམ་བཤད་གྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པར་ངེས་སུ་ཞེ་ན། དམིགས་པས་ལ་ནི་དགེ་བ་དང་ཉན་མངས་ཅན་དུ་ལྷང་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཆོས་མ་བཞུགས་ལྷང་མ་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲུབ་ཤི། སྐྱུ་ཕྱིར་སྐྱུ་བ་ནི་མེད་དེ། ལྷོ་པས་རྒྱང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། མ་བཞུགས་ལྷང་མ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྷན་མིན་ནས་ཞེ་ན། དམིགས་པས་ལ་ནི་ལྷན་མིག་དང་། རྣ་བའི་མཛན་གཤམ་ལྷང་མ་བསྐྱེད་གཉིས་དང་། ལྷོ་པའི་མཐམས་ལྷང་མ་བསྐྱེད་པ་གཉིགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྷན་དུ་ངེས་ལ་དེ་གསུམ་ནི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་མིན་ཏེ། ལྷོ་པའི་ལྷོ་པ་

བས་ལྟོང་མ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་བཟོ་གིན་ཏུ་གོམས་པ་ལས་ཐམས་ཀྱི་  
 ཅད་པ་དང་། རྒྱུད་ལམ་གིན་ཏུ་གོམས་པ་ན་ཐུལ་ལྟ་བུ་ལའང་མོབ་པ་  
 ཏུས་གསུམ་འབྱུང་བ་མིད་དོ། །མ་བཞེད་པས་ལུང་མ་བཟུན་ལ་མོབ་པ་  
 ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པར་མ་ཟད། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་བཞེད་པས་ལུང་དུ་མ་.....  
 བཟུན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མོབ་པའང་ལྟན་གཅིག་དུ་སྒྲིའི། ཐུ་  
 ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ནི་མེད་དེ། བཅ་པོ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་དང་། ཀྱན་སྒྲིབ་.....  
 རྒྱུད་པས་ལྟོང་ས་རྒྱུད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་ན་དགེ་མེད་གེ་  
 བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མོབ་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་དེ། བཅ་པོ་ཡིན་པ་དང་།  
 ཐམས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་འབྱུང་ས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

## [ ༢ ] མ་མོབ་པའི་བྱེད་ཆས།

གཉིས་པ་མ་མོབ་པའི་བྱེད་ཆས་ནི། དགེ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་དགེ་ལ་  
 སྐྱེས། །ཞེས་བཤད་པ་མ་མོབ་པ་ལའང་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་མོབ་  
 པ་ནི་མ་བཞེད་པས་ལུང་མ་བཟུན་ཡིན་ཀྱི། དགེ་བ་མ་ཡིན་དེ། དགེ་  
 ཅ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་མོང་ས་ཅན་མིན་དེ། འདྲོད་  
 ཅགས་དང་བུལ་བའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུས་གསུམ་པ་ཡི་ནམ་པ་  
 གསུམ། །ཞེས་པ་མ་མོབ་པའང་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མོབ་བྱེད་ཆས་.....  
 འདས་པ་དང་མ་སྒྲིམ་པའི་མ་མོབ་པ་དེ་ནི་ཏུས་ནམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱི།  
 མོབ་བྱེད་ཆས་ད་ལྟ་བའི་མ་མོབ་པ་ད་ལྟ་བ་མེད་དེ། མོབ་བྱེད་ཆས་ཇི་  
 ལྟར་སྒྲིབ་ས་རྒྱུད་ཡང་དེའི་མོབ་པ་དང་ལྟན་གཅིག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དེའང་  
 དཔེ་མཆན་ན། སྐར་སྒྲིམ་འདས་པའི་མ་མོབ་པ་འདས་པ་ནི་རང་.....

གྱུ་ས་པ་འི་གང་ཟག་དེ་འི་རྒྱུ་ལ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་གྱི་མ་ཐོབ་  
 པ་གྱུ་ས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་། །ད་ལྟ་བ་ནི་ལྷ་མའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལོ། །མ་  
 འོངས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཆད་དོ། །སྤྲོ་མ་ད་ལྟ་བའི་མ་  
 ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བ་ནི་མེད་དེ། ད་ལྟ་བར་མ་ཐོབ་པ་འགལ་བས་སྤྲོ་  
 ལྟ་བའི་མ་ཐོབ་པ་འདས་པ་ནི་སྤྲོ་མ་ཐོབ་རྒྱུ་འི་གང་ཟག་དེ་འི་རྒྱུ་ལ་  
 དེ་མ་ཐོབ་ཞོང་དུ་དེ་འི་མ་ཐོབ་པ་གྱུ་ས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་། །དེ་འི་སྐད་ཅིག་གཉིས་  
 པ་ལན་ཆད་མ་འོངས་པ་ལོ། །མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་འི་འདས་པ་འི་མ་  
 ཐོབ་པ་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དང་། ད་ལྟར་ནི་ད་ལྟའི་གོ་སར་  
 འཕྲིན་པ། མ་འོངས་པ་ནི་དེ་འི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཆད་དོ། །  
 འདི་དག་ཀྱང་དཔེར་ན། འདྲ་སྤྲོ་གི་དུས་ན་ཡོད་པ་འི་ཆས་འཁོར་བ་  
 འདྲི་གི་དུས་སྤྲོ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དང་། བྱམས་པ་འི་དུས་ན་ཡོད་  
 པ་འི་ཆས་མེད་ཞིང་དང་རབ་གསལ་གྱི་དུས་ན་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་། །  
 འོ་ན། མ་ཐོབ་པ་ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་ཞི་ན། ཆས་འདྲོད་པ་ལ་  
སྤྲོ་མ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་འི་མ་ཐོབ་པ་དང་དྲི་མེད་འགྲོག་ལམ་  
གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་འདྲ་ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གཏོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་  
 འདྲོད་པ་འི་རྟོན་ཅན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆས་  
 གང་མ་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་ནི་འདྲོད་པར་གཏོགས་གིང་། ཞོང་མ་  
 གཉིས་ལའང་འོག་སའི་ཆས་ལ་འཕྲིན་པས་བཏང་བ་དང་། ཞོང་ས་  
 དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་གང་ཡོད་  
 ཀྱང་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་དབང་བཅན་པའི་ཕྱིར།

ཅའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཞེ་ན། ཟག་མེད་...  
ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པས་ནི་ས་སའི་སྤྱོད་པ་འདྲེད་པས་ཟག་པཅས་ཁོ་ན་རེས་  
 པའི་ཕྱིར་རང་རང་མ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་  
 ན། ས་སའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གང་གིས་བཏང་བར་འཕྱར་ཞེ་ན། ཁམས་  
 གསུམ་གྱི་ས་སའི་སྤྱོད་པ་ནི་འཕགས་ལམ་དེ་ཐོབ་པས་བཏང་བར་འཕྱར་བ་  
དང་། འདྲེད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་ས་འཕྲུལ་པས་འདྲེད་...  
 པའི་ས་སྤྱོད་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིད་ཅའི་བར་སྒྱུར་རོ། །མིད་  
 ཅེ་ནས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་པས་མིད་ཅའི་ས་སྤྱོད་ནམ་པར་ཉམས་པ་སྟེ་  
 བཏང་བར་འཕྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་འདྲེད་པའི་བར་རིགས་འགྲེ།

## ༢ སྐལ་མཉམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྐལ་མཉམ་ནི། སྐལ་མཉམ། ཞེས་བཤད་ན། དེ་  
 གང་ཞེ་ན། སྐལ་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་པ་དང་།  
 བསམ་པ་དང་། རང་བཞིན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་སོ། །དབྱེ་ན་ཤ་  
 དད་དང་། ཐ་དག་མིན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ནི་སེམས་ཅན་ཅམ་དུ་འདྲ་  
 བར་བྱེད་པའི་རྣམ་གྲིག་སྟེ། སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དུས་ཁམས་...  
 གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་གྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྣམ་རེ་རེ་ཡོད་པས་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་  
 གཅིག་པས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་རོ། །དང་པོ་ནི་ལྟ་དང་།  
 མི་དང་། དག་ཚུལ་སྟགས་ནང་པན་ཚུན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་གྲིག་  
 སྟེ། མི་སྐལ་མཉམ་མི་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལྟ་བུའོ། །སྐལ་མཉམ་རྣམས་སྤྱོད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་སྤྱོད་  
 མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་བྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉལ་གས་ཏེ་སྤྱོད་  
 དཔོན་མི་བཞེད་དོ།

### ༢ འདྲ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ནི། འདྲ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག་ !  
 ཅེས་བཤད་ན། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲ་ཤེས་.....  
 མེད་པ་བ་ནི་འདྲ་ཤེས་མེད་པར་སྟོམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སེམས་.....  
 དང་སེམས་ལྷན་ལྷན་སྟེར་མི་སྟེར་བར་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རིམ་གྱི་ག་  
 ཞོ། །ཕུན་རི་མིད་ཅིག་དུ་འགོག་ཅི་ན། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་  
 བར་དུ་ཤོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། སྤྱོད་མི་.....  
 སྟོན་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་  
 ལ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་དང་འཆི་.....  
 བའི་ཆོ་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་བྱུང་  
 བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་.....  
 འཇུག་བསྟོམས་པའི་རྣམས་སྟོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟོམས་པ་ལས་འདྲ་ཤེས་  
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དེ་གང་ན་གནས་ཤི་  
 ན། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་ཀྱི། གནས་གཞན་.....  
 མེད་དོ། །འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཕྱི་མ་ལ་གང་དུ་སྤྱོད་ཞེ་ན།  
 དེ་ཕྱི་མ་ལ་འདྲོད་པར་སྤྱོད་ཀྱི། དེ་ཆོ་སྤྱོད་མར་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་  
 འཇུག་བསྟོམས་པའི་རྣམས་པ་ཟད་ཅིང་། ཆོ་འདྲིར་སེམས་མེད་པས་ལས་



གསར་དུ་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་འདྲོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་  
ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་འདྲོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་  
སྐྱེང་འབྱར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

### སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འདྲ་ཤིས་མེད་  
པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད། འགྲོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད། དེ་གཉིས་  
ཀྱི་རྟེན་བྱན་མང་དུ་བཤད་པའོ།

### (?) འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འདྲ་ཤིས་མེད་པ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདྲ་ཤིས་མེད་  
པའི་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འང་སྟོམས་པར་བྱུགས་ནས་མ་ལངས་ཀྱི་  
བར་དུ་མེས་ས་མེས་ས་བྱང་འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་། ལྟ་དོན་ནི་འདྲ་  
ཤིས་མེད་པ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ས་གང་གིས་བརྒྱུས་ཤི་ན།  
བསམ་གཏན་གྱི་ཐ་མ་བཞི་པར་གཏོགས་ཏེ། འདྲ་བསྟོམས་པས་.....  
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་དང་  
ཀྱན་སྦྲང་ཇི་ལྟ་བུས་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེ་ན། འཁྲོར་བ་ལས་ཡིད་.....  
ཇིས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་འདྲོད་པས་ཡིན་ཏེ། འདྲ་ཤིས་མེད་པ་ལ་...  
ཐར་པ་དང་། འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་དུ་ཤིས་...  
ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དག་མི་དག་ལྔ་མ་བརྟན་གང་ཡིན་  
ཞེ་ན། ཀྱན་སྦྲང་གི་སྐྱ་ནས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་...  
སྟོམས་འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འདྲ་ཤིས་པའི་ཕྱིར། ལྟང་འབྱར་གསུམ་གྱི་

ནང་ནས་སྒྲིམ་ནས་སྤྱང་འབྱུང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་  
 ནས་ཕྱི་མ་ལ་འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་  
 གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། ས་སྒྲིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་གྱི། འཇུག་པའི་མ་  
ཡིན་ཏེ། འདི་བསྒྲིམས་པ་ལས་འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་  
 གང་ཞིག་འཇུག་པས་དེ་ནས་པར་ལྷུང་བ་ངན་སང་གི་གནས་ལྟ་བུར་  
 གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་སྒྲིཔ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་  
 བཟུས་ཀྱི་དག་བ་སྒྲིམ་པའི་ཚེ་དེའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་པ་ལྟར་  
 འདིའི་ཐོབ་པ་འདྲ་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདིའི་དུས་གཅིག་  
 པའི་འཕྲོལ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། སེམས་མེད་  
 ཡིན་པ་དང་། མངོན་པར་བརྟན་པ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱུལ་དགོས་་་་་་་་  
 པའི་ཕྱིར།

## (༢) འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ནི། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་  
 ཅེས་པའང་འདྲ་ཤིས་མེད་པ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མཚུངས་ལྡན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་  
 རིས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡིད་བྱེད་རི་ལྟ་བུས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཅེ་ན། ཚར་  
 འདྲ་ས་སྒྲུབ་ས་སྒྲིམས་འཇུག་འདི་ནི་འདྲ་ཤིས་དང་ཚར་བ་ཞི་བའི་སྒྲུམ་  
 ནས་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་་་་  
 གང་གིས་བཟུས་ཤི་ན། ཨིད་ཅེར་སྒྲུམ་པའི་སེམས་བཟུས་པ་ཡིན་ཏེ།  
 འདི་བསྒྲིམས་པས་ཨིད་ཅེར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་

187

དེ་ནས་སླིད་ཅི་འདྲི་མེས་མཛན་དུ་བྱས་ནས་འགྲོག་པ་ལ་སྒྲུབ་ས་པར་བྱལ་ས།  
 དེ་ལས་ལངས་ནས་པས་མ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་.....  
 ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོན་ཞེ་ན། བྱང་མེས་ཀྱི་སངས་མ་ཚུས་  
 པའི་དང་པོར་འགྲོག་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་མཛན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་  
ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲུབ་ཅུ་ཅ་བཞི་པར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་  
ནས་བྱང་ཆུབ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་སྒྲུབ་ཅུ་ཅ་.....  
 བཞི་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་མཛན་པར་རྟགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་.....  
 ཏུག །སླིད་ཅི་འདྲི་ཉིན་མང་ས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དག །  
 རྣམ་ཐོལ་ལམ་དགའོ།།

### (༣) དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲུབ་མང་དུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲུབ་མང་དུ་བཤད་པ་ནི། སྒྲུབ་ས་.....  
 འཇུག་དེ་གཉིས་གང་གི་རྟེན་ལ་མཛན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། གཉིས་ཀ་འདྲིན་  
པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་  
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།དེ་པས་མ་གཏན་བཞི་  
 པའི་སས་བཟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲོག་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་གཟུགས་  
 མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་.....  
 གཟུགས་མེད་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་བཀག་ན། རྟེན་མིན་འདྲུ་བྱེད་  
 འབའ་ཞིག་གིས་གནས་པར་མི་རུས་པས། དེ་མ་ཐག་སྤང་ན་ལས་  
 འདའ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་  
 པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འགྲོག་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་དང་པོར་མའི་ནང་དུ་བྱེད་

[illegible]

ལྷན་སྐྱོང་གི་རྒྱུ་

ལ་པ་པྱ་ག་ནི། སྤྱི་ག་དང་། ཞེས་པ་ཤད་ན། སྤྱི་ག་དྲི་ག་དང་།  
 ཞེ་ན། སྤྱི་ག་ནི་ཙོ་ཉིན་ཉི། གདགས་པ་འི་བརྟན་པ་ཙོ་ས་ལས། སྤྱི་ག་  
 ག་དྲི་ག་ན། གམས་གཟུང་པ་འི་ཙོ་འོ། ། ཞེས་གཟུང་ས་པ་འི་ཁྱིར། ཙོ་  
 ག་དྲི་ག་ན། ཙོ་ནི་ལྷས་ཁྱི་དྲོད་དང་ནི་རྣམ་པར་སེས་པ་གནས་པ་འི་རྟེན་  
 རྟེན་པ་འི་མི་ལྷན་པ་འི་འདྲ་ལྟར་སྤྱི་ག་ལྷ་གད་ཡིན་པ་འོ། ། དེ་འདྲ་འདྲོད་  
 པ་དང་གཟུགས་སྤྱི་དྲོད་དང་རྣམ་སེས་གཉིས་ཀ་འི་རྟེན་ཡིན་ལ། གཟུགས་  
 མེད་ཁམས་སྤྱི་ནི་རྣམ་སེས་ཁོ་ན་འི་རྟེན་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན། ཙོ་ཟད་པ་  
 ཁོ་ནས་འཆི་འཕ་ཞེ་ན། འདྲི་ལ་ལྷ་བཞེ་ཡོད་དེ། ཙོ་ཟད་པ་བསྟན་  
 རྣམས་མ་ཟད་པར་འཆི་བ་ནི་ཙོ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འི་ལས་ཟད། ཡོངས་  
 སྤྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པར་འགྱུར་བ་འི་ལས་མ་ཟད་པ་ལྟ་བུ་འོ། ། ཙོ་མ་ཟད་  
 ལ་བསྟན་རྣམས་ཟད་རྣམས་འཆི་བ་ནི་ཙོ་རྣམ་སྤྱིན་ཁྱི་ལས་མ་ཟད་པར།  
 ཡོངས་སྤྱི་རྣམ་སྤྱིན་ཁྱི་ལས་ཟད་རྣམས་འཆི་བ་ལྟ་བུ་འོ། ། གཉིས་ཀ་ཡིན་  
 པ་ནི་ཙོ་དང་བསྟན་རྣམས་རྣམ་སྤྱིན་ཁྱི་ལས་གཉིས་ཀ་ཟད་རྣམས་འཆི་བ་  
 ལྟ་བུ་འོ། ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཙོ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པར་འགྱུར་བ་འི་ལས་



ཐུང་རྩ། འདྲིའང་བྱ་སྒྲིའི་རྟག་བརྟག་སོ། །སྤྱི་བ་མ་འོངས་པས་  
 ཆས་དེ་སྦྱུང་ན། ཆས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཙམ་སྤྱི་བར་འཕྱར་རྩ་ཞེ་ན།  
 དང་དང་གྱི་སྤྱི་དང་སྤྱི་ནག་ཆགས་པ་མཛད་པར་ནི་སྤྱི་བ་འབང་ཞིག་གིས་  
བསྦྱུང་པར་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ནམས་ད་ལྟར་དུ་སྦྱུང་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ།  
 སྤྱི་སྤྱི་ཆགས་པ་ཚང་པས་ད་ལྟར་དུ་བསྦྱུང་བའི་ཡིང་། རོ་ན། སྤྱི་བ་  
 ཏུན་མཛད་པར་འཕྱར་རྩ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དབང་སྟགས་བཞིན་ནོ།

ཕྱི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་།

[illegible]

གྱི་རྩ་ས་མིག་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ས་ནི་ཕྱིང་བ་ལ་སྐག་ས་པ་བཞེན་དུ་མང་པོ་  
 འདུས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་གསུམ་ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་མེད། འདྲོད་  
ཁམས་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་དུ་མ་ཡིན་  
 རྟོ། གཟུགས་མེད་ན་ངག་སྐག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་  
 པའང་ཡིན་རྟོ། །ཚལ་བ་ལས་ཕྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་  
 པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱུས་པས་ཕྱང་བ་གསུམ་ལས།  
རྒྱུ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུས་ཕྱང་དང་ནམ་མཁུན་ལས་ཕྱང་བ་  
 ནི་ཡིན་རྟོ། །དུལ་ཕྱན་བསགས་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱས་མི་རྒྱས་པ་དང་།  
 འདྲོད་རྒྱར་འཕྱང་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་དགེ་མེད་གེར་ཕྱང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་  
 རྟོ། །དགེ་ཅ་ཆད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལའང་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་མ་བཟྱུབས་ཕྱང་མ་བསྐྱུས་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྟར་དེ་  
 དག་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་དང་། མ་  
 བཟྱུབས་ཕྱང་མ་བསྐྱུས་ཡིན་པ་དེ་བཞེན་དུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐལ་མཉམ་  
 ཡང་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་སྐལ་མཉམ་འདི་ནི་ནམ་པར་མེད་པའང་ཡིན་  
 རྟོ། །ནམ་མཁུན་སྐྱུས་གྱི་མིག་སྐག་ས་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་ས་དེ་ནམ་མཁུན་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་རྟོ། །སེམས་  
ཅན་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་ས་སམ་སྐལ་མཉམ་  
གྱི་རྩ་ས་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤོབ་པའང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་དང་།  
ནམ་མཁུན་ལས་ཕྱང་བ་ནམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། བྱི་མ་དེ་  
 ཡིན་རྟོ། །ནམ་མཁུན་སྐྱུས་གྱི་མིག་སྐག་ས་གྱི་སྤོབ་པ་དེ་ནམ་མཁུན་ཡིན་



བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་སྲིན་  
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིམས་འབྲུག་གཉིས་དང་མི་ཐུན་པ་མ་ཐོབ་པ་  
དག་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྲིན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་  
 ཉི། སྒྲིམས་འབྲུག་གཉིས་དག་བར་ངེས་ཤིང་། མི་ཐུན་པ་དེ་ཞུས་  
 བྱུང་ཡིན་གྱི། གོ་སྒྲན་དུ་བཏང་བའི་ལས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

**《གཉིས》 ཞུ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་**  
**པ་བཤད་པ།**

གཉིས་པ་ཞུ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་.....  
 གཉིས་ལས། རྒྱ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་བཤད་  
 པའོ།

**(གཅིག) རྒྱ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།**  
 དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་བཤད་པ། འབྲས་བྱ་བཤད་པ། དེ་  
 གཉིས་ཀྱི་བྱ་ན་མོང་གི་ཚས་བཤད་པའོ།

**[གཅིག] རྒྱ་བཤད་པ།**

དང་པོ་ལ་གསུམ། བཟླ་ན། བཤད། དྲན་བཟུ་བའོ།

**《གཅིག》 མདོར་བཟླ་ན་པ།**

དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། །ཞེས་བཤད་ན།  
 རྒྱ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་དང་། ལྟན་ཅིག་  
འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་པར་ཐུན་

པའི་རྒྱ་དང་། ཀུན་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་དང་། ནམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ཏེ། རྒྱ་  
ནི་ནམ་པ་དུག་དུ་འདྲོད་པའི་རྒྱ་རེ།

《གཉིས་》 རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་ལས།

《གཅིག་》 བྱེད་རྒྱ།

དང་པོ་ནི། བྱེད་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱེས་བཤད་  
ན། བྱེད་རྒྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆས་གཅིག་གྱེ་པའི་ཆ་རང་ཉིད་ལས་  
གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ས་བྱས་ཀྱི་ཆས་རང་རྒྱ་བ་ལ་གཤགས་མི་བྱེད་པ་  
ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པའི་རྒྱའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་པོས་གནད་པ་ས་བྱས་པ་  
ཅས་ལ་བདག་ཅག་བདེ་བར་བྱས་ས་ཞེས་པ་ལྟ་བུར། འོ་ན། སྤང་  
སྤན་ཆ་གང་བྱེད་རྒྱར་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྤང་སྤགས་སྤན་སྤགས་  
མི་རྒྱ་པའི་ཆས་ཅན་ལ་གཤགས་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་པའི་ཆས་ཅན་ལ་གཤགས་  
མི་བྱེད་པས་བྱེད་རྒྱར་འཇག་གོ།

《གཉིས་》 ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ།

གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་  
དང་། མཆན་གཞིར།

2 མཆན་ཉིད།

དང་པོ་ནི། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་པའི་རྒྱའི་མཆན་ཉིད་ནི་དུས་མཉམ་  
དུ་བྱུང་པའི་ཆས་གང་ཞིག་རང་གི་འབྲས་བྱ་དང་ཐན་ཅན་རྒྱ་འབྲས་སུ་

ལྟར་པས་ཕན་འདྲགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ།།

༢ མཚན་གཞི།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས། ལྟར་བརྟན་པ་དང་། སེམས་  
ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཕྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ།།

(༡) ལྟར་བརྟན་པ།

དང་པོ་ནི། རྩ་མཉམ་པར་རྒྱ་འབྲས་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅི་ན།  
ཆགས་པ་གཅིག་པའི་ས་ལ་སྐགས་པའི་འཕྲང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཕན་ཚུན་  
ལྟན་ཅིག་འཕྲང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེ་འཇུག་  
པ་དང་། སེམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་འཕྲང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་  
དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སྐགས་ཀྱང་མཚན་གཞི་བྱས་མཁོ་  
སྐགས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་འཕྲང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། མཚན་གཞི་འང་  
མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། འདུས་བྱས་གཅིག་སྐྱེ་བ་ན་ཅ་  
པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་མཚན་གཞི་རང་དང་  
རྩ་གཅིག་རྩ་སྐྱེ་བར་འདྲད་པའི་ལྟར།

(༢) སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཕྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཆས་དེ་  
དག་གང་ཞི་ན། སེམས་ལས་ཕྱང་བ་ནྟམས་དང་། བསམ་གཏན་  
དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་དང་། སེམས་སེམས་ཕྱང་གཉིས་དང་།  
སྟོན་པ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་སྐགས་མཚན་ཉིད་ནྟམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་  
ཡིན་ཏེ། སེམས་སེམས་ཕྱང་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནྟམས་སྐྱེ་



197

མི་སྒྲིབ་པ་འི་ལམ་པ་དེ་ན་གྱི་སྒྲིབ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་  
 དབང་རྒྱལ་རང་གི་རིས་འདྲ་བྱི་མ་བཟུང་པ་མཉམ་པ་དང་། རྒྱུད་ས་...  
 ཉེ་ཆོན་པོར་འཇམ་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་འི་བྱིར། ས་དེ་དག་  
 རང་ལས་དམན་པ་འི་སྒྲིབ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་...  
 ཁོ་ན་ར་མ་ཟད་རྒྱུར་བྱུང་གི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཉམ་པ་  
 དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་འི་སྒྲིབ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མོས་...  
 བྱུང་ནི་མཉམ་པ་རང་གི་རིས་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་བསམ་བྱུང་དང་།  
 ལ་མཁས་པས་བསྐྱས་པ་བསམ་བྱུང་རང་དང་སྒྲིབ་བྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན། སྒྲིབ་  
 བྱུང་རང་ཉིད་ཁོ་ན་འི་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་འི་བྱིར།

### **《བཞི》 མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ།**

བཞི་པ་ནི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། མཚུངས་པར་...  
 ལྡན་པ་འི་རྒྱ་ནི་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་པ་འི་རྒྱ་དང་། མེས་ས་དག་དང་།  
 མེས་ས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཉེན་དབང་པོ་མཚུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་...  
 དུ་དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས། རྣམ་མཚུངས་པ་ཅན་རྣམས་...  
 གྱི་སྒྲིབ་ནས་ལན་ཚན་རྒྱུར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།

### **《ལྔ》 ཀྱན་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ།**

ལྔ་པ་ནི། ཀྱན་འཕྲུལ་གྱི་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་འཕྲུལ་གྱི་ཞེས་བྱ་  
 བ་ནི་རང་གི་འབྲས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་...  
 ནོ། །དེ་འདྲ་རྒྱལ་བཟུལ་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་ལ། མེ་ཆེན། མ་...

རིག་ ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བུ་མཚམས་འཇོག་། རིག་ལྟ། ཐེ་  
 ཚམ། མ་རིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་...  
 གཉིས་ལའང་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཀུན་རིལ་བས་སྐམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པོ་རྣམས་  
 བློ་ཀུན་དུ་འཕྲོ་བས་རང་འབྲས་ཉོན་མོངས་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན།  
 ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རང་གི་ས་  
 བར་གཏོགས་བས་རྒྱས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཀུན་...  
 འཕྲོ་བྱེད་ཀྱི་ནི་འབྲས་བུ་ལས་སྤང་བར་བྱུང་བའོ།།

### **《བྱུག》 རྣམ་སྟོན་གྱི་བྱུག།**

བྱུག་པ་ནི། རྣམ་སྟོན་གྱི་བྱུག་པ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་བྱུ་  
 བློ་རང་གི་རོ་བོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་སྟོན་པའི་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་  
 བ། ལུང་མ་བསྟན་སྟོན་པར་བཅས་ཀྱང་ས་པོན་རུལ་བ་བཞིན་སྟོབས་  
 རྒྱུ་བའི་བྱུར་དང་། ཟག་མེད་ནི་སྟོན་པའི་སྟོན་མེད་པའི་ས་པོན་གྱུང་བ་  
 ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱུར་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

### **《གསུམ་པོ་དྲན་བརྒྱུ་བ།**

གསུམ་པོ་དྲན་བརྒྱུ་བ་ནི། ལྷུ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ལས་དུས་གསུམ་...  
 པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་འཕྲོ་བྱེད་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་བྱུ་དག་ནི་འདས་པ་  
 དང་ད་ལྟར་པའི་དུས་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དེ།  
 བོ་རིམ་མེད་པའི་བྱུར། ལྟན་ཅིག །མཚུངས་ལྡན། རྣམ་སྟོན་གྱི་  
 ལྷུ་གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པོ་ཡོད་དོ། །བྱེད་བྱུ་འདུས་བུས་དུས་

གསུམ་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནི་དུས་ཀྱིས་མ་འདུས་པས་ངེས་པ་མ་  
བཤད་དོ།

[གཉིས་] འབྲས་བྱ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་ལ། བརྟན། བཤད་གཉིས་་་་

ལས།

<གཅིག> མདོར་བརྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ལྷ་འབྲས་པན་ཚན་ལྷོས་པས་རྒྱ་བྱག་ཡོད་ན། འབྲས་  
བྱ་ལ་བྱ་ཡོད་ཅེ་ན། འདུས་བྱས་ན་མ་མྱོན་དང་། ལྷ་མཐུན་དང་།  
བདག་པོ་དང་། རྩེད་པའི་རྩེས་བྱའི་བྱེད་འབྲས་ཏེ་བྱེད་དང་བཞི་དང་།  
འདུས་མ་བྱས་ལ་ཤོབ་པའི་རྩེས་བྱའི་བྱེད་འབྲས་དང་། ཟག་བཅས་་་་  
གཉིན་པོའི་བྲལ་འབྲས་ས་སར་བརྟགས་འགྲོག་དང་བཅས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་  
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་སར་བརྟགས་འགྲོག་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་  
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།  
འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། ལྷ་བྱག་མེད་ཅིང་འབྲས་་་  
བྱ་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་ཏེ། བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་  
ནི་རྩེ་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྩེ་བ་མེད་པའི་  
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་ཏེ། བདག་འབྲས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་  
འབྲས་འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་ཁུང་ས་སར་བརྟགས་  
འགྲོག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ལས་བདེན་ལྱ་ལྷོས་ཀྱིས་ཤོབ་པ་ཡིན་་་་་  
པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚས་གཞན་རྩེ་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་



པར་གནས་པ་ཙམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

《གཉིས་》 ཟུག་པར་བཞད་པ།

གཉིས་པ་ཟུག་བཞད་ལ། འབྲས་བུ་གང་ལྟ་གང་གི་ཡིན་པ།  
སྔ་སའི་མཆན་ཉིད་བཞད་པའོ།

《གཅིག་》 འབྲས་བུ་གང་ལྟ་གང་གི་ཡིན་པ།

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་དག་ལྟ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།  
ནམ་མེན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལྟ་བུ་མ་ནམ་མེན་གྱི་ལྟའི་ཡིན་ནོ། །འདྲག་  
པོ་འམ་དབང་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྟ་དང་པོ་བྱེད་ལྟའི་ཡིན་ནོ། །ལྟ་  
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀྱན་རུ་འཁྱེད་པའི་ལྟ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།  
དེ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་མེད་ནས་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལྟའི་བྱེད་པ་  
ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལྟ་ན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་  
ཡིན་ནོ།

《གཉིས་》 སྔ་སའི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་སྔ་སའི་མཆན་ཉིད་ནི། ནམ་མེན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་མ་  
བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟ་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆས་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།  
དགེ་ཅ་ཆད་པའི་ལྟ་དུ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་མངས་ཅན་མ་ཡིན་  
ཏེ། ཉན་མངས་སྤངས་པའི་ལྟ་དུ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་.....  
ནི་ལྟའི་འབྲུང་བ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ལྟ་  
ལྟ་བུ་ལྟན་པའི་ཆས་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། །ལྟ་མཆན་དེ་གཉིས་ཙམ་ལྟས་བྱུང་གི་

དབང་པོ་དང་ཕྱ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་  
 དགེ་མི་དགའི་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཕྱང་རོ་ཞེས་བཤེད་དོ། །དེ་ཙམ་  
 ཉིང་འཇོན་གྱིས་ཕྱིས་པའི་དབང་པོའི་འཕྱང་བ་དང་ཉིང་འཇོན་...  
 ལས་སྐྱལ་ཐེམས་ལའང་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་  
 ལས་དུས་ཕྱིས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སྒྲིན་ནས་འཕྱང་བར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་  
 བྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་སྒྲིན་ཀྱང་ཡིན་ལ། འབྲས་ཕྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནུས་སྒྲིན་  
 གྱི་འབྲས་ཕྱུང་། །མཚན་གཞི་ནི་ནུས་སྒྲིན་སྒྲིས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཕྱོ་  
 མཐུན་གྱི་འབྲས་ཕྱུང་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་ཕྱུང་དང་རིས་འདྲ་བར་ཕྱིས་  
 སྒྲིས་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་དང་པོ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་  
 ཕྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེའང་ཟག་པཅས་ལ་ནི་རོ་པོ་དང་། རིས་དང་།  
 ས་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཀྱན་འཁོས་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་དང་ཉན་ཏུ་  
 མངས་ཅན་དུ་འདྲ་ལ། སྐལ་མཉམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་དང་ནུས་པ་...  
 འདྲའོ། །ཟག་མེད་ལ་ནི་རོ་པོ་ཙམ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་པའི་འབྲས་  
 ཕྱུང་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱོ་ཡིས་ཉེ་གྲེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཟག་པཅས་  
 ཟད་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་བརྟགས་འགྲོག་ཉིད་དོ། །སྒྲིས་ཕྱི་ཕྱེད་  
 འབྲས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིས་ཕྱི་ཕྱེད་འབྲས་དང་། མོབ་པའི་སྒྲིས་ཕྱི་ཕྱེད་  
 འབྲས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཕྱོ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་ཕྱ་  
 གང་ཞིག་ཕྱོ་དེ་ལས་ལྟན་ཅིག་གས། དེ་མ་ཐག་གས། ཕྱིས་ནས་ཀྱང་སྒྲིས་  
 པའི་འབྲས་ཕྱ་དེ་ནི་སྒྲིས་ཕྱི་ཕྱེད་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་འབྲས་ཕྱ་.....

ཞེས་བྱ་ཞི། རྒྱལ་བུ་ཕྱི་ཕྱོད་པ་ལས་རྒྱལ་པ་དང་འབྲུག་པར་བྱ་ཞེས་...  
 བྱ་བྱས་ནི་བྱང་པས་ན་དེ་མཉམ་ཅེས་བྱ་ཞི། རྒྱལ་ནག་པོར་བྱ་རྒྱལ་  
 མཉམ་ཅེས་བྱ་ཞི། །མཆན་གཞི་ནི་རྒྱལ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་...  
 འབྱུག་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །དབྱེ་ན་གཞུགས། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བུ་  
 ཕྱི་ཕྱོད་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱོན་ལོག་མཉམ་ཅེས་པའི་ཐམས་ཅད་ཞེས་  
 ཞེས་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆས་མཆན་གཞི་དེ་མ་ཐག་  
 ཏུ་མཐོང་ལམ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞི། །དེ་མ་ཐག་ནི་རྒྱལ་འབྱས་པར་མ་ཆད་  
 པའི་དོན་དོ། །ཅིག་ཅེས་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་  
 འབྱས་བྱ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞི། །ཁོ་ཅིག་ནི་རྒྱལ་འབྱས་པར་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་  
 འབྱུང་ཞི། ཞིང་པ་ན་མས་ཀྱི་མ་རྟག་ལྟ་བུ་ཞི། །གཉིས་པ་ལས་བྱིས་སྐྱོན་  
 བརྟག་འཁོག་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཅུ་ལས་བྱིས་པས་མི་ན་དོ། །འདྲུག་  
 འབྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་འབྱས་བྱ་ལྟ་བུ་དོན་མཉམ་ཏུ་ཐམས་པས་རྒྱལ་ལ་  
 རྒྱལ་ནས་རྒྱལ་བྱུང་བ་མ་མཉམ་པའི་འབྱུག་བྱས་གསར་ཏུ་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་དང་  
 ཏུ་མཉམ་པ་དང་། རྒྱལ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྱུག་བྱས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་འབྱས་བྱ་མིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཞེས་རྒྱལ་པས་ནི་འབྱས་  
 བྱས་པ་ཅད་དོ། །དེ་ལ་བདག་འབྱས་མི་འབྱུང་བའི་བྱ་ལ། མཆན་གཞི་  
 ནི་རང་རྒྱལ་ལས་ལྟན་ཅིག་གས་བྱིས་འབྱུང་བའི་འབྱུག་བྱས་ཐམས་ཅད་...  
 དོ། །ཁོ་ན། རྒྱལ་བུ་ཕྱི་ཕྱོད་པས་དང་ཁྱད་པར་མཉམ་པར་འབྱུང་རྒྱ་  
 ཞེ་ན། རྒྱལ་བུ་ཕྱི་ཕྱོད་པས་ནི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་པོ་ཁོ་ནའི་འབྱས་བྱ་མིན་ལ།  
 བདག་འབྱས་ནི་རང་རྒྱལ་པ་ལ་གཞིགས་མི་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱས་བྱ་  
 མིན་ནོ། །དེས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་ནོ། །གཞན་དག་ནི་བདག་འབྱས་བྱི་དང་

ཐུས་བུའི་བུད་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནི་གསུང་།

〔གསུམ〕 དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱན་མང་གི་ཚས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱན་མང་གི་ཚས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

འབྲས་བུའི་འཛིན་འབྲིན་གྱི་དུས། དངས་པ་གང་རྒྱ་དུས་སྟེད་པའོ།

〈གཅིག〉 འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་དུས།

དང་པ་ནི། བུད་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ལ་པ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་

ད་ལྟ་པ་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་ས་པོན་ནས་རྒྱས་པའི་ཚལ་དུ་རྒྱ་གཉིས་ནི་འབྲས་

བུ་འཛིན་འབྲིན་དུས་མཉམ་པས་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་དུ་རལ་དུ་འབྲིན་.....

པའམ་སྟེད་པར་བུད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ད་ལྟར་དུ་བྱལ་ཅམ་ན་འབྲས་བུ་

འབྱར་བས་སོ། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱ་དང་འདས་པའི་རྒྱས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་

ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀྱན་འཁྱོད་གྲག་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱས་འབྲིན་པ་ནི་

མཚུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྲིན་པ་ཡིན་ལ། འདས་པས་འབྲིན་པ་ཚད་

པ་དག་ཡིན་གྱི། དུས་མཉམ་པར་འབྲིན་པ་མེད་དེ། འདི་དག་གི་...

འབྲས་བུ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རིས་འབྲས་ལྟེན་.....

འདྲ་དུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་གཅིག་པ་ནི་འདས་པ་ཁོ་

ནས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་འབྱར་གྱི། དུས་མཉམ་དང་དེ་མ་ཐག་དུ་

འབྲིན་པ་ནི་མེད་དོ།

〈གཉིས〉 དངས་པ་གང་རྒྱ་དུས་སྟེད་པ།

གཉིས་པ་དངས་པ་གང་རྒྱ་དུས་སྟེད་པ་ནི། རྒྱ་དུ་ཞིག་གིས་.....

འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཅི་ན། སྤྱིར་འབྲས་བུ་ལ་མཚུངས་ལྡན་སེམས་  
 ལས་སེམས་བུང་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སྒྲུབ་སྟེ་གིང་། དེ་ལས་ཀྱང་  
 དང་པོ་མཚུངས་ལྡན་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྣམ་སྤྲིན་  
 སྤྱིས་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚུངས་ལྡན་འདུས་བུས་  
 ལྟག་མ་རྣམས་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་སྟེ་ཐག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་  
 དང་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་མཚུངས་  
 ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བུང་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་དགེ་བ་དང་སྤྱིམ་པ་ནི་རྣམ་  
 སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་ལྟག་མ་ལྟ་ལས་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་  
 མི་སྟེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་རིགས་དེ།  
 དེ་ཡིན་ན་ལྷང་མ་བརྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་  
 པ་ལས་སྤྱིས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་ཀུན་འཁྱོའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་ལྟག་མ་ལྟ་  
 ལས་སྟེ། ཀུན་འཁྱོའི་ལས་མི་སྟེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།  
 གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྣམ་སྤྲིན་སྤྱིས་དང་། དང་པོ་  
 འཕགས་པ་ལས་གཞན་པའི་མ་བསྐྱེད་པས་ལྷང་མ་བརྟན་རྒྱུ་དུ་ལམ་པ་དང་།  
 བཟོའི་གནས་པ་དང་། སྤྱལ་སེམས་གསུམ་དང་། རལ་བ་  
 སྤྲིན་དང་ཀུན་འཁྱོའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟག་མ་བཞི་ལས་སྟེ་  
 རྟེ། དེ་གཉིས་ལས་མི་སྟེ་བ་ནི་རིག་པ་གང་ཞིག །རྣམ་སྤྲིན་སྤྱིས་  
 དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དང་པོ་འཕགས་པ་ནི་རྟག་  
 བསྟལ་ལ་ཚུལ་གྱིས་པའི་ཐག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སེམས་  
 དང་སེམས་ལས་བུང་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། ཀུན་འཁྱོའི་རྒྱ་དེ་

གཉིས་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གཟུམ་ལས་སྐྱེས་ ཏེ།  
 དང་པོ་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་འདི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐལ་  
མཉམ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཆས་མཆོག་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ རིས་་་་  
 འདྲ་སྟོན་དུ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་ལྷུང་  
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལས་མ་ལྷུང་བའི་གཞུགས་་་་་་  
ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་བཅས་པོ་ཡིན་པས་མཆུང་ས་ལྡན་  
གྱི་རྒྱར་མ་གཏོགས་ལ། གཞན་ནམས་དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་ཆན་བཞིར་བྱེ་  
ནས་སྒྱར་བར་བྱོལ། །དེ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་ནི་  
 ཟག་མེད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཅིག་དང་པོར་བཞག་གོ། །ཉིན་མོངས་ཅན་ནི་་  
 སྟོན་མིན་གྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་སོ། །ནམ་མིན་སྐྱེས་  
 ནི་དབང་པོའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་གཞུགས་སོ། །ལྷག་མ་ནི་ཕྱིའི་གཞུགས་  
 དང་ཕྱོགས་པ་ལ་སྟོན་པའོ།

### (གཉིས) སྐྱེན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྐྱེན་བཤད་པ་ལ། བརྟན། བཤད་གཉིས་ལས།

### [གཅིག] མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་དུ་མདོར་ལས་་་

གསུངས་སོ། །གང་ཞེ་ན། སྐྱེན་སྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་དང་། །

དམིགས་སྐྱེན་དང་། བདག་པོའི་སྐྱེན་ཉིད་དོ།

### [གཉིས] སྐྱེས་པར་བཤད་པ།

< ५५५ >      ॐ नमः शिवाय नमः शिवाय नमः

ཕྱིན་ཞེས་ཕུ་བ་ནི་ཕྱིར་ཕུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཕུ་ལྟ་པ་ཅི་ཡིགས་པ་ཡིན་ཏེ།

ལྷན་པ་རྣམས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་གྱི།      ལྷན་མིན་འདྲ་

འཕྲིན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ།      འདྲོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཆུག་ཐོག་དུ་

ཡི་གྲུང་དང་། གཞན་ལས་ཅན་གྱི་མ་འགགས་པར་གཉིས་པ་འབྱུང་  
ཕོ་མིང་དང་། རྒྱ་ཁྱིམ་གྱི་མ་འགགས་པར་གཉིས་པ་འབྱུང་

ॐ नमः शिवाय । ॐ नमः शिवाय । ॐ नमः शिवाय ।

དཔྱ་པཅེས་པ་ཐ་མའི་མེས་མ་མེས་ལྷུང་ལྷུང་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། མེས་མ་

དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།      མཉམ་པས་ན་མཚུངས་པ་དང་།

རྩིས་མཐུན་གཞན་གྱིས་པར་མ་ཚད་པས་ན་དེ་མ་ཐག་པ། རྩིན་ཡིན་...  
 པས་དེ་མཉམ་ཅེས་བུ་ཤོ། དམིགས་པས་ལ་ཚས་གཞན་གྱིས་པར་མ་ཚད་པ་  
 རྩིས་ཡིན་ཏེ། འགྲོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་དང་ དེ་ལས་  
 ལྷན་སེམས་ཀྱི་པར་དུ་ཚས་གཞན་གྱིས་ཚད་ཀྱང་། འཇུག་དེ་ལྷན་...  
 སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྩིན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པའི་རྩིན་ནི་...  
ཚས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་...  
 ལྷན་དུ་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོའི་རྩིན་དུ་བཤད་  
 དེ། རྩི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་པར་འབྲས་བྱ་མང་པའི་ཕྱིར།

<གཉིས> **རྩིན་གང་གིས་འབྲས་བྱ་དུས་གསུམ་པ་**  
**གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད།**

གཉིས་པ་ནི། རྩིན་བཞི་པ་དེས་འབྲས་བྱ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་  
 བྱ་བ་བྱེད་ཅེ་ན། རྩིན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་  
 འགག་པ་ལ་མངན་དུ་སྟོགས་པ་ད་ལྟར་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་  
 དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གྲལ་མཉམ། ཀྱན་འགྲོ། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་  
 པོས་ནི་འབྲས་བྱ་རྩི་བ་ལ་མངན་དུ་སྟོགས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་...  
 དེ། རྩིས་གཉིས་པས་རང་གི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་  
 པར་བྱེད། ཕྱི་མས་ནི་ཕྱིས་ཅ་ན་འབྲས་བྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱའི་རྩིན་  
 དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་དེ་མ་ཐག་རྩིན་དང་དམིགས་རྩིན་དག་ནི་ལྷན་གྱི་...  
 དེ་ལས་བསྟོག་པ་འབྲས་བྱ་རྩི་བ་མ་འོངས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་འགྲོག་



པ་ད་ཉར་པ་ཅིམ་པ་བཞིན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནེ། དེ་མ་ཐག་ཆེན་...  
ནི་སྐབས་འདྲི་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་ཆེན་ནི་སེམས་སེམས་ལྟར་...  
གིས་འཇིག་འི་ཕྱིར་།

༼ལུས༽ དངོས་པོ་གང་ཆེན་ཏུ་ས་སྟེད་པ།

གམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཆེན་ཏུ་ས་སྟེད་ཅེ་ན། ཆེན་བཞི་  
པོ་ཡིས་མས་དང་སེམས་ལྟར་ནམས་སྟེད་པར་བྱེད་དེ། བྱེད་ཆུ་མ་...  
གཏོག་པའི་ཆུ་ལྡེ་ཅི་རིགས་པས་ཆུའི་ཆེན་དང་། སེམས་སེམས་ལྟར་  
སྐྱ་མ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཆེན་དང་། ལུས་ལུས་མཚོས་ཐམས་  
ཅད་ས་དམིགས་ཆེན་དང་། རང་མ་གཏོགས་པས་བདག་ཆེན་བྱས་...  
པ་ས་སྟེ་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་ཆེན་གསུམ་གྱིས་ནི་  
འདྲ་གིས་མེད་པ་དང་འཁོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་སྟེད་  
པའིན་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཆེན་གྱིས་སྟེད་དེ། དེ་མཛན་  
པར་འདྲ་བྱེད་པ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
ཀྱིས་པོའི་སྟབས་བྱེད་འདྲ། སེམས་སེམས་ལྟར་དང་སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་  
ཆུ་ལྡེ་མ་གཞན་ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་དང་། གཟུགས་ཅན་ནམས་...  
ནི་ཆུའི་ཆེན་དང་བདག་པོའི་ཆེན་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྟེ་པའིན་གྱི།  
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་ཆེན་ལས་སྟེ་པའིན་ནེ། མཛན་  
པར་འདྲ་བྱེད་པ་སྒྲིམས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་  
ན་ཆེན་བཞི་པོ་དེར་བྲངས་དེས་གྱི། དབང་ལྷན་དང་། ལ་སྐགས་...  
པ་གཞི་པོ་དང་ཆུན་ཏུག་པ་ལས་སྟེ་པའིན་ནེ། དངོས་པོ་ནམས་རིམ་

གྱིས་སྐྱོ་བ་དང་། མཁས་པ་རིས་འགའ་སྐྱོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
 ཉི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱོ། །ཞེས་གསུགས་ཅན་རྣམས་སྐྱོའི་ན་དང་་་  
 བདག་སྐྱོན་ལས་སྐྱོ་བར་བཤད་ན། གསུགས་ཅན་ལ་འཕྲང་བ་ར་འཕྲང་  
 ཕྱར་གཉིས་སྐྱོ་ངེས་པས། འཕྲང་བས་འཕྲང་བ་གཞན་དང་། འཕྲང་་་  
 ཕྱར་གྱིས་འཕྲང་བ་དང་། འཕྲང་ཕྱར་གཞན་གྱིས་སྐྱོ་བ་དང་དག་  
 རྒྱན་བྱེད་ཚལ་ཇི་ཉུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕྲང་བས་འཕྲང་བ་དེའི་རྒྱུན་་  
 ཅིག་འཕྲང་བ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྐྱོ་རྣམ་པ་གཉིས་བྱེད་དེ། འཕྲང་བས་  
 རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འཕྲང་བ་དེའི་རྒྱན་ཅིག་འཕྲང་བའི་སྐྱོ་དེ།  
 འཕྲང་བ་ལྷ་མས་འཕྲང་བ་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྐྱོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ན་  
 འགྲོའི་སྐྱོ་མི་བྱེད་དེ། ཉོན་མངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྒྲིག་གི་  
 སྐྱོ་མི་བྱེད་དེ། དག་མི་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚའ་ས་ལྷ་  
 གྱི་སྐྱོ་མི་བྱེད་དེ། བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲང་བ་དག་གིས་འཕྲང་བ་  
 ལས་ཕྱར་པའི་གསུགས་སྐྱོད་ན་སྐྱོ་བྱེད་ཚལ་དཔུད་མི་དགོས་ལ། བྱེད་  
 སྐྱོས་བདག་སྐྱོན་བྱེད་ཚལ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། འཕྲང་བས་འཕྲང་ཕྱར་་  
 གྱི་སྐྱོ་བའི་སྐྱོ། གནས་པའི་སྐྱོ། མཐུན་པའི་སྐྱོ། ཉིན་པའི་སྐྱོ། འཇམ་  
 པའི་སྐྱོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་རིམ་བཞིན་ལུབ་སྟེ། འཕྲང་བས་་་་  
 འཕྲང་ཕྱར་གསར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕྲང་བས་འཕྲང་ཕྱར་སྐྱོན་མི་་་་  
 འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕྲང་ཕྱར་དེ་འཕྲང་བ་འཇམ་འབྱིབ་གྱི་་  
 ཇེས་སྐྱོ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕྲང་ཕྱར་དེ་འཕྲང་བ་དོན་གཞན་  
 ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འཕྲང་བས་འཕྲང་ཕྱར་གྲང་ནས་གྲང་དུ་འཇམ་་་

བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བ་ལས་ལྷུང་བས་འབྲུང་ལྷུང་བྱེད་ན། ལྷན་  
 ཅིག་འབྲུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་པ་.....  
 གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་ལྷུང་བཞིན་ཆགས་པ་.....  
 གཅིག་ལས་སྒྲིས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲུལ་པའི་སྤང་  
 བདུན་པན་ཚན་གྱི་བྱེད། སྐལ་མཉམ་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་  
 བ་སྐྱབས་ཀྱི་རིས་འདྲ་ཐུ་བྱེད་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་དང་།  
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བས་མཐོ་རིས་  
 དང་། ངན་སྤང་གི་མིག་སྐྱབས་དང་། ལས་སྒྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་.....  
 པའི་ཕྱིར། འབྲུང་ལྷུང་གིས་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ན་རྣམ་སྒྲིན་....  
 དེ་རྣམ་པ་གཅིག་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདིའི་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་  
 ལས་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་ཀྱི་དབང་པའི་ཆགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྲུང་...  
 བ་དེ་འབྲུང་པའི་ཕྱིར།

### **།བཞི། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།**

བཞི་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་  
 བརྩ་གཉིས་སྤྱད་བྱེད་དང་། ཉི་ཤུར་བྱེད་དང་། བརྩ་གཉིས་པ་  
 གང་ལས་གང་གསར་དུ་རྟེན་དབྱེད་བཤོ།

### **།གཅིག། སེམས་བརྩ་གཉིས་སྤྱད་བྱེད་པ།**

དང་པོ་ལ། དཔྱད་དང་། རྒྱེན་དང་རྒྱེན་ཅན་རྒྱར་བཤོ།

### **། དཔྱད་པར་བཤད་པ།**

དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལྷུང་སྒྲིས་པ་རྣམས། །ཞེས་...

སྐྱེས་པ་ཤད་ན། སེམས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་དེ་ལ་བརྒྱ་.....  
 གཉིས་ཡོད་དེ། འདྲ་དེ་པ་ན་མིད་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དང་།  
 བསྐྱེད་པ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་པ་དང་ནི། མ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་པ་.....  
 བཞི་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མིད་པ་དག་ན་མི་དག་བ་ལས་.....  
 གཞན་གཞན་གསུམ་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་ལ་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གཉིས་སྦྱོར་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

## ༢ རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་སྦྱར་བ་ནི། སེམས་གང་གི་འཇུག་  
 གོལ་དུ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་སེམས་དུ་འབྱུང་ཞི་ན།  
 ཆོ་འཇུག་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་ནས་གཤམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཆོ་  
 བརྒྱད་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཆོ། ས་མཚུངས་གྱི་ཆོ། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་པའི་ཆོ།  
 རྒྱུན་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། རྒྱུན་པར་འཇུག་ལས་ལྟར་པའི་ཆོ། རྒྱུན་  
 འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ།  
 རྒྱལ་པ་ལས་ལྟར་པའི་ཆོར། །དང་པོ་རྒྱུན་གྱི་ཆོ་ནི། རིས་འདྲ་སྦྱ་མ་  
 ལས་ཀྱི་མ་འབྱུང་བ་དག་སེམས་ལས་དག་སེམས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར།  
 གཉིས་པ་ས་མཚུངས་གྱི་ཆོ་ནི། རིས་མི་གཅིག་ཀྱང་ས་གཅིག་པས་གཞན་  
 ཡང་འབྱུང་བ་མེ། འདྲ་དེ་པའི་ས་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་རང་གི་ས་པའི་  
 འདྲ་དེ་པའི་རྒྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་དག་བ་ལ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་  
 བ་ལྟ་བུར། །གསུམ་པ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་པའི་ཆོ་ནི། འཆི་མེད་ནས་  
 བར་མེད། བར་མེད་ནས་མེད་ཀྱི་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་མེ། ཉིང་

འཆི་མེས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། དགེ་བ་རྒྱུར་བྱུང་དང་། བཟོ་  
 གནས་པ་དང་། རྒྱལ་མེས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་མཐོང་དགེ་བ་ལྟེ་དགེ་  
 བའི་ས་མང་བཅུ་ལྟ་བུ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་འཇིག་ལྟ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་  
 ལུང་མ་བརྟན་དང་། དབང་གིས་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུད་ལམ་པ་ཅི་རིགས་པ་  
 ཡིན་ལ། རྒྱུ་མེས་ནི་གང་ཏེ་རྒྱུ་མ་པའི་ས་པ་དེའི་ཉན་མངས་ཅན་གྱི་  
 མེས་མིན་པའི་ཕྱིར་འག་མ་ནས་གོང་མར་རྒྱུ་མ་ན་འཆི་མེས་རྒྱུ་མ་མོང་།  
 དགེ་བ་དང་། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བརྟན་དང་། རྒྱུ་མེས་མ་བསྐྱབས་  
 ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་ནོ། །གོང་མ་ནས་འག་མར་རྒྱུ་མ་ན་འཆི་མེས་དགེ་  
 བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། མ་བསྐྱབས་པ་བཟོ་རྒྱལ་མ་གཏོགས་པ་  
 དང་། རྒྱུ་མེས་ཉན་མངས་ཅན་ནོ། །རང་ས་ནས་རང་སར་རྒྱུ་མ་ན་  
 འཆི་མེས་དགེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེས་གོང་དང་འདྲོ། །ཐོབ་མི་སྤྲོད་  
 གི་ཟག་མེད་གཉིས་ནི། རྒྱུ་འཆི་གཉིས་ཀའི་མེས་ལྟ་མི་བྱུང་ངོ་། །  
 བཞི་པ་རྒྱུ་མས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ནི། འག་མའི་དགེ་བ་རྒྱུར་བྱུང་ལས་  
 གོང་མའི་དགེ་བ་རྒྱུར་བྱུང་སྤྱི་ལྟ། འདྲོད་པའི་དགེ་བ་ལས་གཞུགས་ཀྱི་  
 དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་། གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་གཞུགས་  
 མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་  
 དགེ་བ་ལས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་དགེ་  
 བ་ལས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་མི་འབྱུང་ལྟ། དེ་གཉིས་རྟེན། དམིགས་  
 པ། རྣམ་པ། གཉིན་པ་ལྟེ་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། །  
 ལ་པ་རྒྱུ་མས་འཇུག་ལས་ལུང་བའི་ཆེ་ནི། གོང་མའི་དགེ་བ་ལས་འག་མའི་  
 དགེ་བ་འབྱུང་ལྟ། ཟག་མེད་གཉིས་ལས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་རྒྱུར་

བྱང་འབྱུང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཐག་མེད་གཉིས་ལས་གཞུགས་  
 ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་འབྱུང་། དེ་དང་ཐག་མེད་གཉིས་ལས་འདྲ་བའི་  
 དགེ་བ་སྦྱེས་སྒྲུབ་དང་། སྦྱར་བྱང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །དྲག་  
 པ་སྦྱུམས་འཇུག་ཉེན་མངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཙེ་ནི། གྲང་མའི་  
 བསྐྱབས་པ་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་སྦྱེ་སྟེ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་མངས་  
 ཅན་ལས་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་། གཞུགས་ཀྱི་ཉེན་མངས་ཅན་ལས་  
 འདྲ་བའི་དགེ་བ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་  
 ཉེན་མངས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ན་འདི་ལས་འོག་བསམ་གཏན་གྱི་དགེ་སེམས་  
 མཆོག་ཡིན་ནོ་སྦྱུམ་དུ་འཇིན་པ་དྲག་པོ་བརྟང་བ་ན་ཉེན་མངས་ཅན་གྱི་  
 ཉིང་རེ་འཇིན་དེའི་མཇུག་ཐོག་བསམ་གཏན་གྱི་དགེ་བར་ལྷང་བ་ལྟ་བུའོ།  
 དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་ནས་འདྲ་བའི་དགེ་སེམས་མངོན་  
 ཏུ་བྱས་པ་འདྲ་འདྲོ། །བདུན་པ་སྦྱུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཙེ་ནི། གཞུགས་  
 ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་གི་རྗེས་སུ་འདྲ་བ་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱུལ་སེམས་ལྷང་  
 མ་བཞུན་གཉིས་འབྱུང་རོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱུལ་ལས་ལྷང་བའི་ཙེ་ནི།  
 འདྲ་བའི་སྦྱུལ་སེམས་ལས་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་འབྱུང་རོ།  
 དོན་དེ་དག་ཁོ་ལ་བཞག་ནས་སེམས་གང་གི་རྗེས་ཐོག་དུ་སེམས་གང་.....  
 འབྱུང་སྦྱན་པ་ནི། འདྲ་བ་ལས་པའི་སེམས་དགེ་བ་ལས་ནི་རྗེས་ཐོག་  
 ཏུ་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། ཐུན་གྱི་ཙེ་འདྲ་བའི་དགེ་བ་དང་། ས་  
 མཚུངས་པའི་ཙེ་འདྲ་བའི་མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། མ་  
 བསྐྱབས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། སྦྱུམས་པར་འཇུག་པའི་ཙེ་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་  
 བ་སྦྱར་བྱང་དང་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཉིང་

མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཙེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་གཉིས་ན་མས་...  
 འཕྲུང་བའི་ཕྱིར། འདྲེད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་བརྒྱད་པ་  
ཁོ་ན་ལས་འཕྲུང་ཟེ། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཙེ་རང་སའི་བཞི་དང་།  
 ལྷ་མས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྒྲུབ་ཕྱུང་དང་ཟག་མེད་  
 གཉིས་དང་། གཟུར་པའི་ཙེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་ལས་སྟེ། འདྲེད་  
 པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་སེམས་བརྒྱུ་པ་དག་ལས་འཕྲུང་ཟེ། ལྷན་དང་  
 ས་མཚུངས་པའི་ཙེ་རང་སའི་བཞི། ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཙེ་ཁམས་གོང་  
 མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ། བསྐྱབས་པ་དང་ས་བསྐྱབས་པ་འགའ་ཞིག་བཅས་  
 གསུམ་ཟེ་དུག་གི་རྗེས་ལས་སྟེ། འདྲེད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལས་  
 ནི་རང་རང་གི་ས་པའི་བཞི་ཁོ་ན་འཕྲུང་ཟེ། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པའི་  
 ཙེ་རང་གི་ས་པ་དག་གོ། འདྲེད་པའི་བསྐྱབས་པ་ལྡང་མ་བརྟན་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་  
 རི་ལྟར་འདྲེད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་སེམས་བརྒྱུ་པ་རྗེས་སུ་འཕྲུང་ཞིང་།  
 དེ་ལས་བཞི་འཕྲུང་བར་བཞད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱའོ།  
 འདྲེད་པའི་མ་བསྐྱབས་པ་ལྡང་དུ་མ་བརྟན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ལྟ་དག་...  
 ལས་འཕྲུང་ཟེ། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་བཞི་དེ། ལྷ་ལ་  
 པར་འཇུག་པ་ན་དགེ་བ་སྒྲུབ་ཕྱུང་ལས་སྟེ། འདྲེད་པའི་མ་བསྐྱབས་  
 ལྡང་མ་བརྟན་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་མཚུག་ཐོག་དུ་སེམས་བརྒྱན་འཕྲུང་ཟེ།  
 ལྷན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཙེ་རང་སའི་བཞི་དང་། ལྷ་ལ་པ་ལས་ལྡང་བ་  
 ན་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྒྲུབ་ཕྱུང་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་  
 མཚམས་སྒྲུབ་པ་ན་བསྐྱབས་པ་གཉིས་འཕྲུང་བས་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་

ན་མུད་པའི་མེམས་དགེ་བ་ལས་ནི་མེམས་འཇུག་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱན་  
 རྒྱ་ཆ་རང་མའི་དགེ་བ་དང་། ས་མཆོངས་པ་ན་རང་མའི་དགེ་བ་མུར་  
 བྱུང་ལས་མ་བཞུགས་པ་གསུམ་ག་ཞིང་། རྒྱུ་ས་ཤོབ་ལས་རྒྱལ་མེམས་ལས་  
 གཞན་གཉིས་དང་། བཞུགས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བས་ན་རང་  
 གི་ས་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་ས་འཇུག་ལས་ལྷང་བ་ན་འདྲོད་པའི་དགེ་བ་  
 གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱལ་པར་འཇུག་པ་ན་འདྲོད་པའི་མ་བཞུགས་ལྷང་མ་  
 བརྟན་དང་། རྟིང་མཆོམ་མུར་བ་ན་འདྲོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་།  
 བཞུགས་པ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱུ་ས་པར་  
 འཇུག་པ་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་མུར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་  
 འབྱུང་བའི་མུར་རོ། །གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་དགེ་མེམས་དེ་ནི་མེམས་དགུ་  
 ཡི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱན་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ས་མཆོངས་པ་ན་དགེ་  
 བ་མུར་བྱུང་ནི་རྒྱལ་མེམས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ། རྒྱུ་ས་ཤོབ་ནི་ན་མ་མིན་  
 རྒྱུ་ས་དང་མུད་ལས་པ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བས་རང་མའི་གསུམ་དང་།  
 རྒྱུ་ས་པར་འཇུག་པ་ན་འདྲོད་པའི་དགེ་བ་མུར་བྱུང་ལས་དང་། རྒྱལ་  
 པ་ལས་ལྷང་བ་ན་འདྲོད་པའི་མ་བཞུགས་ལྷང་མ་བརྟན་ལས་དང་། རྒྱུ་ས་  
 འཇུག་ལས་ལྷང་བ་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་མུར་བྱུང་ལས་དང་། ཟག་  
 མེད་གཉིས་ལས་དང་། གཟིར་བའི་ཆ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་བཞུགས་པའི་  
 རིས་ལྷ་འབྱུང་བའི་མུར་རོ། །གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་ལྷང་ཏུ་མ་  
 བརྟན་པའི་མེམས་ནི་མེམས་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱན་དང་ས་མཆོངས་  
 པའི་ཆ་རང་མའི་གསུམ་ལས་དང་། རྟིང་མཆོམ་མུར་བ་ན་འདྲོད་པའི་



དགེ་བ་དང་། མ་བཟླཔས་ལུང་མ་བརྟན་ན་མ་ཟིན་ཟུག་དང་། ཟུན་  
 ལམ་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་པའི་དགེ་བ་རྒྱས་པུང་མ་གཏོགས་  
 པ་གསུམ་ག་ལས་སོ། ། གཟུགས་ཀྱི་བཟླཔས་ལ་ལུང་མ་བརྟན་ཀྱི་མེམས་  
 ཏེ་ལས་ནི་མེམས་རྒྱག་འབྲུང་ཟེ། ཟུན་དང་ས་མཚུངས་པ་ནི་དགེ་བ་རྒྱལ་  
 མེམས་མ་བཟླཔས་པ་ཏྲེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་རྒྱས་པ་ན་  
 འདྲ་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། བཟླཔས་པ་དང་། གཟུར་བ་ན་འདྲ་  
 པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་མ་  
 བཟླཔས་ལ་ལུང་ཏེ་མ་བརྟན་པ་ནི་གསུམ་ལས་འབྲུང་ཟེ། ཟུན་ཀྱི་ཆེ་  
 རྒྱལ་མེམས་ནི་རང་ཉིང་ལས་འབྲུང་ལ། ཟུན་ལམ་པ་དང་ན་མ་ཟིན་ཟུག་  
 ནི་རྒྱལ་མེམས་མ་གཏོགས་པ་ཕན་ཚུན་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་དགེ་བ་  
 རྒྱས་པུང་ལས་མ་བཟླཔས་པ་གསུམ་ག་དང་། ཟུག་མོ་དང་བཟླཔས་པ་  
 ལས་ནི་རྒྱལ་མེམས་ལས་གཞན་གཉིས་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཟུགས་ཀྱི་  
 མ་བཟླཔས་ལུང་མ་བརྟན་ཀྱི་མེམས་ཏེ་ལས་ནི་མེམས་རྒྱག་འབྲུང་ཟེ།  
 ཟུན་ཀྱི་ཆེ་རྒྱལ་མེམས་རང་ལས་དང་གཞན་གཉིས་ཕན་ཚུན་། ས་མཚུངས་  
 པ་ན་རང་སའི་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་རྒྱས་པ་ན་འདྲ་  
 པའི་མི་དགེ་བ་དང་། བཟླཔས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་བཟླཔས་  
 པའོ། ། ཁི་ཏྲུང་གཟུགས་ཀྱི་མ་བཟླཔས་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་ལས་འབྲུང་  
 ཞིང་། ཏེ་ལས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་བཞེན་ཏེ་གཟུགས་མེད་པ་ལ་ཏེ་མི་ཚུམ་  
 ཏེ་རྒྱས་དགོས་ཏེ། ཟུན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་ལས་འབྲུང་  
 རོ། ། ཏེ་ལས་ནི་ཉིང་མཚམས་རྒྱས་པ་ན་འདྲ་པའི་ཉིན་མེམས་ཅན་

གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་ཚེ་ན་མ་ཐོན་ཐོན་  
 རང་ཉིད་དང་། ས་མཆུངས་པ་ན་དག་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཉི་ལྔ་ག  
 འཕྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པའི་དག་བའི་མེས་ལས་ནི་མེས་  
དག་དག་འཕྲུང་ཞི། རྒྱན་དང་ས་མཆུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་དང་།  
 རྩོམས་པར་འཇུག་པ་ན་བཅའ་མེད་གཉིས་དང་། རྒྱང་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་  
 དག་བ་དང་། ཉིང་མཆུངས་སྦྱར་བ་ན་འདྲི་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་  
 དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པའི་  
 དག་བའི་མེས་དེ་ནི་མེས་ལྔ་ག་གི་རྩེ་སྤྱོད་འཕྲུང་ཞི། རྒྱན་དང་ས་  
 མཆུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་ལས་དང་། རྩོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་  
 ཀྱི་དག་བ་ལས་དང་། རྒྱང་བ་ན་བཅའ་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་སྤྱོད་གཟུགས་  
 མེད་ཀྱི་དག་བ་སྦྱར་ཕྲུང་འཕྲུང་བས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་བསྐྱེད་  
 ལ་ལྷང་དུ་མ་བཟུན་པ་ལས་ནི་མེས་བདུན་འཕྲུང་ཞི། རྒྱན་དང་ས་  
 མཆུངས་པ་ན་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཆུངས་སྦྱར་བ་ན་འདྲི་བའི་  
 ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཟུགས་  
 བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དག་བ་སྦྱར་ཕྲུང་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁི་ལྷར་གཟུགས་  
 མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་ལས་བདུན་འཕྲུང་བ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་འང་བདུན་  
 ལས་འཕྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རྒྱན་དང་ས་མཆུངས་པ་ན་  
 རང་སའི་གསུམ་ལས་དང་། ཉིང་མཆུངས་སྦྱར་བ་ན་འདྲི་བའི་གཟུགས་ཀྱི་  
 དག་བ་གཉིས་དང་། མ་བསྐྱེད་ལྷང་མ་བཟུན་ན་མ་ཐོན་ཐོན་དང་སྦྱར་  
 ལས་པ་ལས་སོ། །སྤྱོད་པའི་མེས་ནི་བཞི་ལས་འཕྲུང་ཞི། རྩོམས་པར་

འཇུག་པའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་པོའི་དགེ་བ་རྒྱུར་བྱུང་གསུམ་པོ་ལས་དང་།  
 ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་ཉིད་ལས་སོ། །སྒྲིབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་ལྟ་འབྱུང་  
 རྟེ། ལྷན་པ་འཇུག་ལས་ལྟང་བ་ན་འདྲོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀྱང་དང་།  
 ཁོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་བྱུང་རྟེ་གསུམ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་ཉིད་དང་།  
 ལྷན་པ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྒྲིབ་པ་དོན་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཇིག་གྱི་མཇུག་  
 གོག་ཏུ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཟད་ཤེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །མི་སྒྲིབ་པའི་སེམས་  
 ནི་ལྟ་དག་ལས་འབྱུང་རྟེ། ལྷན་པ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་པོའི་  
 དགེ་བ་རྒྱུར་བྱུང་གསུམ་པོ་ལས་དང་། སྒྲིབ་པ་དོན་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་  
 འཇིག་ལས་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་མི་སྒྲིབ་པ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་  
 རོ། །མི་སྒྲིབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་འབྱུང་རྟེ། ལྷན་པ་  
 འཇུག་ལས་ལྟང་བ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདྲོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀྱང་དང་།  
 ཁོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་བྱུང་རྟེ་གསུམ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་མི་སྒྲིབ་པ་རང་  
 ཉིད་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་བཅུ་གཉིས་པོའི་དེ་མ་ཐག་  
 ལྷན་བཞད་པའོ།།

## **《གཉིས》 སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ།**

གཉིས་པ་སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་བཅུ་གཉིས་དེ་དག་  
 ནི་ཉི་ཤུར་ཡང་བཞད་དེ། ཇི་ལྟར་བསྟན་ནས་ཤི་ན། ཁམས་གསུམ་ཏུ་  
 བར་སྟོད་དམ་ཚུན་དུས་གང་ཏུ་སྒྱུས་པ་ཅམ་གྱིས་དགེ་བའི་སྒོལ་པ་འབྱུང་  
 བའི་སྒྱུས་ནས་སྒོལ་པ་དང་། སྒོལ་པ་དེའི་རོ་བོ་མཚན་དུ་བྱུར་པ་རྒྱུར་  
 བ་ལ་ལྟུང་པས་ན་རྒྱུར་བྱུང་རྟེ་དགེ་བ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏུ་བྱེ་ནས་

བཅུ་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ་བཙ་ལྔ་ལོ། །བཙ་ལྔ་ལས་མེད་དམ་སྟུམ་ན།  
 རྩིས་བུ་རི་ཙུལ་པ་ལ་མི་སྟུམ་གྱི་དང་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྟུ་ལས་ངང་གིས་རྩིས་པ་འཕམ་  
 བུང་བའི་སེམས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཚགས་བྱུག་ཅན་དུ་རྒྱུང་ཞིང་དམིགས་པ་  
 ལུལ་བྱུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མལ་སྟན་ལ་སྟགས་པ་  
 དང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དི་རྩ་རེག་བྱ་དང་སྟུང་  
 ལས་པ་སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བའི་སེམས་དང་། བཙ་བྱ་  
 བ་མི་གནས་གནས་གཟུགས་སྟགས་བཞི་དང་། དེ་སྟོབ་པའི་སྟུ་ལའང་  
 དམིགས་ནས་དབྱེ་བའི་སེམས་དང་། སྟུ་ལ་པར་བྱ་བའི་ལུལ་གཟུགས་སྟགས་  
 བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྟུ་ལ་པ་ལ་བྱ་བའི་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་  
 བ་འདྲོད་པའི་ཁམས་ན་མ་བཟྱེ་བས་ལ་ལྷང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་ལ་རྣམ་པ་  
 པ་བཞིར་སྟེ་ནས་བཙ་བཅུ་དྲུག་དོ། །དེ་དང་ཡང་བཙ་བཅུ་དྲུག་ལས་མེད་  
 དམ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཙ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་གསུམ་  
 ཡོད་དོ། །བཙ་མེད་དེ། གནས་དང་ཡོ་བྱད་སྟགས་ལ་རྩལ་བ་བྱལ་  
 བས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྟོན་རྩིས་གཅིག་ལྟོ། །

**《གསུམ》** སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་

གསར་དུ་རྟོག་དབྱེད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་དུ་རྟོག་དབྱེད་  
 པ་ནི། སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་མཛན་དུ་བྱུང་བའི་ཙུ་སེམས་དུ་གསར་  
 དུ་རྟོག་ཅེ་ན། ཁམས་གསུམ་པ་མི་ཉན་སྤངས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་

221

དཔེ་ཆ་སྒྲིབ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འདྲ་བ་ལ་འདྲ་  
 ཆགས་དང་བུལ་བའི་ཆ་སྒྲིབ་སེམས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་  
 གཞུགས་ལ་འདྲ་ཆགས་བུལ་བའི་ཆ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་སེམས་...  
 གསར་བྱ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། བྱག་པོ་དེ་དག་ནི་ལྷག་མ། འདྲ་བ་དང་།  
 གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། མི་སྒྲིབ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་  
 བསྐྱེད་པས་ལྷང་མ་བརྟན་གསུམ་ལྟེ་སེམས་བྱག་མངོན་བྱ་བ་ལ་ནི་དེ་...  
 རྟེན་གསར་བྱ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་འབྱུང་བ་མེད་དོ་གསུངས་སོ།  
 ཆས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆེག་ལུར་བྱས་པ་ལས། དབང་པོ་བརྟན་པ་  
ཞིས་བྱ་བ་ལྟེ་གནས་གཉིས་པའི་མཆན་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །

[གསུམ] འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་སྟེ་  
བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། གང་དུ་སྟེ་བ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ།

〈གཅིག〉 གང་སྟེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དབུ་བ། ཆས་ཀྱི་བྱད་པར། རང་བཞིན་  
གྱས་པར་བཤད་པོ།

〈གཅིག〉 དབུ་བ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁམས་གསུམ་དུ་དབུ་བ། འཁྲོ་བ་ལྟར་དབུ་བོ།

(གཅིག) ཁམས་གསུམ་ཏུ་དབུ་བ།

དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟོན་མངས་ཅན། །ཞེས་སྐད་  
གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སེམས་སེམས་བྱང་སྐད་ཀྱི་དབུ་བ་བཤད་  
ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདྲོད་པ་དང་། གཟུགས་  
དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དེ་ལ་འདྲོད་པའི་ཁམས་གང་  
ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གྱིས་བྱིད་པའམ་དགའ་བར་  
མི་བྱེད་པའི་བྱུང་དམུལ་བ་སྟེ། བ་ར་ཀ་ཞེས། ར་ཀ་དགའ་བ་དང་།  
བ་དགག་ཅིག་ཡིན་པས་སོ། །ཟས་སྟོན་ཡིད་ལ་བརྟགས་པའམ་དེར་སྤང་  
བ་རྟམས་བྱུང་མི་ལྟོག་པས་ན་ཡི་དཀས་དང་། དུད་དེ་འཁྲོ་བས་དུད་  
འཁྲོ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྟམས་ཡིད་ཀྱི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཡིད་གས་  
ཆེ་བས་ན་མི་རྟམས་དང་ནི། དེ་བ་ཞེས་ཅེ་བའམ་བདེ་བ་ལ་འཇུག་པས་

བདེ་བར་རྒྱལ་པས་ན་ལྟ། དབྱེ་ན་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། ལྷམ་  
 མུ་ཅ་གསུམ་དང་། འཕགས་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་  
 དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དེ་དྲུག་དག་འདྲིན་པའི་ཁམས་  
 ཡིན་ནོ། །དེ་ན་མས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་དཔུལ་བ་ལ་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་དང་  
 མི་ལ་སྒྲིང་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་ནི་འདྲིན་པའི་ཁམས་དེ་ཉི་ལྔར་གྲེས་པར་  
 བྱེད། །ཁྱད་དཔུལ་དང་ཉི་འཁོར་བ་ན་མས་ནི་ཆ་དཔུལ་གྱི་འཁོར་ལྟ་  
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟངས་སོ། །ལྟ་ནི་འཆད་པར་འཕྱར་རོ། །དཔུལ་  
 བ་སྐགས་གནས་དང་བཅས་པ་ན་མས་ནི་འདྲིན་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། མི་  
 དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རྒྱུང་བའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 གཟུགས་ཁམས་གང་ཞེ་ན། འདྲིན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་གནས་སྐགས་  
 གྱི་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་ན་གོང་མ་སྟེ་དེའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་པོ་ནི་  
 གཟུགས་གྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། འདྲིན་པ་ལས་འདས་ཤིང་རང་སའི་ཉོན་  
 མོངས་རྒྱས་སུ་གང་གིས་། གཟུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁམས་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞིས་བཟུས་ན་བཅུ་བདུན་  
 ཏུ་རྒྱུ་ལྟར་འཕྱར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཁམས་དེར་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྐྱོ་སྐྱོ་བསམ་  
 གཏན་བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱ་སྐྱོ་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཆུང་  
 འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་གོ་མས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བྱ་སྟེ་བའི་  
 བསམ་གཏན་གྱི་གནས་སམ་ས་ནི་ཆངས་རིས་ལ་སྐགས་པ་གསུམ་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ཆངས་རིས་པ་དང་། ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདྲིན་དང་། ཆངས་  
 ཆེན་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། རོད་ཆུང་དང་། རོད་ཆེན་དང་།  
 རོད་གསལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། །བདེ་ཆུང་དང་། ཆད་མེད་



བདེ་དཔལ། བདེ་རྒྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གསུམ་རྣམས་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་རྒྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་  
 རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ཟག་མེད་སྤུལ་མ་རྒྱང་དང་།  
 འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། སིན་རྩ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེས་སིན་རྩ་  
 ཆེན་པོ་ལྟེ་བརྒྱད་གོམས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་གནས་སམ་  
 ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་མེད་དང་། བསྟན་ན་མས་སྟེས་དང་།  
 འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གཏུང་བ་དང་། གྲ་ཞོམ་  
 རྣང་བ་དང་། སིན་རྩ་མཐོང་བ་དང་། རོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་འཕགས་  
 པའི་གནས་ལྟེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་པའི་  
 ཁམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་སྤར་བཤད་པ་  
 ལྟར་གནས་གཞན་ལྟགས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་  
 ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེ། གང་དུ་གི་འཕྲིན་པ་དེར་གཟུགས་  
 མེད་ཀྱི་མིང་བཞིའི་ལྷང་པོ་བྱུབ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། རོན་  
 གྱང་རྒྱ་རྫོམས་འཇུག་བཟང་ངན་དུ་བརྫོམས་པ་མི་འདྲ་བར་སྟེ་བའི་བྱེ་  
 བྲག་ལས་ནི་ན་མ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་གཤིས་མཐའ་ཡས་དང་།  
 ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདྲ་གིས་མེད་འདྲ་གིས་མེད་མིན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིར་  
 བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གཟུགས་གཏན་ནས་མེད་ན་སེམས་གང་  
 ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དེར་ནི་རིས་མཐུན་པ་སྤུལ་  
 མ་ཉམ་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ནི་བརྟེན་པར་  
 འདྲེན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཞེས་པས་སྤོ་སྟེ་པོ་དང་། མི་ལྟན་པ་དང་།  
 ཐོབ་པ་དང་། སྟེ་བ་སྟགས་ལའང་བརྟེན་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།

ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཕྱ་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་དེ་རིས་དང་སྒྲིག་  
 ལ་མི་བརྟེན་ནམ་ཞེ་ན། མི་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་གཤིས་  
 དང་མ་བུལ་བས་སྒྲིབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུགས་  
 ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་གཤིས་དང་  
 བུལ་བས་སྒྲིབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

### (གཉིས) འགྲོ་བ་ལྟར་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ལྟར་དབྱེ་བ་ནི། འགྲོ་བ་ལྟར་གང་ཞེ་ན། ཁམས་  
 གསུམ་པོ་བཞད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔུལ་བ་དང་། སྐྱུ་མ་པས་བསྐྱུས་  
 པ་ཡི་དྲགས་དང་། སྤྲོ་འགྲོ་དང་། ལྟ་དང་། མི་སྤྱོད་འགྲོ་བ་ལྟར་  
ཡིན་པར་སྤྲོད་པ་གསུམ་བཅུན་པའི་མདོ་ལས་རང་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་  
ཏི། །འོ་ན། འགྲོ་བ་ལྟར་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་  
 བ་ལྟར་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རང་བཤིན་ལྟོན་མངས་ཅན་བསྐྱིབས་པ་  
 དང་མི་དགེ་བའང་ཡིན་ལ། ལྷང་དུ་བསྟན་པ་དགེ་བའང་ཡིན་ནོ།  
 གལ་ཏེ་ལྟོན་མངས་ཅན་དང་དགེ་བ་ཡིན་ན། འཇགས་པ་དང་དགེ་ཅ་  
 ཆད་པ་ན་མས་འགྲོ་བས་མ་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་  
 བསྐྱིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་  
 པ་ཡིན་ཡང་། པར་སྤྲོད་ནི་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་འགྲོ་བ་ལྟར་ལས་བར་  
 སྤྲོད་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་ལྟར་ངེས་ན། ལྟ་  
 མ་ཡིན་དེ་འགྲོ་བ་གང་གི་ནང་དུ་གཏོགས་ཤིང་། སྤྲོ་བ་དཔོན་འཇགས་པ་  
 སྐྱུ་མ་མེད་ལྟར་ན་ལྟའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཏེ། ལྟ་ལ་ལྟས་ལོངས་སྤྱོད་འགན་  
 སྐྱུ་མ་པ་དང་། ལྟའི་གཉེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྟའི་ཚས་ལས་ཉ་མས་

པས་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་དམན་པ་ལ་དགག་ཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

### 《གཉིས་》 ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཞི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན།  
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི། བདུན་དང་  
བཞིའི་བསྟར་བ་དབྱེད་པའོ།།

### (གཅིག) རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན།

དང་པོ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་དང་།  
སེམས་ཀྱི་གནས་དགུ་སྟགས་འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལྟས་  
ཐ་དད་ཅིང་འདྲ་ཤིང་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཉི། མི་  
རྣམས་དང་ལྟ་ཁ་ཅིག་གོ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་པོའོ།།  
ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྟས་དང་  
འདྲ་ཤིང་གཉིས་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་མི་རྣམས་དང་འདྲོད་པའི་ལྟ་  
རྣམས་ཡིན་ཉི། ལྟས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། ཉགས་  
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་ཤིང་ཀྱང་བདེ་ལྷག་བདར་སྟོམས་ཐ་དད་  
པའི་ཕྱིར། ལྟས་ཐ་དད་ཅིང་འདྲ་ཤིང་གཅིག་པ་ནི་ཆངས་ཤིས་ཀྱི་ལྟ་  
གསར་ལྟས་རྣམས་ཉི། དེ་དག་ཆངས་ཆེན་ལས་ལྟས་དང་། ཁ་དོག་  
དང་། ལྟ་བ་དང་། སྟགས་སྟགས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་ཤིང་  
ནི་ཆངས་པ་ཆེན་པོས་འདི་དག་ནི་བདག་གི་འདྲོད་པ་ལས་ཕྱུང་རྩ་སྟོན་  
ལ། འཁོར་གསར་ལྟས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཅག་ནི་ཆངས་པ་ཆེན་  
པོའི་འདྲོད་པ་ལས་ཕྱུང་རྩ་སྟོན་དུ་སེམས་པས་འདྲ་ཤིང་གཅིག་པའི་ཕྱིར།  
ལྟས་ཐ་དད་ཅིང་འདྲ་ཤིང་གཅིག་པ་ལས་བསྟོན་པ་ལྟས་གཅིག་ཅིང་འདྲ་

ཤེས་ཐ་དད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྟ་རྒྱུ་མས་ཏེ། ལུས་ནི་འོད་  
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དང་། ཁ་དྲིག་དང་། ཉམས། དབྱིབས་  
 གྲང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་ཤེས་ནི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེས་སྒྲུ་ན་  
 ཉེར་བརྒྱགས་ཀྱི་བཏང་སྒྲུ་མས་མངན་དུ་བྱེད་ལ། ཉེར་བརྒྱགས་བཏང་  
 སྒྲུ་མས་ཀྱིས་སྒྲུ་ན་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངན་དུ་བྱེད་པས་ཐ་དད་པའི་  
 ཕྱིར། ལུས་དང་འདྲ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་  
 པའི་ལྟ་རྒྱུ་མས་ཏེ། ལུས་ནི་ཁ་དྲིག་སྐྱེས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་  
 ཤེས་ནི་སེམས་བདེ་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་  
 ཡིན་པའི་ཁམས་དང་པོ་གསུམ་པོ་དག་གྲང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།  
 མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་དག་སྐྱེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ།  
 ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ན། དེ་དག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ལྷན་པའི་  
 རྒྱལ་གྱིས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་པ་གཞན་དག་གྲང་ཡོད་  
 བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་གནས་པར་བརྟན་ཞེ་ན། སྤར་སྒྲུ་ས་  
 པ་དེ་དག་གི་ལྟ་ག་མ་ངན་སྤང་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞེ་པ་དང་།  
 སྤྱད་ཅེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་  
 པ་དེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་ཤེ་ན། ངན་  
 སྤར་སྒྲུ་ས་རྣམས་ནི་ལྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇོམས། བསམ་གཏན་བཞེ་པའི་  
 འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུ་མས་འཇུག་ཀྱི་འབྲས་ཀྱིས་.....  
 འཇོམས། སྤྱད་ཅེ་བ་འགྲོག་པའི་སྒྲུ་མས་འཇུག་གིས་འཇོམས་པའི་ཕྱིར།

## (གཉིས) སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག་པ་ཤད་པ་དེ་དག་གང་  
 ཞེ་ན། པཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་པདུན་དང་། སྤྲེད་པའི་  
 ཅེ་མ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནི་  
 གནས་དག་པ་མདོ་ལས་པཤད་དོ། །འོ་ན། ངན་སྤང་པ་དང་འདུ་  
 ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སེམས་་་་  
 ཅན་གྱི་གནས་སྤྱི་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ངན་སྤང་  
 པ་དེར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཀྱི་སྤྲེད་པོས་མི་འདྲོད་  
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཙན་ར་བ་བཞིན། ཡང་  
 བ་དེ་གཉིས་དེར་མི་འཆད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ནི་གཞན་ན་གནས་  
 པ་རྣམས་དེར་འོང་འདྲོད་ལ། དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་  
 འདྲོད་པ་ཡིན་ན། གཞན་ངན་སྤང་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྤྲེད་  
 སྤྲེད་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་འགྲོ་འདྲོད། འཕགས་པ་རྣམས་གོང་  
 མ་ཐུང་འདས་སྤྱི་འགྲོ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

## (གསུམ) རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞིར་པཤད་དེ།  
 ངན་སྤང་ནས་སྤྲེད་ཅེས་བར་གྱི་བླ་པ་དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བླ་པ་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ནམ་  
 ཞེ་ན། རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ས་མི་གཅིག་པ་དང་བླ་པ་མེད་མ་  
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གནས་པའི་དོན་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་དབང་གིས་གནས་

པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་དང་ས་གཞན་ལ་ད་ལྟར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།  
 འོ་ན། རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་  
 ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་འབང་ཞིག་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མ་བཤད་དེ། འདྲིར་  
 གི་གནས་པ་དང་གནས་པ་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྣམ་ཤེས་  
 དེ་གནས་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་རང་གི་གདན་  
 མིན་པ་བཞིན་ནོ།

### (བཞི) བདུན་དང་བཞིའི་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ནི། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱེས་ལ།  
 བཞིས་མ་བསྐྱེས་པ་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་ན་ལྟ་གི་བཞི་ཡོད་པ་  
 ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། བདུན་གྱིས་བསྐྱེས་ལ་བཞིས་མ་བསྐྱེས་པ་གི་  
 བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ། བཞིས་བསྐྱེས་  
 ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྐྱེས་པ་གི་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་  
 པ་བ་དང་། མིད་ཅེ་བ་དང་། རན་སྤང་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་  
 ལྟ་བུ། གཉིས་ཀས་མ་བསྐྱེས་པ་གི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། མིད་  
 ཅེ་བ་དང་། རན་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་  
 ཀས་བསྐྱེས་པ་གི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་  
 ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞི་ལྟ་བུའོ།

### <གསུམ> རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་  
 འཆུག་ཆུལ། བར་དུ་གནས་ཆུལ། མཐར་འགྱུ་ཆུལ་ལོ།

### (གཅིག) དང་པོར་འཆུག་ཆུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས།   གང་ཏུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས།   གང་གིས་  
འཇུག་པའི་བར་མིད་དོ།

[གཅིག]   གང་ཏུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས།

དང་པོ་ནི།   ཁམས་གསུམ་ཏུ་མཐམ་ཅན་སྐྱེ་བའི་གནས་ཏུ་ཞེ་ན།  
ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་སྒོ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།   མོགས་པ་མངལ་ནས་  
སྐྱེ་བ་དང་།   རྟོན་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།   རྩལ་རྟེ་སྐྱེ་བ་ཉི་མམས་  
ཅན་གྱི་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ་ཡོད་དོ།   འཛོ་ན།   འཕྲོ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་  
གནས་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན།   མི་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམས་པ་བཞི་ག་ཡོད་དེ།   རྩལ་  
སྐྱེས་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོ་འི་མི་ལྟ་བུ།   རྟོན་གཤེར་སྐྱེས་ནི་རྒྱལ་པོ་བ་ལས་  
རྟེ་ལྟ་བུ།   སྒོ་བ་སྐྱེས་ནི་ཡུ་ཆག་པའི་ཆོང་པ་ཁྲུང་ཁྲུང་མ་དང་ལྟན་ཅིག་  
འཕྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་བརྟན་བྲག་དང་།   ཉི་བའི་བྲག་ཡུང་  
བ་ལྟ་བུ་དང་།   མངལ་སྐྱེས་ནི་ད་ལྟའི་མི་པལ་ཆེ་བའོ།   ཁྱད་འཕྲོ་  
ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་དེ།   ནམ་མཁའ་ཤིང་སྐྱེ་གནས་བཞི་པས་  
ཁྲུ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་བཟང་བར་བཤད་པའི་གྱིར།   དཔལ་བ་པ་རྣམས་  
དང་།   ལྟ་རྣམས་དང་།   མིད་པ་བར་མ་རྩལ་རྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་རྟེ།   ལས་  
ཆེས་ལྷོ་བས་དང་ལྟན་པའི་གྱིར།   ཡི་དྲགས་པལ་ཆེར་རྩལ་སྐྱེས་ཡིན་ལ།  
མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པ་ཡིན་རྟེ།   ཡི་དྲགས་མ་ཞིག་གིས་བཟུན་པ་  
མོ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ།   བདག་གིས་མཆན་མ་བྱ་ལྟ་དང་།   འདི་  
བཞིན་ཉིན་པར་བྱ་ལྟ་རྣམས།   ཁྱེད་ནས་དེ་དག་ཟ་མོད་ཀྱི།   འཛོ་ན་  
ཡུང་བདག་ནི་ཆེན་པོ་ཡིད།   འཛོ་ན་འབྱུང་བའི་གྱིར།   འཛོ་ན།   སྐྱེ་  
གནས་དེ་རྣམས་ལས་གང་བཟང་པ་ཡིན་ཞེ་ན།   རྩལ་སྐྱེས།   རྟོན་

གཤེས་ཐུགས། མངལ་ཐུགས། སྒྲོལ་ཐུགས་ནི་མཁུ་ལམ་ཐུགས་ཐུགས་མ་བཟང་  
 ཐུགས། རིམ་པ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལ་མི་གནོད་པར་སྒྲོལ་བ་དང་།  
 གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། རང་གིས་སྐྱུག་བཟུལ་ལན་གཅིག་སྒྲོལ་བ་  
 དང་། སྐྱུག་བཟུལ་ལན་གཉིས་སྒྲོལ་ནས་སྒྲོལ་བའི་སྒྲིང་།

**[གཉིས་] གང་གིས་འཆུག་པའི་བར་མིང་།**

གཉིས་པ་གང་གིས་འཆུག་པའི་བར་མིང་ལ་ཐུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་།  
 ཐུབ་ཐུབ་། ག་ཆུགས། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྒྲོལ་གནས་སྐྱུ་འཆུག་ཆུལ་ལོ།

**<གཅིག>རྒྱུ་རྒྱུ་།**

དང་པོ་ནི། མིང་པ་བར་མ་ཆུས་ཏེ་སྒྲོལ། །ཞེས་བཤད་ན།  
 དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། ཐུབ་པའི་སྐྱུ་ན་འདྲིར་གང་འཆི་བའི་མིང་པ་དང་།  
 སྒྲོལ་བའི་མིང་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །འོ་ན། དེ་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་  
 པའི་སྐྱུ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན། མིང་པ་བར་མ་དེ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཟུང་  
 པའི་ཐུལ་དུ་མ་སྒྲིན་པའི་སྒྲིང་།

**<གཉིས> ཐུབ་ཐུབ་།**

གཉིས་པ་སྐྱུབ་ཐུབ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ཐུབ་གི་སྐྱུབ་ཐུབ་དོ།

**<གཅིག> རིགས་པའི་སྐྱུབ་ཐུབ་།**

དང་པོ་ནི། མཁུ་ཆན་སྒྲོལ་བ་ན་རེ། བར་མིང་མིང་དེ། སྒྲོལ་  
 མིང་དེ་འཆི་མིང་ཆད་ཅམ་ལས་ཐུབ་པའི་སྒྲིང་ཞེ་ན། སྒྲོལ་མིང་ཆོས་  
 ཅན། འཆི་བའི་མིང་པ་བར་མ་ཆད་ཅམ་ལས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་  
 བོན་ལས་སྐྱུ་གྲུ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོལ་བུ་སྐྱུགས་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་



པ་འབྲུ་ཡི་རྒྱན་དང་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་  
 རེ། མ་ཁྲུམ་རྩེ། མེ་ཁང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་  
 བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཡང་བྱད་བཞིན་ལས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་བཞིན་  
 ན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་ཁང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་  
 བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དེ། རྒྱུ་མིན་འཆི་མིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་  
 ཡང་། དེ་ལས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་དབེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།  
 མེ་ཁང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བཞིན་གྱི་རྩ་བར་མ་ཁྲུམ་  
 པའི་ཕྱིར་དེས་ན་དབེ་མ་ཡིན། གོ་ས་གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཟུགས་ཅན་  
 གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོང་གི་དམ་  
 བཅའ་དེར་ཐལ། མེ་ཁང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་  
 བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་རྒྱུ་མིན་འཆི་མིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་གཉིས་མི་  
 འདྲ་པའི་ཕྱིར་དེ། གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། དེའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་དང་མེ་ཁང་གཡའ་དག་པའི་རྒྱུ་  
 གཙ་བོ་གཉིས་ལས་བྱུང་ལ། རྒྱུ་མིན་དེ་འཆི་མིན་ལས་བྱུང་གི། རྒྱུ་  
 གཙ་བོ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཕྱིར།

## **《གཉིས་》 བྱད་གི་རྒྱུ་བྱེད།**

གཉིས་པ་ལྷུང་གི་རྒྱུ་བྱེད་ནི། བར་མིན་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྟན་  
 འདས་ཀྱི་མགུར་ནས་མིན་པ་བདུན་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། མིན་པ་ནི་  
 བདུན་དེ། དཔུལ་པའི་མིན་པ་དང་། ཞེས་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བར་མིད་ཨོད་དེ། མདོ་ལས། གནས་གསུམ་མདོན་དུ་ལྟར་ན་  
 མདོ་མངལ་དུ་བྱ་འཆགས་པར་འལྟར་དེ། མ་རྩལ་གིང་མ་མཆན་དང་  
 ལྷན་པ་དང་། ཡ་མ་ཆགས་གིང་འལྟར་པ་དང་། དྲི་མ་ཉི་བར་གནས་  
 པར་ལྟར་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག དྲི་མ་དེ་བར་མིད་ལྟས་  
 གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། ལྟང་  
 པོ་ཞིག་པ་ཉི་བར་གནས་པར་ལྟར་ནོ། །ཞེས་གདོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།  
 མ་གྲུབ་ཤི། ཉ་ལེན་གྱི་བུའི་མདོ་ལས། ཁྱོད་གྱི་དྲི་མ་ཉི་བར་གནས་  
 པར་ལྟར་པ་དེ། རྒྱལ་རིགས་གིག་གམ། ཞེས་སྐགས་གསུངས་ལ།  
 ལྟང་པོ་ཞིག་པ་དེ་དག་དུ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར། ཡང་བར་མིད་ཨོད་དེ།  
 ཕྱིར་མེ་འོང་དེ་ལ་བར་དོར་འདྲའ་བ་སྐགས་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 ཉི་ལྟའི་རིགས་གིག་ལ་དགོངས་སྐྱེ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཉི་ན་ལྟེས་  
 ནས་འདྲའ་བ་ལ་སྐགས་པའང་ལྟའི་རིགས་ལྟ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བར་  
 མིད་ལྟབ་ཤི། ལྟེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བཅུན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་  
 བར་དོར་འདྲའ་བ་དེ་ལ་ལྟར་བར་འདྲའ་བ་ལ་སྐགས་པ་གསུམ་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་ན་བར་དོར་ཨོད་པར་ལྟབ་པོ།

### **《གསུམ》 ག་ཚུགས།**

གསུམ་པ་ག་ཚུགས་ནི། མོ་ན། དེའི་ག་ཚུགས་རི་ཉི་ལྟ་ཞེ་ན།  
 བར་མིད་དེ་ཉི་འལྟར་བར་འལྟར་བའི་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་མིད་པ་དང་འཕེན་  
 པར་བྱེད་པའི་ས་གཅིག་ལས་ལྟེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་མིད་པ་འལྟར་  
 བར་འལྟར་བའི་ག་ཚུགས་དང་བྱེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་དུས་ཉིད་གང་

ཞེ་ན། སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་སྲིད་པ་འི་སྐྱོན་རྒྱུ་ཀྱི་སྲིད་  
 པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་པན་  
 ཆད་ཀྱི་ཕྱང་པ་ལྟའི་སྐྱོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆི་མེས་སྐད་  
 ཅིག་ཐ་མ་དང་། ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པ་འཆི་སྐྱེའི་སྲིད་  
 པ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་མ་དང་། བར་སྲིད་དང་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་གྲུན་  
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། བར་སྲིད་ཀྱི་ཁ་དྲག་ཇི་ལྟ་བུར་འབྱུང་ཞེ་  
 བ། དཔུལ་བའི་བར་སྲིད་ནི་སྐྱོང་དུས་མེས་ཆེན་པ་ལྟ་བུ། དུད་འགྲོའི་  
 དུ་བ་ལྟ་བུ། ཡི་དགས་ཀྱི་ཆ་ལྟ་བུ། འདྲད་བའི་ལྟ་དང་མའི་བར་  
 སྲིད་ནི་གཞེས་ཀྱི་ཁ་དྲག་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཁ་དྲག་དཀར་  
 བའོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བར་སྲིད་མེད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་  
 པས་སོ། །འོ་ན། བར་སྲིད་ཀྱི་ཐོང་ཆད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲད་  
 བའི་ལྟ་དང་མའི་བར་སྲིད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལྔ་ལྟ་ལོན་པ་ལྟ་བུའོ།  
 དེའང་གཟུགས་ཀྱི་རྩ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་གས་ཆེ་བས་ཐོང་ཆད་རྒྱགས་གིང་  
 གོས་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་ལ། འདྲད་པར་རྩ་ཆ་མེད་ཅིང་ཁྲིལ་མེད་...  
 གས་ཆེ་བས་གཅེར་བུར་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་དགེ་སྦྱང་རྩ་ཆ་... ། ར་ན་  
 ཀྱི་སྐྱོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གོས་དང་བཅས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་  
 བྱང་མེས་ནི་གཞོན་ནུ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་ཅིང་ན་བཟའ་དང་བཅས་...  
 པའོ།

## <བཞི>ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར།

བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། མིག་གང་གིས་མཐོང་ཞེ་ན། བར་

གྲིད་དེ་ནི་གྲིད་པ་བར་མར་རིས་མཐུན་པ་ནང་པན་ཚན་དང་། ལྷ་མིག་  
 རྣམ་པ་དག་པ་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་གི། ལྷིས་མོབ་  
 ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། སིན་ཏུ་དང་བའི་བྱིར། ལས་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་འཁུལ་  
 གྱིས་རྣམ་མཁར་འཁྱོ་ཞིང་བྱུགས་མཐོགས་ཁྱད་དང་ལྷན་ཏེ། ལྷས་ཀྱང་  
 དགག་དགའ་བའི་བྱིར། དེ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་པོ་ཀྱན་ཚང་  
 ཞིང་རི་དང་བྲག་ལ་སྐགས་པ་ལའང་སྐགས་མེད་ཏུ་འཁྱོ་བའི་རྣམ་པ་དང་།  
 ལྷན་ཏེ། གྲིད་པ་འཚལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྲག་སྐགས་སྤྱུང་བ་  
 གྲིན་བྱར་དམིགས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་མའི་མངལ་དང་རྩ་རྒྱུ་གདན་  
 ལྷ་བྱར་སྐགས་སོ། ། གྲིད་པ་བར་མ་ཐུབ་ནས་གཞན་ཏུ་མི་སྒྲོག་ཟླ། བར་  
 གྲིད་ཚན་ཏུས་གཉིས་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་བྱིར། འདྲིད་པའི་  
 བར་གྲིད་དེ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་ངན་གྱིས་ཁྲི་ཞེས་པ་དང་མི་ཞེས་པ་བཟོ།

### (ལ) རྩེ་གནས་སུ་འཆུག་ཚུལ།

ལྷ་པ་རྩེ་གནས་སུ་འཆུག་ཚུལ་ནི། འོ་ན། བར་གྲིད་དེས་རྩེ་  
 གནས་སུ་འཆུག་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མིར་རྩེ་འཐུར་ཞིག་ཡིན་ན་ཀྱང་  
 རིང་པོ་ནས་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པ་མཐོང་། དེའང་མིར་རྩེ་ན་པ་ལ་ལྷང་  
 བ་དང་། མར་འཁྱིག་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནི་བྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་ཐུར་པས་མ་དེ་  
 དང་བཅེ་དགའ་བྱ་བར་འདྲིད་ནས་འཁྱོ་བར་བྱ་བའི་ལུལ་མངལ་ཏུ་.....  
 འཁྱོ་ཟླ། དེར་སྐང་ནས་མའི་སྒོ་གཡས་ཕྱགས་བུ་སྒྲིད་ཏུ་ཁ་རྒྱབ་ཏུ་  
 བུལ་ན་ཏེ་ཅོག་ཅོག་བྱར་སྒྱུར། ། མིར་རྩེ་བ་ཡིན་ན་མར་ལྷང་། བར་

ཆགས་པས་མའི་ལྷ་གཡོན་དུ་ཁ་མདུན་དུ་བལྟ་བ་ལས་འདྲོ། །འདི་  
དག་ནི་མངལ་སྒྲིང་གི་འཇུག་ཚུལ་ལ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པོ་དེ་གཤེར་  
སྒྲིས་ནི་སྒྲི་གནས་གཙང་བའམ་མི་གཙང་བ་ལ་ཁྲི་འདྲོད་པས་འགྲོ།

རྒྱས་སྒྲིས་ནི་སྒྲི་གནས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་མངན་པར་འདྲོད་ཅིང་སྤྲོད་པས་  
འཇུག་གོ། །དེ་དག་ལས་དཔུལ་བའི་སྤྲོད་པ་བར་མ་མི་དབྱིབས་ནི་གཤིན་

རྒྱས་ཞགས་པས་བདགས་ཏེ་སྤྲིའུ་ཆགས་ཁོ་ནར་བྲིད་པ་ཡིན་ལ། །ལྷ་ནི་  
མགོ་བྱ་ལ་བལྟ་ཞིང་། མི་སྐགས་གསུམ་ནི་མི་ལ་སྐགས་པ་བཞིན་དུ།

འོ་ན། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲི་ལྷ་ཅི་ལྷག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་  
ནམ་ཞེ་ན། མ་ངས་ཏེ། མདོ་ལས་རྒྱུ་པ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། དེ་

ལ་གཅིག་ནི་མའི་མངལ་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །གནས་པ་དང་

འབྱུང་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དག་ནི་འཇུག་པ་མ་ཟད་གནས་པ་

ཡང་ཤེས་ལ། འབྱུང་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་གཞན་དག་ནི་འཇུག་

གནས་ཤེས་པ་མ་ཟད་འབྱུང་བའང་ཤེས་པ་དང་། ཡང་སྐྱ་མ་གསུམ་ལས་

གཞན་དག་ནི་འཇུག་གནས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོ་

དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་ལས་སྒྲིས་པ་ནི་རང་ཁྱལ་དུ་འབྱུང་ཡང་

རྟག་དུ་སྒྲིངས་པ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་ཆོགས་སྤྲོད་དང་། སྐར་སྐྱས་པ་

ནི་བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །མཆན་གཞི་ནི་ཉི་འའི་

བྲག་སྐགས་སོ། །འོ་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་སྐགས་གང་ཡིན་

ཞེ་ན། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་པོ་དག་སྟེ། འཁོར་ལས་བསྐྱར་

རྒྱལ་དང་།      རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་དང་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གཉིས་ནི་  
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ།      འཁོར་བརྒྱུར་ནི་ལས་བཅོད་ན་མས་རྒྱ་  
 ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་།      རང་སངས་རྒྱལ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་  
 བྱིང་དངོས་པོ་བྱུག་ལ་མཁས་པས་ཡོ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་།      སངས་  
 རྒྱལ་ནི་བཅོད་ན་མས་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་  
 གསུམ་ལ་བསགས་པས་བྱིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་གྲ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བྱུར་...  
 རྒྱ།

### (གཉིས) བར་བྱ་གནས་ཚུལ།

གཉིས་པ་བར་བྱ་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས།      གང་གནས་པ་མེམས་ཀྱི་  
 རྟེན་འབྲེལ་དང་།      གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ།

### [གཅིག] གང་གནས་པ་མེམས་ཀྱི་རྟེན་བཟེལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ།      བཟུན།      བཤད།      བསྐྱ་བའོ།

### <གཅིག> མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི།      ཕྱི་རོལ་པ་ན་རེ།      གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་  
 ཐལ།      རྒྱུ་བ་སྐྱ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་།      འདི་ནས་ཕྱིར་མར་  
 འགྲོ་བའི་བར་མིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།      དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་  
 གི་བདག་མེད་དེ།      རྟགས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་  
 ཕྱིར།      ཁོ་ན་རེ།      འོ་ན།      ལུང་པོ་སྐྱ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པར་  
 བྱེད་པ་པོ་མ་བྱུབ་པར་ཐལ།      གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

མ་ཁྲུབ་ཏུ། སྤང་པའི་རྒྱན་ཅན་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་  
 རེ། སྤང་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པར་མི་འབྱུང་རྒྱུ་  
 ཞེ་ན། རྒྱན་མེད་དེ། རྒྱུ་བར་སྤང་པའི་ཉིད་མངས་པ་དང་ལས་གྱིས་  
 མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྤྱིད་པ་བར་མའི་སྤང་པའི་རྒྱན་གྱིས་ན་སྤྱི་  
 བའི་གནས་མངལ་དུ་འགྲོ་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་  
 ཡང་རྒྱན་གྱིས་སྤུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན། བར་སྤྱིད་ལས་སྤྱིད་  
 སྐགས་གྱི་རྒྱན་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉིད་མངས་པས་རི་ལྟར་  
 འཕངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་སྐགས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་།  
 དེ་ལས་སྤྱི་མཆེད་དུག་དོད་པ་དང་། མངལ་ནས་བྱུང་ཏེ་བྱིས་པ་སྐགས་  
 བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟའི་རིམ་གྱིས་སྤང་པོ་ལྟའི་རྒྱན་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ།  
 དེ་ལྟར་སྤྱིས་ནས་ཉིད་མངས་པས་ལས་གསལ་ཅིང་། ཡང་འཆི་སྤྱིད་དང་  
 ཆེ་འདྲིར་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉིད་མངས་པ་རྣམས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པོ་  
 རྒྱུ་བར་སྤྱིད་དང་། དེ་ནས་ཡང་དེའི་སྤྱི་བའི་སྤྱིད་པ་དག་དུ་འགྲོ་  
 ལ། དེ་ནས་ཀྱང་འཆི་འཕོ་དང་། རྒྱུ་བར་གཞིལ་བར་ཐུག་པ་མེད་  
 པའི་བྱིར་སྤྱིད་པ་བཞིན་འཁོར་ལ་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྐག་མ་དང་ཐམས་ཅད་  
 མེད་པ་ཡིན་ནོ།

### <གཉིས> རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་  
 འབྲེལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྩ་བ། ཡན་ལག་གསུམ་དཔེ་དང་རྒྱར་

པམོ།

# གཅིག་ གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།

དང་པོ་ལ་བཞི།    རང་བཞིན།    བཟུང་བ་དཔྱད་པ།    བྱངས་  
ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།    འབྲུང་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་རྒྱ།

## ༡ རང་བཞིན།

དང་པོ་ལ་གསུམ།    དབྱེ་བ།    ས་སའི་མཚན་ཉིད།    དེ་དག་གི་ངེས་  
པམོ།

## (༡) དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི།    དེ་ལྟ་སྤྱད་པའི་རྒྱན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་དང་།    དེ་ལྟ་བ་  
དང་།    བྱི་མའི་བདག་ཉིད་གྱིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་  
མ་རིག་པ་ནས་ཀྱ་གེའི་བར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་...  
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་རྒྱ།    །ཅིའི་བྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན།    བ་  
རྒྱ་ལྟ་སྤྱད་པ་དེ་ཞེས།    བ་རྒྱ་སྤྱད་པ་དང་།    བྱིངས་ཡི་ཉི་འཁྲུ་བ་  
ཡིན་ཡང་བ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་ན་སྤྱད་ནས་དང་སྤྱད་ཅིང་ལ་འཇུག།  
བྱིངས་པ་དེ་ཉི་བཟུང་ས་སྤྱད་པ་གང་ཏུ་ཡོད་པས་ན་འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་...  
པའི་བྱིར་རྒྱ་རྟེན་དང་འབྲས་བྲ་སྤྱད་ནས་ཡང་དག་པར་འབྲུང་བས་ན་དེ་  
ཟེད་ཅེས་བྱའོ།    །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན།    མ་རིག་པ་དང་།  
འདྲ་བྱེད་དང་།    རྣམ་པར་གླེང་པ་དང་།    མིང་གཟུགས་དང་།    རྒྱ་  
མཚན་དུག་དང་།    རིག་པ་དང་།    ཚར་བ་དང་།    སྤྱད་པ་དང་།  
རྒྱ་བ་དང་།    ཀྱ་གེའོ།    །དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ།    རྒྱ་



ཁྱི་མཐའ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བའི་གཏིས་དང་།      ཁྱི་མཐའ་མཐའ་ལ་  
 ཁྱི་བ་དང་ག་གི་གཏིས་དང་།      བར་དུ་ན་མ་གཤིས་ནས་སྤྲོད་པའི་བར་བརྒྱད་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།      རེ་ན།      དེ་དག་གང་ཟག་གང་ལ་ལྟན་ཞེ་ན།      མངལ་  
 ཁྱིས་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་ལྟན་པ་ཡིན་གྱི།      ཁྱི་གནས་གཞན་དང་བར་  
 མ་དྲར་འཆི་བ་ལ་ཡིན་ནོ།།

## (༢) ས་སའི་མཆན་ཉིད།

གཏིས་པ་ས་སའི་མཆན་ཉིད་ནི།      ཡན་ལག་བརྒྱ་གཏིས་ཞེས་  
 བཤད་ན།      དེ་དག་གི་རྩ་པོ་གང་ཞེ་ན།      མ་རིག་པ་ནི་ཁྱི་བ་རྩོན་མ་  
 ཉོན་མོངས་པ་མཛན་པར་སྤྲོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟེ་ཉོན་...  
 མོངས་པ་ཡིན་ནོ།      །འདྲ་བའི་དག་ནི་ཁྱི་བ་རྩོན་མ་དགེ་སྒྲུག་ལས་གསུམ་  
 སྤྲོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟེ་ལས་སོ།      །ན་མ་གཤིས་ནི་ཁྱི་བ་  
 འདྲར་མཐའ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆན་སྤྲོད་པའི་སྐད་ཅིག་གི་ཡུང་པོ་ཡིན་ནོ།།  
 མིང་དང་གཞུགས་ནི་ཉིང་མཆན་སྤྲོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཡན་ཆད་ནས་  
 བརྒྱད་ཉི་ཁྱི་མཆེད་དུག་དོད་ཅུན་ཆད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟེ།      །དེ་ལ་མིང་  
 ནི་ཆར་འདྲ།      འདྲ་བའི་དུ།      ཡིད་ཀྱི་ན་མ་གཤིས་ཡིན་ཏེ།      མིང་ལྟར་  
 མོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།      གཞུགས་ནི་མེར་མེར་པོ་སྒྲུགས་སོ།      །ཁྱི་མཆེད་  
 དུག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དབང་ན་མ་གཤིས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྲོད་  
 པ་ཅུན་ཆད་དོ།      །རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་  
 ནས་བརྒྱད་ཉི་བའི་བ་དང་།      སྤྲུག་བཟུལ་དང་།      ལ་སྒྲུགས་པ་བཟུང་

ལྷ་མས་ཀྱི་རྒྱ་ཡུལ་ཡིད་དྲ་ཤོང་། མི་ཤོང་། བར་མ་ཐུང་དྲར་གེས་  
 རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཆར་བཞི་ཆར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཐང་དྲར་རྒྱས་པ་  
 བས་བཟུང་འབྲིག་པ་ལ་སྦྱད་མི་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཐེད་པ་ནི་འདྲོད་  
 ཡོན་གྱི་ཁོངས་སྦྱད་དང་འབྲིག་པ་ལ་སྦྱད་ཅིང་ཡུལ་འཆལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་  
 ཀྱི་བར་གྱི་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ལཱོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་ཐེད་  
 པའི་ཡུལ་དྲ་ཡུར་པའི་ཁོངས་སྦྱད་ན་མས་འཕོབ་པར་བྱ་བའི་ཁྱིར་ཁོངས་སྦྱ་  
 རྒྱག་པའོ། །རྒྱག་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་ཐིད་ཀྱི་མའི་བདེ་བ་དང་རྒྱག་  
 བཟུལ་ལ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་ལས་དགེ་མི་...  
 དགེ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལཱོ་པོ་དེ་ནི་ཐིད་པ་ཡིན་ནོ།  
 འདི་ནས་མི་འཕྲོ་དེ་གྱི་མར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་སྐབས་དེ་ནི་རྒྱ་བ་...  
 ཡིན་ལ། ཆེ་འདི་དབུས་སྦྱ་བཞག་པའི་ཀྱི་མའི་མིང་གཟུགས། ཐུ་  
 མཆེད་དུག དེག་པ། ཆར་བའི་བར་བཞི་ནི་ཆ་མི་ཡིན་ཏེ། མདྲ་  
 ལས། དགེ་སྦྱང་དག་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆ་  
 མའི་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆར་བའི་བར་དྲུང་དེ་དང་འབྲེལ་གསུངས་  
 པའི་ཁྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འང་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱན་  
 ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་བཞིར་  
 གསུངས་པ་ལས། འདི་ནི་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་  
 བར་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོའི་དབུད་པ་འོག་ནས་མཛད། གལ་ཏེ་  
 གནས་སྐབས་དེ་དག་ཡུང་པོ་ལཱོ་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཁྱིར་མ་ཤིག་པ་

ལ་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཞེ་ན། དཔེ་སྐྱེས་པའི་དེ་ན་མ་རིག་  
པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཙུག་པོའི་མིང་གིས་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་  
 ཡིན་ནི། དཔེ་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལས་ཀྱིས་པོ་བྱུང་ང་ཞེས་བརྗོད་  
 པ་བཞིན། དེ་བཞིན་ཏུ་འདྲ་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་རྟོག་པོ།

## (༢) དེ་དག་གི་ངེས་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་  
 ཅ་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།  
སྟན་ཕྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། བར་དག་ལ་བདག་སྟན་  
བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། ཅི་ཞིག་ཏུ་བྱུང་། ཇི་ལྟར་བྱུང་། མ་འོངས་པ་  
ན་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། ཅི་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་འབྱུང་། ད་  
 ལྟ་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་མ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

## ༢ བསྟན་པ་དབྱེད་པ།

གཉིས་པ་བསྟན་པ་དབྱེད་པ་ནི། འོ་ན། རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་  
 བཅུ་གཉིས་བསྟན་ན་ཏུ་འདྲས་ཤིང་། བསྟན་ན་གསུམ་ཏུ་འདྲས་ནི།  
 རྟོན་མཐའ་པ་དང་། ལས་དང་། གཞི་གསུམ་ཏུ་འདྲས་པའི་ཕྱིར།  
རྟོན་མཐའ་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་།  
ལེན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདྲ་བྱེད་དང་  
སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ནི་ལྟག་མ་བདུན་པོ་ཡིན་ནི། དེ་  
 ལས་ལས་དང་རྟོན་མཐའ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བདུན་པོ་གཞི་  
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདྲས་བྱུང་ངམ་ཡིན་ནི། ལས་དང་རྟོན་མཐའ་པ་ལས་

བྱང་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ན་མ་པ་གཉིས་ཏེ། སྔན་ཁྱི་མཐའ་  
 པ་དང་། ཁྱི་མའི་མཐའ་པོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་དང་འབྲས་  
 བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ནི་སྔན་མཐའི་  
 རྒྱ་དང་། རྒྱ་མེས་ནས་ཚར་པའི་པར་ནི་སྔན་མཐའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ།  
 མེད་ལོན་གྱིད་པ་གསུམ་ནི་ཁྱི་མཐའི་རྒྱ་དང་། ཁྱི་བ་དང་ག་གི་ནི་འབྲས་  
 བྱ་བྱ་ཡིན་ན། །འོ་ན། རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་སྔ་འབྲེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་  
 མེད་བཞིན་ཏེ་སྔན་མཐའི་རྒྱ་གཉིས་སྔ་པའུས་གིང་འབྲས་བྱ་ལྟར་བྱེ་ལ།  
 མཐའི་རྒྱ་གསུམ་ཏེ་བྱེ་ཞིང་འབྲས་བྱ་གཉིས་སྔ་ཅིའི་ཕྱིར་པའུས་གི་ན།  
 ཁྱི་བ་སྔ་ཁྱི་མཐའ་གཉིས་ཁྱི་ག་རིམ་བཞིན་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་མདོར་...  
 པའུས་ཏེ་པའུན་གྱིང་། དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེ་མི་ཏུང་པའི་སྔན་མེད་  
 དེ། པར་མའམ་སྒྲི་བ་འདི་ལ་འབྲས་བྱ་ལ་ན་མ་པ་ལྟར་བྱེ་བ་དང་།  
 རྒྱ་ལ་གསུམ་ཏེ་བྱེ་བའི་རྗེས་སྔ་དཔག་པ་ལས་ཁྱི་མའི་སྒྲི་བ་ག་གི་འང་ན་མ་  
 པ་ལྟར་རྗེས་སྔ་དཔག་པར་བྱས་ལ། སྔ་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་  
 གྱང་ན་མ་པ་གསུམ་ཏེ་དཔག་པར་བྱས་ཏེ། མེད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་  
 དང་། ཚར་པའི་པར་ནི་ག་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏེ་སྔ་ཁྱི་  
 རྒྱ་འབྲས་མདོར་པའུས་ཏེ་པའུན་པས་པར་མའི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱའང་  
 མདོར་པའུས་པ་དཔག་པར་བྱས་པས་དབྱེ་པའུ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་དེ་...  
 ལྟར་པའུན་གྱི། དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ།

### ༢ བྱང་པ་འཇམ་པའི་རྒྱ་མཆན།

གསུམ་པ་བྱང་པ་འཇམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འང་མ་  
 རིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་ག་གི་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་ན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་...

ལག་པ་ཐུ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ལ།      མེད་ན་མ་རིག་པ་ལྷ་མེད་  
 པ་དང་།      ཇཱ་མི་དོན་བྱེད་པས་སྤྱང་པ་དང་།      འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་  
 ཅན་དུ་འང་འབྱུང་རྩ་ཞེ་ན།      མི་འབྱུང་དེ།      ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་  
ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་འབྱུང་བ་དང་།      ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་དང་མ་  
རིག་པ་ལས་བྱ་བ་ལྷེ་ལས་སྤྱད་པ་དང་འདྲ་བྱེད་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ།      །ལས་  
དེ་གཉིས་ལས་ནི་གཞི་འབྱུང་ལྟེ།      འདྲ་བྱེད་ལས་ན་མ་ཤིས་དང་།      སྤྱད་  
 པ་ལས་སྤྱེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།      གཞི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གཞི་འབྱུང་ལྟེ།  
 ན་མ་ཤིས་ལས་མིང་གཞུགས་ནས་རིག་པ་ལས་ཚར་བ་འབྱུང་བའི་བར་དང་།  
 སྤྱེ་བ་ལས་ཇཱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།      གཞི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་  
པ་སྤྱེ་ལྟེ།      ཚར་བ་ལས་མེད་པ་དང་།      ཚར་བའི་བར་ནི་ཇཱ་མི་ཡིན་ལ།  
 མེད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཇཱ་མི་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།      དེ་  
 ལྟ་ན་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་པ་ཐུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་ན་མ་  
 པར་བཞག་པས་སྤྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་ཤོལ་དེ།      མ་རིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཇཱ་མི་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།      ཇཱ་མིའི་འབྲས་བུ་འང་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།  
 དེས་ན་སྤྱོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་  
 ཡན་ལག་པ་ཐུ་གཉིས་ཉིད་འཁོར་བ་ཡིན་དེ།      འབྱུང་བུང་ལས།      གསུམ་  
 མོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་ལྟེ།      །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་  
 ཀྱང་།      །གསུམ་འབྱུང་སྤྱད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ།      །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་  
 ནས་འཁོར།      །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

## འབྲུང་ཕྱུང་གི་ཁྱད་པར།

བཞི་པ་འབྲུང་ཕྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འོ་ན། མདོ་ལས་རྟེན་  
 ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྲུང་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱང་བ་སྐྱེས་ས་  
 སར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བརྟན་བཙུག་ལས་གཉིས་ཀྱི་འང་  
 འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་མིང་གི་ན་མ་གསུངས་ཡིན་པས་ཕྱུ་འབྲས་བཞད་མིན་  
 ལྟར་གྱི་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་  
 འདྲར་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ནི་ཕྱི་མ་གྱི་དཔེ་གྱི་ཡན་ལག་  
 ཡིན་ཏེ། འདྲི་ལས་འབྲས་བྱའི་ཡན་ལག་ན་མས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།  
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱང་བ་ནི་སྐར་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བྱའི་ཡན་ལག་  
 ཡིན་པར་འདྲོད་དེ། ཕྱི་ཡན་ལག་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་  
 ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱུ་དང་འབྲས་བྱར་བྱུར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་མོད་  
 གྱི། འོན་ཀྱང་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱུ་ཡིན་པ་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་  
 བྱ་མ་ཡིན་ལ། གང་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་  
 ནས་ཕྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་པ་ཡིན་པ་དེ། བྱ་དེའི་བྱ་མ་  
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་མདོ་ལས། མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད།  
 དེ་ཡོད་ན་ན་མ་གྲིས་སྐྱེས་འབྲུང་རྟོགས་པའང་ཐུན་གྱི་མཐའ་འདི་  
 ཡོད་ན་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འདི་འབྲུང་ལ། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་དེ་གྱིས་  
 པས་ཕྱི་མའི་མཐའ་འདི་གྱི་འོག་ནས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་མདོ་  
 རྟེན་པས་ནི་མ་རིག་པ་སྐྱེས་ཕྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་མི་  
 གེས་པའི་སེམས་ལས་བྱང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ནི་སེམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

གཙ་ཆེ་བས་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ན་མ་ཤེས་འབང་ཞིག་སྟོན་པར་  
ཐལ་བའི་ཕྱར་རོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ནི་སྒྲིལ་བ་ཞིན་པ་  
ཁོ་ནར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

### 《གཉིས་》 སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྩ་བོ།

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྩ་བོ་ལ་བཞི། མ་རིག་པ་བཤད་  
པ། མིང་བཤད་པ། རིག་པ་བཤད་པ། ཆར་བ་ཁ་འཕངས་དང་  
བཅས་པ་བཤད་པའོ།

#### ༡ མ་རིག་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མ་རིག་པའི་རྩ་བོ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་  
ལྷ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པའི་འགལ་སྐྱེའི་མཐུན་སྦྱགས་སུ་གྱུར་པ་བདེན་  
པ་དང་། ལས་འབྲས་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་མི་  
གསལ་བའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་མ་རིག་པ་ཡིན་གྱི།

རིག་པ་མེད་ཅམ་དང་། མ་ཡིན་དགག་ཅམ་ནི་ཡིན་ཏེ། དཔེས་མེད་  
དང་ཤེས་པོའང་དེར་ཐལ་བས་སོ། །དཔེར་ན། མི་མཛའ་བ་ནི་

མཛའ་བའི་མི་མཐུན་སྦྱགས་སུ་གྱུར་པའི་དབྱ་ཁོ་ནར་གོ་བ་བཞིན་དང་།

བརྩུན་ཏེ་མི་བདེན་པས་ནི་བདེན་པའི་མི་མཐུན་སྦྱགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་

གཞན་ཞིག་གོ་བ་བཞིན་དང་། སྐྱེས་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་

བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་དག་གིས་

ཀྱང་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྦྱགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་རེ་རེ་གོ་བ་.....

བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་རིག་པ་མེད་ཅམ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་

རྟེན་ནི། མདོ་ལས་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། སྐུ་མཁའ་པ་མཁའ་པ་  
འཆིང་བ་དང་། ཐུ་བྱས་དང་། ཆུ་པོ་དང་། སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་  
ཆོག་གིས་གསུངས་པའི་བྱིར། རིག་པ་མེད་པ་ནི་དེ་དག་ཏུ་འོས་པ་མ་  
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ངན་པ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་མ་རིག་  
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བ་ཡིན་  
པའི་བྱིར་ཏེ། ལྟ་བ་མ་རིག་པ་དེ་དང་མཆུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།  
ལྟ་བ་འང་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱས་གཉིས་མཆུངས་ལྡན་མི་  
སྤྲོད་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་མདོ་ལས་མ་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀུན་  
ནས་ཉན་མངས་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པའི་བྱིར་ན། ཤེས་རབ་  
རང་ཉིད་ནི་རང་ལ་ཉན་མངས་པར་བྱེད་པར་འགལ་བའི་བྱིར་རོ།

## ༢ མིང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མིང་ནི། ཆོར་བ་ལ་སྐུ་མཁའ་པ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་  
ཕྱང་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་འདྲ་བར་དོན་ལ་གཞི་ལ་བའི་བྱིར།  
དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་གཟུགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལས་གཟུགས་  
གྲ་བ་བཞིན་ནོ།

## ༣ རིག་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རིག་པ་ནི། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་  
ཏེ་རིག་པའི་བར་དུ་ག་ཞེ། ཕུལ་གཟུགས་སྐུ་མཁའ་དང་། དབང་པོ་མིག་  
སྐུ་མཁའ་དང་། ནམ་ཤེས་དེ་དང་དེ་གསུམ་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཕུལ་ཐུག་མི་



གནོད་པར་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་མིག་གི་སྐྱེས་དང་པོ་  
ལ་ནི་སྐྱེས་པའི་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། མོག་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་  
 ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནི་ཆོག་མེད་དུགས་  
 པའི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་མེད་དུགས་ནི་མིང་ཡིན་ལ། མིང་ལ་  
 དམིགས་པའི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རེག་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གསུམ་  
 ཏུ་འབྱུང་ཏེ། རིག་པའི་རེག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་རེག་པ་དང་།  
 དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རེག་པར་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ནི་རིམ་  
 པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མ་རྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་...  
 པའི་རེག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་  
 པའི་རེག་པ་དང་། ལྷག་མ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་བརྒྱབས་  
 ལུང་མ་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རེག་པའོ། །མ་རིག་པའི་རེག་  
 པའང་གཉིས་ཏེ། གནོད་སེམས་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་  
པར་ལྡན་པའི་རེག་པའོ། །ཡང་རེག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ན་གསུམ་སྟེ།  
བདེ་བ་ཚུང་བར་འབྱུང་བ་དང་། ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཚུང་འབྱུང་  
དང་། བཏང་སྐྱེས་ཚུང་འབྱུང་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ།

### ལ ཆོར་བ་ཁ་འཕང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཆོར་བ་ཁ་འཕང་དང་བཅས་པ་ནི། རེག་པ་དེ་དག་ལས་  
བྱང་བའི་ཆོར་བའང་དྲུག་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱན་གྱིས་  
 ཆོར་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཆོར་བའི་བར་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལུ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་  
གཟུགས་ཅན་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ནི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་

ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་ཚར་བ་ནི་མིག་སྟགས་ལས་གཞན་ཡིད་བརྟེན་པ་ཡིན་  
ཏེ། བདག་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཚར་དེ་ཡིད་

ལུ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་  
དེ། ཡིད་བདེ་ལུ་ལ། ཡིད་མི་བདེ་ལུ་ལ། བརྟེན་སྐྱེས་ལུ་ལ་

ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བྱུག་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་དག་ཁམས་  
གང་ཏེ་ཡོད་ཅེ་ན། འདྲོད་ཁམས་ན་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་

དེ། རང་སའི་ལུ་ལ་བྱུག་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་  
པའི་སེམས་ཚར་དེས་སྐྱོད་ལུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་ན།

གཟུགས་ཁམས་ན་རྩི་རོ་གཉིས་མེད་པས། ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་  
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་གོང་མ་གཟུགས་མེད་ལ་

འདྲོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ན་དེར་ལུ་ལ་མེད་པས་ཚས་གཅིག་ལུ་ལ་  
དམིགས་པའི་ཚར་བ་གསུམ་རྒྱུ་འོ། ཁམས་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་

གཉིས་ན་བཙུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་དག་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱུག་མེད་པའི་  
ཕྱིར། བཙུ་གཉིས་པོར་འདྲོད་པའི་ཁམས་ལ་ཡིད་འགྲོ་ཞིང་དམིགས་

པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རང་དང་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་  
དག་ན་རྩི་རོ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

རང་གི་ཁམས་ལ་དམིགས་ན་ཚར་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྐྱེ་དག་

ཚུལ་བཞི་ལ་དེ་མཁན་པོ་ཆོས་ལ་ཡིད་བདེ་བ་དང་སྤྱི་མཁན་གཉིས་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར། །གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་གཞུགས་ཀྱིས་དེ་མཁན་ན་ཚོར་བ་  
 གཉིས་སྐྱེ། ཚུལ་བཞི་ལ་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་སྤྱི་མཁན་གཉིས་ཀྱི་  
 དེ་མཁན་པོ་སོ། །ཁམས་གཏན་གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་ན་ནི་བདེ་བ་  
 སྤྱི་མཁན་གྱི་ཡིད་ཉེར་སྐྱེ་བྱུང་ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 མཁན་བདེ་ལ་ཡིད་ཉེར་སྐྱེ་བ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །བྱུང་བ་དེ་དག་གི་  
 དེ་མཁན་པོ་ནི་འདྲ་ཁམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་བྱུང་ཡོད་པས་སོ། །  
 གཞུགས་ཁམས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་ས་ལ་དེ་མཁན་ན་ནི་བདེ་བ་སྤྱི་མཁན་གྱི་  
 ཚོར་བ་བཞི་སྐྱེ། ཇི་རུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་པ་དེ་  
 གཉིས་ཀྱིས་གོང་མ་གཞུགས་མེད་ལ་དེ་མཁན་ན་བདེ་བ་སྤྱི་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་  
 ཚོར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་  
 མེད་ན་མ་ཁམས་མཁན་པོ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྐྱེད་ན་ནི་བདེ་བ་  
 སྤྱི་མཁན་གྱི་ཉེར་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ན་མ་ཁམས་མཁན་པོ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་  
 ལ་ཞི་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པར་རགས་པར་ལྟ་བུ་དེ་མཁན་པོ་  
 གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་ཡིད་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་  
 དང་། དེ་ན་ལུས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་སྐབས་  
 ཀྱི་ཉེར་བསྐྱེད་གཞུགས་མེད་ནས་གཞུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ནི་བདེ་བ་  
 སྤྱི་མཁན་གྱི་ཉེར་སྐྱེ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འབར་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།  
 གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ན་ལ་བདེ་བ་སྤྱི་མཁན་གྱི་ཉེར་སྐྱེ་གཉིས་

ཡིན་ཏེ། རང་སའི་ཚས་གཅིག་ལྟར་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཡིད་ཉེར་རྒྱ་བཙུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།  
 སྤང་པ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་ན་མ་  
 རིག་པ་དང་། མིང་དང་། རིག་པ། ཚོར་བ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་  
 བྱ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིང་། གཟུགས་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་།  
 རྒྱ་མཚད་དུག་ནི་ཁམས་བསྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་  
 དང་། སྤང་པ་དང་། སྤང་ལེན་ནི་གནས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པར་འཆད་  
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ནི་མ་བཤད་དོ།

### 《གསུམ་པ་ཡན་ལག་དབེ་དང་སྐར་བ།》

གསུམ་པ་ཡན་ལག་གསུམ་དབེ་དང་སྐར་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་  
 ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པའི་དབེ་རིམ་བྱ་ཞིང་། དེ་  
 བཅུ་གཉིས་པོ་ཆ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་འདིར་ནི་རྟོན་མངས་པ་ས་པོན་……  
 བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་པོན་ལས་སྤང་བྱ་དང་། ས་མ་དང་།  
 འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ། རྟོན་མངས་པ་ལས་རྟོན་མངས་དང་།  
 དེ་ལས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོན་མངས་  
 པ་དེ་ཁྱེད་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་གནས་པས་རྒྱ་མཚོ་མི་སྐམ་པ་  
 བཞིན་དུ། རྟོན་མངས་པའི་ཁྱེད་གནས་པས་སྤང་པའི་རྒྱ་མཚོ་མི་སྐམ་པའི་  
 ཕྱིར། ཡང་རྟོན་མངས་པ་ནི་ཤིང་གི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།  
 ཤིང་རྩ་བ་ནས་མ་བཅད་ན་ཁོ་མ་མིགས་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། རྟོན་མངས་  
 པ་རྩ་བ་ནས་མ་སྐྱངས་ན་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རྩོན་ཤིང་

བཞིན་དུ་གེས་པར་བྱ་རྟེ། རྩོན་གིང་ལས་སྐར་ཡང་ལོ་མ་སྐགས་འབྱུང་  
 བ་བཞིན་དུ། འདི་ལས་ཀྱང་སྐར་ཡང་ལས་དང་གཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།  
དེ་བཞིན་དུ་ཉན་མངས་པ་དེ་ནི་ཀྱན་པ་བཞིན་དུ་འདྲ་དེ། ཀྱན་  
 བཅས་ཀྱི་འབྲས་ལས་སྐྱ་གྱ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཉན་མངས་པའི་སྐབ་  
 པའི་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ནི་ཀྱན་བཅས་འབྲས་དང་  
འབྲས་རྟེ། སྐར་ཀྱི་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་སྐར་བཞིན་དུ་གེས་  
 པར་བྱ་རྟེ། སྐར་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ལན་གཅིག་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ། འདིས་  
 ཀྱང་རྒྱས་སྐར་ལན་གཅིག་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དེ་མེ་རྟག་བཞིན་དུ་འབྲས་  
 གེས་པར་བྱ་རྟེ། མེ་རྟག་འབྲས་བྱའི་ཉ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་  
 ཡང་གཞིའི་ཉ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་བདུན་པ་ནི་བཟའ་བདུང་གཡོས་  
ལགས་པར་བྱུབ་པ་དང་འབྲས་རྟེ། གཡོས་ལགས་པར་བྱུབ་པ་ལངས་སྦྱོད་  
 བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་འང་ལངས་སྦྱོད་བྱ་འབྲས་ཞིག་ཡིན་གྱི།  
 རྒྱས་སྐར་གཞན་གྱི་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར།

### (གསུམ་) མཐུག་བརྒྱུ་བ།

གསུམ་པ་བརྒྱུ་བ་ནི། སྦྱོང་པ་བཞི་བཤད་ན། དེ་དག་གི་རོ་  
 བོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོང་པ་བཞི་པ་དེ་དག་ལས་སྦྱོང་བའི་སྦྱོང་པ་ནི་ཉན་མངས་  
ཅན་ནོ། །འོ་ན། ཉན་མངས་པ་གང་གིས་སྦྱོང་དུ་ཉིང་མཆམས་  
སྦྱོར་ཞེ་ན། རང་གི་ས་པའི་ཅ་པའི་ཉན་མངས་པ་ཀྱན་གྱིས་སྦྱོར་གྱི།  
 གཞན་གྱི་ས་པའི་ཉན་མངས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །སྦྱོང་ལས་གཞན་པར་

མིད་དང་། སྒྲིབ་དུས་ཀྱི་མིད་པ་དང་། འཆི་མིད་གསུམ་ནི་དགེ་མི་  
དགེ་ལུང་མ་བཟུན་ནམ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ཁམས་གང་ན་དུ་ཡོད་ཅི་  
ན། འདྲོད་གཟུགས་གཉིས་ན་བཞི་ག་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་  
གསུམ་ཡིན་ཏེ། བར་མིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

〔གཉིས〕 གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ། བཟུན།  
བཤད་གཉིས་ལས།

〈གཅིག〉 མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། འཕྲོ་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་གང་གིས་  
གནས་གི་ན། འཕྲོ་བ་རྣམས་ཟས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།  
མདོར་ལས། སྒྲིབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དང་པོར་མ་འོན་པ་ན་ཆོས་གཅིག་  
པལ་ལ་སྟུལ་པ་འདི་ལྟ་ལྟེ། འཕྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ན། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

〈གཉིས〉 རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ཤད་ལ་གསུམ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཞུར་  
ལ་བར་མིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེ་དག་གི་ངེས་པའོ།

〔གཅིག〕 ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ནི། འཕྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ན།  
ཟས་དེ་ལ་དུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁམས་ཀྱི་ཟས། རིག་པའི་  
ཟས། མེམས་པའི་ཟས། རྣམ་གཤམ་ཀྱི་ཟས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

རྩོམ་ན། དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདྲོད་པ་  
ན་ཡོད་ཀྱི། ཁམས་གོང་མ་དག་ན་མེད་དེ། ཁམ་ཟས་ལ་འདྲོད་  
 ཆགས་དང་བུལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དམུལ་བ་ཆེན་པོ་ན་ཁམ་  
 ཟས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། ལུགས་ཀྱི་ཐོ་ལུས་དང་ཟངས་ལྷན་  
 དང་། ཉི་ཆེ་བ་དང་ཉི་འཁོར་བ་ན་མིའི་ཟས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པར་  
 བཤད་པའི་བྱིར། ཁམ་ཟས་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཞེ་ན། དྲི་རྩ་རེག་བྱའི་  
སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཞེས་བྱ་ཞེ་  
 ན། ལྷ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དྲུ་བཅད་ནས་མིད་པའི་ཟས་ཡིན་པས་  
 དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འོ་ན། འབྲས་ཆན་མགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་  
 ཀྱང་ཁམ་དྲུ་བཅད་ནས་མིད་པའི་བྱིར་ཇི་ལྟར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཡིན་ཞེ་ན།  
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟས་ནི་དབང་པོ་དང་རྟེན་འབྲུང་  
 བ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེས་རང་གི་དབང་  
 པོ་མིག་ལ་མི་ཕན་པའི་བྱིར་དང་། རྟེན་འབྲུང་བ་ལ་འང་མི་ཕན་པའི་  
 བྱིར། འོ་ན། བཀྲེས་པས་རྟེན་པ་ཟས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཕན་པ་མ་  
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཟས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མིད་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་སྤྱོད་  
 བར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་ཟས་སྐྱུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།  
 གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ན་འདྲོད་པ་ལས་འདྲོད་ཆགས་  
 དང་བུལ་བའི་བྱིར་མི་འདྲ་དང་། དབྱུ་བཙུག་ན་མས་ཀྱིས་ཟས་མཐོང་  
 བ་ཅམ་གྱིས་ཆིམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་རྟེན་མངས་ལས་ན་མ་པར་སྤྱོད་པ་ན་མས་  
 ལ་འང་མི་ཕན་པའི་བྱིར་ན། འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ན་མས་ལ་ལྟ་

ཅི་སྒྲུབ་སོ། ། དེ་ག་པའི་ཟས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གི་རོ་པོ་གང་ཞེ་ན།  
དེ་ག་པ་དང་།    སེམས་པ་དང་།    རྣམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཟག་པ་དང་པམས་  
པའི་ཟས་ཡིན་གྱི།    ཟག་མེད་ཟས་ཡིན་ཏེ།    ཟས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྲོད་པ་  
གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན།    ཟག་མེད་ནི་སྤྲོད་པ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
འོ་ན།    གསུམ་པོ་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན།    ཁམས་གསུམ་པོ་དག་  
ནའོ།

### 《གཉིས་》    ཞར་ལ་བར་སྤྲོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བར་སྤྲོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི།    ཡང་ཟས་  
 ནི་སྤྲོད་པ་ཚལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་ན།    སྤྲོད་པ་  
ཚལ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན།    དེ་ནི་བར་སྤྲོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།  
ཅའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཚལ་ལ་སྐྱེས་པ་བྱ་ཞེ་ན།    ཡིད་ཀྱིས་བརྩམས་ཏེ་སྦྱོར་གིང་  
པ་མའི་མི་གཙང་བར་མི་སྦྱོར་པས་ན་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་།    སྦྱོར་དུས་  
ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཚལ་བའི་ངང་ཚལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྤྲོད་པ་ཚལ་བ་དང་།  
ཟས་སྤྲོད་པ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་དང་མ་དང་།    སྦྱོར་བ་ལ་མཛན་དུ་སྦྱགས་པའི་  
ཕྱིར་མཛན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།

### 《གསུམ་》    དེ་དག་གི་ངེས་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ནི།    ཡང་ཅའི་ཕྱིར་ཟས་བཞེར་བརྩམས་  
 ཞེ་ན།    འདི་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སམ་རྟེན་དབང་པོ་དང་



བཅས་པའི་ལུས་ཀྱིས་པའི་དོན་དུ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། བརྟེན་པ་སེམས་  
 དང་སེམས་བྱུང་ཀྱིས་པའི་དོན་དུ་རིག་པ་ལྟེ། སྤྱིད་པ་གསེབ་བྱེད་གཙ་ཙ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁམ་རིག་གི་ཟས་སྒྲ་མ་གཉིས་བརྟེན་ནི། །སྤྱིད་པ་ཕྱི་མ་  
 གཞན་འཕེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་པའི་ཟས་དང་། ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་  
 རྣམ་ཤེས་གྱིས་སྤྱིད་པ་ཕྱི་མ་མངོན་པར་འབྱུང་པ་ཡི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་  
 པ་ལྟེ། སྤྱིད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཙ་ཙ་ཡིན་པས་ཟས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་གོ་  
 རིམ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པས་ན་ཟས་བཞིན་ངེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གཙ་  
 ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། ཁམ་ཟས་དང་རིག་པས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་  
 པ་འཕེན་ནི། དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་ལས་གསལ་པའི་ཕྱིར།  
 སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་  
 གེས་ཤིན་དུ་ཉོན་པ་དག་གི་ཡས་བྱ་གཉིས་དང་ལྟན་དུ་འཆི་མ་ཡོད་པར་  
 གལ་བའི་ཀྱལ་པ་ལ་བྱེ་ཡིན་ན་ཞེས་གནས་ལ་བརྟགས་པ་བྱ་གཉིས་གྱི་བྱེ་  
 ཡོད་སྟུང་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མ་གྱི་བ་དང་། རེ་བ་ཡོད་པ་  
 ན་གྱི་བར་བྱགས་པའི་ཕྱིར།

## (གསུམ) མཐར་འཁྱོམ་ཆུལ།

གསུམ་པ་མཐར་འཁྱོམ་ཆུལ་ནི། དགོ་ཅ་འཆད་པ་དང་མཆམས་  
 སྦྱར་བ་ཚགས་གྱི་སེམས་དེ་ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་གང་ཞེ་ན། ལོག་  
 ལྷས་དགོ་ཅ་འཆད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཚགས་གྱིས་  
 མཆམས་སྦྱར་བའི་སེམས་དང་། ཁམས་དང་ས་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་

འབྲུལ་བའི་མཉམ་བཞག་དང་། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དེ་ལས་ཉམས་  
 པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། རྒྱུ་བའི་སེམས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་  
 རྒྱུ་ནས་འདྲོད་དེ། བལ་ཆེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་།  
 ཁ་ཅིག་དེ་མིན་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འཆི་འཕོ་  
 བ་དང་རྒྱུ་བའི་སེམས་དེ་བརྟན་སྟོམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་  
 རྒྱུ་བའི་སེམས་དེ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཅུ་གཅིག་པའི་  
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་ལ་མེད་དེ། འཆི་འཕོ་བ་ནི་སེམས་ལ་གནོད་  
 པར་བྱེད་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་སེམས་ལ་བན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་  
 བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སེམས་ལ་འང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་མེད་དེ། ཉིང་  
 ངེ་འཛིན་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མིད་ཉོན་མངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 འོ་ན། འཆི་བའི་མིད་པ་ལ་གསུམ་བཤད་ན། དབྱ་བཙུམ་པ་ཐ་མའི་  
 འཆི་སེམས་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་  
 ཁའི་སེམས་ལ་ལྷང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་རྣམ་མིན་རྒྱུས་དང་རྟོད་ལས་པའི་  
 སེམས་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོ་ན། འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་དང་བཙས་པའི་  
 དབང་པོ་དུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིགས་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱས་རྒྱུས་  
 སྒྲིགས་ཅིག་ཅན་འཆི་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཡིད་དང་ལུས་དབང་ཅིག་ཅན་འགག་  
 པར་འགྱུར་ལ། འོག་ངན་སྤང་གསུམ་དང་། མི་དང་། ལྷན་འགྲོ་  
 བ་དང་། ཡང་མིད་དུ་མི་རྒྱུ་བའི་དབྱ་བཙུམ་པ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་  
 རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་ངན་སྤང་ལ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་གང་པ་དང་། མིར་

ལྷ་བ་དང་། དག་བཙམ་པ་ནི་སྒྲིང་གར་ཡིད་འཆི་འཕྲི་ལྷ་  
 དབང་དྲོ་བ་ཐེགས་པ་ལ་ཆུ་བཏབ་པ་ཡལ་བ་ལྟར་ལྷ་ས་ཀྱི་རྒྱང་པ་ལ་སྐྱེས་  
 པར་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། རོ་ན། གནད་གཙོད་དེ་དག་རྒྱ་གར་གིས་ཤི་  
 བ། གནད་གཙོད་པ་ནི་བད་ཀན་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། རྒྱང་གས་  
 ཆེ་བས་ཆུ་སྐྱེས་པ་མི་རྒྱང་གི་ཁམས་ན་མས་ལས་གང་རུང་ཞིག་དྲག་དུ་  
 འཇུགས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ལྷ་ས་ཀྱི་ཕྱགས་འགའ་ཞིག་ཉ་མས་ནས་འཆི་རྟེ།  
 མཚན་ཆ་རྣམས་པོ་བ་པ་ལྟར་ཆར་བ་མི་བཟོད་པས་ཉ་མས་པའི་ཕྱིར།  
 རོ་ན། ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་  
 བྱེད་པ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤི་  
 འཕྲིས་མ་ཐག་ཐར་པ་དང་། དཔུལ་བར་སྒྲེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 གཉིས་ལས་གཞན་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ངེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར།

### <གཉིས> གང་དུ་སྒྲེ་བ་སྒྲོད་ཀྱི་ལཱིག་རྟེན།

གཉིས་པ་གང་དུ་སྒྲེ་བ་སྒྲོད་ཀྱི་ལཱིག་རྟེན་ལ་གསུམ། རིམ་པ་  
 དང་ཆད་དེས། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད། ཆད་དེ་གཉིས་བྱེ་བྲག་  
 རྩ་བའད་པོ།

### <གཅིག> རིམ་པ་དང་ཆད་དེས།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་བའད། བརྟེན་པ་བའད། སེམས་  
 ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་རྩ་བའད་པོ།

### (གཅིག) རྟེན་བའད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར། རྒྱུ་དང་གཞིར་གྱི་  
དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་ལོ།

<གཅིག> རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མཇུག་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པའི་འགྲུ་སྟོང་  
གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་  
ཡས་ཤིང་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཚོགས་པས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་མི་བྱས་ཀྱི།  
བདག་ཅག་གི་སྟན་པའི་ཞིང་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ནྟེ་བཞག་...  
ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་མཛོན་པ་བདག་གིས་སྟོང་གྱི་  
འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ནི། འགྲུ་དག་གི་གཞི་ནི་  
དང་པོར་བར་སྟངས་སྟངས་པར་ཡོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་སྟེ་  
སྟེ་སྟེ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་འཇུག་བྱུང་བ་ལ་ལོ་གྲངས་དུ་མའི་བར་དུ་...  
འཁྲིགས་པ་ལས་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆན་པོ་ཆེན་རྒྱུ་ཡུང་གཞིག་...  
པར་མི་བྱས་པ་ཆགས་སོ། །དེ་འདྲ་རྒྱུ་ནི་དཔག་ཆད་ས་ཡ་གཅིག་དང་  
བྱུག་འབྲམ། རྒྱུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཡོད་དོ།

<གཉིས> རྒྱུ་དང་གཞིར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ

གཉིས་པ་རྒྱུ་དང་གཞིར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་  
འཁོར་དེ་འདྲ་ཅིང་དུ་ཆར་གྱི་རྒྱུ་གི་ཉེ་སྟེ་སྟེ་གཞི་ཅན་བཤས་པ་ལ་...  
བརྟེན་ནས། གཞིར་གྱི་སྟངས་པོ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འཁོར་རྒྱུ་སྟེ་  
དཔག་ཆད་འབྲམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་སྟངས་སྟེ་གྲུ་དག་ནི་ཉི་ལུ་ཡོད་པ་...  
ཆགས་སོ། །ཐད་ཀར་མི་འཕོ་བ་ནི། མཇུག་ཅན་གྱི་ལས་དབང་གིས་

ཡིན་ན། །དེ་འི་ཕྱིང་ཏུ་རྒྱང་གིས་ཅུ་དེ་དག་བསྐྱབས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་འཕམ་  
 པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཆགས་སོ། །དེ་འི་ཕྱིས་ནི་  
 ཅུ་འི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩམས་སུ་འབྲམ་ཕྱག་བརྒྱད་དང་། ལྷག་མ་སུམ་  
 འབྲམ་ཉིས་ཁྱི་དག་ནི་གསེར་ཏུ་བྱུར་རྟོ། །འོ་ན། ཅུ་དང་གསེར་  
 གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་ཀར་ཐག་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། འབྲམ་ཕྱག་བརྒྱ་  
 གཉིས་དང་། ལྷོང་ཕྱག་གསུམ་དང་། བརྒྱ་ཕྱག་དག་ནི་ཕྱེད་དང་ལྷ་  
 རྩམས་ཁོ་ན་འོ། །ཁོར་ཕྱག་ཏུ་ནི་རྒྱམ་པོ་ཡིན་པས་སུམ་འབྱུར་རོ། །

### (གཉིས) བརྟེན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་བཤད་པ་ལ། རི་བཤད། མཚོ་བཤད།  
 སྒྲིང་བཤད་པ་འོ། །

### [གཅིག] རི་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་འི་རྩོམ་ལ་ལས་དབང་གིས་ཅུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་  
 འཁོར་གྱི་ཕྱིང་ཏུ་ཆར་གྱི་རྒྱན་སྒར་ལྟར་བབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་སྒྲ་  
 ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆགས། དེ་འི་ཁམས་རབ་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་  
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་གཞན་ལས་ལྷན་ཅིང་བརྒྱད་ཆགས་པའི་ལྷན་པོ་...  
 ཆགས། ཡང་ཁམས་འབྲིང་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ཅེ་  
 མ་དབྱིབས་ལོགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྐྱག་པའི་ཤིང་རྟའི་གཉེན་འཁོར་ལྷ་བྱའི་...  
 མཛེས་པ་ཡོད་པས་གཉེན་འཁོར་འཛིན་དང་། གསེར་གྱི་གཤོལ་མདའ་  
 ལྷ་བྱའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། སེང་ལྷེང་གི་

ནགས་ཀྱིས་མངའ་པ་ཡོད་པས་མེད་མེད་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་  
 ཅེ་མེ་ན་བཟླ་ན་ཐུག་པའི་མངའ་པ་ཡོད་པས་བཟླ་ན་ཐུག་ཤིང་དང་། རིམ་  
 ན་བ་ལྟ་བུའི་མངའ་པ་ཡོད་པས་རྟ་ན་དང་། རིམ་ཅེ་མེ་ན་མ་པ་འདྲད་  
 པ་ལྟ་བུའི་མངའ་པ་ཡོད་པས་རྟ་མ་འདྲད་དང་། རིམ་ཅེ་མེ་འཁོར་  
 ལའི་མུ་ཁྲུད་ལྟ་བུའི་མངའ་པ་ཡོད་པས་མུ་ཁྲུད་འཛིན་རིམ་ལྟེ། དེ་དག་  
 གིས་རི་རབ་སྐྱོར་ནས་གནས་སོ། །ཁམས་ཐ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས་དེ་ནས་  
 རི་ཁྲིང་རྟ་མས་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཕྱི་རྒྱུ་ན་ནི་ཁོར་ཕྱག་གི་  
 རིམ་ལྟེ། འདིས་ཁྲིང་བཞི་འཁོར་བའི་ཆུལ་དུ་བསྐྱོར་བས་ན་ཁོར་ཕྱག་གི་  
 རིམ་ལྟེ། ཁོ་ན། རིམ་ལྟེ་པའི་རྩ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉ་ལ་གིང་འཛིན་  
 ནས་མུ་ཁྲུད་འཛིན་གྱི་བར་རི་བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་ལ། ཁོར་ཕྱག་གི་  
 རིམ་དེ་ལྷགས་སོ། །ལྷན་པོ་ནི་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། གཤམ་  
 དུལ། ལྷ་པཱེུཅ། རྩབ་བསྐྱར་སྟོན་ག །བྱང་གསེར་ལས་སོ། །རི་  
 རབ་ཀྱི་རྩ་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་མཐུས། དེའི་  
 ཕྱགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་དེའི་ཁ་དྲག་དུ་སྒྲུབ་བས། ལྷ་འཛམ་གྲིང་  
 གི་ནམ་མཁའ་ཡང་སྒྲན་པོར་སྒྲུབ་རོ། །ཁོ་ན། དེ་དག་གི་ཆད་ཆི་  
 ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རིམ་ལྟེ་པའི་ཆའི་ནང་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་དག་རྩབ་  
 ལྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་  
 བཞིན་དུ་ལྷན་པོ་ནི་ཆའི་ལྷོང་དུ་ཡང་དཔག་ཆད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་.....  
 འཕགས་སོ། །རི་ཕྱི་མ་བརྒྱད་པའི་འཕང་གི་ཆད་དུ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱི་དྲུག་

ཕྱེད་དམི་བར་བྱ་ཞེ།      གཉེན་ཤིང་འཛིན་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲི་ཡིན་པ་  
 ར་ཁོར་ལྷག་དཔག་ཆད་སྐུ་བརྒྱ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་མོ།      །དེ་དེ་དག་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམས་སྐྱ་ལྷོ་ཞིང་རམ་རྒྱར་ཡང་རང་རང་གི་འཕང་དང་.....  
ཆད་མཉམ་མོ།

### [གཉིས]    མཚུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཚུ་བཤད་པ་ནི།      རི་རབ་ནས་སྐྱ་ལྷུད་འཛིན་དེ་དག་  
 གི་བར་བདུན་ནི་རྩ་ལ་བའི་མཚུ་བདུན་ཡིན་ཏེ།      ལྷུ་འི་རྒྱལ་པོ་ནམས་  
 རྩ་ལ་ཞིང་ཅེ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྟེད་དོ།      །དེ་དག་ནི་བསེལ་བ་  
 དང་།    འཇམ་པ་དང་།    ཡང་བ་དང་།    ཞིམ་པ་དང་།    དངས་བ་  
 དང་།    རི་ང་བ་མེད་པ་དང་།    འབྱུངས་ན་མགྱིན་པ་དང་ལྷོ་བ་ལ་མི་  
 གནོད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུ་ཆུས་གང་བའོ།      །རྩ་ལ་  
 མཚུ་བའི་ཆད་རི་ཅམ་ཞེ་ན།    དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐམས་སྐྱ་ནི་དཔག་ཆད་  
 བརྒྱད་ཁྲི་པར་མཚུངས་ཤིང་།    དང་པོ་རི་རབ་དང་གཉེན་ཤིང་འཛིན་  
 གི་བར་ལ་ཁ་ཞིང་དཔག་ཆད་སྐྱར་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་འོ།      །དེ་དག་ནི་ཕྱི་  
 རང་གཉིས་ལས་ནང་གི་རྒྱ་མཚུ་ཡིན་ནོ།      །གཉེན་ཤིང་འཛིན་དེ་ནི་  
 འབྱམ་ཤར་རྒྱབ་བར་གྱི་རྩ་ལ་མཚུ་བའི་རིས་ལ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་གི་སྐུ་མ་.....  
འབྱར་ཏེ་དཔག་ཆད་ཉིས་འབྱམ་བཞི་ཁྲི་ཡིང་ལ།    དེ་བཞི་ན་ཏུ་རྒྱབ་  
 བྱང་དང་།    བྱང་ཤར་དང་།    ཤར་ལྷོ་བཅས་ལའང་རིགས་འབྱེ།  
 གསེལ་མདའ་འཛིན་ནས་སྐྱ་ལྷུད་འཛིན་བར་གྱི་རྩ་ལ་མཚུ་བཞི་ལྷག་པོ་





གོ་ས་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་བཞིའོ།     །འདི་ལྟར་གར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་  
 ཡོད་ཅིང་འདི་དག་ལས་ལུས་ཉིས་འབྱུང་གིས་འཕགས་པས་ན་ལུས་འཕགས་  
 མོ།     །དབྱིབས་སྒྲ་ཁམ་འབྲ་བའི་རྩ་གསུམ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདི་དང་  
 འབྲ་བས་དཔག་ཆད་སྒྲིང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་དང་།     རྩ་གཅིག་ལ་དཔག་  
 ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་བུའོ།     །འདི་ལྟར་བྱུང་ན་ཡོད་ཅིང་བ་ལང་དང་ནོར་བུ་  
 ལ་ཁོངས་སྒྲིད་པ་དང་།     མཐའ་ཆས་འཁོར་བའི་སྒྲིང་ཉི་ལྟུང་བ་ལང་སྒྲིད་  
 གྱི་སྒྲིང་རྩ་།     །དབྱིབས་སྒྲུལ་པ་ཉི།     མཐའ་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་ན་དཔག་  
 ཆད་སྒྲིང་ཕྲག་ཕྱིད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།     །དེ་ལྟར་དབྱས་ཐང་པ་ནས་གཞལ་  
 བ་དཔག་ཆད་སྒྲིང་ཕྲག་ཕྱིད་དང་གསུམ་མོ།     །འདི་ལྟར་བྱུང་ན་ཡོད་ཅིང་  
 འཆི་བའི་ཆོ་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་སྒྲ་མི་སྟན་པ་འབྱུང་བས་ན་བྱང་སྒྲ་  
 མི་སྟན་ཏེ།     མཐའ་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་ན་དཔག་ཆད་སྒྲིང་ཕྲག་བརྒྱད་།  
 དབྱིབས་བྱ་བཞི་པ་ཕྱོགས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་སྒྲིང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་་་་  
 ཡོད་པར་མཉམ་མོ།།

## <གཉིས> སྒྲིང་ཕྲན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲིང་ཕྲན་ནི།     སྒྲིང་བཞི་པ་དེ་ལྟར་གར་གྱི་སྒྲིང་གཡོག་བརྒྱད་  
 ནི།     ལུས་དང་ལུས་འཕགས་གར་གྱི་སྒྲིང་གཡོག     །སྒྲ་མི་སྟན་དང་སྒྲ་མི་  
 སྟན་གྱི་སྒྲ་བྱང་གི་སྒྲིང་གཡོག     །རྩ་ཡབ་དང་ནི་རྩ་ཡབ་གཞན་སྒྲིང་སྒྲིང་  
 གཡོག     །གཡོ་ལྟན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ་བྱུང་གི་སྒྲིང་གཡོག་ཉི་སྒྲིང་

ཕྱན་བརྒྱད་དོ། །ཐམས་ཅད་ན་མི་གནས་ལ་རྩལ་པ་ན་སྤྱོད་པ་གནས་  
ས།

(གཞུག) འཇམ་བྱ་སྒྲིང་གི་ཆས་ཀྱི་བྱད་པར་

བཤད་པ།

གཞུག་པ་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་གི་ཆས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། འཇམ་བྱ་སྒྲིང་  
གི་དབྱས་བྱ་གར་རྩེ་གདན་འདྲི་ནས་བྱང་དུ་རྩེ་གཤམ་དགུ་འདས་  
པ་ན་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཡོད། དེ་ནས་བྱང་ན་ནི་རི་སྒྲིས་ཀྱི་  
ངད་ལྷང་པ་ཡོད། དེ་ནས་དཔག་ཆད་བཅའི་རྩེ་རྩལ་ན་ཁྲུ་རི་བྱལ་པ་  
མ་རྩྭ་པ་གནས་པའི་མཆོ་མ་རྩྭ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་ཀྱི་  
རྩལ་གང་པ། མེ་རྟག་ལྷན་ལ་དང་། པལྱ་དང་། ཀྱ་ལྷ་དུ་ལ་སྒྲིགས་  
པས་ཁེབས་པ། རྩེ་ཞེང་ལ་དཔག་ཆད་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཆོ་  
བྱ་བ་ཞི་པ། མཐའ་བསྐྱར་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་པ། དེའི་  
ཤར་ཕྱགས་རྩེ་པོ་གསུ་དང་། ལྷ་ནས་སྤྱོད་དང་། ལྷ་ནས་པལྱ་དང་།  
བྱང་ནས་རྩེ་པོ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་འབབ་ཅིང་། མ་རྩྭ་པ་ལ་གཡས་སྤྱོད་  
བསྐྱར་དེ་ཕྱི་རི་བྱ་མཆོར་འབབ་པ། །སྒྲིས་ངད་ལྷང་ནས་བྱང་ཕྱགས་  
དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ན་བྱག་གསེར་གྱི་བྱ་བྱིབས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་ཞེས་བྱ་  
བ་ལྷ་བ་ཞི་པ་ལ་དཔག་ཆད་དུ་མ་དང་ལྷན་པ། ཁོར་ཕྱག་ན་གསེར་གྱི་  
བྱག་བྱ་བྱིབས་བརྒྱ་རྩེ་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་  
ཆད་ཉི་ཤུ་ན་ཤིང་སྤྱོད་ལྷ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡལ་ག་པོ་  
འདབས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པས་ནོན་པ། དེ་ནས་ཤིང་ཕྱགས་དཔག་ཆད་

ཉི་ཤུ་ན་རྒྱུ་བྱ་དལ་གྱིས་འབབ་ཅིས་བྱ་བ་འཁོར་ཡུག་ན་རྒྱུ་བྱ་བ་བརྒྱ་  
 རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་མེ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་བཟ་བ། དེ་ན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་གྱི་གཞུང་  
 རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཁྲུང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་འཁོར་ཁྲུང་པོ་བརྒྱ་རྒྱུ་དང་བཅས་  
 པ་གནས་སོ།

## (གསུམ) མེས་མ་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྱག་རྩ་

བཤད་པ།

གསུམ་པ་མེས་མ་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྱག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།  
 དེ་ཡིས་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲ་མ་པའོ།

### [གཅིག] དེ་ཡིས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རན་སྤང་དང་། མཐོ་ཤིས་གྱི་གནས་སོ།

### <གཅིག> རན་སྤང་གི་གནས།

དང་པོ་ལ་འདྲ་གཉིས། ཆ་དམུལ་དང་། ཁྲུང་དམུལ་སོ།

### <གཅིག> ཆ་དམུལ།

དང་པོ་ནི། འཇམ་བུ་རྒྱུང་འདི་འོ་ལྟ་དཔག་ཆད་རྒྱུང་སྒྲ་ཉི་  
 ཤུ་ན་མན་མེད་པའི་ཁྲུང་པའི་ཡས་སྤྱང་ཡོད་ལ། རྒྱུ་  
 དཔག་ཆད་རྒྱུང་སྒྲ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་དེ་ཅས་སོ། །སྒྲ་བསྐལ་  
 མཐའ་ཡས་པ་བར་མཆམས་མེད་པར་རྒྱུང་བསྐལ་ན་མན་མེད་པའོ།  
 དེ་འོ་སྤྱང་ན་དམུལ་བ་བརྟན་ཡོད་དེ། ཡང་སྤྱང་དང་། ཐིགས་ནག་  
 དང་། བསྐལ་འཇམས་དང་། ཅུ་འཕོད་དང་། ཅུ་འཕོད་ཆེན་པོ་  
 དང་། ཆ་བ་དང་། རབ་རྩ་ཆ་བའི་དམུལ་བ་ན་མས་སྒྲ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཚ་དམུལ་བརྒྱད་པ་ཀྱན་ལ་འཁྲུག་གི་ཚུལ་དུ་ལྷག་པ་བརྒྱ་གཞི་ཡོད།  
 བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་ངོས་བཞི་ན་མེ་མ་མུར་བྱས་མོ་རྒྱབ་ཅམ་དང་། ཡང་  
 ར་མུགས་ཀྱི་འདམ་ལ་འབྲུ་མཆུ་རྣམས་ཀྱི་བས་ལུས་འཕྱགས་པ་དང་།  
 དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་མུ་གྱིས་གཏམ་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། མོགས་  
 པ་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་ཁྱི་མེ་པོ་ལྷགས་  
 ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་ལུས་རྩོས་པ་དང་། ཤལ་མ་ལའི་རྩྱང་པོར་ཁ་ཏ་  
 ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་གྱིས་མིག་འབྲས་འཕྱག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆེར་མ་  
 རྩམས་ཀྱིས་ལུས་འཕྱགས་པ་དང་། ཐལ་ཆན་གྱི་ཆུ་པོ་རབ་མེད་ཀྱལ་  
 བར་དཀའ་བ་རྩམས་སུ་ཡོད་པའི། གསུམ་པོ་ནི་མཆོན་ཆར་ངེས་གཅིག་  
 པས་གཅིག་དུ་བབས་སུ་ལ། ཁྱི་དང་ཁ་ཏ་ནི་རལ་གྱི་འཕྱགས་དང་ཤལ་  
 མ་ལའི་ཁྱད་ཆས་ཡིན་ནོ། །དམུལ་བ་དེ་དག་གི་དྲུང་ན་གཤིན་རྗེའི་  
 དམུལ་སྤྱང་མཆོན་ཆ་ལྷ་ཆོགས་པ་ཕྱོགས་པས་དམུལ་བ་པ་རྩམས་གཞན་...  
 ཅུ་འཕྲོ་བ་འགྲོག་པར་བྱེད་དོ།

## 《གཉིས་》 གྲང་དམུལ་

གཉིས་པ་གྲང་དམུལ་ནི། ཚ་དམུལ་ལས་ཆུ་བྱར་ཅན་ལ་སྐགས་  
 པའི་གྲང་དམུལ་བརྒྱད་གཞན་དུ་ཡོད་དེ། ཆུ་བྱར་ཅན་དང་། ཆུ་  
 བྱར་རྣལ་བ་དང་། མོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཞ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་  
 ཏུད་ཟེར་བ་དང་། ལྷུང་ལྷུང་གས་པ་དང་། པལྷ་ལྷུང་གས་པ་དང་།  
 པལྷ་ལྷུང་ཆེར་གས་པ་རྩམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། སྤྱིང་འདྲིའི་  
 འོག་དུ་མནར་མེད་པ་ལ་སྐགས་པ་རྗེ་ལྷུང་ཆུད་ཅེ་ན། ཆུད་དེ། སྤྱིང་

རྣམས་འབྱུང་ཕྱི་པོ་ལྟར་ཞབས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཏུང་འགྲུའི་ཅ་བའི་  
 གནས་ནི་ཕྱི་ཆུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་ཅིང་། ལྟ་དང་མིའི་ཕྱལ་ན་ཡོད་  
 པ་རྣམས་ནི་ཁ་འཕྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཅ་བའི་གནས་ནི་ཀྱལ་  
 པོའི་ཁབ་ཅས་བྱ་བ་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་འདྲིའི་འོག་དཔག་ཆད་ལྡ་བརྒྱས་ཀྱི་.....  
 བཅད་པ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ན་གཤིན་རྗེ་ཆས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ།  
 འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་.....  
 དཔྱལ་བ་པ་དག་ལ་ལས་འབྲས་སྟོན་པ། འཁོར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིས་སྒྲུམ་  
 ཅ་ཅ་དྲག་གས། བརྒྱ་ན་ཕྱི་ཆུ་བ་ཅན། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན།  
 ཟས་སྟོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གསུམ་ཏུ་འདྲས་པ་ཡོད། ལྟ་དང་མིའི་ཕྱལ་ན་  
 གནས་པའི་ཡི་དྲགས་ནི་ཁ་འཕྲོར་བའོ།

### **《གཉིས》 མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྟའི་གནས།**

གཉིས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྟའི་གནས་ནི། མིའི་གནས་བཤད་ཐིན་ལ།  
 ལྟའི་གནས་ལ་གཉིས། ས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ས་དང་མ་འབྲེལ་བའོ།

### **《གཅིག》 ས་དང་འབྲེལ་བ།**

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། སྒྲུམ་ཅ་རྩ་ལ་  
 གྱི་གནས་སོ།

### **༡ ཀྱལ་ཆེན་རིས་བཞི།**

དང་པོ་ལ་འང་གཉིས། གཞུལ་ལས་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རི་  
 ལ་བརྟེན་པའོ།

### **(?) གཞུལ་ལས་ཁང་ལ་བརྟེན་པ།**

དང་པོ་ནི། ཧྲི་རྩ་དང་སྐར་མ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན།

ཉི་མ་གཉིས་གང་ཙམ་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཉི་མ་ཅུ་མཇམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷན་  
པའི་ཕྱད་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲི་ནང་། ཉི་མ་འི་ཆད་ཇི་ཙམ་ཞི་ན། མ་  
 བ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་ལྷ་བཅུ། ཉི་མ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་ལྷ་  
བཅུ་ཅུ་གཅིག་དང་བཅས་པའོ། །མཐའ་སྐར་ལ་སྐུམ་འབྱར་དང་།  
 རམས་སྐར་དཔག་ཆད་ཕྱད་དང་དྲུག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བཀྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་  
 ཡོད་དོ། །འོ་ན། ལྷ་གང་ལས་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བ་ནི་ཅུ་ཤེལ་ལས་  
 བྱུང་ཅིང་། ཕྱད་ལས་བཞིལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ཉི་མ་ནི་མེ་ཤེལ་ལས་  
 བྱུང་ཅིང་། ཕྱད་ལས་ཆ་བ་དང་། མིག་ལ་གནོད་པ་དང་། གཞན་  
 འདྲ། དེའི་ཕྱང་དྲུག་མེར་གྱི་ར་བ་ཅིག་སྐྱབས་དང་། འོག་གཞི་ཆོན་  
 ལྷས་བཟ་བ། །ཁང་བཟང་དང་། ལྷུང་མས་ཆལ་དང་། དཔག་  
 བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། མེ་ཏྲག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བ་ཡོད་དོ། །སྐར་  
 མའི་ཆད་ནི། གདགས་པར། ཆེ་བ་ལ་ཀྱང་བྲགས་བཙོ་བཀྱད་དང་།  
 ཅུང་བ་ན་མས་ལ་གསུམ་དང་། ཡལ་ཆེ་བ་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་པར་  
 བཤད་དོ། །འོ་ན། ཉི་མས་སྤྲིང་བཞི་ལ་སྤྲང་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཕྱད་  
 ཅེ་ན། བྱང་དྲུ་ནམ་ཕྱད་པ་དང་། ཤར་དྲུ་ཉི་མ་བྱུང་པ་དང་། ལྷོར་  
ཉི་མ་ཕྱད་པ་དང་། རུབ་དྲུ་ཉི་མ་འཆར་བ་དྲུས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་  
 ཕྱད། དེས་མཆོན་ནས་རུབ་དྲུ་ནམ་ཕྱད་པ་དང་། བྱང་དྲུ་ཉི་མ་བྱུང་  
 པ་དང་། ཤར་དྲུ་ཉི་མ་ཕྱད་པ་དང་། ལྷོར་ཉི་མ་འཆར་བ་ན་མས་  
 དྲུས་གཅིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དྲུ་འཇམ་སྤྲིང་དྲུ་ནམ་ཕྱད་པ་དང་།  
 བ་ལང་སྐྱོད་དྲུ་ཉི་མ་བྱུང་པ་དང་། ལྷ་མི་སྟན་དྲུ་ཉི་མ་ཕྱད་པ་དང་།

ལུས་འཕགས་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་མས་དུས་གཅིག་གོ། །འདི་ནི་ཉིན་  
 མཚན་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མི་མཉམ་པར་ངས་པ་མེད་དོ།  
 རོ་ན། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ཤོག་དུས་གང་ཞེ་ན། དུས་ཚྭས་བཞེད་  
 ཚུལ་མང་ཡང་ཚས་མངོན་པར་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། དགུ་པ།  
 བཅུ་པ། བཅུ་གཅིག་པ། བཅུ་གཉིས་པའི་ཆ་བ་བཞི་ནི་དགུན་དང་།  
 དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་ནི་དབྱིད་དང་། ལྷ་  
 པ། དུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་ནི་དབྱར་ཡིན་ན། །ལོ་འགྲོ་  
 འཇིན་ཚུལ་མང་ཡང་། འདིར་ནི་ཚུན་ཆ་ཐ་རུང་ཆ་བ་བརྒྱད་པར་ངས་  
 བརྒྱད་ནས། དེའི་ཆས་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་ཆ་དང་པོའི་ལོ་འགྲོ་བརྒྱད་  
 རྒྱུ། ལུས་སྒྲིང་ཉི་མ་ནི་བརྒྱད་པའི་ཆས་བཅུ་ལྔ་པ་ནི་ཤོག་པས་ཟིན།  
 བཅུ་དྲུག་ནས་ཐ་སྐར་ཉི་མ་རྒྱུ། ཆ་བ་དགུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་  
 བརྒྱད་པའི་མར་རོ་དང་དགུ་པའི་ཡར་རོ་བརྒྱམས་པ་དགུན་ཆ་དང་པོ་  
 ནས། ལྷ་པའི་མར་རོ་དང་དྲུག་པའི་ཡར་རོ་བརྒྱམས་པ་དབྱར་གྱི་ཆ་བ་  
 གཉིས་པ་ཡིན་པས། དེའི་མར་རོ་ལྷར་མང་ནས་ཡར་རོ་ཕྱིས་ལུས་པ་  
 དེ་ལ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་རྒྱུ། དེའི་ཆ་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མ་ཤིན་དུ་རིང་བ་ལྟར་  
 ཅམ་བཅུ་གསུམ་བྱུང་བ་དང་། མཚན་མ་ཤིན་དུ་ཐུང་བ་ལྟར་ཅམ་བཅུ་  
 གཉིས་ལས་མི་བྱུང་པོ། །དེའི་རྒྱུ་ལ་དབྱར་ཉི་ཤོག་རྒྱུ། ཆས་དགུ་  
 ནས་མཚན་མ་ནི་རྒྱ་ཐང་གཉིས་དང་དབྱགས་གསུམ་གྱིས་རིང་དུ་སྐར་བ་  
 དང་། ཉིན་མའི་རྒྱ་ཐང་གཉིས་དང་དབྱགས་གསུམ་གྱིས་ཐུང་དུ་སྐར་  
 བའོ། །དགུན་ན་མས་ཀྱི་ཆ་བ་བཞི་པ་ནི་དགུན་ཆ་བཅུ་གཅིག་པའི་མར་

ར་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཡར་རོ་བཟོས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་ཏེ། དེའི་ཐ་མ་  
 བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་མཆན་མ་རིང་བ་ལྟར་ཅམ་བཅ་བརྒྱད་...  
 ཐུབ་པ་དང་། ཉིན་མ་གྱི་ན་ཏུ་ཐུང་བ་ལྟར་ཅམ་བཅ་བརྒྱད་ལས་མི་ཐུབ་  
 བོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དགུན་ཉི་ཤྩག་ཏེ། ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མ་ཆུ་ཐང་  
 གཉིས་དང་དབུགས་གསུམ་གྱིས་ཐུང་བྱུང་འཕྱར་རོ། ཉིན་མ་དེ་ལས་  
 བཟོག་ཏེ་ཆུ་ཐང་གཉིས་དང་དབུགས་གསུམ་གྱིས་རིང་བྱ་སྐང་རོ། །རོ་  
 བ། དབྱར་ཉི་མ་པ་དང་དགུན་ཉི་བཅུ་གཅིག་པར་ཤྩག་པ་འདི་དང་  
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་རྟེ། གཞུང་འདི་ནི་རྩ་གར་གྱི་དབང་བྱ་  
 མཛད་པའི་ཐུང་། ཡང་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན།  
 ཉིན་མ་ཐ་ཆུང་མ་བ་བཅུ་པར་རོས་བཟུང་ཏེ། དེའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་  
 གཉིས་པའི་བཅུ་དྲུག་པར་དགུན་མ་དང་། དེ་ནས་དྲུག་པའི་ཆེས་བཅུ་  
 དྲུག་པར་དབྱིད་མ་དང་། དེ་ནས་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་པར་དབྱར་  
 མ་བཞི་ཅིས་རྟེ། དབྱར་གྱི་མ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་པས་ཉིན་  
 མཆན་མཉམ་པའི་མ་བ་བརྒྱད་པ་དངོས་སུ་བཟུན་རྟེ། རྩགས་ལ་དེ་ནས་  
 མ་བ་གསུམ་འགྲོ་མཆན་སུ་ཐ་མའི་ཡར་རོའི་ཆེ་དགུ་ནས་མཆན་མ་...  
 ཆེས་རིང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བཟོག་ནས་ཞེས་ཡར་ཐངས་རྟེ་ཐུང་བྱུང་ཐུང་པ་...  
 དང་། ཉིན་མ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་བཟོག་ནས་རིང་པོར་འཕྱར་བ་དང་།  
 ཉིན་མ་ཆེས་རིང་བ་ལས་བཟོག་ནས་ཐུང་བྱུང་འཕྱར་བ་ཡོ། །དེས་ན་མོ་  
 འགོ་འཛིན་ཚུལ་དང་། ཏུས་གངས་འདྲོད་ལྷགས་ཆོས་འབྲལ་བ་དང་  
 ཡང་འགྲིག་གོ་གསུང་། རོ་ན། རིང་ཐུང་གི་ཆད་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན།  
 ཉིན་མ་དང་མཆན་མ་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་ནི་ཞིག་གཅིག་ལ་ཐང་ཅིག་གིས་



རིང་ཐུང་དུ་ཐུར་ལ། དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་དགུ་བརྒྱའི་ཆ་ཟླ།  
 ཏུས་འཁོར་ལྷན་ན་དབྱགས་འཇུག་གནས་འབྱུང་བ་གསུམ་གཅིག་དུ་བྱས་  
 པའི་དེ་འདྲ་ཉི་ཤུ་ཙམ་པའི་ཆ་སང་པའི། ཆ་སང་པའིར་ཐང་ཅིག་གོ།  
 དེ་ལྷན་རིང་ཐུང་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ཉི་མ་ལྷོ་ཕུགས་  
 གྲ་ཆ་བ་དུག་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་དཔག་ཅད་ཐུང་དང་དུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་  
 གྱི་ཆ་གཅིག་འང་མ་བུའི་སྤྱིང་ལས་ཡོལ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལྷོང་ནས་རྒྱ་ཞིང་ཐུར་  
 དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤར་རུབ་ཐག་ཐུང་བས་ན་ཉིན་མོ་ཐུང་ལ་མཚན་མོ་  
 རིང་རྩ་། ཉི་མའི་འདྲ་རྒྱ་མཚན་འབབ་ཅིང་སྤྱིང་ལ་མི་ཡོགས་པས་ན་  
 སྤྱིང་གང་བ་དང་། ལྷོར་བཟོད་མཐར་ཐུག་ནས་བྱང་དུ་རུར་བ་ན་དགུན་  
 ཉི་ལྷོག་པ་ཞེས་བཤེས་བཤེས་། ཆ་བ་དུག་བྱང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་དེ་ཅམ་ཞིག་རྒྱ་  
 མཚན་ལས་ཡོལ་དེ་སྤྱིང་གི་ལྷོང་ནས་རྒྱ་ཞིང་དལ་བྱར་འགྲོ་བ་དང་། ཤར་  
 རུབ་དུ་ཐག་རིང་བས་ན་ཉིན་མོ་རིང་ལ་མཚན་མོ་བྱང་རྩ་། འདྲ་སྤྱིང་  
 ལ་འབབ་པས་ན་ཆ་བ་དང་། བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ནས་ལྷོར་རུར་བ་  
 ན་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པ་ཞེས་བཤེས་བཤེས་། འདྲ་ན། ཆ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཅི་ཕྱིར་  
 འབྱར་ཞེ་ན། འདྲི་ལྷན། ཆ་བ་དེ་ཉིད་ཉི་མ་དང་ནི་མིན་དུ་ཉི་བ་  
 ལས་དེའི་འདྲ་ཟེར་ཆ་བ་ལ་ཡོག་ཏེ་ཡར་ཕུགས་སུ་རང་གི་ཕྱིབ་མ་འབབ་  
 པས་ཆ་བ་མ་ལུས་པ་འགྲིབ་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་དང་ཐག་  
 རེ་རིང་ལ་སྤྱང་བས་ཆ་བ་རེ་གསལ་དུ་བྱུར་ཅིང་། མིན་དུ་རིང་བ་ལས་  
 ཆ་བ་རྫོགས་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། ཆ་བའི་ཞབས་ཆ་གོལ་དངས་གསལ་  
 ཡིན་ལ། ལྷགས་རི་གསེར་ལས་ཐུབ་པས་ལྷགས་རི་ལ་ཉི་འདྲ་ཡོག་པ་ན་

ལྷགས་ཤིང་གི་མ་གཞི་ཆུ་གཤམ་འབབ་པས་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་མཐོང་ངོ་॥  
 དཔེར་ན། མཐུལ་ཁ་བསྐྱངས་པའི་འབྲམ་དུ་མར་མེ་བཞག་པས་གཤམ་  
 མོ།

## (༢) རི་ལ་བརྟེན་པ།

གཉིས་པ་རི་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རི་རབ་འདི་ལ་བར་རིམ་བཞི་ཡོད་  
དོ། བར་གྱི་ཐག་རིམ་ཆེ་ན། བར་གྱི་ཐག་ནི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་  
བཅུ་བཅུ་འོ། །འོ་ན། བར་རིམ་རྣམས་ཀྱི་ལ་རིམ་འཕགས་ཤི་ན།  
བར་རིམ་དང་པོ་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་དག་ནི་བཅུ་བྱག་དང་།  
གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྟོང་ཕྱག་བཞི་དང་།  
 བཞི་པ་ལ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་རིམ་འཕགས་མོ། །བར་རིམ་དེ་དག་ན་གང་  
གནས་ཞི་ན། བར་རིམ་དང་པོ་དེ་ལ་གནོད་སྲིད་ལག་ན་རིན་པོ་ཆའི་  
གཞོང་པ་བདུད་ཅིས་གང་པ་ཐོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ན་གནོད་སྲིད་  
ལག་ན་རིན་པོ་ཆའི་མེ་རྟག་ལྷང་པ་ཐོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ན་ཀྱན་  
ཆང་གིས་རྟག་དུ་སྦྱས་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཀྱུ་ཆེན་བཞི་འི་རིམ་གྱི་ལྷ་  
རྣམས་གནས་ཏེ། དེ་འང་བར་རིམ་བཞི་པའི་གར་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོང་ན་ལུལ་  
 འཁོར་སྒྲུང་གི་ཕོ་བྲང་ལུལ་འཁོར་སྒྲུང་དང་། ལྷ་ན་འཕགས་སྒྲིས་པའི་  
 ཕོ་བྲང་འཕགས་སྒྲིས་པོ་དང་། ལྷ་ན་སྒྲུབ་མི་བཟང་གི་ཕོ་བྲང་ལྷ་  
 ཆོགས་གཞུགས་དང་། བྲང་ན་རྣམ་ཐོས་སྒྲས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལྷང་པོ་ཅན་  
 ཡོད་དོ། །དེར་མ་ཟད་གསེར་གྱི་རིན་པོ་དུ་ན་པོ་དག་ལ་ཡང་ཀྱུ་ཆེན་

བཞི་པའི་ལྷ་གནས་ས།

## ༢ ལྷ་མ་ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱི་གནས།

གཉིས་པ་ལྷ་མ་ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱི་གནས་ནི།

ལྷ་པོའི་རྩ་ན་ལྷ་མ་

ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱི་ལྷ་ན་མས་གནས་ས།

| ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་མ་ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱིས་

བྱ་ཞེན། རྣམ་ལྷ་བརྒྱད། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག | ཉི་མ་བཅུ་གཉིས།

ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཞོན་རྒྱ་གཉིས་དྲེ་གཙ་པོ་ལྷ་མ་ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱིས་ཡོད་པས་དེ་

སྐད་ཅེས་བྱ་བའམ། ཡང་ན་ཆོས་བཟང་ལྟའི་མདུན་ས་སྐགས་ལྟའི་

གནས་ལྷ་མ་ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱིས་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། | དེའི་ཆད་ཇི་ལྷ་

བྱ་ཞེན། དེའི་རྣམ་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི། མཐའ་སྐར་ནས་

ལྷ་མ་ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱིས་ཁྲིའོ། | ལྷ་པོའི་ཕྱོགས་མཆོམས་བཞི་ན་ཁང་པ་བཅུགས་

པ་བཞི་ཡོད་པའི་རྣམ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཙ་ཙ། དཔག་ལྷ་

དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། | ཁང་པ་བཅུགས་པ་བཞི་པ་དེ་ལ་ནི་གནད་

ལྷ་པོའི་ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་

གནས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱི་དབྱས་ན་གྲོང་ཁྱིམ་བརྒྱ་ན་ཕུག་

ཅེས་པ། རྣམ་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟངས་ལྷ་བརྒྱ་པ། མཐའ་

སྐར་ན་ཁྲི་ཡོད་པ། རམང་དུ་དཔག་ཆད་ལྷ་དང་གཉིས། རྣམ་

གཞེས་ཀྱི་རང་བཞིན། རྣམ་གཞི་ཆོན་སྐྱ་བརྒྱ་ཙ་ཙ་གྲུ་མ་གྱིས་བཟུང་བར་

བྱས་པ། མནན་ན་ནེམ་བྱེད་པ། བཏེག་ན་སྐར་བྱེད་པའི་མནན་པ་

དང་ལྷ་པོ་ཡོད། དེ་ལ་སྐྱ་སྟངས་དུ་གཅིག་གི་མ་ཆང་བ་ཡོད་པའི་སྐྱ་རེ་

རེ་ལ་སྐྱུ་མ་ཚུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་ན་མས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་སྤང་མ་གྱི་བཞོན་  
 ཤིང་མཚན་ཅ་སྤྱ་ཚལས་ཤོགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་  
 ན་སྐྱུ་ག་དེའི་དབུས་ན་ལྷ་འི་དབང་པོ་བཟུ་བྱ་ན་གྱི་བཞུགས་གནས་ན་མ་...  
པར་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཁང་བཟང་ངོས་རེ་རེ་ལ་དབག་ཆད་ཉིས་བཟུ་ལྟ་བུ་  
 པ། མཐའ་སྒྲིང་ན་སྒྲིང་། དཔངས་སྤྱ་དབག་ཆད་བྱེད་དང་གཅིག་གི་  
 བཅོ་བཟུད་གྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད། དེ་ལ་བཀམ་བཟུ་ཅ་གཅིག དེ་རེ་  
 རེ་ལ་ཁང་པ་བཅུགས་པ་བཟུ་བཟུ། དེ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་  
 བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་འི་བྱ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གཡོག་  
 མོ་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སྐལ་སྐྱ་ན་བདུན་བདུན་ཡོད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་  
ལྷ་ན་སྐྱུ་ག་དེའི་ཕྱི་རྒྱལ་དབག་ཆད་ཉི་ཤུར་བྱིན་པ་ན། ཤར་ན་ཤིང་རྟ་  
སྤྱ་ཚལས་གྱི་ཆལ་དང་། ལྷ་ན་རྒྱུབ་འཕྱར་གྱི་ཆལ། རྒྱུབ་ན་འབྲེས་  
 པའི་ཆལ། བྱང་ན་དགའ་བས་བཟུན་པའི་ཆལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ།  
 ཆལ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞི་ན་དབག་ཆད་ཉི་ཤུས་བཅད་པ་ན་ས་གཞི་...  
བཟང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤར་ན་ཤིང་རྟ་སྤྱ་ཚལས་པའི་ས་གཞི། ལྷ་ན་  
 རྒྱུབ་འཕྱར་གྱི། རྒྱུབ་ན་འབྲེས་པའི། བྱང་ན་དགའ་བས་བཟུན་པའི་  
 ས་གཞི་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བལྟ་ན་སྐྱུ་ག་དེའི་བྱང་  
ཤར་མཚམས་ན་ཤིང་ཡོངས་འདྲ་ས་བརྟལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། བྱར་བྱ་དབག་  
 ཆད་ལྟ་བུ་ཟུག་པ། དབག་ཆད་བཟུ་བྱ་དུ་ཕྱོགས་པ། ལལ་ག་  
 ལོ་འདབས་གྱིས་དབག་ཆད་ལྟ་བུར་བྱུང་པ། ཇིས་ཇི་ཕྱོགས་སྤྱ་དབག་  
 ཆད་བཟུར་བྱུང་ཅིང་། ཇི་ཕྱོགས་མིན་པར་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་ཡོད་དོ།

སྒྲིང་དེ་དེ་བྱུང་ན་ཨར་མོ་ནི་ག་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དཔག་ཆད་...  
 རྩ་བུ་ཡང་། མཐའ་ཉིས་བརྒྱུ་འཁོར་བ། འཕང་དུ་དཔག་ཆད་  
 བྱེད་དང་བྱུག་དང་གཅིག་གི་བཙུང་བྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་  
 དུ་ལྟ་དབང་གི་མེད་ཁྱི་དང་། ཉེ་དབང་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱི་བཞུགས་ནས།  
 ལྟ་ན་མས་དབྱར་མ་བ་བཞི་ལྟར་དུ་གནས་སོ། །དེ་དེ་བྱུང་དུ་ཁྱང་པ་  
 ཆེ་ས་སྒྲིང་གི་བྱ་ལྟས་དཔག་ཆད་དུ་མ་དང་ལྟ་ན་པ། མགོ་སྒྲིང་ཕ་ཅ་  
 གཉིས་སྒྲིང་པ་ལ་ལྟ་དེ་དབང་པོ་འཁོར་བཅས་འདེགས་བཟོད་པ་དང་།  
 ཁྱང་ཁྱིར་བལྟ་ན་སྒྲིང་དེ་ལྟ་བུ་བ་མཆ་མས་དཔག་ཆད་བུ་གཉིས་ཀྱིས་  
 ཆད་པ་ན་ཆས་བཟང་ལྟ་དེ་མཐུན་ས་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་སྒྲིང་བརྒྱ།  
 མཐའ་སྒྲིང་ན་དུག་བརྒྱ་པ། ཁྱང་ཁྱིར་བལྟ་ན་སྒྲིང་ལས་དཔག་ཆད་  
 བྱེད་དང་བཞི་བྱ་དུ་འཕགས་པ་ཡོད། དེ་ན་ལང་ལྟ་དབང་དང་ཉེ་  
 དབང་ན་མས་ཀྱི་ཁྱི་ཡོད་པ། དེ་ལྟ་ན་མས་འདུས་ནས་ལྟ་དང་མི་ན་མས་  
 ཀྱི་དོན་དང་ཆས་མེམས་པར་བྱེད་དོ།

## 《གཉིས》 ས་དང་མ་འབྲེལ་བ།

གཉིས་པ་ས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སྒྲིང་ཕ་ཅ་གསུམ་དེ་དེ་ལྟར་ན་  
 འཕྲུལ་བུ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྟ་ན་མས་ཀྱི་གཞུལ་མེད་ཁང་ཡོད་...  
 དོ། །ཅི་དེ་ཕྱིར་འཕྲུལ་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་མན་ཆད་ན་འཕྲུལ་  
 པ་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནས་འཕྲུལ་པ་དང་བུ་ལ་བས་ན་འཕྲུལ་བུ་ཞེས་  
 བྱེད། །འདི་མན་ཆད་ན་འཕྲུལ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ།  
 ལྟ་ན་མས་ཀྱང་ལྟ་མིན་དང་འཕྲུལ་ན། གཞུལ་ན་མས་ལྟ་སྒྲིང་ཅི་

དཀོས། འཕྲུལ་ལ་མཆོ་ས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཏེ། ལྷ་འི་བྱ་དང་བྱ་མ་  
 ཟུང་རེ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱ་འཕམས་ཀྱི་ཀྱལ་  
 ས་ཡིན་པ་དང་དགའ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་པས་ན་དགའ་ལྷན་ཞེས་བྱའོ།  
 རང་གིས་སྐྱལ་པ་ལ་རི་ལྷ་ར་འདྲ་བ་ལྷ་ར་ཁྲངས་སྐྱོད་པས་ན་འབྲུལ་.....  
 དགའ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱིས་སྐྱལ་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རི་ལྷ་ར་འདྲ་བ་  
 ལྷ་ར་ཁྲངས་སྐྱོད་པས་ན་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །འདྲ་བ་  
 པའི་ལྷ་ན་མས་ཀྱི་གཞུགས་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་  
 ཅི་རིགས་པ་དང་། གཞུལ་ཡས་ཁང་ཡང་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་  
 གྲིང་གསུམ་གྱི་མའི་གནས་བཞེན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། །ཅི་རི་བྱིར་ཆངས་  
 རིས་མོགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པ་མི་དགེ་བ་ལས་ཆངས་ཤིང་། དེ་རི་  
 རིས་སྐྱ་གཏོགས་པས་ན་ཆངས་རིས་ཞེས་བྱའོ། །ཆངས་པ་ཆེན་པོ་རི་  
 མདུན་ན་བུམ་ཟེ་རིག་བྱེད་འདྲ་བ་ལྷ་ར་གནས་པས་ན་ཆངས་པ་མདུན་...  
 ན་འདྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆངས་པ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱེས་  
 ཤིང་མཐར་འཁོལ། ཆངས་པ་གཞན་ལས་ལྷས་ཀྱི་པོང་ཆོད་སོགས་ཆེ་  
 བས་ན་ཆངས་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་གོང་མ་ལ་ལྷས་ཏེ་འདྲ་  
 རྒྱ་ཕྱོན་རྒྱུ་བས་ན་འདྲ་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷས་ལ་འདྲ་ཆད་མེད་པ་  
 ཡོད་པས་ན་ཆད་མེད་འདྲ་ཅེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་མ་ལྷས་འདྲ་ཀྱིས་  
 རྒྱུ་བ་པས་ན་འདྲ་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་གོང་མ་ལ་ལྷས་ཏེ་  
 སེམས་བདེ་རྒྱུ་བ་པས་ན་དགེ་རྒྱུ་བ། སེམས་བདེ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་པས་  
 ན་ཆད་མེད་དགེ། །འདི་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བདེ་མེད་པས་  
 ན་དགེ་རྒྱུ་བ། འདི་ནས་འོག་གཞི་རི་སྐྱོན་ལྷ་ར་མདངས་ཆགས་པ་མེད་

བས་ན་སྒྲིན་མེད། མི་གཡོ་བའི་བསྐྱོད་ན་མས་ལས་སྒྲིས་པས་ན་བསྐྱོད་  
 ན་མས་སྒྲིས། ས་སྒྲི་ལ་འབྲས་བྱ་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ན་འབྲས་བྱ་  
 ཆེ། དེའི་སྒྲིང་ན་གནས་གཙང་མ་ལྟ་ཡོད་ལ། ས་སྒྲི་མེད་ཅིང་།  
 འཕགས་པ་འབའ་ཞིག་གནས་པས་ན་གནས་གཙང་མ། ལྟ་གང་ཞེ་ན།  
 གོང་མ་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱང་བས་ན་མི་ཆེ་བ། ཏྲན་མོངས་པའི་གདུང་བ་  
 མེད་པས་ན་མི་གདུང་བ། མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་མཐོང་བ་ན་  
 འིན་ཏུ་མཐོང་བ། ལྟ་བ་བཟང་བས་ན་གྲ་ལྗོངས་སྤང་བ། འདི་ལས་  
 གནས་གཞན་གོང་ན་མེད་པས་ན་འོག་མིན་ན། །འོ་ན། འདྲོད་ལྟ་  
 ན་མས་འཁྲིག་པ་སྒྲིད་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲོད་པ་ན་སྒྲིད་པ་དུག་  
 པས་འདི་ལྟར་སྒྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དང་། སུམ་  
 རྩ་ཆ་གསུམ་པ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྒྲིར་བས་འཁྲིག་པ་སྒྲིད་དོ།  
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཟས་ལ་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་མཐུན་མེད་པས་ས་པོན་...  
 ལྟུང་བ་མེད་ཅིང་། རྒྱང་རྒྱ་བས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བར་གནས་ས།  
 འཕམ་བྲལ་བ་ནི་འཁྲུད་པ་ཅམ་གྱིས་འཁྲིག་པ་དང་། དགའ་ལྡན་པ་  
 ལག་པ་བཅངས་པ་ཅམ་དང་། འཕྱལ་དགའ་བ་དགོད་པ་ཅམ་དང་།  
 གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་པ་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་འཁྲིག་པ་སྒྲིད་ཡིན་ནོ།  
 ས་པོན་ལྟུང་བ་མེད་ན་ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མར་རི་ལྟར་བཟོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་  
 ཆེན་རིས་བཞི་པ་པོང་ཆོད་བྱས་པ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་པ་ན་ས། གཞན་འཕྱལ་  
 དབང་བྱེད་ལྟ་བུ་ལྟ་ལྟ་པ་ལྟ་བུའི་བར་གནས་དེ་དག་ཏུ་བརྟུན་ཏེ་སྒྲིར་  
 དུ་སྒྲི་བས། དེས་ན་གང་ཞིག་གང་དག་གི་བར་དུ་སྒྲིས་པ་དེ། དེ་

དག་གི་ལྷ་ཁི་བྱ་དང་བྱ་མ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་  
ན་མས་ནི་ཡང་རྒྱུ་ལྷ་ན་རྒྱུ་པ་དང་། ར་ཆ་ཁེལ་མེད་སྤངས་པས་  
གོས་དང་པཅས་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྱེ་ལ། འཆི་བ་ན་ཡང་གོས་དང་པཅས་པས་  
 འཆི་ལོ།

### [གཉིས་] དེ་དག་གི་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་པ་ནི། མདོ་ལས་འདྲེད་པ་སྒྱེ་བ་གསུམ་  
 གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདྲེད་པ་སྒྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི་འདྲེད་  
པའི་ལྷ་དང་མིར་པཅས་པ་ན་མས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདྲེད་པའི་མི་ནས་  
 དགའ་ལྷན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ན་མས་ནི་ན་མ་སྒྲིན་གྱིས་སྤར་བའི་  
 འདྲེད་ཡོན་ལ་ཁྲངས་སྒྱུད་པའི་བྱིར། འབྲུལ་དགའ་བ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་  
 སྒྲུལ་པ་ལ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་  
 སྒྲུལ་པ་ལ་ཁྲངས་སྒྱུད་པའི་བྱིར། ཡང་མདོ་ལས་པདྲེ་བ་སྒྱེ་བ་གསུམ་  
 གསུངས་པའི། གསུམ་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ། དེ་ར་ར་  
 ལའང་ལྷ་རིས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་ས་དབྱེ་ལ་བཤད་པ་ན་མས་ཡིན་ཏེ།  
 དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཆངས་རིས་སྒྲིན་གསུམ་ནི་འདྲེད་པས་.....  
 དཔེན་པ་ལས་སྒྱེས་པའི་བདེ་བར་ཁྲངས་སྒྱུད་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་  
 པའི་གསུམ་ནི་རྟག་དཔྱད་སྤངས་པའི་ཉིང་འཛུགས་སྒྱེས་པའི་བདེ་...  
 བར་ཁྲངས་སྒྱུད་པའི་བྱིར་དང་། གསུམ་པའི་གསུམ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་  
 བདེ་བར་ཁྲངས་སྒྱུད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འདྲེན་སྒྲུལ་ཆེན་རིས་བཞེས་



བར་དུ་ཐག་ཇི་ཅམ་ཡང་ཅེ་ན། ཟུལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཅ་བའི་གནས་  
 བར་རིས་བཞི་པ་དེ་ནས་གནས་འོག་མ་འཇམ་བྱ་གྲིང་པའི་བར་དུ་དབག་  
 ཆད་བཞི་བྱི་ཡང་ལ། དེ་ལ་ཐག་ཇི་སྲིད་ཡང་པ་བར་རིས་བཞི་པ་དེ་  
 ནས་དེའི་གོང་མ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འང་དེ་སྲིད་ཡང་དེ་བཞི་...  
 བྱིར། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནས་འཐབ་བྲལ་བར་དུ་བརྒྱད་  
 བྱི། འཐབ་བྲལ་ནས་དགའ་ལྷན་བར་དུ་ཆིག་འབྲམ་བཞི་བྱི་ཡིན་པ་  
 སྐགས་རིགས་འབྱེད། །འོ་ན། འོག་མས་གོང་མར་དྲོང་མཚོང་བར་  
 འཁྱར་རམ་ཞེ་ན། རང་གིས་རྩུ་འཕྲུལ་མོབ་པ་འམ། རྩུ་འཕྲུལ་དང་  
 ལྷན་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཁམས་དང་ས་འོག་མ་དེ་དག་  
 གིས་གོང་མ་ལ་བརྒྱན་པ་དང་མཚོང་བ་འང་མེད་དོ། །འོ་ན། དེ་དག་  
 གི་ཟུའི་ཆད་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། འཐབ་བྲལ་ལ་སྐགས་པ་བཞི་ནི་སྐུམ་ཅུ་ཅ་  
 གསུམ་དང་མཉམ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་ནི་རིས་པ་ལྟར་གྲིང་བཞི་དང་།  
 རྟོང་དང་ཕོ་དང་། རྟོང་གཉིས་པ་བར་མ་དང་། རྟོང་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་  
 དང་མཉམ་མ། །འོ་ན། རྟོང་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གྲིང་བཞི་པ་དང་།  
 ཉི་མ་དང་། སྤྱི་རབ་དང་ནི། འདྲོད་པའི་ལྷ་ན་མས་དང་། ཆངས་  
 པའི་འཇིག་རྟེན་རྟོང་ལ་ནི་རྟོང་ནི་སྤྱི་ཕྱད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་  
 བྱ་བ་ཡིན་པར་འདྲོད་ལ། རྟོང་སྤྱི་ཕྱད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེ་རྟོང་  
 ལ་ནི་རྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་  
 ནི་གྲིང་བཞི་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་ས་ཡ་ཕྲག་གཅིག་ཡང་པ་

ཡིན་ནོ། ལྷོང་གཉིས་པ་དེ་ལྷོང་ལ་ནི་ལྷོང་གསུམ་གྱི་ལྷོང་ཆེན་པོ་འི་  
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཏེ། དེ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱང་  
 བཞི་ནས་ཆངས་པའི་བར་བྱེ་བ་ཤུག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ལྷོང་ལྷོང་གསུམ་  
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷོང་གསུམ་དེ་ནི་མེ་ལ་སྐྱེས་པས་མཉམ་དུ་འཇིག་  
 ཅིང་། དང་པོ་ཆགས་པའི་ཆེ་འང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་དེ་  
 མྱོད་དོ།

### 《གཉིས》 ཞང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད་ལ་གཉིས། ལུས་ཆད་དང་།  
 ཆེ་ཆད་དོ།

### 《གཅིག》 ལུས་ཆད།

དང་པོ་ནི། ལྷོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆད་ངེས་པ་བཞེན་དུ། སེམས་  
 ཅན་ལ་འང་ཆད་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འན་སྤང་བའི་ལུས་ཆད་ངེས་  
 པ་མེད་པས་འདྲིར་མི་འཆད་ལ། བདེ་འགྲོ་རྣམས་ལས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་  
 དུས་གྱི་ལྷོ་འཇམ་བྱ་སྤྱང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཆད་ནི་ཆེ་བ་རྣམས་སྤྱོད་  
 བཞི་བ་དང་། ལྷོང་བ་རྣམས་སྤྱོད་དང་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། ལྷོ་ནི་རྒྱ་ལ་  
 སྤྱོད་། །གར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་། རུབ་བ་ལང་སྤྱོད་དང་ནི། བྱང་  
 ལྷོ་མི་སྟན་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ནི་སྤྱ་མ་ལས་བྱི་མ་གྱིས་འབྱུང་གིས་བསྐྱེད་  
 པས། ལྷོ་བརྒྱད་དང་། བརྒྱ་དུག་དང་། ལུས་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་  
 ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཇམ་བྱ་སྤྱང་པའི་སྤྱོད་དང་དུ་བྱས་གྱི། རང་  
 རང་གི་ནི་སྤྱོད་བཞི་བ་ཁོ་ན་འོ། །འདྲོད་པ་དང་ཐུན་པའི་ལྷོ་དུག་པའི་ལུས་

ཚད་ནི། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་རྒྱུད་གྲགས་བཞི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ནས།  
 གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་གྲགས་དག་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་.....  
 བར་དྲ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་ན་མས་ཀྱི་དང་པོ་ཆངས་རིས་  
 བ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་། དེའི་གོང་མ་མཉུན་ན་འདྲན་དང་། ཆངས་  
 ཆེན་དང་། འདྲ་ཆང་བ་ན་མས་དཔག་ཆད་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། འདྲ་  
 ཆང་བ་ན་མས་ཀྱི་ལྷ་ག་ཆད་མེད་འདྲ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷས་ནི་ཉིས་འབྱར་ཉིས་  
 འབྱར་ཉིས་འབྱར་གྱིས་ཆེ་ལྷོ། འདྲ་ཀྱང་སྤྱིན་མེད་པ་ཉིས་འབྱར་གྱིས་  
 བསྐྱེད་པ་ལས་དཔག་ཆད་གསུམ་དྲུག་རྩ་ཆེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ།  
 འདི་ལྟར། ཆད་མེད་འདྲ་དཔག་ཆད་བཞི་དང་། འདྲ་གསལ་བ་  
 བརྒྱད་ནས། འདྲ་ཡིན་དཔག་ཆད་ཁྱི་བྱུག་བར་རྩ། །གཟུགས་མེད་  
 ནི་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ལྷས་ཀྱི་ཆད་མེད་དོ།

### (གཉིས) ཆེ་ཆད།

གཉིས་པ་ཆེ་ཆད་ལ། དངས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས།

### [གཅིག] དངས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དང་། ངན་སང་བའི་ཆེ་ཆད་  
 གཉིས།

### <གཅིག> མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད།

དང་པོ་ནི། མཐོ་རིས་ཅན་གྱི་ལྷས་ཆད་ངས་པ་བཞིན་དྲ་ཆེ་ཆད་  
 ཀྱང་ངས་སམ་ཞེ་ན། བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྤྱན་ན་ནི་ཆེ་ལྷོ་སྤྱང་བྱུང་ལྷོ།

ནུབ་དང་གར་གྱི་སྒྲིང་གཉིས་ན་ཕྱིད་ཕྱིད་སྤངས་པས་ལྷ་བརྒྱ་དང་། ཕྱིད་  
 དང་སྤུམ་བརྒྱའོ། །ལྷ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདི་ན་མ་ངེས་ཏེ། འཁྱིལ་པའི་  
 བ་མར་ནི་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་པ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་གྱི་ཆེ་ལྷ་  
 དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་དུ་འང་འཕེལ་འཁྱིལ་སྤུམ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ལྷའི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་རྣམས་གྱི་ལྷ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་འདྲོད་  
 པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས་འག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དག་གི་ཉིན་ཞག་...  
 གཅིག་རྩ་བ་ཅིས་པའི་ཞག་སྤུམ་ཅུ་ལ་སྐྱ་བ་གཅིག་དང་། དེ་བརྒྱ་གཉིས་  
 ལ་ལྷ་གཅིག་ཡིན་པས། དེས་ན་དེའི་ཆེ་ཆད་ནི་རང་ལྷ་ལྷ་བརྒྱའོ། །  
 གོང་མ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་ལ་སྐྱ་གས་པ་ནི་ཞག་དང་ལྷ་གཉིས་ཀ་ཉིས་...  
 འཕྱར་ཏེ། སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་རང་ལྷ་སྤྱང་ཐུབ་པ་ནས། གཞན་  
 འཕྱལ་དབང་ཕྱིད་པས་མི་ལྷ་སྤྱང་དུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་རྩ་བ་ཅིས་པའི་  
 རང་ལྷ་སྤྱང་ཐུབ་ཐུབ་པའི་བར་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡན་  
 ཆད་ན་ཉི་ལྷ་མེད་པས་ཉིན་མཆན་དང་ཆེའི་ཆད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་.....  
 འཕྱར་རྒྱུ་ན། སྤྱི་མེད་དེ། དུས་དབང་གིས་མེ་རྟོག་ཁ་བྱུམ་པ་  
 དང་། བུ་སྐད་མི་འཕྱིན་པ་དང་། གཉིད་ཕྱོད་པ་ན་མཆན་མ་དང་།  
 དེ་ལས་སྤྱི་པ་ཉིན་མ་དང་། སྤྱང་བའང་ལུས་ལ་འདྲོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། །འོ་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་གཉིད་ཕྱོད་པ་སྐྱེས་མེད་  
 པས་ཆེའི་ཆད་མི་རུང་རྒྱུ་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་དག་ལ་ཉིན་མཆན་  
 གྱི་རྣམ་བཞག་མེད་ཀྱང་ཆེའི་ཆད་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆད་གཞལ་བའི་.....

དཔག་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཡིས་འཇལ་བ་ཡིན་ཏེ།      འདི་ལྟར།  
 གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐལ་པ་བྱེད།      །དེ་ཡི་གྲང་མ་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད།  
 འོད་ཅུང་ན་མས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཅད།      །ཆོ་ནི་ཉིས་འཕྱར་ཉིས་འཕྱར་ཏེ།  
 སྒྲིན་མེད་བསྐལ་པ་གསུམ་དྲུག་རྩེ།      །ཞེས་དཔག་ཅད་དང་།      བསྐལ་  
 པ་དང་།      ལུས་དང་།      ཆོ་བསྐྱར་བ་ལས་གཞན་བྱེད་པར་མེད་དོ།  
 གཟུགས་མེད་པ་ན་མ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྡེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོ་ཅད་ནི་བསྐལ་པ་  
 པ་ལྟར་བྲག་ནི་ཉི་ཤུ་དང་།      གཞན་གྲང་མ་གསུམ་ལ་དེ་ཅམ་རེའི་ལྷག་  
 པས་ལྷག་པ་ཡིན་པས།      བསྐལ་པ་བཞི་ཁྲི་དང་།      ཉུག་ཁྲི་དང་།  
 བརྒྱད་ཁྲི་བྱུང་བོ།      །འོ་ན།      དེ་དག་པར་བསྐལ་ལམ་བསྐལ་ཆེན་ཡིན་  
 ཞེ་ན།      འོད་ཅུང་ན་མ་བྱེད་ཉི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ།      དེའི་འག་  
 མ་ཆངས་ཆེན་མན་ཅད་ནི་བསྐལ་ཆེན་གྱི་བྱེད་པར་བསྐལ་བཞི་བརྒྱ་ལ་  
 བསྐལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

### 〈གཉིས〉      ངན་སྤང་བའི་ཆོ་ཅད།

གཉིས་པ་ངན་སྤང་བའི་ཆོ་ཅད་ནི།      ངན་སྤང་བའི་ཆོ་ཅད་ལ་  
 ཡང་སྤང་ལ་སྤགས་པ་ཆ་དཔུལ་ཉུག་གི་ཆོ་ཅད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་  
 འདྲི་ལྟའི་ཀྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སྤགས་ཉུག་པའི་ཆོ་ཅད་དང་ཉིན་ཞག་  
 མཉམ་པར་གྲེས་པར་བྱ་ཞྩ།      ཀྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆོ་ཅད་རང་སྤྲོ་  
 བརྒྱ་ལ་ཡང་སྤང་བའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་བཅིས་པའི་རང་སྤྲོ་བརྒྱ་ཡང་  
 སྤང་པས་བྱུང་བ།      དེས་ན་ཡང་སྤང་ལ་སྤགས་པ་དེ་དག་ན་མས་ཀྱི་ཆོ་

ཚད་ནི་འདྲ་པའི་ལྷ་བྱུག་པ་ན་མས་དང་མའི་གངས་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།  
 རབ་རྒྱ་ཆ་བས་བར་བསྐལ་བྱེད་དང་། མནར་མེད་པས་ནི་བར་གྱི་  
 བསྐལ་པ་གཅིག་ལྟ་བུ། །དུད་འགོ་ན་མས་ཆེ་ཡུང་བ་ལ་ངས་པ་མེད་ཀྱི།  
 མཆོག་རྒྱ་རིང་བས་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ལྟ་བུ། ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་  
 ལྷ་བུའོ། །ཡི་དྭགས་ན་མས་ནི་མི་ན་མས་ཀྱི་སྐྱ་བ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་  
 གཅིག་གི་བཅིས་པའི་རང་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བོ། །ཡུང་དཔལ་གྱི་ཆེ་ཚད་  
 ནི་ཉིལ་གྱི་སྒྲངས་པ་མ་ག་རྒྱུ་ཐེ་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་ནས་ལ་...  
 བརྒྱ་རེ་ཞིང་ཉིལ་གཅིག་རེ་ཡུང་བས་དེ་ཟད་པར་ཡུར་པ་ན་ཅུ་བུར་ཅན་  
 གྱི་ཆེ་ཚད་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བུ་རྣམ་པ་ཅན་སྐགས་གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་  
 གོང་གི་དེ་ཉི་ཤུས་བསྐྱར་རོ།

### [གཉིས] ཞར་སྒྲུང་།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ནི། འོ་ན། དེ་དག་བར་མ་དོར་འཆི་བ་  
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་སྟན་པ་ཆེ་ཚད་ལྟར་ངས་ཀྱི། དེ་མ་གཏོགས་  
 པ་ན་མས་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲིར་སྤྱི་ཆེ་  
 ཚད་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ།

### 《གསུམ》 ཆད་དེ་ཉིད་ཕྱེ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཆད་དེ་ཉིད་ཕྱེ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་མ་པའི་  
 དང་པ་མདོར་བསྟན། ཅུས་པར་བཤད་པའོ།

## (གཅིག) རྩོམ་པའི་དང་པོ་མདོར་བསྟན།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དང་ལུས་ཅད་འཆད་པའི་སྐབས་  
 ལ། སྤྱོད་དང་། རྒྱུ་བྱུགས་དང་། དཔག་ཅད་ཀྱིས་བཞད་ལ། རྩོ་  
 ཅད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཨོ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སྐགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞད་  
 པས། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱུགས་མཐར་ཐུག་ལ་རྩལ་  
 སྤྱོད་རབ་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་པ་ལས་རྒྱུ་བྱུགས་དང་དཔག་ཅད་འབྱུང་།  
 མིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་གེ་ཡིན་པས། དེ་བསགས་པ་ལས་ཨོ་ཨོ་ཀ་  
 དང་། རབ་བྱེད་དང་། བསྟན་བཅོས་འབྱུང་། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་  
 མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་པ་ལས་ཞག་དང་། རྩ་  
 པ་དང་། ཨོ་དང་། བསྐལ་པ་ན་མས་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ།

## (གཉིས) རྩོམ་པར་བཞད་པ།

གཉིས་པ་རྩོམ་བཞད་ལ། ལུས་གཟུགས་ཀྱི་ཅད་དང་། དུས་  
 ཀྱི་ཅད་གཉིས།

## [གཅིག] ལུས་གཟུགས་ཀྱི་ཅད།

དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱུགས་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་རབ་བསགས་པ་ལས་  
 རྒྱུ་བྱུགས་སྐགས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཅེ་ན། སྤྱོད་རབ་རྩལ་དང་། རྩལ་  
 སྤྱོད་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ལྷགས་རྩལ་དང་། རྩལ་དང་། རྩ་  
 བྱེད་རྩལ་དང་། ལྷག་རྩལ་དང་། རྩལ་དང་། རྩ་བཅས་ཀྱི་  
 རྩལ་དང་། སྤྱོད་མ་དང་། དེ་ལས་ཐུང་བའི་གིག་དང་། དེ་བཞིན་  
 དུ་ནས་དང་། སྤྱོད་ཅིགས་ཞེས་བྱ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་བདུན་དུ་

བཟུང་། སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་སྒྲུབ་པ་། སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་ནི་གཞུ་འདྲེ་མ་  
གང་རྒྱུ་འདྲེ་མ་དེ་དག་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་ནི་ཐུང་བྲགས་གཅིག་།  
སྒྲིབ་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་འཕགས་པ་དེ་ལ་དཔོན་པར་འདྲོད་། ཐུང་བྲགས་  
དེ་བཟུང་ལ་དཔག་ཅད་ཅེས་བཤེས་།

### [གཉིས] དུས་ཀྱི་ཆད།

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཆད་ལ། ལ་བཤད། བསྐལ་པ་བཤད་པའོ།

### <གཅིག> ལ་བཤད།

དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བསགས་པ་ལས་ལ་དང་བསྐལ་པ་བྱུབ་  
 པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་མེ་གོལ་གཏོགས་པའི་  
 ཡུན་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་། དེ་བཟུང་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་  
 མ་གཅིག་། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ཀྱང་དུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ།  
 ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། ཉིན་ཞིག་རྒྱ་གསུམ་ནི་གོང་ནས་གོང་  
 དུ་སྐྱེས་ཅུར་བཟུང་བས་རྒྱ་བ་གཅིག་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུབ་  
 པར་མ་ངེས་པས་ཞིག་མི་བྱུབ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་  
 གཅིག་གོ།

### <གཉིས> བསྐལ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྐལ་པ་བཤད་པ་ལ། དཔྱད་དང་། ཞུར་ལས་བྱུང་  
 པའོ།

### <གཅིག> དཔྱད་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། བཟུང་། བཤད་དོ།



## १ མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་ནམ་པ་མང་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་  
པའི་བོསྐལ་པ། འཆགས་པའི་བསྐལ་པ། གནས་པའི་བསྐལ་པ།  
བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ནམས་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

## २ བྱམ་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱམ་པ་བཤད་པ་ཡིན། འཇིག་ | འཆགས་ | གནས་ |  
བསྐལ་པ་ཆེན་པོ། །

## (१) འཇིག་པའི་བསྐལ་པ།

དང་པོ་ནི། དཔལ་པ་ནམ་པ་མང་བཤད་པ། | ཞེས་བཤད་ན།  
འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ལོགས་གང་ཞེ་ན། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི་མནར་  
མེད་པའི་དབྱལ་པའི་སྤྱད་པ་མེས་ཅན་མེད་པ་ནས་བབྱང་ཏེ་སྤྱད་ཀྱི་་་་  
འཇིག་རྟེན་བྱད་པའི་བར་ཡིན་ནོ། | དེ་འང་མནར་མེད་ཏུ་མེས་ཅན་  
སྤྱི་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། འཇིག་པའི་མི་ནམས་ཆེ་ལོ་བཟུང་བྱི་པར་  
ཡར་འཕེལ་བ་དང་། གནས་པའི་མཆུག་རྒྱལ་པ་དང་། འཇིག་པའི་  
མཁོ་རྩམ་པ་ནམས་ཏུས་མཉམ། དེ་འཇིག་པའི་མནར་མེད་ཀྱི་མེས་ཅན་  
ནམས་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འཕྱར། མནར་མེད་ཏུ་སྤྱིས་  
འཕྱར་བྱི་ལས་བསགས་ན་འང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དབྱལ་བར་  
སྤྱི་བར་འཕྱར་ཏེ། མནར་མེད་ནས་མས་རིམ་གྱིས་སྤྱང་། དབྱལ་བ་  
གཞན་ནམས་དང་། ཕྱིར་ན་གནས་པའི་དུད་འཕྲོ་ནམས་དང་། ཡི་  
དགས་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་འཕྱར། ལྷ་མིའི་ཕྱལ་ན་ཡོད་

པའི་དྲུག་འཇུག་དང་མི་དྲུགས་ན་མས་ནི་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་དེ་ལྟར་.....  
 འཕུར། དེ་ནས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་  
 གཏན་དང་པོ་ཐོབ། དེ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་  
 ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲི། དེ་  
 ནས་རིམ་བཞིན་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་རྒྱལ་བ་ལང་སྒྲིད་པས་ཀྱང་དེ་  
 བཞིན་དང་། བྱང་སྒྲི་མི་སྟན་པ་ན་མ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཚེ་  
 དེ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་མི་སྲིད་པས་བྱི་མ་ལ་འདྲོད་ལྟར་སྒྲི་ལ།  
 འདྲོད་ལྟ་བུལ་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དུ་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་  
 དང་པོ་ཐོབ། དེ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་  
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་ཆེ་ཆངས་རིས་སུ་སྒྲི། དེ་ནས་བསམ་གཏན་  
 དང་པོ་པ་ཞིག་གིས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ། དེ་ཐོས་  
 ནས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་ཆེ་བསམ་གཏན་  
 གཉིས་པར་སྒྲི། དེ་དག་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་བ་བཅུ་དགུ། །དེའི་ཚེ་ལྟ་  
 ན་མས་ཀྱིས་དུས་དུས་སུ་ཆར་འབབས་པ་མེད་པས། འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་  
 ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ན་མས་སྐམ་པར་འཕུར། དེ་ནས་དུས་ལྷན་རིང་པོ་  
 ཞིག་ན་ཆེས་ཆ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་ནས་ཆུ་བན་ལྷོང་ཀ་ན་མས་སྐམ་  
 པར་འཕུར། དེ་ནས་ཉི་མ་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཤར་བས་  
 ཆུ་ལྷང་དང་། མཚ་མ་དྲོས་པ་དང་། ཕྱི་ལྗེ་མཚའི་བར་དུ་སྐམ་ཞིང་  
 སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་དུ་བ་འབྱལ་ནས་མེ་ལྷེ་གཅིག་དུ་འབར་  
 ཞིང་བསྐྱེག་པར་འཕུར། དེས་ཀྱིན་བསྐྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་  
 བསྐྱས་གྱི་མེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྒྲིང་པ་དེ་བསྐྱེགས་

པར་འབྱུང་། འདྲོད་པའི་མེས་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེ་དག་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་རྟེ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་  
 ཉི་ལུང་། །དེའང་མེས་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རུས་འཇིག་ན་  
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་  
 པ་ཐོབ་ཏུ་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྟེ་ལ། རྒྱང་གིས་འཇིག་ན་བསམ་  
 གཏན་གསུམ་པ་བས་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་  
 ཏུ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྟེ།

## (༢) འཆགས་པའི་བསྐལ་པ།

གཉིས་པ་འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ནི། དང་པོའི་རྒྱང་འཇམ་བྱ་ལྟར་  
 པ་ནས་བབྱང་ནས་ནི་མཐར་མེད་པའི་དབྱལ་པའི་མེམས་ཅན་གཅིག་མྱོད་  
 པའི་བར་དུ་ལ། །དེའང་དང་པོ་ནས་མཁའ་རྫོང་པར་ཡོད་པ་ལ། འཇིག་  
 རྟེན་འཆགས་པའི་ལུ་ལྷས་སུ་བྱུར་པའི་རྒྱང་འཇམ་བྱ་ལྟར་ལ། དེ་ཅས་  
 ཕྱིས་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པར་མི་ནུས་པས། ཆངས་རིས་ནས་  
 བབྱང་ཏུ་འཐབ་བྲལ་པའི་བར་ན་མས་འཆགས། དེ་ནས་ལྷར་གྱི་རྒྱང་  
 དེ་ཉིད་ལོ་ཡངས་དུ་མའི་བར་དུ་འཁྲིགས་ནས། འོག་གཞི་རྒྱང་གི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སུམ་ཅུ་པའི་བར་མས་རིས་ནས་འཆགས། དེ་དག་  
 ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་ །དེ་ནས་འདྲེན་གསལ་པའི་མེམས་ཅན་ཚེ་དང་།  
 བསྟོད་ན་མས་དང་། ལས་ཟད་པ་ཞིག་ཆངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྫོང་  
 པར་སྟེ་རྟེ། ཐ་མར་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་འཆགས་པ་ཚས་ཉིད་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེ་ནས་འཇམ་བྱ་སྤྱིར་པའི་བར་ན་མས་རིས་ཕྱིས་འབྱུང་། དེའི་  
 ཚེ་འཇམ་བྱ་སྤྱིར་པའི་མི་ནུས་པར་ཏུ་སྟེ་པ་དང་། དགའ་བ་ཟས་

ལྷ་མ་པ་དང་། ལྷ་མ་པ་འོད་འབྱུང་པ་དང་། ལྷ་མ་པ་ལྷ་མ་ནས་  
 མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོ་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་  
 བྱས་མནར་མེད་ཏུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་བ་ཏུ་  
 དགུའོ། །དེའི་ཆོ་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་མར་འབྱེད་པ་  
 དང་། མནར་མེད་ཏུ་སེམས་ཅན་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་། འཆགས་པའི་  
 མཆུག་རྣམས་པ་དང་། གནས་པའི་མགོ་ཙམ་པ་དུས་མཉམ་མོ།

### (3) གནས་པའི་བསྐལ་བ།

གསུམ་པ་གནས་པའི་བསྐལ་བ་ནི། བར་བསྐལ་གྱི་ཤུའོ། བར་  
 གྱི་བསྐལ་པ་རེ་རེའི་ཆད་ནི། ཆོ་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་  
 མར་འབྱེད་ནས། ཆོ་སྒྲོ་བཏུ་པའི་བར་དུ་བར་བསྐལ་གཅིག་དེ་ནས་  
 ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཡར་སྐྱེ་ཞིང་མར་བཏུ་པར་འབྱི་བའི་བར་གྱི་བསྐལ་  
 པ་གཞན་ནི་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྱི་གཉིས་  
 གཅིག་དུ་བསྐྱངས་པའི་དེ་འབྲེ་བཙུ་བ་ཏུ་དང་། ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་བར་  
 གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡར་རི་ཙམ་དུ་སྐྱེ་ཞི་ན། དེ་དག་ཆོ་  
 སྒྲོ་ནི་བཏུ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུའོ། །འོ་ན། ཐོག་མཐའ་གཉིས་  
 རྒྱུང་པ་དང་། བར་པ་རྣམས་ཁྲུག་པ་ཡིན་པས་ལུན་རིང་ཐུང་དུ་འབྱུང་  
 ར་ཞི་ན། སྐྱེན་མེད་དེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་བུལ་བ་དང་། བར་  
 པ་རྣམས་ཐུར་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི་  
 བར་གྱི་བསྐལ་པ་གྱི་ཤུར་གནས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་དང་ནི།

འཇིག་པ་དང་།      ཞིག་ནས་སྤྱོད་པར་འདུག་པ་དག་པར་བསྐལ་ཏི་ཤུར་  
མཉམ་མོ།

### (༥) བསྐལ་ཆེན།

བཞི་པ་བསྐལ་ཆེན་ནི།      བར་བསྐལ་དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་  
ཆེན་ཞེས་བྱའོ།

### 《གཉིས་》 ཞུར་ལས་བྱུང་བ།

གཉིས་པ་ཞུར་ལས་བྱུང་བ་ལ་གཉིས།      བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞུར་བྱུང་།  
འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞུར་བྱུང་རྒྱུ་ལོ།

### ༡ བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞུར་བྱུང་།

དང་པོ་ལ་གསུམ།      སངས་རྒྱལ།      རང་རྒྱལ།      འཁོར་ལོས་  
བརྒྱར་རྒྱལ་འབྱུང་རྒྱལ་ལོ།

### (༦) སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྒྱལ།

དང་པོ་ནི།      བསྐལ་པ་ཁྱད་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་  
ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་བཞད་པའི་བསྐལ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།      བསྐལ་  
ཆེན་དེ་ཁྱད་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་་་་  
རྒྱུ་ལོ།      ཁྱད་མེད་ན་གསུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།      སྤྱོད་མེད་དེ།  
ཁྱད་མེད་ཀྱིས་བཁྱད་མེད་མི་རྣམས་པས་ཁྱད་མེད་དུ་བཞད་པ་མིན་གྱི།      ཁྱད་ས་  
གྱི་གནས་གཞན་དུ་གྱུག་ཅུའི་མཐའི་ཁྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་བརྒྱན་་་་  
པའི་ཕྱིར།      དུས་ནས་གྱི་ཆོ་འབྱུང་ན།      ཡར་འཕེལ་གྱི་ཆོ་མི་འབྱུང་  
ཏེ།      དེའི་ཆོ་ཕེམས་ཅན་ན་མས་འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་གས་རྒྱུང་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་ཁྱི་ནས་མར་ནི་འབྲིབ་པའི་མགོ་ཙམ་པ་ནས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་པར་  
 ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འབྱུང་ལ། དེ་མན་ཆད་ཏུ་མི་འབྱུང་ཤི། ལྷགས་  
 མ་ལྟ་ཏུ་ཅང་ཡང་བརྟེན་པར་གས་ཆེ་བས་ཆོས་བརྟན་པའི་སྐད་ཏུ་མི་ཏུང་  
 བའི་ཕྱིར།

## (2) རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཆུང་།

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཆུང་ནི། རང་རྒྱལ་ཡང་མར་འབྲིབ་  
 པ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྲིབ་  
 གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ཤི། གཞན་དྲན་གཙུག་ཙམ་མི་བྱུང་པར་རང་དྲན་གཙུག་  
 ཙམ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ཆོགས་ཇི་ཅམ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་  
 ཞེ་ན། བསེ་རུ་ཉླ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་དེ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱའི་པར་  
 ཏུ་ཆོགས་བསགས་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

## (3) འཁོར་ལོ་སྐྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་ཆུང་།

གསུམ་པ་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་ཆུང་ནི། འཁོར་ལོ་སྐྱུར་  
 པ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་སྤང་  
 བྱག་བརྒྱད་ཚུ་ལས་མི་འབྲི་བ་ཡིན་དེ། དེ་མན་ཆད་དེ་འཕྱར་སྐྱུར་ཆོགས་  
 པའི་སྐད་ཏུ་མི་ཏུང་བའི་ཕྱིར། ཅི་འབྲི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་  
 ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲིང་བཞི་ལ་དབང་ཏུ་བརྒྱུར་བས་དེ་  
 སྐད་ཅས་བྱའོ། །འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་དེ། གསེར་གྱི། དངུལ་  
 གྱི། ཟངས་གྱི། ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་

དག་གིས་སྒྲིང་དུ་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་སྒྲིང་གཅིག་དང་།  
 སྒྲིང་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན་དབང་བྱེད་  
 དེ། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སྒྲིང་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྐབས་  
 ཡིན་ན། །འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བྱལ་སྒྲིང་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་དུ་གཉིས་སྐབས་  
 འཕྱར་བ་ཡིན་དེ། འབྲན་ཆ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་  
 ན། སངས་བྱམ་བཞིན། འོ་ན། འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་ས་ལས་རིམ་  
 ལྷ་ཡུས་བྱལ་གྱི་ན། ཆོས་འབྱུང་གསལ་སྒྲིང་ལ་གནས་སྐབས་གསེར་བྱི་  
 འཁོར་ལོ་ལག་དུ་བབས་པ་ནས། སྒྲན་བྱི་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་ལས་ཀྱིས་  
 སྤྱི་ཅེས་པ་དང་ནམ་མཁའ་འཕགས་པས་བྱལ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་པས་བྱང་  
 དུ་བསྐྱུ་བར་འོང་བ་དང་། དུལ་བྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་དེའི་བྱང་དུ་རང་  
 ཉིད་འགྲོ་བ་ཅུ་དང་། ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་དེའི་བྱང་དུ་ཕྱན་ནས་  
 གཡུལ་བཞུགས་པ་ཅུ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་མཆན་ཆའི་  
 ཆོགས་བྲག་དུ་དབབ་པར་བཅུ་མས་པས་འདུད་ཅིང་བྱལ་བར་བྱེད་ཀྱང་།  
 མེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱོད་ལའང་གནོད་པ་མེད་དེ། དེས་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་  
 སྐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བྱལ་དེ་ནི་ལུས་ལ་མཆན་  
 བཟང་མ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། །འོ་ན། སངས་བྱམ་དང་  
 རྩད་མེད་དུ་འཕྱར་རོ་གྱི་ན། སྒྲན་མེད་དེ། སྐབ་པའི་མཆན་ནི་ལུས་  
 ན་གནས་པ་དང་གསལ་ལ་རྫོགས་པས་འདུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། འོ་ན། དང་པོ་ནས་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་བྱལ་པོ་དང་བཅས་

པ་ཡིན་ནམ། ལྷིས་ཕྱང་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷིས་ཕྱང་པ་འི་སེམས་ཅན་  
 བསྐལ་པ་དང་པོ་འི་མི་ནམས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་པའི་ན་ཏུ་བརྟུན་ཏེ་སྤྱི་  
 བ་དང་། ལྷ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷས་ལས་འདྲ་  
 འཕྱང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་སའི་བཅུད་ཁ་དྲིག་སར་གསར་པ་ལྟ་བུ།  
 ར་སྤང་ཅི་མ་བསྐལ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱང་། དེ་ནས་ར་ལ་མེད་པ་ཞིག་གིས་སར་  
 མའི་ཅེ་མས་སྤངས་ཏེ་ལྷ་མོག་ཏུ་ཕྱངས། དེ་པའི་ན་ཏུ་གཞན་ནམས་  
 ལྷིས་ཀྱང་ཕྱངས་པས་རིམ་གྱིས་ར་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་ལྷས་ལ་མ་ཁྲང་  
 བ་དང་ལྷ་བ་ཞུགས་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་འདྲ་བུ་ལྷེ་ཕྱང་ན་ཕྱེད་པའི་ཆ།  
 ཆས་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མཱ་ཤར་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་ཕྱང་རོ། །སའི་  
 བཅུད་ཏུང་མང་ཏུ་ཆོས་པ་ལས་ཁ་དྲིག་བཟང་རན་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཡན་  
 རྟེན་བརྟུན་པས་སའི་བཅུད་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་སའི་ཞལ་ཕྱང་ནས་  
 ཆོས་པས་བརྟུན་ཏེ་བྱུང་བ་ལྷར་པའི་ན་ཏུ་དང་། དེའི་ཆེས་སྤྱི་གྱའི་ཆལ་  
 ནང་བཟས་པ་བྱུང་མི་མང་ན། བྱུང་བཟས་པ་ནང་མི་མང་ན་པ་ཕྱང་ནས་  
 ཆོས་པས་བརྟུན་ཏེ་བྱུང་བ་ལྷར་པའི་ན་ཏུ་དང་། དེ་ནས་མ་ཆོས་མ་བཟང་  
 པའི་ལོ་དྲིག་ཕྱང་ནས་ཆོས་པས་ལོ་ཆའི་དབང་པོ་དྲིད་པར་གྱུར། དེ་  
 ལ་ཡན་རྟེན་མིག་རྟེན་སྤྱི་བཟུས་པས་ཆགས་པ་སྤྱིས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ལ་  
 ཞུགས་པར་གྱུར། དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ནས་ཁ་རན་སྤྱིས་པ་ལ། ལྷིས་  
 བརྟུན་ཏེ་དེར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ཞེས་ལྷིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཕྱང་ལ།  
 ལྷིས་ན་གཞན་ཏེ་འབྲས་ནང་དགོས་པ་ནང་ལེན། བྱུང་བ་བྱུང་ལེན་  
 ཕྱིན་ཡིད་པ་ལ། མི་ལོ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་སར་བ་བྱུ་བྱེ་མ་རེར་སྤངས།



དེ་གཞན་ཞིག་གིས་སྒྲིག་ཏེ། དེ་ནི་ཐབས་ཟབ་སྣམ་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་  
 འབྲས་ཐངས་ཏེ་གསོག་འཛིག་བྱས་པས། བྲང་བཅས་པ་རྒྱལ་མཛད་ན།  
 རྒྱལ་བཅས་པ་ནང་མཛད་ཞིང་། རྒྱན་པ་དང་། རྒྱན་པ་དང་བཅས་  
 བར་བྱས་པ་ལ། འབྲས་ན་མས་ལན་ཚན་བཞིས་ཏེ། རང་རང་གི་ཕྱང་  
 བོར་སྤངས་པ་ལས། །ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱིན་པ་ཐངས་པར་བྱས། དེ་ནས་  
 ཞིང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ན་མས་གིས། མི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་  
 གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་ཞིང་དཔོན་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ། རྒྱན་སྒྲིག་གི་བྱུག་གིས་  
 བསྟུབས་གིང་སྤྱོད་པ་མང་པོས་བཀྱར་བས་ན། མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་  
 བོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ་། །མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་འདྲ་མཛུགས།  
 དེའི་བྱ་དགེ་བ། དེའི་བྱ་དགེ་མཚན། །དེའི་བྱ་གསེབ་སྤྱང་འཕགས།  
 དེའི་སྤྱོད་པར་གཉིས་འབྲས་གནད་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་བརྟེན་པས་རྒྱལ་པོ་  
 སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་། དེ་དག་ནི་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལས་སྤྱིས་  
 བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱེད། །དེ་ནས་མི་  
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པར་སྤྱོད་པས་ཆེ་རིམ་གྱི་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།  
 མཐར་ཆེ་རིང་བའང་ལོ་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ། །ལར་བསྐལ་དེ་དག་གང་  
 གིས་ཆར་བྱིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ནི་མཚན་དང་།  
 བྲང་དང་ནི། རྒྱ་གཞི་དག་གིས་ཆར་བྱིན་ཏེ། །དེ་དག་ལྟན་ཅི་ཅམ་རེ་  
 འབྱུང་ཞེ་ན། མཚན་གྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་ན་མས་དང་། བྲང་གྱི་  
 བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་ཐང་བ་བདུན་དང་། རྒྱ་གཞི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་

མ་པ་བདུན་ལོ་བདུན་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞི་རིམ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་  
 བའི་ཚུལ་ནི་ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་དེའི་ཆོ་གནོད་སེམས་ལྷག་པར་འཁེལ་བས།  
 ལག་ཏུ་སྒྲགས་ཆད་མཆོན་ཆར་གྱུར་ནས་ཕན་ཚུན་གསོད་པར་བྱེད། སི་  
 བ་ན་མས་དཔུལ་བར་སྒྲེམ། །ཞལ་བདུན་པ་དེའི་བར་ལ་རི་དང་ནགས་  
 ཆལ་དུ་གནས་པ་ན་མས་སྒྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་མགོང་ནས་  
 དགའ་ཞིང་བུ་མས་པར་གྱུར་ཏེ། སྒྲག་གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ་དགོ་བ་བཅུ་  
 ལྷག་པར་སྒྱུད་པས། དེའི་བྱ་དང་བྱ་མ་སྒྲགས་ཆོ་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་ཡར་  
 འཁེལ། དེ་ནས་རིམ་གྱི་ཆོ་ལོ་བཅུད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་ཡར་འཁེལ།  
 དེའི་ཆོ་སྒྲིང་འདི་འབྱོར་བ་རྒྱས་པ། ལོ་ལྷགས་པ། མི་དང་སྒྲོང་གིས་  
 གང་བ། འབྱུ་བཟང་བ། སྒྲི་མ་ཆོ་བ། བྱ་མ་ན་མས་གྲང་ལོ་ལྷ་  
 བརྒྱ་ནས་བག་མར་འགྲོའོ། །དེ་ནས་ཡང་མར་འགྲིབ་ནས་ཆོ་ལོ་བཅུ་  
 པའི་བར་དུ་མི་དགོ་བ་ལྷག་པར་སྒྱུད་པས། མི་མ་ཡིན་ན་མས་འབྲུགས་  
 ཏེ་ནད་ཡམས་བཏང་ནས་ལལ་ཆོ་བ་སི་སྒྲི་དཔུལ་བར་སྒྲེམ། ལྷག་མ་ན་མས་  
 འདུས་ནས་སྒྲག་གཙོད་པ་སྤངས་པས། དེའི་བྱ་སྒྲགས་གྱི་ཆོ་ཡར་འཁེལ།  
 དེ་ནས་ཡང་མར་འགྲིབ་ནས་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་ཆོ་མི་དགོ་བ་ལྷག་པར་སྒྱུད་  
 པས། ལྷས་དུས་སྤྱ་ཆར་འབེབས་པ་མེད་པས་སྤྱ་གོ་ཉ་མང་བ་ཆེན་པོ་  
 གཤམ་ཆོ་པ་དང་། སྤྱར་མ་པ་དང་། སྤྱས་གྲོང་དཀར་པོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་  
 འབྱུང་ལ། དེའང་གཤམ་ཆོ་པ་ནི་འབྱུ་ཚུང་ཟད་རྟེན་པ་གཤམ་ཆོར་བཅུག་  
 ནས་ཕྱི་རབས་གྱི་ས་པོན་གྱི་དོན་དུ་བཞུག་པས་ན་དེ་སྤྲད་ཅིས་བྱའོ།  
 སྤྱར་མ་པ་ནི་ཟས་ཚུང་ཟད་རྟེན་པ་མ་བྱ་ན་མས་སྤྱར་མས་ཟ་བས་ན་སྤྱར་མ་  
 པ་ཟེར། སྤྱས་གྲོང་དཀར་པོ་པ་ནི་བཀྲིས་པས་ཉེན་ནས་སི་བའི་དུས་པ་

རྒྱལ་ཅིང་ལྷན་མཁོན་མེད་པར་བྱུང་ནས་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཞལ་  
 བདུན། མ་བ་བདུན། ལ་བདུན་བྱང་ལ། དེའི་ཆེ་གི་བ་རྣམས་  
 ཡི་དགས་སུ་སྤྱོད། ལྷན་མ་རྣམས་འདུས་ནས་དགེ་བ་བཟུང་ལྷན་པར་སྤྱོད་  
 པས། དེའི་བྱ་སྤྱོད་ཆེ་ལ་ཉི་ཤུ་པར་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་རིམ་པ་  
 བཞིན་ཡར་བཟུང་ཁྱིའི་བར་དུ་འཕེལ་ནས་ཐར་ལྷན་རོ།།

## ༢ འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱང་།

གཉིས་པ་འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱང་ལ་གསུམ། འཇིག་པའི་དབུ་  
 བ། ལྷན་པའི་རྩ་མོ། འཇིག་པའི་གོ་རིམ་མོ།

### (༡) འཇིག་པའི་དབུ་བ།

དང་པོ་ནི། འཇིག་བསྐལ་ལ་དབུ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གསུམ་  
 ཡོད་དེ། མེས་འཇིག་པ་དང་། ཆུས་འཇིག་པ་དང་། རྒྱང་དག་གིས་  
འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

### (༢) ལྷན་པའི་རྩ་མོ།

གཉིས་པ་ལྷན་པའི་རྩ་མོ་ནི། མེས་གསུངས་ཀྱིས་འཇིག་པ་ན་ལྷན་པའི་  
 རྩ་མོ་གང་ཞེ་ན། མེས་འཇིག་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་-----  
ཀྱིས་ཆུས་འཇིག་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། རྒྱང་གིས་འཇིག་ན་  
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པོ་ནི་འཇིག་པ་དེ་དག་གིས་མ་ཞིག་པས་  
ལྷན་པའི་རྩ་མོ་ཡིན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་རོ། །བསམ་གཏན་དང་  
 པོ་གསུམ་མེས་གསུངས་ཀྱིས་འཇིག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེའི་ནང་གི་རྒྱ་ན་  
དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱད་མེ་ལྷ་བྱ་དང་། གཉིས་པ་ན་དགའ་བ་དེ་ཆུ་ལྷ་

བྱ་དང་། གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་ཚས་མཐུན་པ་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ན་འཇིག་པ་མེད་དེ། རྒྱུན་དེ་དག་མེད་པས་མི་  
 གཡོ་བའི་ཕྱིར། རོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་  
 ཏྲག་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། མི་ཏྲག་ལྟེ། བཞི་པ་དེའི་གཞལ་མེད་ཁང་  
 ནི་སེམས་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དང་བཅས་  
 ཏེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

### (༢) འཇིག་པའི་གོ་རིམ།

གསུམ་པ་འཇིག་པའི་གོ་རིམ་ནི། འཇིག་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟར་ཞེ་  
 ན། མེ་ལིས་བདུན་བདུད་དེ་འཇིག་པ་དང་། དེའི་འོག་རྒྱ་ཆུ་ལིས་  
 འཇིག་པ་ལན་གཅིག །དེ་ནས་མེས་བདུན་འཇིག་པའི་འོག་རྒྱ་ཆུས་  
 འཇིག་པ་རེ་རེ་ལྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ལིས་འཇིག་པ་ལན་བདུན་ཐལ་ནས་གྲང་།  
 ཡང་མེ་ལིས་ལན་བདུན་འཇིག་པ་ལན་ནི། མེས་བདུན་ཞིག་པའི་རྒྱས་  
 དེ་ནས་ནི་དེའི་མཇུག་རྒྱ་ཆུ་གིས་འཇིག་པ་ལན་ནི། དེ་ལྟར་ན་བསམ་  
 ག་ན་དང་པོ་མན་ཆད་འཆགས། གནས། འཇིག །རྒྱང་ཐམས་ཅད་  
 བརྩམས་ན་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་  
 བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ན་འཇིག་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐལ་པ་  
 ཆེན་པོ་བྱག་ཅུ་ཅ་བཞི་ན་འཇིག་གོ། །ཚས་མཐུན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་  
 ལུང་བུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་གནས་གསུམ་  
 པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །

## [བཞི] ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།

བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྤྱད་  
བ། ལས་དངོས་བཤད་པའོ།

### 〈གཅིག〉 མཚམས་སྤྱད་པ།

དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་  
དག་སྟུག་བྱས་ཤིང་། སྟུག་ཀྱང་བྱས་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཅན་ནམས་  
ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བདེ་སྤྱག་དང་བཟང་  
ངན་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེན་སོ་ཞེས་མཚམས་སྤྱད་ནས།

### 〈གཉིས〉 ལས་དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཚད་  
ལས་ལྟུང་པའི་མིང་གི་ནམ་གངས་སོ།

### 《གཅིག》 ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཚད་

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན། བཤད་དོ།

### 〈གཅིག〉 མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྟེ། །ཞེས་བཤད་  
ན། ལས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཞེ་ན། ལས་དེ་ནི་གཉིས་སྟུ་ཡོད་དེ།

མེམས་པའི་ལས་དང་།      མེམས་པ་དེས་བྱས་པ་ཞི་ཀུན་ནས་སྤང་བ་པས་མ་  
པའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།      དེ་དག་གི་རྩ་ཐོག་གང་ཞེ་ན།      མེམས་  
པའི་ལས་ནི་ཡིད་གེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིད་ལྷལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟས་  
ངག་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་  
ལས་ཡིན་ནོ།      མེམས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པའི་ལས་ནི་ལྷས་ཀྱི་ལས་  
དང་ངག་གི་ལས་ཏེ་མེམས་པས་ཀུན་ནས་བསྐང་བའི་ཕྱིར།      དེ་དག་ལ་  
དབྱེ་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་  
ཡོད་དོ།

### (གཉིས) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པཤད་ལ་གསུམ།      ལས་ཀྱི་རང་བཞིན།      ལས་  
 གསུམ་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར།      རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བའོ།

### [གཅིག] ལས་ཀྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ལ་གཉིས།      རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་།      རྣམ་པར་རིག་  
 བྱེད་མ་ཡིན་པའོ།

### <གཅིག> རྣམ་པར་རིག་བྱེད།

དང་པོ་ལ་གཉིས།      ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་།      ངག་གི་  
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ།

### 《གཅིག》 ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད།

དང་པོ་ནི།      དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་རྣམ་པར་རིག་ཡིན།      །ཞེས་བཤད་

३। ལུས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་གང་ཞེ་ན།      བྱེ་སྤྲི་བ་ན་  
 २। ལུས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི།      རང་ཀྱན་སྤོང་  
སེམས་པས་བསྐངས་པའི་དབྱིབས་གང་ཞིག    | ཀྱན་སྤོང་དེ་གཞན་ལ་རིག  
པར་བྱེད་པའོ།    | མཆན་གཞི་ནི་འགྲོ་བ་དང་།    ལྷག་འཆལ་བ་དང་།  
སྤྲིག་གཙོད་པ་ལ་སྤྲིགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནམ་མཁུན་གྱི་ལུས་དང་།  
རྒྱས་བྱང་གི་ལུས་ལ་ཐ་དད་པའི་ལུས་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་རྣམས་བྱུང་བ་ལྟ་  
འདྲ་དོ།    | དེ་ལ་གནས་མ་བུ་པའི་སྤྲི་བ་ན་རེ།    ལུས་སྤྲད་ཅིག་མ་མ་  
འགགས་པར་ཕུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།    དེ་ལ་མདྲ་  
སྤྲི་བ་ན་རེ།    ལུས་སྤྲད་ཅིག་མ་མ་འགག་པར་ཕུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མིན་  
པར་ཐལ།    གང་གི་ཕྱིར་ན།    འདུས་བསྐྱེད་ནམས་ནི་སྤྲད་ཅིག་མ་མིན་  
པའི་ཕྱིར་ཉེ།    རང་བྱུང་ཅན་ནས་འཇིག་རེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།    རྟགས་  
མ་བྱུང་ཉེ།    འཇིག་པ་བྱིས་འབྱང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།    འཇིག་  
པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་ལོས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འཇིག་པ་མི་འབྱང་བར་  
ཐལ།    དངོས་པོ་འཇིག་པ་བྱིས་འབྱང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར།    གཞན་ཡང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་པ་དམར་པོར་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་ལྟེ་  
དེ་ཡང་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ།    དེ་དམར་པོ་བཞིག་  
ནས་མེད་པར་བསྐྱེད་ཉེ་དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་དམར་པོ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར།    འདྲོད་  
མི་རྒྱས་ཉེ།    རྒྱ་གཅིག་གིས་འབས་བྱ་གཉིས་བསྦྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར།  
བྱེ་སྤྲི་ལྷགས་དེ་ལ་མདྲ་སྤྲི་བ་ན་རེ།      ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་རིང་པོ་ཆོས་

ཅན། དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ།  
 མིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མཐོང་། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རིག་པས་གིས་  
 པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རྣམས་ཏེ། ལུས་གཅིག་གིས་ལུས་ཅན་གཉིས་སྟེང་  
 པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རྣམས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་  
 བསགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལ་དབྱིབས་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །མེད་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

### 《གཉིས》 ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད།

གཉིས་པ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་  
 བྱེད་དེ་ནི་མི་གཞི་རང་བཞིན་ངག་གི་སྒྲུའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རང་ཀྱན་  
 རྣམ་བསྐངས་པའི་ངག་གང་ཞིག །ཀྱན་སྤོང་དེ་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་  
 པ་བྱེད་པའོ།

### 《གཉིས》 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་སྒྲུབ་  
 བྱེད། ལྷ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར། ཆས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།

### 《གཅིག》 ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད།

དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན། ཞེས་བཤད་ན། རྣམ་པར་  
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་སྒྲུབ་  
 བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་དང་།  
 བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་  
 ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་



གྱི་གཞུགས་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ལས་མ་འདས་པའི་  
 བྱིར། ཡང་རྩི་མེད་གཞུགས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་  
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་མདོ་ལས། རྩམ་ལས་འབྱུང་བའི་བསྟན་  
 བ་མས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྟག་དྲུ་འཁེལ་བར་གསུངས་པས་དེའང་རིག་བྱེད་...  
 དང་སེམས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་པ་སྐྱེས་སུ་མི་འབྱུང་ན་འབྱུང་བའི་བྱིར་  
 དང་། རང་ཉིད་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཡང་བྱིར་  
 ཏེ། དཔེར་ན། བསྐྱེད་ཏེ་གསོན་སྐྱེས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན་ལ་རིམ་  
 པའི་སྐྱེད་ཆད་པའི་ཆེ་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་འབྱུང་བར་...  
 གསུངས་པས། དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་མེན་ལས་འོས་མེད་དོ། །སྐྱེས་  
 སྐྱེས་མཐོང་ལས་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འང་འཕགས་...  
 ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་མེད་ན་ཡང་དག་པ་ལ་  
 ངག་དང་ལས་གྱི་མཐུན་དེ་མི་རྒྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཡིད་གཞན་  
 དུ་རྣམ་པར་གཉེན་པའི་ཆེ་ན་འང་རྩམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་གིང་།  
 དེའང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་མེད་ན་མི་རྒྱུང་བའི་བྱིར་...  
 དང་། རྩམ་པ་དེ་རྒྱ་ཐོན་པའི་རྒྱ་ལེན་གྱི་ཟམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་གིང་།  
 དེ་མེད་ན་དེའང་མི་རྒྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་  
 གསུངས་ལ། དེའང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་མེད་ན་མི་  
 རྒྱུང་བའི་བྱིར། སྦྱོང་དཔོན་ན་རེ། དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་  
 ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་པའི་གེས་བྱེད་དུ་མི་རྒྱུང་ཞེ། བསྐྱེད་མེད་སྐྱེས་  
 མེད་གྱི་གཞུགས་གསུངས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཞུགས་སུ་སྦྱང་

བ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་ནི་  
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཟུགས་སྤྲང་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྩམ་ལས་ཕྱང་བའི་བསྟན་ནམས་བདུན་དང་། ཉེ་ལས་  
 མ་ཕྱང་བའི་བསྟན་ནམས་བདུན་འཇེལ་བའང་། ལུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་  
 དམིགས་པའི་སེམས་པས་བྱི་མ་ལ་ན་མ་སྟོན་འཕྱིན་འཕྱིན་ཀྱི་བག་ཆགས་་་་  
 སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཡོངས་སྤྱི་འགྱུར་བའི་བྱུང་པར་ལ་དགོངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་མ་བྱས་པར་ལས་ལས་རྫོགས་པར་ཡོད་པའང་།  
 རྩར་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོན་ནས་ལ་རོལ་པོས་སྒྲུབ་བ་བྱས་པས་ན་མ་་་་  
 སྟོན་འཕྱིན་འཕྱིན་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོག་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་་་་  
 ཕྱིར་དང་། ཚམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱི་མཐུས་  
 གཟུགས་སྤྲང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལས་ཡན་  
 ལག་བརྒྱུད་གསུངས་པ་ནི་རྩམ་མོ་བ་དུ་ཡོག་པའི་རག་ལ་མི་འཇུག་པར་་་་  
 ཡང་དག་པའི་རག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཟག་མེད་མོ་བ་པ་ལ་དགོངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་གཞན་དུ་གཡང་བའི་ཚེ་སྤྲོམ་པ་གསུངས་པ་ནི་  
 ཚེ་ག་སྤྲོན་བདར་གི་སྤྲོམ་པ་ཁས་ཐུངས་པའི་སེམས་པས་སྤང་བྱ་སྤྲོམ་ཞིང་།  
 ཡིད་གཞན་དུ་གཡང་བའི་ཚེ་འང་དེའི་གཉིན་པོ་དན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉེ་་་་  
 བར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲོམ་པ་རྩ་མོན་པའི་རྩ་  
 ཡན་ལྟ་བུར་གསུངས་པའང་རོ་ཆ་གིས་པས་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པར་  
 ཁས་ཐུངས་པ་དན་ནས་འཆལ་བའི་རྩ་ལ་བྲིམས་མི་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་  
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རྩམ་ལས་ཕྱང་བའི་བསྟན་ནམས་བདུན་  
 ནི། ཀྱན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་

དང་། །སྒྲིབ་ནད་པར་ནད་གཏོག་དང་། །ལུ་ངན་དུས་ལྷན་  
 པ་ནི། །རྩམ་ལས་ཕྱང་བའི་བསྟན་ནམས་བདུན། །ཞེས་དང་། །རྩམ་  
 ལས་མ་ཕྱང་བའི་བསྟན་ནམས་བདུན་ནི། །བཞུགས་དང་གསེགས་རྩམ་  
 ལས་ཞུགས་དང་། །ཕྱིན་པ་མོས་དང་མཐོང་བ་དང་། །ཆོས་མོས་སྒྲིབ་  
 མའི་གཞི་འཛིན་ལ། །དགའ་དང་དད་པ་སྒྲིམ་པ་ནི། །རྩམ་ལ་མ་  
 རྩམ་བསྟན་ནམས་བདུན། །ཞེས་འཕྱང་རྩམ་།

### 《གཉིས》 རྩམ་འཕྱང་བའི་ཁྱད་པར།

གཉིས་པ་རྩམ་འཕྱང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། །འཕྱང་བ་ཆེ་རྒྱུ་རྩམ་ཕྱས་  
 པ། །ཞེས་བཤད་ན། །རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འཕྱང་བ་ལས་སྒྲིའམ།  
 དུས་མི་མཉམ་པའི་འཕྱང་བ་ལས་སྒྲིའམ། །ཞེ་ན། །འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་  
རྩམ་པར་རིག་མིན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མིན་པར་མས་བཟུས་པ་རྩམས་ནི་སྟེ་ཅིག་  
 དང་པོ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འཕྱང་བ་བཞི་ཆན་ལས་སྒྲིའམ། །དེ་ནི་རོ་  
 བ་སྒྲིའམ་ཕྱི་འཕྱང་བ་ཡིན་པས་འཁོར་མོ་ས་ལ་འདྲིལ་བ་ལ་ལག་པས་  
 འཕུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འཕྱང་བ་ལས་སྒྲིའམ། །ལུས་  
 གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འཕྱང་བ་ད་ལྟར་རྩམས་ནི་སྒྲིམ་མིན་གཞན་པའི་  
 རྩམ་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་མོ་འདྲིལ་བ་ལ་ས་ཕྱགས་བཞིན་ནོ། །འོ་ན།  
 རང་དང་ས་གཅིག་པའི་འཕྱང་བ་དང་ས་གཞན་གྱི་འཕྱང་བ་གང་ལས་སྒྲིའམ་  
 ཞེ་ན། །ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་རག་གི་ལས་རྩམ་པར་རིག་ཕྱིད་  
 དང་རྩམ་པར་རིག་ཕྱིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་སའི་འཕྱང་བ་དུག་ལས་སྒྲིའམ།  
 ས་གཞན་གྱི་འཕྱང་བ་རྩམ་ཕྱས་པ་ལས་མི་སྒྲིའམ། །ས་ཐ་དད་ཀྱི་མེད་

བས་མཆམས་གཙོད་པའི་ཕྱིར།      ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་  
 པ་ནི་རང་གི་རྟོན་གང་ཏུ་སྐྱེས་པའི་འཕྲང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།      འཕྲང་  
 འཕྲར་ཡིན་པས་འཕྲང་བ་ལ་རྟོན་ནི་དགོས།      ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་  
 ལུ་མ་གཏོགས་པས་ས་འདིའི་འཕྲང་བ་ལས་ཕྱང་ཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད།  
 ཟག་མེད་ཡིན་པའི་འཕྲང་བ་ལས་མ་ཕྱང་པའི་ཕྱིར།

### **《གསུམ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར།**

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི།      རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་  
 གཞུགས་དེ་ཟིན་མ་ཟིན་གང་།      ཕྱང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་  
 ཞེ་ན།      རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དེ་ནི་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ།      སྐད་ཀྱིས་མེད་ཡིན་  
 པས་འཆོ་བ་བདེ་སྤྲུག་གི་རྟོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།      རྒྱ་མཐུན་ལས་ཕྱང་  
 པ་ཡིན་ཏེ།      དང་པོ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཕྱང་  
 པའི་ཕྱིར།      རྣམ་སྐྱོན་ལས་མ་ཕྱང་སྟེ།      དགེ་མི་དགེ་གང་ཏུ་ངེས་  
 པའི་ཕྱིར།      རྒྱས་ཕྱང་མ་ཡིན་ཏེ།      བསགས་པར་གནས་པའི་གཞུགས་  
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།      མེམས་ཅན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།      རྒྱུད་ཀྱིས་  
 བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།      རོ་ན།      རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་  
 གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲང་བ་དེ་ཟིན་མ་ཟིན་སྐད་ཀྱིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།      འདྲོད་  
 པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲང་བ་ནི་རྒྱ་མཐུན་  
 དང་ཟིན་པའི་འཕྲང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།      སྐལ་མཉམ་དང་དུ་མཉེན་ལས་  
 ཆོགས་ཀྱི་འཕྲང་བ་ལས་སྐྱས་པའི་ཕྱིར།      དེ་འང་འདྲོད་པའི་སྤང་བ་བདུན་  
 གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི།      དྲིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་

མ་མེད་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ལྷུང་བ་ནི་མ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱལ་ལྷུང་དང་།  
 ལྷུང་བ་བཞི་ཙམ་རྒྱ་ཚལ་མ་ཟིན་པ་ལས་རྒྱལ་ལྷུང་པ་མེད་དེ། མཉམ་  
 པར་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་ལའི་ཕྱིས་རྒྱལ་ལྷུང་  
 དང་། རྒྱལ་ལྷུང་པའི་མེས་མ་ཟིན་པ་དང་མེད་པས་ལྷུང་བ་ལྷུང་མ་  
 དང་མེད་པའི་ཕྱིར།

[གཉིས] ལས་གསུམ་སྤྱི་ཚལ་གྱི་ཁྱད་པར།

གཉིས་པ་ལས་གསུམ་སྤྱི་ཚལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། དེས་དང་།

ཞུང་ལྷུང་གཉིས།

<གཅིག> དེས་བཞད་པ།

དང་པོ་ནི། རོ་ན། ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་དགེ་ལུང་མ་  
 བརྟན་གང་མེད་ཞེ་ན། རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལ་ལུང་དུ་བརྟན་པ་  
 མིན་པ་མེད་དེ། དགེ་མི་དགེ་གང་ཅུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
 རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་དང་མེས་པའི་ལས་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་  
 རྒྱལ་པོ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཀུན་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ནས་  
 གསུམ་ག་ཡོད། མེས་པའི་ལས་ལ་མཆང་ས་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ནས་གསུམ་ག་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་ན། དེ་དག་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དགེ་བ་  
 ནི་ལོ་དྲུག་པ་ན་ཡོད་ཀྱི། ཁམས་གོང་ན་མེད་དེ། གོང་ན་མི་དགེ་བའི་  
 ཅ་བ་གསུམ་དང་རོ་ཅ་ཁྲིལ་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ན་ལང་རྒྱལ་  
 པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་དེ། བམས་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་

བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འང་སྒྲུལ་འདྲི་བ་ན་འང་ཡོད་པར་བརྟན་ཏེ། །རྣམ་  
 པར་རིག་བྱེད་ནི་དབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་  
དག་ན་ཡོད་ཀྱི། དེ་མན་ཆད་ན་མེད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱན་  
ནས་སྒྲིང་པའི་རྟག་དབྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་བ་ན་ཡང་བསྐྱེད་པའི་  
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འདྲི་བའི་ལྟ་བ་གཉིས་  
 དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་མ་བརྟན་པ་ནི་མཐོང་སྒྲིང་ཡིན་ལ།  
 དེ་ཁ་ནང་བརྟན་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱན་ནས་སྒྲིང་བ་མེད་  
 པའི་ཕྱིར།

### <གཉིས> ཞར་བྱུང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ་གསུམ། དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བ།  
 ཀྱན་སྒྲིང་བཤད་པ། ཆས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།

### <གཅིག> དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཀྱན་སྒྲིང་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་  
 འཇག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟན་དམ་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་ཞི་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཐར་པ་ནི་དམ་པའི་རྟན་ཏུ་དགེ་  
 བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་མཚན་ཏུ་བདེ་བའི་  
 ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་  
 ཟེར་བ་བཞིན། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རྩ་ཆ་གསུམ་པ་དང་།  
སྤྱོད་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། རྩ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་

ལ་མ་ལྷོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།  
 འཕྲོད་པའི་སྒྲན་བཞིན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་  
 སེམས་ཕྱང་ན་མས་ནི་མཚུངས་ལྟན་ཀྱིས་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྟན་  
 དགོ་བས་དགོ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྒྲན་  
 དང་སྒྱར་པའི་བརྟུང་བ་བཞིན། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་  
 ངག་གི་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཀྱན་སྒྲིང་གིས་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྒྲིང་  
 དགོ་བས་དགོ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྒྲན་  
 དང་སྒྱར་པའི་བརྟུང་བ་ལས་ཕྱང་པའི་འོ་མ་བཞིན། དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་  
 བ་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། འཁོར་བ་ནི་དོན་དམ་པར་མི་  
 དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་གྱིས་བཅིངས་པས་མཚན་ཏུ་མི་བདེ་པའི་  
 ཕྱིར། ནད་བཞིན། མི་དགོ་བའི་ཅ་བ་གསུམ་དང་། ར་ཅ་མེད་  
 པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་ན་མས་ནི། ར་ཅ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ།  
 གཞན་ལ་མ་ལྷོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་  
 འཕྲོད་པའི་སྒྲན་བཞིན། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སེམས་ཕྱང་  
 ན་མས་ནི། མཚུངས་ལྟན་གྱིས་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྟན་མི་  
 དགོ་བས་མི་དགོ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་དང་སྒྱར་  
 པའི་བརྟུང་བ་བཞིན། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་  
 ལས་ནི། ཀྱན་སྒྲིང་གིས་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྒྲིང་མི་དགོ་བས་  
 མི་དགོ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་དང་སྒྱར་པའི་བརྟུང་  
 བ་ལས་ཕྱང་པའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ལྟན་ཏུ་མི་བསྐྱེད་པ་

ནི་སྐར་བཟུན་པའི་ས་སྐར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགྲོག་པ་དང་འདྲ་ས་མ་བྱས་  
གྱི་ནམ་མཁའ་དག་ཡིན་ནོ།

### 《གཉིས་》 ཀྱན་སྦྲང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཀྱན་སྦྲང་བཤད་པ་ནི། མཐོང་སྤང་གིས་ནམ་པར་རིག་  
བྱེད་ཀྱན་ནས་སྦྲང་བར་མི་རུས་ན། མདོ་ལས། སྐྱེ་པར་ལྟ་བུ་ལས་  
ནི་སྐྱེ་པར་རྟག་པ་དང་། སྐྱེ་པའི་དག་དང་། སྐྱེ་པའི་ལས་གྱི་  
མཐའ་འབྲུང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་རྟེ། སྐྱེ་ལྟ་མཐོང་སྤང་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཀྱན་སྦྲང་ནི་ནམ་པ་གཉིས་རྟེ། ལྷན་ཀྱན་  
སྦྲང་དང་ནི་བྱ་བ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པོ་ལས་དང་  
པོ་ལྷན་ཀྱན་སྦྲང་ནི་ལས་ལ་དང་པོར་རབ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྦྲུང་བ་  
ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་ནི་ལས་བྱ་བའི་དུས་སུ་མཐུན་  
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་སྟེ། བྱ་བ་དེར་དངོས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་  
ན་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་  
བའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་གཤམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ལྟ་ནི་སྐྱེ་ལྟ་དེ་ལས་དེ་  
བཟུན་འདོད་ཀྱི་གཤམ་པ་འབྲུང་། དེས་ལུས་དག་སྦྲང་བས་རབ་དུ་འཇུག་  
བྱེད་ཡིན་པས་མདོ་ལས་དེ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་མ་  
ཡིན་པའི་དབང་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ནམ་གཤམ་ནི་བསྐྱེས་པས་  
སྤང་བུ་ལྟ་བུ་ཀྱན་སྦྲང་གཉིས་ཀ་ཡིན་རྟེ། རྟག་པཅས་ཁ་ཕྱིར་  
བལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་གཤམ་ལྟ་ནི་རྟེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་



ན། རྟག་མེད་ཁ་བྱུར་བསྟན་གྱི་གེས་པ་ཡིན་པའི་བྱུར།

### 《གསུམ》 ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར།

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ཚགས་  
ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ཚགས་སུ་རིས་སམ་ཞེ་ན། རབ་རྩ་  
འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ཚགས་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་ལྟང་  
མ་བསྟན་ན་མ་པ་གསུམ་རྩ་འབྱུར་བ་ཡོད་དེ། ལྷུང་པའི་རབ་རྩ་འཇུག་  
བྱེད་དགེ་བ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་དང་། རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་  
ལྟང་མ་བསྟན་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལྟང་མ་བསྟན་རྩ་འབྱུར་བ་ལས།  
རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་ལྟང་མ་བསྟན་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དེ་དགེ་བ་ཡོད་  
གྱི། རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལྟང་མ་བསྟན་  
མེད་དེ། ལྷུང་པའི་ན་མ་ཡང་དམན་པར་མི་འབྱུར་པའི་བྱུར། རྣམ་  
མཛན་ལས་སྟེན་པའི་སྟེན་ནི་རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་  
གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། མཛན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་རང་གི་རང་  
གིས་འབྱུར་པའི་བྱུར་དང་ཀྱན་སྦྲང་གཉིས་ནི་འདྲ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱུར།

### 〔གསུམ〕 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན་ན།  
བཞད་དོ།

### 《གཅིག》 མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་རྩ་གེས་

བར་བྱ་མྱེ། འཆལ་ཚལ་གྱི་རྒྱན་འགྲེལ་པས་ན་སྤྲུལ་པ་དང་། འན་  
 པ་ལྟ་བུ་མི་དགེ་བར་རྒྱན་དུ་བྱུགས་པས་ན་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་  
 གཉིས་ཕྱགས་རེར་བྱུགས་པས་གཞན་བར་ས་གསུམ་དུ་སྒྲིལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར།

### <གཉིས> རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། རྒྱས་པ། ལྡན་ཚལ། འཕྲོ་  
 གཏོང་། ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པའོ།

### <གཅིག> རྒྱས་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྟན། བཤད་དོ།

### ༡ རྒྱར་བརྟན་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིལ་པར་བྱ་མྱེ།  
 ས་སར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་དང་  
 བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱས་པ་གསུམ་དུ་ཨོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འང་  
 ས་སར་ཐར་པའི་རྒྱས་པའི་མཆན་ཉིད། ཇིས་འབྲུང་གི་ཚལ་སྤྲིམས་གང་  
 ཞིག་འདྲོད་པར་གཏོགས་པ། བསམ་གཏན་པའི་རྒྱས་པའི་མཆན་ཉིད།  
 གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གང་ཞིག་ཚལ་སྤྲིམས་ཡིན་པ། ཟག་  
 མེད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་མཆན་ཉིད། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚལ་སྤྲིམས་སོ།

### ༢ ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ས་སར་གྱི་རྒྱས་པ། བསམ་  
 གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱས་པ། ཞར་བྱུང་རོ།

## (?) མ་མར་ཁྱི་སྒྲུབ་པ།

དང་པོ་ལ་བཞེ། དབྱེ་བ། རྩ་བ། སྒྲ་དོན། རྒྱན་པའི་གང་བཟག་གོ།

### ༡ དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་སྐོར་སྐོར་ཐར་ཅེས་བྱ། ཞེས་བཤད་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྐོར་སྐོར་ཐར་པ་ ཞེས་བྱའི་སྒྲུབ་པ་ལ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱང་པ་མ་གཉིས། དགེ་སྦྱང་མ། དགེ་ལྡན་པ་མ་གཉིས། དགེ་བརྟེན་པ་མ་གཉིས། དགེ་བརྟེན་གནས་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སྐུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དགེ་བརྟེན་གནས་པ་ལ་པ་མ་གཉིས་སྐུ་མི་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དུས་ཅུང་སྤང་བ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། རྩས་སྐུ་བཟུ་ན་རྣམས་པ་བཞེ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱང་པ་མའི་སྒྲུབ་པ་རྩས་གཅིག ། དགེ་སྦྱང་མ་དང་དགེ་ལྡན་པ་མའི་སྒྲུབ་པ་རྩས་གཅིག ། དགེ་བརྟེན་པ་མའི་སྒྲུབ་པ་རྩས་གཅིག ། དགེ་བརྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྩས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཚན་གྱི་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་མི་གཏོང་བར་མིང་ནི་འཕྲོ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། སྒྲུབ་གསུམ་རིམ་བཞེན་བྲངས་པའི་ཅེ་ན་སྟག་གཙོད་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐོར་གནས་ནས། སྒྲུབ་པ་གཞན་རྣམས་འཕེལ་ལམ། སྟག་གཙོད་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་རྩས་ཐ་དད་པར་སྦྱེ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པར་སྦྱེ་སྟེ། དགེ་སྦྱང་གི་སྒྲུབ་པ་ལུལ་ནས་དགེ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་སྐུ་དང་བའི་བྱིར། སྟག་གཙོད་སྤང་བའི་སྒྲུབ་པ་

ཇམ་ཐ་དང་པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་.....  
 འགལ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ། ཟུ་མ་སྒངས་པ་དེ་སྔ་མའི་གཏོང་  
 ཟུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་སྤྱོད་ལ་སྔག་གཙོད་སྔགས་སྤང་ལྡ་  
 གསུམ་གསུམ་ལྟན་པས་འབྱེའོ།

## [ ༢ ] ར་སྔ།

གཉིས་པ་ར་པ་ནི། དེ་དག་གི་ར་པོ་གང་ཞེ་ན། ཅ་བཞི་ཆང་  
 རྟེ་སྤང་བྱ་ལཱ་རི་སྟེང་འཆ་བའི་བར་དུ་སྤྱང་བར་མནས་པ་ནི་དགེ་བཟློན་  
 དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བཟློན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་སྤྱོད་ལ་མའི་གཏོག་  
 ཏུ་བཟློན་རྒྱང་བས་ན་དགེ་བཟློན་ཞེས་བྱའོ། །ལཱ་པོ་དེའི་རྟེང་དུ་གར་  
 སྔགས་སྤང་སྔགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། མལ་སྟན་ཆེ་མས་གཅིག་ཏུ་  
 བྱས་པ་དང་། ཟུ་རྟེན་ཁ་ཟས་ཏེ་སྤང་བྱ་བཟུང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་  
 བར་མནས་པ་ལས་བཟློན་གནས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྟེང་བྱ་ཞེ་ན།  
 ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྔམ་པ་ལ་བཟློན་ཏེ་ཉི་ཤར་གནས་པས་ན་བཟློན་.....  
 གནས་ཞེས་བྱའོ། །གར་སྔགས་སྤང་སྔགས་ས་སར་བྱས་པ་དང་། གསེར་  
 དབུལ་ལེན་པ་རྟེ་སྤང་བྱ་བཟུང་རི་སྟེང་འཆ་བའི་བར་དུ་སྤྱང་བར་མནས་པ་  
 ལས་དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྟེང་བྱ་ཞེ་ན། སྔ་མའི་བྱ་  
 ལས་ངལ་བར་བྱེད་པས་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ངག་གི་སྤང་བྱ་  
 བམས་ཅད་རི་སྟེང་འཆ་བའི་བར་དུ་སྤྱང་བར་མནས་པ་ལས་དགེ་སྤྱོད་  
 ཏོ། དེ་ལ་བཟློན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བཟློན་པར་  
 རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྫོགས་པ་ནི་འཁོར་བའི་ཉིང་འཆེ་བམས་ཅད་

དང་བུལ་པའི་མུང་འདས་ཡིན་ལ།      ཉེ་ལ་ཉི་ཤམ་ན་རྣམས་ཉི་ཤུལ་པ་  
ཞེས་བཤེད།

### [ ༣ ] རྩ་དོན།

གསུམ་པ་སྟེ་དོན་ནི།      ཅི་འུ་ཕྱིར་ཚུལ་སྤྲོས་པ་མཁུ་པ་ཞེས་བཤེད་  
ཞེ་ན།      འཆལ་པའི་ཚུལ་སྤྲོས་པ་གདུང་བ་བཞུགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་  
སྤྲོས་པ་དང་ནི།      དམ་པས་བཟུགས་པས་ན་ལེགས་སྟེད་དང་།      བྱ་བའི་  
རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་།      ལུས་རག་གི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་  
པས་ན་རྣམ་པ་ཞེས་བཤེད།      ཉེ་དག་གི་ནང་ནས་རྣམ་པ་མོབ་པའི་སྟེད་  
ཅིག་དང་པོ་འི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་ཕྱིག་  
པ་ལས་དང་པོར་ཐར་པས་ན་སྤྲོས་པ་ཐར་པ་དང་།      ལས་སེམས་པ་འཇུག་  
པའི་གཞི་ཡིན་པས་བྱ་བ།      བྱ་བ་དེ་འི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ལམ་ཞེས་བཤེད།  
དེས་ན་སྤྲོས་པ་ཐར་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་སྤྲོས་པ་ཐར་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བོ།

### [ ༤ ] རྩན་པའི་གང་ཟག

འཇི་པ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ནི།      སྤྲོས་པ་ཐར་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་  
པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འབྱུང་ཡོད་དེ།      དགེ་སྦྱང་པ་མ་གཉིས།      དགེ་  
སྦྱོང་མ།      དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས།      དགེ་བཟུན་པ་མ་གཉིས།      བཟུན་  
གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།      །འོ་ན།      སྤྲོས་པར་  
ཅེས་བཤེད་རྣམ་འབྱུང་།      །ཅེས་པ་དང་སྦྱོས་པར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེ་ན།      མི་  
འབྱུང་ཉི།      དེར་སྤྲོས་པ་ཕྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་ཅིང་།      འདིར་  
དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

## (२) བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི། བསམ་གཏན་  
ལས་སྐྱུས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་...  
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་  
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།

## (३) བར་ཆད་།

གསུམ་པ་བར་ཆད་ནི། འོ་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲང་དུ་བཤད་  
པའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་ཀྱི་  
རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་འགྲོ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་  
ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་བཞག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཐར་ཀྱི་སྒྲུབ་  
པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲང་པ་ཡིན་ཏེ། གཡང་བ་དང་སེམས་མེད་པའི་  
གནས་སྐབས་ན་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་བའི་  
སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་འཛིན་པོ། །གནས་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་  
འཛིན་ཅེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལས་དག་དུ་སྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་ཟག་  
མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་གཉིས་སོ། །བར་ཆད་མེད་ལས་ཐ་མས་ཅན་དམ་ཞེ་  
ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་སྒྲུབ་པ་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དེ་  
དག་ལ་སྤྱིར་བའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། མདོ་ལས། ལྷན་ཀྱི་སྒྲུབ་  
པ་ལེགས་པ་ལྟེ། །ཞེས་སྟགས་དང་། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་  
སྒྲུབ་པ་དག་གིས་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་ཞེས་གསུངས་ན། ཡིད་དང་དབང་

པའི་སྒྲིམ་པ་གང་ཞི་ན།    ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་དག་གཉིས་ཡིད་ཤེས་  
ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་།    དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་  
བྱུང་བ་དབང་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ།

### 《གཉིས་》 ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྡན་ཚུལ་ལ་གསུམ།    རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་  
ལྡན་ཚུལ་དང་།    རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་དང་།    ལྡན་པའི་སྒྲིམ་  
བཞི་བཤད་པའོ།

#### ༡ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་ཚུལ།

དང་པོ་ནི།    ས་སར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ངེ་སྤྱིད་དུ་  
གཏོང་གྱུས་མ་བཟང་བར་དག་དུ་དྲ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་...  
དང་ལྡན་ལ།    སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཐྱིན་ཆད་ནི་དེར་མ་ཟད་འདས་པའི་  
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།    སྒྲིམ་མིན་ལ་གནས་  
པའང་དེ་འདྲ་བས་འདྲན་པུ་བསྐྱར་རོ།    །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་  
ལྡན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་བཟུང་རྟག་དུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་...  
པའི་རྣམ་པར་རིག་མིན་པ་དང་ལྡན་ཏེ།    སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེ་སྒྲིན་བཟང་  
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར།    འཕགས་པ་ནི་  
ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེ་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ།    དེ་ལྟ་  
བུ་སྒྲིན་མ་སྐྱུས་པའི་ཕྱིར།    དེའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་  
པར་བཞག་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་...

གྱི་རིག་མིན་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་གྱི།      མཉམ་ལངས་ན་ནི་མ་ཡིན་དེ།  
 མཉམ་བཞག་གི་ཐེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར།      སྤྲུལ་སྤྲུལ་མིན་བར་མར་གནས་  
 པ་ལ་རིག་མིན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ།      ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་  
 གནས་པའི་བར་ད་ལྟར་གྱི་དང་ལྟན་ལ།      དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་ད་  
 ལྟར་བའི་དུས་ནི་གཉིས་དང་ལྟན་ནོ།      །འོ་ན།      སྤྲུལ་མིན་ལ་གནས་  
 པ་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་།      སྤྲུལ་པ་ལ་གནས་པ་མི་  
 དགེ་བའི་དེ་དང་ལྟན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།      ཡོད་དེ།      སྤྲུལ་མིན་ལ་  
 རྣམ་པ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ན་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་  
 མ་ཡིན་པ་དང་ལྟན།      སྤྲུལ་པ་ལ་གནས་པ་སྐྱག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་མི་  
 དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།      དུས་ཇི་སྟེད་  
 དུ་ལྟན་ན།      རབ་དུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱེས་པ་པོ་མ་བཟང་  
 གི་བར་དུ་ལྟན་ནོ།

## ༢ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟན་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟན་ཚུལ་ལ་གཉིས།      དཛས་དང་།  
 ཞར་བྱང་ངོ་།

## (༡) དཛས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི།      རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་མིན་བར་མ་  
 ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་པག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་སྐད་ཅིག་  
 མ་དང་པོ་མ་བཟང་གི་བར་དུ་ལྟན་ནོ།      །སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་  
 འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྟན་ལ།      མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་



ཕྱད་དང་ལྷན་པ་མེད་དེ།      སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
པ་སྤྱི་པས་པ་དང་ནི་མ་པ་སྤྱི་པས་ལྷང་མ་པ་སྤྱན་པ་ནི་མ་འོངས་པར་མི་ལྷན་  
པར་མ་ཟད།      འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་ཕྱད་དག་དང་ལྷན་པ་འང་མེད་  
དེ།      ལྷོ་པས་ཁུང་པས་འདས་པའི་ཕྱོད་པ་རྗེས་སྤྱ་འབྲེལ་པར་མི་རྣམས་པའི་  
 ཕྱིར།

## (2) ལྷན་ཕྱིར།

ག་ཉིས་པ་ཞུང་ཕྱིར།      ལྷོ་མ་མིན་གནས་པ་དག་པ་དང་།      །ཞེས་  
 པ་ཤད་ན།      ཅིའི་ཕྱིར་ལྷོ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།      ཉིར་སྤྱད་  
ལྷོ་མ་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ལྷོ་མ་མིན་དང་།      དམ་པས་སྤྱད་པས་ན་ཉིས་སྤྱད་  
དང་།      ཁུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མ་སྤྱན་སྤྱགས་ཡིན་པས་ན་འཆམ་པའི་ཁུལ་ཁྲིམས་  
དང་།      བྱ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་།      བྱ་པ་དེའི་ལས་  
ཡིན་པས་ན་ལས་ཞེས་བྱའོ།

## 3 ལྷན་པའི་སྤྱ་བཞི་བཤད་པ།

ག་སྤྱམ་པ་ལྷན་པའི་སྤྱ་བཞི་ནི།      རྣམ་པར་རིག་ཕྱད་དང་ལྷན་པ།  
 དེ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་སྤྱགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།      པར་མ་དོར་གནས་  
པ་སྤྱར་རྣམ་པར་རིག་ཕྱད་མིན་པ་མེད་པ།      ད་ལྟ་སེམས་ཞན་པས་ལུས་  
ངག་གི་ལས་ཕྱད་ན་རྣམ་པར་རིག་ཕྱད་ཉིད་དང་ལྷན་གྱི།      རྣམ་པར་རིག་  
 ཕྱད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྷན་དེ།      སྤྱར་རྣམ་པར་རིག་ཕྱད་མིན་པ་དང་མི་  
 ལྷན།      ད་ལྟ་རྣམ་པ་རིག་ཕྱད་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་ནས་སང་པར་མི་རྣམས་པའི་

ཕྱིར། ཚེ་སྤུ་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་བྱང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་རྣམ་  
 པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་་་་  
 པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་གྱི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་མི་  
 ལྡན་ཏེ། ཚེ་སྤུ་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ནི་འཕྲོས་པས་བྱང་། ཕྱི་  
 མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་  
 བདག་ཅག་ལ་སྐྱབས་པའོ། གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་  
 གཞུགས་མེད་ལ་སྐྱབས་པའོ།

### **《གསུམ》 འཕྲོས་གཏོང་བཤད་པ།**

གསུམ་པ་འཕྲོས་གཏོང་ལ་གཉིས། འཕྲོས་ཚུལ་དང་། གཏོང་  
 ཚུལ་ལོ།

#### **༡ འཕྲོས་ཚུལ།**

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱི་མ་པའི་འཕྲོས་ཚུལ། སྤྱི་མ་མིན་གྱི་འཕྲོས་  
 ཚུལ། བར་མའི་འཕྲོས་ཚུལ་ལོ།

#### **(?) སྤྱི་མ་པའི་འཕྲོས་ཚུལ།**

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་། གང་ལ་འཕྲོས་  
 པའོ།

#### **[?] ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ།**

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱི་མ་པ་འཕྲོས་ཚུལ།  
 ས་པར་གྱི་སྤྱི་མ་པ་འཕྲོས་ཚུལ་ལོ།

(?) བསམ་གྲན་ཟག་མི་དེ་ལྟེ་རྒྱ་པ་འཁྲུག་པ།

དང་པོ་ནི།      བསམ་གཏན་ལག་ཅིང་ཕྱི་དམུ་པ་ཁོ་ལྟར་འཕྲུབ་

ཅེ་ན།      བསམ་གྲན་ལས་སྤེལ་བའི་རྣམ་པ་ནི་བསམ་གྲན་གྱི་ཉིང་།

འཕྲུལ་པ་དང་དཀར་གཞིའི་ས་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་ལྟེ།      དེ་དག་དང་ལྟན་

ཅིག་རྒྱ་ལྷན་པའི་སྤྱི་རེ།      །ཟག་ཅིང་ཕྱི་རྒྱལ་པ་གྱི་ལས་གསལ་པ་ཟག་།

མེད་ཀྱི་ལམ་དེ་ས་འཕྲོ་བ་ལྟུ། ཡག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ས་ཀྱག་གང་།

རུང་དང་ལྷ་ན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(2) 五・四・三・二・一・五・四・三・二・一

གཉིས་པ་སྟེ་ཐར་གྱི་རྩམ་པ་འཕྲོ་བ་ཆུང་པ་ལ།      དངོས་དང་།    ཞུ་བ་  
ཐུང་གཉིས།

ཡུང་གཉིས།

《?》 དཀོན་འཕྱུག་པ།

དང་པོ་ནི།      རོ་ན།      མ་ཐར་གྱི་རྩོམ་པ་རྣམས་ལ་མཐོང་ཅི་ན།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

ཐུ་བརྟན་ཏོ། །ཐུ་གདེན་ན། །མཁའ་སྐུ་མ་དང་མང་མཁའ་སྐུ་མ་

མཉེན་པོ་ལྟུང་གི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་པོ་ལ་ཅན་།      མཉེན་པོ་ལྟུང་གི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་པོ་ལ་ཅན་།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः पञ्चमः

[illegible][illegible]

དབྱུང་པ་དག་མ་ཆེན་མོ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་ཕྱི་བའི་ཆོས་པ་སྟན་པ་ས་པ་སྟེན་...  
 པར་རྒྱལ་ས། དགེ་སྤྱོད་མ་ཆོས་ཀྱི་ན་མ་ནི་ཕྱི་ཆོས་ཀྱིས་པ་སྟེན་པར་  
 རྒྱལ་ས། རྒྱལ་མཐའ་འཁོར་དུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལུང་ཆོས་ཀྱིས་  
 པ་སྟེན་པར་རྒྱལ་ས། རྒྱལ་དབུས་སུ་བཅུ་འཛིན་ཆོས་ཀྱིས་པ་སྟེན་པར་རྒྱལ་  
 པ་དང་། རྒྱལ་ས་སུ་འཁོར་བ་ལན་གསུམ་ཁས་ཐངས་པ་ཅན་གྱིས་པ་སྟེན་  
 པར་རྒྱལ་ས་པ་ནི་བཟང་ཕྱི་དྲུག་ཅུ་འཛིན་ཆོས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་  
 གི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་བྱུང་གིས་པ་སྟེན་པར་རྒྱལ་ས་པ་དང་། རིས་པ་ལ་  
 འཇུག་པའི་པ་སྟེན་པར་རྒྱལ་ས་པ་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པ་ས། དེ་དག་  
 བརྒྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་སྟེ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ།

## (༢) ཞུང་ཐུང་།

གཉིས་པ་ཞུང་ཐུང་ལ་གསུམ། རྣམ་པ་རྣམ་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་རིས་  
 པ། པ་སྟེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར། དགེ་པ་སྟེན་གྱི་རྣམ་པའི་  
 ཁྱད་པར་རོ།

## (༡) རྣམ་པ་དང་རྣམ་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་རིས་པ།

དང་པོ་ནི། རི་མེད་འཆའི་བར་དུ་སྐྱེས་པ་རིས་པ་དབྱེན་གྱི་རྣམ་  
པ་ཡང་དག་པར་ཐང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་པ་སྟེན་གནས་  
ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་ཐང་བར་བྱའོ། །འོ་ན། རྣམ་མིན་གྱི་དུས་  
 རིས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་རྣམ་མིན་མེད་དེ། རྣམ་  
 མིན་དེ་པ་སྟེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲག་གོ།

## (२) བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱད་པར།

གཉིས་པ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱད་པར་ལ་གསུམ། ལེན་  
ཐབས། ཡན་ལག་གི་ངེས་པ། ཉེན་གྱི་ངེས་པའོ།

### [१] ལེན་ཐབས།

དང་པོ་ནི། ནོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིའོ། །ཚུལ་ཇི་  
ཉུང་ན། འཕྱགས་པ་པོ་ལས་སྟན་དམའ་བར་སྤྱད་ལས་ཅོག་ཤར་འདུག་  
ཉི་ཐལ་སྟོན། དེས་སྒྲིམ་པས་ཇིས་སྤྱ་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པ་ཡིས་སོ།  
ཆ་ལྷགས་ཇི་ཉི་བྱས་ཤིན། རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་བར་རོ། །དུས་  
ཇི་ཅམ་དུ་ན། ནམ་ནི་ནངས་པར་རྟེ་སང་ཉི་མ་གར་གྱི་བར་དུའོ།  
བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆང་བར་ནིའོ། །གང་ལས་ན། དགེ་  
སྤང་སྟགས་གཞན་ལས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན། ནངས་པར་རྟེ་སང་  
ཆ་བ་མ་ཐོས་པར་རོ།

### [२] ཡན་ལག་གི་ངེས་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་ནི། བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་  
བར་ནི། །ཞེས་བཤད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་  
མཆན་ཅི་ཞེ་ན། ཅ་བ་བཞི་སྤང་བ་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་རྟེ།  
དེས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཆང་སྤང་བ་བག་ཡོད་  
པའི་ཡན་ལག་ཡིན་རྟེ། ཆང་གིས་བག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་  
བཞིན་དུ་སྤྱ་གར་སྟགས་གཅིག་དང་། སྤྱ་ན་ཆེ་མཐོ་གཅིག དུས་

མིན་ཁ་ཟས་ཏེ་གསུམ་སྤང་བ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་...  
 ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲིབ་པར་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།  
 ཆང་མ་སྤང་ན་བག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆང་དེ་ཡིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་  
 མིན་པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་མ་སྤངས་  
 ན་དྲིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རྒྱུ་ཁ་ཟས་སྤངས་པས་རང་ཉིད་ལ་བསྟེན་  
 གནས་པར་འདུ་གེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་པ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པར་གནས་པ་དང་  
 མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་ཉམས་སྤངས་ན་དྲིགས་པར་  
 འགྱུར་ལ། དེ་ལ་འཆལ་བའི་ཚལ་སྤྱིམས་ཐག་མི་རིང་བའི་ཕྱིར།

### [3] རྟོན་གྱི་ངེས་པ།

གསུམ་པ་རྟོན་གྱི་ངེས་པ་ནི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་  
 བསྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དག་བསྟེན་ལས་གཞན་ལ་འང་བསྟེན་  
 གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱབས་སུ་མ་སྤང་བ་ལ་མེད་  
 དོ།

### [2] དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱད་པར།

གསུམ་པ་དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་བྱད་པར་ལ་གསུམ། དངོས་  
 དང་། སྤྱབས་འཕྲིའི་ཕུལ་བྱེ་བྲག་རུ་བཞད་པ། ཡན་ལག་གི་ངེས་  
 པའོ།

### [1] དངོས་བཞད་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། མདོ་ལས། ཕྱི་མ་གོས་དཀར་པོ་ལྟོན་

བ་སྐྱེས་པ་མོ་མཆོད་དབང་གི་དབང་ལྟན་པ་ཞིག ། མངས་སྐྱེས་དང་། མཆོས་  
 དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མོང་སྟེ། བདག་དགེ་བསྐྱེན་ཏུ་བཟུང་  
 ཏུ་གསལ། ཞེས་བརྗོད་པས་དགེ་བསྐྱེན་ཏུ་འཕྱུར་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་ན།  
 དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་འཕེལ་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་པ་ན་  
 རེ། མི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་རྒྱ། ། ཁ་ཆེ་པ་ན་རེ། སྐྱབས་སུ་འཕྱོང་བ་སྐྱེན་  
 ཏུ་བཏང་ནས་དགེ་བསྐྱེན་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲུབས་པས་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།  
 མོ་ན། བསྐྱབས་བྱ་བ་སྐྱེན་པ་དོན་མེད་ཏུ་འཕྱུར་རྒྱ་ཞེ་ན། སྐྱེན་མེད་  
 དེ། བསྐྱབས་བྱ་མི་གཉིས་པ་གཉིས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ།  
 དཔེར་ན། སྒྲོམ་པ་གསལ་གཞིའི་ལས་ཀྱིས་མོལ་ཀྱང་བསྐྱབས་བྱ་བ་སྐྱེན་  
 པ་དོན་མེད་པར་དགེ་སྦྱོར་བ་ཞིན་ནོ། ། གལ་ནི་དགེ་བསྐྱེན་ཐམས་ཅད་  
 སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུར་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ན། སྒྲོ་གཅིག་སྦྱོད་པ་ལ་  
 མགས་པའི་དགེ་བསྐྱེན་རི་ལྟ་བུར་ཏུ་བོང་ཞེ་ན། དང་པོར་བསྐྱབས་པ་ཐམས་  
 ཅད་སྐྱབས་པར་ཁས་སྒྲུབས་པ་ཉམས་ནས། གཅིག་ལ་མགས་པ་དེ་སྐྱབས་བ་  
 ལ་སྒྲོ་གཅིག་སྦྱོད་པ་ལ་མགས་པར་གསུངས་ཞེས་གྲགས། སྒྲོམ་པ་རྒྱང་  
 རྒྱ་ལ་མགས་པར་རི་ལྟ་བུར་འཕྱུར་ཞེ་ན། ཀྱན་སྦྱོང་གི་མེད་རི་བ་ཞིན་ཏུ་  
 ཀྱན་སྦྱོང་རྒྱང་རྒྱ་ལ་མགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲོམ་པ་འདྲ་རྒྱང་རྒྱ་ལ་མགས་  
 པར་འཕྱུར་རྒྱ།

## [ ༢ ] སྐྱབས་འཕྱོང་ལུ་སྐྱེ་བྱ་བ་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྐྱབས་འཕྱོང་ལུ་བྱ་བ་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སྐྱབས་སུ་  
 མ་སྦྱང་བ་ལ་མེད། ། ཅེས་བཤད་ན། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འཕྱོང་ཞེ་ན།

གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ཕྱིད་  
 པའི་ཆོས་མི་སྦྱབ་པ་རྟེ། ཟད་པ་དང་མི་སྦྱོ་སྤེས་ཆགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་  
 པ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་སྐྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་རྟེ། དེ་ཆ་སྦྱི་གནས་  
 སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རོ་ན། སངས་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་  
 ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་འམ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན།  
 སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་རྟེ། ལམ་མཚན་ཉིད་འདྲ་པའི་  
 ཕྱིར། དེས་དགེ་འདུན་ལའང་མཆོན་ན། །དགེ་འདུན་ནི་དགེ་འདུན་  
 ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྦྱབ་མི་སྦྱབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་  
 ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འགོག་བདེན་གཅིག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་.....  
 ཡིན་ནོ།

### [ ༣ ] གསུམ་པ་ཡན་ལག་གི་ངེས་པ།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་ནི། གཞན་ན་མས་ལ་མི་ཆངས་པར་  
 སྦྱད་པ་སྦྱང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ནས། དགེ་བ་སྟོན་ལ་མི་ཆངས་སྦྱད་  
 སྦྱང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཇོག་པར་ཤྲག་གཡེམ་སྦྱང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་  
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤྲག་གཡེམ་  
 ནི་གཞན་གྱི་ཆང་མ་སྦྱར་འབྱེད་པ་དང་། ངན་སྦྱང་ཏུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་  
 པས་སྟོན་ཏུ་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཆངས་སྦྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། འཕགས་པས་ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་ཤྲག་གཡེམ་ནི་བྱེད་པ་ཤོ་བ་  
 ཅིང་། མི་ཆངས་སྦྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པའི་རྟེན་  
 ལ་ཤྲག་གཡེམ་སྦྱང་བ་སྤྲུལ། མི་ཆངས་སྦྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།



རོ་ན། དགེ་བ་ཉླན་གྱིས་དུས་ཀྱིས་ཆུང་མ་སྐངས་ན་ཁོག་གཤམ་དུ་འགྱུར་  
 རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་དེ། འདྲོད་པས་ཁོག་གཤམ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་  
སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྐངས་པ་བཞིན་དུ་འཕྲོད་ཀྱི། ལྟེན་གཞན་ལས་མི་  
 ཆངས་སྟེད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་མི་ཆངས་སྟེད་སྐང་བར་ཁས་སྐངས་པ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ཉླན་ལ་ངག་གི་བཞིན་ནང་ནས་རྟུན་སྦྲང་བ་ཡན་ལག་  
 དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་  
པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན། གཞན་གྱིས་བྱས་སམ་ཞེས་དྲིས་  
 པའི་ཆེ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྟན་དུ་སྒྲིམ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྦྲང་...  
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ཉླན་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མཐོ་བའི་ལས་  
 ཆང་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྦྲང་བ་ཡན་ལག་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་  
 ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མཐོ་བ་མཐོས་པར་  
འགྱུར་བ་འགྱུར་བ་སྐང་བ་ལས་གཞན་ན་མས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར།

## [ ༢ ] གང་ལས་འཕྲོད་པ།

གཉིས་པ་གང་ལས་འཕྲོད་པ་ནི། སྒྲིམ་པ་ན་མས་གང་ལས་འཕྲོད་  
 ཅེ་ན། འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱར་བ་དངོས་གཞི་  
 ཇིས་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་སྦྱར་དངོས་ཇིས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྦྲང་བ་...  
 ལས་འཕྲོད། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་སྦྲང་བ་དང་། གཞི་  
 མེས་ཅན་དང་མེས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་འཕྲོད་པོ། །རང་

བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྒྱག་གཙུག་པ་ལྟ་  
 བུ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་  
 གསེར་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་  
 པ་ནི་བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ། དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་  
 ནི་རྩ་གཙུག་པ་ལྟ་བུར། །སེམས་ཅན་རི་ལྟ་བུ་ལས་འཕྲོལ་ན། ཏ་  
 ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་དག་ལས་འཕྲོལ་པར་འགྱུར་གྱི། རད་ས་མ་འོངས་  
 གྱི་སེམས་ཅན་ལས་འཕྲོལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་རྒྱག་གཙུག་པ་ལྟ་  
 གཞིའི་སེམས་ཅན་དུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་  
 པ་ནི་མི་དགེ་བའི་དངོས་གཞི་སྤང་བ་ལ་འཕྲོལ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུར་མཆུག་  
 སྤང་བ་ལས་འཕྲོལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུར་མཆུག་སྤང་བ་ལ་མི་སྒྲུལ་བའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འོག་  
 ལ་སྤངས་པའི་རྩ་པོར་སྒྱུ་བས། སྒྲུར་མཆུག་ནི་ལས་ཆེར་འོག་སའི་རྩ་  
 པོར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འང་རང་བཞིན་སྤང་བ་ལས་འཕྲོལ་པ་  
 ཡིན་གྱི། བཅས་པ་སྤང་བ་ལས་འཕྲོལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤང་བར་  
 ཁས་མ་ཁྱངས་པའི་ཕྱིར། དུས་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕྲོལ་པ་  
 ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་ལས་འཕྲོལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། རད་ས་  
 མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་འཕྲོལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ལས་འཕྲོལ་ལྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བའི་  
 ཕྱིར། ཡན་ལག་དང་རྩ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། གཞན་ན་མས་ཡན་ལག་  
 ལུས་དག་གི་སྤང་བ་བཞི་ལས་འཕྲོལ་པ་དང་། དགེ་སྤང་གི་སྒྲུལ་པ་ནི་

ཡན་ལག་ལུས་ངག་གི་སྤྲོད་པ་བདུན་པ་སྤྲོད་པ་ཅན་ལས་འཛོམས། དགེ་  
 བའི་ཅ་པ་གསུམ་རྒྱུ་བྱས་ན་རྒྱ་སྤྲོད་ཅན་དང་། གྲན་སྤྲོད་རྒྱུ་འབྲིང་  
 ཆེན་པོ་གསུམ་རྒྱུ་བྱས་ན་གསུམ་ཀླུ་ཅིག་ཅན་དུ་མི་རྒྱུད་པས་གང་ཡང་  
 རྒྱུ་པ་ལས་འཛོམས་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྲོད་མིན་ཡང་སེམས་ཅན་  
 སྤྲོད་ཅན་ལས་འཛོམས་བའི་ཕྱིར། སྤྲོད་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་སྤྲོད་ཅན་  
 ཅན་དང་། ཡན་ལག་གྲང་སྤྲོད་གཙོ་བོ་པ་སྤྲོད་པ་ལས་ལས་ཀྱན་ལས་འཛོམས་  
 རྒྱ་སྤྲོད་ཅན་ལས་མི་འཛོམས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ཅ་པ་གསུམ་ཅིག་ཅན་  
 འབྲུང་བ་མེད། གྲན་སྤྲོད་གསུམ་ལྟ་ན་ཅིག་འབྲུང་བ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར།

## (2) སྤྲོད་མིན་གྱི་འཛོམས་རྒྱུ།

གཉིས་པ་སྤྲོད་མིན་གྱི་འཛོམས་རྒྱུ་ནི། སྤྲོད་པ་མིན་པ་གང་ལས་  
 འཛོམས་སྤྲོད་ན། དེ་ནི་ཤན་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་སྤྲོད་པ་  
 མིན་ན་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་འཛོམས་བའོ། དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་  
 སུ་སྤྲོད་པ་མ་མིན་ན་ལུ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དུ་བྱིན་ནས་བདག་པོ་  
 འདི་ལ་འཛོམས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁས་ལེན་ཅིང་། མཁ་པའི་པས་མ་པ་སྤྲོད་ནས་  
 བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་འཛོམས་བའི་ཕྱིར་འགྲུར་རོ།

## (3) བར་མའི་འཛོམས་རྒྱུ།

གསུམ་པ་བར་མའི་འཛོམས་རྒྱུ་ནི། སྤྲོད་སྤྲོད་མིན་གྱི་ལྷག་མ་བར་  
 མའི་ན་མ་པར་གྱི་བྱེད་མིན་པ་ཞིང་ལས་འཛོམས་པ་ནི་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་  
 བསྟན་ན་མས་བདུན་ལྟ་བུ་དང་། ཁས་ལེན་པ་ནས་འཛོམས་པ་དང་ནི་

སངས་ཀྱིས་ལ་ཕྱག་མ་པཅལ་བར་བས་མི་བཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་ས་པར་བྱང་  
པ་ལས་འཕྲོ་བ་པ་ནི་ཀྱན་སྦྱང་དྲག་པོས་འཕྲོ་བ་པ་ལྟ་བུའོ།།

## ༢ གཏོང་ཆུལ།

གཉིས་པ་གཏོང་ཆུལ་ལ་གསུམ། སྤྱི་པའི། སྤྱི་མིན་གྱི།  
བར་མའི་གཏོང་ཆུལ་འོ།།

## (༡) སྤྱི་པའི་གཏོང་ཆུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་ཐར་གྱི་སྤྱི་པའི། བསམ་གཏན་ཅིག་  
མེད་གྱི་སྤྱི་པའི་གཏོང་ཆུལ་འོ།།

## [༡] ས་ཐར་གྱི་སྤྱི་པའི་གཏོང་ཆུལ།

དང་པོ་ནི། མི་སྤྱོད་ལ་དོན་གོ་བའི་བྱང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་  
བསྐབ་པ་ལྟལ་ན་ས་ཐར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་ཞི། བསྐབ་པ་ཡང་  
དྲག་པ་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་སྤྱི་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་  
འཕྲིན་པའི་ཆ་ན་འད་དེ་གཏོང་ཞི། དེའི་རྟེན་མེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་  
དང་། མཆན་གཉིས་དྲག་ནི་ཅིག་ཅར་བྱང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་གཏོང་ཞི།  
རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཅ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་ས་ཐར་ཐར་པའི་  
འདུལ་བ་གཏོང་ཞི། སྤྱི་པའི་ཅ་བ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་དྲག་གི་རྟེན་  
དུ་མཆན་སྤྱི་འདས་པ་ལས་བརྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྱི་པ་གཏོང་ཞི། ཇི་སྤྱི་  
དུ་འཕངས་པའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པ་ཁ་ཅིག་ཅ་བའི་  
ལྷང་བ་གང་ཡང་བྱང་བ་གཅིག་འཕྱང་བར་འཕྱར་བ་ལས་སྤྱི་པ་ཐམས་པ་

ཅད་གཏོང་བར་སྒྲོམ། །གོས་དམར་པའི་ཐྱེ་པ་གཞན་དག་དམ་པའི་ཚས་  
 རྒྱུ་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་ཏེ། དེའི་ཚེ་བསྐབ་པའི་  
 མཚམས་དང་ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་མེད་པར་སང་པའི་ཕྱར་ཞེས་ཟེར། སྒྲོམ་  
 དཔོན་ན་རེ། དམ་པའི་ཚས་རྒྱུ་པ་པའི་ཚེ་འདུལ་པའི་ལས་མེད་པས་སྒྲོམ་  
 པ་སྒྲོན་མེད་གསར་དུ་མི་འཕྱོང་པ་མིན་གྱི། སྒྲར་ཕྱོང་མིན་གསར་དུ་  
 གཏོང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །ཁ་ཆེ་བ་ན་མས་ནི་ཅེ་པའི་ལྷུང་  
 པ་ཕྱུང་བ་ལ་ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་བ་དང་ཚུལ་སྤྲིམས་ཅན་གཉིས་སུ་འདྲོད་  
 དེ། མི་ཞིག་བྱ་ཁྲོན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་བཞིན་གཉིས་སུ་འདྲོད་པ་བཞིན་  
 ནོ། །ལྷུང་བ་བཞགས་ནས་དབྱ་བཅའ་པ་ཕྱོང་པ་ནི་ཚུལ་སྤྲིམས་ཅན་ཁོ་ནར་  
 འདྲོད་དེ། དཔེར་ན། བྱ་ཁྲོན་ཅན་དེ་བྱ་ཁྲོན་བཅའ་བ་ན་ནོར་ཅན་  
 ཁོ་ནར་འཕྱར་བ་བཞིན་ནོ།

## [ ༢ ] བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ གཏོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ནི།  
 བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ས་གོང་  
 འོག་དུ་འཕྲོས་པ་སྒྲེ་སྒྲེ་ས་པ་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་ལས་ཉ་མས་པ་དག་གིས་  
 ས་དེས་བསྐྱས་པ་གཏོང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པའི་  
 དགེ་བ་འང་ས་འཕྲོས་པ་དང་ཉ་མས་པ་དག་གིས་གཏོང་། འཕགས་པ་  
 ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་འཕྱོང་པའི་ཚེ་ཞུགས་པས་བསྐྱས་པའི་  
 སྒྲོམ་པ་གཏོང་། དབང་པོ་སྤྱངས་པའི་ཚེ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་བསྐྱས་པའི་

སྒྲིམ་པ་གཏོང་། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་  
པ་གཏོང་ངོ་།

## (༢) སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་  
ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་མིན་དེ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ།  
དེའི་ཆེ་དེ་དང་འགལ་བའི་གཉིན་པོ་སྒྲིབས་ལུན་སྒྱུས་པའི་ཕྱིར། གི་བའི་  
ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མཆན་གཉིས་ཅིག་  
ཅར་བུང་བ་ལས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

## (༣) བར་མའི་གཏོང་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ནི། རབ་བྱ་དང་  
བ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་ཤུགས་ཆད་པ་དང་། ཇི་སྤྱད་བྱ་འདི་ལྟ་  
བུ་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པ་བྱས་དེ་འདས་ནས་ཆད་པ་དང་། ཁས་སྐྱངས་  
མ་ཆད་ཀྱང་ཁས་སྐྱངས་པ་བཞིན་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། མཆོད་  
རྟེན་དང་ཉ་ཀྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དོན་དེ་ཞིག་ནས་ཆད་པ་དང་། ཆེ་འཕྲོ་  
ནས་ཆད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་གཏོང་ངོ་། །འདྲོད་  
པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ནི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་་་་  
གོང་བྱ་སྒྱུས་པ་ལས་གཏོང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་  
ཅན་མིན་པ་ནི་རང་རང་གི་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྱུས་པས་རྣམ་་་  
པར་ཉམས་པར་འབྱུང་ངོ་།

## 《པལི》 ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ།

པལི་པ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ནི། ལྷོམ་མིན་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་  
ལྷན་ཞེ་ན། རྒྱུ་པ་ཅེས་ནས་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བ་མ་དང་།  
མཚན་ལ་སྐྱེས་པས་ཉ་མས་པའི་མ་ནིང་དང་། བྱང་སྒྲ་མི་སྒྲན་པ་དང་།  
མཚན་གཉིས་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྒྱུ་མས་ལ་སྒྲུམ་མིན་ཡོད་ཀྱི། བ་མ་  
སྐྱེས་ལ་དེ་མེད་དེ། དགེ་སྤྱི་གཞི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷོམ་  
བའང་དེ་པལིན་དུ་བ་མ། མ་ནིང་། རྒྲ་མི་སྒྲན། མཚན་གཉིས་  
པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྒྱུ་མས་ལ་ཡོད་ཀྱི། བ་མ་སྐྱེས་ལ་མེད་དོ། ལྷོམ་  
པ་ནི་འདྲོད་པའི་ལྷ་ལའང་ཡོད་དོ། འོ་ན། གང་ཟག་གང་ལ་ལྷོམ་  
པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་རྒྱུ་མས་ལ་སྐྱེས་པས། བསམ་གཏན་ན། ཟག་མེད་  
ཀྱི་ལྷོམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད། འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་རྒྱུས་པའི་ལྷ་རྒྱུ་མས་  
ལ་བསམ་གཏན་ན་ལས་རྒྱུས་པའི་ལྷོམ་པ་ཡོད་དེ། འདྲོད་པའི་ལྷ་ལ་བསམ་  
གཏན་ན་ལས་རྒྱུས་པའི་ལྷོམ་པ་ཡོད་དུ་རྒྱང་བ་དང་། གཟུགས་སུ་རྒྱུས་པའི་  
ལྷ་ལ་བསམ་གཏན་ན་ལས་རྒྱུས་པའི་ལྷོམ་པ་ཡོད་པས་ཁྱད་པའི་ཕྱིར། ཟག་  
མེད་ཀྱི་ལྷོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་……  
སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་……  
ལའང་ཡོད་པ་མིན་ན།

《གཉིས》 མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་

རྣམ་གྲངས།

གཉིས་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཙུག་ཡོད་

པ་ལས།

(གཅིག) མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་མདོར་

བསྟན་པ།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལས་

དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞེ་ན། དེ་བ་སྟེར་བའི་ལས་དེ་དགེ་

བའི་ལས་དང་། མི་དེ་བ་སྟུག་བསྟུལ་སྟེར་བའི་ལས་དེ་མི་དགེ་བའི་

ལས་དང་། གཞན་བཟང་སྟོམས་མུང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་གཞན་ལུང་

མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ།

(གཉིས) འབྲས་བུའི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན། བཤད་

དོ།

[གཅིག] མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ལས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསྟན་ན་མས་ཀྱི་ལས་

དང་། བསྟན་ན་མས་མིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སྟེ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་བ་མུང་བར་

འབྱུང་བའི་ལས་ལ་སྐགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།



# [གཉིས] རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་ལ་གཉིས། བཟོད་ན་མས་སྐྱེས་པ་བཤད་པ་  
དང་། བཟོད་སྐྱེས་པ་བཤད་པ་ལོ།

## <གཅིག> བཟོད་ན་མས་སྐྱེས་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། རོ་ན། བཟོད་ན་མས་ཀྱི་ལས་ལ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་  
ན། བཟོད་ན་མས་ཀྱི་ལས་ནི་འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་  
གཡོ་བའི་ལས་ནི་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ལས་ཡིན་ནོ།  
གོང་མའི་ལས་དེ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་  
གཡོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་རྟེ། བསམ་གཏན་  
གསུམ་པ་མན་ཆད་གཡོ་བར་བཤད་པ་ནི་རྟེང་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བྱིས་གཡོ་  
བ་ལ་དགོངས། གོང་མའི་ལས་ན་མ་སྐྱེན་མི་གཡོ་བ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར།  
ན་མ་སྐྱེན་མི་གཡོ་བ་ཡིན་རྟེ། གང་གི་བྱིར་ན། གཟུགས་གཟུགས་མེད་  
ཀྱི་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེན་པར་འཕྱར་བའི་ལས་ཀྱི་ན་མ་སྐྱེན་ས་གཞན་ཏུ་  
ན་མ་ཡང་མི་སྐྱེན་པའི་བྱིར་ན་ན་མ་སྐྱེན་གཞན་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་བྱིར།  
འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་ལས་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་རྟེ། རྩར་སྐྱེ་འཕྱར་བྱིན་གྱི་དབང་  
གིས་འཕྲོ་བ་གཞན་ཏུ་འཕྱར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བམ་ཟེ་  
ཞིག་གིས་སྐྱེན་པ་བཏང་བ་ལས་རྩར་སྐྱེ་བར་འཕྱར་བ་ཁྲི་ཆེན་མཛེས་པ་  
མཛོང་ནས་བདག་ཀྱང་འདི་ཏུ་བྱ་སོ་བ་ན་སྐྱེས་པ་ལས་ཁྲི་པོ་ཆེ་ས་སྐྱར་  
གི་བྱར་སྐྱེས་པ་ཏུ་བཟོ།

## 〈གཉིས〉 བདེ་ཚགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བདེ་ཚགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མྱོང་འཕྱར་གསུམ་པོ་  
 ས་སའི་མཚན་གཞི། མྱོང་འཕྱར་གྱི་དབྱེ་བ། ལས་གང་གི་འབྲས་  
 བུ་ཚར་བ་གང་ཡིན་པའོ།

## 〈གཅིག〉 མྱོང་འཕྱར་གསུམ་པོ་ས་སའི་མཚན་གཞི།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་དང་། གཞན་ལུགས་སོ།

### ༡ རང་ལུགས།

དང་པོ་ནི། བདེ་བ་མྱོང་འཕྱར་ལ་ས་སའི་གསུམ། །ཞེས་བཤད་  
 ད། དེ་དག་གང་ཞི་ན། འདྲི་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་  
 གྱི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་མྱོང་བར་འཕྱར་བའི་ལས། བསམ་གཏན་  
 གསུམ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ནས་མི་ད་ཅིའི་བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ནི་སྤྲུག་མིན་...  
 བདེ་མིན་གྱི་བཏང་སྒྲུམས་མྱོང་བར་འཕྱར་བའི་ལས། སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་  
 བར་འཕྱར་བའི་ལས་ནི་འདྲི་པ་འདྲིའི་མི་དགའོ།

### ༢ གཞན་ལུགས།

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་གསུམ་  
 པ་མན་ཆད་ན་འང་བར་མ་མྱོང་བར་འཕྱར་བའི་ལས་ཡོད་དེ་ཞེས་ཁ་ཅིག་  
 ཟེར་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་  
 ཅན་ཚར་བ་བཏང་སྒྲུམས་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དགེ་བའི་  
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། མྱུང་ག་ཅིག་ལ་

ཁ་ཕྱི་མེད་པར་དུས་གཅིག་དུ་འབྲས་བུ་གསུམ་མེན་པར་འདྲོད་དགོས་པ་  
པའི་ཕྱིར།

### 《གཉིས་》 མྱེད་འཕྱར་གྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་མྱེད་འཕྱར་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ལྷན་དབྱེ་བ། རྣམ་  
མེན་མྱེད་འཕྱར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ།

#### ༡ ལྷན་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། མྱེད་བར་འཕྱར་བའི་ལས་རྣམས་པ་ལྟ་ཡོད་པ་མེན་ཏེ།  
ཆོར་བ་ལྟ་བུ་རང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མྱེད་བར་འཕྱར་  
བ་དང་། རེག་པ་ལྟ་བུ་མཆོངས་ལྟོན་གྱིས་མྱེད་བར་འཕྱར་བ་དང་།  
གཟུགས་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་མྱེད་བར་འཕྱར་བ་དང་། དགེ་མི་དགེ་བའི་  
ལས་ལྟ་བུ་རྣམ་མེན་གྱིས་བདེ་བ་སྐྱབས་མྱེད་བར་འཕྱར་བ་དང་། ཆོར་  
བ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་མངོན་ཐུག་དུ་ནི་ཕྱར་པ་ལས་ཆོར་བ་གཞན་གཉིས་མྱེད་  
བར་འཕྱར་བ་མེད་པ་ལྟེ། དེ་ལྟ་ན་ལས་ནི་རྣམས་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

#### ༢ རྣམ་མེན་མྱེད་འཕྱར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་བ།

གཉིས་པ་རྣམ་མེན་མྱེད་འཕྱར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།  
ཕྱིར་བཏྲན། མྱེད་ལས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ།

#### (?) ཕྱིར་བཏྲན་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་  
ན་ལས་འཁེབ་པ་དུ་ཡོད་གཉིས།

#### [?] ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་མེན་མྱེད་འཕྱར་གྱི་ལས་དེ་ལ་བཞི་ལྟེ། དེ་

ལ་ཁང་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།  
 མཐོང་བའི་ཚས་སྒྲིབ་པ་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་  
 མར་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་པ་འཕྱར་དང་། དེ་མཚན་ཆད་ལ་སྒྲིབ་པ་ལན་  
 བྱངས་གཞན་སྒྲིབ་པ་འཕྱར་གསུམ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་ན་སྒྲིབ་པར་ངེས་པ་ནས་པ་  
 གསུམ་དང་། མ་ངེས་པ་སྒྲིབ་པ་ཞི་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དཔོན་ཁ་ཅིག་  
 ཞི་སྒྲིབ་པ་མ་ངེས་པ་ལའང་ནས་པར་སྒྲིབ་པ་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་  
 པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་གཉིས་སྒྲིབ་ནས་ལས་ནས་པ་ལྟ་ཡིན་  
 ནོ་ཞེས་ཟེར། དཔེ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་གཞན་དག་ནི་སྒྲིབ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ་  
 ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ངེས་པ་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་མ་ངེས་  
 པ་ནི་ལས་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་ན་མཐོང་ཚས་སྒྲིབ་པ་ཅུང་དྲུག་  
 སྒྲིབ་པ། རྒྱས་པ་ཅུང་བས་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་མ་ངེས་པ་དང་། རྒྱས་  
 སྒྲིབ་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་ནི་རྒྱས་སྒྲིབ་ནི་གདོན་མི་བ་པར་སྒྲིབ་  
 པ། མཐོང་ཚས་སྒྲིབ་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་མ་ངེས་པར། །གཉིས་  
 ཀ་ངེས་པ་ནི་མཐོང་ཚས་ལ་རྒྱས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་ངེས་པར། །གཉིས་ཀ་  
 མ་ངེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་མ་ངེས་ཀྱི་རྒྱས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལའང་མ་ངེས་  
 པར། །ལས་གང་གིས་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ནས་ངེས་མཐུན་འཕེན་ཅེ་ན།  
 སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཞན་ངེས་མཐུན་པའི་  
 ཕྱང་པོའི་རྒྱན་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི། མཐོང་ཚས་ལ་སྒྲིབ་པ་འཕྱར་གྱི་ལས་  
 ཀྱིས་ངེས་མཐུན་མི་འཕེན་ཏེ། ལས་བྱེད་པའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལ་  
 རྒྱས་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ།

[२] བཅས་དང་འཁོར་བ་གྲག་ལས་ཀྱི་འཕྲིན་

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་དང་འཕྲོ་བ་གང་ན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་དུ་ཡོད་  
 ཅེ་ན། འཕྲོ་བ་ལྔ་པ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད།  
 འོན་ཀྱང་དཔུལ་བ་ན་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་སྐྱེས་ནས་ཚུང་འཕྱར་  
 སྐབས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི། མཐོང་ཆས་ལ་ཚུང་འཕྱར་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་  
 འཕེན་མེད་དེ། དེ་ན་ནས་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་  
 ཅེ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྟེན་  
 བའི་ཕྱིས་པ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་ཚུང་འཕྱར་ཀྱི་  
 ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཕྱི་མ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་མི་སྐྱེ་  
 བའི་ཕྱིར། ས་བར་པ་བརྟན་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པའི་  
 འཕགས་པས་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་ཚུང་འཕྱར་དུ་མ་ཐད། ལན་གངས་གཞན་  
 དུ་འང་ཚུང་འཕྱར་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་  
 ས་དེར་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་དང་སྒྲིན་ཅེ་ལས་འདྲོད་  
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་མི་བརྟན་པ་དེ་ཡང་འདྲོད་ཅེར་སྐྱེས་  
 ནས་ཚུང་འཕྱར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་ཚུང་འཕྱར་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་  
 མིན་དེ། འདྲོད་པ་དང་སྒྲིན་ཅེ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉ་མས་  
 བའི་འཕགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཉ་མས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཉ་མས་པ་  
 སར་མ་རྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འཆི་བ་མི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། བར་དོ་ན་འང་ལས་

ཁྱི་འཕྲིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།      ཡོད་དེ།      ཁྱི་དེ་པ་བར་མ་འདྲ་ཁམས་  
ལྷ་མངལ་སྒྲིང་ལ་ཉིང་མཆམས་སྒྲིང་ན་བར་དེ་དེ་ཉིད་དང་།      ཉུར་ཉུར་  
 སྤོ་སྤོགས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ།      བྱིས་པ་སྤོགས་པཅས་པའི་གནས་  
 སྐབས་ལ་ལྷ་ལྷེ་མཆུ་གཅིག་མཆུང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་འཕྲིན་པ་  
ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་ལ།      ངེས་པ་མཆུ་གཅིག་སྤོ་དེ་ནི་མཐོང་  
ཆས་ལ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།      དེ་ནི་ལས་སྤོགས་པའི་  
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུང་སྤོ་དང་།      ནམ་མཁེན་མཆུང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུང་  
 སྤོ་གཉིས་འཕྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ངེས་མཐུན་གཅིག་  
ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ལྱུང་།

## (2) སྒྲིང་ངེས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཆུང་ངེས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ནི།      ནམ་མཁེན་གྱི་མཆུང་  
 ངེས་ཀྱི་ལས་དེ་གང་ཞེ་ན།      ཉིན་མངས་པ་དང་།      རབ་རྩ་དང་བ་  
བ་ཤུགས་དྲག་སྤོ་དང་།      ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་དཀོན་  
མཆོག་སྤོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།      སྒྲིང་པ་ལྷན་ཆགས་སྤུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་  
ཡིན་པ་དང་།      སར་སྤོགས་པ་ལྟར་བསྟན་ནམས་ཀྱི་སྒྲོས་ཀྱང་རང་པ་མ་  
གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནམ་མཁེན་མཆུང་བར་ངེས་པའོ།      །དེ་ནི་  
མཐོང་ཆས་འབྲས་བུ་ཡིན།      །ཞེས་བཤད་ན།      དེ་གང་ཞེ་ན།      མཐོང་  
པའི་ཆས་ལ་འབྲས་བུ་མཆུང་བ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱད་་་  
པར་ལས་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།      །ཞིང་གི་བྱད་པར་མཐོང་ཆས་འབྲས་བུ་ཅན་

གྱི་ལས་སྤྱོད་འཕྱར་བ་ནི་ཐོན་པ་དག་ཅག་གི་ཐོན་པ་དག་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་གསུམ་  
 པར་ཕྱར་པ་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་ཚད་པ་འཕེལ་བར་བས་པ་དག་སྤྱོད་  
 ཤིང་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱུ་མས་པས། དགེ་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་གསུམ་པ་  
 དེ་ཁོས་ནས་བྱད་མེད་གྱིས་བྱད་མེད་གྱི་ཚད་པ་ཞི་བར་བས་ས་ཞེས་སྐྱར་  
 བ་བྱ་བ་པ་ལས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་དུ་ཕྱར་ཅིང་། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་  
 ལ་བརྒྱར་བྱད་མེད་དུ་ཕྱར་པ་ལྟ་བུར། །བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས་མཐོང་  
 ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས་སྤྱོད་འཕྱར་བ་ནི་ཀུལ་པོ་ཀན་ཀའི་ཉུག་ཅུམ་པ་  
 སྤང་བ་ཞེས་པས། མི་ཞིག་གིས་སྤང་ལ་བརྒྱ་འདེད་པ་ལ་ཅི་བྱད་དེས་  
 པས། འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། སྤྱོད་ཤིས་དེ་དག་དེ་ལས་  
 ཐར་བར་བས་པས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཆན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར། །དེར་ས་  
 ཟད་ས་དེའི་འདྲད་ཆགས་དང་གཏན་དུ་བཤམ་བའི་ཕྱིར། ས་དེར་རྒྱལ་  
 སྤྱོད་ཤིས་པ་གང་ཡིན་པ་འང་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་དེ།  
 བུལ་འཕོ་བ་ན་བྱ་ཁོན་ལྔ་བ་བཞིན་ན། །ཞིང་གི་བྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་  
 ཞེ་ན། གང་དག་འགོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བས་  
 པས་འབྲས་བྱ་འབྲལ་དུ་སྤྱོད་པར་འཕྱར་དེ། དེ་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་  
 པ་སྤྱར་ཁོག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བསམས་པ་ཆད་མེད་དང་ཉོན་མོངས་  
 མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བས་པས་  
 འབྲས་བྱ་འབྲལ་དུ་སྤྱོད་པར་འཕྱར་དེ། མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་  
 པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། རྣ་  
 ཞིང་གསལ་བའི་བསྐྱོད་ན་མས་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་ལས་ལས་ལངས་མ་གཤམ་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་.....

འབྲས་བྱ་ཚུང་བར་འབྱར་རྟེ། དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་

གནས་ལྟར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དབྱ་བཙམ་པའི་

འབྲས་བྱ་ལས་ལངས་མ་གཤམ་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་.....

འབྲས་བྱ་ཚུང་བར་འབྱར་རྟེ། ཚྲིམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་

ལྟར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་

གི་འབྲས་བྱ་ལས་ལངས་མ་གཤམ་པ་དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་.....

འབྲས་བྱ་ཚུང་བར་མི་འབྱར་རྟེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་གནས་ལྟར་

གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་རྟོང་། ཚྲིམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་

ལྟར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

## 《གཞུག》 ལས་གང་གི་འབྲས་བྱ་ཚར་བ་གང་

ཡིན་པ།

གཞུག་པ་ལས་གང་གི་འབྲས་བྱ་ཚར་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་གཉིས།

དངོས་དང་། གཡེང་བའི་སེམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞུག་པའོ།

### ༡ དངོས་བཞུག་པ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཚར་བ་ཡིན་ན། ལས་ཚར་

ཡིན་ནམ་སེམས་ཚར་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་

ཁྱད་པར་ཅན་ནས་མྱིད་ཅེས་བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་སེམས་

ཀྱི་ཚར་བ་ཡིད་མཛད་དང་བརྟེན་སྤྲུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་

ཡན་ཆད་ན་ལུས་ཚར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུས་ཚར་ནི་རྟོག་བཅས་ཁོ་ན་



ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱུགས་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་  
 སྐྱོན་ལས་ཚར་དང་སེམས་ཚར་གཉིས་ཡིན་པར་བརྟན་དོ། །མི་དགེ་བའི་  
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་ནི་ལས་ཀྱི་ཚར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདྲ་དེ། སེམས་  
 ཚར་བྱུག་བསྐལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན། དེ་རྣམ་སྐྱོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།།

## ༢ གཡེང་བའི་སེམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཡེང་བའི་སེམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གཡེང་བའམ་  
 སྒྲི་བའི་སེམས་དེ་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོད་དམ། དབང་པོའི་སེམས་ལ་ཡོད་  
 ཅི་ན། གཡེང་བའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ་ཡོད་ཀྱི། དབང་པོའི་སེམས་  
 ལ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བྲན་  
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། གཡེང་བའི་སེམས་  
 དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཕྱུང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞན་གྱི་རྗེས་སྐྱུགས་སྐྱུགས་ཀྱིས་སེམས་  
 གཡེང་བར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་  
 གཟུགས་མི་སྐྱུག་པ་མཐོང་བས་སྦྱུག་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་གནོད་པ་  
 བྱས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དང་། ལྷ་ངན་  
 གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱུགས་པའོ། །འོ་ན། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་  
 དུ་ཕྱུར་བའི་སེམས་ཚར་ཡོད་པར་ཐལ། གཡེང་བའི་སེམས་དེ་མི་དགེ་  
 བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱོན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། རྣམ་  
 སྐྱོན་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་རྣམ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། སེམས་ཚོངས་པ་ལས་  
 ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པ་སྦྱེ། དེ་ལས་གཡེང་བའི་སེམས་སྦྱེ་ཡང་།  
 ལུས་འཁྲུགས་པ་དེ་རྣམ་སྐྱོན་དང་། གཡེང་བའི་སེམས་དེ་བདག་པོའི་

འབྲས་ཕུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཡེང་པའི་སེམས་དེ་གང་ཟག་གང་  
 ལ་ཡོད་ཅེ་ན། རྩ་མི་སྟན་མིན་པའི་འདྲ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་  
 དེ། ལྟ་ལའང་སྟན་པ་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་ན། གཞན་རྣམས་ལ་ཉམས་  
 ཡུང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་བྱུ་ས་མ་གཏོགས་པའི་འབགས་པ་རྣམས་  
 ལ་ལྷས་ཀྱི་འབྲུང་བ་འབྲུགས་པ་ལས་སྟེས་པའི་གཡེང་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱི།  
 རྣམ་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་གཡེང་སེམས་མེད་དེ། དེས་པ་རྣམས་སྟོན་ཟིན། མ་  
 དེས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་མ་ཡིན་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས་  
 སྟག་པའི་གཡེང་སེམས་མེད་དེ། དེ་ལ་གནོད་པར་འབྱུང་བའི་སྟོད་པ་མི་  
 མངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཡེང་སེམས་མེད་  
 དེ། ཚས་ཉིད་མངན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

### (གསུམ་) ལྟའི་སྟོན་སྟེ་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ལྟའི་སྟོན་སྟེ་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཡོན་པོ་དང་།  
 སྟན་དང་། རྟོགས་མའི་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དམ་བཞིན། གཡོ་ནི་  
 བྱ་བྱུ་པའི་ཡོན་པོ་ཡིན་ལ། དེས་བསྐྱངས་པའི་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་  
 ལས་ནི་ཡོན་པོའི་ལས་གསུམ་དང་། ཞེ་སྤང་ནི་ཉིས་པ་ཆེ་བས་སྟོན་དེ།  
 དེས་བསྐྱངས་པའི་གསུམ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་གསུམ་དང་། འདྲེད་ཆགས་ནི་  
 ཚན་གྱི་རྟོགས་མ་དང་འབྲུ་བར་སེམས་སྟུད་ལ་འབྲལ་དཀར་པའི་ཕྱིར་……  
 རྟོགས་མ་ཞེས་ཕྱ་ལྟེ། དེས་བསྐྱངས་པའི་སྟེས་པ་གསུམ་ནི་རྟོགས་མའི་  
 ལས་གསུམ་མོ།

## (བཞི) རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

བཞི་བ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། བརྟན། བཤད་གཉིས།

### [གཅིག] མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྤྲོད་དཀར་བའི་ལས་དང་། ལས་ནག་ལ་རྣམ་སྤྲོད་ནག་པའི་ལས་དང་། སྐབས་བ་ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མར་རྣམ་སྤྲོད་ཡང་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་དང་། ལས་མི་དཀར་མི་ནག་ཅིང་རྣམ་སྤྲོད་མེད་ལ་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་བྱ་གིས་ལས་ནི་རྣམ་པར་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

### [གཉིས] རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། འོ་ན། ལས་དེ་དག་གི་རྩ་ཐོ་རྒྱ་བུ་ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་ནི་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་གནག་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྩ་ཐོ་ཉན་མངས་ཅན་ཡིན་པས་གནག་ལ། རྣམ་སྤྲོད་མེད་ཏེ་མི་འདྲ་བ་འབྱེན་པས་རྣམ་སྤྲོད་ཡང་གནག་པའི་བྱིར། གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དཀར་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྩ་ཐོ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉན་མངས་དང་མ་འདྲེས། རྣམ་སྤྲོད་མེད་ཏེ་འདྲ་བ་འབྱེན་ཞིང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྟུག་བསྟུལ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ནི་དཀར་ནག་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའང་དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྩ་

བོ་ཉྑ་མངས་ཅན་མིན་པས་དཀར། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉྑ་མངས་པ་དང་  
 འདྲེས་པས་གནག། འབྲས་བུ་ཡིད་དྲ་ལོང་བ་འབྱུང་པས་རྣམ་མྱིན་  
 དཀར། རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྐྱག་བསྐལ་དང་འདྲེས་པས་རྣམ་མྱིན་གནག་པའི་  
 བྱིར། ལས་དང་རྣམ་མྱིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཟད་ཅིང་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་  
 གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། མི་གནག་མི་དཀར་བས་རྣམ་མྱིན་མི་འབྱུང་  
 ཅིང་། ཁམས་སྐྱ་མ་གཏོགས་པ་དང་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟད་  
 པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱག་བསྐལ་ཚས་བཟད་བཞི་  
 དང་འདྲོད་པ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་...  
 ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ནག་  
 པོའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་ཉྑ་དངོས་སྐྱ་སྤྲོད་  
 པའི་བྱིར། འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་  
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གི་དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།  
 དེས་འདྲོད་པའི་ཉྑ་མངས་རྒྱང་བུའི་རྒྱང་བུ་སྤངས་པ་ན་དམིགས་ལུལ་...  
 དགེ་བའང་འདུན་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བའི་སྒྲི་ནས་སྤྲོད་པའི་བྱིར།  
 འོ་ན། དཀར་པོའི་ལས་ཟད་བྱེད་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་དཀར་པོའི་  
 ལས་ཟད་བྱེད་གི་བསམ་གཏན་བཞི་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བར་བྱེད་  
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུ་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་དག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་  
 ཀྱི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་སྤྲོད་པའི་...  
 བྱིར། རྩེ་པ་གཞན་གི་དཔྱལ་བ་སྤྲོད་བར་འཁྱར་བའི་ལས་དེ་ནག་པོ་

དང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་འདྲ་དཔེ་འགྲོ་བ་གཞན་སྤྱད་པར་འགྱུར་  
 པའི་ལས་ནི་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་རིག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཕྱི་  
 པ་གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ལས་དེ་གནག་པ་དང་། འདྲ་  
 པ་ལས་སྤྱི་པའི་ལས་གཞན་སྒྲིམ་སྤྱད་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་  
 འདྲ་དཔེ།

### (ལ) རྟེན་གྱི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ།

ལྷ་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲིམ་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ལྷ་པ་པ་ནི་གསུམ་  
 ལྟེ། ལྷ་པ་པའི་ལྷས་དང་། ལྷ་པ་པའི་རག་དང་། ལྷ་པ་པའི་ཡིད་དོ།  
 ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མི་སྤྱོད་པ་ནི་ལྷ་པ་པ་ཡིན་  
 ཏེ། རྟེན་མངས་པ་གཏན་དུ་ལྷ་པ་པའི་ལྷར། དེའི་ལྷས་རག་ཡིད་  
 གསུམ་གྱི་ལས་ཉིད་ནི་ལྷ་པ་པའི་གསུམ་ལྟེ། མདོ་ལས་ཀོ་རིམ་བཞིན་སྤྱད་  
 རྟེན་ལ།

### (ལྷ) ལྷ་པ་པའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ།

ལྷ་པ་པའི་ལྷ་པ་པའི་སྒྲིམ་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། གཙང་བྱེད་  
 གསུམ་ལྟེ། ལྷས་ཀྱི་གཙང་བྱེད། རག་གི་གཙང་བྱེད། ཡིད་ཀྱི་  
 གཙང་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ལགས་སྤྱད་  
 གསུམ་པོ་གསུམ་ཅད་ནི་གཙང་བྱེད་རྣམས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་ཅས་  
 གྱིས་རེ་ཞེག་དག་པར་བྱེད། ཟག་མེད་གྱིས་གཏན་དུ་དག་པར་བྱེད་པའི་  
 ལྷར།

## (བདུན) ལེགས་སྐྱད་དང་ཉེས་སྐྱད་བཤད་པ།

བདུན་པ་ལེགས་སྐྱད་དང་ཉེས་སྐྱད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལས་  
 ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག །ཡོག་འཛེ་ལྷགས་སྐྱ་སྐྱ་བའི་རྒྱ་མཆན། ལས་  
 གང་འབྲས་བྱ་དུ་དང་བཅས་པའོ།

### [གཅིག] ལས་ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག

དང་པོ་ལ། བཟླན། བཤད་དོ།

### <གཅིག> མདོར་བཟླན་པ།

དང་པོ་ནི། མདོར་ལས། ཉེས་སྐྱད་གསུམ་དང་ལེགས་སྐྱད་གསུམ་  
 གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྒྲགས་པའི་མི་དག་  
 པ་ནི་དམ་པས་སྐྱད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་ཡིད་དུ་མི་འོང་འབྱེན་པས་ཉེས་  
 པར་སྐྱད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། བརྒྱབ་སེམས་དང་། ལ་སྒྲགས་  
 པ་གནོད་སེམས། ཡོག་ལྷ་གསུམ་ནི་ལས་མིན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྐྱད་རྣམ་  
 པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་། རྣམ་འཛེ་དང་། ལྷ་བའི་  
 རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་བྱུང་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་  
 པའི་རང་བཞིན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐ་དད་པའི་བྱུང་། དེ་ལས་བརྒྱལ་  
 པ་ནི་ལེགས་པར་སྐྱད་པ་ཡིན་ན། །ཉེས་སྐྱད་དང་ལེགས་སྐྱད་དེ་དག་  
 ལས་ཆེ་ཁོང་རགས་པ་བསྐྱས་ནས་ནི་དག་པ་དང་། མི་དག་བཅི་  
 རིགས་པར་ལས་ཀྱི་ལས་ནི་བཅུ་བཅུར་གསུངས་སོ། །གང་དག་མ་བསྐྱས་  
 ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་སྒྲགས་གཙོད་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱུར་མཆུག་དང་། ཡིད་ཀྱང་

ཁྲོ་བ་ཤོགས་དགུ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད། དགེ་བའང་ཕྱིན་ཤོགས་  
དང་། ལྷན་སྒྲི། རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ན་མས་མ་བསྐྱས་སོ།

### 《གཉིས》 རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ཤད་ལ་བདུན། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་  
པའི་ངེས་པ། ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། མི་དགེ་བའི་ལས་  
ལམ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ། དགེ་ཅ་གཙང་པ་དང་མཆམས་སྦྱར་ཅུལ།  
མེམས་པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ། ཁམས་དང་འཁྲོ་བ་གང་  
ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་པ། ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ།

### 《གཅིག》 རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་

#### པའི་ངེས་པ།

དང་པོ་ནི། ལུས་རག་གི་དགེ་མི་དགེ་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་  
དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་དང་ལྷན་ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་སྟག་གཙང་།  
མ་བྱིན་ལེན། རག་གི་བཞི་མྱེ་དུག་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་  
ངེས་པར་ལྷན་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ།  
གཞན་ལ་བཙུལ་བས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཅིག་འདྲོད་པས་ཤོག་  
གཡེམ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།  
གཞན་ལ་བཙུལ་བ་ལ་མི་སྟོམ་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་  
བྱིར། དུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་  
མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ། །སྟག་གཙང་སྦྱང་བ་ཤོགས་ས་སར་  
ཐར་པའི་དགེ་བ་བདུན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་

གཉིས་ཀ་ཡོད། ཉིང་ཇི་འཇིན་ལས་སྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་  
 གྱི་སྐྱུམ་པའི་དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པར་མིན་པ་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་  
 གི་སྐྱབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགའི་སྦྱར་བ་ཉེར་བསྐྱབས་རྣམས་  
 ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོས་  
 པའི་ཕྱིར། ཀྱན་སྦྱང་སྐྱབས་ཆེན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་  
 པར་འཕྱར་བའམ། ཀྱན་སྦྱང་སྐྱབས་ཞན་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་  
 པ་དང་ལྡན་པར་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་ན། །མཆུག་ནི་དེ་ལས་བསྐྱབས་པ་རྣམ་  
 པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་ལྡན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་  
 ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དངོས་གཞི་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ན་  
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ། མི་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་  
 པ་མིན་ན།

## **《གཉིས》 ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ།**

གཉིས་པ་ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། སྤྱག་  
 གཙུག་པ་གསུམ་ཏེ། འདྲ་ཆགས་ལས་སྐྱུས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་  
 སྐྱུས་པ་དང་། གཉི་སྤྱག་ལས་སྐྱུས་པ་ཞེས་གསུངས་ན། ལས་ལམ་ཐ་མས་  
 ཅད་ཅ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན།  
 མིན་ཏེ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱག་གཙུག་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་བ་ཅ་བ་  
 གསུམ་ལས་སྐྱུས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་ན། མི་དགེ་བ་བཅུའི་སྦྱར་  
 བ་ཅ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱུས་པ་མི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱག་གཙུག་པའི་སྦྱར་བ་



འདྲད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གཤི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་གཙོད་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་  
 ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དབྱ་པ་གསལ་པ་ལྟ་བུ། གཏི་སྐྱེ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་པམ་དྲ་  
 ན་མས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་གསལ་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པའི་  
 ཕྱིར་པ་འདྲད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ནོར་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱོ་ནས་མ་ཕྱིན་...  
 པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དབྱ་པའི་ནོར་ཀྱི་པ་ལྟ་བུ།  
 གཏི་སྐྱེ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། དམ་ཟེ་ཀྱི་པ་ཚས་སྐྱེ་པ་དང་། ཅེས་པ་  
 ལྟ་བུའོ། །འདྲད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་འདྲད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་  
 ཆགས་པའི་སྐྱོ་ནས་ལོག་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་  
 གཞན་སྐྱོ་དབང་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁྱིག་པ་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུ། གཏི་སྐྱེ་ལས་  
 སྐྱེས་པ་ནི་མེ་རྟག་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། ཟས་གཤམས་ལེགས་པར་བྱུབ་  
 པ་དང་། རྩ་རྟགས་དང་། ལམ་དང་འབྲ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟེན་  
 པར་བུའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །པར་ལེན་པ་སྐྱེས་པའི་དྲི་གསུམ་ནི་ཅ་བ་  
 གསུམ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། ཅ་བ་གསུམ་པ་དེའི་མཇུག་སྐྱེས་ལས་བྱུང་བའི་  
 ཕྱིར། དགེ་བ་བཅུ་སྐྱེར་བ་དང་། མཇུག་དང་། དངས་གཞི་དང་  
 བཅས་པ་རྣམས་ཆགས་སྤང་གཏི་སྐྱེ་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།

## **《གསུམ》 མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་རྩ་ བཤད་པ།**

གསུམ་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།  
 མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། སྐྱོ་སྐྱོ་མཆན་ཉིད། ལས་ལམ་གྱི་  
 ལྟ་དོན་ནོ།

## ༡ མི་དགེ་པའི་ལས་ལས་བྱ་བྱེད་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། མི་དགེ་བ་ན་མས་གང་གིས་མཐར་ཕྱིན་  
 པར་བྱེད་ཅེ་ན། གསོད་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ཆིག་རྩལ་  
པོ་གསུམ་གྱི་སྤང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། འདྲོད་པས་ལྷག་པར་  
གཡེམ་པ། བརྒྱལ་སེམས། མ་ཕྱིན་ལེན་གསུམ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་  
རྫོགས་པར་བྱེད། མཁུ་པར་ལྟ་བ་གཉི་ལྷག་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ།  
 ཆེར་སྤངས་པ་ལས་ལྷག་ལྟ་འབྲུང་བའི་བྱེད། ལྷག་མ་རྩུན། སྤང་མ།  
 ངག་ཀྱལ་གསུམ་དྲུག་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདྲོད་དེ། འདྲོད་ཆགས་  
 ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་པ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར།  
 འོ་ན། ཆ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་གཞི་གང་གི་ནི། ཆ་དང་པོའི་གཞི་ནི་  
 སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲོག་གཙོད་པ་དང་།  
གནོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ། ཆིག་རྩལ་པོ་ནི་མི་རྩུན་པ། ཞེས་  
 འབྲུང་བའི་བྱེད། ཆ་གཉིས་པའི་གཞི་ནི་ལྷངས་རྩུད་ཡིན་ཏེ། སེམས་  
 ཅན་གྱི་ནང་གི་རིག་བྱ་ལ་ལྷངས་རྩུད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བདག་  
 དུ་གཟུང་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་བྱེད། ཆ་གསུམ་པའི་གཞི་ནི་མིང་  
དང་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་མི་དགེ་མེད་  
 པར་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་བྱེད། ཆ་བཞི་པའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ཏེ།  
 རྩུན་ཆིག་སྤྲོག་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་བྱེད། བ་རྩལ་པོ་འཆི་  
 དེས་པའི་མཚན་བསྐྱུན་ནས་གསོད་བྱེད་དེ་གསལ་བྱའི་སྤང་གི་བ་དང་།

མཉམ་དུ་མི་བ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་འབྱུང་བའ་མི་འབྱུང་གི་ན།  
 དེ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། གསད་བྱ་མ་མི་བར་དེ་མི་འབྱུང་། གསད་  
 བྱ་དང་མཉམ་དུ་མི་ན་ལུས་གཞན་སྤྲིས་གིང་། དེས་པ་རྩལ་པ་གསོད་  
 པའི་སྤྱིར་བ་མ་བྱས་པའི་བྱིར། དམག་ལ་སྐྱོན་པ་བྱས་ནས་གཅིག་གིས་  
 པ་རྩལ་པ་བསད་ན། གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལས་ལམ་འབྱུང་བའ་གི་ན།  
 མ་ཡིན་ཏེ། དམག་ལ་སྐྱོན་པར་གསོད་པའི་དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་  
བྱིར་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་ལས་ལམ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་  
ཡིན་པའི་བྱིར།

## ༢ སྐྱོན་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་སྐྱོན་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། ཅ་བ་བཞི། ཐ་སྟེད་  
 བཞི། ཡན་ལག་དྲུག་བཤད་པོ།

### (༡) ཅ་བ་བཞི།

དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་སྐྱེད་པ་པོ་གང་གི་ན། སྤྱི་ག་  
གཅོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་གསད་པོ།  
 བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་མ་བསམས་པར་མི་བ་ལ་ཉིས་པ་མེད་པར་ལྟ་  
 པརྟན། མ་ནོར་བར་ཞེས་པས་ལྟ་སྤྱིན་ལྟ་བུ་གསོད་པའི་སྤྱིར་བ་བྱས་  
 བས། གཞན་མཚན་སྤྱིན་དང་ནོར་ནས་མཚན་སྤྱིན་བསད་ཀྱང་ལས་ལམ་  
 གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བརྟན། གཞན་ཞེས་པས་རང་བསད་པ་  
 ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བརྟན་ཏོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་  
པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་གཞན་གྱི་ནོར་མཐུ་དབང་ཆེ་དང་

འཇམ་བུས་མ་ཚར་པར་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །བསམས་བཞིན་དུ་མ་  
 རྣམ་པར་བཟྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འཇམ་པར་འདྲིན་པའི་སྒྲོ་ནས་འདྲིན་  
 པས་ཁོག་པར་གཡེམ་པར་འཇུར་པར་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་  
 བདག་དུ་བཟུང་བའི་རྒྱང་མ་དང་། དེ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མ་དང་།  
 སྤང་མ་དང་། བ་མ་བདུན་བཟུད་ཚན་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉི་དུ་མ་  
 དང་། རང་གི་རྒྱང་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཁ་དང་བཞང་ལམ་  
 དང་། ལུལ་མ་ཡིན་པ་སྒྲང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚད་རྟེན་དང་།  
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་དུང་དུ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་ཞོ་འབྲང་བ་དང་།  
 ལྷུ་མ་པ་དང་། བཞེན་གནས་ལ་གནས་པའི་ཚེ་སྤྱད་ན་ཁོག་གཡེམ་དུ་  
 འཇུར་བའི་ཕྱིར། བཟུན་ཆིག་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འདྲེ་གིས་  
 གཞན་དུ་བཟུར་ནས་སྤྲོས་པའི་ཆིག་གི་དོན་པ་རོལ་པས་མངོན་པར་གྱོ་  
 བའོ།

## (༢) བ་སྤྱད་བཞི།

གཉིས་པ་ཐ་སྤྱད་བཞི་ནི། མདོ་ལས། མཐོང་བ་དང་། མོས་  
 པ་དང་། རྣམ་པར་གྲེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་བཞི་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་  
 སྟགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་ཞེས་སྟགས་བཞི་ལ་མཐོང་ཞེས་སྟགས་བཞི་  
 རྟེ་བྱིས་པའི་ཐ་སྤྱད་བཟུད་དང་། མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་སྟགས་བཞི་  
 དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སྟགས་བཞི་རྟེ་འཕགས་པའི་ཐ་  
 སྤྱད་བཟུད་གསུངས་ན། མཐོང་བ་དང་མོས་པ་སྟགས་བཞི་པོ་གང་ཡིན་  
 ཞེ་ན། ཡིག་གི་རྣམ་པར་གྲེས་པ་དང་། རྟེ་པའི་རྣམ་པར་གྲེས་པ་དང་།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱིས་པ་དང་། ལྷ་ལྷེ་ལས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱུང་  
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་།  
 རྣམ་པར་གྱིས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཡིན་པར་རིམ་བཞིན་བཤད་དོ།

## (༢) ཡན་ལག་བྱུག

གསུམ་པ་ཡན་ལག་བྱུག་བཤད་པ་ནི། ལྷ་མ་ནི་བསམས་བཞིན་  
 དུ་མ་རྣམས་པར་ཕྱི་ལ་ཕྱི་མཛེས་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉན་མངས་པ་ཅན་གྱི་  
 སེམས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཕྱི་ལ་ཕྱི་མཛེས་པ་དོ། །ཆོག་རྒྱུ་པ་ཕྱི་ལ་ཕྱི་མཛེས་བཞིན་  
 དུ་མ་རྣམས་པར་མི་སྟན་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཕྱི་ལ་ཕྱི་མཛེས་པ་དོ། །ཉན་  
 མངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཀྱན་ངག་ཀྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐེ་པ་གཞན་ནི་  
 གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉན་མངས་ཅན་གྱི་ཆོག་ངག་ཀྱལ་པ་ཉིད་་་་  
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སྲོང་ལྷག་པས་འཆོ་བ་ཁ་གསག་བྱེད་པ་  
 དང་། ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ནས་སྒྲུ་ལེན་པ་དང་། སྒྲིམ་གར་  
 མཁན་སྒྲིམ་གར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་མ་མགྱ་པའི་ཕྱིར་གཏམ་  
 བྱེད་སྒྲུ་བ་དང་། ལྷ་རྒྱུ་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཆགས་ནས་འདྲན་  
 པ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱུ་པ་སེམས་ནི་ལྷག་པ་ལྷེ་མི་རིགས་པས་གཞན་གྱི་ནོར་  
 ལ་ཆགས་ནས་བྱེད་གཞིར་བྱེད་འདྲོད་པའོ། །གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་  
 ལ་ལྷང་པའི་རྣམ་པར་ཁྱེད་པས་གནོད་པ་བྱེད་འདྲོད་པའོ། །དགེ་བ་  
 དང་མི་རྟེན་པར་མེད་པར་ལྷ་བ་ནི་ལྷག་པར་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ།

## १ ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན།

གསུམ་པ་ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ནི། བཅུ་པ་འདི་ལ་ཅི་འདྲི་ལས་  
 གྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་གྱི་གསུམ་ནི་ལས་མེས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་  
 ཡིན་པ་དང་། ལུས་ངག་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ། མེས་པ་འཇུག་  
 པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལས་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱའོ།

## 《བཞི》 དགེ་ཅུ་གཙུག་པ་དང་མཆམས་སྦྱར་ཚུལ།

བཞི་པ་དགེ་ཅུ་གཙུག་པ་དང་མཆམས་སྦྱར་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་པ་  
 གང་གིས་དགེ་ཅུ་གཙུག་ཅེ་ན། ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བུས་དགེ་པའི་  
 ཅུ་བ་གཙུག་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་  
 དགེ་ཅུ་གཙུག་གི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་ཅུ་མི་གཙུག་དེ།  
 དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་ཡང་སྐྱེས་ནས་  
 སྒོ་བ་པ་ན་མས་གཙུག་གི། སྦྱར་བྱུང་མི་གཙུག་དེ། སྒོ་བ་ལྟ་བུར་ཅུ་  
 ཅུར་ཅུ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ། དེའི་སྒོ་བ་པ་ཅུར་ནས་ཉ་མས་དེ་མེད་  
 པའི་ཕྱིར། སྒོ་བ་ལྟ་བུར་ཅུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་པ་འདྲི་བས་པས་གཙུག་  
 གི། འཕགས་པ་ལ་སྦྱར་པ་འདྲི་བས་པས་གཙུག་པ་མིན་ནོ། །ཐག་མེད་  
 དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་བ་ལྟ་བུས་གཙུག་པ་མིན་ཟེར་ཡང་།  
 སྐལ་བ་མཉམ་མི་མཉམ་ཐག་བཅས་དང་ཐག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་བ་  
 ལྟ་བུར་གྱིས་གཙུག་པར་བྱེད། ཇི་ལྟར་ན། ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་  
 གིས་མཐོང་སྤང་སྤང་བ་ལྟར་ཅིག་ཅར་གཙུག་ཟེར་ཡང་། སྤོམ་སྤང་སྤང་

བ་ལྟར་རིམ་གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །རྟེན་གང་ལ་གཙོད་ཅེ་ན། སྒྲིང་  
 གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་དུ་གཙོད་ཀྱི། གཞན་ན་མས་སུ་མི་གཙོད་དེ། ངན་  
 སང་བ་ན་མས་ཤེས་རབ་ཉླན་མངས་པ་ཅན་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་  
 སྒྲི་མི་ཉླན་པ་ཐྱིག་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲོད་གཞུགས་  
 གྱི་ལྟ་ནི་གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སྒྲིས་མ་ཐག་དུ་ལས་ཀྱི་  
 འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མིའང་སྒྲིས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱིས་གཙོད་  
 ཀྱི། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གིས་མི་གཙོད་དེ། ཐྱིག་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་  
 པའི་ཕྱིར། མི་ལ་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་དང་མེད་པ་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་  
 རྒྱུ་མ་དེ་ལ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། ཤེས་རབ་ཉླན་མངས་པ་ཅན་བརྟན་པའི་  
 ཕྱིར། དགེ་ཅ་གཙོད་པ་དེའི་རྩ་མོ་ནི་དགེ་ཅ་དང་མི་ལྟན་པའོ། །འོ་  
 བ། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དེ་གང་གིས་མཚམས་སྦྱར་བར་བྱེད་ཅེ་ན། མཚམས་  
 ནི་ལས་ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཚམ་དང་། ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཡང་དག་  
 པའི་ལྟ་བས་མཚམས་སྦྱར་བར་བྱེད། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དེ་ཆ་འདི་ལ་  
 མཚམས་སྦྱར་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་ཆ་འདི་ལ་  
 སྦྱར་བ་མིན་ནོ། །དུས་ན་མ་གྱི་ཆེ་སྦྱར་ཞེ་ན། སྟན་མྱུར་སྟོབས་ཀྱིས་  
 དགེ་ཅ་ཆད་ན་དཔུལ་བ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་སྦྱར། ཀྱིན་གྱི་སྟོབས་  
 ཀྱིས་དགེ་ཅ་ཆད་ན་དཔུལ་བར་སྒྲིས་པའི་ཆེ་མཚམས་སྦྱར་བ་མིན་ནོ། །

## **《二》** **མེམས་པ་ལས་ལམ་དྲ་དང་ལྷན་ཅིག་**

**འབྲུང་བ།**

ལ་པ་མེམས་པ་ལས་ལམ་དྲ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི།      །ལས་  
 ལམ་དྲ་དང་མེམས་པ་ལྷན་ཅིག་དྲ་འབྲུང་ཞི་ན།      མི་དགེ་བ་ག་ཅིག་ནས་  
 བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་མེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་གི      །དགྲ་  


---

 དང་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་མེད་དེ།      ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་  
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར།      མི་དགེ་བ་ག་ཅིག་དང་མེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་  
 ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ལོ།      །གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་  
 བ་ནི་བརྒྱལ་པ་མེམས་ལ་གནས་ནས་མ་ཁྱེན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལོ།      །གསུམ་  
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་གནོད་མེམས་ཀྱིས་སྒྲིག་ཆགས་བསད་ནས་འཇོག་  
 པ་ལྟ་བུ་ལོ།      །བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་གནོད་མེམས་ཀྱིས་མ་རྩ་  
 དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཅིག་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་ལོ།      ལ་དང་།      ཏུག་དང་།      བཏུན་  
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་རང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་་་་  
 གཞན་བཞི་དང་།      ལ་དང་།      ཏུག་བཙུལ་བས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ།  
 བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་རང་ཉིད་བརྒྱལ་པ་མེམས་དང་ལྷན་ཞིང་་་་  
 སྒྲིག་གཉམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཏུག་བཙུལ་བས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ།  
 དགེ་བ་ག་ཅིག་ནས་བཅུ་འདྲེ་བར་དག་དང་མེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་།      རོན་  


---

 ཀྱང་ག་ཅིག་དང་།      བརྒྱད་དང་།      ལ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་ཡིད་  
 པ་མེད་ན།      །ག་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་མེད་དེ།      བརྒྱལ་པ་མེམས་  
 མེད་པ་དང་གནོད་མེམས་མེད་པ་གཉིས་པན་ཆུན་འབྲུལ་མི་གེས་པའི་ཕྱིར།



གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱུ་བ་གནོད་མེད་པ་གང་ཅུང་...  
 ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དག་  
 བ་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ན་བརྒྱུ་བ་གནོད་མེད་པ་འང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །  
 བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲང་ལྷང་མ་བསྟན་ལ་གནས་  
 ནས་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་རྒྱན་སྦྲང་བ་ཡོད་པ་  
 ལྟ་བུ་ལོ། །ལྷ་དང་ནི་མེད་དེ་སེམས་དག་བར་གནས་ནས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལེན་  
 ན་འང་དུག་གམ་བདུན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་  
 བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲང་དབང་ཤེས་དག་བ་ལ་གནས་ནས་དག་ཚུལ་གྱི་...  
 སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་བརྒྱུ་བ་གནོད་མེད་དང་ལུས་ངག་གི་བཞི་སྦྲང་བ་ཡོད་པ་  
 ལྟ་བུ་ལོ། །བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲང་ལྷང་མ་  
 བསྟན་ལ་གནས་ནས་དག་སྦྲང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་ལུས་ངག་གི་བདུན་...  
 སྦྲང་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བརྒྱད་དང་ནི་མེད་དེ། མི་དག་བས་དེ་ལེན་  
 ན་བདུན་དང་། དབང་ཡིད་དག་བས་ལེན་ན་དགྲའམ་བཅུ་ལོ། །དགྲ་  
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲང་དབང་ཤེས་དག་བ་ལ་གནས་  
 ནས་དག་སྦྲང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་  
 བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དག་བ་ལ་གནས་ནས་དག་སྦྲང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །  
 དེ་འང་སྒྲིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བར་མས་བསྟན་པ་ནི་གཅིག་དང་།  
 ལྷ་དང་། བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ཡོད་དོ། །

《བྱུག》 ཁམས་དང་འཕྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལས་

དུ་ཡོད་པ།

བྱུག་པ་ཁམས་དང་འཕྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལས་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཁམས་

དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལས་ཏུ་ཡོད་ཅི་ན།      དཔུལ་བ་ན་ནི་ངག་ཀྱིས་  
པ་དང་།      ཆིག་རྩུབ།      གནད་མེས་ན་མས་མངོན་ཡུར་དང་ལྟན་པ་  
ན་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་ཡོད་དེ།      སྒྲི་ཐལ་མ་འདྲན་པ་དང་།      བྱང་  
བཀག་བྱེད་པ་དང་།      ཡན་ཚུན་གྲོ་འབྲས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།      བན་བ་  
མེས་དང་ལྷག་ལྟ་ལྟན་པས་ཡོད་ཀྱིས།      མངོན་ཡུར་ཏུ་མེད་དེ།      ཆགས་  
བྱི་རྒྱས་མེད་ཅིང་།      ལས་འབྲས་མངོན་ཏུ་ཡུར་པའི་བྱིར།      སྒྲིག་  
གཙོད་མེད་དེ།      ལས་མ་ཟད་ན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་བྱིར།      མ་བྱིན་  
ལེན་དང་ལྷག་གཡེམ་མེད་དེ།      རྒྱས་དང་བྱེད་མེད་བདག་གིར་བཟུང་བ་  
མེད་པའི་བྱིར།      རྩན་མེད་དེ།      དགོས་པ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར།      ལྷ་  
མ་མེད་དེ།      ཡན་ཚུན་བྱེ་བྱིན་པའི་བྱིར།      བྱང་སྒྲི་མི་རྩན་ན་མེད་ཀྱི་  
གསུམ་ལྟན་པས་ཡོད་ཀྱི།      མངོན་ཡུར་ཏུ་མེད་དེ།      ཆགས་བྱི་རྒྱས་  
དང་བྱེད་མེད་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་།      ཀྱན་ནས་མནར་  
མེས་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ།      བྱུང་འཇམ་པའི་བྱིར།      སྒྲིག་གཙོད་  
མེད་དེ།      ཆེ་ལོ་སྒྲོང་བྱུང་པར་ངས་པའི་བྱིར།      མ་བྱིན་ལེན་དང་ལྷག་  
གཡེམ་མེད་དེ།      རྟགས་སྒྲི་མ་དེའི་བྱིར།      རྩན་མེད་དེ།      དགོས་པ་  
མི་འབྱུང་བའི་བྱིར།      ལྷ་མ་དང་ཆིག་རྩུབ་མེད་དེ།      བྱུང་འཇམ་པའི་  
བྱིར།      དེ་ན་བདུན་པ་ངག་ཀྱིས་དངོས་སྒྲི་ཡང་ཡོད་དེ།      ཆགས་པ་  
ཀྱན་ནས་བསྐངས་པའི་སྒྲི་ལེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།      དཔུལ་བ་དང་སྒྲི་མི་  
རྩན་མ་གཉོགས་པའི་འདྲོད་པའི་ཁམས་གཞན་ན་མི་དགེ་བ་བརྩུག་ཡོད་  
དོ།      །ལྷ་སྒྲིག་གཙོད་རི་ལྟར་ཡོད་ཅི་ན།      ཡོད་དེ།      ནང་མི་གསོད་

གྲང་འགྲོ་བ་གཞན་གསེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ལྷན་མགྲོན་དང་  
 ཞིང་པ་ཆད་ན་འཆི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་  
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་རྟེན་པ་དང་མངོན་ཏུ་ཡུར་པའི་སྒྲིན་ནས་ཡོད།  
 གཞུགས་མེད་ཏུ་སྒྲིན་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཐག་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པས་བསྐྱུས་་་་  
 པའི་སྒྲིང་བ་བཟུན་རྟེན་པས་ཡོད་ཅིང་། མངོན་ཏུ་མེད་ལ། འདྲ་  
 ཞིས་མེད་པའི་མེས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་པས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིང་བ་  
 བཟུན་རྟེན་པས་ཡོད་ཀྱི། མངོན་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས་  
 ལྷག་མར་བསྐྱུས་པའི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་ན་ལུས་ངག་གི་བཟུན་མངོན་  
 ཏུ་ཡུར་པའི་སྒྲིན་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལྷ་དང་མི་ལ་སྒྲིན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡོད།  
 ཏུ་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་བར་མས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་  
 དཔུལ་བཅས་སྒྲི་མི་སྒྲན་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་  
 པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར།

## **《བཟུན》 ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ།**

བཟུན་པ་ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལམ་་་་  
 ཅད་ཀྱིས་བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་དང་། ལྷ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་།  
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་གསུམ་གསུམ་འབྲིན་པར་འདོད་དེ། མི་དགེ་བ་  
 བཅུ་ཆར་སྦྱད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་དཔུལ་བ་དང་། འབྲིང་ཏུ་སྦྱད་པ་  
 ལས་དྲུད་འགྲོ་དང་། ཆུང་ཆ་སྦྱད་པ་ལས་ཡི་དྭགས་སྒྲི་ལྷ་མཁུན་  
 གྱི་འབྲས་བྱ་སྒྲིག་གཙོད་པས་ཆེ་སྦྱང་བ་དང་། མ་འབྲིན་པར་སྦངས་པས་

སྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྐྱེད་པས་ཆང་མ་འབྲན་  
 མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཅིག་རྒྱུ་ལྟ་སྐྱེད་པ་མང་བ་ལ་སྐྱེད་དང་།  
 སྐྱེད་གཅོད་ཀྱིས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཞི་བཞིན་ཆང་བ་  
 དང་། མ་ཕྱིན་ལེན་གྱིས་ཡུལ་གཞི་དེ་པ་མང་བ་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་།  
 ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་  
 ཞེ་ན། སྐྱེད་གཅོད་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་པས་པ་རོལ་པོ་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་བར་བུས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་གཞི་ལ་བསད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུག་གཞི་  
 ཕྱིན་མེད་པར་བུས་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ན་མ་གསུམ་གསུམ་འབྱེད་ན།

## [གཉིས] སྐྱེད་འཆ་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་

### པའི་རྒྱ་མཚན།

གཉིས་པ་སྐྱེད་འཆ་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་ལས།  
 སྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། སྐྱེད་པའི་འཆ་  
 བ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱིས་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེད་འཆ་དེ་གང་  
 ཞེ་ན། དེ་མེད་དེ། འདྲོད་ཆགས་ལས་སྐྱེད་པའི་ལུས་དང་རྒྱ་གི་ལས་  
ནི་སྐྱེད་འཆ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེད་  
 འཆས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་དེ། ཞེ་སྐྱེད་དང་གཉི་སྐྱེད་ལས་སྐྱེད་  
 པའི་ལུས་དང་རྒྱ་གི་ལས་ནི་སྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་  
 སྐྱེད་ཡིན་གྱི། སྐྱེད་འཆ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ལས་གཞན་  
 པའི་སྐྱེད་འཆ་མེད་ན། དེ་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།  
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་དེ། སྐྱེད་འཆ་དེ་སྐྱེད་དཀའ་བའམ་འདྲག་དཀའ་

བ་དེ་གེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཕྱིར་རྟེ།      དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་  
 མེམས་ཀྱི་དུ་ལ་འབྲས་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་།      དགེ་འདུན་གྱི་འཆོ་  
 བ་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཚགས་གིག་ཏུ་བརྟན་རྟེ།      །གལ་ནི་འཆོ་  
 བའི་ཨོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་པའི་ལྷས་རག་གི་ལས་ཚགས་  
 འཆོ་ཡིན་གྱི།      དགའ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལ་ལ་ཚགས་པ་ཆགས་པས་ཀྱན་  
 ནས་བསྐངས་པའི་ལྷས་རག་གི་ལས་ཚགས་འཆོ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན།      དེ་ཡིན་རྟེ།  
 ཚུལ་གྱིས་ཀྱི་ཕྱང་པའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ།      མདོ་ལས།  
 དགེ་སྤྱང་དད་པས་བྱིན་པ་ཚངས་སྤྱད་ནས་སྤང་བ་ཆུང་འབྲབ་པ་ལ་ཚགས་  
 པ་ལ་བརྟན་ན་ཚགས་འཆོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

### [གསུམ]      ལས་གང་འབྲས་བྱ་དང་དང་བཅས་པ།

གསུམ་པ་ལས་གང་འབྲས་བྱ་དང་དང་བཅས་པ་ནི།      འོ་ན།      ལས་  
 གང་འབྲས་བྱ་དང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།      དེར་བཅས་སྤྱང་བའི་ལས་  
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་གི་ལས་ནི་ལྷའི་འབྲས་  
 བུར་བཅས་རྟེ།      ཟག་བཅས་དགེ་བ་ཡིན་པས་རྣམ་མྱོན་གྱི་འབྲས་  
 དང་བཅས།      དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤངས་སྟོབ་དང་རྣམ་ཐོལ་ལས་  
 ཚགས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་།      རྗེས་སྟོན་དེ་མ་ཟག་ཏུ་སྦྱིས་པ་སྦྱིས་  
 བའི་བྱེད་འབྲས་དང་།      དེའི་སྦྱོར་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་འདུས་ཀྱི་བདག་  
 པའི་འབྲས་བྱ་དང་།      དེགས་འདྲ་བྱི་མ་རྣམས་ནི་རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་  
 བྱ་དང་།      བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་འོག་སའི་རྟོན་ཚངས་བུལ་བའི་  
 འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།      དེ་མེད་སྤང་ལམ་ནི་བཞེད་

འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ། རྣམ་མིན་མི་རུང་བའི་བྱུང་། ཟག་བཅས་  
 སྤྱང་ལམ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་  
 བཞིའི་འབྲས་བུར་བཅས་ཏེ། བྲལ་འབྲལ་མི་སྤྱད་པའི་བྱུང་། ཟག་  
 པ་མེད་པའི་སྤྱང་ལམ་གྱི་ལྷག་མ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་དང་། བྱུང་  
 པར་གྱི་ལམ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་བསྟན་པ་མིན་པ་བསྐྱབས་པ་དང་།  
 མ་སྐྱབས་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་བྲལ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱིས་་་་  
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་སོ། །དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བའི་ལ་ནི་རྣམ་མིན་  
 གྱི་རྒྱར་རུང་བ་སྤྱད་བྱང་། དེའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བས་འབྲས་བུ་བཞི་  
 དང་བཅས་སོ། །སྐྱེས་པ་དགེ་བས་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་  
 རྒྱུས་བདག་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དགེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་སྤྱད་པ་  
 ལའང་རྣམ་བདག་རྒྱུས་གསུམ་དང་། མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བའི་  
 ནི་རྒྱུས་བདག་གཉིས་དང་། སྐྱེས་རྒྱས་མི་དགེ་བས་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་  
 ལ་ནི་རྒྱུས་བདག་རྒྱ་མཐུན་གསུམ་སོ། །མི་དགེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་སྤྱད་  
 པ་ལ་བྲལ་བ་ཤོར་བའི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་ཀུན་འཁྱས་  
 འཇིག་མཐར་གྱི་ལྟ་བའི་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་སྤྱད་པར་ཡོད་པས་སོ།  
 དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གོང་ལོག་སྤྱོད་རོ། །ལུང་དུ་བསྟན་མིན་གྱི་  
 འབྲས་བུ་དགེ་བའི་ལ་ནི་རྒྱུས་བདག་གཉིས་སོ། །སྐྱེས་དང་དེ་དག་གི་  
 རྒྱས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་དག་རྒྱ་གསུམ་ལྟེ། རྒྱ་མཐུན་  
 ནི་འཇིག་ལྷན་ལྷག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གི་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པའོ། །ལུང་

མ་པ་ལྟན་གྱིས་ལུང་མ་པ་ལྟན་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དག་གྱུ་གསུམ་མོ། །འདས་  
 པའི་ཚོམ་ཟག་པ་ཅས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱང་བ་མཁས་ཅད་སྐྱེད་  
 པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་པལྒོ་པལྒོ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་ཁམས་དང་དྲུས་ཀྱིས་  
 མ་པ་ལྟན་པའི་བྱིར། བར་མ་ད་ལྟར་བྱང་བ་ཡི་ནི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་  
 པ་ཡིན་པ་ལ་འར་པལྒོ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མ་དང་འདྲའོ། བར་མ་ད་ལྟར་  
 བྱང་བས་ད་ལྟར་བྱང་བ་སྐྱེད་ན་སྐྱེས་པ་དག་གཉིས་སོ། །ལས་མ་སྐྱེས་  
 པ་ནི་མ་འོངས་པ་ལྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། ལྷ་བྲལ་  
 གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་  
 ས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་པལྒོ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་ནི་སས་མ་པ་ལྟན་  
 པའི་བྱིར། གཞན་གྱི་ས་པས་གཞན་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་  
 ཟག་མེད་པས་མ་གཏན་དང་པོར་བརྟེན་པས་པས་མ་གཏན་གཉིས་པར་.....  
 བརྟེན་པ་སྐྱེད་པ་ན་སྐྱེས་པ་དག་གཉིས་དང་ས་དགའི་ལས་པན་ཚན་ཏུ་ལྷ་  
 ཡིན་པས་ན་ལྷ་མཐུན་ནོ། །གཉིས་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པ་ཅས་པས་མ་གཏན་  
 གཉིས་པས་ཟག་པ་ཅས་པས་མ་གཏན་གསུམ་སྐྱེད་ན་པན་ཚན་ལྷ་མཐུན་.....  
 མེད་དོ། །སྐྱོབ་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པའི་ཆོས་སྐྱེད་ན་སྐྱེས་པ་དག་གྱུ་གསུམ་  
 མོ། །ལ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱེས་མི་སྐྱོབ་པ་སྐྱེད་ན་འང་དེ་དང་འདྲ། སྐྱོབ་  
 པས་སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་ན་མ་ལྷ་པོར་པ་  
 ལྷ་གསུམ་མོ། །མི་སྐྱོབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱོབ་པའི་ཆོས་དང་།  
 ལ་སྐྱོབ་པ་མི་སྐྱོབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་རིམ་པ་

བཞིན་ཏུ་བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་རྒྱ་མཐུན་  
 ཉེ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་བདག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་  
 གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྐྱུ་མ་པ་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་  
 གང་ཡང་མིན་པ་ནི་རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་དང་། ལྷ་དང་  
 བཅས། མཐོང་བས་སྤང་བུའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཐོང་སྤང་དེ་དང་།  
 ལ་སྐྱུ་མ་པ་སྒྲིབ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི་རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་  
 རྣམ་རྒྱ་མཐུན་ཉེ་གསུམ་དང་། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་།  
 བདག་འབྲས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བསྒྲིབ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་  
 འབྲས་བྱ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲིབ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་  
 ནི་རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་། ལས་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། བྲལ་  
 འབྲས་རྒྱུ་བདག་གཉིས་ཉེ་གསུམ་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་  
 འབྲས་བྱ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲིབ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པའི་དེ་  
 དག་ནི་བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་། རྣམ་  
 རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་འབྲས་བྱ་བཅས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམ་བཞིན་  
 དུ་རྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

(བརྒྱད) རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་

བརྒྱད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

བརྒྱད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་བརྒྱད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་

བ་ནི། བརྟན་པཅོས་ལས། རིགས་པ་མིན་པས་བརྒྱད་པ་དང་།



རིགས་པས་བསྐྱད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་བསྐྱད་པ་མིན་པའི་ལས་གསུམ་  
 གསུངས་པ་ལས། རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱད་པའི་ལས་ནི་ཉོན་མངས་ཅན་  
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་མོ་བ་མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བརྟན་...  
 ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྐྱད་པའི་བྱིར། རྩན་  
 གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ནི་ལས་ཉོན་མངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་  
 གྱི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་མོ་བ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། བཟའ་  
 བ་དང་། བཞོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚེ་ག་ལས་ཉམས་  
 བས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པའང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་  
 ཞེས། །རིགས་པས་བསྐྱད་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ།།

### (དགུ) འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དགུ་པ་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཅི་ལས་གཅིག་  
 གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་ནས། འོན་ཏེ་དུ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་  
 དུ་ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་ནས། འོན་ཏེ་གཅིག་རྒྱང་པ་  
 འཕེན་ཞེ་ན། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི། སྐྱེ་བ་དུ་མ་  
 འཕེན་པ་མེད་ལ། རིས་མཐུན་དུ་མ་བྱུང་འཕེན་དུ་འོང་བས་ན། ལས་  
 དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པའང་མེད་དོ། །ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་  
 པའི་རིས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚུ་མ་མངས་མུ་རྫོགས་པར་བྱེད་  
 པའི་ལས་ནི་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་མ་མཁན་མཁས་པས་སྐྱེ་  
 རིས་རི་ལུ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས། གཞན་ན་མས་ཀྱིས་ཚན་སྡེ་ཚགས་ཀྱིས་  
 རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིང་མཚུངས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་དགེ་

བས་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། སངས་རྒྱུད་  
 ཆེ་བ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་ལ་  
 སྐགས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་ཕྱིད་མི་དགེ་བས་གཟུགས་རན་པ་ལ་  
 སྐགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕེན་ཕྱིད་དགེ་བ་ལ་རྫོགས་ཕྱིད་མི་དགེ་  
 བ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དགེ་བ་དང་། མི་  
 དགེ་བ་སྟེ་ལྷ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་འདྲོད་པའི་ལྷ་མི་ལྷག་བཟུང་ཅན་  
 ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྒྱུ་དང་། ལྷ་མི་རྒྱལ་  
 པོ་ནོར་རྒྱལ་ཀྱི་བྱ་ལ་སྐགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སྐགས་  
 པ་དང་། བཞི་པ་ནི་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་འོ། །མདོ་སྟེ་  
 པ་ལ་སྐགས་པ་དག་ནི། ལས་གཅིག་གིས་སྟེ་བ་དྲུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་དེ་  
 དང་དེ་ལས་ནམ་པ་དྲུ་མ་བཞི་དེ་པའི་ཕྱིར། ལས་གཅིག་གིས་སྟེ་བ་དྲུ་  
 མ་དང་། དྲུ་མས་གཅིག་འཕེན་པ་འང་ཡོད་ཅེས་འདྲོད་དོ། །གལ་ནི་  
 ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་འཕེན་ཕྱིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སེམས་མེད་འགྲོག་  
པ་དང་འདྲུ་གིས་མེད་པའི་སྟེ་མས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་ནམ་མཁུན་དང་.....  
བཅས་ཀྱང་འཕེན་ཕྱིད་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་ཡིན་པས་སེམས་དང་ལྷན་  
ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ལས་སྟོབས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་དང་  
 སྤྱིད་པའི་ཅེ་མའི་རྫོགས་ཕྱིད་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕེན་ཕྱིད་ནི་བསམ་  
 གཏན་བཞི་པ་དང་སྤྱིད་ཅེ་མའི་སྟེ་མས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེ་འི་  
ཐོབ་པ་འང་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཕེན་ཕྱིད་མིན་ཏེ། ཐོབ་  
པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པར་ཞུར་ལས་འབྱུང་བས་སྟོབས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་།

མོ་པ་ནི་གིང་གི་བྱ་ན་པ་ལྟ་ས་ལས་ལས་ཀྱི་དང་མིན་པའི་ཕྱིར། འོན་  
 ཀྱང་དགེ་པ་ཟག་པ་ཅས་དང་མི་དགེ་པའི་མོ་པ་པེ་དག་རྣམས་བྱིད་ནི་  
 མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་ཅས་ཀྱི་ལས་  
 དང་། ལྷོ་ས་ལས་ཤེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡང་རྣམས་བྱིད་ཆོ་ན་འོ།

## (བཅ) རྒྱུ་པ་པ་གསུམ་བཤད་པ།

བཅུ་པ་རྒྱུ་པ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། ཡང་མཛད་ལས། ལས་རྒྱུ་པ།  
 ཉོན་རྒྱུ་པ། རྣམ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་པ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ཤར་ཞེ་ན། ཡ་མ་  
 དག་བཅོམ་བསད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱིད་པ་དང་། དེ་  
 བཞིན་གསེགས་པའི་རྒྱ་ལ་རན་སེམས་ཀྱིས་ཁག་འབྱིན་པ་ལྟེ། མཚམས་  
 མེད་པའི་ལས་ལྟ་པོ་རྣམས་ནི་ལས་རྒྱུ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གས་ཆེན་  
 པོ་ལྟེ་རྒྱང་ཅ་ལས་དང་། འབྱིང་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་  
 གཉོན་པོས་སྤོང་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་པ་ནི་ཉོན་རྒྱུ་པ། དག་དུ་འབྱུང་བ་  
 ནི་སྤོང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཉོན་རྒྱུ་པ་མིན་ནོ། །རན་འགྲོ་གསུམ་དང་། འདུ་  
 གེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་གི་རྒྱ་མི་རྟེན་དུ་སྦྱིས་པ་རྣམས་ནི་  
 རྣམ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་པ་ལྟེ། ལྷོ་ས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱན་རན་པར་འཕངས་པའི་  
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་པ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། འཕགས་པའི་ལས་དང་  
 རྩ་བར་བྱིད་པ་ལ་སྐགས་པ་འཕགས་པའི་ལས་ལ་ལྷོ་ས་པར་བྱིད་པའི་དགེ་  
 པ་ལ་རྒྱུ་པ་པ་དང་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལས་ཐུན་པ་དང་།  
 སར་བྱིང་ཅན་དང་། དག་འཕོ་ལ་སྐགས་པ་ཉོན་མོངས་པར་གས་ཆེན་  
 པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་འཕགས་ལས་མི་རྒྱུ་པར་འབྱུང་རྩ་ཞེ་ན།

ལྷན་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཇི་སྟེང་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་མ་སྒྲངས་པ་དེ་  
 སྟེང་ཏུ་ལས་མི་སྒྲིབ། ལས་སྒྲིབ་ན་ཉོན་མོངས་གསལ་ཆེན་པོ་མེན་པའི་  
 བྱིན། སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མཆམས་མེད་པ་ལྟ་ནི་སྒྲིབ་གསུམ་  
 དག་ན་ཡོད་ཀྱི། བྱང་སྒྲིབ་མི་སྟན་དང་འཕྲོ་བ་གཞན་དག་ན་མེད་དོ། །ངན་  
 མང་དག་ན་པ་མ་གསོད་པ་ལ་སྐགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཆམས་མེད་ཏུ་མི་འགྱུར་  
 ཏེ། སྒྲིབ་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་བྱིན་དང་། ལས་འབྲས་མཛན་སྒྲུམ་  
 ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིན། ལྟ་ལ་ནི་པ་མ་གསོད་པ་ལ་སྐགས་པ་མེད་དེ། སྒྲིབ་པའི་  
 བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་དང་། ལས་འབྲས་མཛན་སྒྲུམ་ཏུ་གྱུར་པའི་  
 བྱིན། སྒྲིབ་མི་སྟན་པ་ལའང་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིམས་  
 དང་ལྷན་པ་འམ་རང་རྒྱལ་བཟང་བའི་བྱིན་དང་། དེ་བལྟན་པ་མེད་པའི་བྱིན།  
 སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་འང་བམ་དང་། སྐགས་སྒྲུམ་མ་ནིང་དང་། མཆན་གཉིས་  
 པ་ལའང་མཆམས་མེད་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་བྱིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་  
 པ་མའི་རྩ་ནས་ལྷན་དབང་པོ་ཆང་བ་བསྒྲིད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་  
 བན་པ་རྒྱང་བའི་བྱིན་དང་། བྱ་ཆའི་རྩ་ནས་ཀྱང་པ་མ་ལ་རྩ་ཆ་དང་།  
 ཁེལ་ཡོད་གསལ་རྒྱང་བའི་བྱིན་རོ། །ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷན་མ་ཉོན་མོངས་པ་  
 དང་ན་མ་མེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནི་འདྲ་གིས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་།  
 སྒྲིབ་མི་སྟན་པ་དང་། ངན་མང་བ་ཐམས་ཅད་ན་མ་མེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ།  
 ཉོན་མོངས་གསལ་ཆེན་པོ་འང་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པས་འཕྲོ་བ་ལྟ་དག་ན་  
 ཡོད་དོ།

# (བཙུ་གཅིག) བཙུ་གཅིག་པ་མཆམས་མེད་

## པ་ལྟ་བུ་པ་ལྟ་བུ་

བཙུ་གཅིག་པ་མཆམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་པ་ལྟ་བུ་ནི།   མཆམས་མེད་པ་  
ལྟ་བུ་དེ་དག་ལས།   དང་པོ་གསུམ་སྟོན་གཅོད་པ་དང་།   ལྟ་བུ་སྟོན་  
གཅོད་པའི་རྒྱུ་རྩ་བ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་།   བཞི་པ་རྒྱན་ཡིན་པས་  
ངག་གི་ལས་སོ།   ༡༥ལྟ་འདྲན་འཁོར་ཁའི་དབྱེན་ནི་དལེ་འདྲན་ལྟེ་གཉིས་  
མི་འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆས་འདུ་བྱེད་  
རྩལ་སྤྱུ་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་གསུམ་བའི་ལུགས་སོ།  
དེ་དང་ཉེན་མངས་སྤངས་པ་དང་དལེ་ཅ་ཆད་པ་དག་ལའང་ལྟན་པས།  
ར་པོ་ཉེན་མངས་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ།   དལེ་བར་ལུང་དུ་བརྟན་པའང་  
ཡིན་པས་མ་བཟུམས་ལ་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པའོ།   ༡༦ལྟ་བུའི་དབྱེན་དེ་  
དང་ནི་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་དལེ་འདྲན་ན་མས་ཡང་དག་པར་ལྟན་ལ།  
མཆམས་མེད་པའི་ལས་ནི་ཡིན་ནོ།   ༡༧ལྟ་འདྲན་གྱི་དབྱེན་དེའི་རྒྱ་ཁ་ན་  
མ་སྟོ་བའི་ལས་ནི་དལེ་འདྲན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བརྟན་ཏེ།   དེ་ནི་  
མཆམས་མེད་ཡིན་ལ།   དེ་དང་ནི་དལེ་འདྲན་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལྟས་  
བྱིན་ལ་སྟགས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་ནོ།   ༡༨ལྟ་འདྲན་གྱི་དབྱེན་གྱི་  
མཆམས་མེད་པའི་ལས་དེའི་ན་མ་སྟོན་ནི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་བར་གྱི་བསྟན་ལ་  
པར་མནར་མེད་པའི་དཔུལ་བར་སྟག་བཟུལ་ན་མ་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།  
འོ་ན།   མཆམས་མེད་ལྟག་མ་ན་མས་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།   མཆམས་

མེད་གཞན་དག་གིས་ནི་སྤྱིར་དཔུལ་བར་སྦྱོར་བར་ངེས་ཀྱང་། མནར་མེད་  
 ཁོ་ནར་སྦྱོར་བར་ནི་མ་ངེས་སོ། །འོ་ན། མཆམས་མེད་གཉིས་ལ་སྐྱེས་  
 པ་བྱས་པས་དཔུལ་བར་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྦྱོར་ན། ལས་ཆེ་ཆུང་ལ་  
 བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆེ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་པར་ཡང་སྦྱོར་ན།  
 མཆམས་མེད་སྦྱིས་ནས་སྤྱིར་འགྱུར་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན།  
 ཕྱི་བྱ་སྦྱོར་བ་ནི་རེ། མཆམས་མེད་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་  
 པར་བྱས་པས་དཔུལ་བར་ཆེ་གཅིག་ལས་མི་སྦྱོར་ཡང་། ལས་ཀྱི་གྲངས་  
 བཞིན་མནར་མེད་པ་དེར་ལུས་ཉིས་འགྱུར་ལ་སྐྱེས་པས་ཆེ་བ་དང་གཞོན་  
 བ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། གནོད་པའི་ལྷན་པས་ཡང་ཉིས་འགྱུར་ལ་སྐྱེས་  
 པས་ལྷན་པར་སྤྱིར་བར་འགྱུར་བས་སྦྱོན་གཉིས་ཀྱི་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དེ་  
 དག་ཀྱང་ལྷ་མ་འཕེན་བྱེད་དང་ཕྱི་ལ་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ།  
 གང་ཟག་ནི་དགེ་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་སྦྱད་པ་དང་། རྩལ་སྐྱེས་  
 དང་ལྷན་པས་འབྱེད་ཀྱི། སྐྱིས་པ་དང་། མེད་པ་སྦྱད་པ་དང་། རྩལ་  
 སྐྱེས་པ་འཆལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འབྲན་བཅུགས་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ནི་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་  
 རྣམས་མེད་མི་ཆེས་པས་སོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅུགས་པའི་  
 གནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན་གྱི། རྣོན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བཞིན་མི་བཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འབྱེད་ན།  
 ཕྱིས་པ་སོ་སོ་སྦྱོར་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི། འཕགས་པ་རྣམས་  
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་གཤིས་

ནས་དང་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བའི་ཆད་ནི། གང་གི་ཆེ་སྟོན་པ་སངས་  
 རྒྱལ་ལས་སྟོན་པ་དང་ལྷན་ཕྱིན་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཅས་པའི་ལས་  
 ལས་གཞན་ལྷན་ཕྱིན་གྱིས་ངས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞོ་མི་སྤྱད་  
 པ་དང་། གི་སྤང་བ་དང་། ལན་ལྷ་ལོངས་མི་སྤྱད་པ་དང་། གོས་  
 མ་དུས་པར་བཞོ་བ་དང་། སྤང་གི་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་  
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐབ་པའི་ཆོགས་ལྷ་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་།  
 དང་དུ་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་བྱེ་བའོ། །དུས་ཇི་སྤྱད་དུ་གནས་ཤི་  
 བ། བྱེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །  
 དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་དེ། ཇི་  
 སྤྱད་དུ་དགེ་འདུན་བྱེ་ནས་འདུམ་པ་དེ་སྤྱད་དུ་སྤྱི་རྒྱུད་ལའང་ལས་མི་  
 རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཆམས་མེད་ཡིན་གྱི། དབྱེན་གཞན་ནི་མཆམས་  
 མེད་མིན་ནི། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེའང་སངས་རྒྱལ་བཞུགས་པའི་འཇམ་  
 བུའི་སྤྱིང་ན་ཡོད་ཀྱི། སྤྱིང་གཞན་ན་མེད་དོ། །གང་ཟག་ནི་དགེ་སྤྱིང་  
 དགྲ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་དགེ་སྤྱིང་བཞི་  
 ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་སྟེ་གཉིས་དང་འབྱེད་པ་པོ་ལའང་དགེ་སྤྱིང་ངས་  
 པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྩུང་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་མང་  
 བ་ལ་ངས་པ་མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་སྤྱི་མི་སྟོན་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་  
 གསུམ་ན་ཡོད་ལ། དེའང་མཆམས་ནང་གཅིག་དུ་གསོ་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་  
 ལས་སྤྱི་མི་མཐུན་པས་བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་དུས་ཤི་ན། ལས་ཀྱི་དབྱེན་

དེ་ནི་འབྲེན་པ་པོ་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ལ། དགེ་སྒྲོང་བརྒྱན་ཡན་ཆད་གྱིས་  
བྱུང་བོ། ། འཁྲུག་པོ་འབྲེན་དེ་ནི་དང་པོ་སངས་རྒྱལ་ཉེ་ཆས་ཀྱི་འཁྲུག་  
པོ་བརྒྱན་ནས་རིང་པོར་མ་ཁྲུག་པའི་ཆེ་མི་འབྱུང་གྱི། བཅས་ཅད་དང་པོ་  
 ཏུ་དགའ་བ་ཞུས་པར་སྒྲོ་མཐུན་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་  
 རྒྱ་ཆེན་མཐུན་པ་ཡོངས་སུ་ཕྱུ་རྒྱ་ལས་འདེལ་བའི་ཆེ་འདེལ་མིན་ཏེ།  
 སངས་རྒྱལ་ལ་དགོན་པར་འཛིན་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་.....  
 མཆོག་གྱི་གསུང་ཆེ་པར་སྒྲོ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟེན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་ཉེ་  
 བ་དང་ཆེ་ལ་སྦྱོར་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡུང་གི་བར་ཏུ་མི་འབྱུང་གྱི། བརྟན་པ་  
 རྒྱན་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་གྱི་བཀའ་གཅིག་གི་སྒྲུ་རྒྱུ་ཏུ་འདེལ་  
 འབྱུང་གྱི། བྱེད་པ་ཡུན་རིང་ཏུ་མི་གནས་གིང་། དེ་དག་གིས་བརྟུ་  
 དགོས་པ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལྷན་པ་ལྟེ་ཕྱུ་རྒྱ་ལས་  
 འདས་པའི་འགྲུ་ཏུ་འདེལ་འབྱུང་གྱི། གང་ལ་འབྲན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་  
 བརྒྱགས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་མཆོག་ཆེ་ཆུང་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་འདེལ་འབྱུང་  
 གྱི། མཆོག་གཅིག་ཏུ་དགེ་འདུན་བྱེད་པ་ནི་དབྱེན་ཡིན་ལ། དེ་མེད་  
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁྲུག་པོ་འབྲེན་དེ་ནི་ཏུག་ཏུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་མི་  
འབྱུང་འོ། ། ཅི་ཞི་ཕྱིར་ལ་མ་བསད་པ་ལ་སྦྱོར་པ་མཆོག་མེད་ཏུ་  
འབྱུང་གི་ན། དེ་དག་གིས་རང་གི་ལུས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟུན་  
 པས། མན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་དང་། དགུ་བཙུག་པ་དང་།  
 དགེ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་



ལ། དེ་དག་པས་མ་པས་སྤངས་པ་དང་སྦྱོར་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དཔྱང་བར་མི་རྣམས་ཀྱང་པས་མ་པས་སྤངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ས་མ་མཆན་གྱུར་པ་བསད་ན་མཆན་མེད་ཏེ་  
 འགྱུར་ངམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་མ་གཉིས་ནི་མཆན་གཞན་ཏེ་གྱུར་ནི་  
 བྱད་མེད་དང་སྦྱོར་པར་གྱུར་པ་བསད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ནི། རང་གིས་  
 བྱས་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱོད་པར་བྱས་པ་དེ་བསད་པའི་ཕྱིར། གལ་ནི་བྱད་  
 མེད་གཞན་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པོ་གཞན་གྱི་མངལ་ཏེ་བྱགས་ནས། དེའི་མངལ་  
 ཏེ་བསྦྱོད་ན། བྱད་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གང་བསད་ན་མཆན་མེད་ཏེ་  
 འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱད་མེད་དང་པོ་གང་གི་སྦྱ་མཆན་ལས་  
 བྱང་བ་དེ་ཉིད་དེའི་མ་ཡིན་པས། བྱད་མེད་དང་པོ་དེ་བསད་ན་འགྱུར་  
 ཏི། སར་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་དེ་སྦྱོད་པའི་གཙ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་འང་སངས་རྒྱས་་་་  
 དཔྱང་བར་འདྲོད་ནས་མཆན་བཟུན་ན་འགྱུར་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོན་  
 བརྟེན་པར་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་བཟུན་པ་ལ་ནི་ཡིན་ནི། སྦྱག་གཙོད་པའི་  
 པས་མ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏེ་དབྱ་བཙོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མཆོན་  
 བཟུན་པའི་འོག་ཏེ་དབྱ་བཙོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་བཟུན་པ་དེས་དབྱ་  
 བཙོམ་པ་བཙོང་བ་ལ་འང་མཆན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནི། དེས་  
 ཉིན་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅི་མཆན་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་  
 བྱས་ནས། དེ་མ་སྤངས་པར་འདྲོད་ཆགས་དང་ལུས་པ་དང་འབྲས་བུ་

འཕྲོ་བ་པར་འཕྱར་རམ་ཞེ་ན།      མཚམས་མེད་པའི་སྤྱིར་བ་བྱས་པ་ལ་ནི་  
 བསམ་པ་གིན་དུ་འགལ་བས།      འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བུ་  
 འཕྲོ་བ་པ་མི་སྤྲོད་དོ།      །འོ་ན།      མཚམས་མེད་དེ་དག་ལས་གང་ཉི་ཞེ་ན།  
 དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བརྟུན་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་མཚམས་...  
 མེད་པ་ན་མས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་རབ་དུ་ཆེ་བར་འདྲི་དེ།      དེ་  
 བཞིན་གསེགས་པ་ན་མས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་མཚན་བརྟུན་པའི་སྤྱིར་དང་།  
 དགེ་འདུན་བྱེ་བ་སྤྱར་མ་དུ་མ་བྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་ནས་ངེས་པ་ལ་.....  
 འཇུག་པ་དང་།      འབྲས་བུ་སྟོ་བ་པ་དང་།      འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བ་  
 དང་།      ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་ན་མས་ལ་གསལ་སྤྱོད་འཕྱར་ཞིང་།      བསམ་  
 གཏན་དང་།      སྟོས་པ་དང་།      ཁ་རྟོན་དང་།      སེམས་པའི་ལས་ན་མས་  
 ཀྱང་མི་འཇུག་པས་མཚོ་རིས་དང་བྱང་སྟོན་བྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྱིར་...  
 དང་།      ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འཇུགས་གིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་།  
 རང་དབང་མེད་པ་དང་།      དབྱ་བ་ཉ་མས་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་།  
 ན་མ་སྤྲོད་པར་བསྐལ་གཅིག་དུ་མནར་མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རོ།      །དེ་  
 རྗེས་ལ་ལྟ་བ་དང་།      དེ་རི་རྗེས་ལ་གསལ་བ་དང་།      དེ་རི་རྗེས་ལ་དང་  
 བོ་དང་།      དེ་ནས་གཉིས་པ་ཉི་བས།      ལྟ་བོ་དེ་རི་ནང་ནས་པ་གསོད་  
 པ་ཡང་བར་བཤད་དོ།      །འོ་ན།      ལས་དགེ་བ་ན་མས་ཀྱི་འབྲས་བུ་  
 གང་ཆེ་ཞེ་ན།      འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ་ནི་སྤྲོད་ཅེ་རི་སེམས་པ་དགེ་  
 བ་འབྲས་བུ་རབ་དུ་ཆེ་བར་འདྲི་དེ།      དེ་རི་ན་མ་སྤྲོད་པས་ལ་ཆེན་  
 བོ་བརྟུད་ཁྱིར་སྤྱོད་པས་ལ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བ་...

པའི་ཕྱིར། དེ་ལང་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དབང་  
 ཏུ་བྱས་ཀྱི། རྒྱལ་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་བལ་འབྲས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན།  
 ཟག་བཅས་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆས་མཆོག་དང་། ཟག་མེད་ལས་ནི་  
 རྣམ་ཐུག་བྱའི་ཉིང་རེ་འཇིག་འབྲས་བུ་ཆེ་ཞེ། སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་མེད་  
 པར་མཐོང་ལས་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉིན་མོངས་པ་  
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།།

## (བརྒྱ་གཉིས་) མཆམས་མེད་དང་ཉེ་བ་ལྔ་

### བཤད་པ

བརྒྱ་གཉིས་པ་ཉེ་བ་ལྔ་བཤད་པ་ནི། ཅི་མཆམས་མེད་ཁོ་ནས་  
 དཔྱལ་བར་ངེས་པར་སྐྱེ་འཕ་ཞེ་ན། མཆམས་མེད་དང་ཆ་འདྲ་བ་རྣམས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། མཁའ་  
 ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་མཁའ་ཡིན་པ་ཞིག་འདྲ་ལོག་གིས་སྒྲན་བྱུང་བར་...  
 བྱས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་  
 དང་། འཕགས་པ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་བདུན་པ་གང་ཡང་རྩང་བ་གསོད་  
 པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྐོ་འཕྲིག་པ་ཞེ་བཞི་པ་དེ་དག་ནི་  
 རིམ་པ་ལྟར། མ་དང་། ཡ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་།  
 དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཆམས་མེད་པ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཆ་འདྲ་  
 བ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་  
 དཔྱལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་  
 ལ་ངན་མེམས་ཀྱིས་ཁྱེད་འབྱེན་པ་ལྔ་པ་དང་ཉེ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པས་

ཀུན་ནས་བསངས་ཏེ་མཚན་རྟེན་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཛིག་པར་  
 བྱེད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ལ་དག་འདུན་གྱི་འདུ་པའི་སྐོ་འཕྲོག་པ་ནི་ནར་མར་  
 འདུ་བ་འཕྲོག་པ་ལ་བཞེད་དོ། །གཞན་ཡང་གཤམས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྟོན་དང་  
 བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་དེ། དཔེར་ན། ཡུལ་འདྲོར་བ་ན་བྱ་  
 རྟེན་པ་ལྡང་བ་ལྟར་སྦྱར་ལས་བཟོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འང་  
 དང་། དག་བཅོམ་པ་འཕྲོ་བ་རྣམས་ལ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རན་སང་  
 དང་། མཐོང་ཚས་ལ་སྦྱང་བ་མ་གཏོགས་པ་འདྲོད་པ་དང་། ཁམས་  
 གསུམ་པའི་ནང་དུ་ངས་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཤམས་ཤིན་  
 ཏུ་བྱེད་དེ། རིམ་པ་བཞེན། བཟོད་ཐོབ་རན་སང་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་  
 འཕྱར་བས། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རན་འགྲོ་དང་། ཕྱིར་མི་འང་ཐོབ་  
 རས་འདྲོད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་  
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་ན་ལ་  
 གསད་པ་དང་ཏེ་བ་ཞེས་གང་བཤད་པ་དེའི་མཚམས་གང་ནས་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའ་ངས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚན་  
 གསུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སྐྱགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་  
 ངས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་  
 རས་སངས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེའང་རི་ལྟ་  
 བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དེ་ལན་ཆད་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་  
 དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཀྱལ་རིགས་ཤིང་སྐལ་ཆེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱགས་



འདི་བཞིན་དུ་ཅོད་པའི་དུས་ལྷན་ལ། དེའི་སྐྱོ་ཚེ་དང་འཁྲིལ་འདུས་  
 པ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་དང་འདྲ་ཞིང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་སྐྱོང་གི་བར་  
 དུ་གནས་པ་ཞིག་བྱན་པ་ལ། སྟན་པ་འདི་རྩ་མཁན་གྱི་ཁྱེད་སྐྱེད་བྱེད་  
 དུ་བྱུར་པ་ན། འབྲས་ལོར་པ་གང་དང་། མཆིལ་ལྷན་དང་། རས་  
 གྱི་ཁ་ཆར་དག་ལུལ་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱིད་སྐྱོ་ཅི་འདྲ་དང་།  
 ཞེས་སྐྱེས་གྱི་སྟན་ལས་བརྟུང་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་པ་  
 དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་ཁྱི་ལྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་ཐ་མར་  
 གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལས་བཏོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་  
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་དང་པོ་རྣམས། དེ་  
 རས་བྱངས་མེད་གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་ཁྱི་ལྟོང་ལ་བསྟེན་པ་  
 བཀྱར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱུང་། དེའི་ཚེ་བྱངས་  
 མེད་པ་གཉིས་པ་རྣམས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་  
 སངས་རྒྱས་བརྟན་ཁྱི་ལྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་  
 རྒྱས་རྣམ་གཞིགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་བྱངས་མེད་གསུམ་པ་རྣམས་སྟེ།  
 དེ་ལྟར་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་བྱུང་ལ། དེ་  
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་མི་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་བྱུ་བ་པ་ཉིད་ལྟན་  
 ན། །ཐེག་ཆེན་པས་ནི། བྱངས་མེད་པ་རྩེ་ལའང་སངས་རྒྱས་དཔག་  
 ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན། བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའི་སྐྱབས་གང་དུ་པར་བྱིན་བྱག་པོ་གང་རྣམས་ཤི་ན། གང་  
 གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཀྱང་ལ་དངོས་པོ་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

སྒྲིང་མཛོན་མཛོན་ཁྱེད་པར་ལ་མི་འེ་པར་སྒྲིང་རྩེ་ཡིས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་...  
 དེའི་ཚེ་སྒྲིན་པའི་ཡར་སྒྲིན་རྩེ་གས་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲིན་པའི་ར་བས་ལྷ་བལྟོ།  
 གང་གིས་འདྲད་པ་ལ་འདྲད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བས་ཆགས་པ་དང་བཅས་  
 བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི་སེམས་མི་འཁྱུགས་པ་དེའི་ཚེ་གོ་རིམ་...  
 བཞིན་དུ་བཟོད་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཡར་སྒྲིན་རྩེ་གས་ཏེ། སྒྲིང་སྒྲིང་  
 བཟོད་པ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིན་ར་བས་ལྷ་བལྟོ། །སྒྲིན་པ་བུམ་ཟེའི་བྱིའུ་ར་ལྷུར་པ་  
 ན་སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་དེའི་ལྷུག་ཅིག་ན་ཟད་པར་མེད་ཁམས་ལ་སྒྲིམས་...  
 པར་ཞུགས་པ་མཛོད་ནས། དད་པས་ཀྱང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འབྱེད་ཀྱི་  
 ཞག་བཟོན་གྱི་པར་དུ། སྒྲིན་བུ་སྒྲིང་མཛོག་ཁྱེད་འབྲེའི་དགེ་སྒྲིང་མཛོགས་  
 ཆེགས་བཅད་གཅིག་གིས་བཟོད་པས་བཙོན་འཁྱུགས་གྱི་ཡར་སྒྲིན་རྩེ་གས་...  
 སྐར་བསྐལ་པ་དགྱའི་ཆེགས་ཀྱང་འདུམ་མ། །བུང་ཚལ་དེའི་ལྷ་རྩལ་དེ་  
 མ་ཐག་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་འེ་འཛན་གྱི་ཚེ་ཏིང་འེ་འཛན་བསམ་གཏན་  
 དང་། སྒྲིང་ཀྱི་སེམས་ར་བ་གྱི་ཡར་སྒྲིན་རྩེ་གས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་རང་  
 གི་ལྷན་སྒྲུམ་ཆེགས་པའི་ཡ་རྩལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བལྟོ།

# **(བཙུ་གསུམ་) བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་** **གསུམ་བཤད་པ།**

བཙུ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་ནི།  
 མཛོད་ལས། སྒྲིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་དང་། བསྐྱམས་པ་ལས་བྱུང་  
 བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཅི་འགས་པར་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བས་  
 ན་བསྐྱེད་ན་མས་དང་། ལས་ཀྱི་རྩ་མོ་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ་དང་། གསུམ་  
 པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་གི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་བསྐྱེད་ཀྱི་  
 ན་མས་བྱ་བ་དེའི་གཞི་སྟེ། དཔེར་ན། ལུས་རྒྱ་གི་བདུན་ལས་དང་  
 ལས་ཀྱི་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་  
 པས། བཅས་ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་  
 གསུམ་ལས་སྟེན་བྱ་བ་གང་གིས་བསམ་པ་དགེ་བས་བརྟོག་པའི་དཔེས་པོ་ལ་  
 གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་སྤྱོད་ནི་ལུས་བཟང་  
 པོ་ལ་མཚན་པ་དང་། དམན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་པ་ཡིས་  
 གཏོང་བ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། འཇིགས་པ་དང་ལན་ལ་རེ་བ་སྐྱབས་ནི་ཡིན་  
 ནོ། །ལས་དེའང་ལུས་དང་རྒྱ་གི་ལས་ཀྱང་ནས་སྤྱོད་པ་མཚུངས་ལྟར་  
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སྤྱོད་པས་  
 སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ནོ། །དབུ་བ་ནི་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ནི་འདོད་  
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའམ། ས་ས་སྟེ་མོ་འཇིག་རྟེན་པའི་  
 ལས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བས་མཚན་རྟེན་ལ་སྟོན་པའོ། །གཞན་  
 གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ནི་མཐོང་ཚས་ལ་ཐུང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་  
 འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་  
 ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་འདོད་པ་ལས་འདས་ལ་སྟོན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱིས་ནི་  
 འདོད་པས་བཟུས་པས་གཞན་ལ་ཕན་གྱི་རང་ལ་མི་ཕན་པའོ། །གཉིས་



༡༥ དེ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་པ་ནི་འཕགས་པ་འདྲ་དང་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའམ་...  
 མ་མ་མེ་པ་འདྲ་དང་ཆགས་དང་མ་བུལ་བམ་འདྲ་དང་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་  
 མཐས་ཅན་གཞན་ལ་ཕྱིན་པའོ། །གཉིས་ཀྱི་དེ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་  
 པ་ནི་མཐོང་ཆས་ལ་མཛུང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་འདྲ་ཁམས་ལས་...  
 འདྲ་དང་ཆགས་དང་བུལ་བས་མཚད་རྟོག་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བཀྲ་  
 རྟེན་དང་བུས་པ་བཟོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འབུལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིན་པ་དེ་འི་  
 རྟེན་པར་འཕགས་པའི་རྒྱ་ནི་ཕྱིན་བདག་དང་། དཔེས་པ་དང་། ཞིང་  
 གི་རྟེན་པར་གསུམ་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཕྱིན་བདག་རྟེན་འཕགས་ནི་དེ་དང་  
 དང་། སྐྱེས་ཀྱིས་ཚུལ་བྱིས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་།  
 ར་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྱིལ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། འདྲ་  
 ཞེན་ཅུང་བ་དང་ལྟན་པའོ། །ཚུལ་ནི་གྲས་པ་ལ་སྐྱེས་པས་ཏེ། རང་  
 གི་ལག་ནས་དང་། ཏུས་སུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་ཕྱིན་པར་  
 བྱེད་པའོ། །འབུས་བྱ་ནི་གྲས་པ་ལ་སྐྱེས་པས་ཕྱིན་པ་དེ་འི་ཕྱིར་གྱི་མ་  
 ལ་རང་འཁོར་གྱིས་བཀྲ་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ལག་ནས་ཕྱིན་པས་ལོངས་  
 སྟོང་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྱར་བ་དང་། མཁོ་ཏུས་སུ་ཕྱིན་པས་ཏུས་སུ་རྟེན་  
 པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པར་ཕྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་  
 རྟེན་པའོ། །དཔེས་པའི་རྟེན་འཕགས་ནི་ཁ་དྲག་ལ་སྐྱེས་པ་ཕྱན་སུམ་  
 ཆགས་པའི་དཔེས་པ་རྟེན། དེ་རྟེན་ཕྱིན་པ་དེ་ལས་ནི་ཕྱི་མར་གསུགས་  
 བཟང་བ་དང་། རྟན་གྲགས་དང་ལྟན་པ་དང་། ར་ཞིས་པ་བཞིན་ཏུ་

ཡིད་དགའ་བ་དང་། རིག་བྱ་ལུས་སྒྲིབ་ཏུ་གཞོན་གྱི་ཅན་དང་དུས་དུས་  
 གྱུ་རིག་ན་བཞེ་བའི་ལུས་སྒྲིབ་འཕྱར་རོ། ཞིང་ཁྱད་འཕགས་ནི་འགྲོ་བ་  
 བཟང་བ་མི་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཞིང་ནད་པ་སྐགས་  
 དང་། ཡན་འདྲིགས་པའི་ཞིང་ཡ་མ་དང་། ཡན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཚལ་  
 བྱིམས་དང་ལྷན་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་སྐགས་སོ། །དེ་ན་མས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་  
 པར་དུ་འཕགས་པ་བཞུན་རྟོ། །ལྷན་པ་ན་མས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་ལུང་  
 པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་ཀྱོལ་བ་དབྱ་བ་ཙམ་པས་ཞིང་ཀྱོལ་བ་དེ་ལ་བྱིན་པ་  
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཉིས་ཀ་ཀྱོལ་  
 བ་མ་ཡིན་ཡང་ལྷན་བདག་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལས་ལྷན་པ་ནི་མཆོག་  
 ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པ་དང་། རྒྱགས་པའི་བྱང་  
 རྒྱབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཛད་ལས། ཉེ་བ་ལ་ལྷན་པ་དང་།  
 འཇིགས་པས་ལྷན་པ་དང་། བདག་ལ་བྱིན་པས་ལྷན་པ་དང་། བདག་  
 ལ་ལྷན་པར་འཕྱར་བས་ལྷན་པ་དང་། ལྷན་བདག་གི་ཡ་དང་མེས་པོ་  
 དག་གིས་ལྷན་པ་བྱིན་པས་ལྷན་པ་དང་། མཚན་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷན་པ་  
 དང་། བྲགས་པའི་དོན་དུ་ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དོན་དང་།  
 སེམས་ཀྱི་ཨ་བུད་ཀྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དང་དོན་  
 གྱི་མཆོག་སྐབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷན་པ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་ལྷན་པ་བརྒྱད་  
 གསུངས་པའི་ནང་ནས་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སྐགས་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པ་  
 མཆོག་གོ། །དེ་ལ་ཉེ་བ་ལ་ལྷན་པ་ནི་ནས་ཉེ་བར་ལྷགས་པ་དག་ལ་ལྷན་

བཤོ་ཞེས་ཟེར། འཇིགས་པས་སྤྱིན་པ་ནི་མེད་པར་བྱེད་པ་མངོན་སྲུང་  
 ཏུ་མཐོང་ནས་དམ་པ་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིན་པ་ལོ། །བདག་ལ་བྱིན་པས་སྤྱིན་  
 པ་ནི་འདིས་ཐོན་བདག་ལ་བྱིན་ནོ་སྲུང་ནས་སྤྱིན་པ་ལོ། །གཞན་ནི་གོ་  
 གྲ། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩུ་འབྲུལ་ལོ། །སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་འཕགས་  
 མམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །ནལ་འཕྱར་གྱི་ཆོགས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་  
 མཐོང་རོ། །དོན་གྱི་མཆོག་ནི་དབྱ་བཙུ་པ་འཕ་མུ་བན་ལས་འདས་  
 པ་ཐོབ་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་  
 ས་མ་དང་། ལྷག་བཟུལ་གྱི་ཞིང་ནད་པ་དང་ནི། ཆོས་སྤྱ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུབ་  
 པར་བྱེད་པའི་ཞིང་ཆོས་སྤྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སྤྱི་མཐའི་བྱང་  
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོན་བྱིན་ནི་འབྲས་བུ་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །  
 ཞར་བྱང་ལས་ན་མས་ཀྱི་ཕྱི་ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱ་བྱག་གིས་འབྱར་  
 ཏི། དེ་ལ་མཆུག་བྱེད་པས་ཆེ་བ་ལས་ལམ་དངོས་ཀྱི་རིས་ལ་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་  
 པ་དང་། ཞིང་གིས་ཆེ་བ་ཕན་འདོགས་པ་ཕྱགས་ཡོན་དང་། གཞིས་  
 ཆེ་བ་སྤྱོད་གཙོ་དེ། རྒྱན་སྤྱ། ཡོག་ལྷ་ཕྱགས་དང་ནི། རྒྱར་བས་ཆེ་  
 བ་ལས་ཏན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་པས་ཆེ་བ་ལས་ལམ་མཐར་བྱིན་པར་  
 བྱེད་པ་དང་། བསམ་པས་ཆེ་བ་ཀུན་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟེ། ལྷག་པོ་དེ་  
 དག་རྒྱུ་བ་དང་ཆེ་བ་ལས། ལས་ཀྱང་རྒྱུ་བ་དང་ཆེ་བ་ཉིད་ཏུ་འཇོག་  
 པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་དང་། བྱས་  
 ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞེ་ན། མོ་ཐོན་ཏུ་མ་བཏང་

བ་དང་། བབ་ཚལ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱའི་སྐྱམ་དུ་བསམས་  
 བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱས་  
 པ་ལ་ཐུས་མི་འཁྱུད་པ་དང་། བཤགས་སྟགས་དེའི་གཉིན་པོ་མེད་པ་དང་།  
 རྒྱུ་ལྡན་ཡི་རང་བཤགས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་  
 པ་མུང་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལས་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་  
 བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །པལ་  
 ཆེན་སྤེལ་དག་ན་ཅེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པས་མཚན་རྟེན་ལ་ཐུལ་  
 ན་བསྟན་ན་མས་མི་འབྱུང་སྟེ། འེན་པ་དང་མངས་སྦྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་  
 ར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏི། དེ་དག་ལ་མེན་པ་དང་མངས་སྦྱད་པ་ལས་  
 བྱུང་བའི་བསྟན་ན་མས་མེད་ཀྱང་། མཚན་རྟེན་ལ་བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་  
 བའི་བསྟན་ན་མས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་  
 བར་བྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའི་བྱ་མས་སྟགས་ཆད་མེད་དང་། སྟགས་པ་ཡང་  
 དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་པ་ལ་མེན་པ་དང་གཞན་ལ་དངོས་སུ་པན་པ་མེད་ཀྱང་།  
 རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་བསྟན་ན་མས་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བ་  
 བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་པན་འདོགས་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་  
 པའི་འབྲས་བྱ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་རིགས་ན། དུད་འགྲོ་ལ་  
 སྟགས་པའི་ཞིང་རན་པ་ལ་བྱིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འབྱུར་  
 ར་ཞེ་ན། ལྷ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལས་འབྲས་བྱ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་  
 བ་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། རན་པའི་ཞིང་ལ་

ཕྱིན་པ་ལ་འདྲ་ན་མ་མེད་གྱི་འབྲས་བུ་ན་ཡིད་དུ་འདྲ་བ་ཞོན་འབྲས་བུ་...  
 ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་དན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ན་མ་མེད་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་  
 བའམ་མེད་པར་འབྱུར་རྟེ། ཞིང་དན་པ་ལ་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་དུས་  
 ལུ་མི་མེད་པ་དང་རྒྱུ་བ་ལ་སྐྱེས་པར་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་  
 གིས་ནི་ཕྱིན་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་བསྟན་ན་མས་བུ་བའི་གཞི་བཤད་དོ། །རྒྱལ་  
 བྱིམས་ལས་ཕྱུང་བའི་བསྟན་ན་མས་བུ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི། སྤང་  
 བུ་འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིམས་ནི་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་...  
 བའི་གཟུགས་ཏེ་སྤྲུལ་མིན་ཡིན་ལ། འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིམས་དེ་སྤང་བར་  
 བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱལ་བྱིམས་ནི་རྒྱལ་བྱིམས་ལས་ཕྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་...  
 ནོ། །རྒྱལ་བྱིམས་དེ་འདྲ་སྤང་བུ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་  
 ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ན་མ་པ་གཉིས་  
 མ། །རང་བཞིན་གྱི་སྤྲུལ་པ་མིན་ཡང་དུས་མིན་པའི་ཁ་ཟས་སྤང་བ་ལ་  
 སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་སྟེ་བཀག་པ་དེ་སྤང་བའི་རིག་བྱེད་...  
 དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡང་རྒྱལ་བྱིམས་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བྱིམས་དེ་འདྲ་ན་མ་  
 པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན།  
 འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱིས་འཕེན་ཏེ་སྤྲུལ་མ་ཕྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་  
 བ་དང་ཏེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འཕེན་མ་ཕྱུང་བ་དང་། འཆལ་བའི་རྒྱལ་  
 བྱིམས་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་བྱུང་བ་ཉེན་པ་བཞག་ལ་བརྟེན་པ་དང་།  
 བར་པར་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཞེ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །བསྐྱེས་པ་ལས་ཕྱུང་

བའི་བསྟན་ན་མས་བྱ་བའི་གཞི་བཞད་པ་ནི། མེས་པ་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་  
པར་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཏིང་པེ་འཛིན་མཚུངས་ལྟན་དང་ལྷོ་  
བཅས་པ་ནི་བསྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཅི་ཏི་ཕྱིར་བསྟོན་པ་ཞེས་བྱ་ཞི་  
 བ། ཏི་ལ་ལ་མེ་ཏིག་གི་དྲི་ལྟར་མེས་པ་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བསྟོ་ཞིང་  
 གོ་མས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཚུལ་ཁྱིམ་པ་དང་  
 བསྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་གང་གཙུག་ཅི་ཞི་ན། མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་  
དོན་དུ་ཚུལ་ཁྱིམ་གཙུག་ཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་  
 གྱིས་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉོན་མཛས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་  
དུ་བསྟོན་པ་གཙུག་ཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་འདྲི་བས་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་  
 པར་བྱའོ། །འོ་ན། མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་བསྟན་  
 བ་མས་སྟེད་དེ། སྤང་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་  
 གདུང་གི་མཚན་དེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་ཆངས་པའི་བསྟན་ན་མས་ལྷོ་  
 སྟེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞི་ཏི་  
 དགེ་འདུན་ལ་ཀྱན་དགའ་ར་བ་འབྲལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་  
 ཁང་བཅིག་པ་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་འདུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་  
 ཆད་མེད་པ་བསྟོན་པ་ལའང་སྐྱར་ནས་གསུངས་ན་ཆངས་པའི་བསྟན་ན་མས་  
 དེ་གང་ཞི་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆངས་པའི་བསྟན་ན་མས་ནི་ཆངས་པའི་མདུན་  
 བ་འདྲིན་གྱི་ཆེ་དང་མཉམ་པར་བསྟུལ་པར་མཐོ་རིས་སུ་དགའ་བར་ལྷོ་  
གནས་པའི་ཕྱིར་སྤང་སྟོན་པའི་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་གདུང་གི་མཚན་

ཉེན་བཅིག་པ་ལ་སྐྱེས་པ་བྱེད་པའི་རྟ་ཟག་བཞི་ཡིས་ཆངས་པའི་བསྟན་  
 བམས་སྟེང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདྲིར་ཆངས་པ་ནི་ཆངས་པའི་འདུན་  
 བ་འདྲོན་ཏེ། དེར་སྟེང་པའི་བསྟན་བམས་དང་འདྲ་བས་ཆངས་པའི་བསྟན་  
 བམས་ཏེ་འདྲོན་པའི་མཐོ་རིས་སུ་ཆོ་མཐུད་ཅིང་བར་བསྐལ་བཞི་བཅུར་  
 བདེ་བ་སྟེང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞར་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟེན་པ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་  
 ཀྱི་སྟེན་པ་ནི་བསམ་པ་ཀྱན་སྟང་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་སྐྱེས་པ་ཉྱ་ན་...  
 མངས་ཅན་མིན་པས། བསྟན་བྱ་མདོའི་སྟེ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུང་རབ་ཡན་  
 ལག་བཅུ་གཉིས་མཁ་ཐེ་སྟོད་གསུམ་པོ་དག །སྟེར་བ་ཡང་དག་པ་རྒྱ་  
 བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

### (བཅུ་བཞི) ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ།

བཅུ་བཞི་པ་ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། བསྟན་  
 བམས་དང་། ཐར་པ་དང་། རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་  
 དགེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། འཁོར་བར་རྣམ་སྟོན་ཡིད་དྲ་འོང་བ་  
 ཅན་ནི་བསྟན་བམས་ཆ་མཐུན་ནོ། །ཆོགས་ལམ་དུ་བྱང་འདས་ལ་བསྐྱས་  
 པའི་དགེ་བ་ནི་སྟེང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། གང་སྟེས་  
 བ། རེས་པར་ཡངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའོ།།  
 དགེ་བ་དེ་ཡོད་པར་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཉིས་དམིགས་དང་ཡོན་ཏན་བརྟུན་  
 པ་ན། དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྟེང་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་  
 སོ། །རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི་རྩ་བ་ལ་སྐྱེས་

པ་བཞི་ཡིན་པས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ན་མ་པ་གསུམ་མོ།

(བཙུ་ལྷ) རིགས་པས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས།

བཙུ་ལྷ་བ་རིགས་པས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས་ནི། ཡང་འཇིག་  
རྟེན་ན་ཡིག་འབྲུ་དང་། རྩ་དང་། བཟང་བ་དང་། ལྷན་རག་དང་།  
ཟངས་ཞེས་འབྲུང་ན། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། རིགས་པ་སྟེ་  
ཐབས་གྱི་བྱ་བྱག་གིས་རབ་རྩ་བཅུག་པའི་ལས་རག་ཡིད་གྱི་ལས་ན་མ་.....  
གསུམ་ཀྱན་ནས་སྤྲོང་བ་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ནི་ཐུང་པོ་ལྟའི་རང་  
བཞིན་ཡིན་ནི། །དེ་འང་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ཀ་ལ་སྐགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་  
ནི་འབྲི་བ་དང་། རྩ་ནི་རྟོ་བར་བྱེད་པས་ལས་གྱི་ལས་དང་། དཔེས་  
པོ་གཅིག་ལ་སྐགས་པ་བཟང་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷན་རག་ནི་རག་གི་ལས་  
ས། །ལས་རག་གཉིས་ཆར་ལ་ཀྱན་སྤྲོང་ཡོད་པས་ཐུང་པོ་ལྟ་དང་།  
བཅུ་པ་བཅུ་ལ་བརྒྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐགས་པའི་བྲངས་བརྟམས་རྟེ་འཇིན་  
པ་ནི་ཡིད་གྱི་ལས་རྟེ་ཐུང་པོ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་  
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ཚས་མཛོན་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་  
ཆས་གྱི་ཐུང་པོའི་ན་མ་པར་བཤད་པ་ལས་འབྲུང་བའི་ན་མ་བྲངས་འགའ་  
ཞིག་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེན་མངས་པ་ནི་འགྲིམས་པས་ན་བརྟམས་  
པ་དང་། ཉེན་མངས་པ་བཅས་པས་གནག་ཅིང་འཕགས་པ་ན་མས་གྱིས་  
པོར་བས་ན་རན་པ་དང་། ཉེན་མངས་པ་དང་ལྷན་རིག་འབྲུག་པས་ན་ཁ་  
ན་མ་སོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་མས་ནི་ཉེན་མངས་པ་ཅན་གྱི་ཆས་



ཀྱི་མིང་གི་ནྟམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་  
མཐར་ཕྱིན་པས་ན་གྲ་ནྟམ་པ་སྟེ། དེས་ན་གྲ་ནྟམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་  
 བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ནྟམ་གྲངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ངན་པ་ཁོ་ན་དང་།  
 དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་གྲ་ནྟམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་  
 པ་ནི་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་ནས་གྲས་པར་བསྟེན་  
པར་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་ནྟམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་འདུས་མ་བྱས་དང་། མི་  
 དགེ་བ་དང་། བསྐྱབས་ལ་ལྷུང་མ་བསྟན་ནྟམས་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་  
 མིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁྱུད་ལ་གོམས་  
 པར་བྱར་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་  
 དེ་ལ་འབྲས་བུའང་མེད་པའི་བྱིར། མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་ལ་ལྷུང་མ་  
 བསྟན་ནྟམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ནྟམ་སྟེན་ཡིད་དུ་འོང་  
 བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་ལ་ལྷུང་མ་བསྟན་དང་།  
འདུས་བྱས་མ་བསྐྱབས་ལྷུང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་།  
འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྐྱབས་ལྷུང་མ་བསྟན་  
 ནྟམ་མཁའ་དང་། བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་པ་ས་སར་བརྟགས་འགྲོག་  
 ནྟམས་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་བྱི་མ་བྱི་མས་སྤྲ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་  
 པ་ལྟར་ནྟམ་སྟེན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་  
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ནྟམ་སྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ཡིན་  
 པའི་བྱིར་དང་། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟག་པའི་བྱིར་

དང་། ཏྲག་ཅིང་དགེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ན་ཚས་གཞན་ཐམས་  
 ཅད་ནི་སྐྱེ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བར་པ་ལྷུང་འདས་སོ་སོར་བཏྲག་  
 འགྲོག་ནི་དེ་འོག་ན་ལྷུང་དུ་བྱིན་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་  
 མེད་པས་ན་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་  
 འཕྱར་བྱས་པ་ལས། ལས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེ་གནས་བཞི་པའི་མཆན་  
 འབྲེལ་བཤད་པའོ། །

## [ལ] བྱ་བྱས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།

ལ་པ་བྱ་བྱས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་བཞེ།   མཚམས་སྟུར་  
བ།   བྱ་བྱས་དངོས།   དེ་སྟངས་པའི་ཚུལ།   སྟངས་པའི་འབྲས་བུ་  
ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པའོ།

### 〈གཅིག〉   མཚམས་སྟུར་བ།

དང་པོ་ནི།   ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚགས་སྟུངས།   །ཞེས་བཤད་  
ན།   ལས་ཁོ་ན་ལས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚགས་པ་འདི་སྟེ་བ་  
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།   མ་ཡིན་ཏེ།   སྟངས་པའི་ཅ་བ་བྱ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
ཏེ།   ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལ་དེ་ཀྱན་ནས་སྟངས་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མངས་  
སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།   ཉན་མངས་མེད་པར་ལས་རྒྱུ་བས་  
འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པའི་ཕྱིར།   དཔེར་ན།   དབྲ་པ་རྩ་  
པའི་ལས་ཡོད་ཀྱང་ཉན་མངས་མེད་པས་འཁོར་བར་མི་སྟེ་བ་བཞེན་ནོ།

### 〈གཉིས།〉   བྱ་བྱས་དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱ་བྱས་དངོས་ལ་བདུན།   བྱ་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ།   ནམ་  
པའི་བྱེ་བྲག   མཇམས་བྱ་བྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ།   ཉན་མངས་སྟེ་  
ཚུལ།   ནམ་གྲངས།   གང་དང་མཚུངས་ལྟན།   སྟབ་པ་ལ་བཤད་པའོ།

《གཅིག》 བྲ་ཐུས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དཛུ་དང་། ཞུང་བྱང་རྩོ།

《གཅིག》 དཛུ་བཞད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། ལྷན་པར་གྱི་དབྱེ་བའོ།

《གཅིག》 ཅ་པའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། སྤྱད་པའི་ཅ་པ་བྲ་ཐུས། ཞུས་བཞད་ན། བྲ་  
ཐུས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བྲ་ཐུས་དུག་ཡོད་དེ། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་བྲ་  
ཐུས། དེ་བཞེན་དུ་ཁོང་ཁོའི་བྲ་ཐུས་དང་། ང་ཐུས་ཀྱི། མ་ཐིག་  
པའི། ལྷ་པའི་དང་། ཐེ་ཚམས་ཀྱི་བྲ་ཐུས་ན་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
དེ་བཞེན་ཞུས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་འདྲོད་ཆགས་ཐུས་སུ་རྩང་བ་དེ་ལ་  
ཁོང་ཁོ་མགས་ཀྱང་ཐུས་སུ་རྩང་ཞུས་པའི་དོན་དོ། །བྲ་ཐུས་དེ་དུག་ཀྱང་  
འདྲོད་ཆགས་ལ་འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་སྤྱད་པའི་འདྲོད་ཆགས་གཉིས་  
སུ་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་འང་བཞད་དོ། །འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ནི་  
འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཀྱི་ལ་མགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བས་འདྲོད་  
ཁམས་ན་ཡོད་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདྲོད་ཆགས་ནི་  
སྤྱད་པའི་འདྲོད་ཆགས་སོ། །དེ་གཉིས་སྤྱད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཞུས་གཅིག་  
དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་  
པལ་ཆེར་སྐྱེས་འཇུག་ལ་སྤྱད་པས་ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་མཉམ་པར་་་་

བཞག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བརྟན་ཡིན་པར་  
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་གཅིག་དུ་བྱས་སོ། །དགོས་པ་ནི་ཁམས་གཉིས་པ་  
 དེར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཐར་པ་ཡིན་ན་སྐྱམ་པའི་འདུ་གེས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་  
 དེ་གཉིས་སྐྱམས་འཇུག་ལ་སྟེད་པ་ལས་འབྱུང་བས་སྟེད་པའི་འདྲོད་ཆགས་  
 ལུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་དག་བཅུར་ཡང་བཤད་དེ། རི་ལྟར་  
 ཞེ་ན། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་ལྟ། འཇིག་ཚགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྐར་  
 འདེབས་ལྟ་ལྟ་དང་། སྐྱོ་འདྲོགས་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་དང་།  
 ལྟ་བ་མཚེག་འཇིག་དང་ནི། ཚུལ་སྤྱིམས་དང་། བརྟུལ་བྱུགས་མཚེག་  
 དུ་འཇིག་པ་ལ་སྐར་གྱི་བརྟན་པ་དང་བཅུ་ཡིན་ནོ། །

### [གཉིས་] བྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་སྤྱ་བྱས་དེ་ལ་ནམ་པ་དང་།  
 བྱེ་བྱག་དང་། ཁམས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་དབྱེ་ན་དགུ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འདྲོད་  
 དེ། དེ་དག་བཅུ་པ་འདྲོད་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་སྤང་པ་ལ་དངོས་བརྒྱད་  
 ནས་ལྟ་བར་འཇུག་པས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཚས་བཟོད་དང་རྩ་བ་  
 ན་པོ་ཡོང་གེས་པས་མིར་འཇིག་བསྐྱབས་པ་བཞིན་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་  
 འབྱུང་དང་འཁོག་པ་མཐོང་སྤང་ནི་བདུན་བདུན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་མཐར་  
 གཉིས་དང་། བརྟུལ་བྱུགས་མཚེག་འཇིག་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་  
 ཕྱིར་ལམ་མཐོང་སྤང་ནི་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། འཇིག་མཐར་གཉིས་མ་གཏོགས་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་པར་མི་འགལ་བས་ལྟ་བར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ནི་འདྲོད་པ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ་སྟེ་...  
 རང་མཆན་མཐོང་བས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བར་བྱེད་དོ། །འདྲོད་  
 ཆགས། ཁྲོད་སྒྲོ། ད་རྒྱལ། མ་རིག་པ་བཞི་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས  
 ལུ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེས་ལ་དམིགས་པས་སྐྱེས། ཤེས་བྱ་རང་གི་  
 མཆན་ཉིད་ལ་འོག་པར་ལྷགས་པས་ཀྱན་བརྟགས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་  
 ལྱིས་སྒྲིང་ལ། ལྟན་སྐྱེས་བསྐྱེས་པས་སྒྲིང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་  
 ན་དེ་བཞིན་ལ་སྒྲིག་ཉིས་སུ་བྱེད་པས་འདྲོད་པ་ན་སྐྱུད་པའི་སྐྱེས་སྐྱེས་...  
 རྩ་ཅ་དུག་དང་། དེ་བཞི་ནི་བདེན་པ་བཞི་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ལྟ་གཞི་  
 གྲང་བྱར་འབྱུང་བས་ན་རིས་ལྟ་པའོ། །འདྲོད་ཁམས་སུ་བཞུད་པ་ལས་  
 ཁྲོད་སྒྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མངས་པ་དེ་དག་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་...  
 ཡོད་དོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིང་བྱའི་སྐྱེས་  
 ལྟམ་རྩ་ཅ་གཅིག་གོ །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་འདྲ་གཟུགས་ཁམས་  
 དེ་དང་འབྲེན་ཞི། དེ་དག་དགྲ་དང་། དུག་དུག་དང་། བདུན་  
 གསུམ་ནི་བསྐྱེས་པའི་བར་སྐྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་  
 གྲང་བརྟུན་རྩ་ཅ་བརྟུན་དང་སྒྲིམ་གྲང་བརྟུན་ཉིད་དགྲ་བརྟུན་རྩ་ཅ་བརྟུན་དུ་...  
 འདྲོད་།

### (གཉིས་) འདྲ་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ།

གཉིས་པ་ཞུར་བྱུང་ལ་ལ། གྲང་བྱ་ངེས་པ། ལྟ་བ་སྟེ་སྟེ་...  
 མཆན་ཉིད། ལྟ་བ་སྟེ་སྟེ་དང་འབྲེན་པའི་ཙམ་དང་། ལྟན་ཅི་ལྟ་གོ།

གི་རབ་དབྱེ། ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་བཅས་པའོ།།

[གཅིག] སྤང་བྱ་ངེས་པ།

དང་པོ་ནི། རོ་ན། སྤང་རྒྱས་མཐོང་སྤང་ན་མས་མཐོང་ལམ་ཁོ་  
ན་དང་། སྤོམ་སྤང་ན་མས་སྤོམ་ལམ་ཁོ་ན་སྤང་བ་ཡིན་ན་མ་ཞེ་ན།  
སྤྱིང་ཅེ་ལས་སྤྱིས་པ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་  
སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་སྤང་རྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་  
ཀྱིས་སྤྱིང་ཅེ་ལེ་རྟེན་མངས་སྤང་མི་རྒྱས་ལ། ཟག་མེད་སྤོམ་ལམ་གྱི་...  
སྤང་མཐོང་ལམ་སྤྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ས་ལྟག་མ་བརྒྱད་ལས་སྤྱིས་པ་...  
བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྤོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་རྟེ།  
འཆིང་བ་ཀྱན་ལྟན་གྱི་འཇགས་པས་བ་དེན་པ་མངན་སྤྱུམ་དུ་མཐོང་བའི་...  
མཐོང་ལམ་ཀྱིས་སྤང་། ཀྱིས་པས་མཐོང་སྤང་དང་སྤོམ་སྤང་ཆ་གཅིག་  
དུ་བསྐྱེལ་ནས་སྤང་བའི་ཅེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤོམ་ལམ་ཀྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར།  
བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་མིན་པ་ལྟ་མིན་ཆགས་སྟགས་ལྟན་སྤྱིས་བཞི་ལྟ་བུ་...  
ཤེས་པས་གཞོམ་བྱ་ནི་བསྤོམ་ལམ་ཁོ་ན་སྤང་རྟེ། དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་  
པ་གང་ཞེ་ག མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[གཉིས] ལྟ་བ་ས་སའི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལྟ་བ་ས་སའི་མཆན་ཉིད་ནི། ལྟ་བ་ལྟ་རྟེ། ཞེས་བཤད་  
ན། ལྟ་བ་ལྟ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་  
བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་ནི་འཇིག་ཆགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཉིར་ལེན་

གྱི་ཕུང་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་མཁུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་།  
 ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་དང་པོ་  
 གསུམ་སྟགས་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་།  
 དབང་ཕྱག་སྟགས་རྒྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྟ་བ་དང་། ལས་མིན་པ་ལ་ལས་  
 ཏུ་ལྟ་བ་ལུས་ལ་མེ་ལྔ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟས་གཙང་པ་ནི་ཚུལ་བྱིས་  
 དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་ལྟ་བུ་ལྟ་ཡིན་ན། །འོ་  
 བ། དང་པོ་ལ་ཅི་འཕྲི་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཅིར་  
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་  
 བས་དེ་མྱད་ཅེས་བྱའོ།།

**[གསུམ]** ལྟ་བ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚད་སྤང་།

གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚད་སྤང་ནི། འོ་ན།  
 དབང་ཕྱག་སྟགས་རྒྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱར་མཛན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་ཀྱན་  
 འབྲང་མཐོང་སྤང་ཏུ་འཕྱར་ཏེ། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་  
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།  
 རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་  
 དེ་འཕྲི་ཡིན།།

**[བཞི]** ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་རབ་དབྱེ།

བཞི་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་རབ་དབྱེ་ནི། རྟག་པ་དག་ཕྱིན་ལྟ་བུ་  
 ཡིས། །ཞེས་བཤད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་ཉིས་ཁྲི་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།



མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པར་རྟག་  
 པར་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར། སྐྱག་བསྐུལ་བ་ལ་  
 བདེ་བར། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞི་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར། རོ་ན། ལྟ་བ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། ལྟ་བ་  
 གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞི་ཆན་དེ་བཞག་སྟེ། མཐར་འཇིག་པའི་རྟག་  
 ལྟ་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དེ་བཞག །ལྟ་བ་མཆོག་འཇིག་  
 ལས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་དེ་དང་། སྐྱག་བསྐུལ་བ་ལ་བདེ་བར་  
 ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དེ་བཞག །འཇིག་ལྟ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་བདག་མེད་པ་  
 ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་གཞན་ན་མས་  
 ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མི་འཇིག་པའི་སྐྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་ལ་མཐའ་  
 གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་པར་རྟག་པ་དང་ལྟན་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱ་མཆན་གསུམ་པོ་དེ་ཆང་  
 བ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་འཇིག་པ་ཡིན་པ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་  
 རྒྱགས་མཆོག་ཏུ་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་དེ་རྒྱལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་……  
 ལྟག་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་འཇིག་གྱི་ཆད་ལྟ་དང་ལྟག་ལྟ་ནི་སྐྱར་  
 འདེབས་ལས་སྐྱེ་འདོགས་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་  
 བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རོ་ན། མདོ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་  
 ལྟ་བ་ཏུ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དང་། འདུ་གེས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དང་།  
 ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་དང་འདུ་གེས་ཕྱིན་ཅི་……  
 ལྟག་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་རྟག་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཅ་པའི་ཕྱ་རྒྱས་གཞིར་བཟུང་ནས།  
 འདྲིར་ནི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་མ་ཚང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་མ་བཞག་ལ།  
 མདྲར་དེ་གཉིས་ལྟག་པར་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་  
ལྟག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

## (ལ) ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིས་པ་དང་བཅས་པ།

ལ་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་  
 དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ང་རྒྱལ་ལའང་བདུན་ཡོད་དེ། ང་རྒྱལ་དང་།  
 ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངའོ་སྒྲིམ་  
 པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མདྲན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་པའི་ང་  
 རྒྱལ་དང་། ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་རྟེ་རྒྱལ་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་  
 རོས་འཛིན་རིམ་བཞིན་དུ། དམན་པ་ལས་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་  
 སོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་རང་དང་མཉམ་  
 པ་རྒྱམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཞན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་  
 རྒྱམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཉིར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་  
 བས་ངའོ་སྒྲིམ་དུ། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་སྒྲིམ་དུ། ཆེས་ཁྱད་  
 པར་དུ་འཕགས་པ་ལས་བདག་ཅུང་ཟད་དམན་ནོ། །ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་  
 པ་སྒྲིན་ཐོབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པའོ། །བརྟན་  
 བཅས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས་དགྲ་གསུངས་རྟེ། གཞན་ལ་ལྟོས་རྟེ་  
 བདག་སྐྱབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྟོས་རྟེ་གཞན་སྐྱབ་པ་གསུམ། བདག་  
 ལ་ལྟོས་རྟེ་གཞན་འགྲོག་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་

གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཞན་དང་མཉམ་སོ། །གཞན་  
 ལས་དམན་ནི་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞན་  
 བདག་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །བདག་དང་མཉམ་སོ། །བདག་  
 ལས་དམན་ནི་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་  
 ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་དོ། །བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །  
 བདག་ལས་དམན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །འོ་ན། ང་རྒྱལ་  
 དགུ་པོ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཞི་ན། ང་རྒྱལ་  
 དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལྷང་ཟད་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་དུ་  
 འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ང་རྒྱལ་དེ་དག་མཐོང་སྒྲུང་དང་སྒྲུལ་སྒྲུང་  
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མཐོང་ལས་དང་བསྒྲུལ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་  
 ཟད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྒྲུལ་སྒྲུང་མ་སྒྲུངས་པའི་  
 འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། བསྒྲུལ་པས་སྒྲུང་  
 བར་བྱ་བ་ནི་གསོད་སྒྲུབས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་  
 སྒྲུང་པོ་ཆེ་ས་སྒྲུང་གི་བྱར་བྱར་ན་ཅི་མ་དུང་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་མེད་པ་  
 དང་། བདག་ལྷན་རིང་དུ་གནས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ལྷར་དུ་གི་ན་  
 སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་པའི་མེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ན་མ་བ་བདུན་དང་།  
 ང་འོ་སྐྱམ་པ་འབྱུང་བའི་ང་རྒྱལ་དགུ་པོ་ན་མས་ནི་འཕགས་པ་ལ་མངོན་དུ་  
 མི་འབྱུང་མྱེ། དེ་དག་ལྟ་བུས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་  
 པས་ལྟ་བུ་སྒྲུངས་པའི་བྱ་རྒྱུ་རྒྱ། །འོ་ན། བ་ཡིན་པའི་འཁྱོད་པའང་  
 འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོ་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་



ལས་གཞན་པའི་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་འཇུག་ཡིན་ནོ། །ཕྱ་རྒྱས་  
ཀུན་འཇུག་པུ་གཅིག་པུ་དང་དེ་དག་ལས་དགྲ་ནི་སྒྲིལ་བ་མི་མཉམ་པའི་  
ཁམས་དང་། ཞོང་མ་དག་དུ་འང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་བ་མི་མཉམ་མ་མ་  
 པའི་ཁམས་ཀུན་འཇུག་ཞེས་བྱའི། དེར་འཇིག་མཐར་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་  
མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བདག་དང་  
 ཏིག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། ཞོང་འོག་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་  
 དུ་དམིགས་པའི་ཉིན་མངས་ནི་མེད་དེ། འོག་མ་ནི་སྤངས་པས་འདུན་  
 པའི་འདྲ་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱ་རྒྱས་ཁོ་ན་ཀུན་  
 འཇུག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕྱ་རྒྱས་པུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་  
དུ་འབྱུང་པའི་ཚས་གང་སེམས་སེམས་བྱང་ཚར་སྟགས་མཆུངས་ལྟན་ན་མས་  
དང་མཆན་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་དེ་འང་ཀུན་འཇུག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐོབ་  
 པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། ཕྱ་རྒྱས་དེ་དག་དང་ཐོབ་པ་ན་མས་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་  
 མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཀུན་འཇུག་ན་མས་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་  
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་འགལ་བར་བྱགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་བྱགས་དང་།  
 ཀུན་འཇུག་མ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་དང་འགལ་བར་མི་འཇུག་གི།  
 དངོས་སུ་ལོག་བྱགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།  
 ཁོང་ཁྱོས་མནར་སེམས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱིངས་པའི་ན་མ་པར་འཇུག་  
 པས་དེ་དག་ནི་ལོག་བྱགས་ལ་ལོག་བྱགས་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་) དམིགས་སྒྲིལ་ལ་རྟོགས་པའི་རབ་དབྱེ།

406

མཐོང་སྤང་གསུམ་པོ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་རྟེ། ཟག་མེད་ས་དགའི་ལམ་ནི་ཡན་  
 ཚུན་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྩིས་གཤིས་  
 གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གསུམ་ལས་སྤྱ་རྒྱས་གཞན་  
 གྱིས་འགོག་ལམ་ལ་མ་དུ་མིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་  
 ལམ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་མིན་རྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་  
 གཅིག་ཏུ་སྤང་བུ་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་སྤང་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་  
 སྤང་གིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་རྟེ། དེས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་...  
 པའི་ཕྱིར། ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ཞི་བའི་  
 ཕྱིར། རྒྱལ་ཁྱིམ་དང་བརྒྱལ་ཁྱིམ་མཚོག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་  
 པ་མིན་རྟེ། དེ་མ་དག་པ་ལ་དག་པར་འཛིན་པ་གང་ཞིག དེ་དག་  
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་མཚོག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་རྟེ།  
 དེས་དམན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞིག འགོག་ལམ་དེ་མཚོག་  
 ཏུ་ཡུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྱ་རྒྱས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་  
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱ་རྒྱས་  
 ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ན་མས་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་  
 རྒྱས་པར་འཇུག་རྟེ། དཔེར་ན། འདོད་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་མཐོང་སྤང་  
 དེ་འདོད་པའི་སྤང་བུ་རིས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་འཇུག་པ་བཞིན་  
 བོ། །ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ་རྒྱས་དེ་རང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་...  
 རིས་སུ་རྒྱས་པར་འཇུག་གྱི། རིས་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་

ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།      ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱ་རྒྱུས་དྲག་གསལ་བཙ་  
བརྒྱད་དང་།      ས་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱ་རྒྱུས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་  
ཁམས་ཀྱན་འཁྱོད་ལྟ་པ་ན་མས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་བྱང་།      དམིགས་  
 པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུས་པ་མིན་ཏེ།      ཡུལ་ལ་སྤྱད་པ་དང་འཇིག་ལྟས་བདག་  
གིས་མ་བྱས་ཤིང་།      ཡུལ་དེ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོའི་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
སྤྱ་རྒྱུས་གང་ཞིག་ཚར་བ་སྐྱབས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དེ་ནི་དེས་  
མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུས་པར་འགྱུར་ཏེ།      དེ་དག་ལ་འཇིག་སྤྱད་མ་  
སྐྱབས་པའི་ཕྱིར།

### (གསུམ།)      རྩ་བ་ལ་སྤྱས་པའི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་རྩ་བ་ལ་སྤྱས་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ།      དཛུས་དང་།  
 ཅ་པའི་བྱེ་བྲག      སྤྱི་བ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ཞར་བྱང་རྩ་།

### (གཅིག)      དཛུས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི།      སྤྱ་རྒྱུས་དྲག་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ལྷང་མ་  
བསྟན་ཡིན་པ་དུ།      མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན།      ཁམས་གོང་མ་གཉིས་  
ཀྱི་སྤྱ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ།      ན་མ་སྤྱིན་  
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།      འདྲ་  
ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སྤྱ་རྒྱུས་ན་མས་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་།      དེ་  
དག་དང་ལྟན་ཅིག་མཚུངས་ལྟན་གྱི་མ་རིག་པ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་  
ཀྱི།      མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།      འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་བདག་བདེ་བའི་



ཕྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་ཞིང་ཕྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐར་པ་ནི་  
 ལྟར་པོ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ལ། མཐར་འཇིག་ལྟ་བུ་འདྲ་བ་ལྟར་པོ་ལས་ལོག་  
 པ་ལ་གཏན་དུ་ཐར་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་ནམས་ནི་འདྲ་དུ་པའི་ཁམས་  
 འདིར་མི་དགེ་བ་ཡིན་རྟེ། ནམ་མཁུན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར།

### [གཉིས་] ཅ་བའི་བྱེ་བྲག

གཉིས་པ་ཅ་བའི་བྱེ་བྲག་ནི། སྤ་རྒྱས་འདི་དག་ལས་མི་དགེ་བའི་  
 ཅ་བ་ཡིན་པ་དུ། ལྟར་མ་བཟུན་པའི་ཅ་བ་ཡིན་པ་དུ། མ་ཡིན་པ་  
 དུ་ཞེ་ན། འདྲ་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་ལྟར་བྱ་རིས་ལྟ་ཆར་གྱི་འདྲ་ཆགས་  
 དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། མོངས་པ་ནམས་མི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཡིན་རྟེ།  
 རང་གི་རོ་ལོ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཞིང་། མི་དགེ་བ་གཞན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། ལྟར་མ་བཟུན་པའི་ཅ་བ་གསུམ་ཉི། དེ་ནི་ཁམས་ཤོང་མ་གཉིས་  
 གྱི་སྒྲུམས་འཇུག་དང་། གཞུལ་མེད་ཁང་སྐགས་ལ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་  
 དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་བརྒྱུབས་པའི་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མོ་  
 ནི་གེས་རབ་ལྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བརྒྱུབས་པ་དང་མ་བརྒྱུབས་པ་ཐམས་  
 ཅད་དང་། མཚུངས་ལྟན་གྱི་གེས་རབ་ལྟར་མ་བཟུན་ཐམས་ཅད་.....  
 དེ། ལྟར་མ་བཟུན་ཡང་ཡིན་ལ་ཅ་བ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །  
 དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤ་རྒྱས་ལྟར་མ་བཟུན་ཡོད་ཀྱང་ཅ་བར་འོས་པ་མིན་...  
 རྟེ། ཐེ་ཚོམ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་མི་བརྟན་ལ། ཅ་བ་

བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ར་ཀླུ་ནི་སེམས་ཁེངས་པའི་མཆན་ཉིད་  
 གྱིས་མཐོན་པོར་འཇུག་ལ། ཅ་བ་དམའ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།  
 ཁོང་ཁོ་ནི་མི་དགེ་བར་ངེས་པའི་དོགས་པ་མེད་དོ། །ལུང་མ་བརྟན་གྱི་  
 ཅ་བ་ནི་བཞི་ཡིན་ན་ཞེས་ཉི་འག་པ་རྣམས་ཟེར་དེ། དེ་དག་གྲང་གང་  
 ཞེ་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་།  
 འདྲོད་པའི་འཇིག་མཐར་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ར་ཀླུ་  
 དང་། ལྷ་བ་བཅས་པའི་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་དེ། བསམ་གཏན་པ་ལ་  
 སྤྱི་བ་གས་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་བ་གས་ཆེ་བ་དང་། ར་ཀླུ་གས་ཆེ་བ་  
 གསུམ་དང་། དེ་དག་གྲང་མ་རིག་པའི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

### [གསུམ་] ཇི་བ་ལུང་མ་བརྟན་པའི་ཞར་བྱུང་།

གསུམ་པ་ཇི་བ་ལུང་མ་བརྟན་པའི་ཞར་བྱུང་ནི། ལུང་མ་བརྟན་  
 གྱི་ལྷ་བ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་ གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་  
 འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མེད། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་ དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་སྤྱངས་པ་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་  
 ལུས་དེ་ཉིད་སྟག་ཡིན་ནམ། ལུས་གྲང་གཞན་ལ་སྟག་གྲང་གཞན་ཞིག་  
 གམ་བཅུ་བཞི་གསུངས་ནམ། དགེ་བའང་མིན་ལ་མི་དགེ་བའང་མིན་  
 བས་ལུང་མ་བརྟན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཞག་པར་བྱ་བའི་  
 ཇི་བ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དངས་སུ་ལུང་མ་བརྟན་པ་ལ་ལུང་མ་བརྟན་དུ་  
 གསུངས་སོ། །འོ་ན། ཇི་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བཞི་ཡོད་དེ།  
 མགོ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་། ཇི་བ་དང་། གཞག་

བར་ལུང་བསྟན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མགོ་གཅིག་དུ་ལུང་བསྟན་པར་  
 བྱ་བའི་རྩི་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་འཆིང་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་  
 ཅན་སྐྱེས་པ་ན་མས་འཆིང་བ་ལས་མ་འདས་པར་མགོ་གཅིག་དུ་ལུང་བསྟན་...  
 པར་བྱ་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་བྱེ་ནས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་  
 སེམས་ཅན་གྱི་བ་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཉིད་  
 མངས་པ་བཅས་པ་སྐྱེ་ལ། ཉིད་མངས་པ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩིས་ནས་  
 ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རྩི་བ་ནི་མི་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་སམ་མི་འཕགས་  
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་འདི། ལྟ་ལ་ལྟོས་ན་  
 དམན་ལ། ངན་སང་ལ་ལྟོས་ན་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། བཞག་  
 བར་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རྩི་བ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཕྱང་པོ་དང་ཇས་  
 གཅིག་གམ་ཇས་གཞན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་གང་  
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།  
 དཔེར་ན། མ་གཤམ་གྱི་བྱ་གཞི་མ་བྱུང་བས་དེ་དགར་སྐྱེས་གང་དུ་འང་  
 ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

### (བཞི) ཏུས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྡན་ཆུལ།

བཞི་བ་ཏུས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྡན་ཆུལ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་།  
 ཞར་ལ་ཏུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དབྱེད་བ། སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་  
 ཁྱད་པར་རོ།

### [གཅིག] དངོས་བཤད་བ།

དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལོ་དེ་དག་གིས་རང་ལྟལ་གང་ལ་བྱས་པའི་ལུང་

དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་དུས་གསུམ་པོ་གང་དང་ལྡན་པ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་  
 ཉོན་མོངས་པ་ཉོན་མོངས་རང་གི་མཆན་ཉིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱི་  
 པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའང་འདྲད་ཆགས། ཁོང་སྤྱོད་པ་ཁྱུལ་ནི་རང་  
 གི་མཆན་ཉིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་དང་མཐོ་  
 དམའ་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན། དུས་  
 ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་སྦྱོར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་དུག་པ། ཐེ་ཆམ། ལྷ་  
 པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་ཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་  
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདས་པ་དང་  
ཉིར་བར་གནས་པ་ད་ལྟ་བུར་བའི་འདྲད་ཆགས་དང་། ཁོང་སྤྱོད་དང་།  
རང་ཁྱུལ་དག་གིས་ནི་ནམ་ཤེས་དུག་པོ་གང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་ཡང་རུང་གྱི།  
 ལུལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཕྱང་བྱ་རིས་ལྡོ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་  
དེ་དག་སྦྱོས་ནས་ཇི་སྤྱོད་མ་སྤངས་པའི་བར་དུ་ལུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་  
གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐག་པས་སྤང་བ་  
 ཕྱར་པ་ལ་བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྡན་པ་ཞེས་པའང་ལུལ་དེ་དག་ལ་  
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་ལ་སྤང་བར་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་པར་  
 ལྡན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འདྲད་  
 ཆགས་སྟགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་པས་ནི་འདས་པ་དང་། མ་  
 འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལུལ་ཀྱན་དང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་  
 ལྡན་པར་བྱེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་ལུལ་དུ་དུས་གསུམ་པའི་ཆས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།  
 ཡིད་ཤེས་ལས་གཞན་པ་དབང་ཤེས་ལྡིང་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འདྲད་ཆགས་

དང་། ཁོང་ཁོ་མ་འོངས་པའམ། ཟྱེ་འབྱར་གྱིས་ནི་ཡུལ་རང་གི་དུས་  
 པ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་ཤེས་དེ་  
 དག་འདས་མ་འོངས་ལ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། མི་ཟྱེ་བའི་ཆས་ཅན་རྣམས་  
 གྱིས་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་པ་དང་།  
 ལྷག་མ་མ་རིག་པ། ཐེ་ཚམ། ལྟ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་  
 ཀྱན་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་དེ། ཉེན་མོངས་ཟྱི་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

# [གཉིས]    ཞར་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་... དཔྱད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ།  
 ཡུལ་དུས་གསུམ་རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཙྰཏ་པ་དཔྱད་པ་དང་།  
 དེའི་ལན་གདབ་པའོ།

## <གཅིག>    ཡུལ་དུས་གསུམ་རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་པ།

དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་རྣམས་སྤྱོད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་  
 ན་རྟག་པར་འབྱར་ལ། མེད་ན་ལྡན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དུས་རྣམས་  
 ཀྱན་དུ་རྣམས་སྤྱོད་ལ། འོན་ཀྱང་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྒྱུ་མེད་དེ།  
 འདུས་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟྱེ་སྒྲགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། འོ་ན། འདས་  
 མ་འོངས་ད་ལྟ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྒྱུ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།  
 མདོ་ལས། གང་གི་བྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་འཕགས་  
 པ་ཉེན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ།  
 ཞེས་སྒྲགས་དང་། གང་གི་བྱིར་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་

འཕགས་པ་ ཉན་ གོས་ གོས་ པ་ དང་ ལྷན་ པ་ མ་ འོངས་ པའི་ གཞུགས་ ལ་ མངོན་  
 པར་ དགའ་ པ་ མེད་ པ་ ཡིན་ རྒྱུ། ། ཞེས་ གོས་ གཞུགས་ པའི་ ཕྱིར་ དང་།  
 རྣམ་ པར་ ཤེས་ པ་ ལྷལ་ དང་ དབང་ སྟོང་ གཉིས་ ལ་ བརྟེན་ རྣམ་ གྱི་ བར་ བཤད་  
 པས་ ཡིད་ དབང་ དང་ སྤུས་ གཞུགས་ གྱི་ ཆོས་ ལས་ ཡིད་ ཤེས་ གྱིས་ པའི་ ཕྱིར་ དང་།  
 འདས་ མ་ འོངས་ ལ་ དམིགས་ པའི་ ཡིད་ གྱི་ རྣམ་ ཤེས་ ད་ ལྟ་ བ་ ལ་ ལྷལ་ ཡོད་ པའི་  
 ཕྱིར་ ། ལས་ བྱས་ པ་ རུད་ མི་ རྣམ་ པས་ འདས་ པའི་ ལས་ གྱི་ འབྲས་ བྱ་ ད་ ལྟ་  
 རྣམ་ པར་ རྣམ་ པ་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར་ ། དེ་ རྣམ་ གྱི་ འབྲས་ ཡོད་ པར་ སྤུས་ མཉམ་  
 ལ། གྱི་ འགག་ སྤུས་ མཉམ་ སྤྱི་ བྱེད་ པར་ ཁས་ མི་ ལེན་ རྒྱུ། ། སྤུས་ གཞུགས་  
 སྟོང་ རྣམས་ དང་ ཤེས་ བྱ་ གཞི་ ལྟ་ སྟོང་ སྟོང་ རྣམས་ རྟོག་ ཡོད་ པར་ གྲུ་ བའི་  
 ཕྱིར་ རྣམ་ སྟོང་ ཡོད་ པར་ གྲུ་ བའི་ རྟོག་ བར་ འདོད་ ལ། སྤུས་ གཞུགས་ རྣམ་  
 བྱལ་ སྤྱི་ གྲུ་ བ་ དེ་ དག་ གྱི་ སྤུས་ གཞུགས་ གྱི་ འདོད་ རྣམ་ ལ་ རྣམ་ པ་ བཞི་ ཡོད་  
 དེ། དེས་ སྟོང་ གཞན་ སྤྱི་ འབྱུར་ བར་ གྲུ་ བ་ དང་། མཚན་ ཉིད་ གཞན་  
 སྤྱི་ འབྱུར་ བ་ དང་། གཞན་ སྤྱི་ འབྱུར་ གཞན་ སྤྱི་ འབྱུར་ བ་ དང་། གཞན་  
 དང་ གཞན་ སྤྱི་ འབྱུར་ བར་ གྲུ་ བ་ བཞི་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར་ ། དང་ སྟོང་  
 རྒྱུ། བཅུན་ པ་ ཆོས་ གྱི་ ལྷལ་ ཡིན་ རྒྱུ། དེའི་ ལྷལ་ ལ་ ལྷལ་ གྱི་ ལྟ་  
 བྱ་ མ་ འོངས་ པ་ དང་ ད་ ལྟ་ བ་ དང་། ད་ ལྟ་ བ་ རྣམ་ འདས་ པར་ འཇུག་ པའི་  
 ཆོ་ རྣམ་ གཞན་ སྤྱི་ མི་ འབྱུར་ ཡང་། དེས་ སྟོང་ གཞན་ སྤྱི་ འབྱུར་ པའི་ ཕྱིར་  
 དཔེར་ རྒྱུ། གཞན་ གྱི་ རྟོག་ བཅོམ་ རྣམ་ གྱི་ བྱས་ པའི་ ཆོ་ ཁ་ རྟོག་ གཞན་  
 སྤྱི་ མི་ འབྱུར་ ཡང་ དཔེར་ གཞན་ སྤྱི་ འབྱུར་ བ་ བཞིན་ རྒྱུ། ། གཉིས་ པ་ རྒྱུ།

བཙུན་པ་དབང་ས་ལྷོགས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ།      དེའི་ལྷགས་ལ་དེའི་ཚེ་ན་  
 ཏུས་གསུམ་གཤི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་ཡང་།      གང་གི་མཆན་ཉིད་གས་  
 ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སྐགས་པར་འཇག་པའི་ཕྱིར།      དཔེར་ན།  
 སྒྱུས་པ་གཅིག་ཕྱད་མེད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཆེ་ཕྱད་མེད་གཞན་ལ་.....  
 ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཡང་།      ཕྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་  
 དབང་གིས་ཕྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།  
 གསུམ་པ་ནི།      བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ།      དེའི་ལྷགས་  
 ལ་དེའི་ཚེ་ན་བྱ་བ་མ་སྒྱུས་པ་དང་།      བྱ་བ་སྒྱུས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་།  
 བྱ་བ་ཞིག་པའི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སྐགས་པར་འཇག་པའི་ཕྱིར།      དཔེར་  
 ན།      ཅིས་པའི་རིལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་།      བརྒྱ་དང་།      སྒྲོང་  
 གི་ཤོ་མིག་ཏུ་བཞག་པའི་ཆེ་གཅིག་དང་།      བརྒྱ་དང་།      སྒྲོང་ལ་སྐགས་  
 པར་འཇག་པར་བཞིན་ནོ།      །བཞི་པ་ནི།      བཙུན་པ་སངས་རྒྱུས་ལྷན་  
 ལྷགས་ཡིན་ཏེ།      དེའི་ལྷགས་ལ་དེའི་ཚེ་ན་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་  
 སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སྐགས་པར་འཇག་པའི་ཕྱིར།      དཔེར་ན།      ཕྱད་  
 མེད་གཅིག་རང་གི་མ་ལ་སྒྲོས་ནས་བྱ་མ་དང་།      བྱ་མ་ལ་སྒྲོས་ནས་མར་  
 འཇག་པ་བཞིན་ནོ།

### (གཉིས་)      དེ་ལ་ཚུད་པ་དགོད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་དགོད་པ་ནི།      འོ་ན།      དེ་དག་གི་ནང་  
 ནས་བྱུང་མཐའ་གང་བཟང་ཞེ་ན།      དང་པོ་ནི།      བྲངས་ཅན་གྱི་ཕྱགས་  
 བྱ་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།      དངོས་པོ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཇས་གཞན་  
 ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཁས་བྲངས་གིང་།      དངོས་པོ་ན་མས་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་

ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཏུས་གསུམ་འཛེལ་བར་ཐལ་  
 པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཏུས་གསུམ་གའི་མཆན་  
 ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཏུས་གཅིག་  
 ཀྱང་གསུམ་གར་ཐལ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྟེ་བར་གསུམ་  
 གྱི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ཅུང་ཟད་བཟང་ལྟེ།  
བྱ་བ་མ་སྒྱུས་པ་དང་། སྒྱུས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། བྱ་བ་འགགས་  
 པའི་སྒྲིན་ནས་ཏུས་གསུམ་པོ་ན་མས་ན་མ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འང་  
 སྒྲིན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེར་མཆུངས་ཆོས་ཅན། ད་  
 ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྒྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།  
 ཁོ་ན་རེ། དེས་ད་ལྟ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་། འབྲས་  
 བུ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ད་ལྟ་བར་འཇགས་གྲོ་ན། འདས་  
 པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དེའང་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་བར་ཐལ། ད་ལྟ་  
 འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏུས་གསུམ་ག་ཆོས་ཅན། ད་  
 ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལ་གཞགས་སྟེ་བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པར་ཐལ། ད་ལྟ་རིས་  
 སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱ་བ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཏུས་ལས་གཞན་་་  
 ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོར་ལྟར་ན། བྱ་བ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་  
 བྱས་སྟེ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཉག་པར་ཐལ། གཉིས་  
 པ་ལྟར་ན། འདས་མ་འོངས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་  
ཏུས་སྟེ་མི་ཅུང་བར་ཐལ། ཏུས་ལས་གཞན་མིན་པ་གང་ཞིག །ད་ལྟ་  
 རིས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་ཡོད་དེ། བྱ་བ་མ་སྒྱུས་པ་དང་བྱ་བ་



ཞིག་པའི་སྒོ་ནས་འདས་མ་ཐོངས་སུ་འཇག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།      ཅིའི་ཕྱིར་  
 མ་ཐོངས་པ་མ་སྒྲིམ་པ་དང་འདས་པ་ཞིག་པ་ཡིན་དེ།      མ་ཡིན་པར་ཐལ།  
 ད་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

### <གསུམ>      རྟེན་ལན་གདབ་པ།

གསུམ་པ་དེའི་ལན་གདབ་པ་ནི།      དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ན་རེ།      ཆས་  
 རྣམས་ཀྱི་ཆས་ཉིད་དག་ནི་ཐབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གའི་སྒོས་གཞན་དང་  
 གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་རུས་ཤིང་།      ཡིད་ཆེས་པའི་ཁྱད་ལས་འཕྱང་བ་ཡིན་  
 པས་ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་བྱུང་མཐའ་མི་འདྲར་རྩ་ཞེས་ཟེར།།

### [གསུམ]      སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར།

གསུམ་པ་སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི།      སྤང་བྱེ་སྤངས་པ་  
 ལ་སྒྲོལ་བས་ཁྱབ་བམ།      སྒྲོལ་བ་ལ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།  
 སྒྲོལ་བ་ལ་སྤངས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་།      སྤངས་པ་ལ་སྒྲོལ་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ།  
 རྒྱག་བྲལ་གིས་པ་སྒྲིམ་ལ་ཀྱན་འཕྱར་གིས་པ་མ་སྒྲིམ་པའི་ཆ་རྒྱག་བྲལ་  
 མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤངས་ཀྱང་།      ཀྱན་འཕྱོ་ལྟག་མ་ཀྱན་  
 འཕྱར་མཐོང་སྤང་གི་ཀྱན་འཕྱོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ཟིན་པ་རྣམས་དམིགས་  
 པའི་སྒོ་ནས་སྤྲོན་པའམ་མ་བྲལ་བར་བྱེད་ལ།      དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུལ་སྤང་  
 དང་པོའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་པ་ཅི་དམགས་སྤངས་ཀྱང་།      སྤངས་  
 ཟིན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་ལྟག་མ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ལ་...  
 མིགས་པ་གང་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ཟིན་རྣམས་དམིགས་པའི་སྒོ་...

ནས་ལྷན་པར་བྱེད་རྒྱུ་ལྟར་།

## (ལྔ) བྱམས་བྱམས་ཅན་གྱི་བྱེད་བྱ་

ལྔ་པ་བྱམས་བྱམས་ཅན་གྱི་བྱེད་བྱ་ནི། རེ་ན། བྱ་བྱས་ན་མས་  
དང་ས་པོ་གང་ལ་བྱས་པར་འབྱར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་སེམས་  
དུ་ཁི་བྱམས་དུ་འབྱར་གྱི་ན། བྱ་བྱས་ན་མས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱས་་་  
ཚུལ་རྟགས་པས། ཁྱིར་ཆོས་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་  
གྱི་སྤང་རིས་ལྔ་ལྔ་ཉི་ཤེས་ལྔ་དང་ཟག་མེད་ན་མས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་  
དག་གི་བྱམས་ཅན་ཡང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིས་  
ལྔ་ལྔ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ལོ་ལྔ་དང་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གཅིག་ན་མས་  
སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ལྷན་པ་བྱམས་མཐོང་སྤང་དང་ལྷན་པ་བྱམས་ལྷན་ལྷན་  
འབྱར་མཐོང་སྤང་དང་། མོ་མས་པ་ཡིས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདྲོད་པའི་  
ཁམས་ལས་སྤྱི་པ་ན་མས་ནི་སེམས་ལྔ་ལྔ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་  
པོར་ལྷན་པ་བྱམས་མཐོང་སྤང་ལ་མཆོན་ན་རང་གི་རིས་པ་ཀུན་འཁྲོ་དང་ཀུན་  
འཁྲོ་མིན་པ་མཆོངས་ལྷན་དང་བཅས་པའི་སེམས་གཅིག་དང་། ཀུན་  
འབྱར་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འཁྲོ་སེམས་གཅིག་དང་། མོ་མ་སྤང་མོ་ས་  
བསམ་ལས་བྱང་བ་དགེ་བའི་སེམས་ཏེ་འདྲོད་པ་རང་གི་ས་པའི་སེམས་གསུམ་  
དང་། གཞུགས་སུ་སྤྱི་པ་པས་འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་  
བུའི་གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་གཅིག་དང་། རང་གི་ལྷན་པ་གྱི་  
གཉིན་པོ་དེ་མ་མེད་པ་ལྷན་པ་བྱམས་ལ་ཆོས་སེས་པས་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ན་  
ན་མ་སེས་ལྷན་སྤྱད་བྱམས་དུ་འབྱར་པའི་བྱིར་རྒྱུ་། ཁྱི་བཞེན་དུ་འདྲོད་

བའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཡང་རང་རིས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་  
 གྱི་སེམས་གཅིག་དང་། རྟུག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོ་འཇུག་སེམས་  
 གཅིག་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དགེ་བ་དང་། གཞུགས་སྤྱོད་གཏོགས་པ་གཅིག་  
 དང་། ཀུན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སེམས་ཏེ་ལའི་སྤྱོད་ལྟུང་ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་  
 སྤང་ཡང་རྟུག་ཀུན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་རང་གི་དགེ་སྐྱེས་ཅི་རིགས་པ་དང་  
 གཞུགས་སྤྱོད་གཏོགས་པ་དང་གཉིན་པོ་འདྲ། གཞུག་འགྲོག་ལམ་མཐོང་  
 སྤང་གི་དངོས་སྤྱོད་ཐམས་པ་ནི་ཐག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་འོག་  
 རྒྱགས་ནི་དེ་ཉིད་ལ་འོག་པར་རྒྱགས་པའི་བྱིར་དང་། མོང་མའི་ཉོན་མོངས་  
 པས་འོག་པར་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། གཞུགས་མེད་ནི་རིང་བས་  
 དགེ་བས་ཀྱང་མི་དམིགས་པས། དེ་ལྟར་ན་མོང་དྲུ་བསྟན་པ་ལས་སེམས་  
 གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་བཞིན་དྲུ་འོག་མ་ན་མས་ལའང་  
 བེས་པར་བྱའོ། །གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྤྱོད་པའི་རྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་  
དང་སྒྲིམ་སྤང་གཞུག་པ་ལྟེ་སེམས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་  
 གི་ས་པའི་རྟུག་ཀུན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དགེ་བ་ལྟེ་  
 གཞུགས་ཀྱི་དམིགས་སྤྱོད་མོང་བཞིན་དང་། འོག་མ་འདྲོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་  
 སྤྱོད་པའི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་དང་། སྒྲིམ་སྤང་ཐོས་བསམ་ལས་  
 རྟུང་པའི་དགེ་བ་ལྟེ་གཞུགས་དང་། མོང་མ་གཞུགས་མེད་ན་མ་མཁའ་  
 མཐོང་ལས་ཏེ་ར་བརྟུགས་ཀྱི་དགེ་སྐྱེས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་ཆེས་  
 བེས་སྤྱོད་མཐུན་ཀྱི་ནམ་གེས་ཀྱི་འདྲུང་ལྟུང་པས། དེ་ལྟར་ན་  
 ནམ་གེས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟུང་དྲུ་འབྱུང་པའི་བྱིར་རོ། །གཞུགས་

མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱབ་ཀྱན་མཐོང་སྤང་དང་སྦྱོར་སྤང་གསུམ་ནི་སེམས་པ་ཅུ་  
 པ་ཅུ་འི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲིང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྦྱོར་  
 པ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འཁྱོག་གཉིས་གཉིས་རེ་བཞི་དང་། སྦྱོར་སྤང་  
 ཅི་རིགས་པ་གཉིས་དང་། རྩ་མ་བཞིན་རང་གི་སེམས་གསུམ་སྟེ་ཁམས་  
 གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་གསུམ་གསུམ་དགུ་དང་། གཉིན་པོ་ཟག་པ་  
 མེད་པ་རྗེས་ཤིང་གི་སྐྱབས་ཏེ། རྩ་མ་ཤིས་པ་ཅུ་པ་ཅུ་འི་སྦྱོད་ལུ་དུ་འཕྱར་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་པས་སྤང་བུ་ཁམས་གསུམ་ཀྱན་  
 ནི་ལུ་ཅན་གྱི་སེམས་སྤང་གི་སྦྱོར་དུ་རང་གི་རིས་ཀྱི་སེམས་དེས་ཐུགས་ཤིང་  
 པསྒྲན་པའི་རྩ་མ་ཤིས་སྦྱོད་ལུ་ལོ། །དེ་འང་འདི་ལྟར་འདྲིང་པ་ན་སྤང་  
 གྱི་ལྟ་དང་། རང་རིས་དངོས་སུ་ཁོག་ཏུགས་ལ་དམིགས་པ་པསྒྲན་པས་  
 ཏུག་ཏུག་དང་། གཟུགས་ན་དགུ་དགུ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་པ་ཅུ་  
 གཅིག་པ་ཅུ་གཅིག་གོ། །ཟག་མེད་ནི་སེམས་པ་ཅུ་འི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ་  
 ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བུ་རིས་ལྟ་ལྟ་ཡོད་པའི་མཐའ་མ་འཁོག་ལམ་ལ་དངོས་  
 སུ་ཁོག་ཏུགས་ཁོག་ལྟ་ལ་མོགས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། སྦྱོར་སྤང་དགྱི་  
 པ་རེ་རེ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་དགུ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཚོས་ཤིས་རྗེས་ཤིས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་པས། དེ་ལྟར་རྩ་མ་ཤིས་པ་ཅུ་འི་སྦྱོད་ལུ་དུ་འཕྱར་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

**《གསུམ》** སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དང་པཅས་པའི་རྩལ་

གསུམ་པ་སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དང་པཅས་རྩལ་ནི། སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དེ་

བཅས་པ་དེ་ལ་སྤྱ་རྒྱས་དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་བས་ཞེ་ན། མེས་ས་  
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས་ལས། མེས་ས་ཉོན་མོངས་  
 པ་ཅན་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱས་པར་འགྱུར་ཡང་སྤྱ་རྒྱས་དང་  
 བཅས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅས་ལ་རྒྱས་པ་ནི་ས་སའི་སྤྱི་པོའི་  
 མེས་ས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱེས་པ་དམིགས་མཚུངས་  
 གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ཡིན། བཅས་ལ་མི་རྒྱས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་  
 སྤངས་ཐིན་འདས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། མ་འོངས་མི་སྤྱི་པོའི་ཆོས་ཅན་  
 གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྟན་ཅིག་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མེས་ས་  
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་དགྲ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་  
 བཟུན་རྣམས་ནི་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་ལྱུང་རྒྱས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཡིན་  
 ཏེ། དེ་དག་ལ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་རྒྱས་པ་མི་སྤྱི་  
 པའི་ཕྱིར་རྟེན། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་དེ་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་  
 གཉིས་ཀྱི་མེན་ནོ།

### <བཞི> ཉོན་མོངས་སྤྱི་ཚུལ།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱི་ཚུལ་ནི། སྤྱ་རྒྱས་རྣམས་སྤྱི་པོའི་རིམ་པ་ཆེ་  
 ལྷ་ཅུ་ཞེ་ན། དང་པོར་བདེན་པའི་དོན་ལ་མོངས་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་  
 ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྤྱི། དེ་ནས་ནི་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལ་  
 བརྟེན་ནས་འཆད་ཉན་ལོག་པར་བྱས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་སྟམ་པའི་ལོག་  
 ལྷ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤངས་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་

འཇིག་ཚུགས་ལ་ལྟ་བ་འབྱུང་།     དེ་ནས་སྤང་པ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་  
འཇིག་པའི་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་།     དེ་ནས་ནི་མཐར་བཟུང་  
བས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འཇིག་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་དང་བརྟུལ་བྱགས་  
མཚེག་ཏུ་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་།     དེ་ནས་གང་གིས་དག་པར་ཡིད་  
ཆེས་པར་བཟུང་བས་ལྟ་བ་མཚེག་འཇིག་འབྱུང་།     དེ་ནས་རང་གི་ལྟ་བ་  
ལ་ཆགས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་།     གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་སྤང་བའི་ཞེ་སྤང་ནི་སྟེ་  
བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྤང་བྱས་ཀྱང་སྟེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ།     །འོ་ལ།  
ཉོན་མངས་པ་སྟེ་བ་ལ་རྒྱ་ཏུ་དགོས་ཤིང་།     སྤང་བ་གཉིན་པོས་སྤངས་  
པ་མ་ཡིན་པ་དང་།     ཉོན་མངས་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ནི་  
ཉེ་བར་གནས་པ་དང་།     ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལྟེང་ལས་ཉོན་མངས་  
པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཆད་བ་ཡིན་ནོ།

### 《ལུ》    ནམ་གྲངས་བཤད་པ།

ལྟ་བ་ནམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།     མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ནམ་  
གྲངས།     བརྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་ནམ་གྲངས་སོ།

### (གཅིག)    མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ནམ་གྲངས།

དང་པོ་ལ་བཞི།     ཟག་པ།     ཆ་སྦྱར།     ཉིར་ལེན།     དེ་དག་གི་  
ངས་པ་བཤད་པའོ།

### [གཅིག]    ཟག་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི།     ཆོས་མངོན་པ་བ་ནམས་མདོ་འཆད་པར་སྟེ་ན།     མདོ་

ལས། ཟག་པ་དང་། ཅུ་སྒྲུང་དང་། ཉེར་ལེན་ཞེས་བཤད་ན།  
 དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདྲིང་པའི་ཟག་པ། སྤྲིང་  
 པའི་ཟག་པ། མ་ཇིག་པའི་ཟག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེའང་  
འདྲིང་ཁམས་ན་སྒྲུང་པ་གཉི་ལྔ་གཉེན་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་  
འཕུ་གཉིས་། ཐེ་ཚམ་བཞི། འདྲིང་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་  
 ལ་ལ་སྟེ་སྟམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཀླན་ནས་དཀྲིས་  
 པ་བཅུ་དང་བཅས་པ་བཞི་བཅུ་ཅ་གཅིག་ནི་འདྲིང་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ཏེ།  
 ཡལ་ཆེར་འདྲིང་པར་དམིགས་པའི་ཟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་དང་  
གཟུགས་ནི་ཡེད་པ་ན་སྒྲུང་པའི་སྤྲ་རྒྱས་མ་ཇིག་པ་བཅུ་མ་གཏོགས་པའི་ཉི་  
ཤུ་ཅ་བྲལ་བྲལ་པོ་ན་མས་ཁོ་ན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་ལྟ་བུ་ཅ་གཉིས་་་་  
ནི་སྤྲིང་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ཆེར་གྲང་མའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་  
 པའི་བྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཡེད་ལས་སྟེ་བའི་སྤྲ་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སྤྲིང་  
 པའི་ཟག་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་ཉོན་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་  
 རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དམྱིབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ཏུ་འབྲུ་བ་དང་། ཁ་ནང་  
 ཏུ་བལྟས་པར་འབྲུ་བ་དང་། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པར་འབྲུ་བའི་  
 བྱིར། གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། གང་མ་  
 གཉིས་པོ་དེ་སྤྲིང་པ་ཡིན་གྱི། ཐར་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་དོན་ཏུ་  
 གཉེར་བའང་སྤྲིང་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་མ་  
 ཡིན་ན་ཞེས་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ཇིག་པའི་ཟག་པ་གང་

ཞེ་ན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཙུ་ལུ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཡིན་  
 ནོ། །སྤང་བྱ་རིས་ལཱའི་ནང་ནས་མ་རིག་པ་བཙུ་ལུ་ལྷགས་སུ་ཟག་པར་  
 ལྷན་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འཁོར་བའི་  
 ཅ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན། མ་རིག་པ་སྤངས་ན་གཞན་ན་མས་ཀྱང་  
 སྤང་བར་འགྱུར་རྒྱུ་སྤེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མ་རིག་པ་ལྷགས་ཤིག་དུ་ཟག་པར་  
 བྱི་བརྟན་རྟོ།།

## [གཉིས་] རྒྱ་སྤང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱ་སྤང་ནི། རྒྱ་པོ་བཞི་དང་སྤང་བ་བཞི་འདྲ་ལྷོ་སྤང་  
 ཟག་པ་ལ་ཟུང་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་  
 ཟག་པ་ན་མས་འདྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱ་སྤང་གྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་  
 པའི་ཆབ་དུ་རྒྱ་སྤང་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་པ་གསུམ་ཡིན་པས་རྒྱ་སྤང་བཞིར་  
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་ན་མས་ཤིས་རབ་  
 རན་པའི་རབ་བཞིན་ཡིན་པས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཤིག་དུ་བརྟན་པའི་  
 ཕྱིར་བཞིར་འགྱུར་རྟེ། འདྲོད་པའི་རྒྱ་སྤང་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་དང་།  
 སྤྲོད་པའི་རྒྱ་སྤང་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་པའི་རྒྱ་སྤང་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་  
 དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་སྤང་ལྷ་མ་བཞིན་བཙུ་ལུ་འོ། །འོ་ན། ཟག་  
 པའང་བཞིར་འགྱུར་རྟེ། ལྷན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཞེ་ན། ཟག་པར་  
 བྱི་ལྷ་བ་ན་མས་ལས་ལྷགས་ཤིག་དུ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཟག་པའི་དོན་  
 འཁོར་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདྲོད་ཆགས་ལ་ལྷགས་པའི་



གྲགས་མེད་པའི་ལྷ་པ་རྒྱུད་པ་ན་མས་ནི་གསལ་བས་འཁོར་བར་འཛག་པའི་  
མིང་གི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

### [གསུམ] ཉེར་ལེན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་ནི། ཉེར་ལེན་བཞི་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་

འདྲ་པའི་ཆུ་ཚོད་ཉིད་མ་རིག་བཅས་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་བཞི་ནི་འདྲ་པ་ཉེར་

བར་ལེན་པ་དང་། མིད་པའི་ཆུ་ཚོད་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་སུམ་ཅུ་

ཅ་བརྒྱད་ནི་ལལ་ཆེར་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཞི་

ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་དུ་སྒྲིབ་པ་ཉེར་བར་ལེན་པ་ན་མས་ལེན་ལ། བཞི་མ་

ཆང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་པ་ལ་ན་མ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དཔེར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་པ་དང་པོ་བཞི་པོ་གམས་ཅད་བཟླམས་པ་སུམ་

ཅུ་ནི་ལྷ་པ་ཉེར་བར་ལེན་པ་དང་། ལྷ་པ་ལྷ་པ་དུག་ནི་ལམ་ལེན་པ་ལ་

ལམ་དུ་འཛིན་པས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པའི་དབྱར་གྱུར་ཅིང་། དོན་མེད་

ཀྱི་དཀར་སུབ་མང་པོ་སྤྱད་པས་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་བྱོགས་གཉིས་ཀ་

བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ཤོགས་ནི་ག་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་

མཆོག་འཛིན་ཉེར་བར་ལེན་པ་བཞག་གོ། །འོ་ན། མ་རིག་པ་བསྐྱེས་

ཏི་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་ཀྱི། ཤོགས་ཤིག་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡང་མིད་

འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་ལེན་ན་མ་རིག་པ་ནི་མི་གསལ་བས་ཤོགས་མེད་

གྱུར་པར་ཡང་མིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེས་ཀྱི། ཤོགས་

སུ་མི་བཞག་གོ། །

# [བཞི] དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ནི། ཅི་འཕྲི་ཉན་མངས་པ་དེ་དག་ལ་  
 བྱ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཉན་མངས་པ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་་་  
 ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་། མེས་ལས་བྱང་པའི་ར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགའ་  
 པས་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་ཕྱིར་དང་། མོག་མ་མེད་པའི་དྲུག་ནས་མོབ་པ་དང་  
 རྩེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་མཆུངས་  
 ལྟན་ནས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འབྱུར་བ་དང་། ས་པོན་མ་སྤངས་  
 བ་སྒྲིག་བཞིན་དུ་རྒྱད་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྩེས་སུ་འབྲང་མྱེ་མཛན་དུ་འབྱུར་  
 པས་ན་རྒྱས་པ་མྱེ། རྒྱ་མཆན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱ་བྱས་དག་དུ་བཤད་པ་་་  
 ཡིན་ན། །ཅི་འཕྲི་ཉན་མངས་པ་དེ་དག་ལ་ཟག་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་ཞེས་  
 བྱ་ཞེ་ན། ཉན་མངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའམ།  
 རྒྱ་མཆད་དུག་གི་མ་ནང་ནས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱིས་ཟག་པ་  
 དང་། ཡང་སྤྱིད་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པས་ཆུ་པོ་དང་། ཡང་སྤྱིད་དང་  
 འབྱུར་བར་བྱེད་པས་སྦྱར་བ་དང་། འཁོར་བར་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་  
 པས་ཉེར་ལེན་ཏེ་ཟག་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་དེ་དག་གི་ནི་ངེས་ཅིག་ཡིན་ན།

## [གཉིས] བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་

བྱངས།  
 གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་བྱངས་ལ་གཉིས། བསྟན་  
 བཤད་དོ།

[གཅིག] མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ཡང་སྤྱ་རྒྱུ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཀྱན་རྒྱུ་བ་དང་།  
སྤྱ་རྒྱུ་ལ་འཆིང་བ་དང་། སྤྱ་རྒྱུ་དང་། ཉེ་བའི་ཉེན་མངས་བ་དང་།  
 ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་ན་མས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་ན་མ་པ་ལྟར་མདོ་དང་ཆས་...  
 མཛན་པ་ལས་ཕྱི་ནས་བཤད་དོ།

[གཉིས] རྒྱུ་བར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་བཤད་ལ་བཞི། ཀྱན་རྒྱུ་། འཆིང་བ། ཉེ་  
 ཉེན། ཀྱན་དཀྱིས་སོ།

[གཅིག] ཀྱན་རྒྱུ་།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀྱན་རྒྱུ་དགྲ་ རོག་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།  
 གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལོ།

[གཅིག] ཀྱན་རྒྱུ་དགྲ་།

དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྒྱུ་དགྲ་ཡོད་དེ། ཅ་ཉེན་འདོད་ཆགས།  
 ཁོང་ཁོ། ད་རྒྱལ། མ་རིག་ལྟ་བ། ཐེ་ཆམ་བྱུག་དང་། མཆོག་  
 རྒྱ་འཇིན་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་། སྤྱ་དོག་དང་མེར་སྐྱའི་ཀྱན་རྒྱུ་ན་མས་སུ་  
 ཡོད་པའི་བྱུར། རོ་ན། མཆོག་འཇིན་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀྱན་རྒྱུ་ལས་  
 ཡོགས་སུ་རྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་  
 ཐ་མ་གཉིས་ཇས་བཙོ་བརྒྱད་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་འབྲ་བའི་བྱུར་ཉི། ལྟ་  
 བ་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པ་ན་སྤྱ་བ་ལྟེན་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་། གོང་

མ་གཉིས་ན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱུག་དང་། རྟག་ལྟ་ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤང་  
 བཞེ་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ལྟ་  
 བ་བཞེ་པ་ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤང་བཞེ་གསུམ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྟ་  
 བ་ལྟ་པ་འདྲོད་པ་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་།  
 གོང་མ་གཉིས་ན་འང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཚན་འཛིན་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་མཚན་གྱི་བརྒྱད་བྱ་དང་། ཐ་མ་  
 གཉིས་མཚན་གྱི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་ཕྱིར་ཚལ་སྐྱེས་དང་བརྒྱལ་གྲུགས་  
 མཚན་འཛིན་དང་། ལྟ་བ་མཚན་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀྱན་གྱི་སྦྱར་པ་  
 ལས་གཞན་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་དཀྱིས་ན་མས་ཀྱི་ནང་ནས་  
 སྤྲོད་ག་མེར་ལྟ་གཉིས་ལོགས་སུ་ཀྱན་སྦྱར་བྱ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་  
 ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་འང་མཐོང་གཅིག་གྱི་ནི་མི་དགེ་  
 བ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྲོད་ག་མེར་ལྟ་ཀྱན་དཀྱིས་  
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་གྱི་ཀྱན་སྦྱར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

## གཉིས་ཀྱི་འཛིན་མཐོང་མཐུན་ལྟ་

གཉིས་པ་འཛིན་མཐོང་མཐུན་ལྟ་ནི། ཀྱན་སྦྱར་ཐ་མཐོང་མཐུན་  
 ན་མ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། འཛིན་ཚགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚལ་སྐྱེས་དང་།  
 བརྒྱལ་གྲུགས་མཚན་འཛིན་དང་། འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། ཐེ་  
 ཚམ་དང་། གནོད་མེས་ན་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་  
 ལ་ཐ་མཐོང་མཐུན་ཞེས་བྱ་གྲེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འདྲོད་པའི་

ཁམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བུའོ། །དེ་དག་  
 འདྲད་པའི་ཁམས་དང་མཐུན་ཏེ། འདྲད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་པའི་  
 མེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདྲད་པ་ལས་མི་འདའ་ལ་འཇིག་ལྷ་ལ་སྐགས་པ་གསུམ་  
 སྟེ་ཡིས་ནི་ལན་གཅིག་གོང་དུ་སྒྲིམ་ཀྱང་འདྲད་པར་ཕྱིར་བཏོག་པར་བྱེད་  
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་དེས་ལྷ་བ་ལྷ་མེ་ཆོས་དང་དུག་ག་སྤངས་  
 པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་འཇིག་ལྷ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་མཆོག་  
 འཇིན་དང་། མེ་ཆོས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུར་གསུམ་སྟེ་ཁོ་ན་སྤངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་  
 མོལ་པར་གསུངས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་སྤངས་རིས་དང་  
 སྟེ་ཁོ་ན་ནི་སྒྲིམ་ཅན་འཇིག་ལྷ་དང་། རིས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཅན་འཇིག་  
 ལྷ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་དང་། རིས་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲིམ་ཅན་མེ་  
 ཆོས་གསུམ་སྟེ་སྤངས་པ་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཤུགས་ལ་སྒྲིམ་གཅིག་པ་མཐའ་  
 འཇིན་དང་། སྒྲིམ་བཞི་པ་ལོག་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་མཆོག་འཇིན་སྤངས་  
 པའང་གོ་ཞེ། སྒྲིམ་ཅན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་སྤངས་པར་བརྟན་  
 པས་མཐོང་སྤང་གི་འདྲད་ཆགས་ལ་སྐགས་པའང་སྤངས་པར་བརྟན་ཏེ།  
 འདྲད་ཆགས་ལ་སྐགས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀྱན་རྒྱུར་གསུམ་སྟེ་དེས་མཐོང་སྤང་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མཐར་འཇིན་གྱི་ཅ་བ་  
 འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བ་མཆོག་འཇིན་གྱི་ཅ་བ་རྒྱུན་ཞུགས་མཆོག་  
 འཇིན་དང་། ལོག་ལྷ་བའི་ཅ་བ་མེ་ཆོས་ཡིན་པས་ཅ་བ་ན་མས་བརྟན་  
 ཏེ་སྤངས་པར་བརྟན་པས་ཅ་བ་ཅན་ན་མས་སྤངས་པ་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར་

གཟུགས་ཁོ་ན་སྒྲིམ་སྒྲིམ། །སྒྲིབ་དཔེ་ནི། དཔེར་ན། ལུལ་གཞན་དུ་  
 འཕྲོ་བ་ལ་ཁི་མྱོད་འཕྲོ་བར་མི་འདྲོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བར་འཕྲོ་བ་  
 དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་བར་ཆད་གཟུགས་པོ་དེ་མྱོད་ཅིག་མོད་པ་  
 དེ་མྱོད་དུ་ལུལ་གཞན་དུ་མི་ཕྱིན་པ་ལྟར། ཐར་པ་བསྐྱོད་པ་ལའང་འཛིག་  
 ལྟས་པདག་ཆད་པར་དོགས་པས་ཐར་པར་སྐྱག་སྟེ་འཕྲོ་མི་འདྲོད་པ་དང་།  
 ལུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ནོར་བ་དང་། ཐར་  
 པ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གཞན་ཕྱིད་པ་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤངས་ན་ཐར་  
 པར་བསྐྱོད་པ་ལ་གཞན་མེད་པར་བརྟན་པ་ལ་དེ་མི་ཕྱིར་ན་གཙུག་པོ་མཆོན་  
 བས་ཀྱང་སྒྲིབ་གཟུགས་ཁོ་ན་སྤངས་པར་བརྟན་ཏེ་ཞེས་བཞེད་དོ།

### 《གཟུགས་》 གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།

གཟུགས་པོ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་ནི། ཡང་མདོ་ལས་གོང་མའི་ཆ་  
 དང་མཐུན་པའི་ཀྱན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་དང་་་་  
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལས་སྒྱུས་པའི་འདྲོད་ཆགས་དག་ནི་དེར་སྒྲིབ་པའི་  
 རྒྱུ་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་ས་སྤར་བྱེ་ནས་གཉིས་དང་། གཞན་རེ་རེར་བཟངས་  
 ཏེ་མྱོད་པ་དང་རྒྱལ་དང་མྱངས་པ་ན་མས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གོང་མའི་  
 ཁམས་ལས་མི་འདའ་བ་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

### 《གཉིས་》 འཆིང་བ།

གཉིས་པ་འཆིང་བ་ནི། འཆིང་བ་ལ་དུ་ཞེ་ན། བདེ་སྐྱག་བཏང་  
 རྟེན་གྱི་ཆོར་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའི་དབང་གིས་རིམ་

པ་བཞིན་དུ་ཀྱས་པས་འཁོར་བར་འཛིང་བར་བྱེད་པ་ནི་འདྲ་ཆགས།  
ཞེས་ང་། གཏི་ཐུག་གསུམ་ཡིན་ནོ།

### ༼གསུམ༽ ཉེ་ཉོན།

གསུམ་པ་ཉེ་ཉོན་ནི། ཅ་བའི་ཉོན་མངས་པ་དུག་ལས་གཞན་པའི་  
ཉོན་མངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལས་བྱང་བ་འདུ་བྱེད་ཐུང་པོས་བསྐྱས་པ་ཞེས་  
པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཅ་བའི་ཉོན་མངས་པ་དང་ཉེར་བར་འདུག་པས་ན་  
ཉེ་བའི་ཉོན་མངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ཀྱན་དགྲིས་བཅུ། ཇི་མ་  
དུག །བག་མེད། ལེ་ལ། མ་དད་པ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དགུ་དང་།  
གཞི་ཐུན་ཆེགས་ལས་བྱང་བའི་མི་དགའ་བ་དང་། གླལ་བར་བྱེད་པ་སྐྱགས་  
ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅ་བའི་ཉོན་མངས་པ་ཞེས་ནི་མི་  
བྱ་ཉེ། ཅ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱར་རོ།

### ༼བཞི༽ ཀྱན་དགྲིས།

བཞི་པ་ཀྱན་དགྲིས་ལ། དཛས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས་ལས།

### ༼གཅིག༽ དཛས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཀྱན་ནས་འགྲི་བའམ། འདི་  
དག་ཡོད་ན་སྤྱད་པ་ངན་པ་ལྡང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཀྱན་དགྲིས་ནི་བརྒྱད་  
དུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་ནི་རྩ་ཆ་མེད་  
པ་དང་། སྤེལ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མི་མཐུན་  
ཕྱགས་ཕྱག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་

ཚོད་པ་དང་། འཁྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱུགས་སྤྱུགས་པ་  
དང་། གཉིད་དག་དང་བཅས་པའི་ཀླན་ནས་དཀྱིས་པ་ནས་པ་བརྒྱད་དང་།  
བྱེ་བྲག་སྒྲེ་བ་ལྟར་ན་ཁོ་བ་དང་འཆབ་པ་བརྟན་ཏེ་བཅུར་འདྲོད་དོ། ཉེ་  
ཉེ་ན་ནམས་ཅ་ཉེ་བྱི་རྒྱ་མཐུན་བྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན། ཅ་ཉེ་གང་གིས་  
ཉེ་ཉེ་གང་སྤྱད་ཅེ་ན། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཚོད་  
པ་དང་། སེར་སྐྱ་བསྐང་ཞིང་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་  
པས་གཞན་ལ་མ་གུས་པའི་བྱིར་དང་། འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་  
པས་སེམས་ཚོད་པའི་བྱིར་དང་། ཡོ་བྱད་སྤགས་ལ་ཆགས་པས་དམ་བྱ་  
འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །འཆབ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་འདྲོད་ཆགས་ལས་སྤྱད་པར་  
འདྲོད་དེ། བརྟེན་བཀུར་ཉམས་པར་དོགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མ་  
རིག་པ་ལས་སོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཉེས་པ་བྱུང་བར་གེས་པ་དང་མ་  
གེས་པའི་དབང་གིས་གཉིས་ཀ་ལས་སོ་ཞེས་མི་མཐུན་པར་ཚོད་དོ། །མ་  
རིག་པ་ལས་སེམས་སྤྱུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། ཁྲིལ་མེད་ན་མས་  
སྤྱི་ཉེ། དམིགས་པ་གསལ་པར་འཇུག་པ་ལ་སྤྱུགས་གཉིད་མེད་པའི་བྱིར་  
དང་། རྒྱིག་པའི་འབྲས་བྱ་རྒྱག་བསྐལ་ཡིན་པར་མ་གེས་པས་རྒྱིག་པ་ལ་  
མི་འཇིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་འཁྱེད་པ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་ཉེ།  
དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་དགེ་བ་བྱས་པ་  
ལས་འཁྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་བ་དང་ཐུག་དོག་ནི་ཁོང་ཁོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་  
བ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་ལས་ཀླན་ནས་མནར་སེམས་སྤྱི་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་



《གཉིས་》      བར་ཐུང་།

१. श्री. अ. या. प्र.

པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱི་མའམ་ཉི་ཉོན་ནི་བྱུག་ཡང་དེ།

ཏུ་འཁོན་པ་དང་།      ན་མ་འཆོ་ན་མས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།      རི་དག་ཅ་ཉླ་

ཉིད་པ་ལ་སྐགས་པ་ ཉ་མས་བྱིས་དོགས་ནས་རྒྱ་བྱང་པའི་བྱིར་དང་། རང་

པར་འཕྲོ་པ་ནི་སྐར་སྐར་ལས་སྤྱི་སྤྱི་ཏེ། རྩལ་ལ་མནར་སེམས་པས་སྤྱི། །

དམ་ཏུ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་འཛིན་པ་མ་བཞི་ཕྱིར་རོ། ། གཙོ་ནི་ལག་

དང་ལྟན་པ་ས་མེས་ས་སྤྱི་པ་མི་འཆགས་པར་བྱ་བྱུང་བའི་མྱེར་རྒྱུ་མོ།

२      མཆོད་ཀྱི་ཐུད་པར།

གཉིས་པ་ཚས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཀུན་དགུལ་མཆོ་པ་དེ་དག་ལ་  
མཐོང་སྒྲུལ་གང་གི་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་ཏུ་ཞེ་ན། ཀུན་དགུལ་མཆོ་པ་དེ་དག་

ལས་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། གཉིད་  
 དང་། རྒྱུད་པ་ལྟ་ལྟ་ནི་མཐོང་སྒྲིལ་ནས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་མཚུངས་  
 པར་ལྟ་ན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྱེད་མེད་པ་ནི་མི་དག་  
 པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་ཞིང་། རྒྱལ་པ་རྒྱུད་པ་ལྟ་ནི་ཉན་  
 མེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་ལ། གཉིས་ནི་མི་དག་གི་ས་པ་  
 འདྲི་དང་པ་ན་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་ནི། ལྟ་བུ་དེ་  
 དག་ལས་གཞན་པ་ཉི་ཉན་ཀྱན་དཀྱིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྲོག་  
 འཁྱུད་པ། རྒྱ་པ། འཆབ་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་  
 སྐྱེས་པར་མི་འཇུག་ཅིང་། ལྟུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པར་ལྟུང་  
 པའི་ཕྱིར་བསྒྲིལ་པས་སྒྲུབ་བྱ་བ་ལྟ་ནི་དང་། རང་དབང་ཅན་ཡང་  
 ཡིན་ཏེ། འདྲི་ཆགས་སྐྱེས་ཉན་མེད་པ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་  
 ཀྱིས་ལྟུང་ལ་འཇུག་པས་སྐྱེ། མི་དག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་དང་།  
 དེ་ནི་ལྟ་བུ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། ལྟ་བུ་ཉི་ཉན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་པ་སྒྲིལ་སྒྲུབ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་  
 རྩ་མ་བྱུག་པ་ན་མས་ཀྱང་སྒྲིལ་སྒྲུབ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ནི། རྩ་  
 ན། དེ་དག་དག་མི་དག་ལྟར་མ་བསྐྱེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱན་ནས་  
 དཀྱིས་པ་རྩ་ཆ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་བདུན་དང་རྩ་མ་བྱུག་པ་ན་མས་ནི་  
 འདྲི་དང་པའི་ཁམས་ན་མི་དག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་  
 རྒྱུར་གཉིད་ལ་དག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དག་  
 པ་མ་ཡིན་གྱི། མི་དག་པ་དང་ལྟར་མ་བསྐྱེན་ནས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ།

འདྲད་པའི་ཁམས་དེ་ཡན་ཆད་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་ཉེ་ཉོན་ན་མས་ནི་  
 བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཉེ་ཉོན་དེ་དག་ཁམས་དང་ས་  
 གང་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདྲད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་གཡོ་  
 རྒྱུ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྟ་བྱལ་གྱིས་འབྱུང་བཞི་གང་དུ་འགག་མ་ཤེས་  
 ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རྟིས་པས་དེས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་  
 གཏམ་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་རྟེ་ཁོ་ནི་ཆངས་པའོ། །ཆངས་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་  
 པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་སུ་མ་བཟས་པའི་ལན་གྱིས་རྟ་བྱལ་ལ་འབྱིད་པའམ་  
 བསྐྱེད་པར་བྱགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱགས་སྟོད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཡིན་  
 ལ། རྒྱགས་པ་ནི་ནམ་པ་དེ་གང་ན་འང་མི་འགལ་བས་ཁམས་གསུམ་ཆར་  
 ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་གཡོ་རྒྱུ་གཉིས་རྟེ་ལྷ་ལས་གཞན་...  
 བཅུ་གཅིག་པོ་དག་ནི་འདྲད་པའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

### **《བྱག》 གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ།**

བྱག་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་གཉིས། ནམ་ཤེས་གང་  
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན། ཆར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །

### **《གཅིག》 ནམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ**

དང་པོ་ནི། འོ་ན། སྤ་གྱིས་དེ་དག་ནམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་  
 ལྡན་ཞེ་ན། ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་  
 བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁ་ནང་དུ་བཞུགས་པས་དང་། སྤམ་སྤང་ཡིན་ཡང་  
 གཉིད་དང་ད་བྱལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་རྟེ། རྟག་

བཅས་དང་མི་གསལ་བ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱི་འཁོར་  
 ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མངས་པ་རང་དབང་  
 ཅན་ཀྱན་དཀྱིས་ཕྱི་མ་ལྔ་དང་ཇི་མ་བྱུག་སྟེ་བཟུ་གཅིག་པོ་སྒྲིམ་སྤང་ཡིན་  
 ཡང་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་སྤང་ཐམས་  
 ཅད་དང་། སྒྲིམ་སྤང་གི་འད་གཉིད་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་  
 སྒྲིམ་སྤང་བྱུག་གསུམ་དང་། ར་ཆ་མེད་པ། རྒྱལ་ས། རྟོད། བག་  
 མེད། ལེ་ལོ། མ་དད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་བྱུག་ཅར་གྱི་རྟེན་ཅན་  
 ཡིན་ནོ།

### (གཉིས་) ཆཱར་བ་གང་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ།

གཉིས་པ་ཆཱར་བ་གང་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ་ནི། ཅ་ཉོན་དང་  
 ཉེ་ཉོན་དེ་དག་ཆཱར་བ་ལྔ་པོ་གང་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་ཞེ་ན། ཆཱར་  
 བ་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་མེམས་བདེ་དག་དང་འདྲོད་ཆགས་སུ་མཆུངས་  
 པར་ལྡན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་བྱུག་ཅར་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་དགའ་བའི་  
 རྣམ་པས་འཆུག་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལུས་ཀྱི་སྤྱུག་  
 བསྐལ་དང་མེམས་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་དག་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སྒྲིམ་  
 དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པས་འཆུག་བའི་ཕྱིར།  
 སྤང་བུ་རིས་ལྔའམ། འབྲེས་པ་དང་། མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དག་  
 ནི་ཆཱར་བ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཅི་རིགས་པར་མཆུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཀྱན་  
 དང་མི་འགལ་བར་འཆུག་བའི་ཕྱིར། མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིད་བདེ་དང་སྤྱུག་

བཟུལ་དང་མཚུངས་ལྟ་ཡིན་ཏེ།      མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་  
པར་མཐོང་བ་ན་ཡིད་བདེ་དང་།      དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་  
མཐོང་བ་ན་ཕྱག་བཟུལ་དང་མཚུངས་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར།      ཡིད་མི་བདེ་  
དང་ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པར་ལྟ་ཏེ།      ངེས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་  
སྐྱེས་པའི་ཆེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བའི་བྱིར།      གཞན་ལྟ་བ་བཞི་དང་ང་རྒྱལ་  
ནི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྟ་ཡིན་ཏེ།      ཡིད་ཀྱི་ནམ་གཤམ་གྱི་ས་པ་གང་  
ཞིག      རང་དགའ་བའི་ནམ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར།      དེའང་འདྲད་པ་  
ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་གསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།      སེམས་མི་གསལ་བ་  
ནི་བྟང་སྟོམས་ཀྱན་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་ཏེ།      བྟང་སྟོམས་དེ་ཀྱན་  
དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་བྱིར།      ས་གོང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱ་རྒྱས་  
ནམས་ས་གང་ན་ཆོར་བ་གཉེས་མན་ཡིད་བདེ།      གསུམ་པ་སེམས་བདེ།  
བཞི་པ་བྟང་སྟོམས་ཡིད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཆོར་བ་དང་མཚུངས་  
པར་ལྟ་པ་ཡིན་ན།      འཁྱེད་པ་དང་།      ཕྱག་དོག་དང་།      ཁྱི་བ་དང་།  
ནམ་འཆོ་དང་།      ཁོན་དུ་འཇིན་པ་དང་།      འཆིག་པ་ནམས་ཡིད་མི་  
བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྟ་ཡིན་ཏེ།      ཡིད་ཀྱི་ནམ་གཤམ་གྱི་ས་པ་གང་ཞིག  
སྐྱེ་བའི་ནམ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར།      སེར་སྟེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་  
ལྟ་དེ་དག་ལས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྟ་ཡིན་ཏེ།      ཆགས་  
པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བས་དགའ་བའི་ནམ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར།      གཡོ་དང་།

ཡོད་དང་།   འཆབ་པ་དང་།   གཉིད་བཞི་ནི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་...  
ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ།   དང་པོ་གསུམ་གྱི་བ་བྱུང་པ་དང་མ་བྱུང་  
པ་ན་ཡིད་བདེ་མི་བདེར་འགྱུར་ཞིང་།   གཉིད་ནི་ཀྱན་ལ་མི་འགལ་བའི་  
 ཕྱིར་རོ།   །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་དང་གཉིས་མན་ཆད་ཀྱི་  
ཡིད་བདེ་དག་དང་སྐྱགས་པ་མཚུངས་པར་ལྟན་ལ།   བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་  
བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཏང་སྒྲུམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ།   བཏང་  
སྒྲུམས་ནི་ས་དང་།   ན་མ་གཤམ་དང་།   ཉེ་ཉེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་དུ་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།   །ཀྱན་དཀྱིས་གཞན་རོ་ཆ།   ཁྲིལ་མེད།   རྒྱགས།  
མྱོད་བཞི་པོ་ནི་ཚར་བ་ལྷ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པར་གྱིད་དེ།   དང་  
པོ་གཉིས་མི་དགེ་བ་དང་།   གཞན་གཉིས་ཉེན་མངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་  
 ཡིན་ཞིང་།   ན་མ་གཤམ་དུག་ཅར་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་།

### **《བཅུན་》   སྤྱི་བ་པ་ལྷ་བཤད་པ།**

བཅུན་པ་སྤྱི་བ་པ་ལྷ་བཤད་པ་ནི།   མདོ་ལས།   སྤྱི་བ་པ་ལྷ་མྱེ།   འདྲོད་  
 པ་ལ་འདྲན་པ་དང་།   གཞོད་སེམས་དང་།   རྒྱགས་པ་དང་།   མྱོད་དང་།  
 འགྱུད་པ་དང་།   ཐེ་ཚམ་མ།   །ཞེས་བཤད་ན།   ཕྱི་མ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་  
 ཆར་ན་ཡོད་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་འཇ།   འདྲོད་པ་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གཟུང་  
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།   འདྲོད་པའི་ཁམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་  
 དང་སྒྲུམ་འཇུག་མྱགས་ལ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་པོ་ན་མས་ཡིན་ཏེ།   མདོ་  
 ལས།   འདི་ནི་མི་དགེ་བའི་ཕྱང་པོ་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱགས་པ་ཡིན་

ཉི། འདི་ལྟ་ལྟེ། སྤྱི་པ་ལཱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅི་  
 ཕྱིར་སྒྲགས་གཏིང་། རྟོད་འཁྱུང་། སེམས་བྱུང་མ་དང་པལ་ན་ཏུ་སྤྱི་  
 པ་ལ་གཏིས་གཏིས་པལ་སྤྲུམ་ནས་པལ་ཞུག་ཅེ་ན། དེ་གཏིས་ཀྱི་མི་མཐུན་  
 སྒྲགས་གཏིན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་ཏི་སྤྱི་ཕྱི་ཀྱི་སྒྲུ་གཅིག་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བའང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་གཏིས་གཏིས་གཅིག་ཏུ་  
 བྱས་ས། །དེ་འང་སྒྲགས་གཏིང་གི་ཟས་ནི་སྤྱི་བ། མི་དགའ་བ། བྱ་  
 སྤངས། ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ། སེམས་ལྷུ་མ་པ་ལྟེ་ལུས་དེ་དག་སྒྲུས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏིན་པོ་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གཏིས་ཀྱིས་  
 སེམས་ལྷུ་མ་པར་བྱེད་དོ། །རྟོད་འཁྱུང་གི་ཟས་ནི་ཏི་དྲོད་དང་། ཡུལ་  
 དང་། མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། སྤྲོན་དཔོན་ཅེ་ལ་སྤྲུམ་པ་བྱ་ན་  
 པའོ། །གཏིན་པོ་ཞི་གནས་དང་། བྱ་བ་གཏིས་ཀྱིས་སེམས་རྣམ་པར་  
 མ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་པ་པལ་ན་ན།  
 ཅི་ཕྱིར་ལཱ་ཁོ་ན་བཤད་ཅེ་ན། འདྲོད་འདུན་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་  
 འདྲོད་པ་དང་སྤྱི་པ་ལས་མི་འབྲལ་བ་དང་། སྒྲགས་གཏིང་གིས་ལྷག་  
 མཐོང་དང་། རྟོད་འཁྱུང་གིས་ཞི་གནས་རིང་ཏུ་བྱེད་པས། རིམ་པ་  
 ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས། ཤེས་རབ། ཉིང་འཇིན་གྱི་སྤང་པོ་གསུམ་ལ་  
 གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཉིང་འཇིན་མེད་ན་  
 བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚམས་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ལཱ་པོ་ཉིད་བཤད་དོ།

### (གསུམ་) དེ་སྤང་བའི་རྒྱལ།

གསུམ་པོ་དེ་སྤང་བའི་རྒྱལ་ལ་གཏིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་

སྤང་གང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གསུམ་ཉེ། དམིགས་པ་ཡོངས་  
 ལྷ་ཤེས་པས་སྤང་བ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་བད་པས་  
 སྤང་བ་དང་། དམིགས་པ་སྤངས་པས་སྤང་བ་ན་མས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་  
 དང་པོ་ནི། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བ་ནི་འདྲ་དཔེ་པའི་  
 མཐོང་སྤང་སྤྱག་ཀྱན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་གོང་དུ་དམིགས་པ་པོར་ནས་  
 རང་སར་དམིགས་པ་བཅུ་བདུན་དང་། གོང་མའི་རིས་དང་པོ་གཉིས་  
 ཀྱི་སྤྱམ་ཚུ་དང་། འགྲོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་བྲག་མེད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་  
 བཅུ་གཉིས་དང་། མ་རིག་པ་དབྱག་གི་ཆ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ན་མས་ནི་  
 དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་མགས་པར་བྱུགས་པས་ན་སྤྱོད་ཡོར་ཤེས་པས་མིར་  
 འདིན་ཕྱོག་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱི་རང་མཆན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་ལྟོ་  
 རྒྱལ་པ་འགལ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་  
 ཁམས་ཀྱན་འགོ་དབྱ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉེན་མངས་སྤྱག་ཀྱན་  
 མཐོང་སྤང་ཡང་དག་པར་བད་ཅིང་དམིགས་པ་སྤངས་པས་ཡུལ་དབྱ་པོ་  
 སྤང་བར་འགྱུར་ལྟོ། དེ་སྤང་བ་ལ་རང་དམིགས་ཆད་གོང་མའི་བདེན་  
 པ་ཤེས་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མི་སྤྱད་པའི་  
 བྱིར་རོ། །དེ་ནི་འདྲ་དཔེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་  
 མེད་ལ་དམིགས་པ་དབྱ་ནི་དེ་གཉིས་བདེན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བས་  
 དམིགས་པ་ཤེས་པ་མཐོང་བ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པའི་  
 ཡུལ་སྤངས་པས་ཡུལ་ཅན་ཉེན་མངས་སྤང་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོག་  
 ལམ་ལ་དར་སྤྱོད་ཡོག་བྱུགས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ལོག་པ་ལ་ལོག་



ལྷགས་འགྲོག་པ་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་ལྟེ་དགུ་ནི་  
 འདྲ་དཔེ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན་ཉི་  
 ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་། དེའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་མ་དེག་  
 པ་དུག་གི་ཆ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡུལ་འགྲོག་ལམ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ལྷགས་...  
 ལོག་ལྟ་ལ་སྐྱབས་པ་སྤངས་པས་སྤང་ལྟེ་ཡུལ་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་མི་སྤྲིད་...  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་ཆུལ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ལ་ལོག་པ་  
 བ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་གྱི། དུས་སྤུ་ཕྱི་རིམ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་  
 ལམ་ལན་གཉིས་མི་སྤྲོ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། སྒྲོམ་སྤང་  
 དེ་དག་གང་གིས་སྤང་ཞེ་ན། སྒྲོམ་སྤང་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་  
 གཉེན་པོ་རྒྱང་འཁྱིང་དགུ་གོམས་པར་སྤྲུས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི།

དམིགས་པ་གེས་པ་ལ་སྐྱབས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གཉེན་པོ་  
 ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྟེ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་  
 པའི་ཐོབ་པ་གཙང་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་ལྟེ། ལྷག་  
 བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་  
 བུལ་ཐོབ་འཛིན་པ་ནི་གཞིའི་གཉེན་པོ་ལྟེ། ལྷག་བསྐལ་ཆོས་གེས་པ་ལྟ་  
 བུ་རྣམས་ཀྱོལ་གྱི་ལམ་སྐམས་ཅད་དང་། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་  
 ལམ་དང་། ལྷད་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལམ་གང་གིས་  
 ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་ཐག་སྤྲིང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ཐག་སྤྲིང་བའི་གཉེན་  
 པོ་ལྟེ་རྣམས་ཀྱོལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ལྟེ། ལྷག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་  
 ལ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལམ་གང་གིས་ཁམས་དེ་ལ་སྤྲོན་དུ་མཐོང་ནས་

མི་དྲག་ཚགས་ནས་པར་ཐུན་འབྱེན་ནི་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཏེ།  
 ཐུག་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་རེ། །གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཉན་  
 མངས་པ་སྤང་བ་ན་གང་ལས་སྤང་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་ཐུལ་སུན་བྱང་  
 བ་ལས་ནི་ཉན་མངས་པ་སྤང་བར་བྱ་བར་འདྲ་དེ། ཉན་མངས་པ་དེ་  
 སྤངས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་དང་སྤང་བྱ་  
 མཆངས་པར་ཐུན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་དེ། མཆངས་ཐུན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་  
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་སྐྱེས་པས་རང་གི་ཚགས་དབྱེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པའི་ཆད་ནི་རང་རྒྱུད་  
 ལ་ཡོད་པའི་ཉན་མངས་ནམས་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་དེ་ས་པོན་ཟད་པ་དང་།  
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་མངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་  
 བསྐྱེད་པས་ལྷང་མ་བཟུན་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཐུལ་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་  
 ཉན་མངས་པ་སྤངས་པས་དེ་དག་སྤང་རྩོ། །དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ཅིག་  
 ཅར་དང་། མྱོམ་སྤང་རིམ་གྱིས་ས། །འོ་ན། ཐག་སྤང་བའི་རྩོ་པོ་  
 རིང་བ་ཉིད་ཏུ་ཞེ་ན། བཞི་ལྟེ། དེ་ལ་ཚགས་པ་གཅིག་ན་གནས་ཀྱང་  
 མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་རིང་བ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། མི་མཐུན་  
 ཐུགས་དང་གཉེན་པོས་རིང་བ་ནི་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་སྤྲིམས་  
 ལྟ་བུ་དང་། ཐུལ་ནམ་པར་ཆད་པས་རིང་བ་ནི་གར་རྒྱུ་བྱི་བྱ་མཚོའི་  
 ཐུགས་ལྟ་བུ་དང་ནི། དུས་ཀྱིས་རིང་བ་ནི་འདས་མ་འོངས་ཏེ་དུས་གཉིས་  
 རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ་རེ། །གལ་ཏེ་སྤང་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་འབྱུར་  
 ཞེས་པས་ལམ་ཁྱད་པར་ཏུ་འཁྱོད་པ་ལྟར་ཉན་མངས་ནམས་ཀྱི་སྤངས་པ་འདྲ་

བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མེད་དེ། ཉུན་མངས་པ་  
 རྣམས་ནི་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྤང་བའི་ལམ་གྱིས་ལན་ཅིག་དུ་ཟད་པས་  
 སྤངས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་གྱི། འོན་ཏེ་དེ་ཉུན་མངས་པ་དེ་དག་གིས་  
བྲལ་བའི་སྐབ་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་འོ། །གང་དུ་ཞེ་  
 ན། གལ་ཏེ་དབང་རྒྱལ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་རྣམས་ལྟོ་  
 ལམ་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སྐྱེས་པ་དག་སྤང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐབ་  
 པ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་པར་འཕེལ་  
 བའི་དུས་དང་དུག་པོ་རྣམས་སུ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ནི་བྲལ་  
 སྐབ་བྱུང་པར་ཅན་རྟེན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་  
 རྣམས་པོ་དུས་ལྟར་རྣམས་སུ་འོ། །པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་བྲལ་  
 སྐབ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཐུགས་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པས་ན་འདྲི་གཉེན་  
 པོ་ནི་རྣམས་ལྟོ་ལམ་ཁོ་ན་འོ།

### <བཞི> སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤིས་བརྟན་པ།

བཞི་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤིས་བརྟན་པ་ལ་ལ། དབྱེ་བ།  
 ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ། སྤངས་ངེས། གང་ཟག་གང་ལ་  
 ལྟན། འཕྲོག་གཏོང་བཞུག་པའོ།

### <གཅིག> དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། བྱ་རྒྱས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་འཕྲོག་གཏོང་བུ་བྲལ་བའི་  
 འགོག་པ་ཡོངས་སུ་ཤིས་པ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤིས་  
 པ་དགྲུ་ཡོད་དེ། འདྲི་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚོང་

ཐུང་རྣམ་པ་གཉིས་ཟད་པ་ལ་ནི་འདྲ་པའི་སྤྱག་ཀྱན་མཐོང་ཐུང་ཐུང་ས་པའི་  
ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་། དེའི་འགྲོག་ལམ་མཐོང་ཐུང་གཉིས་པོ་ཟད་པ་  
དག་ནི་ས་སྤངས་ནས་དེ་དག་ཐུང་ས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་སོ། །ཇི་  
ལྟར་འདྲ་པའི་མཐོང་ཐུང་ཐུང་ས་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་  
དུ་ཁ་མས་གོང་མ་གཉིས་པོ་བསྐྱམས་པའི་མཐོང་ཐུང་ཐུང་ས་པའི་ཡོངས་ཤེས་  
དེ་འདྲ་གསུམ་ཉིད་དེ། གོང་མ་གཉིས་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་  
 མཐོང་ཐུང་ལ་སྐབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁ་མས་གསུམ་ན་ཡོངས་ཤེས་དུག་  
 གོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཐུང་གི་ལས་གཞན་སྒྲིམ་ཐུང་ཐུང་ས་པའི་ནི་གསུམ་  
ལྟེ། འདྲ་པའི་སྒྲིམ་ཐུང་རྣམས་ཟད་པ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐུང་  
 པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཐུང་རྣམས་ཟད་པ་  
 ནི་གཙུག་པོས་མཚན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་ཆགས་ཐུང་ས་པའི་ཡོངས་ཤེས་  
 དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཐུང་རྣམས་ཟད་པ་ནི་ཟག་པ་ཀྱན་ཟད་ཀྱི་  
 ཡོངས་ཤེས་ཤེས་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

## **《གཉིས》 ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ།**

གཉིས་པ་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ནི། ཡོངས་ཤེས་དེ་  
 དག་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་པོ་དེ་  
 ལས་དང་པོ་དུག་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དེ། མཐོང་ལམ་པར་ཆད་  
 མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་དུག་གི་ལྷག་མ་ཐ་མ་  
 གསུམ་པོ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དེ། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ལ་བཟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་གང་  
 གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བརྒྱལ་མི་ཚུགས་  
 མེད་པ་ནི་ལམ་གསལ་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས། དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་  
 ཤེས་དགུ་པོ་གསལ་ཅན་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ནི་ལམ་གྱི་  
 འབྲས་བུ་ནི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་སྤངས་འབྲས་ཡོངས་ཤེས་ལྟ་  
 ཡིན་གྱི། འདྲ་དུ་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་  
 ཡོངས་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་  
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འདྲ་དུ་པའི་གཉིན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་  
 པ་དབངས་ཚུགས་ནི་ཕྱིར་མི་འདྲ་ཆགས་བྲལ་ཚུན་འགྲོའི་མཐོང་ལམ་བསམ་  
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་བརྟེན་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་མོ་བཟེ། སྤང་  
 འདྲ་དུ་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་པ་གསུམ་ཡང་དེའི་  
 ཆེ་སྡེ་སྡེར་རྟེན་པས་བརྟེན་ཡིན་ལ། བ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་  
 ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་པ་འདྲ་ཅིང་མེད་ཀྱི། དེ་ནི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་  
 པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཞར་ལ་རྟེན་པས་ལོགས་སུ་མ་བབས་ས་ཞེས་ཟེར་རོ།  
 ན་མ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་བར་བརྒྱལ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཟུགས་ལ་  
 འདྲ་དུ་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་པུ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཞི་པ་  
 མན་ཆད་ལས་འདྲ་དུ་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ན་མ་མཁའ་  
 མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བྟག་མེད་  
 དང་པོ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་བྟག་པ་ཀྱན་གྱི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་པུ་ཡིན་  
 ཏེ། བྟག་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་སྤྱད་ཅེ་ལས་འདྲ་དུ་ཆགས་དང་

བུལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲད་པ་དང་ཁྱེད་ཅེས་སེམས་ཐག་མེད་  
 ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རྒྱུད་པས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རྒྱུད་རྒྱུ་། །འཇིག་  
 རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།  
 ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་སེམས་ཅན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་རྟེ།  
 འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲུང་སྒྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་འཕགས་  
 པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་ཞིང་། ཡོངས་ཤེས་གཞན་བདུན་  
 འཕགས་ལམ་གྱིས་འཕྲོ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་  
 འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཡིན་རྟེ། འཕགས་  
 པ་དག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདྲད་གཟུགས་ལས་འདྲད་ཆགས་དང་་་  
 བུལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་  
 བ་མ་གཉིས་ཡིན་རྟེ། རྗེས་ཤེས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ལམ་ཚས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱེ་མ་གསུམ་ཡིན་རྟེ།  
 ཚས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚས་ཤེས་  
 དེའི་ཚུགས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་ཡིན་རྟེ།  
 ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་དང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་དེའི་  
 ཚུགས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལྔ་ཡིན་རྟེ། བར་པ་  
 གསུམ་དང་གསུམ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

### **《གསུམ་པ་གྲངས་དེས་པ་》**

གསུམ་པ་གྲངས་དེས་ནི། མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་འོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་  
 བརྒྱད་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དཔྱར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་

ལྷན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། བུལ་བའི་སྒོ་བ་པ་བླ་མེད་གསར་དུ་རྟེན་པ་  
 དང་། སྤྱད་ཅི་ཉི་ཉོན་མངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་།  
 ལྷག་ཀྱང་མཐོང་སྤང་གི་ཀྱན་འཁྱེེ་རྒྱ་རིས་གཉིས་ཀྱན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་  
 མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེའང་ལྷག་  
 བཟུལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་ན་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད། ལྷག་བཟུལ་  
 ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ན་ཐུ་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མ་མེད། ཀྱན་འབྱུང་ལ་  
 ཚོས་ཤེས་པ་ན་ནི་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདྲ་དུ་པའི་ལྷག་ཀྱན་སྤངས་པའི་  
 ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དུ་བཞག་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་ལོང་མ་གཉིས་ཀྱི་  
 ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ས། །སྒྲིམ་སྤང་  
 སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། རྒྱ་  
 བཞི་པ་འདྲ་པ་ལ་སྐྱབས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་རིམ་  
 པ་ལྟར་བཞག་པས་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

## <བཞི> གང་བླ་གང་ལ་ལྷན་པ།

བཞི་པ་གང་བླ་གང་ལ་ལྷན་པ་ནི། རོ་ན། ཡོངས་ཤེས་དེ་  
 དག་གང་བླ་གང་ལ་དུ་ཞིག་དང་ལྷན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐྱ་རྒྱ་ནི་ཡོངས་  
 ཤེས་གཅིག་དང་ཡང་ལྷན་པ་མིན་ལ། འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་  
 པ་ནི་སྤྱད་ཅིག་དུག་པ་ནས་གཅིག་དང་། བརྒྱད་པ་ནས་གཉིས་དང་།  
 བཅུ་པ་ནས་གསུམ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ནས་བཞི་དང་། བཅུ་བཞི་  
 པ་ནས་བཅོ་ལྷ་ལ་ཡོངས་ཤེས་ལྷའི་བར་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་ནོ། །སྒྲིམ་

ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དུག་གམ་རྟེ། ལམ་ལ་ཐེས་ཤིང་པ་  
 བས་བཟུང་ཏེ་འདྲ་པ་ལ་འདྲ་ཆགས་དང་མ་བུལ་བ་སྒྲིམ་སྒྲང་དང་པོ་  
 བཟུང་བ་སྒྲངས་པའི་བར་ལ་གནས་པ་འང་ཐུར་གྱི་ཐུ་དང་གོང་མ་གཉིས་...  
 གྱི་ལས་མ་ཐོང་སྒྲང་སྒྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་དུག་དང་ཐུན་ལ། ཉམས་  
 བཤང་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་མཐར་གྱིས་བ་དངོས་སོ། །ཡང་ཆགས་  
 བུལ་སྒྲན་འགྲོ་གྱིས་རེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ལམ་ལ་ཐེས་ཤིང་པ་  
 མ་རྒྱམས་བསྒྲུམས་ཏེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྒྲངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཞེས་པའི་  
 མིང་ཅན་གཅིག་ཐོབ་པས་བདུན་པ་གཅིག་གམ། དག་བཅོམ་པ་གཟུགས་  
 གྱི་ཉམས་བཤང་ཐུར་གྱི་གཅིག་དང་ཐུན་ལ། ཡང་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་  
 གཟུགས་ལས་འདས་པ་ན་བདུན་པ་དང་བཟུང་བ་གཉིས་དང་ཐུན་ཞིང་།  
 དག་བཅོམ་གཟུགས་མེད་གྱིས་ཉམས་བཤང་གཉིས་པོ་དེ་དག་དང་ཐུན་ནོ། །  
 ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་མ་བུལ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་།  
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒྲངས་པ་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་...  
 ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དུ་འཇ་རེ་རེ་ཁོ་ནར་བཞག་ཅེ་ན། དེའི་ཆེ་ནི་རིམ་  
 པ་ལྟར་འདྲ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་བུལ་བ་...  
 དང་། དག་སྒྲུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཏེ་ཕྱི་གཉིས་...  
 ཆང་པའི་ཕྱིར་བུལ་བ་དེ་དག་བསྒྲུམས་ཏེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྒྲངས་པའི་...  
 ཡོངས་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་གྱི་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེར་བཞག་གོ། །  
 འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཁམས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་  
 ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།



གཞན་དག་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་...  
པར་མི་བྱེད་དོ།

## 《ལ》 འཕྲོ་གཉིས་།

ལ་པ་འཕྲོ་གཉིས་ནི། ཏུས་གཅིག་ཅན་ཡོངས་ཤེས་ཏུ་གཉིས་  
ཞི་ན། ལ་ལ་སྟེ་དག་བཅོམ་ལས་ཉ་མས་པ་ལ་གཞུགས་ལས་འདྲ་ཆགས་  
དང་མ་བུལ་པའི་ཕྱིར་མི་ཤིང་ཉ་མས་པ་ན་གཅིག་ཕྱི་དགྲ་པ་དང་བདུན་  
པ་ཟེ་ཟེ་གཉིས་ཅོ་། །དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་ཕྱི་ཐོབ་པ་ན་བདུན་པ་དང་  
བཅུད་པ་གཉིས་གཅིག་ཅན་གཉིས་ཅོ་། །ཕྱིར་མི་ཤིང་ཆགས་བུལ་ཐོན་  
འཕྲོས་སྟེ་ཅིག་མ་བཅུ་ཏུག་ལས་ཤེས་ཤོབ་པའི་ཆོ་འདྲ་པའི་མཐོང་  
སྟངས་སྟངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་དང་། སྟོང་མའི་མཐོང་སྟངས་  
པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་ལ་གཉིས་ཅོ་། །ཡང་འཕགས་པ་མཐར་གྱིས་  
པ་འདྲ་པ་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་བུལ་ན་བདུན་པ་ཐོབ་པས་སྟེ་མ་ཏུག་  
གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། ཡོངས་ཤེས་ཏུ་ཅིག་ཅན་འཕྲོ་ཅི་ན།  
དེ་བཞིན་ཏུ་འཕྲོ་པ་ནི་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། ཏུག་འཕྲོ་པ་  
ཡོད་ཀྱི། ལ་འཕྲོ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་གཅིག་འཕྲོ་པ་ནི་  
ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་དང་པོ་གཅིག་དང་། ཆགས་བུལ་ལས་ཤེས་  
ཤེས་ཀྱི་ཆོ་བདུན་པ་གཅིག་དང་། ཆགས་བཅས་འདྲ་པ་པའི་རྣམ་གྲོལ་  
དགྲ་པའི་ཆོ་བདུན་པ་གཅིག་དག་བཅོམ་འཕྲོ་པ་ན་འང་དགྲ་པ་གཅིག་  
ཕྱི་དང་ལྟ་ནོ། །གཉིས་འཕྲོ་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་གཞུགས་མེད་པས་  
ཉ་མས་པ་ན་བདུན་པ་དང་བཅུད་པ་གཉིས་འཕྲོ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཏུག་

འཕྲོ་བ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལས་ཉ་མས་ན་ཡོངས་གཤམ་དང་པོ་དུག་

འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ན། ཁོས་མཛན་པའི་མཛད་གྱི་ཆོག་ལེན་པ་ལས།

ཕྱ་གྱིས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་གནས་ལ་པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །

## [བྱག] ལམ་དང་གང་ཟག་བརྟན་པའི་གནས་བཤད་པ།

བྱག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བརྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི།  
དམིག་ཕྱལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ།     བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་  
རིམ་པ།     བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག     མངོན་  
རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བརྟན་པའོ།

《གཅིག》 དམིགས་ཕྱལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ།  
དང་པོ་ལ་ལྔ།     མཚམས་སྟུར།     ལམ་རང་གི་རྩ་བ།     བདེན་  
བཞི་དངོས།     འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐུག་བཟུལ་དུ་བསྐྱབ་པ།     ཞར་  
ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པའོ།

《གཅིག》 མཚམས་སྟུར་པ།  
དང་པོ་ནི།     སྐངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་འཕྲོབ་པ།     ཞེས་  
བཤད་ན།     གཉིན་པོ་གང་གིས་སྐང་བྱ་གང་སྐངས་པ་ལས་ཡོངས་ཤེས་  
ཀྱི་མིང་འཕྲོབ་ཅེ་ན།     བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་བསྟོམས་པས་ཉན་མངས་  
སྐངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་འཕྲོབ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ན།

《གཉིས》 ལམ་རང་གི་རྩ་བ།  
གཉིས་པ་ལམ་རང་གི་རྩ་བ་ནི།     བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྟོམས་  
པ་ལས།     ཞེས་བཤད་ན།     ལམ་དེའི་རྩ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་

གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་ ཟག་པཅས་ཟག་མེད་ནམ་པ་གཉིས་  
 ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་པཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་  
 མེད་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་  
 པའི་སྒྲིམ་ལམ་བདེན་པ་མཐོང་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་  
 མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ བྱ་བ་ནི་ ཟག་པ་མེད་པ་ཁྲོ་ན་ཡིན་  
 ཏེ། ཁམས་གསུམ་པ་དང་། བྱད་པར་སྤྱད་ཅེས་མཐོང་སྤང་གི་གཉིན་  
 ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་ཆེ་འབྱེད་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤང་བའི་  
 ཕྱིར།

### 《གསུམ》 བདེན་བཞི་དངོས།

གསུམ་པ་བདེན་བཞི་དངོས་ནི། འོ་ན། བདེན་པ་མཐོང་དང་  
 བསྒྲུམས་པ་ལས། །ཞེས་པའི་བདེན་པ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་  
 བ་དང་བསྒྲུམ་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །གང་  
 ཏེ་ཞེ་ན། འདི་ཉིད་ཀྱི་གནས་དང་པོར། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་  
 དང་། །ཞེས་པས་ལམ་དང་། ས་སར་བརྟགས་པ་འགོག་པ་གང་།  
 ཞེས་པས་འགོག་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འཕྱང་འཇིག་རྟེན་དང་།  
 ཞེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། །ཅི་གནས་དང་པོར་བརྟན་པ་ལྟར་རིམ་པའང་དེ་ཁྲོ་ན་ལྟར་ཡིན་  
 བ་མ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐལ་  
 དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འཕྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ་འགོག་པ་དང་།  
ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལྟེ། དེ་ལྟར་ན་རིམ་པ་འདིའོ། །རིམ་པ་

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།    འདིར་བདེན་པ་དེ་དག་དང་པོར་  
ཐུ་ལྟར་མཛན་པར་རྟགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་སྟེ།    མཐོང་ལམ་  
 ཏུ་དང་པོར་སྟག་བསྐལ་དང་།    དེ་ནས་ཀྱན་འབྱུང་དང་།    དེ་ནས་  
 འགྲོག་པ་དང་།    དེ་ནས་ལམ་མཛན་པར་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ།    །དེ་ནི་  
 རྒྱ་མཚན་ཡང་དཀྱུས་ས་བསྟན་པའི་རྟ་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱག་པ་ལྟར།  
 རྟགས་སྦྱར་ཏུ་བདེན་པ་ན་མས་ལ་གྲོ་རིམ་དེ་ལྟ་བུར་རྟགས་པའི་རིམ་པ་...  
 ལྟར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།    དཔེར་ན།    ནད་མཐོང་ནས་དེ་ནི་རྒྱ་ལ་རྟགས་  
 ཏི་ནད་ཟད་པ་དོན་ཏུ་གཉིས་ཞིང་།    དེ་ནི་ཐབས་སུ་སྟན་འཚལ་བ་བཞིན་  
 ན།    །ངེས་ཅིག་ནི་འདི་དག་སྟག་བསྐལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་  
 པ་ཉིད་ཏུ་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་  
 བཤི།    ཕྱིས་པས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལག་ཏུ་མཐོང་བས་མ་ཡིན་ནོ།།

**《བཞི》 འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ།**

བཞི་པ་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི།    གཤམ་  
 ཏི་ཚར་བའི་རྟགས་གཅིག་ཁོ་ན་སྟག་བསྐལ་མ་ཡིན་ནམ།    ཅི་ནི་ཕྱིར་ཟག་  
 བཅས་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐལ་ཏུ་བརྗོད་ཅི་ན།    ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ཚར་བ་  
བདེ་བ་དང་།    ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་ཚར་བ་སྟག་བསྐལ་དང་།    དེ་གཉིས་  
ལས་གཞན་པའི་བཏང་རྟོམས་དང་།    དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐམས་  
 ཐམས་བྱང་དང་།    མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་བདག་ཁྱེན་དང་དམིགས་ཅན་  
 ན་མས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་ཁྱོགས་སུ་བྱུར་པས་ཚར་བ་དེ་དང་དེ་ནི་  
 དབང་གིས་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ལ་སྟགས་པའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་ཚར་བ་དང་འདྲ་

བར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ན་མས་ཉིད་ནི་  
 ཅི་ཤིགས་པར་མ་ལྟས་པ་ལྟག་བསྟུན་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལྟག་  
 བསྟུན་གྱི་ལྟག་བསྟུན་དང་། འཕྱར་བའི་ལྟག་བསྟུན་དང་། འདྲ་བྱེད་  
 ལྟག་བསྟུན་ཉིད་གསུམ་པོ་ཅི་ཤིགས་པའི་རང་བྱུང་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ།  
 དེའང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ནི་འཕྱར་བའི་ལྟག་བསྟུན་དང་། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་  
 བ་ནི་ལྟག་བསྟུན་གྱི་ལྟག་བསྟུན་དང་། དེ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་  
 བ་མཐས་ཅད་ནི་འདྲ་བྱེད་ལྟག་བསྟུན་གྱིས་བྱུང་བོ།

### «ལྟ» ཞུར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་བ།

ལྟ་པ་ཞུར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ཞེས་གྲང་  
 བཤད། བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་གྲང་བཤད། བདེན་གཉིས་དེ་དག་  
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་གང་ལ་ཆ་གས་སྟུང་བཅོམ་པ་དང་སྒྲོས་ཆོས་གཞན་  
 ས་སར་བསལ་བ་ན་དེར་འཇིག་གི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ནི་བྱམ་ཆུང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་  
 རྒྱུ་ཡིད་དོ། །དེའང་བཅོམ་པས་དེར་འཇིག་གི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ནི་  
 བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྔ་བས་བཅོམ་པ་ནས་བྱམ་འཇིག་གི་སྒྲོ་འདྲར་  
 བའི་ཕྱིར། སྒྲོ་ཆོས་གཞན་ས་སར་བསལ་བ་ན་དེར་འཇིག་གི་སྒྲོ་མི་འཇུག་  
 པ་ནི་ཆུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆུང་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོས་གཟུགས་ཀྱི་ལ་སྔགས་པའི་  
 ཆོས་གཞན་ས་སར་བསལ་བ་ན་ཆུར་འཇིག་གི་སྒྲོ་འདྲར་བའི་ཕྱིར། དོན་  
 དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གང་ལ་བཅོམ་པ་དང་སྒྲོས་ཆོས་གཞན་ས་སར་བསལ་  
 བ་ན་དེར་འཇིག་གི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ལས་གཞན་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་  
 བ། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས) བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པའི་རིམ་པ།

གཉིས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བཟུན།

བཞད་དོ།

《གཅིག》 མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། བསམ་གང་གིས་བདེན་པ་མངོན་པར་སྟུམ་དུ་མཐོང་བར་

འགྱུར་ཞེ་ན། དང་པོར་རྣམ་པར་མི་གཤེད་པའི་རྒྱུར་མ་མོར་ཐར་པ་རིས་

བདུན་གང་རུང་གི་ཚུལ་སྤྲིམས་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ནས་མི་ཚངས་པའི་རྒྱུར་

བདེན་པ་མངོན་པར་སྟུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པའི་ཚས་ཉན་ནས་ཐོས་པུང་

གི་ཤེས་རབ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་བསམ་

པུང་གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས། ཉན་ཚངས་པ་དང་བུལ་པའི་རྒྱར་སྟུམ་

པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱར་བ་ལས་བདེན་པ་མངོན་པར་སྟུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།

《གཉིས》 རྒྱས་པར་བཞད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཞད་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན།

ཉན་སྟོང་དུ་རུང་པའི་ཚས་ཀྱི་བྱད་པར།

སྟུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་

དངོས་སོ།

(གཅིག) ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ནི། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྟུམ་པ་

ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱར། །ཞེས་བཞད་ན། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་

དེ་གང་ཞེ་ན། ཐོས་པ་དང་། རྟོགས་པས་བསམ་པ་དང་སྟུམ་པ་ལས་

པུང་པའི་སྟོན་ཤི་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རིམ་པ་ལྟར།

མིང་ཁོ་ན་དང་། རེ་འགའ་ཡི་གེ་དོན། རེ་འགའ་དོན་གྱིས་ཡི་གེ་  
 འདྲིན་པས་མིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཡི་གེ་ལ་མི་ལྟས་པར་དོན་ལ་འཇུག་  
 པའི་དོན་ཁོ་ནའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་སྐབ་པ་དག་ཤོབ་  
 མི་ཤོབ་གིང་ལེབ་སྐགས་ཀྱི་འཇུ་བྱ་ལ་ལྟས་མི་ལྟས་བཞིན་ན་ཞེས་འདྲི་ལ།  
 སྐབ་དཔོན་ནི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྷང་ཆད་མ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རིགས་པས་  
 བརྟགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་  
 གསུམ་ནི་ཕོས་པས་མ་སྐྱེས་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་གསུང་།

### (གཉིས) རྟེན་སྟོན་ཏུ་རྒྱང་བའི་ཆས་ཀྱི་བྱད་པར།

གཉིས་པ་རྟེན་སྟོན་ཏུ་རྒྱང་བའི་ཆས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། གང་ཟག་  
 གང་གིས་སྐྱེས་པ་ཡངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འཕུར་ཞེ་ན། ལུས་འདྲ་འཇི་དང་  
 སེམས་ནམ་རྟོག་ལས་བསྐྱངས་པའི་བསྐྱང་བ་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གང་ཟག་གིས་  
 སྐྱེས་པ་ཡངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འཕུར་རོ། །དེ་གང་ལ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།  
 འདྲི་དུ་རྒྱང་ཆག་ཤེས་ལ་སྤྲོ། ཆག་མི་ཤེས་པ་དང་འདྲི་ཆེན་ཅན་ལ་  
 སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ན། །འོ་ན། དེ་ཉི་རྩ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆས་གོས་སྐགས་  
 རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡང་སྟེད་པ་ནི་ཆག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། མ་རྟེན་པ་ལ་  
 འདྲི་པ་ནི་འདྲི་ཆེན་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་བརྒྱལ་བ་ནི་དེ་ཉི་གཉིན་  
 པོ་འདྲི་དུ་རྒྱང་ཆག་ཤེས་དག་ཡིན་ན། །འདྲི་དུ་རྒྱང་ཆག་ཤེས་དེ་གཉིས་  
 ལ་ཁམས་གསུམ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྩི་མ་མེད་པ་གཉིས་  
 ཡོད་དོ། །འོ་ན། དེ་ཉི་རྩ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདྲི་དུ་རྒྱང་ཆག་ཤེས་



དེ་དག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ།      ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱང་།  
འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ།      དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་སྐྱེ་བའི་  
 བྱང་།      དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་གོས་རྒྱ་རྒྱ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གེས་པས་  
 འཕགས་པའི་རིགས།      དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་སྟུངས་དང་།      གནས་མཉམ་  
 དང་།      སྤང་བ་དང་སྦྱོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་རིགས་  
 བཞི་བཀའ་ལྟུལ་རྟོ།      །དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་ནི་མ་ཆགས་  
པ་ཡིན་ཏེ།      འདྲོད་རྒྱུ་ཆོག་གེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱང་།      བྱ་  
 མཉམ་དེ་ཡིན་ཏེ།      སྤང་བ་ནི་འགོག་བདེན་དང་།      སྦྱོམ་པ་ནི་ལམ་  
 བདེན་ཡིན་ལ།      དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་སྤྱད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་།      འདྲོད་  
 པའི་འདྲོད་ཆགས་ལས་སྐྱབ་གྱིས་སྐྱགས་པ་ཡིན་པའི་བྱང་།      འཕགས་པའི་  
 རིགས་བཞི་གང་བསྟན་ཅེ་ན།      དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་ཀུན་  
 སྐྱོད་གྱི་ཚུལ་བསྟན།      ཐ་མས་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།      ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་  
 ལ་གནས་ནས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་སྐྱར་དུ་ཐར་པ་འཕྲོ་བ་པར་འཕྱར་རོ་  
 ཞེས་བསྟན་པའི་བྱང་།      དགོས་པ་གང་གི་བྱང་དུ་རིགས་བཞི་བསྟན་ཅེ་  
 ན།      སྤྱད་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིའི་གཉེན་པོའི་བྱང་དུ་རིགས་བཞི་བསྟན་ཏེ།  
བདག་གིས་འཛིན་པ་ཆོས་གོས་སྐྱགས་གྱི་དངོས་པོ་འདྲོད་པ་དེའི་དུས་རེ་  
ཞིག་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱང་དུ་རིགས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན།      བདག་དུ་  
འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལྟས་ལ་འདྲོད་ཅིང་སྤྱད་པ་དེའི་དུས་གཉིད་དུ་ཞི་བའི་  
བྱང་དུ་རིགས་བྱེ་མ་བསྟན་པའི་བྱང་།

(གཤམ་) སྒྲིལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་དངོས་།

གཤམ་པ་སྒྲིལ་པ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་དངོས་ལ། ཞི་གནས་དང་།

ལྷག་མཐོང་གཉིས།

(གཅིག) ཞི་གནས་།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟླ་ན། བཞད་དོ།

(གཅིག) མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་དུ་བྱུང་པ་དེ་རི་ལྟར་སྒྲིལ་པ་ལ་འཇུག་

ཅི་ན། སྒྲིལ་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་སྒྲིལ་པ་མི་ལྷུག་པ་སྒྲིལ་པ་དང་།

དབུགས་ནང་དུ་རྒྱུང་པ་དང་ལྷིང་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྒྲིལ་པ་ཡིས་...

སེམས་བརྒྱལ་ནས་སོ། །ཤར་ཟག་གང་གིས་སྒྲིལ་ན། འདྲོད་ཆགས་

ལྷག་པས་མི་ལྷུག་པ་སྒྲིལ། ནམ་རྟོག་ལྷག་པས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་

པར་འབྱུང་རོ།

(གཉིས) རྒྱས་པར་བཞད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ་གཉིས། མི་ལྷུག་པ་བསྒྲིལ་པ་དང་།

དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་བསྒྲིལ་པ་རོ།

《གཅིག》 མི་ལྷུག་པ་བསྒྲིལ་པ།

དང་པོ་ནི། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་མི་ལྷུག་པ་རི་ལྟར་སྒྲིལ་

ཞི་ན། ཁ་དྲོག་དང་། དབྱེད་སྐྱོད་དང་། རིག་བྱ་དང་། རྟོད་

བཀྱར་ལ་སྐྱབས་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་ནམ་པར་བསྒྲིལ། གནག

དམར། མོས་འཕྱར། འབྲུག་གཞིག་པ། ལྷུས་པས་བྲང་བྲང་དུ་  
 སྒྲུལ་བ། གཡོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤིས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ལ། བྱི་བྲག་མེད་  
 པར་ཀེང་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤིས་ནི་ཆགས་པ་ཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིས་པས་གཉིན་  
 བོར་འབྱར་དྲི། ཀེང་རུས་ལ་ཆགས་པའི་གཞི་རྣམ་པ་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར།  
 དེ་སྒྲིམ་པ་ན་ཐོག་མར་རང་གི་ལྷས་དབྱལ་བ་ལ་སྐྱབས་པ་གང་རུང་དུ་མ་  
 ཉོད་དེ་རུལ་ཞིང་ཕྱགས་པས་རུས་པར་མས་དྲི། རིམ་ལྷུས་ལྷས་རིལ་པོ།  
 དེ་ནས་གནས་ཁང་ནས་ཕྱིར་རྒྱ་མཚའི་བར་དུ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀེང་རུས་  
 ཀྱིས་གང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་རྒྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཡང་རྒྱ་མཚའི་  
 མ་ཐང་ནས་རིམ་ལྷུས་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་ཁོ་ན་བཞུགས་དུ་བྱུར་ནས་རང་གི་  
 ལྷས་འབའ་ཞིག་རུས་པར་མས་གིང་། དེ་ལ་མེམས་སྤྱད་དེ་འཛིན་པ་བ་  
 ནི་ལས་དང་པོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲིམ་པ་ལྷར་བཞུགས་ལ། ལྷར་  
 སྤྱད་པ་ན་ཀེང་པའི་རུས་པ་རྣམས་བོར་ཞིང་ལྷས་ལྷག་མ་རུས་པ་ཉིད་དུ་  
 དམིགས་པ་ནས་བཟུང་ནས་ནི་རིམ་ལྷུས་ལྷས་བྱེད་དང་། དེ་ནས་ཐོད་  
 པའི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པར་བྱང་ཞིང་བོར་ནས་ཐོད་པའི་བྱེད་རུས་པ་  
 ཉིད་ཡིན་པར་མེམས་འཛིན་པས་ནི་ཡངས་སུ་སྤྱང་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་  
 ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཡང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྷར་བཞུགས་ལ། སྤྱད་  
 པའི་མ་ཐར་སྒྲིན་ས་གཉིས་པོའི་བར་དུ་རུས་པ་མཐེབ་གང་ཅམ་ལ་མེམས་  
 འཛིན་པས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན་ཞེས་སོ། །མི་  
 སྤྱག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་རོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་

ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི། དང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་བརྟགས་  
 བཞི་དང་བཅས་པས་དགུ་འདྲ་བ་ལྟེ་བཅུ་དང་། དམིགས་པ་ནི་འདྲ་  
པའི་ལྟ་བུ་པའི་ཆས་ཁ་དྲག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་པའོ། །གང་ཟག་  
ནི་ཁྱད་གསུམ་གྱི་མི་ཁྲོན་སྟེ་དེ།

《གཉིས་》 དབྱགས་འབྲུང་རྒྱུ་བཟོས་པ།

གཉིས་པ་དབྱགས་འབྲུང་རྒྱུ་བཟོས་པ་ནི། དབྱགས་རྒྱུ་འབྲུང་  
 བྱ་བའི་རོ་ཁོ་གང་ཞེ་ན། དབྱགས་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་དབྱགས་ཕྱིར་  
འབྲུང་བ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྩ་ལྟ་བུ་པའི་ཤེས་རབ་  
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ལྟ་བུ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་འབྲས་  
 བྱ་ཤེས་རབ་དེ་ལྟར་པས་ན་ལྟ་སྟེ་མིང་བཏགས་པའོ། །ས་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་  
 ཉི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉིད་བརྟགས་གསུམ་དང་། ལྟ་  
 པར་ཅན་དང་། འདྲ་བའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྟེད་ལྟ་  
 ཉི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ནི་འདྲ་བའི་ལྟ་མིའི་རྟེན་ཅན་  
 ཡིན་ཉི་རྟེན་མ་རྟེན་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པ་ཁོ་  
 བའི་ཡིན་གྱི། ལྟ་བ་ལ་འདི་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་པ་  
 ཆས་ཟབ་མ་འདི་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མ་ཉིད་  
 གང་ཞེ་ན། དབྱང་བ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་ན་མ་པ་དུག་དང་ལྟ་བུ་པའི་མན་  
 རག་ལྟེ། དེ་ལས་དང་པོ་བཟང་བ་ནི་འདྲ་བུ་བ་མེད་པར་ལྟས་སེམས་  
 རྟེན་པ་འདྲ་བུ་ལྟེ་དབྱགས་རྒྱུ་འབྲུང་ལ་སེམས་གཏན་དེ་བཅུ་པར་དུ་

མིད་ཀྱིས་བཟང་བཤོད། །དེ་ལས་མང་ཉུང་དུ་བྱུང་ན་མྱོད་ཀྱིང་དུ་དྲགས་  
 པས་མི་བཟང་ངོ་། །དེའང་གཅིག་ལ་གཉིས་དང་། གཉིས་ལ་གཅིག་  
 དུ་འཛིན་ན་ལྷག་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་འབྱུང་ན་ན་འཆོལ་  
 བས་སྦྱོན་གསུམ་སྤངས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་  
 ན་མྱོག་མ་ནས་ཀང་པའི་བར་དུ་འགྲོ་ཞིང་། འབྱུང་བ་ན་སྒྲ་བྲག་ནས་  
 མཐོ་གང་ངམ་འདྲོམ་གང་བར་དུ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་  
 པ་འཛོལ་པ་ནི་སྒྲ་ཅེ་ནས་ཀང་པའི་བར་དུ་གནས་ཤིང་ལན་པ་དང་གྲོལ་...  
 བར་རྟོག་པའོ། །འཛོལ་པ་ཉི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་རྒྱང་གི་རྗེས་བཟུང་  
 འདུས་པས་གཟུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་རབ་ནི་མིང་གཞི་ཡིན་པས་  
 ཡུང་པོ་ལུ་པར་རྟོག་པའོ། །ལུ་པ་བཟུང་བ་ནི་རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་  
 རྒྱ་བ་ནས་ཆས་མཆོག་གི་པར་གང་ནས་གང་དུ་བཟུང་བའོ། །དུག་པ་  
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའོ། །དབུགས་རྒྱུ་པ་  
པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་གང་གང་ལས་གྱེན། །ལུས་ཀྱི་སྦྱགས་གཅིག་...  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་འཇུག་གི། །གཟུགས་མེད་པ་དང་།  
 རུར་རུར་པོ་དང་། མེམས་མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་གོ། །རྒྱུད་ཀྱིས་བཟུས་  
 མ་བཟུས་ལས་མེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཟུས་པ་དང་། ཟིན་མ་  
 ཟིན་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པར་མེད་པའི་རྒྱང་ཡིན་པས་...  
མ་ཟིན་པའོ། །བྱུང་བ་གསུམ་ལས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་བཟུང་བས་རྒྱ་...  
པ་ལུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། །རྒྱས་བྱུང་དང་ན་མ་ཟིན་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་དེ།  
 ལུས་རྒྱས་ནས་རྒྱང་འགྲིལ་བ་དང་ཆད་ནས་མཆོམས་སྦྱོར་ཞིང་འདྲོད་དགུར་

འབྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་རང་སའམ་གྲོང་སའི་སེམས་  
 གྱིས་རྟོགས་ཀྱི། རྟག་མ་འདྲད་པའི་མིད་གྱིས་གྲོང་མའི་རྒྱུང་དེ་གཉིས་་  
 མི་རྟོགས་སོ། །མཛེན་དུ་མ་བྱས་པ་དང་སེམས་གཞན་གྱིས་ཉུ་ཅི་སྒྲིམ་  
 ཞེས་པའོ།།

### [གཉིས་] ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམ་པ།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམ་པ་ལ་གསུམ། ཆོགས་ལམ། ལྷ་རྒྱུ་  
 ལམ། བདེན་པ་མཛེན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་སོ།།

### <གཅིག> ཆོགས་ལམ།

དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྟིང་རེ་འཛིན་བྲུབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་  
 ཞེས་རབ་མེད་ན་ཉེན་མངས་ན་མས་ཅ་བ་ནས་མི་སྤང་བས། དེའི་ཕྱིར་  
 ཆོགས་ལམ་ན་སྒྲི་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་གནས་བྲུབ་པར་བྱུར་པ་མིས་ལྷག་མཐོང་་་  
 གི་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཉུ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྐྱེམ་པར་་་  
 བྱའོ། །ཇི་ལྷ་རྒྱུ་བསྐྱེམ་ཞེ་ན། ལུས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོར་  
 བའི་སྤང་པོ་དང་། སེམས་ན་མ་ཞེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོས་དེ་དག་  
 ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ན་མས་ལ་དམིགས་ནས་ན་མ་པ་གཟུགས་  
 རྒྱ་རྒྱུང་བ་དང་། རང་རྟོགས་ཀྱིས་དོན་གྱི་སྤང་པར་སྤང་བ་དང་། ར་  
 བོ་ཅམ་སྤང་བ་དང་། མཆན་མར་འཛིན་པ་ལ་སྐྱབས་པ་རང་གི་མཆན་་  
 ཉིད་དང་། ལྷ་རྒྱུ་མཆན་ཉིད་མི་རྟག །སྤྱག་བསྐྱེལ། རྟོང་པ། བདག་  
 མེད་དང་གཉིས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་འཇུག་པའོ། །དེ་ལའང་ལྷ་རྒྱུ་

རང་བཞིན་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། དམིགས་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་  
 གསུམ་ལས། དང་པོ་དེའི་རྩ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའང་ཤེས་པ་  
 དང་། ཤེས་པ་ས་བསམས་པ་དང་བསྒྲམས་པ་ལས་ཕུང་བ་ཡིན་གྱི།  
 རྒྱུ་ཤོབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དྲན་  
 པ་ཉེར་བཞག་ལས་གཞན་ནི་ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་.....  
 སེམས་སེམས་ཕུང་རྣམས་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། སྒྲ་མ་དེ་  
 དག་གི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕུར་བ་ལས་ལུས་ལ་ཤེས་པ་བཞི་ལའང་ཡུལ་  
 ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་བཤད།  
 གོ་རིམ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རགས་  
 པས་སྒྲར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྲངས་ངེས་ནི་ལུས་གཙང་བ། ཆར་བ་  
 བཤེད་བ། སེམས་རྟག་པ། ཆོས་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་  
 གི་རྟག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྟན་པས་མི་མང་  
 མི་ཉུང་རྩ་། །དེ་ལྟར་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་  
 བར་བཞག་པ་སྒྱི་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་ཤེས་  
 དེ་དག་སྒྱི་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྒྱག་བསྐལ་བ་དང་། རྒྱུང་  
 པ་དང་། བདག་མིད་པར་ལྟ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ།

### <གཉེས>    རྒྱུར་ལམ།

གཉེས་པ་རྒྱུར་ལམ་ལ་གསུམ། རྒྱུར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཆོས་  
 གྱི་ཁྱད་པར། རྟོགས་གཙོད་གཞན་བསྟན་པའོ།

# «གཅིག» རྒྱུར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ནི། ཆགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེས་པ་ཞེས་ཀྱི་  
 ལ་དམིགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་རྒྱ་བར་བྱུར་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཅི་ཏི་  
 ཕྱིར་རྒྱ་བར་བྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་  
 མའི་རྒྱ་ལྟས་སུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་བར་བྱུར་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་  
 དམིགས་ཤིང་དེའི་སྤྱད་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་མིགས་པ་ཅུ་  
 གྲག་ཆང་བར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆུང་ཆུང་། འབྱིང་།  
 ཆེན་པོ་གསུམ་འཕེལ་བ་ལས་ཅེ་མར་བྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཅི་ཏི་ཕྱིར་  
 ཅེ་མར་བྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཅེ་བ་གཙ་བའི་ཅེ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ན་ཅེ་མ་དེ་ཡང་རྒྱ་བ་དེ་དང་འབྲུ་བར་བདེན་པ་ཞེས་སྤྱད་ཡུལ་ཅན་  
 དང་། རྣམ་པ་མི་རྟག་མིགས་པ་ཅུ་གྲག་ཆང་བར་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ།  
 རྒྱ་བ་ཅེ་གཉིས་ཀ་དང་པོར་བདེན་པ་ལ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེས་པ་ཞེས་ཉིད་གྱིས་  
 རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དྲན་པ་ཉེས་པ་ཞེས་པ་གཞན་དག་གིས་  
 ཀྱང་འཕེལ་བ་ལྟེ་གོམས་ཤིང་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཅེ་མ་དེ་ཆུང་འབྱིང་  
 ཆེན་པོར་ཅིས་གྱིས་འཕེལ་བ་ལས་ནི་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུའོ། །ཅི་ཏི་ཕྱིར་  
 བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་  
 ན་འཇ། བཟོད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ། ཆུང་འབྱིང་གཉིས་ནི་བདེན་  
 པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ཆུལ་ཅེ་མར་བྱུར་པ་དེ་བཞིན་དང་། འཕེལ་བ་ལ་  
 ནི་རྒྱ་བ་ཅེ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་ཆུང་འབྱིང་ཆེན་པོ་ཐམས་



ཅད་ཚས་དན་པ་ཉ་ར་བཞག་ཉིད་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་ཀྱི། ལུས་སྐད་སྐད་  
 ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱུག་  
 བཟུལ་ལྷུལ་དུ་བྱས་ནས། དེའི་ནམ་པ་བཞི་ལས་གང་ཡང་དུང་བ་གཅིག་  
 དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་བཟད་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཀྱི།  
 ལྷན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བཟོད་ཆེན་གྱི་དམིགས་ནམས་འདྲོད་  
 པའི་སྐྱུག་བཟུལ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཚས་...  
 མཚེག་ཀྱང་འདྲོད་པའི་སྐྱུག་བཟུལ་ཁོ་ནར་དམིགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་  
 ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚས་ཀྱི་  
 མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དངོས་སུ་འབྱེན་ཐུས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅས་  
 བྱའོ། །རྩོམ་སྐད་སྐད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དན་པ་ཉ་ར་...  
 བཞག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཙུག་པོ་ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་དང་  
 བཅས་ན་མཉམ་བཞག་གི་རིག་མཉན་ཡོད་པས་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་ཡོད། །འོན་  
 ཀྱང་རྩོམ་པ་ལ་པའི་ཐོབ་པ་ནི་རྩོམ་པ་ལ་སྐད་སྐད་པར་མ་གཏོགས་ཏེ། འཕགས་  
 པ་ལའང་ས་མ་པོར་གྱི་བར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་མཛན་དུ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་  
 ཕྱིར། སྐར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་...  
 ནི་རྩོམ་པ་ལ་སྐད་སྐད་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ངས་  
 པར་འབྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་མོ། །དེའི་ཆའས་སྐྱུགས་གཅིག་ནི་སྐྱུག་བཟུལ་  
 ཚས་བཟོད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚས་མཚེག་གི་དངོས་དང་། གཞན་ནམས་  
 ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ལྷན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ།།

## «གཉིས»    ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།      སྤྱི་ལམ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་  
བསྐྱམས་བྱུང་གཙོ་བོར་བྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།      མཉམ་བཞག་གཙོ་བོར་བྱུར་  
པ་ལ་བཞག་པའི་བྱིར།      ས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན།      བསམ་གཏན་དང་  
པོའི་ཉིར་བསྐྱུགས་མི་སྐྱུགས་མེད་པ་དང་།      བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་  
དང་།      བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞིའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ།      དེས་བསྐྱུས་  
པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་པའི་བྱིར།      བཅུན་པ་དབྱངས་སྐྱུགས་ལྟར་ན།  
རྒྱ་ཚེ་གཉིས་ནི་འག་འདྲ་པ་ནའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།      གང་གི་  
རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན།      སྤྱི་ལམ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་པའི་ལྟ་དང་  
མིང་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ།      །ཆོས་མཆག་བྱུང་མེད་ཀྱིས་འཕྲོ་  
ན་སྐྱུས་པ་དང་བྱུང་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་འཕྲོ་པར་འབྱུར་ཏེ།  
ཆ་དེ་ཉིད་ལ་མཆན་བྱུར་པའམ།      ཡང་ན་འདྲ་པར་སྐྱུས་ན་སྐྱུས་པར་  
འབྱུར་པའི་བྱིར།      སྐྱུས་པས་ནི་སྐྱུས་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནས་འཕྲོ་བྱི།  
བྱུང་མེད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།      དེ་ཕྱོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་མིན་ཕྱོད་པའི་  
བྱིར།      འོ་ན།      སྤྱི་ལམ་དེ་དག་གང་གིས་གཏོང་ཞེ་ན།      འཕགས་  
པ་ན་མས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་ལམ་དེ་དག་སྤར་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་པའི་  
ས་དེ་བོར་ནས་གོང་མར་སྐྱུས་པས་གཏོང་།      འཕགས་མིན་ས་སྐྱུ་ནི་འཆི་  
བ་ཏུ་ངེས་མཐུན་དོར་བས་སོ།      །སྤྱི་ལམ་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྟེན་མངས་  
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་བྱང་གཏོང་ངོ་།      །སྤྱི་ལམ་དེ་དག་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་  
 བརྟེན་པ་མཐོང་སྟེ། ཡིད་འཕུང་བ་གས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྱོང་པ་  
 ལས་ན་མ་པར་ཉ་མས་པ་དག་གིས་ཕྱིས་འཕྱོང་པ་ན་སྐྱོན་མེད་པ་ཁོ་ན་གསར་  
 ཏུ་འཕྱོང་གྱི། སྐྱོན་བཏང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་འཁྲར་བར་མ་  
 འདིས་པ་དང་འབད་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡོངས་  
 ཉ་མས་དང་ན་མ་ཉ་མས་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཉ་མས་པ་དེ་གཉིས་ནི་ཆོས་  
 གང་ཞིག་འཕྱོང་པ་བཏང་ནས་མི་ལྟན་པ་སྟེ། མ་ཕྱོང་པ་སྐྱེས་པའོ།  
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་ཉ་མས་ནི་ཉིས་པས་བྱས་པ་  
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རིག་ལྟས་དགེ་ཅ་ཉ་མས་པ་ལྟ་བུའོ། །ན་མ་  
 ཉ་མས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་བྱས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་ལས་  
 ཉ་མས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། སྐྱར་ལམ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་གང་དང་  
 ལྟན་ཞེ་ན། རྟོད་ཕྱོང་ནས་ཡོངས་སུ་ཉ་མས་ཀྱང་ངེས་པར་སྐྱར་འདས་  
 འཕྱོང་པར་འགྱུར། ཅེ་མོ་ཕྱོང་ནས་མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དང་ངན་སྦྲང་  
 ཏུ་སྐྱེ་བ་སྤྱིད་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཅ་བ་རྒྱན་མི་འཆད། བཟོད་པ་ཕྱོང་  
 བས་ངན་སྦྲང་ཏུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ངན་སྦྲང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་  
 པ་གཤམ་རིང་ཏུ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར།

### «གསུམ་» དོགས་གཙོད་གཞན་བཟུན་པ།

གསུམ་པ་དོགས་གཙོད་གཞན་བཟུན་པ་ནི། རྟོད་ཅེ་གཉིས་སྐྱོང་  
 མ་ཉན་ཕོས་ཀྱི་རིགས་ལས་བསྐྱབ་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། བཟོད་

ཕ་ཕྱོད་ནས་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕྲུང་བ་མེད་དེ།      བཟོད་ཕ་ཕྱོད་ནས་རན་  
 སང་དུ་མི་སྤྱོད་བ་གང་ཞིག      ། བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་རན་སང་དུ་སྤྱོད་  
 བའི་ཕྱིར།      གཞན་རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ནི་གསུམ་པ་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་  
 ཆད་ཕྱོད་ན་ཡང་འཕྲུང་དུ་རུང་སྟེ།      རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕྲུང་བ་ལ་  
 རན་སང་དུ་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།      རྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་བཅིང་ཏེ་  
 བའི་རང་སངས་རྒྱལ་དྲོད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་གནས་པ་ཤིགས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་  
 དུ་མི་རུང་སྟེ།      དེས་དྲོད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐད་མི་སྤྱོད་ཤིས་ཀྱི་བར་བསམ་  
 གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྟོན་ཕྱོག་གཅིག་ལ་ལམ་ཀྱན་སྤྱོད་པའི་  
 ཕྱིར།      རོ་ན།      དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་ཕོ་ནས་སྤྱོད་མ།      དེའི་སྤྱོད་  
 དུ་ལམ་གཞན་འགྲོ་དགོས་ཤི་ན།      དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཐར་  
 བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།      ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཕྱོད་ནས་  
 ཅི་ཅམ་ན་ཐར་བར་འཕྲུང་ཞེ་ན།      སྤྱུར་བར་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་  
 བར་འཕྲུང་དེ།      སྤྱོད་པ་དང་ཕོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྤྱོད།      གཉིས་  
 བ་ལ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྤྱོད།      གསུམ་པ་ལ་འཕགས་ལམ་འཕྱོང་  
 བར་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར།      བྱིན་དུ་སྤྱུར་ན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐར་  
 བར་འཕྲུང་དེ།      དང་ཕོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྤྱོད།      གཉིས་པ་  
 ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྤྱོད་  
 དེ།      ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར།  
 དེའི་རོ་ཕོ་ནི་ཕོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་གྱི།      བཟོ་མས་བྱང་

རྟེན་མ་ཡིན་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལས་ནི་གཙ་ཙ་ཡིད་དེ། འཁོར་  
 པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྐྱོན་ལམ་དང་། དེས་སྤངས་པའི་  
 ལུས་ངག་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ན། །དེས་ན་ཐར་  
 པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་པའང་དེའི་ནང་དུ་བཟུང་། །འོ་ན།  
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅ་དེ་གང་གི་ནང་ནས་འཕེན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་  
 སྤང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་ཁོ་ན་ནས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། སྐྱོ་གསལ་ཞིང་  
 སྐྱེ་བ་ཤིས་ཆེ་བའི་ཕྱིར།།

### 《གསུམ》 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ།

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་  
 པའི་ཆས་མཚག་ལས་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆས་མཚག་ལས་...  
ཆས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འོ། །དེས་གང་ལ་དམིགས་  
 བ། དེས་ནི་འདོད་པའི་རྟུག་བསྐལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་དེའི་  
 རྗེས་སུ་འདོད་པའི་རྟུག་བསྐལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ན་ཐེ་ཆམ་བུལ་བར་...  
ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཆས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། འདོད་པའི་རྟུག་བསྐལ་ལ་  
 དམིགས་ནས་ཆས་བཟོད་དང་ཆས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་  
རྟུག་བསྐལ་གྱི་ལྷག་མ་གྲང་མའི་རྟུག་བསྐལ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་བཟོད་དང་  
རྗེས་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཀྱང་འབྱུང་ལ་སྐྱེས་པ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་  
 དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐྱེད་ཅིག་མ་བཞི་བཞི་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ན།།  
དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་ཅིག་མ་བཅུ་

དུག་གོ། །དེ་དག་བསྐྱེད་ན་མ་པ་གསུམ་ལྟེ། མཐོང་བ་མངོན་རྟགས།  
 དམིགས་པ་མངོན་རྟགས། བྱ་བ་མངོན་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་  
 ལྟར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བླ་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་བདེན་བཞིན་ན་མ་པ་བཅུ་  
 དུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་བླ་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་  
 མཐོངས་ལྟན་དང་བཅས་པས་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་  
 ནི་བདེན་པ་གང་ལ་བྱ་བ་གང་ཡོད་པ་ལྟེ། ལྷག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་  
 བ་དང་། ཀླན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་། འགྲོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་  
 དང་། ལམ་བསྐྱེད་པའོ། །བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པའི་ལམ་  
 དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ཚས་མཚག་དང་ས་གཅིག་པའི་ལྟར། ཤེས་བཟོད་དེ་གཉིས་ལས་  
 གཉིན་པོ་གང་ཞེ་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་  
 བའི་འཕྲོ་བ་གཅིད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་བྱར་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་  
 པའི་ལྟར། ཀླན་པོ་ལྟར་བྱུང་བ་བཞེན། ཤེས་པ་བརྒྱད་ནི་གཉིན་པོ་  
 མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ལས་ན་མ་པར་གྲོལ་བ་བྲལ་འཕྲོ་བ་འཛིན་པའི་ལམ་  
 ཡིན་པའི་ལྟར། དཔེར་ན་སྒྲི་འཕར་བཅད་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་དག་  
 གོ་རིམ་བཞེན་དུ་སྤྱར་རོ། །དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་གང་ཡིན་  
 ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙུ་ལྟེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།  
 བདེན་པ་སྤང་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ལྟར། སྐད་  
 ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་  
 མཐོང་བའི་ལྟར་ལྟན་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ལྟར། །

《གཟུམ》 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་  
གང་ཟག

གཟུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་གཉིས།

དབྱེ་བ་བསྟུན་ཏེ་བསྟན། མཐུག་བསྟུའོ།

《གཅིག》 དབྱེ་བ་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སྦྱང་། མཐར་ཁྲིས་པའོ།

(གཅིག) ཆགས་བྲལ་སྟོན་སྦྱང་།

དང་པོ་ལ། རྒྱགས། གནས་གཉིས།

[གཅིག] རྒྱགས་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱུར་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མེད་ཀྱི་མེས་དང་  
ཐུན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞིའམ་ཐུན་ཀྱུན་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཆོག་ནི་  
རྒྱག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་རིང་དུ་འཕགས་ཤིང་། ཉིས་པ་བྱི་ཞིང་ཡོན་ཏན་  
འཕེལ་བས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་  
འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པས་རང་གི་  
སྤང་བྱ་སྟེ་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་པར་འདྲོད་ཆགས་  
དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་སྦྱང་ནས་བྱིས་མཐོང་ལམ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ལྟེ། དེ་  
བས་ན་འདི་ནི་འབྲས་བྱ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་ཅིང་། རྩ་བུ་གཉིས་ལ་  
ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་རྒྱན་རྒྱགས་ནས་ཙམ་བ་ནི་ལྟ་རིམ་དེས་  
པའི་ཕྱིར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ནི་ལྷལ་ལ་རྒྱ་ཆུང་བ་དང་།  
བྲལ་བ་དང་། མི་གསལ་བར་འཐུག་པ་དང་། རྩ་བུ་ནི་དེ་ལས་བཟོ་ག་

བར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལས་སྐད་གཅིག་བཙུ་ལུ་པའི་གནས་སྐབས་...  
དེ་དག་ཏུ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་  
ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་གྱི། སུ་མ་ནི་སྤྲོན་ལས་རྩམ་པ་ན་གཞན་གྱི་ཆོག་  
 ལ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 ཕྱི་མ་ནི་དེ་ཙམ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་ཆོས་མདོ་ལ་སྒྲགས་པའི་དོན་གྱི་རྗེས་  
 སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་བཙུ་  
 ལུ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དེ་དག་  
སྤར་འཇུག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱམས་པས་སྤང་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་།  
མ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་  
པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བཙུ་ལུ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་གཉིས་སྤར་འཇུག་རྟེན་པའི་  
 ལམ་གྱིས་འདྲོད་པའི་སྐྱམ་སྤང་གཅིག་ནས་ནམ་པུ་པ་འབྲིང་གི་འབྲིང་...  
པའི་བར་བཙུ་ལུ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་  
ནོ། །ཡང་དེ་གཉིས་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་  
 བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྤར་འདྲོད་པའི་སྐྱམ་སྤང་དགྲུ་པ་ཅུན་ཆད་དེ། ཏུག་  
 པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ན་མས་ཅི་རིགས་པར་བཟད་ཅིང་...  
 སྤངས་པ་སྐད་ཅིག་བཙུ་ལུ་པ་ལ་གནས་པ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་བཙུ་ལུ་པ་  
 ལ་གནས་པ་དེ་གཉིས་སྤར་འདྲོད་ཏུན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའམ། ཡང་ན་  
 དེ་ནས་བཟུང་ལྟེ་གྲང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འདྲོད་...  
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་



པ་ཡིན་ནོ།

## [གཉིས་]      གནས་པ་

གཉིས་པ་གནས་པ་ནི།      གང་ཟག་གཉིས་པ་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་  
བཙུག་ཅི་ཆེ་འབྲས་བྱ་དང་པོ་དང་།      གཉིས་པ་དང་།      གསུམ་པ་  
གང་ལ་ཞུགས་པར་བྱུང་པ་ན་མས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་  
ལ་མཉམས་པ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བྱུག་པ་འབྲས་  
བྱ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ནི་སྐད་ཅི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་པོའི་ཆེས་འབྲང་དང་།  
རྒྱ་བཙུག་གི་ཆེས་འབྲང་དག་ནི་དང་པོ་མས་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་་་  
པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཕྲོ་བྱེ།      དེ་དག་དང་པོ་དང་མེས་རབ་ལྷག་པར་  
ཆེ་བའི་བྱུང་།      དེ་ནས་བཟུང་བྱེ་དག་བཙུག་པོའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པའི་  
བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མེས་པར་བྱའོ།      །འོ་ན།      སྐད་འདྲི་དེ་པོའི་  
སྐད་སྐད་ལ་པོའི་བར་དུ་སྐད་སྐད་བཅུ་བྱུག་པོའི་ཆེ་རྒྱན་ཞུགས་ཁོ་ན་་་  
ཡིན་ཀྱི།      བྱེ་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཅིའི་བྱུང་མ་ཡིན་ཞེ་ན།      རྒྱན་ཞུགས་  
ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅམ་པོ་ཐོབ་པ་དེས་དེའི་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་་་  
བྱུང་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པས་སོ།      །དེའི་བྱུང་དེ་ནི་དེ་ལ་ཞུགས་  
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་རོ།      །ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན།      རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་  
གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་འབྲས་བྱ་གཉིས་པའི་སྐད་བྱའི་ཉོན་་་  
མངས་པ་སྐད་པོའི་སྐད་པོ་ལ་མི་བཙུན་པ་དེ་སྐད་དུ་ནི་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་་་  
པའི་བྱུང་རོ།      །བཙུན་པ་ནས་ནི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ།

## (གཉིས) མཐར་ཁྲིམ་པ།

གཉིས་པ་མཐར་ཁྲིམ་པ་ལ་གཉིས། ཟུ་མཚན་དང་། ཟུ་མཚན་  
ཅན་གྱི་གང་ཟག་གོ །

## [གཅིག] ཟུ་མཚན།

དང་པོ་ནི། མཐར་ཁྲིམ་པ་ནི་སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱད་སྤྱོད་ཅན་གྱི་གང་  
མ་སྤངས་པ་ཞིག་མཐོང་ལམ་ནས་རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་པ་ལྟེ། སྤྱད་  
གཉིན་ན་མཐར་ཁྲིམ་པ་ཞིན་ཁོ་ན་ཡོད་པས་སྤྱད་། ཁྲི་ལྟར་ཞེ་ན། འདྲི་  
པ་ན་སྤྱད་སྤྱོད་གི་ཉོན་ཡོངས་པ་དགྲུང་བྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་  
དང་པོ་ནས་སྤྱད་ཅི་ཅི་བར་གྱི་ས་དང་། ས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ན་འང་སྤྱད་  
བར་བུ་བའི་ཉེས་པ་ཆེ་འབྱེད་ཅུང་གསུམ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་འང་  
ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ནས་ཅུང་ཅུང་ཅུང་ཅུང་བར་ནས་པ་དགྲུང་དགྲུང་ཡོད་པས།  
སྤྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཅིག་ཡོད་དོ། ཁྲི་ལྟར་སྤྱད་བའི་ཡོངས་དེ་བཞིན་  
དུ་གཉིན་པོ་ཅི་ཡོད་ན་སྤྱད་སྤྱོད་ལམ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་  
གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དགྲུང་དགྲུང་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་དག་རེ་  
རེ་ན་ཅུང་དང་། འབྱེད་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དང་། དེ་  
རྣམས་གྱི་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཅུང་ཅུང་ཅུང་ཅུང་ལ་སྤྱད་པ་པོ་དུ་བྱེ་བ་ལྟེ་  
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཉིན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྤྱད་བུ་སྤྱད་ཅུ་ཙམ་ཞི་ལམ་ཅུང་  
རིམ་ནས་སྤྱོད་པས་སྤྱད་བུ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་དེ། དཔེར་ན། གོ་ས་  
འཁྱུ་བ་དང་། ལྷང་པ་ལྷན་པ་ལྷ་བའི་ཆེ་རགས་པ་གསལ་སྤྱོད་ལ། སྤྱ་  
བ་ལིན་དུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།

## 〔གཉིས〕 རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བཞི། རྒྱ་ཁྱུགས། ཕྱིར་  
འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་བཅོམ་མོ།

## 〈གཅིག〉 རྒྱ་ཁྱུགས།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཁྱུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།  
རྒྱ་ཁྱུགས་འབྲས་གནས་པ་གང་ཞིག་སྤར་བསྐྱེམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཅུང་  
ཟད་ཀྱང་མ་ཟད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་རབ་རྒྱ་ཁྱུགས་ན་ལན་བདུན་སྤྱད་པ་ལེན་  
པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱད་པ་བདུན་པའི་དོན་ནི་ལྟ་  
དང་མིའི་རྒྱ་ཁྱུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་བདུན་ལ་བྱའོ། །ཡང་རྒྱ་ཁྱུགས་འབྲས་  
གནས་འདྲི་དཔའི་སྐྱེམ་སྤང་ན་མ་པ་གསུམ་མམ་ན་མ་པ་བཞིའི་བར་ལས་་་་  
སྤྱེལ་བ་དེ་ནི་བཞི་སྤངས་ན་ཆོ་གཉིས་སམ། གསུམ་སྤངས་ན་ཆོ་གསུམ་  
དུ་སྤྱོད་ལྟ་ལམ་མིའི་དེ་ན་གང་ལ་བདུན་པ་མཐོང་བའི་དེ་ན་དེའི་རིགས་སྤྱད་  
སྤྱད་པ་ལེན་པའོ། །འདྲི་དཔའི་སྐྱེམ་སྤང་གཅིག་ནས་ན་མ་པ་ལྟའི་བར་  
བཅོམ་པ་ནི་རྒྱ་ཁྱུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནོ།

## 〔གཉིས〕 ཕྱིར་འོང་།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ། ཁྱུགས། གནས་གཉིས།

## 《གཅིག》 ཁྱུགས་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཁྱུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འབྲས་བྱ་  
གཉིས་པ་འདྲི་དཔར་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་ཁྱུགས་པ་འོང་ཡིན་ནོ།

## 《གཉིས་》 གནས་པ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ནི། འདྲ་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་པ་དྲུག་པ་ཟད་  
པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་གནས་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་  
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷའི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་  
བའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་  
པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་འདྲ་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་  
གི་ཉིས་པའི་ཆ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ཟད་པ་ན་དགུ་བཙུམ་ཐོབ་པ་ལ་  
ཆེ་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་ན་མངས་གཅིག་གིས་བར་  
དུ་ཆད་པས་ན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ།

## 《གསུམ་》 ཕྱིར་མི་འོང་།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། རྒྱགས། གནས་གཉིས།

## 《གཅིག་》 རྒྱགས་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འབྲས་བུ་  
གསུམ་པ་འདྲ་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་རྒྱགས་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ།

## 《གཉིས་》 གནས་པ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཏགས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་  
པའོ།

## 2 སྤྱིར་བཏགས་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱགས་པ་དེ་འདྲ་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པ་ཟད་པས་

ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་ནོ།

༢ བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ། སྒྲིལ་མ་  
སྒྲིམ་པ། ལུས་མངན་བྱེད་བཤད་པ་འོ།

(?) དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དཛས་དང་། དྲན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ།

[?] དཛས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གཟུགས་སྒྱུ་ཉིར་འགྲོ་དང་། གཟུགས་  
མེད་ཉིར་འགྲོ་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་སྒྱུ་ཉིར་འགྲོ་དེ་ནི་ལྷ་  
ཡོད་དེ། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་རིས་བརྒྱ་དྲག་གང་ཅུང་གི་  
བར་དོར་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། བར་དོར་འདའ་བ་མ་རྒྱས་པ་གང་  
ཏུ་སྒྲིམ་མ་ཐག་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིམ་ན་ཅུང་ཟད་ལེན་ནས་  
འདྲ་བྱེད་པ་སྒྲིལ་མ་བསྒྲིམ་པ་ལ་འབད་ཚལ་དྲག་པོས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་  
དང་། མི་བཙུན་ཡང་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བས་རེ་ཞིག་ནས་འདྲ་བྱེད་  
པ་སྒྲིལ་འབད་ཚལ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཡོངས་སྒྱུ་སྒྱུ་རན་ལས་འདའ་བ་དང་།  
གང་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་དྲན་དེ་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་རྒྱས་ནས་དེ་ལས་གོང་མ་  
ཞིག་ཏུ་འཕོ་ནས་སྒྱུ་རན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
བཤད་མ་ཐག་པའི་གོང་ཏུ་འཕོ་བ་དེ་ནི་ལྷ་གི་མཐོང་ལ་དགའ་བ་དང་།  
ཞི་གནས་ལ་དགའ་བའི་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ལི་སྒྲིལ་ནས་པས་མོ།

གཏན་སྤོང་མ་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཕུས་བུའི་སྒྲིམ་ནས་འོག་ཡིན་.....  
 མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ཞིང་། དེར་མུ་ངན་ལས་འདེའོ། །དེ་ལའང་  
 འཕར་བ་དང་། ཟུང་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་  
 འཕོ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་མི་ཆེ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤོང་  
 མ་ཞིག་དང་པོའི་ཉིན་མངས་ཀྱིས་ཉམས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཆངས་རིས་ལ་...  
 སྐགས་པར་སྤྱུས་ཤིང་། དེར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བཙུ་ལྷ་སྤོང་  
 ཏེ་བསྒྲིམས་པས་འོག་ཡིན་དུ་སྤྱུས་ནས་དག་བཙུ་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ།  
 གཉིས་པ་ནི་ཆངས་རིས་ལ་སྐགས་པར་སྤོང་མ་ཆེན་པོ་སྤྱུང་མ་རྒྱས་པར་...  
 ཆུང་འབྲིང་ཅམ་བསྒྲིམས་པས་མི་ཆེ་བའམ་མི་གདུང་བར་སྤྱུས་ནས། དེར་  
 སྤོང་མ་ཆེན་པོ་བསྒྲིམས་ཤིང་འོག་ཡིན་དུ་སྤྱུས་ཏེ་དག་བཙུ་མ་ཐོབ་པའོ།  
 གསུམ་པ་ནི་ཆངས་ཆེན་ལས་གཞན་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་སྤྱུས་ནས་  
 མཐར་འོག་ཡིན་དུ་དག་བཙུ་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་  
 བསམ་གཏན་སྤོང་མ་བསྒྲིམས་པ་ལས་གཞན་ཞི་གནས་ལས་དགའ་བ་སྤོང་  
 མ་ལ་བསྒྲིམས་པ་ནི་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་  
 གནས་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་གནས་གཙང་མ་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་...  
 རིམ་གྱིས་སྤང་སྟེ། དེ་ནས་གཞུགས་མེད་རྣམས་སུ་སྤང་ནས་སྤྱིད་ཅེ་དག་  
 བཙུ་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དག་ལས་གཞན་...  
 འདོད་པར་གཞུགས་མེད་སེམས་ཐོབ་ཅིང་མ་ཉམས་པ་ནི་གཞུགས་མེད་དུ་  
 ཉི་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བར་སྤྱིད་མེད་པས་སྤྱུས་འདེའོ་བ་ནས་གོང་  
 འཕོའི་བར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་འགྲོ་བ་

ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་གང་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདི་ཉིད་  
ལ་འདྲི་བའི་ཁམས་ཉིད་དུ་མ་རྒྱུ་ལས་འདེལ་བ་ཡིན་ནོ།

## [ ༢ ] དོན་གྱི་ཁྱད་པར།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བར་དོར་འདེལ་བ་དང་། རྒྱུ་  
འདེལ་བ་དང་། གོང་འཕོ་སྟེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ན་མ་པ་གསུམ་...  
གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དགུར་ཡང་བཤད་དོ།  
འབྱེད་ཅུལ་ནི་དང་པོ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཚུ་ལྟའི་དབུས་སུ་བ་དང་། སྐྱར་བ་  
མ་ཡིན་པ་དང་། ཆེས་རིང་མ་ནས་འདེལ་བ་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་  
ལ་རྒྱུ་མ་ཐག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེད་མིན་དུ་  
འདེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་འཕར་བ། བྱེད་འཕར་བ། གནས་  
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གང་ལས་བཞག་ཅེ་ན།  
ཕྱིར་མི་འོང་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ན་མས་ལས་དང་། དབང་པོ་  
དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཞག་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་མངོན་  
པར་འགྲུབ་པའི་ལས་དང་། བར་པ་གསུམ་རྒྱུ་ནས་མྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་  
དང་། བྱི་མ་གསུམ་ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་དང་།  
དང་པོ་གསུམ་དབང་པོ་ནོ་བ་དང་། བར་པ་གསུམ་དབང་པོ་འབྲིང་  
དང་། ཐ་མ་གསུམ་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་དང་། དང་པོ་གསུམ་ཉོན་མོངས་  
ཅུང་བ་དང་། བར་པ་གསུམ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་དང་། བྱི་མ་གསུམ་  
ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུང་བར་  
མ་ལས། རྒྱུ་བྱེད་མ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་བཤད་ན། དེ་དག་གང་

ཡིན་ཞེ་ན། དགྲ་པོ་དེ་དག་ལས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཕྱེ་བར་  
 དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདྲིན་པ་ཡིན་ན། །སྤྱོད་པ་ཆགས་་་་་་  
 བཅས་དམ་པའི་འགྲོ་བ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་  
 ཡོད་དེ། དམ་པ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་འཇུག །དམ་མིན་མི་དགེ་བ་ལ་མི་  
 འཇུག །ཁམས་གང་དུ་ཐིན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཚང་བའི་  
 ཕྱིར་དམ་པའི་འགྲོ་བར་བཤད་ན། །སྤྱོད་པ་ཆགས་བཅས་ལ་རྒྱ་མཚན་  
 གསུམ་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འདྲིན་པར་ཆེ་དང་པོ་ལ་བདེན་  
 པ་མཐོང་ལ། དེ་ཆེ་བཟེས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་སྟོབ་པ་ལའང་བར་དོར་  
 འདའ་བ་ལ་སྐགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདྲིན་པར་བདེན་པ་  
 མཐོང་ཞིང་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་ཡང་འདྲིན་པར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་  
 མི་འོང་སྟོབ་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སྐགས་པའི་ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་་  
 དེ། འདྲིན་པ་སྤྱུག་བསལ་མང་བས་སྐྱོ་བ་ཤས་ཆེ་བས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་དགྲ་  
 བཅས་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། འདྲིན་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱི་འཕགས་པ་དེ་དང་།  
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ནི་མས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉ་མས་་  
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོ་བ་བརྒྱད་མར་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འདྲིས་ནས་  
 བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་འཕོ་བའང་མི་སྟེན་ཏེ།  
 སྐྱོ་བ་དུ་མར་ལམ་གྱིས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

## (2) ཐེལ་མ་བསྐྱེམ་བ།

གཉིས་པ་ཐེལ་མ་བསྐྱེམ་པ་ནི། སྤར་བསམ་གྲན་ཐེལ་ནས་འག་



མིན་འགྲོ་ཞེས་བཤད་པས། གྲིལ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷར་མ་གྱིས་  
 པའི་དང་པོར་ནི་ལམ་སྤྱོད་པ་ན་མས་གྱི་མཚན་གྲས་མ་གཏན་པའི་དངོས་  
 གཞི་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་པའི་པ་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྡན་དང་།  
 དེ་ནས་ཟག་པཅས་རྒྱན་ལྡན། དེ་ནས་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྡན་གསུམ་གྲིལ་  
 ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཅིང་། རིམ་གྱིས་དེ་དག་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཏིས་  
 སུ་གྲིལ་པའི་བར་ནི་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་  
 གཅིག་དང་། ཟག་པཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག །ཡང་ཟག་མེད་སྐད་  
 ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ནི་བསམས་ནས་སྒྲིམས་པར་  
 འཇུག་ཀྱས་པས་དེའི་ཚེ་གྲིལ་མའི་དངོས་གཞི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་  
 དང་པོ་གཏིས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ན་མ་གྲོལ་ལམ་  
 ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དཔེ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གྲིལ་བ་སངས་རྒྱས་  
 མ་གཏོགས་མི་ཀྱས་པས། རྒྱན་ལྡན་གསུམ་ལ་འདྲི་རྒྱར་འཇུག་ཀྱས་  
 པས་ན་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཐོག་མར་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་མའི་ནང་དང་།  
 ཕྱིས་གཟུགས་སྤང་གྲིལ་ཞིང་། གོམས་ནས་ཕྱིས་འོག་མ་གསུམ་དང་ཡང་  
 གྲིལ་ལ། །དགོས་པ་ནི་གནས་གཅང་མར་སྦྱོར་བར་བའི་ཕྱིར་དང་།  
 མཐོང་བའི་ཚས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་  
 པས་འཇིགས་ཏེ་རྩ་བའི་གྲིང་དེ་འཇིན་ཐག་བསྐང་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྐྱེམ་  
 མ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གནས་གཅང་མ་ལྟར་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་གྲིལ་མ་  
 བསྐྱེམ་པ་དེ་ནི་ཟག་མེད་གཏིས་གྱི་བར་དུ་ཟག་པཅས་རེ་རེ་གྲིལ་བའི་རྒྱན་  
 གཅིག་ལ་རྒྱང་བྱ་གསུམ་གྲིལ་དང་། འཕྱིར་བྱུག་གྲིལ་དང་། ཆེན་པོ་

དགུ་དང་། ཆེས་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེ། ཡིན་ཏུ་ཆེས་ཆེན་པོ་བཅུ་  
ལྔ་སྟེ། ཏུ་བཞུགས་པ་ནས་པ་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་གནས་  
གཙང་མའི་སྒྲིབ་པ་འདྲ་མེད་པ་ནས་འགྲེལ་བྱ་བར་ལྔ་ཁྲོན་ཡིན་ནོ།

### (༢) ལྷན་མཛན་བྱེད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལྷན་མཛན་བྱེད་བཤད་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལྷན་མཛན་  
བྱེད་གང་ཞེ་ན། འགྲོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་  
ཏི། སེམས་མེད་པའི་ལྷན་གྱིས་མཚུངས་ལྡན་མཐའ་དག་ཞི་བའི་བྱ་ངན་  
ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་འགྲོག་པ་མཛན་སུམ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་དེར་.....  
འདྲོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་པའི་ལྷན་གྱིས་འགྲོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་  
མཛན་ཏུ་བྱེད་དེ། སེམས་མེད་པའི་ལྷན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོག་པའི་སྒྲིམས་  
འཇུག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།

### 《བཞི》 དགྲ་བཅོམ་པ།

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་པ། ལྷགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས།

### 《གཅིག》 ལྷགས་པ།

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཆེན་  
པོའི་ཆེན་པོ་ནས་སྤྱིད་ཅེས་བར་གྱི་ཉེས་པའི་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་  
པ་ཉིད་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སྤྱིད་ཅེས་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤང་  
བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ།  
སྤྱིད་ཅེས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ནི་རྩ་ཆུང་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་

ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་  
 གྱི་སྤྱ་ཁྱུས་ཐམས་ཅད་འཛམས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྤྱང་རྒྱས་པ་ཡིན་  
 གྱི། དཛས་སྤྱང་སྤྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་ཅེས་ཉོན་མངས་བརྒྱད་པ་  
 མན་ཆད་སྤྱངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

## 《གཉིས་》 གནས་པ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ལ་བདུན། དཛས་དང་། ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱང་  
 ཚུལ། ཤེས་པའི་འབྱུང་ཚུལ། དགེ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུ་བ། ཆངས་  
 པའི་འཁོར་ལ། དགེ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་འཕྲོ་བ་ཚུལ། དཔྱ་བཅོམ་  
 གྱི་དབྱེ་བའོ།

### ༡ དཛས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། དཔྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དེས་སྤྱང་ཅེས་སྐྱམ་སྤང་ཆང་  
 འཛི་ཆང་ཅ་དེ་དྲོར་ཉིང་གིས་ཟད་པའི་ཕྱོག་པ་དང་། དེ་ཟད་པ་ཤེས་  
 པའི་རྣམ་གྲུལ་ལས་སྐྱུས་པ་དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ཏེ།  
 འབྲས་བྱ་མ་ཕྱོག་པ་ཕྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 དཔྱ་བཅོམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཏེ། རང་དོན་རྒྱགས་ནས་ཀལ་ལ་ལོན་དོན་བྱེད་པ་  
 དང་། མ་སྐྱེ་དང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚན་དཔར་འོས་པའི་ཕྱིར།

### ༢ ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱང་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལམ་གང་གིས་ས་  
 གང་གི་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་། ས་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་། ཞར་ལ་  
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་མོ།

# (7) ལམ་གང་གིས་ས་གང་གི་ཐུང་བྱ་ཐུང་།

དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དག་ས་དང་ས་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་

བལ་ན་གཉིན་པོ་གང་གིས་ས་གང་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་བལ་ཞེ་ན།

འདྲི་ལྟར་བསྟོན་པའི་ལམ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལས།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་ཅེ་ལས་འདྲ་ཆགས་...

དང་བལ་བར་འགྱུར་གྱི། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞང་ས་མེད་ཅིང་

རང་ས་སྲིད་པ་བྱས་པ་དང་། འོག་ས་དམན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཅེ་ལས་

གཞན་པའི་ས་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་

པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲ་ཆགས་དང་བལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་

རྟེན་ས་ཞོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་དང་། འདས་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་

པ་ཅན་གྱི་སྟོན་ནས་ས། །འོ་ན། མ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་འཇིག་རྟེན་

པའི་བལ་མོ་བ་ལ་ཁྲད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ས་བརྒྱད་

པོ་ཅི་རིགས་པར་འདྲ་ཆགས་དང་བལ་བའི་འཕགས་པ་ལ་བལ་བའི་མོ་བ་

པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམས་པ་གཉིས་སྐྱེ་བས་སྤངས་པ་བརྟན་ལ། མ་

སྐྱེ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་བས་མི་བརྟན་ནོ། །སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་

ན་ལེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བལ་མོ་བ་ཟག་བཅས་

ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་འདས་

པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་བལ་བ་ཞིག་...

དབང་པོ་སྤངས་ཏེ་རྟོན་པོར་འཕོས་པ་ན་ནས་མཁའ་མཁའ་ལས་ལ་སྟགས་

ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་ལྟར་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་རྒྱལ་པའི་བལ་མོ་བ་ཟག་མེད་

བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་  
 ཏེ། དེ་འབྲེལ་འཇགས་པ་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་བཏང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་  
མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་མེད་དྲ་ཞེས་ཟེར་  
རོ། །འདྲི་ནི་མ་དེས་ཏེ། འདས་ལམ་གྱིས་སྲིད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་  
 དགུའི་ཕྱིད་དེ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཅི་རིགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབང་  
 རྒྱལ་ཞིག་ནོན་པོར་འཇོས་པ་ན་དེ་ལ་བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་ནི་དེའི་གཉིན་  
 བོ་མ་ཡིན་པས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་བཏང་བ་ལྟེ་བྲལ་ཐོབ་  
 གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་ལྡན་པར་བྱེད་རང་གི་འདྲ་འདྲ་  
 པ་བཞིན་དང་། དེར་མ་ཟད་མ་རྒྱུ་འདྲི་པ་ལས་གྲོལ་བའི་བྲལ་ཐོབ་  
 ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་དེ་གོང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྐགས་པ་  
 དག་ཏུ་རྒྱུས་པ་ན་འདྲི་པའི་བྲལ་ཐོབ་ས་འཇོས་པས་བཏང་ཡང་འདྲ་  
 པའི་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ།

### (༣) ས་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་ས་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན། ས་  
 གང་གིས་ས་གང་ལས་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་རོ་  
 བོར་རྒྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡི་ས་  
 ནི་རང་ས། གོང་ས། འོག་ས་ལྟེ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདྲི་  
ཆགས་དང་འབྲལ་བར་རུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཉེར་བརྟགས་སྲིད་པའི་  
 གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉེར་བརྟགས་ཀྱིས་འོག་ས་ལས་

འདྲ་ཆགས་དང་འབྲལ་ན་རྣམ་ཐོལ་ལམ་ཐ་མ་དེ་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་ངོ་མཆོག་  
 བོར་སྐྱེ་འཇམ། འོན་ཏེ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཞི་ན། འདྲ་པ་དང་།  
 བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་སྟེ་ས་གསུམ་གྱི་ཉེན་མངས་ལས་  
 ཉེར་བཞུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ལ་ནི་གང་ཟག་དེ་དབང་ནོན་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་  
 གྱི་དངོས་གཞི་ལས་རྣམ་ཐོལ་ལམ་ཐ་མ་སྐྱེས་ཏེ་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་ཚར་བ་  
 བཏང་སྟོམས་དེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བར་སྡོ་བུས་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། ཉེར་བཞུགས་ལ་དགའ་བ་རུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྒྱལ་  
 པོ་ཡིན་ན་ཉེར་བཞུགས་ལས་མ་ཐའི་རྣམ་ཐོལ་གྱི་ལམ་སྐྱེའི། དངོས་གཞི་  
 ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ས་གསུམ་གྱི་གོང་མ་གསུམ་པ་སོགས་ལས་འདྲ་  
 ཆགས་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་བཞི་པ་ཡན་ཚད་ཀྱིས་ནི་ཉེར་བཞུགས་ལས་  
 རྣམ་ཐོལ་ལམ་ཐ་མ་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི། ས་དེ་དག་གི་དངོས་གཞི་ལས་སྐྱེས་  
 ཏེ་ཚར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་གཅིག་པས་རྩལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་དངོས་གཞི་  
 གྱི་བའི་ཕྱིར། གཞན་འཕགས་པ་ལ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བདུན།  
 བྱེད་པར་ཅན་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་ཉེན་མངས་  
 ལས་རྒྱལ་བར་འབྱུང་གྱི། འོག་ས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བཞུགས་  
 སོ་ནམས་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

## (2) ཞུར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་ རྣམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཞུར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། འཇིག་  
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན། འཇིག་

ཉིན་པའི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།    འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་ཐོལ་ལམ་དང་།    པར་  
ཆད་མེད་ལམ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ས་ནི་ཞེ་བ་དང་།    སྐགས་  
པས་གཟུང་བ་བྱ་ནམ་པ་དང་།    ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་།  
འོག་ས་ནི་གོང་སར་སྟོན་ནས་འདུ་བྱེད་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་  
པས་རགས་པ་དང་།    སྐགས་པས་ཐ་བ་རན་པ་དང་།    ཅིག་པ་ལྟག་  
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ།    དམིགས་པའང་རྣམ་ཐོལ་ནི་གོང་ས་དང་།  
པར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་འོག་མའི་སྐྱད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

### ༣    ཤེས་པའི་འབྱུང་ཆུལ།

གསུམ་པ་ཤེས་པའི་འབྱུང་ཆུལ་ནི།    ཟད་པ་ཤེས་པའི་མཆུག་ཐོག་  
དུ་ཤེས་པ་གང་སྟེ་ཞེ་ན།    གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་དབང་ནོར་མི་གཡོ་བའི་  
ཆོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ན་ནི་མི་ཉ་མས་པས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་མི་སྟེ་བའི་སྒོ་  
སྟོན་ཏེ་ཤེས་པ་སྟེ་ལ།    གལ་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་ཟད་པ་  
ཤེས་པ་ལས་དེ་འོ་ཆུན་ན་མ།    ཡང་ན་མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་  
སྟེ།    ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་མི་གཡོ་བ་ལ་མི་སྟེ་འམ་ཞེ་ན།    དེ་ནི་  
དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བྱང་བའི་ཕྱིར་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་  
སྟེ།།

### ༥    དགེ་སྦྱང་ཆུལ་གྱི་བརྩ་བ།

བཞི་པ་དགེ་སྦྱང་ཆུལ་གྱི་བརྩ་བ་ནི།    དགེ་སྦྱང་གི་ཆུལ་གྱི་འབྲས་  
བྱ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་ན།    དགེ་སྦྱང་ནི་གང་།    ཆུལ་ནི་གང་།    འབྲས་

བྱ་ནི་གང་ཞི་ན། དེ་ལ་དགེ་སྤྱད་ནི་ཉན་མངས་པ་ཅི་རིགས་པ་གཏན་  
 ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱད་དེ་འཕགས་པའི་གདུ་ཟག་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ལས་ཐབས་  
 ནི་དངས་སུ་འཕྱབ་བྱེད་ཀྱི་མ་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་  
 ཉན་མངས་པ་དངས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པའི་སྒྲི་ནས་དགེ་སྤྱད་ཏུ་འགྱུར་བའི་  
 ཕྱིར། ཚུལ་དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་ནམ་ཕྱོལ་འདུས་བྱས་དང་། སྤང་བྱ་ལས་  
 བྲལ་བ་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་དག་གྱུས་པར་རེ་རེ་འང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་་་་  
 དགུ་འོ། །གང་ཞི་ན། གོང་འོག་གི་མཐོང་སྤང་རིས་བརྒྱད། ས་  
 དགུ་འི་སྒྲི་མ་སྤང་དགུ་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཉེ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་་་་  
 དགུ་པོ་སྤང་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་ནི་ཚུལ་ཡིན་ལ།  
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་འདུས་བྱས་ནམ་གྲོལ་ལས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་དང་།  
 སྤང་བྱ་དེ་དག་ཟད་པའི་འགོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་པོ་ནམས་དང་བཅས་  
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བྱ་ནམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ན། འབྲས་བྱ་  
 བཞིར་རི་ལྟར་བཞུག་ཅི་ན། སྒྲི་མེད་དེ། འབྲས་བྱ་བཞིར་ནམ་  
 པར་བཞུག་པ་ནི་གནས་སྐབས་གང་ལ་རྒྱ་མཆན་ལྟ་དག་ནི་སྤྱད་པ་ལ་་་་  
 དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་ལྟ་གང་ཞི་ན། འབྲས་བྱའི་སྒྲི་ན་ཏུ་་་་  
 ཞུགས་པའི་ལས་བྱང་བ་དང་། གཞན་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ།  
 ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཟད་པ་ནམས་བསྐྱམས་པའི་ཐོབ་པ་གཅིག་་་་  
 ཉིད་པ་དང་། ཐུག་བསྐྱལ་ལ་སྐགས་པ་ལ་ཚས་ཤེས་པ་བཞི་དང་།  
 རྐྱེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་ཉེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆན་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཐོབ་པ་ཉེ་ལྟན་པ་་་



དང་། མི་རྟག་སྐབས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཆར་བར་སྐབ་པོ།  
 དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་སྟེན་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་  
 ལྟ་ལྟ་ག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ལྟ་མཆན་ཕྱི་མ་  
 གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་མ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་མ་བཤད་དོ།  
 གལ་ཏེ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ན་དག་སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་  
 ཡིན་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་ཁོང་དང་།  
 ཕྱིར་མི་ཁོང་སྐབ་པ་དེ་དག་རི་ལྟར་དག་སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་  
 བ། སྟོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ལམ་ཁོ་  
 བས་སྐབ་པ་ནི་མེད་དེ། འདས་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྐབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་  
 ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། བྲལ་འབྲས་ཟག་བཅས་དང་ནི་ཕྱིས་ཟག་མེད་  
 མཐོང་ལམ་གྱི་བྲལ་སྐབ་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པས་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དེ། མཐོང་  
 ལམ་མ་སྐབ་པར་འབྲས་གནས་དེ་དག་གི་མིང་མི་འསྐབ་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐབ་པ་གཅིག་འཇིན་  
 པའི་ཕྱིར། དེ་འང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བྲལ་སྐབ་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་  
 བརྟུམས་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ར་ཐོར་འཇིན་པ་ཡིན་ནོ།

### ཡ ཆར་ས་པའི་འཁོར་ལོ།

ལྟ་པ་ཆར་ས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། དག་སྦྱང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའི་  
 ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཆར་ས་པའི་ཚུལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།  
 ཉིན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་ཆར་ས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འསྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་

ལམ་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཆངས་པའི་འཁོར་ལ་ཞེས་་་  
 ཁྱད་བྱ་ཞི། ཆངས་པ་ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཡིན་ལ། དེས་དེ་དག་  
 འཁོར་ལ་དང་འབྲ་བར་གདུལ་བའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་  
 ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ན། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་  
 ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་ལ་ཅིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་  
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཁོར་ལ་ཅིན་པོ་ཆེ་དེ་ཟུར་བར་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱགས་  
 པས་ལུལ་གཞན་དོར་ནས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་དང་། མ་ཀྱལ་བ་ལས་ཀྱལ་  
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱལ་བ་ན་མས་ན་ལ་དུ་འགྲོད་པ་དང་། ས་མཐོ་  
 བར་འཕར་བ་དང་། དམའ་བར་འབབས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།  
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙུ་པོ་ཟུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་བཟོད་དེ་  
 བདེན་པའི་དམིགས་པ་སྔ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མར་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆད་  
 མེད་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་མ་ཀྱལ་བ་ལས་ཀྱལ་བ་བྱེད་པ་དང་། ན་མ་གྲོལ་  
 ལམ་གྱིས་བུལ་ཐོབ་འཛིན་པས་ཀྱལ་བ་ན་ལ་དུ་འགྲོད་པ་དང་། ཁམས་  
 ཞོང་མའི་བདེན་པ་ལས་འཕར་བ་དང་། འདྲོད་པའི་བདེན་པ་ལ་འབབས་  
 པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་དཔུངས་སྒྲིགས་ན་རེ། མཐོང་ལམ་འཕགས་ལམ་  
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་འཁོར་ལའི་ཅིབས་དང་། སྐྱགས་ཀྱིས་ལྟོ་བ་དང་ཟུ་  
 ལྟེད་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་ཡིན་ན། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་  
 བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟོ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཚུལ་བ་དང་།  
 དན་པ་ན་མས་ནི་ཅིབས་ལྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཚུན་འཇུག་པས་སམ་མཐོང་  
 སྤང་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཟུ་ལྟེད་འབྲ་ཞི། དེས་དམིགས་

ལ་སེམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤིང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲུལ་པ་འག་དང་། ལས་  
ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆ་བ་གསུམ་ནི་ཉེ་བ་དང་འབྲེ། ཉིང་འེ་འཇུག་  
དང་གིས་རབ་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཟེར་རྒྱུ་།

### ༥ དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ།

རྒྱལ་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འོ་ན། ཁམས་  
གང་དུ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་འཕྲོལ་ཅེ་ན། འདྲ་བར་ནི་  
འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་འཕྲོལ་ལ། བ་མ་དབྱ་བཅའ་ནི་ཁམས་གསུམ་  
ཆར་དུ་འཕྲོལ་བའོ། འོ་ན། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་  
འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདྲ་  
པའི་རྟེན་ལ་འཕྲོལ་མོད། ཆགས་བྲལ་སྒྲན་སྤང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་  
བུ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མི་འཕྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་  
མཚན་ཡིད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མཐོང་ལམ་ཡིད་ན་ཆགས་བྲལ་  
སྒྲན་འགྲོ་ས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱལ་པའི་ཆོ་ཕྱིར་མི་འོང་འཕྲོལ་དུ་རྒྱུང་བ་  
ལས། དེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཁམས་གོང་མ་སྒྲིམས་བཤེར་ཆགས་  
གིང་། རྒྱལ་པ་ལྟུང་གི་ཆོར་བ་མེད་པས་མི་སྒྲིབ་ལ། སྒྲིབ་པ་མེད་པར་  
འཕགས་ལམ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ཆན་བཅུ་ལྔ་ལས་ཀྱང་བར་དོར་  
སྒྲིབ་པ་ལས་འདྲ་བ་ནས་གོང་འཕྲོལ་བར་གང་ཟག་ལྟ་ནི་འདྲིར་ཆོས་  
ཞིང་། དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་འདྲིར་  
ཞེས་བུ་བ་ནི་འདྲ་བའི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་། དེར་ཞེས་བུ་བ་ནི་ཁམས་  
གོང་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་མགོ་འཇུགས་པ་ཡིན་པའི་

ཐུང་ར།

དག་བཅུ་གི་དབྱེ་བ།

བདུན་པ་དག་བཅུ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། དང་པོ་དང་། ཚས་  
གི་ཁྱད་པར། ཉམས་པའི་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་འཕྲོ་ཆུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་  
བཞད་པའོ།

(?) དང་པོ་བཞད་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་གཡོའི་ཟད་ཤེས་ལས། །ཞེས་པའི་དག་  
བཅུ་པ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཉན་ཤོས་དག་བཅུ་པ་ནི་དུག་  
ཏུ་འདྲིན་དེ། རྒྱུན་ཆུང་དུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་  
ཚས་ཅན་དང་། ཉམས་པར་རྟོགས་པས་འཆི་བར་སེམས་པའི་ཚས་ཅན་  
དང་། ཉམས་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཚས་ཅན་དང་། རྒྱུན་  
ཆུང་དུས་རྟོགས་པ་ལས་མི་རྒྱུད་པའི་ཚས་ཅན་དང་། དབང་པོ་འཕྲོ་  
ཏེ་མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། དབང་པོ་རྣེ་བུས་རྟོགས་  
པ་ལས་ཉམས་མི་མྱོད་པས་མི་གཡོ་བ་རྣམས་ལ། །དུག་པོ་དེ་དག་ལས་  
དང་པོ་ལྷ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དད་པས་ཚས་པ་ལས་སྐྱུས་པ་ཡིན་ལ།  
ལྷ་པོ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མཛོན་  
ཏུ་འགྱུར་བ་མཐུན་རྒྱུན་ཡོ་བྱད་དང་། བད་མེད་པ་དང་། རུལ་གྱི་  
ཁྱད་པར་ལ་སྐྱེས་པ་དུས་ལ་ངས་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་དུས་དང་རྒྱུར་བ་ཞེས་  
བྱའོ། །དུག་པ་མི་གཡོ་བའི་ཚས་ཅན་ནི་རྟོགས་པ་ལས་ཉན་མཛོངས་ཀྱིས་  
མི་ཉམས་ཤིང་མི་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་ནི་མཐུན་རྒྱུན་དང་འགལ་

རྒྱ་ཡིད་མེད་ལ་མི་ལྟ་ས་པར།      ཉིང་ཇེ་འཇིག་འདྲིང་རྒྱར་འབྱུང་བས་  
 དུས་དང་མི་སྤྱར་བའི་རྣམ་པར་སྟོལ་བ་ཞེས་བྱའོ།      །དེ་ནི་དབང་པོ་རྣེ་  
 པོ་མཐོང་བས་སྟོབ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།      འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུག་  
 བའི་ཕྱིར།།

## (༢)      ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི།      དབྲ་བཙམ་དེ་དག་དང་པོ་ནས་  
 དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ནས།      ཕྱིས་དབྲ་བཙམ་པ་སྟོབ་པའི་ཆོ་ན་དེའི་རིགས་  
 ལུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན།      །ཁ་ཅིག་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོངས་ཉམས་པ་ལ་སྟགས་  
 པ་དེའི་རིགས་སུ་ངེས་པའང་ཡོད་ལ།      །ཁ་ཅིག་ནི་རིགས་སམ་དབང་པོ་  
 སྤངས་པ་ལས་བྱུར་པའང་ཡོད་དེ།      ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་  
 རིགས་དབང་པོ་སྤངས་པས་འཆི་བ་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱུར་པ་ལ་སྟགས་  
 པ་བཞེན་ནོ།      །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་རིགས་  
 ལས་ཉམས་པར་འབྱུར་རམ་ཞེ་ན།      བར་པ་བཞི་ནི་རང་རང་གི་རིགས་  
 ལས་ཉམས་ཏེ་དམའ་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར།      ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་  
 ཅན་ནི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ།      དེ་ལས་དམན་པའི་རིགས་མེད་  
 བའི་ཕྱིར།      མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ།  
 དབང་པོ་རྣེ་བས་ཉོན་མངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།      དབང་པོ་ལྷ་འབྲས་བུ་  
 ལས་ཉམས་པར་འབྱུར་ཏེ།      དབང་པོ་རྒྱལ་བས་ཉོན་མངས་སྤར་ཡང་སྐྱེ་  
 བའི་ཕྱིར།      མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ།      དབང་པོ་རྣེ་བས་  
 ཉོན་མངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།      འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་རིགས་ངེས་པ་ལས་ནི་

བཅས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པའི་ལམ་གཉིས་  
 གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཚོར་བ་དེའི་རིགས་སུ་ངེས་  
 པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་བྱས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱོད་དེ། དེ་  
 བཅོང་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བཅོང་སྤང་སྤངས་པ་བྱིར་མི་  
 སྤྱོད་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་དང་པོ་ཆགས་བྱལ་སྤྲོན་སོང་གི་བྱིར་འོང་དང་  
 བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱོད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་པ་  
 དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་བྱིར།  
 འོ་ན། རིགས་དྲུག་པོ་དེ་དག་བཅོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་ནས་ཞེ་ན། འཕགས་  
 པ་སྤྱོད་པ་དང་འཕགས་མིན་ས་སྤྱོད་པོ་ན་མས་ཀྱང་འོངས་སུ་ཉམས་པ་ལ་  
 མཁས་པའི་རིགས་དྲུག་དང་ལྟན་ཏེ། དག་བཅོམ་པའི་རིགས་དེ་དག་ཀྱང་  
 དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་དེ་དག་སྤྲོད་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱིར། འོ་ན། དབང་  
 པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་པོར་འཕོ་བ་ན་གནས་སྐབས་གང་ཏུ་འཕོ་ཞེ་ན། བཅོང་  
 བའི་ལམ་ལ་ནི་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་རྒྱན་གཅིག་ཁོ་  
 ན་ཡིན་པས་གཞན་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྐབས་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ས་སའི་  
 སྤྱོད་པོ་དང་། སྤྱོད་པ་དད་མས་དང་། མི་སྤྱོད་པ་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་  
 སྐབས་ན་འཕོ་འོ། །དེ་འོང་དད་མས་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལས་འཕོ་ལ།  
 བྱིས་པ་ནི་ཞེ་རགས་ཀྱི་ན་མ་པ་ཅན་གང་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཅི་  
 ནས་ཀྱང་བདག་གི་དབང་པོ་དག་རྣམས་པོར་ཕྱོད་ཞེས་བསམས་ནས་སྤྱོད་...  
 བ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། ན་མ་གྲོལ་ལམ་བྱིས་དབང་པོ་འཕོ་འོ། །

## (३) ཉམས་པའི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ཉམས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ཉམས་པ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཡངས་  
 སུ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཤོར་བ་  
 ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལས་  
 ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ཐོབ་པ་ཉིར་སྦྱད་པས་ཉམས་  
 པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་དག་གང་ལ་མངའ་ཞེ་ན།  
 མྱོན་པ་ལ་ཐ་མ་ཉིར་སྦྱད་ལས་ཉམས་པ་མངའ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་  
 ལ་མངའ་བརྟེན་གྱང་འགའ་ཞིག་མངོན་དུ་མ་མངོན་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར།  
 མི་གཡོ་བའི་ཆས་ཅན་ལ་ཐ་མ་ཡོད་པར་མ་ཟད་བར་མ་མ་ཐོབ་པ་ལས་་་་  
 ཉམས་པ་འདྲ་མཁའ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆས་མ་འདྲེས་པ་མ་ཐོབ་པའི་  
 ཕྱིར། གཞན་མ་སྦྱོར་དང་དབང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཡངས་ཉམས་རྣམ་པ་གསུམ་་་  
 ག་ཡོད་དོ། །དབྱེ་བ་ཙམ་པ་དབང་རྒྱལ་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་ན་སྤྱད་པ་  
 དང་ཐུན་པས་སྤྱད་པར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མྱོན་མེད་དེ། དེ་འབྲས་  
 བྱ་ལས་ཉམས་གྱང་། འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པ་མོར་མ་ཆུད་ཀྱི་བར་དུ་  
 འཆི་བ་མེད་དེ། འབྲས་བྱ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་  
 མ་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལམ་བརྒྱུབ་པ་ལ་བཙན་པའི་ཕྱིར།

## (༤) དབང་པོའི་འཕྲོ་ཆུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

བཞི་པ་དབང་པོའི་འཕྲོ་ཆུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དབང་པོ་  
 འཕྲོ་བ་ལ་ལས་དུ་དཀོས་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བར་་་

དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུ་...  
 དགོས་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལྷན་རིང་དུ་ཕྱིན་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་།  
 དེ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་  
 བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་མོས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པར་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་  
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམས་ཀྱི་ལམ་རེ་རེས་ཆོག་ལྟེ། གོམས་པ་རྒྱང་  
 བས་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་  
 དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་རྣམས་ཀྱི་  
 ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། རྟོན་བ་བྱ་བའི་དབང་  
 པོའི་ལམ་ཡང་ཟག་མེད་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཀྱིས་འདྲོང་བར་མི་སྲིད་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་པས་མཆོག་ལ་ངས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་  
 རྒྱུ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱིས་འཕྲོ་བའི་ཏེ། རྟེན་ནི་མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་ཉམས་པ་སྲིད་  
 པས་འཕྲོ་བའི་ཏེ། འབད་པས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་  
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བའི་ཏེ། མི་སྐྱབ་པ་ཞིག་དབང་པོ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་  
 བསམ་གཏན་ས་བྱག་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་དགུ་  
 ཆར་གང་རྒྱང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕྲོ་བའི་ཏེ། སྐྱབ་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་  
 མི་སྐྱབས་མེད་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བྱག་ཅི་རིགས་པ་  
 ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕྲོ་བའི་ཏེ། གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཕྲོ་བའི་ཏེ། གང་གི་  
 ཕྱིར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་ཏེ། རྒྱལ་པོས་བསྐྱབ་  
 པའི་འབྲས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་བཏང་ལྟེ། དབང་པོ་རྟོན་པོས་བསྐྱབ་པའི་



འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་འཛོལ་པར་འབྱར་བ་གང་ཞིག    | བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་  
བུ་ཙམ་པོ་གཞུགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར་

### 《གཉིས་》    མཚུག་བསྐྱ་བ་

གཉིས་པ་མཚུག་བསྐྱ་བ་ནི།    དག་བཙམ་པ་དེ་ལ་དག་ཡོད་དེ།  
སངས་རྒྱས་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས།    མི་  
གཡོ་བའི་ཆས་ཅན་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་དབང་པོ་སྤངས་པ་.....  
གཉིས་སུ་བྱེ་བས་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་ལ་བདུན་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དག་  
བཙམ་པ་དེ་དགྲུང་ངེས་ཏེ།    དབང་པོ་རྒྱལ་འབྱོར་ནི་པོ་གསུམ་པོ་ར་  
རེའང་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་ནམ་པ་དགྲུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་  
རྒྱལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆས་ཅན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱང་འཁྱེད་པ་ན་རྫོགས་  
པའི་སངས་རྒྱས་ནི་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བར་དུ་འོ། | འཕགས་པའི་གང་ཟག་  
བདུན་ཡོད་དེ། དད་པ་དང་ཆས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས།    དད་མས་  
མཐོང་ཐོབ་གཉིས།    ལུས་མངོན་བྱེད་དང་།    ཞེས་རབ་ཀྱི་ནམ་པར་  
ཤོལ་བ་དང་།    གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལས་ནམ་པར་ཤོལ་བ་ན་མས་སུ་ཡོད་པའི་  
བྱིར།    འོ་ན།    གང་ཟག་བདུན་པོ་དེ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་བཞག་ཅེ་ན།  
སྤུ་མ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་སྟེ།    གཞན་ལ་དད་པའི་ཆིག་གི་  
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྒྲུང་བ་དང་།    ཆས་གསུང་  
རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྒྲུང་བའི་བྱིར།  
བར་བ་གཉིས་པོ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་སྟེ།    དད་པ་ལྷག་པ་དང་ཞེས་

498

གཟུངས་ན། སྤྲོ་མི་སྤྲོ་ཆོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན། ཐར་པ་དང་  
 འདྲ་བའི་འགྲོག་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གིས་རྒྱགས་པ་དང་། རྟེན་  
 གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་དབང་པོ་ནོན་པོ་ནི་དབང་པོས་རྒྱགས་པ་དང་། ཐ་  
 མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པའི་བྱིར་མི་འོང་ནི་འབྲས་བུས་རྒྱགས་པ་ཏེ། གསུམ་  
 པོ་དེ་ན་མས་གྱིས་སྤྲོ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པ་ཞེས་བརྟན་པར་གེས་པར་...  
བཤོ། །དབང་པོ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་གྱིས་ནི་མི་སྤྲོ་པ་ཡོངས་སུ་  
རྒྱགས་པ་ཡིན་ནོ།

(བཞི) མངོན་རྒྱགས་གྱི་ལམ་བརྟན་པ།

བཞི་པ་མངོན་རྒྱགས་གྱི་ལམ་བརྟན་ལ་གསུམ། རྒྱུར་སྒྲགས་བཞི་  
 བཤད་པ། གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ། བྱང་  
 ཚུལ་སྒྲགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པའོ།

«གཅིག» རྒྱུར་སྒྲགས་བཞི་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཐར་ལམ་ལ་དུ་མ་བཤད་ན། བརྟན་པ་དུ་ཞི་ན།  
མངོན་ན་ཐར་པའི་ལམ་ནི་ན་མ་པ་བཞི་ཏེ། གང་གི་མཇུག་ཐོག་དུ་བར་  
ཆད་མེད་ལམ་སྒྱུ་བའི་རྒྱུར་བའི་ལམ་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་  
བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྤང་བྱ་ལས་དང་པོར་གྲོལ་བའི་ན་མ་གྲོལ་ལམ་  
དང་། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལམ་ན་མས་སུ་ཡོད་པའི་...  
 བྱིར་།

# «གཉིས» གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་

## ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ནི།  
 ལམ་སྤྱོད་ལ་མངོན་ཤིང་སྤྱར་བ་ཤིག་པའི་བཤད་ན། ཇི་གང་ཞི་ན།  
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་གི་ལམ་རྒྱུ་མས་སྤྱོད། ཡན་ལག་གིས་  
 ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྟག་ཆ་མཉམ་པས་རང་གིས་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།  
 ས་གཞན་དག་ནི་ལམ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་མ་ཟིན་པ་  
 དང་། ཞི་ལྟག་ཆ་མཉམ་པས་འབྱུང་བའི་བསྐྱེད་དཀོས་པའི་ཕྱིར།  
 དེའང་ཉེར་བཟླས་མི་ཚུགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཞི་ལྟོ་་་་  
 གནས་ཤིང་ཆུང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ནམ་ལྟག་མཐོང་ཤིང་ཆུང་བའི་  
 ཕྱིར། སྤྱོད་དབང་པོ་རྒྱུ་པའི་ལམ་ནི་མངོན་ཤིང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་  
 ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་ནས་ཤིང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤིས་དབང་པོ་རྣམས་  
 པའི་ལམ་ནི་མངོན་ཤིང་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་ནས་  
 ཤིང་བཤད་པའི་ཕྱིར།།

## «གསུམ» བྱང་ཆུབ་སྤྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་ལྟོ་་་་ བཤད་པ།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ་བཤད་ན། མིང་  
 གི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བ། རིས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བ། རྟེན་གྱི་གོ་རིམ།  
 རང་པའི་བྱུང་པར། ས་གང་གིས་བསྐྱེད། ཞུས་ལ་ཤིང་ནས་དབྱེ་བ་ཐོབ་  
 ཆུལ། མི་སྤྱོད་པའི་ཚུས་བྱེ་བཀ་དུ་བཤད་པའོ།།

# (གཅིག) མིང་གི་སྐྱོན་ནས་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། འཛུགས་པ་ཉེ་བཞག་སྐྱེས་མཁུ་ཅ་བདུན་པོ་བྱང་  
 རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཕྱགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པ་དང་མི་སྒྲིལ་བ་ཤིས་  
 པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།  
 དེ་ན་མས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཟད་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་  
 དག་པར་སྤང་བ་བཞི་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཀང་པ་བཞི་དང་། དབང་  
 པོ་ལྟ་དང་། རྒྱ་པས་ལྟ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་།  
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་བཞད་ཟིན་ལ།  
 ཡང་དག་པར་སྤང་བ་བཞི་ནི་མི་དགེ་བ་སྒྲིལ་བ་ན་མས་སྤང་བ་དང་། མ་  
 རྒྱུས་པ་ན་མས་མི་སྒྲིད་པ་དང་། དགེ་བ་མ་སྒྲིལ་བ་ན་མས་སྒྲིད་པ་དང་།  
 རྒྱུས་པ་ན་མས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བས་མ་སྒྱུར་གྱིས་འདུན་པ་  
 རྒྱུད་ཅིང་འབད་ལ། དཀོན་གཞིས་བཙུན་འབྲུས་ཚུམ་ཞིང་། རྒྱས་  
 མེས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བ་ཏུ་འཛིན་པ་ན་མས་སྤྱོད།  
 རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཀང་པ་བཞི་ནི་ཀྱས་པར་སྒྱུར་བའི་འདུན་པ་དང་། རྒྱན་ཏུ་  
 རྒྱུར་བའི་བཙུན་འབྲུས་དང་། མེས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ས་པོན་དང་།  
 དམིགས་པ་ལ་སྒྱུད་པ་དང་བཞི་ལས་བྱང་བའི་ཉིང་འཛིན་སྤང་བའི་འདུ་  
 བྱེད་ལྟན་པ་ན་མས་སྤྱོད། །དགེ་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་  
 དད་པ་དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་། ཟད་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་  
 དང་། ཤིས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱོད་ལྟ་དང་། དེ་ན་མས་ལ་མ་དད་པ་ལ་  
 སྐྱེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱགས་ཀྱིས་མི་བཞི་བར་བྱར་པ་ནི་རྒྱ་པས་ལྟ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་པདྨ་ནི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟེ། དེའི་  
 རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ཆས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། དེའི་  
 གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲན་པ་དང་། གསུམ་པ་བཙན་འགྲུལ་ནི་འག་ས་ལས་  
 འདེམ་པར་བྱེད་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་དགའ་བ་  
 ནི་ལུས་སེམས་ལ་ཡན་འདྲགས་པས་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལྷག་  
 མ་གསུམ་ནི་ཉན་མངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ལྟེ། འདི་ལའང་ཀྱང་ནས་  
 ཉན་མངས་པའི་གཞི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་གིན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་།  
 དེའི་གནས་ཉིང་ངེ་འཇིག་དང་། ཉན་མངས་བྱིང་མྱོད་མེད་པའི་ངོ་པོ་  
 ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།  
 དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་དུ་རྟོགས་པའི་དྲན་རྟོགས་ཀྱི་གིས་པས་ཡོངས་སུ་  
 གཙད་ཅིང་འཇམ་བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་པ་གཞན་ལ་གོ་  
 བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོ་རྟོག་པ་དང་། རག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།  
 འཆ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ལྟ་བ་བཟང་པོ་དང་། ཚལ་  
 སྐམས་དག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་སྦྱངས་པར་གཞན་ཡིད་ཆས་པར་བྱེད་པ་  
 དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལྟེ། ཚལ་བ་ནི་  
 སྒྲིམ་སྤང་གི་ཉན་མངས་པ་ལེ་ཁོ་དང་། དྲན་པ་ནི་ཉ་པའི་ཉན་མངས་  
 པ་བྱིང་མྱོད་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིག་ནི་སྦྱམས་འབྲུག་གི་སྤྱིམ་པའི་གཉེན་  
 པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉི། འཇགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་ཉིད་ནོ།

### (གཉིས་) རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱམ་ཚུ་ཅ་བྱུན་ཞེས་  
བྱ་བའང་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་གྱི། རྟོགས་ཀྱི་བཅུར་བརྟུན་ཉི། དབང་

503

བཅས་ན་ནི་ཚགས་པ་དེ་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བ་ལས་བྱང་བའི་ཡན་...  
 ཏན་མོས་བསམ་བསྐྱམ་གསུམ་གྱི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། དད་བཙན་  
 དན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྐྱེས་པ་ཀུན་གྱང་དན་པ་ཉི་ར་བཞག་ལ་སྐྱེས་པ་...  
 ཡན་ནོ།།

## (གསུམ) རྩེ་ཆན་གྱི་གོ་རིམ།

གསུམ་པ་ལྟེ་ཆན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། དེ་དག་གྱང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་  
 གང་དུ་གང་ཞིག་གཙོ་བས་བཞག་ཅེ་ན། བྱེ་བྱག་དུ་སྤྱི་བ་ལྟེ་ཆན་བདུན་  
 ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལས་དང་པོ་བ་ཚགས་ལས་དག་དུ་བྱིན་ཅི་ལྟ་  
 བཞི་སྤང་བའི་བྱིར་དན་པ་ཉི་ར་བཞག་དང་། རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ན་མས་  
 ལས་རྩྭ་བར་བདེན་པའི་དམིགས་ན་མ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤོབ་པའི་རྒྱས་བཙན་...  
 འབྲུས་སྤེལ་བའི་བྱིར་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་དང་། ཅེ་མང་མི་ཉམས་པའི་  
 དག་བ་བཟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཀང་བ་དང་། བཟོད་  
 པར་མི་ཉམས་པས་དད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དབང་སྤོབ་པའི་བྱིར་དབང་པོ་...  
 དང་། ཆས་མཚག་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱེས་ཉིན་  
 མངས་པས་མི་བཞི་བས་རྟོབས་ན་མས་དང་ནི། སྤྱི་ལས་དུ་བྱང་རྒྱུ་  
 དང་ཉི་བའི་བྱིར་འཕགས་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། མཐོང་ལས་དུ་  
 ལྷུར་བ་ལ་རབ་དུ་འགྲོ་བས་སྤྱི་བའི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་...  
 བཞག་གོ་ཞེས་འདོད་ལ། སྤོབ་དཔོན་དང་གཞན་དག་ནི། བྱི་མ་  
 གཉིས་གྱང་སྤྱི་བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་མཐོང་ལས་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་



ལག་བདུན་དང་། མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི་ལ་འཕགས་འཕགས་ལམ་ལན་  
ལག་བརྒྱད་ཡིན་ནི་གསུངས་སོ།།

### (བཞི) ར་པོ་ལྷན་པར།

བཞི་པ་ར་པོ་ལྷན་པར་ནི། ར་ན། དུང་ཆུ་ཤི་ལྷན་  
མཐུན་དུ་ཞིག་ཟག་པཅས་དང་། དུ་ཞིག་ཟག་མེད་ཡིན་ཞེ་ན། དུང་  
ཆུ་ཤི་ལན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལན་ལག་བརྒྱད་ནི་  
ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་  
བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དཔ་ཏེར་བཞག་ནས་སྟོངས་ཤིང་པར་  
ནི་ཟག་པཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ཆུད་ལ་ཡོད་  
པ་ཚགས་སྟུར་བྱས་བསྐྱས་པ་དག་ནི་ཟག་པཅས་དང་། འཕགས་པའི་  
ཆུད་ལ་ཡོད་པ་ལམ་གསུམ་བྱས་བསྐྱས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

### (ལྔ) ས་གང་གིས་བསྐྱས་པ།

ལྔ་པ་ས་གང་གིས་བསྐྱས་པ་ནི། ས་གང་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།  
བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སྐྱམ་ཅུ་སྟེ་བདུན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དུ་རུང་ལ།  
དང་པོའི་ཏེར་བསྐྱགས་མི་སྐྱགས་མེད་པ་ན་ནི་དགའ་བ་ཡང་དག་མ་གཏོགས་  
པའི་སྟུག་པོ་ཡོད་ཀྱི། དེ་མེད་དེ། ས་འོག་མས་ཉོན་མོངས་པས་  
ཡོངས་སུ་ཉོན་མས་པའི་དོགས་པ་དང་པཅས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་  
པ་ན་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སྟུག་ཡོད་ཀྱི། རྟོག་པ་ནི་  
དེས་སྐངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་

དགའ་བ་དང་རྟག་པ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་ཡོད་དེ། རྟག་  
 པ་ནི་སྒྲར་ནས་རྒྱལ། དགའ་བ་ལས་འདྲད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།  
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་མ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ནའང་  
 དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་ཡོད་དེ། རྟགས་པ་སྤངས་ལ། ཆར་  
 བ་བཏང་སྟེ་མས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་པ་དང་པོ་གསུམ་  
ནའང་དེ་གཉིས་དང་རྒྱལ་སྤྱིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་མེད་དེ། རྟགས་པ་  
 སྤངས་ཤིང་། ཆར་བ་བཏང་སྟེ་མས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ན་  
 ལུས་ངག་གི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ནི་  
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པའི་ཉི་ཤུ་ཅེ་གཉིས་ནི་……  
འདྲད་ཁམས་དང་སྤྱད་ཅེ་ན་ཡོད་ཀྱི། བརྒྱད་མེད་དེ། འདྲད་པ་མཉམ་  
 པར་མ་བཞག་པ་དང་སྤྱད་ཅེ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་མི་གསལ་བས། དེ་གཉིས་  
 ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

### (ཐུག) ཞར་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་རྒྱལ།

ཐུག་པ་ཞར་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་རྒྱལ་ནི། ཡང་མདྲ་ལས།  
 ཤེས་པའི་དད་པ་ནི་བཞེ་ཞེ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་  
 འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིམས་  
 དག་གོ་ཞེས་གསུངས་ན། གནས་སྐབས་གང་གི་ཆོ་ཤེས་ནས་དད་པ་  
 འཕྲོ་བ་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་ཏུ་  
མཐོང་བ་ན་འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིམས་དང་། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་

དད་པ་འཕྲོ་མེ།      ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བ་བདུན་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་མངན་སྒྲུལ་དུ་འཕྲོང་བའི་ཕྱིར།      ལམ་གྱི་བདེན་  
 པ་མངན་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་།      སངས་རྒྱས་དེའི་ཉན་པོས་  
 ཀྱི་དགེ་འདུན་དག་ལའང་ཤེས་ནས་དད་པ་འཕྲོ་མེ།      སངས་རྒྱས་སངས་  
 རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆས་ནི་མི་སྦྲུབ་པའི་ལམ་བདེན་དང་།      དགེ་འདུན་དགེ་  
 འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆས་ནི་སྦྲུབ་མི་སྦྲུབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཡིན་ན།      ལམ་  
 དེ་གཉིས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར།      ཡང་གི་སྦྲུལ་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་ཆས་ལ་  
 ཤེས་ནས་དད་པ་འཕྲོ་བ་པའང་ལྟར་དོ།      །འོ་ན།      འདིར་ཆས་ལ་ཤེས་  
 རས་ཞེས་པའི་ཆས་དེ་གང་ཞེ་ན།      འདིར་ཆས་ཀྱི་སྦྲུ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་  
 གསུམ་ལ་བརྟུན་དེ།      རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅི་རིགས་  
 པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་།      དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྲུབ་མི་སྦྲུབ་  
 ཀྱི་ལམ་དང་།      བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྲུབ་པའི་གནས་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་  
 ཟག་མེད་ཀྱང་ཆས་ཡིན་ན།      །ཤེས་ནས་དད་པ་བཞིར་གསུངས་པའང་  
 རྩས་སུ་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ།      དཀོན་མཆོག་གསུལ་ལ་དད་པ་དད་པའི་རང་  
 བཞིན་དང་།      བཞི་པ་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།      ཤེས་  
 རས་དད་པ་འཕྲོ་བ་པའི་རྩ་བོ་གང་ཞེ་ན།      ཇི་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

**(བདུན)**      མི་སྦྲུབ་པའི་ཆས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ།

བདུན་པ་མི་སྦྲུབ་པའི་ཆས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ལ།      དཛས་དང་།  
 ཞར་ལ་སྤང་བུ་སྤང་ཚུལ་གཉིས།

# [གཅིག]      དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི།      མི་སྒྲིབ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་ལྟ་དང་།      སྒྲིབ་པ་ཡན་  
 ལག་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ན།      མི་སྒྲིབ་པ་འི་ཡང་དག་པ་འི་རྣམ་གྲོལ་དང་  
 ཡང་དག་པ་འི་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པ་འི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཆད་པ་འི་རྒྱ་མཚན་གང་  
 ཞེ་ན།      སྒྲིབ་པ་འི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པ་འི་རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་དེ།  
སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་མངས་པས་བཅེངས་པ་འི་ཕྱིར།      དེ་འི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་  
 པ་འི་ཤེས་པ་མ་བཤད་དེ།      ཡང་དག་པ་འི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲིབ་  
 པར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར།      རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།  
ཉིད་མངས་བཅོམ་པ་ས་སར་བརྟགས་འགྲིལ་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་དང་།  
མས་པ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར།      མི་སྒྲིབ་པ་འི་ཡན་ལག་  
 ཏུ་གསུངས་པ་ནི་མས་པ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་དེ་ཡིན་ལ།      རྣམ་གྲོལ་འདུས་  
བྱས་དེ་ཉིད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ།      མེམས་འདྲོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་  
 གྲོལ་བ་དང་།      ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་  
པ་འི་ཕྱིར།      གལ་ཏེ་ཡང་དག་པ་འི་ཤེས་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།  
 ཡང་དག་པ་འི་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་བསྐྱས་པ་འི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན།      མ་ཡིན་ཏེ།  
བྱང་ཆུབ་ཅེས་སྟེར་ཇི་སྟེན་བཤད་པ་འི་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་པ་གང་  
ཡིན་པ་དེ་ཡང་དག་པ་འི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ།      ཟད་དང་མི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་མིན།  
 ཞེས་འཕྲུང་བ་འི་ཕྱིར།

# [གཉིས]      ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ་ནི།      མི་སྤྲོད་པའི་མེས་པ་དུས་  
 གསུམ་པོ་གང་སྤྲོད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འགྱུར་ཞེ་ན།      མི་སྤྲོད་པའི་  
མེས་པ་ནི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བ་མ་འོངས་པ་དེ་སྤྲོད་པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་  
པར་འགྱུར་རྒྱུ་།      །འོ་ན།      དུས་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་གིས་སྤྲོད་པ་དེ་  
 སྤང་ཞེ་ན།      འགག་པར་འགྱུར་བ་སྤྲོད་པ་ལ་མཛན་དུ་ཕྱགས་པ་དང་  
ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་ནི་དུས་པ་དེ་ཡི་སྤྲོད་པ་རབ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ།      སྤང་  
 གཉིན་གཞི་དུ་གཞི་དུ་བྱེད་ཡིན་ན།      འདས་མ་འོངས་ནི་བྱ་བ་འགག་  
 པ་དང་མ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།      དེས་ན་སྤང་བྱ་བྱི་མ་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པ་དང་  
 མི་ལྟན་པར་སྤྲོད་པ་ལ་སྤྲོད་པ་སྤང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།      །འོ་ན།      རྣམ་  
 གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་དང་།      མདོ་ལས་སྤངས་པའི་ཁམས་  
 དང་།      འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་དང་།      འགོག་པའི་ཁམས་  
 ཞེས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།      རྣམ་གྲོལ་  
འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་  
པའི་གསུམ་པོ་འདྲ་ཡིན་ཏེ།      དེ་ཉིད་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་  
ཟད་ཅིང་སྤངས་པས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ།  
དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ལས་  
གཞན་པའི་ཉིན་མངས་པ་ཞེ་སྤང་ལ་སྐྱབས་པ་དག་སྤངས་པའོ།      །འགོག་

བའི་ཁམས་ཞེས་ཕྱ་བ་ནི་གཞི་གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་  
 སྤངས་པ་གང་ཡིན་པོ། །འོ་ན། ལམ་གྱིས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་  
 བ་ནི་དམིགས་ལྟལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཟུག་བསྐལ་  
 དང་། དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་། སེས་  
 པ་ན་མས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ།  
 ལྟལ་དམན་པ་ལ་སྦྱོན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་  
 པས་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། དམན་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་  
 གང་གིས་དངོས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་  
 བོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་ཅུང་། ཀྱན་གྱིས་འདྲོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་  
 རྟེ། སྤང་བའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 ལྟར་ན་ཡིད་འབྱུང་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་བཞི་སྤྲིད་ཏེ།  
 དང་པོ་ཡིད་འབྱུང་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྤང་  
 ཕྱ་དངོས་སུ་སྤང་བ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་གཞན་པའི་སྟུག་ཀྱན་ལ་.....  
 དམིགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་སྐྱེས་  
 པ་ལྟེ། དམིགས་པ་ལ་སྦྱོན་ཏུ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདྲོད་ཆགས་དང་འབྲལ་  
 ལ་ཡིད་མི་འགྱུར་བ་ནི་འགོག་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟེ།  
 དམིགས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ་རྟེ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་སྟུག་ཀྱན་  
 ལ་དམིགས་པའི་དངོས་སུ་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། །གཉིས་ཀ་  
 མིན་པ་ནི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་བྱད་པར་

ཅན་གྱི་ལམ་ན་མས་ས།      ཆས་མངན་པའི་མཛད་གྱི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་

ལས།      ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་གནས་ཏུག་པའི་མཆན་

འགྲེལ་བཤད་པའོ།།      །།

# [བཅུན] ཨེ་ཤེས་བརྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།

བཅུན་པ་ཨེ་ཤེས་བརྟན་པའི་གནས་ལ་ལྟེ། ཤེས་པའི་གཞི།  
 ཤེས་པའི་རང་བཞིན། ཤེས་པའི་ལྟན་པ། ཤེས་པའི་ཐོབ་པ། ཤེས་  
 པས་བརྟན་པའི་ཨོན་ཏན་ནོ།

## 〈གཅིག〉 ཤེས་པའི་གཞི།

དང་པོ་ནི། སྐད་དུ་བཟོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད། ཡང་དག་པའི་  
 ལྟ་བ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ན། བཟོད་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་མིན་པ་དང་།  
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་  
 བ། དྲི་མེད་མཐོང་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྟན་པོ་ན་མས་ནི་རང་ཕྱལ་ངེས་  
པའི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། རང་ཕྱལ་འཇུག་པའི་ཐེ་ཚམ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་  
ཏེ། རང་ཕྱལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐེ་ཚམ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མིན་  
ཏེ། ཕྱལ་ལ་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་  
 པ་བྱར་མེད་པ་ཅས་དུ་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་  
 པའི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོ་རྟུག་བཟུལ་ཚས་ཤེས་ནས་ལམ་རྩེས་ཤེས་་  
 པར་ནི་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་



པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇགས་པའི་སྒོ་དེ་  
 ལས་གཞན་པའི་སྒོ་ལྟའི་སྒོ་འཇག་རྟོན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་པ་  
 ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇག་ཚགས་ལ་ལྟ་བ་སྟགས་ལྟ་དང་།  
 འཇག་རྟོན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལྟེ་དྲུག་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ས་ཟད་་་  
ལྟ་བའང་ཡིན་ནོ།

### (གཉིས་) ཤེས་པའི་རང་བཞིན།

གཉིས་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ། བསྟུ་བ་ཡུལ་དང་བཅས།  
 དབྱེ་བ་ཁྱད་པར་དང་བཅས། གངས་ངེས་གཉིན་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས།  
 རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག །ཚས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།

### «གཅིག» བསྟུ་བ་ཡུལ་དང་བཅས་པ།

དང་པོ་ནི། བདེ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བཅུ་ལྟེ། ཚས་ཤེས་པ་  
 དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། བ་  
 རྩ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རྟུག་བསྟུལ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་  
 ཤེས་པ་དང་། འགྲོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལས་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་  
 ཤེས་པ་དང་། མི་སྒྱེ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རྗེས་ཡིན་ཞེ་  
 བ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མདྲོར་བསྟུ་ན་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་  
 པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་  
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལྟེ། བལ་ཆེར་བྱས་སྒྲུམ་ལ་སྟགས་པ་ཡུལ་ཀྱན་རྫོབ་པ་  
 ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་་  
 ཏེ། ཚས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་

པའི་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ།  
ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རང་དང་རང་གི་ཚགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལས་གཞན་  
པ་ཐམས་ཅད་རིག། སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་དེའང་རིག་པའི་ཕྱིར། ཚས་  
ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་ཡུལ་ནི་འདྲ་དུ་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་སྐགས་པའི་བཞི་...  
པོ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་དུ་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་སྐགས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚས་  
ཤེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཐེས་སྟེ་ཤེས་པའི་སྐད་ཡུལ་ནི་ཁམས་གྲང་མ་གཉིས་  
བསྐམས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་སྐགས་པའི་བཞི་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྲང་མའི་  
གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

### «གཉིས»    དབྱེ་བ་བྱད་པར་དང་བཅས་པ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བྱད་པར་དང་བཅས་པ་ནི། ཚས་ཤེས་དང་ཐེས་  
ཤེས་དེ་དག་གི་དུས་རྒྱུ་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་  
བྱེ་བྲག་གི་ས་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཤེས་པ་  
དེ་དག་ལས་ནི་མི་སྒྲིབ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་བཞག་སྟེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་  
ནི་སྐྱུག་བསྐལ་ཤེས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐགས་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་བ་ཤེས་པ་ནི་  
སྐྱུག་བསྐལ་ཤེས་ཏེ་སྐར་ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅས་བྱ་བ་ལ་སྐགས་པའི་རྣམ་པ་  
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྒྲིབ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོ་སྒྲིབ་  
པ་ནི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། སྐྱུ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཐེས་སྟེ་.....  
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དེ་ཅི་སྒྲིབ་སྐར་ཅུང་ཅུང་དུ་དམིགས་ནས་  
མི་རྟག་པ་ལ་སྐགས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་སྐགས་པ་

ཀུན་འཕུང་གི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མིད་ཅིང་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་  
 པ་རྗེས་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་  
 ཤེས་པ་བཞི་ལས་ལ་རྩལ་གྱི་སེམས་རིག་པ་བཞག་ཏེ། གཞན་སེམས་ཟག་  
 བཅས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་  
 ནི་ལམ་ཤེས་པ་དང་། གཉིན་པོའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཤེས་དེས་གང་ལྟལ་ཏུ་བྱེད་ཅི་ན། དེ་ནི་ས་  
 འདས་པ་ས་འོག་མའི་ལ་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གོང་མའི་སེམས་མི་རིག་  
 རྟེན་བསམ་གཏན་གོང་འོག་ལྟ་བུའོ། །དབང་པོ་འདས་པ་དབང་རྒྱལ་  
 དད་མོས་པ་ལྟ་བུའི་ལ་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཚོན་མཐོང་མོབ་ལྟ་  
 བུའི་སེམས་མི་རིག་གང་ཟག་འདས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་ས་རྩལ་སེམས་ཤེས་  
 ཀྱིས་དབང་བཅོམ་པའི་སེམས་མི་རིག་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྟལ་ལས་འདས་པ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་དང་མ་རྟེན་པ་མི་རིག་ཏེ། ད་ལྟ་བའི་ལྟལ་  
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་  
 རྟེན་ལ་ཅན་ཅུན་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲེད་པ་དང་གོང་མའི་གཉིན་པོའི་  
 རིས་སུ་ཕྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་མཐུན་གྱིས་  
 རིག་གོ། །དེའང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི། མཐོང་ལམ་ལ་ལ་  
 རྩལ་སེམས་ཤེས་མེད་དེ། ལུན་ཕུང་བས་སེམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་བྱ་བའི་  
 རྒྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་བཞག་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 འོན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ལྟལ་ཏུ་ཕྱུར་པས།  
 དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པས་ནི་ལ་རྩལ་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་རྒྱད་ཅིག་

མ་བཅོལ་ལས། དང་པོ་སྤྲུག་བཟུལ་ཚུལ་བཟོད་ཚུལ་གཉིས་རིག་གི  
 རྩིས་གཉིས་མཁས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་མི་མཐུན་པས་དེ་གཉིས་འདྲ་  
 ན་སྒྲུབ་བ་གཞན་གྱིས་སྤྲུབ་དགོས་ལ། དེའི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོལ་  
 འདས་ཤིང་། འདས་པར་དམིགས་མི་བྱས་པའི་བྱིར། རང་མངས་སྤྲུལ་  
 བའི་བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་གཉིས་པས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་...  
 གསུམ་རིག་མྱེ། དབང་པོ་རྣེ་བས་དེའི་བར་ལ་མཛན་གཉིས་འབྲུབ་པའི་  
 བྱིར། དེ་བྱིན་ཅད་དུ་བ་ནས་མི་བྱས་སོ། །སངས་སྤྲུལ་བཅོལ་ལྟན་  
 འདས་ནི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་སྤྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བ་ལས་འབད་ཚུལ་  
 མེད་པར་སྐད་ཅིག་བཅོལ་གྱུན་རྒྱགས་པར་མཆིན་ནོ། །འོ་ན། ཟད་  
 པ་དང་མི་སྤྱི་བ་གཉིས་པའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཟད་པར་གཉིས་པ་ནི་བདེན་  
 པ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་སྤྲུག་བཟུལ་ཡོངས་སུ་གཉིས་སོ། །ལ་སྤྲུག་པས་  
 གྱུན་འབྲུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མཛན་དུ་བྱས་སོ། །ལས་བཟོ་མས་  
 སོ། །ཞེས་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་རྩིས་ཐོབ་གྱིས་ངེས་པའོ། །དེ་  
 བཞིན་དུ་སྤྲུག་བཟུལ་ཡོངས་སུ་གཉིས་སོ། །སྤྲུག་ཡོངས་སུ་གཉིས་པར་བྱར་  
 མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྲུག་པ་རྩིས་ཐོབ་གྱིས་ངེས་པ་ནི་མི་སྤྱི་བ་གཉིས་  
 པའི་སྒྲོར་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་འདྲ་དོ། །

**«གསུམ» བྲངས་ངེས་གཉིན་པོའི་བྱེད་བྱ་དང་  
 བཅས་པ།**

གསུམ་པ་བྲངས་ངེས་གཉིན་པོའི་བྱེད་བྱ་དང་བཅས་པ་ནི། ཅིའི་

ཕྱིར་ཤེས་པ་བཅུར་བྱེ་ཞེ་ན། ལྷ་མཆན་བདུན་གྱིས་བཞག་ཟྱེ། ལུལ་  
 གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལས་ཀྱན་ཚྫོབ་ཤེས་པ་བཞག་པ་དང་ནི། །ཁམས་  
 གོང་འོག་གི་གཉེན་པོ་ལས་ཆས་ཤེས་ཆེས་ཤེས་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པ་  
 མི་རྟག་སྟགས་ལས་སྟག་ཀྱན་ཤེས་པ་བྱེ། རྣམ་པ་དང་སྦྱོང་ལུལ་ཏེ་དམིགས་  
 པ་གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་བྱེ་ཟྱེ་རྣམ་པ་བཞི་ཆན་དང་།  
 དམིགས་པ་འང་འདུས་བྱས་མ་བྱས་སྟེ་དང་པོ། །སྦྱོར་བ་ལས་པ་རྣམ་  
 སེམས་ཤེས་བྱེ་ཟྱེ། སེམས་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར།  
 བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ཟད་ཤེས་བཞག་ཟྱེ། ལྷ་དུ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ཏེ་སྦྱོར་  
 པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་གྱི་ལྷ་གྱིས་པ་ལས་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་བཞག་ཟྱེ། ཟག་  
 མེད་ཤེས་པ་སྤར་སྦྱོར་སེམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་  
 བ་ལྷ་མཆན་བདུན་གྱིས་ཤེས་པ་བཅུར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཆས་  
 ཤེས་འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཆེས་ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་ངས་  
 གཏམ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་ལ་ངས་ཀྱི། སྦྱོམ་པའི་ལམ་ལ་མ་ངས་ཏེ།  
 འདྲོད་པའི་འཕགས་པ་འདྲོད་པའི་སྦྱོམ་སྤང་དགུ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་  
 པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པས་སྤངས་ནས་འཕྲིས་པའི་...  
 ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་སྦྱོམ་སྤང་སྤང་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་  
 ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་སྤྱིད་དོ། །དེ་འང་འགོག་ལམ་  
 གཉིས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པས་གོང་མའི་འགོག་ལམ་  
 ལས་མི་དམན་པའི་ཕྱིར་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱི། སྟག་ཀྱན་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་

གོང་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་སྐྱུག་ཀྱན་པས་དཔལ་པོ་སྐྱུག་  
 ཀྱན་ལ་དཔལ་པོ་སྐྱུག་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔལ་པོ་སྐྱུག་  
 སྐྱུག་འབྱེན་མི་རུས་པའི་བྱིར། འོ་ན། འགོག་ལམ་ལ་རྩེས་ཤེས་ཀྱིས་  
 འདྲད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞིན། འདྲད་པའི་ཁམས་ཀྱི་  
 སྤང་བའི་གཉེན་པོ་རྩེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྐྱུག་གོང་ཏེ་  
 ཆོས་ཤེས་པས་སྤངས་བྱིན་པའི་བྱིར།

### «བཞི་» རྣམ་པའི་བྱེད་བྱུང་

བཞི་པ་རྣམ་པའི་བྱེད་བྱུང་ནི། འོ་ན། ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་ཡུལ་གང་  
 གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྩེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་  
 སྐྱེས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བྱུང་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱུར་ལམ་  
 བ་ཡོད་པ་དག་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བྱུང་པ་ཡིན་ལ། གནས་  
 སྐབས་གཞན་བ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱུག་བྱམས་  
 སྐྱེས་རང་སྤྱི་འཆན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་  
 ཡོད་རྒྱུ་། །བདེན་པ་བཞི་ཤེས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་  
 པ་ཅན་དུ་འབྱུག་པས་མི་རྟག་སྐྱེས་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཡ་  
 རྒྱུ་ཡིན་ཤེས་ཏི་མེད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་  
 དུ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡ་རྒྱུ་ཤེས་ཤེས་ཏི་མ་  
 དང་བཅས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཤེས་དང་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་མཆན་  
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་དང་ཤེས་ལས་བྱུང་



མཐུན་ཕྱགས་ཡིན་པས་རྟོང་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱགས་  
 ཡིན་པས་བདག་མེད་པ་དང་། རྟུག་བཟུལ་གྱི་ས་པོན་ཡིན་པས་རྟུ་དང་།  
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཀྱན་འབྱུང་དང་། རྟུན་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་  
 རབ་ཏུ་སྦྱི་བ་དང་། རྟུ་མང་པོས་མཛན་པར་བྱུབ་པའི་རྟུན་དང་།  
 རྟུག་བཟུལ་གྱི་ཐུང་པོ་ཞིག་པས་འགོག་པ་དང་། འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱེས་  
 པའི་མི་གསུམ་ཞི་བས་ཞི་བ་དང་། འཆ་བ་མེད་པས་བྱ་ནོམ་པ་དང་།  
 རྟུན་ཐ་མས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐར་པ་བཟོད་  
 པའི་དོན་གྱིས་ལམ་དང་། མཐུས་དང་ལྟན་པས་རྟུགས་པ་དང་། ཐར་  
 པ་རྟུབ་པས་རྟུབ་པ་དང་། གཏན་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདེམ་པར་བྱེད་  
 པས་ངེས་པར་འབྱུན་པའོ། །ཡང་ན་མ་པའི་རོ་པོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་  
 རྟེ་པ་གེས་པའི་འཛིན་རྟུངས་བཞེད་མེད་ཀྱི། འདྲིར་བྱེ་སྦྱར་ན།  
 རྟུ་པ་ནི་གེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་འང་ཕྱལ་འཛིན་པ་ན་གེས་རབ་ཁོ་ནས་  
 འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གེས་རབ་དེ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་དང་.....  
 བཅས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐ་མས་ཅད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་...  
 ལ། གེས་བྱར་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྐྱེས་ཐ་མས་ཅད་ནི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ།  
 དེ་ལྟར་གེས་རབ་ནི་རྟུ་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གསུམ་ག་དང་། དེ་ལས་  
 གཞན་པའི་དམིགས་བཅས་ཐ་མས་ཅད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་།  
 དམིགས་པ་མེད་པ་རྟུ་མས་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

## «ལུ» ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་།

རྟུ་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི། གེས་པ་བརྩ་པོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་



བསྟན་གང་ཞི་ན། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་...  
 དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཟག་པ་ཅས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཤེས་སྒྲིམ་བྱང་  
 ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།  
 ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁམས་  
གསུམ་ས་དགུ་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་  
 པ་ཟག་པ་ཅས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་  
བྱུག་ན་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འདྲོད་པའི་སྤྱག་བཟུལ་སྤྱགས་ལ་  
 དམིགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་རྗེས་  
ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་  
 ན་ཡོད། སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་བྱ་བ་དེ་ན་པ་བཞི་ཤེས་པ་དང་། ཟད་  
 མི་སྦྱོར་ཤེས་པ་ཉི་ལྔ་གནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་ཡོད། གཞན་པ་རྩལ་གྱི་  
ཡོད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་  
 བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་དག་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་  
 ཅེ་ན། པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་...  
 ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་  
 ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི།  
 གང་མ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། འདྲོད་པའི་གཉིན་པོར་ཡུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་

ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་ནི་སེམས་ཤིས་དང་་་་  
 ཚས་ཤིས་ལས་གཞན་བརྒྱད་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཟག་བཅས་  
 ཤིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་  
 རྗེས་ཤིས་སྟེ་རྩལ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཤིས་པ་འདི་དག་དྲན་པ་ཉིས་  
 གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པར་ཤིས་པའི་སྒོ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཤོ་ན་  
 ལ་དམིགས་པས་ཚས་དྲན་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་པ་གཅིག་ཕྱེ། ཡ་རེ་ལ་  
 སེམས་པའི་སྒོ་ནི་ལྷན་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་། མཚུངས་ལྷན་ཤོ་ན་འཛིན་  
 པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉིས་བཞག་གྱི་མ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཤིས་་  
 པ་བརྒྱད་ལ་བཞི་ག་ཨོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བཟལ་སྐགས་རེས་འགའ་ལུས་  
 ནས་ཚས་གྱི་པར་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལམ་ཤིས་ཟག་མེད་གྱིས་སྒྲིམ་ལ་  
 དམིགས་ན་ལུས་དྲན་པ་ཉིས་བཞག་དྲུང་འཁྱུར་བས་བཞི་ག་ཡིན་ནོ།  
 འོ་ན། ཤིས་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་བྱར་བཤད་པས་ཤིས་པ་བརྒྱ་པོ་གང་གི་  
 ལྷལ་དུ་ཤིས་པ་དུ་འཁྱུར་ཞེ་ན། ཚས་ཤིས་པའི་སྒོ་ནི་སྟེ་དམིགས་  
 པ་ནི་ཤིས་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་ཚས་ཤིས་པས་རྗེས་ཤིས་མ་གཏོགས་  
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤིས་པ་བདུན་དྲུང་། ལྷག་ཀུན་ཚས་ཤིས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་  
 ཤིས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤིས་  
 གྱི་ལྷལ་ནི་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤིས་པ་ལས་གཞན་དགུ་  
 དང་། རྗེས་སྒོ་སྟེ་ལྷལ་ཡང་གོང་མའི་བདེན་པ་ཤོ་ན་ལ་དམིགས་་་་  
 པས་ཚས་ཤིས་ལས་གཞན་དགུ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་བཟལ་དང་དེ་ནི་ལྷ་ཀུན་་་

འཕྲུབ་ཤིང་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ནི་ཟག་པ་ཅས་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཤིང་པ་དང་།  
 མ་རྒྱུ་མེས་ཤིང་ཟག་པ་ཅས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཤིང་པ་མེས་ཤིང་  
 ཤིང་ཟད་མི་སྒྲིའི་ཤིང་པ་བཞིའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ནི་ཤིང་པ་བཅུ་ཆར་ཡིན་དུ་ཅང་...  
 ཤིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཤིང་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཞིང་། མེས་ཤིང་  
 ཤིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ཤིང་པ་དགུ་དང་། མེས་ཤིང་ཟག་པ་ཅས་  
 ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཤིང་པ་དང་མེས་ཤིང་ཟག་པ་ཅས་གཞན་ཡང་རིག་ལ། ཟད་  
 མི་སྒྲིའི་ཤིང་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཡིན་པའི་བྱིར། འགྲོག་  
 པ་ཤིང་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ནི་ཤིང་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། མ་མར་བརྟག་  
 འགྲོག་ཁོ་ནར་དམིགས་གིང་། དེ་ཤིང་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནི་ཤིང་  
 བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཅུར་བྱེ་ལ། ཆོས་བཅུ་པོ་དག་ནི་ཤིང་པ་དུ་ཞིག་  
 གི་ཡུལ་དུ་འཕྱར་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུར་བར་བྱོ། །ཆོས་བཅུར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་  
 ཅེ་ན། འདུས་བྱས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་དང་ཇི་མ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་...  
 ན་མ་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་མཆུངས་ལྡན་དང་། མཆུངས་ལྡན་མ་ཡིན་  
 པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ལའང་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བཟུན་ན་མས་  
 གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲུར་ཞེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་ཤིང་པའི་  
 ཡུལ་ནི་ཆོས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཤིང་ཤིང་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་  
 ཆོས་གཉིས། ཇི་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་འདུས་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་དགེ་  
 བ་སྟེ་ལྟ་དང་། ཇི་ཤིང་ཤིང་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་། ཇི་  
 མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆུངས་ལྡན་ཡིན་ཡིན་གཉིས་གཉིས་རེ་དང་། འདུས་

མ་བྱས་དགེ་བ་ལྟེ་བདུན། ལྷག་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གསུམ་པའི་  
 ལྷག་དང་། འཕྱོག་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་གཅིག་པུ་  
 དང་། ལམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་རྩི་མེད་འདུས་བྱས་གཉིས་དང་། སེམས་  
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདྲོད་གཟུགས་དང་། བག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གསུམ་  
 དང་། ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལུང་  
 མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་ཚས་དབྱར་འབྱར་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་  
 ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཚས་  
 གམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པར་འབྱར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་...  
 མེད་དེ། ཡུལ་གྱི་ཆེ་ཤོས་རིག་པ་ནི་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཀྱན་རྒྱུ་  
 ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་པུ་ལྟེ། དང་པོས་རང་  
 དང་རང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལ་ལས་གཞན་པའི་ཚས་གམས་ཅད་རིག་ལྟེ།  
 ཚས་གམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ལྟ་བ་ན་གཞན་གམས་ཅད་བདག་མེད་  
 པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འབྱར་གྱི། རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཚས་གམས་ཅད་  
 ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་རང་གིས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་  
 གིས་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཙོད་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་  
 པས་སྐྱ་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གམས་  
 ཅད་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

### (གསུམ་) ཤེས་པའི་ལྡན་པ།

གསུམ་པ་ཤེས་པའི་ལྡན་པ་ནི། འོ་ན། ཤེས་པ་དུ་གང་ཟག་  
 གང་ལ་ལྡན་ཞེ་ན། མི་སྐྱེ་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྱལ་བ་ཀྱན་

རྒྱུ་ཤིས་པ་ག་ཅིག་ཕྱ་དང་ལྟན།      འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་དང་པ་  
 རྒྱུ་ཤིས་པ་ཤིས་ཏེ་ག་ཅིས་དང་ལྟན།      འཕགས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་  
 དང་པོ་ལྟག་བཟུལ་ཚས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ཆགས་ཅན་ཡིན་ན་ཀྱན་རྒྱུ་  
 ཤིས་པ་ག་ཅིག་ཕྱ་དང་ལྟན་ཏེ།      སྤྱི་མེད་བཟོད་ན་མས་ཤིས་པ་ཡིན་ཞེས་  
 བས་སོ།      །སྐད་ཅིག་ག་ཅིས་པ་ལྟག་བཟུལ་ལ་ཚས་ཤིས་པ་ལ་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་  
 ཤིས་པ་དང་།      ཚས་ཤིས་དང་།      བདེན་པ་བཞི་ཤིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྟག་  
 བཟུལ་ཤིས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྟན་ནོ།      །དེ་ཡན་ཆད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་  
 པ།      ལྟག་པ།      བཟུ་པའི་ཤིས་པ་རེ་རེ་འཕེལ་བ་དང་ལྟན་པས་བདུན་  
 ཀྱི་བར་དུ་ལྟན་ནོ།      །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ཆགས་ཅན་  
 ཡིན་ན།      ཀྱན་རྒྱུ་ཤིས་པ་པ་རྒྱུ་ཤིས་པ་ཤིས་ཏེ་ག་ཅིས་དང་ལྟན།      དེས་  
 འགྲོ།

### (བཞི) ཤིས་པའི་འཕྲོ་བ་པ།

བཞི་པ་ཤིས་པའི་འཕྲོ་བ་པ་ལ་གསུམ།      ལམ་གང་དུ་ཤིས་པ་དུ་  
 འཕྲོ་བ།      ས་གང་དུ་ཤིས་པ་དུ་འཕྲོ་བ།      འཕྲོ་བ་པའི་དབྱེ་བའོ།

### «ག་ཅིག» ལམ་གང་དུ་ཤིས་པ་དུ་འཕྲོ་བ།

དང་པོ་ལ་གསུམ།      མཐོང་ལམ་དུ་དུ་འཕྲོ་བ།      རྒྱུ་ཤིས་པ་དུ་  
 འཕྲོ་བ།      བཞི་པ་པའི་ལྟག་མ་ལ་དུ་འཕྲོ་བ་པའོ།

### (ག་ཅིག) མཐོང་ལམ་དུ་ཤིས་པ་དུ་འཕྲོ་བ།

དང་པོ་ནི།      རོ་ན།      མཐོང་ལམ་དུ་ཤིས་པ་དུ་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན།

མཐོང་པའི་ལམ་ལ་པོ་དང་པ་དང་གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཁྱེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ནི་མས་  
དང་རིགས་སམ་དམིགས་ནི་མ་འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་དག་ཀྱང་འཕྱོང་པར་་་་  
 འབྱར་རྟེ། དེའང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་  
 ནི་མ་ཡིན་རྟེ། མཐོང་ལམ་ལན་དུ་མར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་བྱིར། འོ་  
 བ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཏན་ནས་མི་འཕྱོང་བམ་ཞེ་  
 བ། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེག་ཀྱན་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་གསུམ་  
ལ་ནི་བདེན་པ་དེ་དང་དེ་བདེན་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཀྱན་རྫོང་གཉིས་  
པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྫོན་མེད་པ་དག་ཀྱང་འཕྱོང་བའི་ཕྱིར་མི་འདྲ་བའང་་་་་  
 འཕྱོང་པོ། །ཆོས་གཉིས་ནི་མས་ཀྱི་ཆེ་མི་འཕྱོང་བ་ནི་བདེན་པར་བདེན་པར་  
 མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་  
 རྗེས་ལ་འཕྱོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོང་གཉིས་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་  
 པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་མ། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་མཐའ་  
 ལས་འབྱུང་བའི་ཀྱན་རྫོང་གཉིས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེ་མ། དེ་ནི་  
 གཅིག་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་  
 མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་འཕྱོང་པ་འབྱུང་བས་འཕྱོང་ཅེས་བྱའོ། །  
 ལམ་ལ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཀྱན་རྫོང་གཉིས་པ་མི་འཕྱོང་བྱེ། ལམ་མངོན་པར་  
 རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་མཐའ་དག་སྒྲིམ་པར་མི་བྱས་  
 པའི་ཕྱིར། སྐྱེག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀྱན་རྫོང་  
 གཉིས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེག་བསྐལ་མཐའ་དག་གཉིས་པར་མི་བྱས། ཀྱན་

འབྲུང་མཐའ་དག་སྤྱོད་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།      མི་མཚུངས་ཏེ།  
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་འབྲུང་མཐའ་དག་སྤྱོད་བར་རུས།      རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་  
 མཐའ་དག་སྤྱོད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།      འོ་ན།      དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་  
 ནས་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན།      མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རང་ས་དང་འོག་ས་  
 ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་སྟེ།      མི་སྤྱོད་མཉམ་ཉེ་ལ་བརྟེན་ན་འདྲི་དཔ་དང་དེས་  
 བརྒྱས་པའི་ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་པ་བཞིན་ནོ།      །འོ་ན།      དེ་བླ་  
 པ་ཉི་ཤེས་གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།      འཕྲོག་པའི་མཐའ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཀུན་  
 རྫོང་ཤེས་པ་དེ་བླ་ཉི་ཤེས་མཐའ་མ་ཚས་བླ་ཉི་ཤེས་ཏེ།      འཕྲོག་བདེན་ལ་  
 དམིགས་ལ།      དེ་འང་ཚས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།      ལྷག་ཀུན་གྱི་ནི་བཞི་  
 ག་ཡིན་ནོ།      ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་དེ་དག་གྲང་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་  
 པ་ཅན་མི་རྟག་སྟགས་དང་།      དམིགས་པའང་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།  
 དེ་འང་སྤྱོད་པ་འབད་རྩ་ལས་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།      མཐོང་ལམ་བསྐྱམས་  
 པའི་སྤྱོད་སྟེན་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར།

### (གཉིས་)      སྤྱོད་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོ་བ་པ།

གཉིས་པ་སྤྱོད་ལམ་དུ་དུ་འཕྲོ་བ་པ་ནི།      སྤྱོད་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དུ་  
 འཕྲོ་བ་ཅེ་ན།      འདྲི་དཔ་ལ་ཆགས་བཅས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་  
 རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཤེས་པ་དྲུག་འཕྲོ་བ་སྟེ།      བདེན་པ་བཞི་ཤེས་  
 དང་།      ཚས་རྗེས་ཤེས་ཏེ་དྲུག་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར།      རེ་འང་ལམ་རྗེས་ཤེས་  
 ནི་ལམ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ར་ཕ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་

གི་ད་ལྟར་བྱང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་བཞི་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཕྱོང་བ་ཡོད།  
 ཀྱན་རྫོང་གིས་པ་མི་འཕྱོང་ཟེ། ལམ་མང་ན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་  
 བྱང་བའི་ཀྱན་རྫོང་གིས་པ་མི་འཕྱོང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀྱན་རྫོང་གིས་  
 པ་འཕྱོང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་ཟེ། ལམ་མང་ན་  
 པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། བ་རྩ་ལ་མེས་ཤིང་གིས་པ་མི་འཕྱོང་ཟེ།  
 ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་མི་སྤྱོད་གིས་པ་མི་འཕྱོང་ཟེ། སྤྱོད་  
 ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་འདྲོད་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་  
 བས་དེའི་ཕྱིང་དུ་བ་རྩ་ལ་མེས་ཤིང་གིས་པ་མི་འཕྱོང་ཟེ། འདྲོད་པ་ཡོད་པོ། ཀྱན་རྫོང་  
 གིས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་གིས་པ་མི་འཕྱོང་བ་ལྟར་དང་འདྲ།  
 རྟོད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་དེའི་གོང་མ་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་  
 ལམ་སྦྱར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། རྟེན་  
 པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་རྗེས་གིས་དང་། བདེན་པ་བཞི་གིས་  
 དང་། ཀྱན་རྫོང་གིས་པ་འདྲོད་པ་ཡོད་པོ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་  
 གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ཟེ་ས་འདྲོད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་  
 མེད་ལམ་རྟུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་ལའང་བཞུགས་ཐག་པའི་འདྲོད་འདྲོད་པ་  
 འཕྱོང་བ་ཡོད། སྤྱོད་པ་ཞིག་མང་ན་གིས་དང་པོ་ལྟར་འཕྱོང་བར་བྱེད་པའི་  
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་ལྟར་གྱི་འདྲོད་པ་ཡོད་པོ། རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་  
 པ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བ་འཕྱོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ནི་ཆོས་  
 རྗེས་གིས། བདེན་པ་བཞི་གིས་དང་། ཟད་གིས་ཏི་འདྲོད་པ་ཡོད་པོ།



སྒྲིབ་པ་ཞིག་བསམ་གྱིན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྒྲིལ་མར་སྒྲིམ་པའི་བར་  
ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་ལའང་བཞད་མ་ཟག་པའི་ཆས་ཤེས་སྐྱེས་དང་པོ་  
དུག་དང་ཀླན་རྒྱུ་ཤིང་ཤེས་པ་སྟེ་བདུན་འཕྲོ་བ་པོ། །ས་བདུན་གྱི་འང་གོང་  
མ་སྟེ་ད་ཅི་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་  
ལའང་ཆས་རྒྱུ་ཤིང་། བདེན་པ་བཞི་ཤིང་། བ་རྩ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་བཅས་  
བདུན་འཕྲོ་བ་པོ། །སྒྲིབ་པ་དབང་རྒྱལ་ཞིག་ནོན་པར་སྦྱང་བའི་རྣམ་པར་  
གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ནི་ཆགས་བཅས་ཀྱི་ཆས་རྒྱུ་ཤིང་བདེན་པ་བཞིར་ཤེས་པ་དུག་  
དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བདུན་འཕྲོ་བ་པོ། །  
བམ་ཞེས་པས། །ཁ་ཅིག་འདིས་འབྲས་བྱ་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ལམ་  
དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་མཛན་རྟོགས་ཀྱི་མཐོང་ལས་བྱང་བའི་ཀླན་རྒྱུ་ཤིང་ཤེས་པ་  
འཕྲོ་བ་པས་བདུན་དང་བརྒྱད་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲིབ་པ་དབང་པོ་  
སྦྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་  
གས་ཆས་རྒྱུ་ཤིང་བདེན་པ་བཞི་ཤིང་དུག་འཕྲོ་བ་ཀྱི། བར་ཆད་མེད་ལམ་  
དང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་གསུམ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་  
ཀླན་རྒྱུ་ཤིང་ཤེས་པ་མི་འཕྲོ་བ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་ཅི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་  
བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་དུག་པོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཕྲོ་བ་ཀྱི།  
གཞན་མི་འཕྲོ་བ་པ་ནི་མར་བཞིན་ནོ། །སྟེང་ཅིའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དག་  
པ་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དབང་རྒྱལ་ལ་ཉ་མས་པ་སྟེང་པས་མི་སྟེང་བ་མ་  
གཏོགས་པའི་དགུ་འཕྲོ་བ་ཅིང་། །མི་གཡོ་བའི་ཆས་ཅན་གྱིས་ནི་མི་སྟེང་

བཤང་འཕྲོ་བ་པས་བཅུ་པོ་ཤོ་བ་ལ།      དཔང་རྒྱལ་མི་གཡོ་བ་དེར་འཕྲོ་  
 བའི་རྣམ་པར་ཁྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་མ་ལའང་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བ་སྟེ།  
 དེའི་ཆ་མི་གཡོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་།      ས་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་པོ་  
 ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱས་པས་འཕྲོ་བ་པོ།

## **(གསུམ)    བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་ཤེས་པ་ཏུ་ འཕྲོ་བ་པ།**

གསུམ་པ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་ཏུ་འཕྲོ་བ་པ་ནི།      སྤར་བཤད་པའི་  
 ལྷག་མ་འདྲོད་པའི་རྣམ་ཁྲོལ་དགུ་པོ་དང་།      ས་བཏུན་གྱི་རྣམ་ཁྲོལ་ཐམས་  
 ཅད་དང་།      མངོན་ཤེས་དང་།      ཐུལ་མའི་རྣམ་ཁྲོལ་དང་།      མི་གཡོ་  
 བར་འཕྲོ་བའི་རྣམ་ཁྲོལ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་།      ཕྱིར་མི་འང་གི་རྒྱུར་བ་  
 དང་།      བྱད་པར་ལམ་རྣམས་ལ་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་་་  
 བརྒྱད་འཕྲོ་བ་པོ།

## **«གཉིས»    ས་གང་ཏུ་ཤེས་པ་ཏུ་འཕྲོ་བ་པ།**

གཉིས་པ་ས་གང་ཏུ་ཤེས་པ་ཏུ་འཕྲོ་བ་པ་ནི།      རོ་ན།      ཟག་བཅས་  
 ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གང་ལས་ས་ཏུ་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན།      དེ་ལ་ལམ་གཉིས་  
 ལས།      དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་ནི་མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་  
 འདྲོད་པ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྱལ་བར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་  
 དཔྱད་གཞི་འཕྲོ་བ་པ་ན་རྣམ་ཁྲོལ་གྱི་ལམ་དགུ་པ་ལ་དང་པོའི་རྟེན་བརྟེན་གས་  
 དང་།      དཔྱད་གཞིས་བསྐྱས་པའི་ཀྱན་རྒྱལ་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་པ་ནས་ཕྱིད་  
 ཅའི་རྟེན་བརྟེན་གས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད་ལས་ཆགས་བྱལ་བས་པའི་བར་ཏུ་སྤར་

ར། །གཉིས་པ་འདས་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གང་ལས་  
 འདྲ་ཆགས་དང་བུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལས་བསྐྱུས་  
 པའི་ཟག་མེད་གང་གིས་ཐོབ་པའི་དུས་དེར་ཡང་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་  
 པའི་ཉེར་བསྐྱུས་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དངོས་གཞི་བྱད་པར་  
 ཅན་དང་། རྣམ་ཐོལ་དགུ་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལས་བསྐྱུས་  
 པའི་ཟག་པ་མེད་པའང་འཐོབ་ཏུ། གཉིན་པའི་རིགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ།  
 དེ་བཞིན་དུ་ས་གཞན་གྱི་ཟག་མེད་ལའང་སྐྱར་རྒྱ། །གང་གིས་ཟད་པ་གིས་  
 པ་འཐོབ་པ་ལ་ནི་ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། མི་སྤྲུག།  
 དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ། དན་པ་ཉིར་གཞག་སྐྱུས་སྐྱུས་ཀྱང་འཐོབ་ལ།  
 དེའང་ས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་འདྲ་ཆགས་དང་བུལ་བའི་སྤྲུམ་  
 ཀྱིས་འཐོབ་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་ཏུ། སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་  
 དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །དཔེར་ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་ན་ལྷལ་མིས་སྐྱུས་  
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་བལ་སྤྱིས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་བསྐྱུས་  
 དཀོས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ས་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་  
 པའང་འདྲ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབང་བཅོམ་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་  
 དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་རྟེན་ལ་  
 གཅིག་གིས་འཐོབ་པ། །འོ་ན། གང་རྟེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་  
 པ་མ་གཞི་ན། རྒྱན་འཁོར་མར་འདྲིས་པ་གང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལས་རྟེན་  
 ཅིང་མཛན་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་མི་འཐོབ་ཏུ། སྤར་ཐོབ་པ་གཏོང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནས་ཐུར་མ་འདྲིས་པ་ཟག་མེད་དང་མཐུན་པའི་བསམ་  
གཏན་ཆད་མེད་ལ་སྐྱབས་པ་མངོན་དུ་བྱུང་ན། དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་  
མ་འོངས་པ་འཕྲོ་བོ་ཞེས་སོ།

### 《གསུམ》 འཕྲོ་བ་པའི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་འཕྲོ་བ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། འོ་ན། འཕྲོ་བ་པ་ལ་དུ་ཡོད་  
ཅེ་ན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཚས་ཐུར་མེད་གསར་དུ་རྟོག་  
པ་ནི་རྟོག་པའི་འཕྲོ་བ་དང་བཞུན་པའི་འཕྲོ་བ་ནི་ཡང་ཡང་མངོན་དུ་  
བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེ། དེ་དག་ནི་ཡལ་ཆེར་དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་  
དུ་བྱས་པའི་ཕྱོད་པའོ། །ལམ་བཟོས་པ་ནི་གཉིན་པའི་འཕྲོ་བ་དང་ནི་  
ཉིན་མངས་པའི་འཕྲོ་བ་གཅིད་པ་ནི་ཐག་བཟང་བའི་ཕྱོད་པ་རྟེ། དེ་  
གཉིས་ནི་ཡལ་ཆེར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་  
ན། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དགེ་བ་  
ཟག་བཅས་ཀྱི་བཞི་ལ་དང་། ཟག་བཅས་ལྟག་མ་ན་མས་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཉིས་  
ཡིན་ན་ཞེས་སོ།

### 《ལྔ》 ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན།

ཐུ་བ་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། ཐུན་མང་མ་ཡིན་  
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐུན་མང་གི་ཡོན་ཏན་ནོ།

### 《གཅིག》 ཐུན་མང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བཟུན། བྱས་པར་བཤད་པའོ།

## (གཅིག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་པའི་ཡུང་། ། ཞེས་པ་དང་།  
 ཤེས་པའི་ཆེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཕྲོ་ལ་ཐུག་པ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་  
 ཆེ་སངས་ཀྱིས་ཁོ་ནས་འཕྲོ་ལ་ཐུག་ཏན་དེ་གང་ཞི་ན། སངས་ཀྱིས་  
 ཀྱིས་ཟད་པ་མཐུན་པའི་ཆེ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ནི་ཏན་ཐོས་དང་...  
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། ། ལ་ཕྱགས་པ་མི་  
 འཇིགས་པ་བཞི་དང་། ཏན་པ་ཉིར་གཞག་གསུམ་དང་། ཐུགས་ཇི་  
 ཆེན་པོ་སྟེ་བཙུ་བཅུ་དང་།

## (གཉིས) རྟེན་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟེན་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟེན་པར་བཤད། མི་འཇིགས་  
 པ་བཤད། ཏན་པ་ཉིར་གཞག་བཤད། ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐོས་པ་  
 དང་བཅས་པ་བཤད་པ་འོ།

## (གཅིག) རྟེན་པར་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་པ། མཁུ་རྟེན་པས་།

## (གཉིས) ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་པ།

དང་པོ་ནི། རོ་ན། རྟེན་པ་བཅུ་པོ་དེ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟན་  
 ཤི་ན། གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་པ་ཤེས་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ། གནས་  
 དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་དེས་འདྲས་བྱས་དང་འདྲས་མ་བྱས་ཐམས་  
 ཅད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་མིན་མཐུན་པ་ལ་འགོག་

ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལས་འབྲས་ནི་སྤྱག་  
 ཀྱན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སྐགས་མཐུན་པ་  
 དང་། དབང་པོ་མཚན་དང་མཚན་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་དང་། མས་  
 པ་སྣ་ཚྭས་མཐུན་པ་དང་། བསམ་སྣ་ཚྭས་མཐུན་པ་ལ་ནི་འགྲོག་པ་  
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དགྲའོ་ཞེ། འདུས་བྱས་ཁོ་ནར་དེ་མེགས་པའི་ཕྱིར།  
 དཔུལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པ་དག་ལ།  
 ལམ་རང་གི་རོ་པོ་མཐུན་པ་ལ་བྱས་ན་འགྲོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དག །  
 ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་མཐུན་པ་ལ་བྱས་ན་བཅུ་འོ། །ཐུན་གྱི་གནས་  
 རྗེས་སྤྲོད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པ་གཉིས་ནི་ཀྱན་  
 རྫོབ་ཤེས་པས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་  
 ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་  
 པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ལ། ཟག་པ་ཟད་པ་འགྲོག་པ་རང་གི་རོ་པོ་མཐུན་  
 པ་ལ་བྱས་ན་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། འགྲོག་ཤེས། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་  
 པ། ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཉི་དྲུག་གསུམ། ཟག་པ་ཟད་  
 པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་མཐུན་པ་ལ་བྱས་ན་ཤེས་པ་བརྒྱ་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་  
 དག་ས་གང་ལ་རྟེན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐུན་གནས་རྗེས་སྤྲོད་དང་། འཆི་  
 འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་  
 བཞི་དག་ན་ཡོད་དེ། འདི་དག་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་  
 ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་ནི་འག་ས་སྤྱང་བ་

ཡིན་གྱི། ཡིན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ས་མེན་པས་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་མ་བདུན་  
 མ་གཏོགས་པ་ས་རྣམས་ཀྱན་ན་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་  
 མེད་རྣམས་ནི་ཅི་དེགས་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ལ། ཀྱན་  
 རྫོབ་གེས་པས་བཟུས་པའི་རྫོབས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་  
 དོ། །ཁམས་གསུམ་གང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་འདོད་  
 པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་དུ་བྱང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བཟུས་པ་རྣམས་གཟུགས་  
 ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བཟུས་པ་རྣམས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་  
 རྟེན་ལ་ཡོད། འོ་ན། འདི་དག་གང་ཟག་གཞན་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་  
 ལའང་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་སྟོན་གྱི་གནས་རིས་སྒྲུབ་པ་སྟོགས་ཡོད་ན།  
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཅི་འདྲི་བྱིས་རྫོབས་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན།  
 སངས་རྒྱས་འདིའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྫོབས་ཞེས་བྲ་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་  
 ན། སངས་རྒྱས་གེས་བྲ་ལ་སྟོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར།

### <གཉིས> སྐྱའི་རྫོབས།

གཉིས་པ་སྐྱའི་རྫོབས་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། ཐུགས་ཀྱི་རྫོབས་  
 ཚད་མེད་ན། སྐྱའི་རྫོབས་གང་ཞེ་ན། སྐྱ་ལ་མེད་མེད་བུའི་རྫོབས་  
 མངའོ། གཞན་དག་ན་རེ། སྐྱའི་རྩས་པའི་ཆོགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་  
 ཅེ་གཉིས་པ་རེ་རེ་ན་མེད་མེད་བུའི་རྫོབས་ཡོད་ཅེས་ཟེར། འོ་ན།  
 མེད་མེད་བྲ་ལ་རྫོབས་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། སྐང་ཆེན་པོ་ལ་དང་། ལ་  
 སྟོགས་པ་སྟོས་ཀྱི་སྐང་པོ་ཆེ་དང་། ཚན་པོ་ཆེ་དང་། རབ་གནོན་  
 དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། རྫོབས་མཆོག་དང་། མེད་མེད་ཀྱི་

ཡ་མི་བདུན་པ་གང་ནས་གྲོ་བཙུ་འཕྱར་དུ་ཐགས་པའི་རྩོམ་པས་ཅིག་  
ན། །འོ་ན། རྒྱལ་ཁོ་པས་ཀྱི་ཏོ་ཏོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་ཡའི་རྒྱུ་  
མཆེད་ཅིག་རེ། འཇམ་མཁའ་རྒྱ་ཡ་ཅིག་པའི་རྒྱུར།

[གཉིས]      མི་འཁྲིག་མ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་པལ་དང་པ་ནི། འོ་ན། མི་འཇིགས་པ་  
 དེ་ལ་དྲ་ཡིད་ཅེ་ན། མི་འཇིགས་ནི་རྣམས་པ་པལ་ཞི་ཏྱེ། རང་དོན་རྟོགས་  
 པ་ལྟན་ཚེགས་ལྷ་དམ་པའམ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། རང་དོན་སྤངས་པ་  
 ལྟན་ཚེགས་ལྷ་དམ་པའམ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་པར་ཆད་ཀྱི་  
 ཚས་དམ་པའམ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་ངེས་འབྱུང་གི་ལམ་  
 དམ་པའམ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ལྷ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་  
 དག་གིས་པ་གང་གིས་པལ་ལྷན་གེ་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན།  
 ལྷ་པས་ནི་དང་པོ་གིས་པ་བཅུ་ཡིན་པ་ལྟར་མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་དང་ཡིན་  
 ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གིས་བྱ་བ་མཉམས་  
 ཅད་མངོན་སུམ་དྲ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལྷ་པས་བཅུ་པ་  
 གིས་པ་དྲུག་གསུམ་བཅུ་ཡིན་པ་ལྟར། མི་འཇིགས་པ་གཉིས་པའང་ཟག་  
 པ་ཟད་པ་ཉིད་བཟུང་ན་དྲུག་དང་། བཟུང་ཀྱི་བཟུང་ན་བཅུ་འོ། །ལྷ་པས་  
 གཉིས་པ་གིས་པ་བཟུང་ཡིན་པ་ལྟར་མི་འཇིགས་པ་གསུམ་པའང་པར་ཆད་  
 ཀྱི་ཚས་ནི་ཟག་པའམ་ཅི་རིགས་པ་ཏྱེ། ཀྱན་སྐྱུག་ཡིན་པས་གིས་པ་བཟུང་  
 ཡིན་ན། །ལྷ་པས་བཟུང་པ་གིས་པ་དབྱེད་པ་བཅུ་ཡིན་པ་པལ་ཞི་ཏྱེ་མི་  
 འཇིགས་པ་པལ་ཞི་པའང་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་འཕྱིན་པའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་



བཅས་པ་བཟུང་ན་བཟུང་མ། ལམ་ཁོ་ན་བཟུང་ན་འགྲོག་གིས་པོར་བའི་  
དགུའོ།

### [གསུམ] དྲན་པ་ཉིད་བཞག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་བཤད་པ་ནི། དྲན་པ་ཉིད་བཞག་  
གསུམ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཚས་སྟོན་པ་ན། འཁོར་  
ན་མས་གྲུ་མི་གྲུ་ས་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་ལ་དབྱེས་མི་དབྱེས་ཆ་གཉིས་སུ་མི་  
འགྱུར་པ་དྲན་པ་དང་གིས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞུགས་པ་ཟེ། དེ་  
བས་ན་དེ་དག་གི་རང་བཤི་དྲན་པ་དང་གིས་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་  
ཡང་། འཁོར་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོན་ནས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

### [བཞི] ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ བཤད་པ།

བཞི་པ་ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། ཐུགས་  
རྩི་ཆེན་པོའི་རང་བཤི་ཀྱན་རྫོབ་གིས་པའི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། བཅེ་བས་ཉིན་མཚན་  
དུས་དུག་དུ་འཇིག་ཉིན་གྱི་དར་རྒྱུད་སྟགས་ལ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་  
ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་གྱིས་གྲུབ་  
པས་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཐུག་བསམ་ལ་གསུམ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་པར་  
དགོངས་ཤིང་རྩིས་སུ་བཅེ་བས་ན་མ་པ་ཆེ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་  
མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པས་སྟོད་ལུ་ཆེ་བ་དང་། མེས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་ཐུག་བསམ་དང་བྲལ་བར་དགོངས་པའི་ཐུགས་  
རྩི་མཉམ་པ་ཟེ་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཉིད་གིས་རབ་

གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ས་ན་ཞིང་ཅི་བའི་ནམ་པ་ཆེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་...  
 ཞེས་བུམ་། །འོ་ན། །འདི་དང་ཉིང་རྩེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།  
 བ་དང་དྲུ་བ་པ་ནི་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཉིང་རྩེ་ནི་ཞེ་སྒང་མེད་པ་  
 དང་། བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་གཉི་ལྷག་མེད་པ་ཡིན། དམིགས་...  
 པའི་ཁྱད་པར་ཉིང་རྩེ་ནི་འདྲོད་པའི་མཐའ་ཅན་ལ་དམིགས། བྱུགས་རྩེ་  
 ཆེན་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཅན་ལ་དམིགས། །ནམ་པའི་ཁྱད་པར་  
 ཉིང་རྩེ་ནི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལྷག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདྲོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་  
 ཡིན། བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ལྷག་བསྐལ་གསུམ་ག་དང་བྲལ་བར་འདྲོད་  
 པའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན། ཉིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉིང་རྩེ་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་  
 བརྟེན། བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།  
 རྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉིང་རྩེ་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་འདྲ་ཡོད། བྱུགས་རྩེ་ཆེན་  
 པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད། མཐའ་བའི་ཁྱད་པར་ཉིང་རྩེ་འདྲོད་  
 པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཤོབ། བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མིད་ཅི་ལ་  
 འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཤོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་རྩེ་དང་བྱུགས་  
 རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དོན་ཡོངས་ཕྱ་ཕྱོད་མི་ཕྱོད་དང་། ཉིང་རྩེ་མི་འབྲུ་བར་  
 འཇུག །བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འབྲུ་བར་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 །འོ་ན། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དྲུ་མཉམ་མཐའ་ཞེ་ན།  
 མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་...  
 རྒྱ་ཚགས་གཉིས་བསགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་ཚས་སྒྲུ་  
 ཤོབ་པར་མཉམ་པ་དང་། །ཐིན་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུད་པས་མཉམ་པ་

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱ་ཆེ་དང་། ཇིགས་དང་། སྐྱ་པོང་  
ཆད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གདུལ་བུའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་  
སྐྱ་པའི་ཕྱིར།

### «གཉིས» ཐུན་མང་གི་ཡོན་ཏན།

གཉིས་པ་ཐུན་མང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། མདོར་བཟུན། ལྷས་  
བཞད་དོ།

### (གཅིག) མདོར་བཟུན་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། ཐུན་མང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་གང་ཞེ་ན།  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ནི་སྤྲོལ་མ་ཉན་མོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐུན་མང་  
བ་ཡིན་ལ། །ཁ་ཅིག་ས་སའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་  
རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ས་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་...  
ཕྱིར། དེའང་རིགས་འདྲ་བ་ཅམ་ལ་བཞེད་ཀྱི། རང་བོས་ཁྱད་པར་ཡོད་  
དོ། །འོ་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཉན་མངས་མེད་པ་དང་། སྐྱ་  
ནས་ཤེས་པ་དང་། ས་ས་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། མཛན་ཤེས་བྱུག་  
པོ་ནི་འཕགས་པ་དང་ཐུན་མང་བ་ཡིན་ལ། སྐགས་ཁྲོངས་ནས་མཛན་ཤེས་  
དང་པོ་ལྟ་དང་། བསམ་གཏན། ཆད་མེད། གཟུགས་མེད། ལྷས་  
ཐར། ཟེལ་གནོན། ཟད་པར་ནམས་ནི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་  
ཐུན་མང་བ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་) རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལ་གཉིས། འཕགས་པ་དང་ཐུན་མིང་བ་དང་།  
ཕྱི་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མིང་བའོ།

[གཅིག] འཕགས་པ་དང་ཐུན་མིང་བ།

དང་པོ་ལ་བཞི། ཉེན་མངས་མེད་པ། མྱེན་ནས་ཤེས་པ།  
ས་ས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ། འཕྲོ་བ་ཆུལ་འོ།

(གཅིག) ཉེན་མངས་མེད་པ།

དང་པོ་ནི། ཉེན་མངས་མེད་པ་དང་། ཞེས་བཤད་ན། དེ་  
གང་ཞེ་ན། ཉེན་མངས་མེད་པའི་དྲིང་འེ་འཇིན་ནི་ཀྱན་རྒྱ་བཤེས་པ་ལྟེ།  
བདག་ལ་དམིགས་ནས་པ་རྒྱ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེན་མངས་པ་འགའ་ཡང་སྟེ་...  
བར་མ་ཡུར་ཅིག་ཅེས་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། ལངས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་  
མཐུན་པར་གཞན་གྱི་མེམས་སྤང་བའི་ཐབས་བྱེད་པའོ། །ས་གང་ན་ཡོད་  
ན། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྤྱོད་ན་མས་ཀྱི་  
ནང་ནས་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་མཛན་དུ་བྱེད་  
ན། དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་  
ལ་མེད་དེ། ཉེན་མངས་པ་སྟེ་བའི་བྱིར། ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་སྟེད་  
ཅེ་ན། མིས་སྟེད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་  
རྟེན་གཞན་གྱི་ཉེན་མངས་པའི་དམིགས་ཅན་བྱས་པ་དན་ནས་དེ་འགྲོག་...  
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། དམིགས་པ་ཉེན་མངས་པ་ཡིན་དེ།  
རྒྱ་མཆན་དེའི་བྱིར། དེ་འང་མིའི་རྟེན་ཅན་ལ་དམིགས་པས་འདྲོད་པར་

གཏོགས་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་མི་རྣམས་པས་མ་རྒྱུས་དང་། གཞི་མེད་  
 མཚོང་སྤང་ན་མས་དབྱ་བཅོམ་ལ་མི་དམིགས་པས་གཞིར་བཅས་སྒྲིམ་སྤང་།  
 གི་ཆགས་སྒྲིམ་སྤྱད་ལྟལ་དུ་བྱས་ནས་མི་རྒྱུ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ནམ་པ་  
 ཅན་མིན་ནོ།

### ༼གཉིས༽ རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་ནི། འདི་སྤྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་  
 རབ་མཐའི་བཞི་པར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པས་དེའི་ལྟལ་དུ་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་པ་  
 སྤྱོད་པ་སྤྱོད། དེའང་རྒྱ་མཚོ་དང་། ས་དང་། གང་ཟག་དང་། ཉེན་  
 རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་མེད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་མི་རྣམས་  
 པ་དེའི་དམིགས་པ་ནི་ཉེན་མེད་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་མ་མིན་གྱི། གཞུགས་ལ་སྒྲིམ་  
 པའི་ཆས་ཐམས་ཅད་དོ།

### ༼གསུམ༽ སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་པ་བཞི་

#### བཞད་པ།

གསུམ་པ་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་པ་བཞད་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་  
 ཉེན་མེད་སྤྱོད་མེད་པའི་ཉིང་འཇུག་གང་ཟག་མི་གཏོ་པའི་ཆས་ཅན་གྱི་མིན་  
 པ་དང་། རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆས་དང་།  
 ཉེན་དང་། དེས་པའི་ཆག་དང་། རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་པ་  
 པ་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་།  
 རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ལྟར་པར་མེད་དེ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི་གོ་རིམ་

བཞིན་དུ། མིང་དང་། དོན་དང་། རག་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་གེས་  
པ་ཡིན། བཞི་པ་སྔོན་པ་ས་སར་རིག་པ་ལྟེ། དོན་གྱི་འགལ་འབྲེལ་  
གཙོ་བོ་ཡི་རག་ཐོགས་ཐོགས་མེད་པར་གཞན་ལ་མཛོན་པར་བཟོད་པ་དང་།  
དེ་ལྟར་བཟོད་ཀྱིས་པའི་གེས་པ་དང་། ལམ་ཉིང་ཁེ་འཇིན་ལ་དབང་བ་  
ལྟེ་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ལ་དབང་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་གེས་པ་ཡིན་པས།  
དེའི་དམིགས་པ་ནི་རག་དང་ལམ་ཡིན་ཞིང་། རྩ་བ་འདྲེལ་གེས་ལས་  
གཞན་པའི་གེས་པ་དགྱ་ཡིན། ས་ནི་འདྲོད་པ་ནས་མྱིད་ཅིའི་བར་ཐམས་  
ཅད་ལ་ཅི་རིགས་པར་བཟོན་དུ་བྱུང་ངོ་། །དོན་ས་ས་ཡང་དག་པར་  
རིག་པ་ནི་དོན་ཆས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བབྱུང་ན་གེས་པ་བཅུ་འམ། དོན་  
མཚལ་ལྟར་འདས་རིག་པར་བབྱུང་ན་འགོག་གེས། ཆས་གེས། རྩལ་  
གེས། ཀུན་རྫོབ་གེས་པ། ཟད་པ་དང་། མི་སྦྱོར་བ་གེས་པ་ལྟེ་དུག་  
གྱི། །དེ་ནི་འདྲོད་པ་ནས་མྱིད་ཅིའི་བར་གྱི་ས་ཀུན་ན་ཡོད། གཞན་  
ཆས་དང་ངེས་པའི་ཆོག་ས་ས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་གེས་པ་འོ།།  
ས་ནི་ཆས་རིག་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་ན་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་  
མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་མིང་གི་ཆོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རག་རིག་པ་  
ནི་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་  
དེ། རག་ཀུན་ནས་སྤང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།

### <བཞི> སྔོན་པ་ལྟེ།

བཞི་པ་སྔོན་པ་ལྟེ་ནི། འོ་ན། དེ་དག་གཅིག་སྔོན་པ་ལ་ཐམས་

३५. ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཞི་ནི། ཁྱབ་ཏུ། དེ་དག་མ་ཆང་བར་  
 བྱི་དེ་གང་རྩང་གཅིག་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བྱིར། རོ་ན། ཉམ་མཛམ་པ་  
 མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡན་ཏན་བྱག་པོ་དེ་སྐད་གིས་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན། བྱག་  
 པོ་དེ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་བཞི་པའི་སྦྱར་བས་འཕྲོ་བ་པོ།  
 དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རབ་མཐའ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བྱག་ཡོད་དེ། རོ་ན་  
 དབྱེ་ན་ཐར་གྱི་བྱག་པོ་འམ་ངེས་ཆེན་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་གྱི། འདྲོད་  
 པ་དང་པོར་ངེས་པས་དེ་ཉིད་པོར་བ་ལྟ་དང་དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་རབ་པོ་  
 མཐའ་ཏེ་རྣམ་པ་བྱག་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ངེས་ཆེན་སྐྱོ་སྐྱོ་ཡང་དག་རིག་  
 པ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་  
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དག་ནི་འདྲོད་དང་དང་པོ་ནི། །ཞེས་གསུངས་  
 པའི་བྱིར། ཡན་ཏན་བྱག་པོ་དེ་ལ་རབ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་  
 ཅེ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་དེ་ནི་བསམ་  
 གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་ཅེ་ལོ་བར་གྱི་ལྷགས་འབྱུང་དང་ལྷགས་བརྗོད་གི་  
 སྐྱེས་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས། རྩང་དུ་ལས་འབྱིང་། འབྱིང་ལས་  
 ཆེན་པོ་འཕྲེལ་བའི་རབ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡན་ཏན་བྱག་པོ་དེ་  
 དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱར་བ་འབད་ཅོ་ལ་  
 ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྦྱར་བ་མེད་དེ། ཡན་ཏན་གྱི་  
 དབང་བྱག་ཡིན་པའི་བྱིར།

## «གཉིས»ཐུན་མང་པའི་ཡན་ཏན།

གཉིས་པ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མང་བ་ལ་ལ།      དབྱེ་བ།  
རྩ་བ།    ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར།    མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཡན་ཏན།  
མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

### (གཅིག)    དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི།    ས་ས་ཡང་དག་རིག་མངོན་སྒྲགས།    །ཞེས་བཤད་  
ན།    མངོན་ཤེས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།    མངོན་ཤེས་རྣམ་པ་དུག་ཡོད་  
དེ།    རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་ལྷལ་སྒྲུལ་པ་དང་།    འགྲོ་བ་ཤེས་པ་དང་།    ལྷ་ཉི་  
རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་།    སྤར་བཤད་པའི་མ་  
རྩལ་ཡིད་ཤེས་དང་ནི།    སྒྲོན་གྱི་གནས་སམ་ཆེ་རབས་ཆེས་སྤྲོ་བ་དང་།  
འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་།    ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་  
བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་སྤྱར་རྟེ།    རྣམ་པ་དུག་ཡོད་པའི་  
བྱུར།

### (གཉིས)    རྩ་བ།

གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི།    སྤྱིར་མངོན་ཤེས་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་  
ལས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱེ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།    བྱེ་བྲག་དུ་གསུམ་པ་དང་དུག་པ་ལས་  
གཞན་པའི་མངོན་ཤེས་བཞིའི་རྩ་བ་ནི་ཀྱན་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཡིན་རྟེ།    ཤེས་བྱ་  
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུར།    གཞན་གྱི་སེམས་  
ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ན་...



ཆོས་ཤེས། རྩེས་ཤེས། ལམ་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཅས་ཡིན་ན་ཀྱན་  
རྩེད་ཤེས་པ་དང་། །མེས་ཤེས་རང་དང་ལྟ་ཡིན་ན། ཟག་པ་ཟད་  
པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་ཟད་མཆོན་པའི་རྩྱུབ་ས་བཞིན་དུ་ཟག་ཟད་  
ཤེས་པ་ཉིད་བཟུང་ན་བྱག་གས། དེ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་བཟུང་ན་ཤེས་པ་བཅུའོ།

### (གསུམ) ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར།

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། འོ་ན། དེ་དག་སྐྱེ་གང་ན་ཡོད་  
ཅེ་ན། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་...  
བཞི་དག་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བྱག་པ་ཟག་  
མེད་ནི་སྐྱེ་དགུ་ན་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གྲང་རང་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རང་...  
ས་དང་འོག་སའི་རྩྱུད་ལྟལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་གིས་འཕྲོལ་ཅེ་ན།  
ཕྱོད་པར་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་ན་མས་ཆེ་སྒར་འཁོར་བར་འབྲིས་པ་འདྲིང་པ་ལ་  
འདྲིང་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཕྲོལ། མ་འབྲིས་པ་སྦྱར་བས་འཕྲོལ་པོ།  
འོ་ན། དེ་དག་འདྲན་པ་ཉིད་གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསུམ་པ་གཞན་  
མེས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ལྷས་མ་གཏོགས་པའི་འདྲན་པ་ཉིད་གཞག་...  
གསུམ་ལ་ཡོད་དེ། མཆུངས་ལྡན་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྩྱུ་འབྲུལ་  
དང་། ལྟའི་ན་བ་དང་། མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་དང་པོ་ལྷས་འདྲན་པ་...  
ཉིད་གཞག་གཅིག་ཕྱ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྒྲར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་  
ན། དེ་དག་དགེ་མེད་གྲུང་མ་བརྟན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། མིག་  
དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་མ་བསྐྱེད་ས་ལྟར་དུ་མ་བརྟན་པ་ཡིན། ལྟག་

མ་རྒྱལ་མཁུ་དག་པ་ཡིན་ནོ།།

(བཞི) མཛན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡན་ཏན་

བཞི་པ་མཛན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡན་ཏན་ལ་གཉིས། རིག་པ་  
གསུམ་བཤད། ཆོས་ལ་བྱུང་གསུམ་བཤད་པའོ།།

[གཅིག] རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཛན་ཤེས་སྤྱོད་པ་གསུམ་ནི་  
རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཏན་གྱིས་རྒྱན་གྱི་མཐའ་དང་། སྐྱེས་སྐྱེ་འཆི་  
ལྷོ་ཤེས་པས་ལྷོ་མཐའ་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱིས་ད་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲངས་པ་མ་རིག་  
པ་ནི་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་ཏན་  
པའི་མཛན་ཤེས་ནི་རྒྱན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་རིག་པ་སྐྱོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་  
ཕྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱད་པ་ཏན་པ་དེས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར། འཆི་འཕོ་བ་དང་  
ལྷོ་བ་ཤེས་པའི་མཛན་ཤེས་ནི་ལྷོ་མཐའ་ལ་སྒྲངས་པ་སྐྱོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ།  
གཏུལ་བྱ་གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་རྒྱད་པ་རྗེས་སུ་ཏན་པ་དེས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར།  
ཟག་པ་ཟད་པའི་མཛན་ཤེས་ནི་ད་ལྟར་བའི་མཐའ་ལ་སྒྲངས་པ་སྐྱེས་སྐྱེ་བྱེད་  
ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་གནས་ལུགས་མཛན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།  
ཅི་ཕྱིར་མི་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་མི་སྐྱབ་པའའ་  
ཡིན་ལ་དེའི་རིག་པའའ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཟག་ཟད་མཛན་ཤེས་ཡིན་ལ། དང་  
པོ་གཉིས་ནི་མི་སྐྱབ་པ་དེའི་རྒྱད་པ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱབ་པ་དེ་རིག་པ་...  
ཞེས་བྱའོ། དེས་སུ་ན་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་གཉིས་

ག་མ་ཡིན་ན། །སྒྲུབ་པ་ཆགས་བྲལ་ལའང་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་  
 ཅིའི་ཕྱིར་རིག་པར་མི་གཞག་ཅེ་ན། །འདི་དག་སྒྲུབ་པ་ལའང་ཡོད་པར་  
 འདོད་ཡོད་དེ། །འོན་ཀྱང་མ་རིག་པས་ཐལ་གྱིས་མནན་པ་དང་བཅས་  
 བའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། །མདོ་ལས་རིག་པར་མ་བཤད་དེ་འགལ་  
 བའི་ཕྱིར་།

### [གཉིས] ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། །མངོན་ཤེས་དེ་དག་  
 ལས་དང་པོ་རྩུ་འབྲུལ་དང་། །གསུམ་པ་ཐེམས་ཀྱི་ནམ་གྲངས་ཤེས་པ།  
 དུག་པ་ཟག་ཟད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྩུ་འབྲུལ་དང་། །ཀྱན་དུ་བརྗོད་པ་  
 དང་། །ལམ་རིམ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ནམས་ཡིན་ཏེ།  
 གདུལ་བུའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། གསུམ་པོ་དེ་ལས་  
 གང་མཆོག་ཡིན་ཞེ་ན། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །ཟག་པ་ཟད་  
 པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། །ཕན་པ་དང་ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་  
 སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་།

### (ལྔ) མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྩུ་པར་བཤད་པ།

ལྔ་པ་མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྩུ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །རྩུ་འབྲུལ་  
 གྱི་མངོན་ཤེས་བཤད་པ་དང་། །ལྟོ་མིག་ན་བཤད་པ། །དྲགས་གཙུག་  
 ལྟག་མ་བཤད་པ་འོ།

### [གཅིག] རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ར་པོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ། ལྷུལ་མེམས་བཞད  
པ། ལྷ་འབྲུལ་གྱི་དབུ་པའོ།

<གཅིག> ར་པོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ།

དང་པོ་ནི། རོ་ན། ལྷ་འབྲུལ་གྱི་མར་ན་གེས་ཞེས་བཞད་ན།  
ལྷ་འབྲུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་འབྲུལ་ནི་རྟིང་ངེ་འཇིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་  
ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་འབྲུལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ནི་ཡོན་ཏན་ནམས་འབྱུང་ཞིང་  
བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱུལ་པ་དང་འགྲོ་  
བ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། རོ་ན། འགྲོ་བ་དེ་ལ་བྱ་ཡོད་ཅེ་ན། ཡིད་  
ལྟར་མཚུགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། ལྷུར་བྱ་འདུལ་ཆགས་ལྟར་ལུས་ཕྱིན་  
པར་བྱེད་པས་འགྲོ་བ་དང་། ཐག་རིང་པོའམ་ཐུང་བྱུར་མས་པ་ལས་བྱུང་  
བའི་འགྲོ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གང་ཐག་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷན་  
པ་ལ་ཡིད་མཚུགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡོད། གཞན་ཉན་མོས་ལ་མོགས་དེ་དག་  
ལ་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་དང་། མས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད།  
སྐྱུལ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱུལ་པ་དང་།  
གཟུགས་ལྷ་གཏོགས་པའི་སྐྱུལ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པར་གཏོགས་  
པའི་སྐྱུལ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་དྲི་ར་རེག་བཞི་སྐྱུལ་པ་ཡིན་གྱི།  
མིག་ལ་མོགས་པ་སྐྱུལ་པ་མ་ཡིན་དེ། མེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལས་ཐུར་མེད་  
གསར་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱུལ་པ་མ་ཡིན་དེ། རིགས་འདྲའི་རྒྱན་  
མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱུལ་པ་མ་ཡིན་

ཉི། སྐུལ་མེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་མེད་དེ། རང་  
 ཉིད་མེད་གེ་ལ་སྐྱེས་པར་བསྐྱར་བ་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྐུ་  
 རྩ་ལ་རྟུ་མེད་གེ་ལ་སྐྱེས་པར་བསྐྱར་བ་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་་་  
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐུལ་པས་གཞུགས་དང་རིག་བྱ་  
 གཉིས་སྐུལ་པ་ཡིན་གྱི། དྲི་རྩ་མི་སྐུལ་ཉི། གཞུགས་ན་དྲི་རྩ་མེད་པའི་  
 ཕྱིར། དེ་རང་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་  
 བ་གཉིས་སོ།།

### <གཉིས> སྐུལ་མེམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྐུལ་མེམས་བཤད་པ་ནི། མངོན་གསུང་ཐོ་ནས་སྐུལ་པ་  
 སྐུལ་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་གསུང་གིས་ནམ་འབྲུལ་ཇི་  
 ལྟར་དགོས་པ་གསུང་། དེ་ལས་ལངས་ཏེ་སྐུལ་མེམས་དག་གིས་མངོན་  
 ཏུ་བྱས་ནས་སྐུལ་ལོ། །སྐུལ་མེམས་དེ་དག་གྲང་དབྱེ་ན་ནི་བརྒྱ་བཞི་ལོ།།  
 གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ལས་འབྲས་བྱ་རང་ས་  
 དང་འོག་ས་ནམས་གྱི་སྐུལ་མེམས་དག་འབྱུང་བས། དེས་ན་བསམ་གཏན་  
 དང་པོའི་ས་པའི་འབྲས་བྱ་རང་ས་དང་འདྲེད་པའི་སྐུལ་མེམས་གཉིས་ཡིན་  
 པ་ནས། གཉིས་པ་ལ་རང་ས་དང་འོག་ས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། གསུམ་  
 པའི་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ལྔ་ཡིན་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུམ་  
 པར་བྱའོ། །དེས་ན་འོག་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བྱ་ས་གོང་མ་ལས་  
 སྐུལ་པའི་སྐུལ་མེམས་ནི་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་འོག་སས་གོང་ས་སྐུལ་ནུས་པར་

ཐལ་ལོ། །དེ་རི་ལྟར་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན། རྒྱལ་སེམས་དེ་རྟེན་པའི་ཚལ་ནི་  
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བཞིན་དུ་འོག་ས་ལས་འདྲ་ཆགས་དང་  
 བལ་བས་འཕྲོ་བ་ལོ། །འོ་ན། ལྡང་འཆུག་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱལ་  
 སེམས་དེ་ནི་ཐོག་མར་མངན་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་སེམས་ལ་འཆུག་པ་ན་  
 བསམ་གཏན་དག་པ་ལས་དང་། རྒྱན་གྱི་ཚེ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་ཞིང་།  
 དེ་ལས་ཀྱང་མ་ལངས་བར་དུ་རང་གི་རྒྱན་ཁོ་ན་དང་། ལངས་པ་ན་བསམ་  
 གཏན་དག་པ་བ་གཉིས་འབྱུང་ཟེ། ཉིང་འཛིན་ལ་ས་ཞུགས་པ་ལ་ལྡང་  
 བ་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ས་པའི་རྒྱལ་  
 སེམས་ཀྱི་ས་རང་སའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་གྱི་རྒྱལ་སེམས་  
 ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པར་མི་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པ་རག་  
 རྒྱར་འཆུག་པའི་རྒྱ་སེམས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་མེད་  
 བས་འོག་མ་དང་པོའི་རྟོག་དབྱེད་མངན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད། ཀྱང་ཞེས་པ་  
 ནི་འདྲ་པ་དང་། དང་པོའི་ས་པའི་རྒྱལ་པ་ནི་རང་སའི་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་  
 སྤྱོད་བར་རྟོན་པ་ལོ། །སྤྱོད་པ་དེ་འང་ལྟ་མའི་རྟོན་པའི་རྒྱལ་པ་སྤྱོད་པར་  
 ཉིད་མི་གསུང་བ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་མིན་  
 པའི་རྒྱལ་པ་ན་མས་ནི་རྒྱལ་པ་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱོད་དགོས་སོ། །འོ་ན།  
 རྒྱད་གཅིག་ལ་སེམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས། སྤྱོད་སེམས་ཡོད་  
 པའི་ཚེ་རྒྱལ་སེམས་མེད་ལ། རྒྱལ་སེམས་ཡོད་པའི་ཚེ་སྤྱོད་སེམས་མེད་པས་  
 རི་ལྟར་རྒྱལ་པ་སྤྱོད་འཆུག་ཅེ་ན། དང་པོ་རྒྱར་པའི་ཚེ་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་

ལྷུལ་པ་ལྷུལ་ནས་པདག་གི་ལྷུལ་པ་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་ལྷུར་ཅིག །  
 དེ་ནས་སྤྲོ་སེམས་གིས་སྤྲོ་བར་ལྷུར་ཅིག ། ཅིས་རིམ་པ་ལྷུར་འབྲང་བར་  
ཕྱིན་གྱིས་བཟབས་ནས། ལྷུལ་སེམས་ལས་གཞན་སྤྲོ་སེམས་གིས་སྤྲོ་  
འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མེད་དེ། ། ཅི་གསན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱིན་བཟབས་མེད་  
 དམ་ཞེ་ན། དེ་པ་ལ་འདྲ་ཕྱིན་བཟབས་མེད་དེ། ། འདྲ་སྤང་ཆེན་པོའི་  
 ཀེང་རུས་གནས་པར་ཕྱིན་གྱིས་བཟབས་པ་དེ་སྤྲོ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར།  
 འོན་ཀྱང་མི་བརྟན་པ་གཤམ་སྤྲོ་སེམས་པ་ལ་ནི་ཕྱིན་བཟབས་མེད་དེ། དེ་  
 ལྷུར་ཕྱིན་གྱིས་མ་བཟབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་འདྲད་ལ། གཞན་  
དག་ནི་གི་པ་ལ་ཕྱིན་བཟབས་མེད་པ་མིན་གྱི། ། འདྲ་སྤང་གི་ཀེང་རུས་  
 གནས་པ་ནི་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འོ་  
 བ། ལྷུལ་སེམས་དུ་མས་སྤྲོལ་པ་གཅིག་སྤྲོལ་ལམ། གཅིག་གིས་གཅིག་  
 ཁོ་ན་སྤྲོལ་ཞེ་ན། དང་པོར་མ་བྱང་པའི་ཆེ་ནི་སྤྲོལ་སེམས་དུ་མས་སྤྲོལ་  
པ་གཅིག་སྤྲོལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུན་རིང་དུ་འབད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷུས་  
 མཛན་གེས་བྱང་བར་ལྷུར་ནས་ནི་སྤྲོ་སེམས་པ་ལས་པ་ལས་པ་ལས་སེམས་པ་  
 གིས་དུ་མ་སྤྲོལ་བར་བྱེད་དོ། ། ཅི་སྤྲོལ་སེམས་དེའི་རོ་པོ་དགེ་སྤྲོ་སེམས་གང་  
 ཡིན་ཞེ་ན། པམྱ་སེམས་པ་ལས་སྤྲོས་པའི་སྤྲོལ་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་  
ངས་པར་ལྷང་མ་བརྟན་ཡིན་ལ། ལྷ་ལྷ་གཤམ་པ་ལས་སྤྲོས་པ་ལས་  
སྤྲོས་ཤིང་ཐོབ་པའི་སྤྲོལ་སེམས་ནི་པན་གནད་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོལ་བར་བྱེད་  
པ་དང་། བརྟན་སྤྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་བརྟན་ནས་པ་

གསུམ་མོ།

《གསུམ》    རྩ་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།      ཅི་རྩ་འབྲུལ་བསྐྱེད་མས་ཕུང་  
 དང་སྦྱིས་ཐོབ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན།      མ་ཟད་དེ།      རྩ་འབྲུལ་ནི་གཉིས་  
པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་ལྟན་རྟུ་རི་ལ་སྐྱེས་པའི་གསང་སྐྱེས་ལས་ཕུང་  
 བ་དང་།      རུས་སྐལ་གྱི་ཟེ་བ་དང་།      མ་ཕྱི་མདྲངས་ལ་སྐྱེས་པའི་  
མེན་དག་ལས་ཕུང་བ་དང་།      རྒྱལ་པོ་ལས་རྩ་དང་བར་མིད་པ་རྣམས་  
 གྱི་ལྟ་བུ་ལས་ལས་སྦྱིས་པ་དང་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ།

《གཉིས་》    ལྷ་རི་མིག་ན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྷ་རི་མིག་ན་བཤད་པ་ནི།      ཅི་ལྷ་རི་མིག་དང་ན་བ་དེ་  
 དག་ལྷ་རི་དངོས་སམ།      འོན་ཏེ་འདྲ་བས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཅེ་ན།      ལྷ་རི་  
མིག་དང་ན་བ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་ཁྱད་མེད་ཡིན་ཏེ།  
 བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་དབང་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚགས་པར་བསམ་གཏན་དེ་  
 དང་དེ་རི་ས་པའི་གཟུགས་དང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།      དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཤེས་  
 དང་བཅས་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་རྟུ་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་  
 ཡིན་ལ།      ཞར་བ་དང་།      རྗོངས་པ་དང་།      འོན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་མ་  
 ཆང་བ་མེད་པའོ།      །དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་གཟུགས་སྒྲུ་ཐག་རིང་བ་དང་།  
ལྟ་བ་དང་།      སྐྱེས་སྒྲུས་པ་ལྷིབས་པ་དག་གི་འདྲ་སྒྲིབ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་  
 བཞི་མིག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།      །འོ་ན།      ལྷ་རི་མིག་གི་མཛན་



རྟེན་གྱིས་ཐག་རིང་པོ་རི་ཅན་མཐོང་ཞེ་ན།      ཉན་ཐོས་གྲུ་བཅས་པ་  
 དང་།      རང་རྒྱལ་བཅེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་།      ལྟ་མཁེ་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་མཁེ་  
 མིག་གིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར།      ལྟར་གཉིས་དང་།      ལྟར་གསུམ་དང་།  
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་མཐོང་རྟེ།      འདི་ནི་མངོན་པར་འདྲ་  
 མངོན་པའི་དབང་དུ་བསམ་སོ།      མངོན་འདྲ་མངོན་པར་ཡང་རིམ་པ་ལྟར།  
 ལྟར་སྟེ་ལྟ་དང་།      ལྟར་གཉིས་དང་།      ལྟར་གསུམ་རྣམས་མཐོང་རྟེ།

### [གསུམ]      རྟེན་གསུམ་གཅོད་ལྟ་གསུམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྟེན་གསུམ་གཅོད་ལྟ་གསུམ་བཤད་པ་ནི།      ཅི་རྒྱ་འབྱུང་ཞོ་ན་  
 ལྟེས་ཐོབ་ཡིན་ནམ།      འོན་ཏེ་གཞན་ཡང་ལྟེས་ཐོབ་ཡོད་ཅེ་ན།      རྒྱ་  
 འབྱུང་ལས་གཞན་མིག་ན།      མེམས་ཤེས།      ལྟེན་གནས་རྩེས་བྱ་ན་ལ་ཡང་  
 ལྟེ་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ།      ལྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྟ་མཁེ་མིག་དེས་ནི་སྟོན་པ་བར་མ་  
 མི་མཐོང་རྟེ།      དེ་ནི་བསྟོམས་ཕུང་གི་ལྟ་མཁེ་མིག་གི་ལྟེས་ཡིན་པའི་ལྟར།  
 ལྟེས་ཐོབ་ཀྱི་མེམས་ཤེས་དེ་ནི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་  
 བརྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ།      གང་ཡང་རྟོག་གི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེས་ངག་  
 གི་མཚན་མ་ལས་མེམས་ཤེས་པ་དང་རིག་ཐུགས་ཀྱིས་བསམ་པའི་མེམས་ཤེས་  
 པ་དེ་འང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་ཡིན་ལ།      མེམས་ཤེས་བསྟོམས་  
 ཕུང་ནི་དགེ་བཞོ་ནའོ།      གེ་འང་དབྱུང་བ་པ་དག་གི་མེམས་ཤེས་དང་ལྟེན་  
 གནས་རྩེས་ལྟ་བུ་ན་པས་ནི་དང་པོ་ལྟེས་མ་ཐག་ནས་རི་སྟོན་ལྟེན་ལྟེས་ཀྱི་  
 ཚར་བས་ཡིད་མ་དུ་གསུམ་པ་དེ་སྟོན་དུ་ཤེས་ཀྱི།      ལྟེས་ནི་བདག་ཀྱང་མི་

དུན་པའི་བྱིར་མི་ཤེས་སོ། །འཕྲོ་བ་གཞན་ལྟ་དང་དྲུད་འཕྲོ་མི་དུགས་  
 མཁས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིས་ཐོབ་གྱིས་ནི་རྟག་དུ་ཤེས་སོ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་  
 རྩ་འབྲུལ་ལ་སྐྱེས་པ་སྤྲུང་ཆི་སྤྲུང་བཤད་པ་དེ་དག་བསྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་  
 བ་དང་། རྟག་གི་དང་། རིག་ཐུགས་དང་། སྤྲུང་དང་། ལས་  
 ལས་སྤྱིས་པ་རྣམས་ཡོད་གྱི། དེ་དག་སྤྱི་བས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། སྤྱིས་  
 པ་ཅམ་གྱིས་མི་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་མངན་པའི་མཛད་གྱི་ཆག་ལུ་ར་  
བྱས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའི་མཆན་  
 འབྲེལ་བཤད་པའོ། །

[བརྒྱད]    ལྷ་མས་འབྲུག་བཟུན་པའི་གནས་་་་་  
བཤད་པ།

བརྒྱད་པ་ ལྷ་མས་འབྲུག་བཟུན་པའི་གནས་ལ་གཉིས།    ལྷ་མ་འབྲུག་  
དངོས།    དེས་བཟུས་པའི་ཡན་ཏན་ནི།

〈གཅིག〉    ལྷ་མས་འབྲུག་དངོས།

དང་པོ་ལ་བཞི།    དངོས་གཞི།    ཉིས་བཅུགས།    བྱད་པར་  
ཅན།    ཉིད་ཇི་འཇིན་གྱི་དབྱེ་བོ།

〈གཅིག〉    དངོས་གཞི།

དང་པོ་ལ་ལྔ།    དབྱེ་བ།    བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག    །ཇི་  
ལྟར་འཕྱོང་ཆུལ།    གང་ལས་གང་འབྱུང་།    ཚས་ཀྱི་བྱད་པར་རྒྱ།

(གཅིག)    དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས།    ལྷ་མ་པར་དབྱེ་བ།    བཟུང་བ་བཟུན་པོ།

[གཅིག]    ལྷ་མ་པར་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས།    བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ།    གཟུགས་མེད་ཀྱི་  
དབྱེ་བོ།

〈གཅིག〉    བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི།    ཡན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷུ་བའི་རྟེན་བསམ་གཏན་དག་

ཞི་མདོར་བཟུམ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་རྩམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་  
 དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་འདྲ་ལོག་སར་མངོན་  
 ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་དང་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་རྩམ་བསམ་  
 གཏན་ནོ། །རང་སར་ཁོ་ནར་མངོན་ཏུ་ལྟར་པ་དང་། མཉམ་པར་  
 བཞག་མིན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བརྟན་ཡང་  
 ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་འི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་སའི་  
 མོ་ནས་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་བཞི་བཞི་པ་ཡིན་  
 ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྐྱགས་པ་དེར་སྐྱེ་བའི་  
 བསམ་གཏན་དག་ནི་གནས་གསུམ་པར་ས་ས་ཡི། བསམ་གཏན་ས་ནི་  
 གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ལ།  
 ལྷ་རྩམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ཅེ་སྐྱེ་དམིགས་པ་གཅིག་  
 པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་སྟེ། འདི་ལ་བྱེ་སྐྱས། གཙུ་པོ་སེམས་བྱང་  
 ཏིང་འཇུག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྩལ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་པར་  
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཏིང་འཇུག་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་  
 ཏུ་འབྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྟར་པར་ཅན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།  
 དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་དང་བཅས་ན་བསམ་གཏན་སྐྱམ་པ་རིག་  
 མིན་གཟུགས་དང་ཆར་སྐྱགས་ལྟར་པོ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ས་སའི་  
 མཆན་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དབྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་།  
 བདེ་བ་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །དེར་  
 རྟོག་པ་མ་སྐྱོས་པ་ནི་དབྱེད་པ་ལ་རྟོག་པར་ལྟན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཟུ་མ་རྟོག་དབྱེད་སྤངས་ཤིང་དགའ་བ་དེ་དང་ལྡན་  
 པའི་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཟུ་མ་རྟོག་དབྱེད་དང་  
 དགའ་བ་སྤངས་ཤིང་བ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། བཞི་པ་  
 ནི་དེ་བཞི་ཀ་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་  
 བས་ན་བསམ་གཏན་ནམས་ཡན་ལག་ལས་ངེས་པར་དུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བཤམ་།

### ༼གཉིས༽ གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་ནམས་  
 ལྷ་སྟོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་། རེ་རེ་ལའང་  
 བཞི་བཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་་་་  
 དང་། བཞི་སྟགས་ཡིན་ནོ། །རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་མེད་པས་འཁོར་  
 དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་བཞི་པ་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་  
 དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་།  
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟགས་འོག་མ་འོག་མའི་སའི་དམིགས་པ་ལས་དབེན་  
 ཞིང་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཉེར་བརྟུགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བུ་ལ་ཡིན་ལ།  
 དེའང་དངོས་གཞི་ཉེར་བརྟུགས་ཀྱི་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་གཟུགས་  
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་པ་ཅས་བུ་རྟེ། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཅིང་འོག་  
 མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་བྱེར། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེར་བརྟུགས་  
 ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་  
 གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་རགས་སྟགས་སུ་བལྟ་བའི་བྱེར། གཟུགས་མེད་  
 ན་གཟུགས་ཅུང་ཟད་ཡོང་པ་སྟགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་རྩྭ་པ་མང་ཡང་།

རང་གྲགས་ནི་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གཞུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་གཞུགས་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །འོ་ན། དེ་ནས་འག་མར་  
 རྒྱལ་པའི་གཞུགས་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། གཞུགས་དེ་ནི་གཞུགས་མེད་ཏུ་  
 མ་སྐྱེས་པའི་ཐུར་གཞུགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱད་པའི་སྐམས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱེན་བྱས་  
 ཤིང་ནས་སྐྱེན་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཐུར་འགགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་  
 བའི་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སྐྱབས་པ་  
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དང་པོ་གཟུམ་ནི་སྤྱོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ།  
 འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།  
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་  
 ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མིད་ཅེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཅང་ཞིང་མི་གསལ་བས་དམན་  
 པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུ་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ།

### [གཉིས་] བཟུ་བ་བཟུན་བ།

གཉིས་པ་བཟུ་བ་བཟུན་པ་ནི། ཁོང་ཏུ་བཤད་པའི་ཅིག་དེ་ལྟར་  
 ན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཞུགས་མེད་པ་བཞི་སྟེ་སྤྱི་མས་པར་འཇུག་པའི་  
 དངོས་གཞིའི་ཐུག་ནི་ནས་པ་བརྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་མིད་ཅེ་མ་  
 གཏོགས་པའི་བདུན་ནི་རོ་པོའི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་ན་ནས་པ་གསུམ་ཏེ། ཁང་  
 དག་ཅེ་ན། རོ་སྤྱང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། དག་པ་བ་  
 དང་། ཟག་མེད་ནམས་ས། །བརྒྱུད་པ་མིད་ཅེ་ནི་རོ་སྤྱང་ལྷན་དང་།

དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི།      འདྲ་ཤིས་མི་གསལ་བས་ཟག་མེད་མ་  
 ཡིན་ན།      །དེ་ལ་རྩ་མུང་ལྡན་ནི་མཆངས་ལྡན་གྱི་སྟོགས་སེད་པ་དང་  
 བཅས་པའོ།      །འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དགེ་བ་ནི་མ་ཆགས་པ་  
 ལ་སྟགས་པ་དང་མཆངས་པར་ལྡན་པས་དག་པ་བ་ཞེས་བྱ་ལ།      དེ་ནི་  
 རྩ་མུང་ལྡན་དེས་མུང་བར་བྱ་བའང་ཡིན་ཏེ།      དགེ་བ་བ་འདི་ནི་བཟང་  
 ར་ཞེས་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་སེད་པའི་བྱར་རོ།      །ཟག་མེད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་  
 འདས་པའི་སྟོམས་འཇུག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ།།

### **(གཉིས)      བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག**

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས།      ལྷ་སྟོམས་འཇུག་  
 གི་ཡན་ལག་དང་།      འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ན་ཆར་བ་དྲུ་ཡོད་དཔུང་པའོ།།

### **[གཅིག]      ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག**

དང་པོ་ལ་གསུམ།      དགེ་བའི་ཡན་ལག་དང་།      ཉོན་མོངས་ཅན་  
 གྱི་ཡན་ལག་དང་།      བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་ལྷ་མཆན་ནོ།།

### **<གཅིག>      དགེ་བའི་ཡན་ལག**

དང་པོ་ལ་གཉིས།      མིང་གི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ།      རྩས་ཀྱི་སྟོ་ནས་  
 དབྱེ་བའོ།།

### **<གཅིག>      མིང་གི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ།**

དང་པོ་ནི།      ཡན་ལག་ཁྲ་ཁྲ་སྤངས་པ་ཡི།      །ཞེས་བཤད་ན།  
 བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་དྲུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན།      ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ནི།      རྟག་དབྱུང་གཉིན་  
 པོ་ལྔ་ཡན་ལག་དང་།      དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །  
 ཉིང་ཇེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ན་མས་དང་ལྔ་ཡན་པའི་ཕྱིར།      དང་པོ་  
 ཡིན་ནི།      རྟག་དབྱུང་གཉིས་པོ་དེས་མི་མཐུན་ཕྱགས་འདྲེན་པའི་གནད་  
 མེམས་དང་ན་མ་འཆེ་སྤང་བའི་ཕྱིར།      གཉིས་པ་ཡིན་ནི།      རྟག་དབྱུང་  
 ཀྱི་གནད་མེམས་དང་ན་མ་འཆེ་སྤངས་པ་ལས་དེས་དབུན་པའི་དགའ་བ་དེ་  
 རྟེན་པའི་ཕྱིར།      གསུམ་པ་ཡིན་ནི།      རྟག་དབྱུང་ལ་སྐགས་པ་ཉིང་ཇེ་  
 འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།      བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་  
 ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ནི།      ཞི་བ་ནང་རབ་རྟུ་དང་བ་གཉིན་པོ་ལྔ་ཡན་  
 ལག །དགའ་བ་སྐགས་སྤངས་བདེ་བ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་  
 ཇེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ་ཡན་པའི་ཕྱིར།      དང་པོ་ཡིན་ནི།      ནང་  
 རབ་རྟུ་དང་བ་དེས་མི་མཐུན་ཕྱགས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྔ་ཡན་དབྱུང་...  
 སྤང་བའི་ཕྱིར།      བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ནི།  
 འདྲེ་བྱེད་བརྟུ་སྟོམས་དང་།      བརྟུ་སྟོམས་མི་བརྟུ་པའི་བྲན་པ་དང་།  
 བྲན་པ་མི་བརྟུ་པའི་ཤེས་བཞིན་གཉིན་པོ་ལྔ་ཡན་ལག །ཆར་བ་བདེ་བ་  
 ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ཇེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ་...  
 པའི་ཕྱིར།      དང་པོ་དེ་ཡིན་ནི།      གསུམ་པོ་དེས་མི་མཐུན་ཕྱགས་བསམ་  
 གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར།      བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་  
 བཞི་པ་ན་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ནི།      འོག་སའི་སྟུན་བརྟུ་ལས་གྲོལ་



པའི་དཔལ་པ་དང་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་རྣམས་དག་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག །

བདེ་མིན་སྤྱག་མིན་གྱི་ཚར་བ་ཡན་པོའི་ཡན་ལག ། ཉིང་ངེ་འཛིན་

གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་མིན་ནི།

དཔལ་པ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་དག་པ་དེས་བསམ་གྱིན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྤང་

པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་གཉིན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐག་  
སྤང་བར་བྱེད་པའོ།

### 《གཉིས་》 རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་

གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི། བསམ་གྱིན་གྱི་ཡན་ལག་  
རྣམས་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་བཙོ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སྤྱུ་གཅིག་མིན་ནི།

བསམ་གྱིན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྟ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་

བ་དང་། གསུམ་པའི་དང་པོ་བཞི་དང་། བཞི་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་

སྤྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཕྱིར་གསུམ་པའི་བདེ་བ་དང་པོའི་བདེ་བ་ལས་

ཆེ་བ་གཞན་དུ་བརྗོད་ཅི་ན། བསམ་གྱིན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་སེམས་

ཚར་བདེ་བ་ཡིན་ལ། བསམ་གྱིན་དང་པོ་གཉིས་ན་ནི་དགེ་བའི་ས་མ་

མང་པོ་པའི་སེམས་ཀྱི་ནུ་བྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཚར་

བ་ནི་མིན་ནི། སེམས་བདེ་མ་ཐོབ་ཅིང་ལུས་བདེ་ཁ་ཕྱིར་བཞུགས་བསམ་

གྱི་ཡན་ལག་དུ་མི་རུང་ལ། དགའ་བ་ལོགས་སུ་བབྱངས་པས་

ཡོད་བདེ་བ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་སྒྲུ་འདོད་ལ། མདོ་ལྟ་པ་

ནི་བསམ་གྱིན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་བཞག་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་

གྱི་མཐུས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་གིན་དུ་བྱངས་པའི་རིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱང་གིས་

ལྷ་པ་འབྱར་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཏིང་འཛིན་དང་མཐུན་  
 པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཕྱི་རྒྱུ་གཡང་བ་དང་།  
 ཏིང་འཛིན་ལས་ལངས་པར་མི་འབྱར་ཞིང་། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྤྲུམ་  
 གྱིས་འདྲོད་པའི་ལུས་དབང་གིས་གཟུགས་ན་སྤྲུད་པའི་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་  
 ལྷ་མ་གཤམ་འཁོར་བཅས་སྐྱེས་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་ནང་  
 རབ་རྒྱ་དང་བ་ནི་གཉིས་པ་ཐོབ་པས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་འཁྲུགས་པ་དང་བུལ་  
 ཞིང་། དང་པོའི་ས་ལས་ངས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་  
 བོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ།  
 དགའ་བ་ནི་ཆོར་བ་གཞན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་  
 བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་པ་གཉིས་དང་འགལ་  
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་ཡིད་བདེ་མ་ལུས་པ་འགགས་  
 པར་འབྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་  
 ཡིན་ནོ།

### (གཉིས་) རྟོན་མངས་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག

གཉིས་པ་རྟོན་མངས་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། དགེ་བའི་ཡན་ལག་  
 དེ་དག་བསམ་གཏན་ན་རྟོན་མངས་ཅན་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།  
རྟོན་མངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་དེ། རྟོན་  
 མངས་པས་མ་དབེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་མངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་  
 གཉིས་པ་ལ་ནང་རབ་རྒྱ་དང་བ་མེད་དེ། རྟོན་མངས་པས་སེམས་རྟོག་  
 མར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་མངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་གཤམ་

བཞིན་དང་པ་མེད་དེ།    ཉན་མངས་པས་སེམས་རྟོག་པར་བྱས་པའི་  
ཕྱིར་དང་།    ཉན་མངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་སྟེ་  
དང་པ་དག་པ་མེད་དེ།    ཉན་མངས་པས་སེམས་ཀྱི་མ་ཅན་བྱས་པའི་  
ཕྱིར།    ཁ་ཅིག་ཉན་མངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་གིན་  
ཏུ་སྦྱངས་པ་མེད་ལ།    ཉན་མངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྲོང་མ་གཉིས་  
ལ་བརྟེན་སྟེ་མེད་དེ།    དེ་གཉིས་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
ཞེས་ཟེར།

<གསུམ>    བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྒྱ་  
མཆན།

བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི།    བསམ་གཏན་གསུམ་  
པ་མན་ཆད་གཡོ་བ་དང་།    བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་  
ཅི་ཞེ་ན།    བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།    སྟོན་བརྒྱུད་ལས་གྲུལ་བའི་  
ཕྱིར།    སྟོན་བརྒྱུད་གང་ཞེ་ན།    རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་གཉིས་དང་།  
དབུགས་རྒྱུབ་པ་དང་འབྲུང་བ་དག་དང་།    བདེ་བ་དང་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱས་  
སྐྱག་བཟུལ་དང་།    ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱུད་ཡིན་  
ན།    །གསུམ་པ་ཡན་ཆད་སྟོན་བརྒྱུད་པོ་ཅི་རིགས་པས་གཡོ་བ་ཡིན་ན།།

[གཉིས]    འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ན་ཆར་བ་ཏུ་ཡོད་  
དཔྱད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ན་ཆར་བ་ཏུ་ཡོད་དཔྱད་པ་ནི།    ཅི་རྒྱ་

ལྷ་མ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཚར་བ་བདེ་བ་དང་། གཉིས་  
 པ་ན་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་སེམས་བདེ། བཞི་པ་ན་བཏང་སྟེ་ལྷ་མ་  
 ཡིད་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་འཁེབས་གཏན་ལའང་དེ་ལྟར་ངེས་སེམས་  
 ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་འཁེབས་གཏན་བཞི་པོ་དག་ལས་  
 དང་པོ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། མིག་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་  
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་ཀྱི་དང་འགལ་མེད་ཀྱི་བཏང་  
 ལྷ་མ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་ན་རྣམ་ཤེས་ཚགས་ལུ་མེད་པས་གཉིས་པ་ན་  
 ཡིད་ཀྱི་བཏང་སྟེ་ལྷ་མ་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་  
 ས་པའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟེ་ལྷ་མ་དང་། བཞི་པ་ན་ནི་  
 ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བཏང་སྟེ་ལྷ་མ་ཀྱི་ཚར་བ་ཁོ་ན་ཡིད་དོ། །འོ་ན།  
 གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་ཤེས་སྒྲིབ་གསུམ་དང་རྟོག་དབྱེད་མེད་པའི་...  
 ལྷ་མ་གཟུགས་སྒྲིབ་ཤིང་བྱ་མི་འཇོག་པ་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་  
 མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་  
 མྱོས་གསུམ་པའི་རང་ས་ན་ལུས་དང་། མིག་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་  
 གསུམ་དང་། ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་...  
 མེད་ཀྱང་། འོག་སའི་དེ་དག་མཛན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་ནས་རྟོག་དེ་དག་  
 ལ་ཡིད་པའི་ལྷ་མ། དེ་དག་དུ་དཀོས་པའི་དབང་གིས་མཛན་དུ་བྱེད་པ་  
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པ་དང་། དེ་འང་མ་  
 བསྒྲིབས་ལྷང་མ་བརྟན་ཡིན་གྱི། རྟོན་མངས་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། དེ་

ལས་འདྲད་ཆགས་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། དགེ་བ་སྐྱབས་མེད་ཏེ། ས་  
འཕྲིན་པས་བཏང་བའི་ཕྱིར།

### (གསུམ) རི་ལྷན་འཕྲོལ་ཆུལ།

གསུམ་པ་ཇི་ལྷན་འཕྲོལ་ཆུལ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་  
དགེ་བ་དག་པ་བ་ལ་སྐྱབས་པ་ཇི་ལྷན་འཕྲོལ་ཅེ་ན། དངོས་གཞི་དག་  
པ་བ་དེ་དང་སྐར་གཏན་མི་ལྟན་པ་ནི་འག་ས་ལས་འདྲད་ཆགས་དང་བུལ་  
བའམ། སྤྱད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་གྲང་ས་ནས་འག་སར་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་  
པ་བ་འཕྲོལ་གྱི། སྤྱད་ཅེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལས་མི་འཕྲོལ་ཟེ། བོང་ས་མེད་ཅིང་  
རང་ས་དང་འག་ས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་སྐྱེས་ས་འཇུག་དེ་སྐར་ནས་ལྟན་པའི་  
ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བླ་མེད་རྣམས་ཀྱང་  
སྐར་མི་ལྟན་ན་འག་ས་ལས་འདྲད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ཞོ་ན་ཡིས་འཕྲོལ་གྱི།  
སྐྱེ་བས་འཕྲོལ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་  
མེད་ནི་འག་སའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉམས་པ་དང་། སྤྱད་ཅེ་མ་གཏོགས་  
པ་གྲང་ས་ནས་འག་སར་སྐྱེ་བ་ཡིས་འཕྲོལ་གྱི། འག་ས་ནས་གྲང་སར་སྐྱེ་  
བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐར་ནས་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

### (བཞི) གང་ལས་གང་འབྱུང་བ།

བཞི་པ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ་ལ་གསུམ། གསུམ་པོ་གང་ལས་  
གང་འབྱུང་བ། དག་པ་བ་ཕྱེ་བླ་ག་ཏུ་བཞད། སྤྱད་ཀྱིས་གྱི་སྐྱེས་ས་  
འཇུག་ཕྱེ་བླ་ག་ཏུ་བཞད་པ་འོ།

[གཅིག] གཞུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་  
ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།

<གཅིག> སྒྲུམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུམ་འཇུག་གི་རྒྱུ་དེ་དག་གང་གི་མཇུག་  
དུ་དུ་ཞིག་སྒྲུ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མཇུག་ཤོག་  
དུ་རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དང་། དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་...  
རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། ལྷག་གི་ས་དང་། འོག་གི་ས་སྒྲུམ་འཇུག་  
ཅན་ཡིན་ན་རང་དང་དེ་གཉིས་ཏེ་ས་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཟག་...  
བཅས་ཟག་མེད་དག་སྒྲུ་འོ། །སྒྲུམ་འཇུག་དག་པ་བ་ལས་དག་པ་བ་  
དང་། ཟག་མེད་སྒྲུ་བའང་། དག་པ་བ་ཡི་མཇུག་ཤོག་དུ། ལྷག་  
འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ་སྒྲུ་འོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྒྲུམ་  
འཇུག་ཟག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མཇུག་ཤོགས་སུ་ལྷག་འོག་དང་བཅས་ན་རང་  
ས་ནས་བཤངས་པའི་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་སྒྲུ་འོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྒྱན་  
གྱི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དང་དེ་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་  
དང་། ཤོད་ཀྱི་རིང་རྒྱར་ལུགས་མཐུན་གྱི་ཆེ་བཞི་པའི་ཟག་མེད་དང་།  
ཐེལ་ནས་འཇུག་པའི་ཆེ་དག་པ་དང་། ཉེ་རྒྱར་གྱི་ཆེ་ནས་མཁའ་ཟག་  
མེད་དང་། དཀྱི་གཞིའི་ཆེ་གཉི་ག་གང་ཅང་དུ་འབྱུང་ལ། ཤོད་  
ཀྱི་རྒྱར་པའི་ལུགས་ཤོག་གི་ཆེ་གཉིས་པའི་དེ་གཉིས་དང་། དཀྱི་...  
གཞིའི་ཆེ་དང་པོའི་དེ་གཉིས་ས། །དེ་བཞིན་དུ་བཞི་པ་དང་ནས་མཁའ་

ལའང་ཐུར་རྩོམ་གྱི་ལ་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་སྤྱི་ཡང་སྤྱི་  
 ཅེར་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་བ་མེད་དོ། །ཅི་ཡང་ལ་བདུན་དང་སྤྱི་ཅེ་  
 དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བདུན་དྲུག་དང་གཉིས་པ་ལ་བརྟུན་དོ། །དེ་  
 ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྩིས་ཤིས་མཆུག་ལྟར་  
 བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཤིས་དང་དམིགས་པ་མི་མཐུན་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་  
 དང་ཉན་མངས་ཅན་ནི་ནས་ཡང་ཡན་ཆུན་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་  
 དོ། །དེའི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་ཟག་མེད་ལ་དུ་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་  
 དུ་དགེ་བ་ལའང་ལྟག་འོག་གསུམ་མོགས་རིག་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱད་  
 པར་འདི་ཡོད་དེ། དགེ་བ་བ་ལ་ནི་སྤྱི་བྱེད་དུ་སྒྲིམས་འཆུག་ཉན་  
 མངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའམ། རྩོམ་བ་ན་རང་རང་གི་ས་པའི་ཉན་  
 མངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ཀྱང་འབྱུང་རོ། །སྒྲིམས་འཆུག་ཉན་མངས་  
 ཅན་ལས་ནི་ཤིས་བཞིན་དང་དྲན་པས་ཟིན་ན་ལངས་པའི་ཆོ་རང་མའི་...  
 དགེ་བ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆོ་ཉན་མངས་ཅན་དང་། གཟིར་བའི་ཆོ་  
 འོག་མའི་དགེ་བ་བ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་ཞེ། དེ་བས་འོག་མའི་དགེ་བ་བ་  
 དགའ་འོ་སྒྲིམ་ཞེ་ལངས་ནས་འཆུག་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་།

<གཉིས> དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། འཆི་འཕོ་བའི་  
 དགེ་བ་དགེ་བ་བ་ལས་རང་ས་དང་། འོག་ས་དང་། མོང་སའི་ཉན་  
 མངས་སྤྱི་ཞེ། དགེ་བ་བས་འཆི་མེས་བྱས་པ་ལས་རང་ས། འོག་ས།

གོང་ས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།      ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་  
 པ་ལས་རང་ས་དང་འོག་སར་སྐྱེ་འོ།      གོང་མར་སྐྱེ་བ་མིན་དེ།      འོག་  
 མའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་གོང་མར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།།

## [གཉིས་]      དག་པ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དག་པ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།      འོ་ན།      དག་པ་ལས་  
 དེ་བཞིན།      ཞེས་བཤད་ན།      དག་པ་བ་ལས་ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་  
 གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བས་ཁྲབ་བཅ་ཞེ་ན།      སྤྱིར་དག་པ་བ་དེ་ནི་ནྭ་མ་  
 པ་བཞི་ཡོད་དེ།      ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་།      སྐྱེས་པ་གནས་པ་ཆ་  
 མཐུན་དང་།      ཁྲད་པར་ཆ་མཐུན་དང་།      རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ན་མས་  
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།      དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།      བཞི་པ་དེ་དག་ནི་  
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ།      རང་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་  
 རང་སའི་དག་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་།      གོང་སའི་དག་པ་སྐྱེ་བ་  
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་།      ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འོ།  
 འོ་ན།      ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་པ་ཞེ་བྱེ་བྲག་གི་མཆུག་ཐོག་ཏུ་གང་  
 སྐྱེ་བ་མིན་ཞེ་ན།      ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་པ་གྱི་མཆུག་ཐོག་ཏུ་རང་དང་  
 གནས་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་དང་།      གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆུག་ཐོག་ཏུ་རེས་  
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་།      ཁྲད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆུག་  
 ཐོག་ཏུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་།      རེས་འབྱེད་ཆ་  
 མཐུན་གྱི་མཆུག་ཐོག་ཏུ་ཟག་མེད་གཅིག་ལྟ་འབྱུང་ངོ་།།



## [གསུམ]    ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་ཕྱི་བྲག་ ཏུ་བཞད་པ།

གསུམ་པ་ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་ཕྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ནི།    འ་  
 བ།    ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་རི་ལྟར་སྒྱུད་ཅེ་ན།    གང་ལ་སྒྲུབ་ས་  
 པར་འཇུག་པའི་གཞི་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་དང་ཟག་མེད་བདུན་ཏེ་  
ནམ་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།    ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་  
 གཏན་དང་པོ་ནས་སྒྱུད་ཅེ་རི་བར་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ལྷགས་མཐུན་དུ་  
 སྤང་ཞིང་།    དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷགས་  
 མི་མཐུན་དུ་འོངས་པ་དང་།    ཟག་མེད་ལའང་དང་པོ་ཟག་མེད་ནས་ཅི་  
 ཡང་མེད་པའི་བར་དུ་ཡར་སྤང་ཞིང་།    མར་འོངས་ཏེ་སྒྲུབ་ས་པར་འཇུག་  
 པའི་མྱོ་ནས་བྱང་བར་བྱས་པ་ནི་རིང་བའི་སྒྱུར་བའོ།    དེ་ནས་ཟག་བཅས་  
 དང་པོ་ནས་གཅིག་བཀྲལ་ཏེ་གསུམ་པ་ལ་སྒྲགས་པ་ནས་སྒྱུད་ཅེ་རི་བར་དུ་  
 ཡར་སྤང་ཞིང་།    མར་དང་པོའི་བར་འོངས་པ་དང་།    ཟག་མེད་ལའང་  
 དེ་བཞིན་ཏེ།    ཟག་མེད་དང་པོ་ནས་གཅིག་བཀྲལ་ཏེ་གསུམ་པ་དང་།  
 དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་བཀྲལ་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ཡར་སྤང་ཞིང་།  
 མར་དང་པོའི་བར་འོངས་པ་ནི་ཏེ་བའི་སྒྱུར་བའོ།    །གང་གི་ཆེ་ཟག་བཅས་  
 དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་གསུམ་པ།    ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་  
 ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ལྷགས་མཐུན་དུ་ཡར་འཁྱོ་ཞིང་།  
 ཡང་ཟག་བཅས་ཅི་ཡང་མེད་ནས་ཟག་མེད་ནམ་མཐའ་།    ཟག་བཅས་  
 གསུམ་པ་ནས་ཟག་མེད་དང་པོའི་བར་དུ་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་འོངས་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ཟག་པ་ཅས་སམ་ཟག་མེད་རིས་མི་མ་བྱུན་པ་གསུམ་པར་འཁྱ་སྟེ་...  
 ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་མོད་གྲུ་ལྱི་སྟེ་མས་འཇུག་གི་དངོས་གཞི་བྱ་བ་  
 པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ནི་སྒྲ་གསལ་བའི་མི་ཁོ་ན་དང་། གང་ཟག་ནི་ཉན་  
 མངས་པ་མེད་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་དབང་བས་མི་གཡོ་བ་ཁོ་ན་འོ། །

## (མ) ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

ཁྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འོ་ན། ལྷོ་མས་འཇུག་དེ་དག་རྟེན་  
 གོང་མ་ངེས་པས་མངན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དམས་གཏན་  
 དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟེ་མས་འཇུག་དེ་ནི་རང་ས་དང་ནི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་  
 ཉི་དེར་མངན་དུ་བྱེད་ཀྱི། གོང་སར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་མཆོག་ཡོད་  
 བཞིན་དུ་འོག་དམན་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱིར་བསྟན་ནས།  
 དམིགས་བསལ་ནི་སྤྱད་ཅེར་སྒྲིམ་པའི་འཕགས་པ་བྱིར་མི་འོང་སྤྱད་ཅེ་ལས་  
 འདྲའ་བར་བྱེད་པས་ནི་རང་ས་ན་ཟག་མེད་མེད་པས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཟག་  
 མེད་ཀྱི་ལམ་མངན་སྒྲུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྤྱད་དོ། །ཡང་  
 ལྷོ་མས་འཇུག་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། མེད་བཅས་ཉེ་རོ་བྱང་  
 བ་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་སྟེ་མས་འཇུག་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ས་པའི་...  
 སྤྱད་པ་ཟག་པ་ཅས་ཀྱི་བྱང་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཀྱི། འོག་ས་ལས་འདྲོད་  
 ཆགས་བྲལ་བ་དང་གོང་སའང་ས་ཐ་དད་ཀྱི་མེད་པའི་མཆོམས་གཙོད་པའི་  
 བྱིར་མ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་འང་དགེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་  
 བའི་བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །དམས་གཏན་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་...

དམིགས་ཕྱུལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དག་ཅིག་ཟེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་  
 མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏུ་རུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་དག་  
 པ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཕྱུལ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་འོག་མ་མིན་  
 ཟེ། རང་ས་དང་ཁོང་སའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཅི་རིགས་པ་དང་། འོག་  
 སའི་ཟག་མེད་རྗེས་ཤེས་སྦྱགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ལྷོ་མས་  
 འཇུག་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་སྤང་ཞེ་ན། དངོས་གཞི་ཟག་པ་  
 མེད་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་གི། དངོས་གཞི་དག་པ་བས་མི་སྤང་ཟེ།  
 འོག་ས་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཅིན། རང་སའི་ཕྱིད་པ་ཀུས། ཁོང་  
 ས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་  
 ལྷ་ཅི་སྟོན། ཉེར་བསྟོགས་དག་པ་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤང་། འོག་ས་ལས་  
 འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

## 《གཉིས་》 ཉེར་བསྟོགས།

གཉིས་པ་ཉེར་བསྟོགས་ནི། ཉེར་བསྟོགས་དག་པས་ཀྱང་། །ཞེས་  
 བཤད་ན། ཉེར་བསྟོགས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་གཞི་དེ་དག་  
 ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་ཡོད་དོ། དེའི་ངོ་པོ་གང་ཞེ་ན།  
 དག་པ་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ནི། འོག་ས་ནས་འདྲོད་ཆགས་  
 ལས་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།  
 བདེ་ཡིན་སྟུག་བཟལ་ཡིན་པའི་བྱང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ནི།  
 ལམ་དཀར་པས་འབད་ནས་བྱང་དཀོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་

དང་པོའི་ཉི་ཤེས་ལ་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡོད་དེ། ཉི་ཤེས་  
པ་ཉི་ཤེས་གཞན་ལས་མེས་གསལ་པའི་ཕྱིར། ། ཁ་ཅིག་ཉི་ཤེས་ཆངས་ཅན་  
ཡང་ཡོད་དེ། དེས་གཞི་ལ་འགྲན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་གསུམ་ཡོད་  
 ཟེར།

### 《གསུམ》 བྱད་པར་ཅན།

གསུམ་པ་བྱད་པར་ཅན་ནི། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་  
 དེས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དེ་གང་ཞི་ན། ཉི་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་དབྱད་པ་  
 ཅམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེས་དེས་གཞི་ནི་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་  
 ཡིན་ན། དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་། དག་པ་བ་དང་། ཉི་ཤེས་ཆངས་ཅན་  
 རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། བདེ་བའང་མིན། སྤྱག་བསམ་ཡང་མིན་པའི་ཆོར་  
 བ་བཏང་སྒྲུམས་དང་སྒྲུངས་པར་ལྡན་ཏེ། འབད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་  
 བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་ཆངས་ཆེན་  
 གྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་ཆེན་དུ་  
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

### 《བཞི》 ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། ། ཁམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་  
 བ། ལམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། ལམ་སྐྱོན་འབྱེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།  
 བྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ།

## (གཅིག) ལམ་གྱི་ཚྭ་ནས་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྟོག་པ་བཅས་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཅས་  
 པའི་ཉིང་འཛིན། རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་འཛིན།  
 རྟོག་པ་འདྲ་དབྱེད་པ་འདྲ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་གསུངས་ན།  
 དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མན་ཆད་བསམ་  
 གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བཟླགས་དང་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་...  
 བཅས་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་འཛིན། བསམ་གཏན་ཁྱད་  
 པར་ཅན་རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་འཛིན། ཁྱད་པར་  
 ཅན་ཡན་ཆད་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ནོ།

## (གཉིས) ལམ་གྱི་ཚྭ་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཚྭ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། རྟོང་ཉིད།  
 མཆན་མེད། རྟོན་མེད་གྱི་ཉིང་འཛིན་གསུངས་ན། དེ་གང་ཡིན་  
 ཞེ་ན། མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་ཞི་བ་འགྲོག་བདེན་གྱི་རྣམ་  
 པ་བཞི་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ལ། རྟོང་པ་ཉིད་  
 གྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་ཉིང་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདག་མེད་  
 པ་དང་རྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟེ་དེ་དག་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའི་ཉིང་  
 འཛིན་ཡིན་ཞིང་། རྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་ཐར་རྣམ་པ་  
 ཏུག་པོ་དེ་ལས་གཞན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྟག་མ་བཅུ་དང་ལྟན་པའི་ཉིང་...  
 འཛིན་ཡིན་གྱི། ཐར་ཏུག་པོ་ནི་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ལམ་ནི་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ན་འདྲར་བས་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའོ།།  
 ཉིང་ཇེ་འཇིན་གསུམ་པོ་འང་འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་བྱེ་བྲག་...  
 གིས་དག་པ་དང་རྩི་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ།      ས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་  
 གཏན་ས་དུག    །གསུགས་མེད་བཞི་འདྲེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཐག་  
 མེད་ས་དགྲ་ནོ།    གསུམ་པོ་དེ་དག་རྩི་མ་མེད་པ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་དང་།  
 དེར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་ན་མ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་དུ་འང་  
 གསུངས་སོ།།

### (གསུམ)    ལམ་སྒྲུབ་འབྲིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ལམ་སྒྲུབ་འབྲིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།    ཡང་མདོ་ལས།  
སྤྲོང་པ་ཉིད་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བའི་ཉིང་ཇེ་འཇིན་དང་།      ལ་སྐགས་  
 པའི་རྒྱ་སྒྲོན་པ་མེད་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ཇེ་འཇིན་དང་།    མཚན་མ་མེད་  
 མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ཇེ་འཇིན་རྟོ་ཞེས་སྐ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་ཉིང་  
 ཇེ་འཇིན་གསུམ་གསུངས་ཏེ།      རིམ་པ་ལྷར་སྤྲོང་པ་ཉིད་ལ་སྐགས་པ་སྐ་  
 མ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་མིང་དེ་སྤྲོད་ཅས་བྱའོ།    །དེ་གསུམ་ལས་  
 དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ཇེ་འཇིན་ལ་.....  
 དམིགས་ནས།    འདི་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་སྤྲོང་པའི་ན་མ་པ་དང་།  
མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ཇེ་འཇིན་ལ་དམིགས་ནས།    འདི་ནི་  
མི་རྟག་པའོ་ཞེས་མི་རྟག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན།    །མཚན་མ་མེད་  
མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ཇེ་འཇིན་ནི་ཞི་བའི་ན་མ་པ་ཁོ་ནར་བལྟ་ཞིང་.....

དེ་མི་གསུམ་པ་ནི་མ་བརྟུགས་ཟེ་དེ་པའམ་འགོ་ག་པ་ལ་ཟེ། མི་སྒྲིབ་པའི་མཆན་  
 མ་མེད་པ་ལས་ལངས་པའི་ཆེས་ལ་ཟག་བཅས་ལྟ་བུ་ཤིས་པ་གཞན་སྒྲིམ་...  
 པས་མཆན་མེད་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིབ་པ་ལ་རྒྱན་མ་ཆང་བས་སོ་སོར་བརྟུགས་མིན་...  
 ཟུ་འགོ་ག་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དེ་མི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་ལས་དང་པོ་  
 ལ་ཉིས་རྣམ་ཐར་ཉིད་ལ་དེ་མི་གསུམ་ཤིང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་བཞག་པ་ལ་  
 དེ་མི་གསུམ་ནས་སྒྲིབ་འབྱེན་པས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་འབྱེན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །  
 གསུམ་པའི་རོ་པོ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་གསུམ་  
 ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་བཟུ་བའི་ཕྱིར། ཉིན་ནི་སྒྲིབ་གསལ་བས་མིའི་ནང་  
 ཏུ་འོ། །གང་ཟག་ནི་དབང་པོ་ནོ་བའི་ཕྱིར་དབང་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་  
 ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིའི། དབང་བཅོམ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་  
 རྒྱུད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་  
 ལ་ཉིས་པ་ལན་ཟུ་ཉིར་བཟླགས་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དུ་ག  
 གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ཉི་བཅུ་གཅིག་ན་ཡོད་དོ། །

### (བཞི) རྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་རྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་  
 མིས་པ་རྒྱན་ཏུ་བསམ་གཏན་ན་གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་ཏུ་བྱས་ན་  
 མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་འཕྱར་བའང་ཡོད། དེ་བཞིན་  
 ཏུ་སྒྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་མཐོང་བར་འཕྱར་བའང་ཡོད། ཤིས་རབ་རབ་  
 ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་འཕྱར་བའང་ཡོད། ཟག་པ་ཟད་པར་འཕྱར་  
 བའང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་གང་དག་ཅེ་ན། དཔྱད་པའི་བསམ་

གཏན་དང་པོ་ལ་མཉམ་པར་འཇག་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཚས་ལ་བདེ་བར་...  
 འགྱུར་བའི་རྟིང་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མཚན་པ་ཅམ་སྟེ་བཞི་  
 ཅར་ཡང་ངོ་། །དེ་འང་མཐོང་བའི་ཚས་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བུར།  
 ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་  
 བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉམས་པ་དང་། དེ་ལས་གོང་མར་སྟེ་  
 བ་དང་། ལྷ་པོ་ལས་འདེད་བ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་མཛན་གཤམ་  
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཤམ་རབ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་རྟིང་འཛིན་...  
 སྒྲིམ་པ་དང་། མིག་གི་མཛན་གཤམ་གྱི་རྒྱས་སྟེས་པའི་ཡིད་གཤམ་དང་  
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཤམ་རབ་ནི་གཤམ་པར་འགྱུར་བའི་རྟིང་འཛིན་སྒྲིམ་པ་  
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་གཤམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་  
 བར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་བརྟགས་པ་ན་མེམས་ཅན་འདི་དག་ལྟས་  
 གྱི་ཉིས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་གཤམ་གཤམ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པོ་  
 བ་ལས་བྱུང་བའི་ཨོན་ཏན་ཟག་བཅས་མི་ལྟག་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་  
 པ་མེད་པ་ལ་སྟགས་པ་དང་། ཟག་མེད་ནམ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྟགས་པའི་  
 སྒྲིམ་སྟེ་གཤམ་རབ་ནི་ནམ་པར་དབྱེ་བའམ་འབྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྟིང་འཛིན་  
 འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཤམ་རབ་གྱི་ཁྱད་པར་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་  
 བའི་ཕྱིར། རྟོ་རྒྱ་ལྷ་བུའི་རྟིང་འཛིན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་  
 པ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷ་པོ་དེའི་ཟག་པ་མ་ལྟས་པ་ཟད་པར་...  
 འགྱུར་བའི་རྟིང་འཛིན་བསྒྲིམ་པ་ཞེས་བུར།



# (གཉིས) ལྷོམས་འཇུག་གིས་བཟུས་པའི་ཡན་ཏན་ བཤད་པ།

གཉིས་པ་ ལྷོམས་འཇུག་གིས་བཟུས་པའི་ཡན་ཏན་ལ་ལྷ་སྟེ། ཆད་མེད།  
 རྣམ་ཐར། ཟིལ་གནོན། ཟད་པར། དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པའོ།

## (གཅིག) ཆད་མེད་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། དམིགས་ལྷལ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་  
 དང་བསྟན་ནམས་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་...  
 ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ། སྤྱིང་ཇེ། དགའ་བ། བཏང་སྒྲིམས་ཆད་  
 མེད་པ་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་གྲུ་མཚན་  
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གནོད་སེམས་དང་། ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་  
འཛེ་དང་། གཞན་བདེ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། གནོད་སེམས་དང་  
ཆགས་པ་མང་པའི་གཉེན་པོར་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱ་སྐྱེ་  
ངོ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཞེ་སྒྲང་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཡིན་ལ།  
སྤྱིང་ཇེ་ཡང་ཞེ་སྒྲང་མེད་པའི་དགེ་བའོ། །གཞན་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་  
གསུམ་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཆད་མེད་ཡིན་ལ། བཏང་སྒྲིམས་ནི་...  
མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དགེ་བའོ། །རྣམ་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།  
ཁྱེ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྷག་བཟུམ་ལས་  
ཐྱོལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པ་དང་། དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག།  
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྒྲང་མེད་པ་སྒྲིམས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་  
དག་གི་སྒྲིང་ལྷལ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ། དེ་

དག་ལ་དམིགས་པའི་གནད་སེམས་ལ་སྐྱེས་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་...  
 རོ། །སའང་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་  
གཉིས་ཁྲོ་ན་ན་ཡོད་ལ། །གཞན་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་དུ་ག་པོ་ཀུན་ན་...  
 ཡོད་ཅེས་དང་། །ཁ་ཅིག་ནི་འདི་དག་དངོས་གཞི་ཁྲོ་ན་འི་ས་པ་ཡིན་པས་  
 མི་ལྷོགས་མེད་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟར་འདོད་དོ། །འོ་ན།  
 དུམས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉན་མངས་པ་དངོས་སུ་སྤང་ངམ་ཞེ་ན། མད་མེད་  
 བཞི་པོ་དེ་ཡིས་ཉན་མངས་པ་དངོས་སུ་མི་སྤང་སྟེ། འདི་དག་ནི་སེམས་  
 ཅན་ལ་དམིགས་ནས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་  
 སུ་སྤང་ལམ་ནི་དེ་ཁྲོ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་ནི་  
 སྒོ་གསལ་ཞིང་འདོད་པ་ཉེས་དམིགས་མང་བས་མི་དག་གི་ནང་དུ་སྦྱོང་དེ།  
 གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ག་ཅིག་དང་ལྡན་པས་ཐམས་ཅད་དང་  
 ལྡན་ནམ་ཞེ་ན། དགའ་བ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ནི་ག་ཅིག་དང་ལྡན་ན་  
 གཞན་གཉིས་ཀྱང་ལྡན་པས། ག་ཅིག་ཡོད་ན་ངེས་པར་གསུམ་གསུམ་དང་  
 ལྡན་ལ། དགའ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པར་སྦྱིས་བ་ལ་  
 མེད་པས་ངེས་ལྡན་མ་ཡིན་ནོ།

### «གཉིས» རྣམ་པར་ཐར་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་ཐར་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་བརྒྱད་དུ་མདོ་ལས་  
 གསུངས་ཏེ། བང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་  
 འདུ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་

པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འགོག་པའི་  
 རྣམ་པར་ཐར་པ་འོ། ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་མི་སྟུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་  
 པར་བསྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་  
 པོ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདྲིན་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་  
 ཆགས་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་  
 དངོས་གཞི་ན་ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་མེད་དེ། འདི་ཁ་དོག་  
 ལ་འདྲིན་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཁ་  
 དོག་ལ་འདྲིན་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟུག་པའི་  
 རྣམ་ཐར་ནི་མི་སྟུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་  
 སྟུག་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡོད། རོ་  
 པོ་དེ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་རྣམ་ཐར་མི་  
འཇོག་པའི་ཁྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཁ་དོག་ལ་  
 འདྲིན་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་  
 པ་ལ་རྣམ་ཐར་མི་འཇོག་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཁ་དོག་  
 ལ་འདྲིན་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།  
 སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་འདྲིན་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་བསྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི།  
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་སྟུག་པ་བསྐྱེས་པས་ཡིད་ལྷུ་མ་  
 དེ་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྟུག་  
 མ་སྟུག་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་

ཐར་ནི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་དག་པ་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་...  
ནམས་ས། | འགོག་པའི་ནམ་ཐར་ནི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའོ།  
འགོག་པར་འཇུག་སེམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ལྷ་པ་ནི་མིན་ཅེ་ཡིན་...  
ལ། | དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆེས་སྤ་པར་བྱས་པའི་མཇུག་ཤོག་ཏུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་  
གོ | ལྡང་བ་ན་མིན་ཅེ་རང་གི་ས་པའི་དག་པ་བ་དང་། | འག་མ་ཅི་ཡང་  
མེད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་...  
འགོག་པ་དེ་ལས་ལྡང་བའོ། | དམིགས་པ་ནི་ནམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་འདྲ་  
པར་གཉོགས་པའི་སྤང་བ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་དང་།  
གསུམ་པ་ནི་ཡིན་ཏུ་འོང་བའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། | གང་དག་གཞུགས་  
ཅན་མིན་པའི་ནམ་ཐར་བཞི་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིད་ལུལ་ཏེ། | དམིགས་པ་ནི་  
ས་གོང་མ་དང་། | རང་གི་ས་པའི་སྤྱུག་བཟལ་དང་། | སྒྲིམས་སྤྱུས་ཀྱན་  
འབྱུང་དང་། | འགོག་པ་དང་། | རྗེས་སེས་ཕྱགས་ཀྱི་ལམ་གོང་འོག་དང་  
རང་ས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏུ་བྱུང་ངོ་།

**«གསུམ» ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་བཤད་པ།**  
 གསུམ་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་ནི། མདོ་ལས། ནང་  
 གཞུགས་ཏུ་འདྲ་སེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་ཆར་ཏུ་ཁ་དོག་བཟང་བ་...  
 དང་རན་པ་ནམས་ལ་བལྟ་བ་དང་། གཞུགས་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་བཟང་བ་  
 དང་རན་པ་ནམས་ལ་བལྟ་བ་ཉེ་གཉིས་དང་། ནང་གཞུགས་མེད་པར་  
 འདྲ་སེས་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་བལྟ་བ་གཉིས་ཉི་བཞི་དང་། ནང་གཞུགས་

མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲིབ་པ་དང་། མེད་པ་དང་།  
 དམར་པ་དང་། དཀར་པ་རྣམས་ལ་བལྟ་བ་བཞི་ལྟེ་བརྒྱད་པ་ཐམས་  
 ཅད་ལའང་གཟུགས་དེ་དག་གིས་བྱིས་མཐོན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་...  
 མཐོན་ནས་མཐོང་ལྟེ། དེ་ལྟ་བུར་འདྲ་ཤེས་པར་འཕྱར་བ་དེ་ནི་ཟིལ་གྱིས་  
གཞན་པའི་སྒྲིབ་མཆེད་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་བར་དུ་བྱུར་  
བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཟིལ་གྱིས་མཐོན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་བརྒྱར་  
 བས་སོ། །ཤེས་པ་ཞི་གནས་དང་མཐོང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངམ། ཡང་  
 བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལས་སོ། །ཟིལ་གཞན་དང་པོ་གཉིས་  
བྱི་རོལ་དང་། ས་དང་། གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་  
 པ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་.....  
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟིལ་གཞན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་བྱི་རོལ་  
སྐགས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བ་  
བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ཁ་དྲག་གི་ཟིལ་གཞན་བཞིའི་ས་དང་ང་  
པོ་སྐགས་ནི་ལྷག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་  
 །ཀྱང་ཐུད་པར་ནི་རྣམ་ཐར་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་བྱུགས་པ་ཅམ་དུ་བད་...  
 གྱི། ཟིལ་གྱིས་མི་གཞན་ལ། འདིས་ནི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་  
 བཞིན་མས་ཤིང་། ཉན་མོངས་མི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞན་པའི་  
 བྱུར་རོ།

«བཞི» ཟད་པར་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཟད་པར་ནི། ཟད་པར་གྱི་སྒྲིབ་མཆེད་ཅམ་བྱ་བ་ནི་དམིགས་

བ་ས་ལ་སྐྱེས་པར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་བར་མ་ཆད་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་  
 གྱིས་ཏེ། དབྱེ་ན་ཟད་པར་ས་དང་། ཅུ་དང་། མི་དང་། རྒྱུ་  
 དང་། རྩལ་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་  
 པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་བཅུ་འོ། །དེ་རྣམས་  
 ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ནི་རོ་པོ་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། ས་ནི་བསམ་  
 གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱད་ལུལ་ཏེ་དམིགས་པ་  
 ནི་འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་  
 མཐུན་པར་ཁ་དྲག་དང་དབྱིབས་སྤྱེ་འདོད་པའི་གྱིར། ཟད་པར་རྣམ་  
 མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་དག་པ་པའི་...  
 རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྤྱད་ལུལ་ནི་རང་གི་ས་པའི་ལུང་པོ་བཞི་ཡིན་ནོ།།

## «ལ» དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པ།

ལ་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པ་ནི། ཉི་ཤུ་ཅ་བྱུག་པོ་དེ་དག་  
 དེ་དག་འཕྲོ་ཆུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྟེན་ནི་སྤར་  
 གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཐེན་ལ། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷ་པོ་ནི་སྤར་འདྲིས་  
 པ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དང་། མ་འདྲིས་པ་སྤྱོར་བ་འབད་  
 ཆུལ་གྱིས་འཕྲོ་པོ། །རྟེན་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་བཞི་  
 དང་ཟད་པར་གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་  
 ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་མི་ལས་སྤྱེ་ལྟེ། ཇིས་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་  
 བས་སྤྱེ་དགོས་པའི་གྱིར། འོ་ན། ཁམས་གང་མ་གཉིས་ན་ལུང་ནོད་པ་

མེད་པས་དེ་དག་ཏུ་གོང་མ་གོང་མའི་སྒྲུབས་འཇུག་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་  
 ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུ་ཞི་ན། །ཁམས་གཉིས་པོ་དེར་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲུབས་  
 འཇུག་ནི་རྒྱའི་སྒྲུབས་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲུབས་གཉིས་ཀྱིས་ཅེ་རིགས་པར་སྒྲུ་ཞི།  
 དང་པོ་རྒྱའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་སྒྲུ་བ་ནི་ཐུན་མའི་རྟེན་ལ་མིད་ཅེས་ཉིང་ཏེ་འཇིན་  
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་གང་ཡང་རྒྱང་བར་སྒྲུས་...  
 པ་ན་ཐུན་གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་མིད་ཅེས་ཉིང་ཏེ་འཇིན་སྒྲུ་བ་ལྟ་  
 བྱ་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱིས་སྒྲུ་བ་ནི་ཐུན་མའི་ནང་ཏུ་གཟུགས་མེད་  
 ཀྱི་སྒྲུབས་འཇུག་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱང་འགྱུར་  
 ཀྱི་ལས་སྒྲུ་བྱུར་པའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སྒྲུ་བ་ན་འང་གཟུགས་...  
 མེད་པའི་ཉིང་ཏེ་འཇིན་ཐོབ་ཞི། དེའི་ཕྱི་མར་གཟུགས་མེད་ཏུ་སྒྲུ་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མ་ན་མས་སྒྲུ་བསམ་གཏན་གོང་  
 མ་ན་མས་སྒྲུ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲུབས་དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུ་ཞི། །དེ་  
 ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་འོག་མའི་  
 སེམས་ཅན་ལ་དགེ་པའི་ཆོས་ན་མས་ཀྱིས་འཇུག་པ་གས་ཆེ་བས་བསམ་གཏན་  
 གོང་མའི་སེམས་ངང་གིས་སྒྲུ་བ་ལྟ་བུ་རོ། །ཆོས་མཛན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་  
 ལུང་རྩས་པ་ལས། སྒྲུབས་པར་འཇུག་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་གནས་  
 བརྒྱད་པའི་མཆན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །

## ལེ་ཚན་བཞི་པ། མཐུག་གི་དོན།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གསུམ།      བཟུན་པ་གནས་པའི་ཚད།  
རང་དགའ་སྤངས་གིང་ཁེངས་སྤང་བ།      བྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་  
གདམས་པའོ།།

## དང་པོ། བཟུན་པའི་གནས་ཚད།

དང་པོ་ནི། གང་ཏུ་ཚས་ནམས་ཀྱི་རང་དང་བྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོན་  
པར་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་ཚས་ཇི་ཅམ་ཏུ་གནས་གི་ན།      རྟོན་པ་སངས་  
ཁྱུ་མ་གྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚས་ནམས་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ།      ལྷང་  
ལྷེ་རྟོན་གསུམ་དང་།      རྟོགས་པར་བྱ་བ་བྱང་ཕྱགས་སེ་བདུན་གྱི་བདག་  
ཉིད་དོ།      །ལྷང་གི་བཟུན་པ་དེ་འཇིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷང་བྱན་ཅི་མ་  
ལྷག་པར་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན།      རྟོགས་པའི་བཟུན་པ་དེ་འཇིན་  
པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷང་གི་ཚས་དེའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལྷག་པར་སྤྱི་བཅེང་ཉམས་  
སྤྱི་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།      །ཁོ་ན་ཞེས་པས་དེ་ལས་གཞན་མེད་  
པར་བཟུན་རྟོ།      །དེ་དག་ཇི་སྤྱད་ཏུ་གནས་པ་དེ་སྤྱད་ཏུ་མངོན་པའི་ཚས་  
ཀྱང་གནས་ས།      །འོ་ན།      ལྷང་དང་རྟོགས་པ་དེ་དག་ཇི་སྤྱད་ཏུ་གནས་  
གི་ན།      །ཁ་ཅིག་ལ་སྤྱང་ཏུ་གནས་སེ་ཞེས་ཟེར།      །ཁ་ཅིག་རྟོགས་པའི་  
བཟུན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི།      ལྷང་ནི་ཚས་ཅིང་ཏུ་གནས་སེ་ཞེས་ཟེར།



གཞིན་ཡང་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཕྱག་བཅུར་གནས་པར་གསུངས་ནི། ལྷ་བརྒྱུ་པ་  
 ཕྱག་དང་པོ་ལ་དབང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མ་འོང་དང་།  
 གསུམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་པོ་བ་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཉི་འབྲས་བུའི་  
 ཏུས་དང་། བཞི་པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་། ལྷ་པ་ལ་སེམས་དང་། ཏུག་  
 པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལ་གནས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་སྐབ་པའི་ཏུས་  
 དང་། བཏུན་པ་ལ་མངོན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མདོ་ལྷེ་དང་། དབྱ་  
 པ་ལ་འདུལ་བ་གས་ཆེར་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཉི་ཁྱུང་གི་ཏུས་དང་། བརྒྱ་  
 པ་ལ་རྟགས་ཅན་འཛིན་པའི་ཏུས་སོ།།

གཉིས་པ། རང་དགའ་སྤངས་ཤིང་ཁྱེད་སྤངས་སྤྱང་བ།

གཉིས་པ་རང་དགའ་སྤངས་ཤིང་ཁྱེད་སྤངས་སྤྱང་བ་ནི། འོ་ན།

མངོན་པའི་བརྟན་བཅས་འདི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་རི་་་་  
 ལྷར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་གཉིན་བདག་  
 གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་ཁྱུང་ཟད་མདོ་ལྷེ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་མཐུན་པའང་

ཡོད་ཡོད་ཀྱི། ཡལ་ཆེར་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྱག་དུ་སྐྱེ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཚུལ་ནི་ལྷགས་སུ་གྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤད་པས་རང་དགའ་མ་ཡིན་་་

ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྷར་བཤད་པ་ལ་གཞུང་འདིར་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ་ལ་

ཉིས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེན་ནི་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩ་མ་པ་་་

པོ་བདག་གིས་ཉིས་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་

ཅས་པའོ། །གལ་ནི་བྱེ་སྐྱེའི་སྐབ་དཔོན་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པའི་

ཁྱུང་བཞིན་བཤད་པས་ཉིས་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། ཁྱུང་རྟགས་ཀྱི་དམ་པའི་

ཆས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་པ་ཚད་པ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་ནི་བྱུང་པ་མངས་  
ཀྱིས་པཅོམ་ལྟན་འདས་ན་མས་དང་།      དེའི་སྐྱེས་ཀྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
ན་མས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།      གཞན་ནི་འབྲུལ་པ་མིད་པས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་  
ཕྱར་རོ།

**གསུམ་པ།**   **ཕྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་**  
**པ།**

གསུམ་པ་ཕྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པ་ནི།    རྣམ་ཤོལ་  
 ཕྱི་ལས་དང་ལས་མ་ཡིན་པ་རྟོན་པར་མཛད་པས་ན་རྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་...  
 རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྟན་འདས་ནི་རྒྱུ་ལྟེ་  
 ཕྱི་རན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིང་།      སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཆས་ཀྱི་  
དཔང་པོར་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་སྐྱེ་པོ་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་  
ཕྱི་རན་ལས་འདས་ཏེ་ཟད་པར་གྱུར་པ་ན་ཆས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་ལ།  
རྟོན་པའི་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་གཞན་གྱིས་པཅོམ་སྐྱེ་མི་བདུབ་པས་རང་...  
དགར་གྱུར་པའི་རྟོག་གེ་རན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་རན་རྟོག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་...  
ཆིག་དང་དྲན་གྱི་སྒྲིན་ནས་བསྟན་པ་འདི་དཀྱུགས་སོ།      །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།  
 ཡངས་པ་ཅན་པའི་དག་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཙུས་...  
 བསྟན་པ་ལ་ཆུ་བྱར་བྱས་པ་དང་།      ཅ་པའི་སྤྱེ་བཞི་བྱས་པའི་སྤྱེ་པ་བཅོ་  
 བཟུང་བྱ་བྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲི་སྒྲུར་སྒྲ་ཆགས་སྐྱུ་བྱུར་པའོ།      །གཞན་  
ཡང་རང་བྱུང་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།      རང་བྱུང་དེའི་བསྟན་པ་

ག་ཅེས་པར་འཇིག་པའི་ཡུང་རྟོགས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་བུ་ན་མས་ཀྱང་འཁོར་  
 བ་ལས་མཚེག་ཏུ་ཡུར་པ་སྤྲུག་བསྐལ་བྱ་དང་བཅས་པ་ཞི་བའི་སྤྱ་རན་ལས་  
 འདས་པར་གཤེགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ན་མས་ལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་མགོན་མེད་པར་  
 ཡུར་པ་ན་ཡང་དག་པར་འདོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྱིམས་  
 དང་གེས་རབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་འཇིགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་བྱུང་པར་བྱེད་...  
 པའི་རྒྱ་རྩི་མ་ནི་ལྟ་རན་དང་དྲུག་གསུམ་སྟེ། དེས་དགའ་མགུར་བྱས་  
 ནས་དེང་སང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞོང་དུ་བསྟན་པའི་  
 ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་པ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན། འཆི་  
 བའི་དུས་སྤྱ་སྟོག་མར་སྤྲུག་ཕྱིན་པ་ན་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་དང་འབྲུ་བར་རིང་  
 དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩི་མ་ན་མས་ཀྱང་སྦྱབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་  
 སྤྱ་རིག་པར་བྱས་ནས་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་ན་མས་ཀྱིས་བག་ཡོད་པར་གྱིས་  
 ལ་བསྟན་པ་འཇིག་པ་ལ་ན་མ་པར་བརྩོན་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་འདོམས་པ་སྟེ།  
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། བག་ཡོད་འཆི་མེད་གནས་ཡིན་ཏེ།  
 བག་མེད་པ་ནི་འཆི་བའི་གནས། །བག་ཡོད་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།  
 བག་མེད་རྟོག་ཏུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཡང་སྔ་སྔར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་།  
 ཅོ་དང་ལྡན་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེའི་ཚས་ན་མས་  
 ཀྱང་བག་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཛད་  
 པའི་མཛེད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་  
 བུ་ཆེན་པོ་འབྲུམ་སྟེ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་སྤྲུགས་ལ་མངའ་ཞིང་། མི་འཕྲུག་

བའི་མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཐུག་ཀྱན་མཁུན་གཉིས་པ་ཞེས་ཡངས་  
 ཐུ་བུགས་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་  
 མོ། །ཀྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྩ་མི་ཏུ་མྱོ་ཀྱལ་བའི་བཞེས་གཉིན་དང་།  
 ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྗེ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་བརྒྱུར་ཅིང་ལྷས་ཏི་འཆད་་  
 ཉན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཡབ་པའོ། །

འབྲེལ་པའི་མཆུག་བྱང་།

སྤར་སྤྲུལ་པ།

མགོན་དེས་བསྐལ་པར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི།

ཆོས་རྒྱལ་དཔག་མེད་སྟོན་ལས་ཤེས་བྱ་ཀུན།

སྟོ་སྟོས་མིག་གིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་ནི།

མངོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལྔ་ལས་གཞན་མེད།

ཀྱུ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ཕྱོགས་པའི་སྐལ་བཟང་ཞིག །

སྟིགས་དུས་འདི་འདྲར་ཐུངས་ལ་སྟོ་བའི་ཐུབས།

སྟིང་ནས་འཕྱར་བའི་ལུགས་བྱས་ཟེགས་མ་འདི།

དམ་པའི་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་གཞག་ཕྱིར་འབད།

འདི་ལས་ཕྱོག་དང་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་ཆོགས།

ཡོངས་བསྟོམས་གཞན་དོན་རྩོལ་བ་མེད་འཇོ་བ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟོས་པའི་མཐུས།

ལུང་རྟོགས་བཤད་སྟུང་བསྟན་པ་ཀུས་བྱར་ཅིག

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གཅིག་ཏུ་གཅེས་སྦྱང་བ།

བསྟན་འཛིན་ཞིང་གཞན་གཤེགས་ནམས་སྤྲུགས་དགོངས་དང་།

བསྟན་སྒྲིག་སྤྱོད་མར་གྱུར་པ་བསྐྱང་ཙུང་བ།

གང་ན་སྤྱོད་བཞུགས་བཞེད་དོན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །

ཡིད་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་གཏིང་ཟབ་པར།

མ་རིག་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིག་གྲས་བཅིངས་པ་ནམས།

ཡེ་ཤེས་རལ་གྲིས་དུམ་བྱར་བཅད་པའི་མད།

ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དམ་པར་འདོང་གྱུར་ཅིག

བདག་ཀྱང་སྦྱེ་ཀྱན་འཁོར་ལ་བཞི་ལྟན་ལ།

ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པས་བསྟན་པ་རིང་སྤེལ་ཞིང་།

རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག །

ཀྱགས་དག་སྦྱིང་ཐེས་འགྲོ་ལ་འདོམས་གྱུར་ཅིག །

ཅས་ཚས་མཛན་པའི་མཛད་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ་དབྱིག་གཉིན་དགོངས་  
པ་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་  
བམས་པ་ཀྱན་དགའ་བསྟན་པའི་བྱལ་མཆན་དང་། རྒྱགས་པའི་སངས་  
བྱུང་ཐེ་སྤྱོད་མཛན་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུན་དབང་པོ་གཙུག་པོར་སྒྲིག་པའི་

ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དྲུ་མའི་ཞབས་རྒྱལ་གྱི་ཁོས་ཡོན་པ་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་  
 གཏེར་དབང་པོས་རྒྱུད་དུས་མཁས་དབང་གེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཐུབ་  
 བརྟན་མཁན་ཆེན་མི་པམ་མང་གི་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྤེལ་ནས་འདིའི་བྱར་...  
 བཀོལ་འགའ་རེ་ནོས་གིང་། དུས་ཕྱིས་སྡེ་སྤྱད་སྒྲི་བའི་ཉི་མ་ཐུགས་རི་  
 བཀའ་རིན་གཏེར་ཆེན་ཐུབ་བརྟན་ཚས་ཀྱི་བྲགས་པའི་ཞབས་པད་ལྷན་དུ་  
 བརྟན་ནས་འདིའི་བཀའ་ཁྲིད་ཞིབ་རྒྱས་སྤེལ་ཐོབ་སྐབས་སྒོས་རི་མེན་ཡི་གེར་  
 བཀོད་པ་ལ། སྤྱད་ནས་ཡིག་ཆ་ཁྲུངས་ཐུབ་དག་ལའང་གཏུགས་ཏེ་བཅས་  
 བརྒྱར་བྱས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་གོ་བདེར་བྱིས་པའི་དགེ་བས་ལུང་རྟོགས་...  
 ཀྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ལྷན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །  
 མཐུ་དྲུ་ཀལྲ་ཉི་ལྟ་ལ་རུ། །

## པུར་བྱང་།

ཚས་ན་མས་མཆན་ཉིད་ལྟན་པ་ཡི།     |མདྲ་དྲན་གསལ་བྱེད་མཛན་  
 པའི་མཛད།     |གོ་བདེ་མཆན་གྱི་འབྲེལ་པ་འདི།     |ཁེར་ཆང་པགྱིའི་  
 རིགས་འཁྲུངས་ཤིང་།     |མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དཔལ་མངའ་བ།  
 ཚས་ཐེ་མཁས་བྱུང་བྱ་མཚོ་ཡིས།     |དགེ་བའི་བསེས་ལ་དྲིན་གཙོ་དང་།  
 དམ་པའི་ཚས་ལ་བཀྱར་ཉིའི་ཕྱིར།     |ཚས་ལྷན་མི་ཐད་པར་དྲུ་བརྒྱབས།  
 དགེ་བས་བཞད་རྒྱུ་བ་བལྟན་པ་དང་།     |ཡ་མས་གཙོ་བྱས་ཡིད་ཅན་ཀྱན།  
 བྱང་ཆེན་བྱལ་སར་འགོད་བྱར་ཅིག།     |དགེ་ལེགས་འཕེལ།     ||









